

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 161 E

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

54 tomas
2011 m. gegužės 31 d.

Pranešimo Nr.	Turinys	Puslapis
I	<i>Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės</i>	
	REZOLIUCIJOS	
	Europos Parlamentas	
	2010–2011 m. SESIJA	
	2010 m. gegužės 18–20 d. posėdžiai	
	Posėdžiu protokolai paskelbti OL C 256 E, 2010 9 23.	
	<i>2010 m. gegužės 19 d. priimti tekstai dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo, susijusio su 2008 m. vykdymu, buvo paskelbti OL L 252, 2010 9 25, p. 22.</i>	
	PRIIMTI TEKSTAI	
	2010 m. gegužės 18 d., antradienis	
2011/C 161 E/01	ES bendrosios pabėgėlių perkėlimo programos sukūrimas 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES bendrosios pabėgėlių perkėlimo programos sukūrimo (2009/2240(INI))	1
2011/C 161 E/02	Pagrindiniai gebėjimai kintančiame pasaulyje: 2010 m. švietimo ir mokymo darbo programos įgyvendinimas 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl bendrųjų gebėjimų kintančiame pasaulyje: 2010 m. švietimo ir mokymo darbo programos įgyvendinimas (2010/2013(INI))	8
2011/C 161 E/03	Deontologijos klausimai, susiję su bendrovių valdymu 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl deontologijos klausimų, susijusių su įmonių valdymu (2009/2177(INI))	16
2011/C 161 E/04	ES strategija jaunimui. Investicijos ir galimybių suteikimas 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES jaunimo strategijos „Investicijų ir galimybių suteikimas“ (2009/2159(INI))	21

LT

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys (tęsinys)	Puslapis
2011/C 161 E/05	Europos bendrosios žemės ūkio politikos supaprastinimas 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl BŽŪP supaprastinimo (2009/2155(INI))	32
2011/C 161 E/06	Nauji pokyčiai viešųjų pirkimų srityje 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujovių viešųjų pirkimų sistemoje (2009/2175(INI))	38
2011/C 161 E/07	ES politikos suderinamumas vystymosi labai ir „Oficialios paramos vystymuisi plus“ koncepcija 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES politikos suderinamumo vystymosi labai ir papildomos oficialios paramos vystymuisi („OPV plus“) koncepcijos (2009/2218(INI))	47
2011/C 161 E/08	Sankcijos už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sankcijų už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus (2009/2154(INI))	58
2011/C 161 E/09	Sąjungos pastangos kovoti su korupcija 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento pareiškimas dėl Sąjungos pastangų kovoti su korupcija	62
2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis		
2011/C 161 E/10	Maisto priedai, išskyrus dažiklius ir saldiklius (galvijų ir (arba) kiaulių trombinas) 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos direktyvos, iš dalies keičiančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/2/EB dėl maisto priedų, išskyrus dažiklius ir saldiklius, priedus ir panaikinančios Sprendimą 2004/374/EB, projekto	63
2011/C 161 E/11	Organų donorystės ir transplantacijos 2009–2015 m. veiksmų planas 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos komunikato „Organų donorystės ir transplantacijos 2009–2015 m. veiksmų planas: glaudesnis valstybių narių bendradarbiavimas“ (2009/2104(INI))	65
2011/C 161 E/12	Europos Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos instituciniai aspektai 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos institucinių aspektų (2009/2241(INI))	72
2011/C 161 E/13	Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto peržiūros konferencija Kampaloje (Uganda) 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto peržiūros konferencijos Kampaloje (Uganda)	78
2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis		
2011/C 161 E/14	Bendrosios rinkos vartotojams ir piliečiams sukūrimas 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl bendrosios rinkos vartotojams ir piliečiams sukūrimo (2010/2011(INI))	84
2011/C 161 E/15	Universitetų ir įmonių dialogas. Naujoji partnerystė siekiant modernizuoti universitetus 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl universitetų ir įmonių dialogo. Naujoji Europos universitetų modernizavimo partnerystė (2009/2099(INI))	95

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

ES bendrosios pabėgėlių perkėlimo programos sukūrimas

P7_TA(2010)0163

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES bendrosios pabėgėlių perkėlimo programos sukūrimo (2009/2240(INI))

(2011/C 161 E/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 78 ir 80 straipsnius,
- atsižvelgdamas į tarptautinius ir Europos žmogaus teisių dokumentus, ypač į Jungtinių Tautų konvenciją dėl pabėgėlių statuso, Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą (TPPTP), Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK), Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (Chartija), ir jų suteikiamas teises ir garantijas pabėgėliams ir tarptautinės apsaugos prašytojams,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją ir valstybių narių pagrindinį susirūpinimą svarbiausių vaiko interesų apsauga,
- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 6 d. Komisijos žaliąją knygą dėl būsimosios bendros Europos prieglobsčio sistemos (COM(2007)0301),
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Komisijos komunikatą „Prieglobsčio politikos planas. Kompleksinis požiūris į apsaugą Europos Sąjungoje“ (COM(2008)0360),
- atsižvelgdamas į 2908-ojo Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos susitikimo, vykusio 2008 m. lapkričio 28 d., išvada ((16325/1/08 REV 1 (Presse 344)), ypač dėl Irako pabėgėlių priėmimo,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES bendrosios pabėgėlių perkėlimo programos sukūrimo (COM(2009)0447),
- atsižvelgdamas į Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Sprendimą Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui įsteigimo (COM(2009)0456),
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 25 d. savo rezoliuciją dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė piliečių labui“ (Stokholmo programa) ⁽¹⁾,

(1) Priimti tekstai, P7_TA(2009)0090.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro (JTPVK) pastabas dėl Komisijos komunikato dėl ES bendrosios pabėgėlių perkėlimo programos sukūrimo ir pasiūlymo iš dalies pakeisti Sprendimą Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui įsteigimo,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. gegužės 7 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriame išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto nuomonę (A7–0131/2010),
- A. kadangi sąžiningą ir realią Europos Sąjungos migracijos politiką, dėl kurios buvo sukurta Bendroji Europos prieglobsčio sistema (BEPS), turi sudaryti veiksminga, patikima ir nuosekli pabėgėlių perkėlimo programa, kurioje būtų nustatytas ilgalaikis sprendimas dėl pabėgėlių, kurie negali grįžti į savo kilmės šalį ir kurių apsauga ir pragyvenimas negali būti užtikrinti pirmosiose prieglobstį suteikusiose šalyse,
- B. kadangi perkėlimas yra ne tik humanitarinė priemonė, skirta padėti perkeltiems asmenims, bet ir priemonė trečiosios šalies patiriamai naštai dėl joje esančio didelio pabėgėlių skaičiaus sumažinti bei labai naudingas atsakomybės padalijimo instrumentas,
- C. kadangi šiuo metu kiekvienais metais pabėgėlius perkelia tik 10 valstybių narių, kurios mažai tarpusavyje koordinuoja veiksmus, susijusius su perkėlimo prioritetais, taip mažindamos perkėlimo, kaip ES išorės politikos priemonės, strateginį panaudojimą,
- D. kadangi strategiškai perkėlimo programos vykdymas būtų tiesiogiai ir netiesiogiai naudingas ne tik perkeliams pabėgėliams, bet ir kitiems pabėgėliams, pasiliekančioms pirmojoje prieglobstį suteikusioje šalyje, priimančiajai šaliai ir taip pat visai tarptautinei jų apsaugos sistemai,
- E. kadangi perkėlimo programa gali padėti sumažinti nelegalios imigracijos patrauklumą pabėgėliams, siekiantiems atvykti į Europos Sąjungą,
- F. kadangi būtinybė parodyti solidarumą su trečiosiomis šalimis, suteikiančiomis prieglobstį dideliame pabėgėlių, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, skaičiui yra pagrindinis veiksnys, liudijantis apie būtinybę parodyti solidarumą ir pačioje ES,
- G. kadangi ES ir toliau tenka gana nedidelė dalis visame pasaulyje perkeliama pabėgėlių; kadangi tai neigiamai veikia ES siekį atlikti svarbų vaidmenį humanitarinėje srityje ir tarptautinėje arenoje,
- H. kadangi veiksmingas solidarumas turi būti svarbiausias įgyvendinant bendrą imigracijos ir prieglobsčio politiką valstybėse narėse, kurios turėtų tinkamai pasidalyti atsakomybę laikydamosi tarptautinių įsipareigojimų, susijusių su pabėgėlių apsauga, taip pat ir trečiųjų šalių, kurioms tenka didžiulė našta dėl jose esančių didelio pabėgėlių skaičiaus, atžvilgiu,
- I. kadangi savo 2009 m. gegužės 7 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas taip pat reikalauja privalomo solidarumo perkeliama pabėgėlius ES teritorijoje, kai, *inter alia*, vienos valstybės narės priėmimo pajėgumų nepakanka, kad būtų palengvintas asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, perkėlimas į kitas valstybes nares, jei susiję asmenys su tuo sutinka ir jei gerbiamos jų pagrindinės teisės,

⁽¹⁾ OL C 212 E, 2010 8 5, p. 348.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- J. kadangi turėtų būti skatinamas bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, jau įgyvendinusiomis keletą perkėlimo programų, siekiant, keičiantis gerą patirtimi, pasinaudoti jų patyrimu priėmimo bei integravimo priemonių ir perkėlimo iniciatyvų bendrosios kokybės srityje,
- K. kadangi vietos ir tarptautinės vyriausybės ir nevyriausybės organizacijos, ypač JTPVK, turėtų dalyvauti visuose ES pabėgėlių perkėlimo programos vykdymo etapuose, taip prisidedamos savo turima konkrečia informacija, techninėmis žiniomis, logistikos srities prognozėmis ir patirtimi,
- L. kadangi dėl Europos pabėgėlių perkėlimo programos perkėlimo procesas neturi tapti sudėtingesnis,
- M. kadangi numatyta, jog Europos prieglobsčio paramos biuras (EPPB) turėtų pradėti veikti 2010 m.; kadangi jis galės suteikti paramą valstybėms narėms įgyvendinant perkėlimo iniciatyvas kartu užtikrinant politikos koordinavimą ES; kadangi Europos prieglobsčio paramos biuras turi aktyviai dalyvauti valstybių narių, Komisijos ir Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro pasitarimuose,
- N. kadangi dėmesį reikėtų skirti ne tik būtinybei daugiau valstybių narių įtraukti į pabėgėlių perkėlimą, bet taip pat ir į perkėlimo kokybę, tvarumą bei veiksmingumą, daug dėmesio skiriant integravimo priemonėms,
- O. kadangi pabėgėliams turėtų būti nedelsiant suteikiama galimybė mokytis kalbos ir susipažinti su kultūra, o prireikus – medicininė priežiūra ir psichologinė pagalba,
- P. kadangi galimybė gauti darbą suaugusiems asmenims ir greitai nepilnamečių integracija mokyklose yra svarbus žingsnis siekiant, kad veiksmingo perkėlimo iniciatyva būtų sėkminga, todėl jiems turėtų būti prieinamos švietimo ir profesinio orientavimo paslaugos,
- Q. kadangi yra keletas subjektų viešojo administravimo sektoriuje (pvz., savivaldybės) ir pilietinėje visuomenėje, – nuo nevyriausybinių organizacijų iki labdaros fondų ir nuo mokyklų iki socialinių paslaugų teikėjų, – kurie turi patirties ir konkrečių žinių, reikalingų tolesnėms priemonėms vykdyti,
- R. kadangi bendradarbiavimas su minėtais subjektais, ypač savivaldybėmis, buvo itin vertingas priimant ir integruojant pabėgėlius šalyse, kurios turi sukaupusios perkėlimo patirties,
- S. kadangi prioritetų nustatymas turėtų tapti kiek įmanoma lankstesnis, visada pirmenybę teikiant pažeidžiamiausių asmenų kategorijoms, kaip nurodė JTPVK,
- T. kadangi perkėlimas turi būti įgyvendinamas kaip papildoma priemonė ir atsižvelgiant į kitus ilgalaikius sprendimus, numatomus asmenims, siekiantiems tarptautinės apsaugos ES, ir kadangi pabėgėlių perkėlimo veikla neturėtų sumažinti pastangų užtikrinti teisingą ir veiksmingą galimybę pasinaudoti prieglobsčiu ES,
- U. kadangi vidaus perkėlimo programos taip pat atlieka svarbų vaidmenį ir jos turėtų būti remiamos kartu su šiuo pranešimu aptariama perkėlimo veikla,
- V. kadangi 2009 m. gegužės 7 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas taip pat paragino konsultuojantis su Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausioju komisaru parengti asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, perkėlimo iš valstybių narių, kurios susiduria su konkrečiais ir neproporcingais sunkumais, į kitas valstybes nares mechanizmą ir užtikrinti, kad vykdamas perkėlimą būtų laikomasi taisyklių, pagal kurias negalima veikti savo nuožiūra, kurios yra skaidrios bei nedviprasmiškos ir kurios taip pat turi būti įgyvendinamos Parlamentui paprašius,

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

W. kadangi, be priegios prie informacijos, žmogiškųjų išteklių, ekspertų patarimų ir nuolatinės perkėlimo veiksmų stebėsenos, valstybės narės, kurios niekada nedalyvavo perkėlimo programose, susidurs su sunkumais prisijungdamos prie jų ir bus sudėtinga pasiekti tikslą įtraukti daugiau valstybių narių,

Realiai ir veiksminga ES perkėlimo programa

1. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą, kuria siūloma keisti Europos pabėgėlių fondą siekiant įtraukti ES pabėgėlių perkėlimo programos poveikį;

2. pritaria bendriesiems tikslams, nustatytiems Komunikate dėl ES pabėgėlių perkėlimo programos, kaip minėta pirmiau, ir nuolat didėjančiam dėmesiui, kuris skiriamas perkėlimui bendrojoje ES prieglobsčio politikoje;

3. ragina parengti valstybių narių ir vietos valdžios institucijų informavimo apie pabėgėlių perkėlimo naudą priemones;

4. vis dėlto primena, kad biudžeto eilutė ir finansinė parama nėra pakankama, kad būtų sukurta reali perkėlimo visoje ES programa;

5. ragina valstybes nares, siekiant paremti Europos pabėgėlių perkėlimo programą, remti privačių finansavimo mechanizmų sukūrimą ir plačiau skatinti viešojo ir privataus sektoriaus iniciatyvas;

6. ragina parengti platesnio užmojo perkėlimo kokybę ir veiksmingumą užtikrinančią programą, kurioje būtų numatytos konkrečios naujo prioritetų nustatymo modelio gairės, skatinama pritraukti daugiau valstybių narių perkeliant pabėgėlius, perkėlimo politika suderinama su kitomis ES prieglobsčio politikos sritimis ir nustatyti priėmimo sąlygų standartai bei tolesnės priemonės, kurių turi būti imtasi įgyvendinant visas perkėlimo iniciatyvas;

7. mano, kad pagal naują finansinę perspektyvą 2013–2017 m. laikotarpiui perkėlimui turėtų būti numatytas specialus finansinis paketas. Tokį paketą galėtų sudaryti perkėlimui skirtos lėšos ir iš jo būtų teikiama finansinė parama platesnio užmojo perkėlimo programai;

8. džiaugiasi Evakuacinio tranzitinio centro (ETC), skirto laikinam pabėgėlių apgyvendinimui perkėlimo kritiniais atvejais ir (arba) tada, kai pabėgėliai negali likti pirmojoje prieglobstį suteikusioje šalyje, atidarymu Rumunijoje; ragina Komisiją juo naudotis ir taip pat skatinti, kad perkėlimas vyktų per šį Evakuacinį tranzitinį centrą;

9. džiaugiasi *ad hoc* iniciatyvomis, kurių ėmėsi kelios valstybės narės priimdamos pabėgėlius, kuriuos reikia skubiai perkelti, tačiau pripažįsta, kad tokios iniciatyvos turėtų būti labiau struktūrizuotos formos;

Perkėlimo priemonių veiksmingumo ir reagavimo reikalavimai

10. pažymi, kad veiksminga ES pabėgėlių perkėlimo programa turėtų užtikrinti jų apsaugą ir sudaryti galimybę priimti ilgalaikius sprendimus dėl ilgą laiką vilkintų pabėgėlių problemų, taip pat greitai ir tinkamai reaguoti kritiniu arba nenumatytos skubos atveju ir kad nustatant metinius prioritetus būtų sudarytos galimybės skubiai reaguoti staigių humanitarinių krizių, kurios gali kilti per ištikus metus, atveju;

11. pabrėžia leidimo rinkti faktinę medžiagą siekiant pasirengti pabėgėlių perkėlimui, įvertinti jų poreikius ir tinkamai planuoti būsimus perkėlimo etapus reikšmę, kai ši medžiaga renkama atskirai nuo informacijos, kurią gali suteikti JTPVK, nevyriausybinės ir kitos organizacijos;

12. skatina privataus ir viešojo sektoriaus partnerystę su nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitais socialiniais partneriais, pvz., religinėmis ir etninėmis organizacijomis, sudarant joms galimybę prisidėti prie perkėlimo priemonių įgyvendinimo ir skatinant savanorišką darbą šioje srityje;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

13. mano, kad siekiant keistis patirtimi šioje srityje bei stiprinti bendradarbiavimą visoje ES savivaldybės, kurios jau dalyvauja arba pageidauja dalyvauti perkėlimo programose, turėtų su kitomis jų šalies ir kitų ES valstybių narių savivaldybėmis sukurti partnerystes bei rengti porinius projektus;

14. pabrėžia būtinybę parengti struktūrinio bendradarbiavimo programą, taikant priemones, skirtas įgyti konkrečių žinių ir leisti rinkti informaciją bei ja dalytis; taip pat pabrėžia, kad pagal veiksmingą ES pabėgėlių perkėlimo programą valstybėms narėms (toms, kurios jau dalyvauja programoje, ir toms, kurios nori dalyvauti) turi būti teikiami žmogiškieji ištekliai, ekspertų konsultacijos ir bendra informacija, kuri gali būti naudinga bet kuriame perkėlimo iniciatyvos įgyvendinimo etape; pripažįsta, kad visi su perkėlimo veikla susiję, ypač perkeltieji, pabėgėliai yra vertingas persikėlimo iniciatyvoms įvertinti skirtos informacijos šaltinis;

15. ragina apsvarstyti geriausią praktiką, skatinančią veiksmingą valstybių narių bendradarbiavimą, kuris gali apimti bendrų programų rengimą, tarpusavio vertinimo sistemą, bendrų misijų rengimą, naudojamą bendra infrastruktūra (pvz., tranzito centrais) ir misijų į valstybes nares organizavimą siekiant įvertinti įgyvendinamas perkėlimo iniciatyvas, ir keistis šios praktikos patirtimi;

16. ragina atsižvelgti į tolesnių priemonių dėl priėmimo kokybės ir integravimo priimančiojoje valstybėse narėse ryšį; mano, kad perkėlimo sėkmė turi būti apibrėžta ne tik atsižvelgiant į fizinį pabėgėlių perkėlimą iš trečiosios šalies į valstybę narę, bet ir atsižvelgiant į priemonių, kurios suteikia galimybę integruoti pabėgėlius priimančiojoje šalyje, įgyvendinimą;

17. ragina skirti ypatingą dėmesį žmogiškiesiems ištekliams, dalyvaujantiems įgyvendinant bet kurią dabartinę arba būsimą ES perkėlimo programą, siekiant užtikrinti, kad būtų procedūra, kuri leidžia dalytis gerąja patirtimi, susijusia su pabėgėlių prisitaikymu ir integravimusi priimančiojoje šalies visuomenėje, nes patirtis rodo, jog perkėlimo pastangas turi stebėti tinkami pareigūnai ir ekspertai;

Nuolatinis perkėlimo padalinys – veiksmingos ES bendrosios pabėgėlių perkėlimo programos kertinis akmuo

18. pripažįsta, kad trūksta struktūrinio bendradarbiavimo, susijusio su perkėlimo veiklos rūšimis ES, kuriam reikia didelio logistinio pasirengimo, kaip antai atrankos ir orientavimo misijos, sveikatos ir saugumo patikros, kelionės ir vizų tvarkymas, priėmimo ir integracijos programos, kaip minėta Komunikate COM(2009)0447;

19. be to, patvirtina požiūrį, kad nesant bendradarbiavimo ir valstybių narių koordinavimo sistemų, didėja operacijų, susijusių su perkėlimu, išlaidos, jos tampa mažiau patrauklios ir mažėja jų strateginis poveikis;

20. taigi rekomenduoja sukurti specialų tinkamus darbuotojus turintį padalinį, kuris koordinuotų valstybėse narėse vykdomus visus perkėlimo veiksmus;

21. laikosi nuomonės, kad tinkamiausia institucinė sąranga šiam perkėlimo padaliniui būtų sukurta EPPB, kuriame jis galėtų veikti ES prieglobsčio ir migracijos politikos srityje;

22. mano, kad šis padalinys galėtų palaikyti glaudžius ryšius su JTPVK ir vietos nevyriausybinėmis organizacijomis, siekdamas gauti svarbios informacijos, susijusios su, pvz., skubiais prioritetais, integravimo metodais ir kt., kurią perduotų valstybėms narėms ir ES institucijoms;

23. taip pat pabrėžia, kad perkėlimo padalinys galėtų atlikti svarbų vaidmenį kontroliuojant ir vertinant pabėgėlių perkėlimo programos veiksmingumą ir kokybę ES lygmeniu, išleisdamas metines visos veiklos ataskaitas, pagrįstas informacija, kurią surinko institucijos ir (arba) valdžios institucijos, dalyvaujančios įgyvendinant perkėlimo iniciatyvas valstybėse narėse;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

24. nori pabrėžti, kad perkėlimo padalinys turėtų stebėti, kurios nevyriausybinės organizacijos, labdaros fondai ir kiti subjektai gali bendradarbiauti su valdžios institucijomis perkeliant pabėgėlius; be to, atkreipia dėmesį, kad minėtas padalinys turėtų nuolat rengti dokumentus, kuriuose būtų nurodyti standartai ir kriterijai, kurių šie subjektai turi laikytis, kad galėtų dalyvauti ES perkėlimo programose;

25. pažymi, kad EPPB gali labai naudingai prisidėti užtikrinant ES pabėgėlių perkėlimo programos ir kitų ES prieglobsčio politikos priemonių nuoseklumą ir papildomumą;

Lankstus prioritetų nustatymas

26. pripažįsta, kad tinkama perkėlimo programa turi būti reguliariai atnaujinama atsižvelgiant į pabėgėlių, kuriems turėtų būti suteikiama pirmenybė perkėlimo procese, pilietybę ir kategorijas, visų pirma atsižvelgiant į kritišką geografinę padėtį ir ypač pažeidžiamus asmenis, kuriems labiausiai reikia apsaugos;

27. laikosi nuomonės, kad ES metinius prioritetus turėtų nustatyti Komisija, kaip siūloma, visuose perkeltinų kandidatų nustatymo ir vertinimo etapuose aktyviai ir veiksmingai dalyvaujant JTPVK ir Europos Parlamentui;

28. siūlo, kad iš Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE), Užsienio reikalų (AFET) ir Vystymosi (DEVE) komitetų narių sudaryta delegacija dalyvautų kasmetiniame perkėlimo ekspertų grupės posėdyje;

29. mano, kad ES pabėgėlių perkėlimo programoje turėtų būti numatytos specialios procedūros, kuriose rengiant ES metinius prioritetus dalyvautų Europos Parlamentas;

30. skatina EPPB priimti svarbų vaidmenį apibrėžiant pabėgėlių perkėlimo programą ES;

31. gina principą, jog, atsižvelgiant į būtinybę prisitaikyti prie ES metinių prioritetų, turėtų būti nustatytos kategorijos, kurios kasmet išliktų tos pačios, kad valstybės narės galėtų bet kuriuo metų laiku perkelti ypač pažeidžiamus asmenis;

32. siūlo, kad atskiroms valstybėms narėms būtų suteikta galimybė pasirengti kritinėms procedūroms nenumatytų humanitarinių aplinkybių atveju, pvz., kai pabėgėlius užpuola ginkluoti asmenys arba kai gamtos nelaimės arba katastrofos suniokoja pabėgėlių stovyklas; mano, kad pasinaudojant šiomis procedūromis perkėlimą būtų galima atlikti per trumpą laiką, atliekant administracinius veiksmus per sutrumpintą laikotarpį arba tam tikrais atvejais perkėlus pabėgėlius; rekomenduoja atsižvelgti į šias pastangas nustatant ES pabėgėlių perkėlimo programos tikslus;

Prie perkėlimo prisidedančių valstybių narių skaičiaus didinimas

33. apgailestauja, kad tik 10 valstybių narių šiuo metu turi pabėgėlių perkėlimo programas, kurios parengtos jų tarpusavyje nekoordinuojant;

34. pripažįsta, kad valstybių narių dalyvavimas ir toliau lieka savanoriškas, atsižvelgiant į skirtingas priėmimo sąlygas, bendradarbiaujančius partnerius ir teisinius kriterijus, kurie taikomi sprendžiant, kuriuos asmenis perkelti;

35. pripažįsta, kad kai kurios valstybės narės, ypač Pietų Europoje, susiduria su ypatingais sunkumais, nes jos yra prie išorinių Sąjungos sienų;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

36. nepaisant to, ragina aktyviau skatinti, kad ES pabėgėlių perkėlimo programoje dalyvautų daugiau valstybių narių; pripažįsta, kad, nors didesnė finansinė pagalba yra svarbi, nereikėtų nuvertinti indėlio, kurį šiuo atveju gali suteikti EPPB padėdamas suvienodinti padėti gerindamas paslaugų, teikiamų pabėgėliams valstybėse narėse, kokybę ir suteikdamas pagalbą taikydamas veiksmingiausių priėmimo ir integravimo praktiką;

37. siūlo skirti didesnę finansinę pagalbą valstybėms narėms, norinčioms pradėti dalyvauti ES pabėgėlių perkėlimo programoje, siekiant padėti joms parengti nuoseklią perkėlimo programą ir palengvinti pradinę našta, su kuria susiduriama pradėdant įgyvendinti šią iniciatyvą; siūlo, kad siekiant išvengti per didelio poveikio Europos pabėgėlių fondui finansinė parama kitoms valstybėms narėms būtų suvienodinta po pirmųjų dalyvavimo programoje metų;

38. laikosi nuomonės, kad nebus įmanoma padidinti ES perkeltų pabėgėlių skaičiaus nesukūrus administracinės ir ekspertų struktūros, kuria būtų remiamasi įgyvendinant programą, ir nesukūrus nuolatinų institucijų, skirtų pasiręgti perkėlimui ir sekti tolesnį integravimo procesą;

Tolesnės priemonės

39. mano, kad veiksmingoje ES perkėlimo programoje turi būti nuostatų dėl tolesnių priemonių, reglamentuojančių perkėlimo kokybę kiekvienoje valstybėje narėje, t. y. tinkamus standartus, susijusius su kiekviena veiklos pakopa nuo pabėgėlių priėmimo iki integravimo;

40. ragina perkėlimo programoje dalyvaujančias valstybes nares įvertinti priemones, kurių jos ėmėsi taikydamos perkėlimo procedūrą, kad būtų užtikrinta ir gerinama pabėgėlių integracija. Valstybės narės taip pat turėtų reguliariai stebėti pabėgėlių integraciją;

41. mano, kad vyriausybės institucijos turėtų kiek įmanoma labiau skatinti bendradarbiavimą su nevyriausybiniais subjektais (pvz., tarptautinėmis ir vietos nevyriausybėmis organizacijomis) ir pasinaudoti konkrečiomis jų žiniomis bei glaudžiais ryšiais įgyvendinant geriausias ir veiksmingiausias pabėgėlių perkėlimo iniciatyvas; pilietinės visuomenės dalyvavimas įgyvendinant ES pabėgėlių perkėlimo programą sustiprins valstybių narių ir vietos valdžios institucijų vykdomas paramos ir pabėgėlių priėmimo iniciatyvas;

42. visų susijusių subjektų vardu remia aktyvias pastangas suteikiant pabėgėliams, ypač pažeidžiamiausiems, būstą, užtikrinant jų sveikatos apsaugą, švietimą, galimybę mokytis kalbų ir psichologinę pagalbą, taip pat galimybę patekti į darbo rinką, kad būtų užtikrinta sėkminga jų integracija;

43. ragina EPPB, ypač pasitelkus jo pasiūlytą perkėlimo padalinį ir glaudžiai bendradarbiaujant su JTPVK, nevyriausybėmis organizacijomis ir vietos valdžios institucijomis, nustatyti aiškius perkėlimo kokybės kriterijus ir stebėti pabėgėlių perkėlimą siekiant prisidėti prie perkėlimo veiklos vertinimo ir tolesnio gerinimo valstybėse narėse;

44. dar kartą pabrėžia EPPB vaidmenį kaip subjekto, kuris galėtų didinti informuotumą apie tam tikrus perkėlimo iniciatyvų trūkumus, padėdamas valstybėms narėms rasti konkrečius sprendimus ir skatindamas geresnę patirtį, jeigu ją teiktų nuolatinis perkėlimo padalinys;

45. ragina surengti Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Užsienio reikalų komiteto bendras metines diskusijas siekiant prisidėti prie programos plėtojimo;

*

* *

46. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Pagrindiniai gebėjimai kintančiame pasaulyje: 2010 m. švietimo ir mokymo darbo programos įgyvendinimas

P7_TA(2010)0164

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl bendrųjų gebėjimų kintančiame pasaulyje: 2010 m. švietimo ir mokymo darbo programos įgyvendinimas (2010/2013(INI))

(2011/C 161 E/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 25 d. Komisijos komunikatą „Bendrieji gebėjimai kintančiame pasaulyje“ (COM(2009)0640),
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje 2006/962/EB „Bendrieji visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimai – Europos orientaciniai metmenys“ nustatytus aštuonis bendruosius gebėjimus ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į dešimties metų trukmės darbo programą „Švietimas ir mokymas 2010“ ir vėlesnius bendrus tarpinius pranešimus apie padarytą pažangą ją įgyvendinant,
- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 15 d. Tarybos rezoliuciją dėl naujų gebėjimų naujoms darbo vietoms ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į ekspertų grupės ataskaitą dėl naujų gebėjimų naujoms darbo vietoms „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms. Veikti dabar“,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl suaugusiųjų mokymosi: mokytis niekada nevēlu ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl švietimo ir mokymosi visą gyvenimą žinioms, kūrybiškumui ir naujovėms skatinti. Darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimas ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. patvirtintą Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje programą,
- atsižvelgdamas į Europos vystomojo švietimo konsensuą – strateginę programą, kurią 2007 m. lapkričio mėn. parengė ES institucijų, valstybių narių, pilietinės visuomenės atstovai ir kiti suinteresuotieji subjektai,
- atsižvelgdamas į išsamų nacionalinių ataskaitų ir veiklos vertinimą pagal tam tikrus rodiklius ir gaires (SEC(2009)1598 ir SEC(2009)1616),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl ES veikimo 165 ir 166 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,

⁽¹⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.

⁽²⁾ OL C 290, 2007 12 4, p. 1.

⁽³⁾ OL C 119, 2009 5 28, p. 2.

⁽⁴⁾ OL C 41 E, 2009 2 19, p. 46.

⁽⁵⁾ OL C 45 E, 2010 2 23, p. 33.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą (A7-0141/2010),
- A. kadangi geros kokybės švietimas ir mokymas būtini individo asmenybės skleidimuisi, lygybei ir kovai su socialine atskirtimi bei skurdu, aktyviam pilietiškumui ir socialinei sanglaudai,
 - B. kadangi pirmiausia reikia kelti švietimo ir mokymo kokybę visiems studentams siekiant aukštesnių rezultatų ir gebėjimų, tai daroma pirmiausia pasitelkiant naują ir griežtesnę mokymo pasiūlos didinimo politiką,
 - C. kadangi nepaisant tam tikro švietimo ir mokymo rezultatų pagerėjimo Europos Sąjungoje nebus įgyvendinta dauguma 2010 metams nustatytų gairių, ypač gebėjimų lygis vis dar nėra atitinkamas ir trečdalis Europos gyventojų turi labai žemą išsilavinimą,
 - D. kadangi praėjus dešimčiai metų nuo Bolonijos proceso pradžios norima valstybių narių konvergencija aukštojo mokslo srityje nebuvo pasiekta,
 - E. kadangi pagal švietimo ir mokymo politiką visiems piliečiams, neatsižvelgiant į jų amžių, lytį, sveikatos, fizinę, protinę bei psichologinę būklę ir jų kalbą, etninę kilmę, tautybę, tikėjimą ir socialinę ir ekonominę padėtį, turėtų būti suteikiamos galimybės visą gyvenimą įgyti įgūdžių ir kompetenciją, juos atnaujinti ir gerinti,
 - F. kadangi švietimas ir mokymas yra pagrindiniai sėkmingo Atnaujintos socialinės darbotvarkės dėl galimybių, prieinamumo ir solidarumo įgyvendinimo veiksniai; kadangi šios darbotvarkės įgyvendinimas padėtų sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų ir daugiau Europos piliečių būtų suteikiamos galimybės realizuoti savo gebėjimus,
 - G. kadangi reikia nuolat dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad moterys visais lygmenimis turėtų lygias galimybes siekti išsilavinimo ir kad lyčių stereotipai iš anksto nelemtų švietimo pasirinkimo galimybių,
 - H. kadangi siekiant įgyti visus bendruosius gebėjimus būtina imtis tolesnių politinių veiksmų Europos ir nacionaliniu lygmenimis,
 - I. kadangi labai svarbus švietimo ir mokymo Europoje uždavinys yra švietimo reforma, kuria siekiama įdiegti visapusišką ir mokymąsi sutelktą švietimo sistemą, pagal kurią jauni žmonės rengiami būti laimingi aktyvūs pasaulio piliečiai, pasirengę dalyvauti darbo rinkoje,
 - J. kadangi mokymosi visą gyvenimą strategijų įgyvendinimas ir tolesnis plėtojimas tebėra pagrindinis uždavinys daugeliui valstybių narių; kadangi būtina skirti daugiau dėmesio visam ugdymo procesui užuot susitelkus ties konkrečiu sektoriumi ar grupėmis,
 - K. kadangi investicijų į švietimą nauda pajuntama tik ilgalaikėje perspektyvoje ir svarbu užtikrinti, kad politinėje darbotvarkėje jos neliktų nuošalyje; kadangi turėtume reikalauti ES gairių dėl švietimo ir mokymo sistemų kokybės ir reikėtų vengti biudžeto apribojimų šioje srityje ar bent skiriamos lėšos turėtų didėti, o ne mažėti; kadangi dėl to ES turi numatyti biudžeto mechanizmus, kurie nebūtų susieti su švietimo ir mokymo metine programa,
 - L. kadangi investicijos į švietimo, mokymo ir perkvalifikavimo sritis bei visų asmenų žinių ir gebėjimų atnaujinimas ir pritaikymas yra būtina išankstinė atsigavimo po krizės ir reagavimo į ilgalaikius pasaulio ekonomikos konkurencingumo, užimtumo, mobilizavimo ir socialinės įtraukties iššūkius sąlyga,

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- M. kadangi daugiau kaip 80 proc. pradinės mokyklos mokytojų ir 97 proc. ikimokyklinio ugdymo mokytojų Europos Sąjungoje sudaro moterys, vidurinėje mokykloje ši dalis tesiekia 60 proc., o aukštojo mokslo bei mokslinių tyrimų sistemose ši dalis yra mažesnė nei 40 proc.,
- N. kadangi dėl to, kad švietimo aplinka tampa vis sudėtingesnė ir įvairesnė, pvz., dėl informacijos ir ryšių technologijų (IRT) pokyčių, dėl ekonomikos krizės kilusių finansinių apribojimų, visuomeninės ir šeimos struktūros pokyčių, padidėjusios imigracijos ir daugiakultūrės visuomenės formavimosi, vis daugėja sunkumų, su kuriais susiduriama dirbant mokytoju,
- O. kadangi siekiant pašalinti šiuos sunkumus bus svarbu įgyvendinti Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą „ES 2020“,
- P. kadangi vystant ES žinių ekonomiką ir darbo rinką skaitmeninis raštingumas taps vis svarbesnis; kadangi ši kompetencija suteikia galimybes ekonomikai atsigausti, verslumui skatinti ir įsidarbinimo galimybėms didinti,
- Q. kadangi sportas yra viena veiksmingiausių priemonių kovojant su piktnaudžiavimu tam tikromis medžiagomis (rūkymu, alkoholio ir narkotikų vartojimu), o moksleiviai ir aukštojo mokslo įstaigų studentai yra viena socialinių grupių, kurioms šiuo atžvilgiu kyla didžiausias pavojus; kadangi moksleivių ir studentų dalyvavimas sporto veikloje pirmiausia priklauso nuo tinkamos infrastruktūros atitinkamos veiklos srityje;
1. palankiai vertina pirmiau minėtą Komisijos komunikatą „Bendrieji gebėjimai kintančiame pasaulyje“;
 2. atkreipia dėmesį, kad nepaisant pastaraisiais metais padarytos pažangos daug Europos piliečių vis dar neturi pakankamai gebėjimų; nurodo, kad kas septintas jaunas žmogus (18–24 metų amžiaus) anksti palieka mokyklą (6 mln. nebaigusiu mokyklos asmenų 27 ES valstybėse narėse), kad kas ketvirtas penkiolikmetis turi skaitymo sunkumų ir kad apytiksliai 77 mln. žmonių (beveik trečdalis Europos 25–64 metų amžiaus gyventojų) neturi oficialios kvalifikacijos arba ji yra žema, kad tik ketvirtadalis turi aukštą kvalifikaciją ir kad pernelyg daug Europos piliečių stokoja IRT naudojimo gebėjimų; pabrėžia, kad visoje ES išlieka vis dar labai žemas gebėjimų lygis; yra susirūpinęs dėl nevisiškai raštingų 15 m. amžiaus jaunuolių skaičiaus augimo (nuo 21,3 proc. 2000 m. iki 24,1 proc. 2006 m.);
 3. prašo, kad Komisija tęstų diskusiją dėl iniciatyvos „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“; nurodo, kad iki 2020 m. dar 16 mln. darbo vietų reikės aukštos kvalifikacijos ir 4 mln. darbo vietų – vidutinio lygmens kvalifikacijos, o žemos kvalifikacijos reikalaujančių darbo vietų bus 12 mln. mažiau; atkreipia dėmesį, kad 2015 m. daugumoje visų sektorių darbo vietų bus reikalingi IRT naudojimo gebėjimai; ragina į šią diskusiją įtraukti visas suinteresuotąsias šalis, įskaitant mokytojus ir studentus, kompetentingas profesines organizacijas, atitinkamas NVO ir profesines sąjungas, pilietinės visuomenės suinteresuotuosius subjektus, ypač tėvų ir studentų asociacijas, ir ekonomikos sektoriaus atstovus;
 4. mano, kad gyvybiškai svarbu pradėti vykdyti politiką, kuria būtų siekiama pakelti švietimo ir mokymo kokybės lygį visiems studentams, ir pabrėžia, jog siekiant, kad Europos mokymo sistemos atremtų pasaulio konkurencingumo iššūkius, reikia didinti esamas švietimo galimybes, ir švietimas turi būti aukštesnio lygio ir platesnio pobūdžio, kad atitiktų neatidėliotinus profesinių sektorių ir darbo rinkos poreikius;
 5. mano, kad labai svarbu mokytis kalbų, siekiant padėti jaunimui lengviau patekti į darbo rinką ir skatinti jo judumą bei lygias galimybes;
 6. ragina valstybes nares toliau įgyvendinti Europos kvalifikacijų sandaros nuostatas;
 7. ragina atkreipti dėmesį ne tik į vadinamąsias „žaliąsias“ (ekologiškas) darbo vietas, bet taip pat į „baltąsias“ (sveikatos apsaugos ir socialinių paslaugų vaikams ir vyresnio amžiaus žmonėms) darbo vietas; pažymi, kad iki 2030 m. vyresnių kaip 65 metų amžiaus žmonių ir 15–64 metų amžiaus žmonių santykis padidės nuo 26 proc. 2008 m. iki 38 proc. 2030 m. pažymi, kad todėl vis labiau reikės bendros aktyvaus senėjimo politikos, ypač atkreipiant dėmesį į raštingumo skatinimo ir bendrųjų gebėjimų IRT srityje grąžinimo ir atnaujinimo priemones, kad būtų galima įveikti skaitmeninę atskirtį, kuri yra vis labiau plintanti senyvo amžiaus žmonių socialinės atskirties priežastis;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

8. atkreipia dėmesį, kad Komisijos komunikate dėl strategijos „ES 2020“ pabrėžiama, jog „moterų užimtumo lygis itin žemas“ (tik 63 proc. moterų dirba, palyginti su 76 proc. vyrų) ir kad „lyčių lygybės skatinimo politika bus reikalinga siekiant didinti darbo jėgos aktyvumą“, pažymi, kad todėl švietimo ir mokymo politika turi būti skirta šiam darbo rinkos atotrūkiui panaikinti taip prisidedant prie tvaraus augimo ir socialinės sanglaudos užtikrinimo; pabrėžia, kad svarbu švietime nuo pat mažens vengti skirstymo pagal lytį;
9. ragina ypač atkreipti dėmesį į tai, kad reikia palengvinti neįgaliųjų integraciją švietimo ir mokymo srityse, nepaisant jų amžiaus, ypač atkreipiant dėmesį į realią neįgalių vaikų integraciją nuo pat pirmųjų gyvenimo metų mokymosi įstaigose; pabrėžia, kad siekiant panaikinti bet kokius šios integracijos trukdžius reikia tinkamų investicijų ir ilgalaikės strategijos;
10. mano, kad visos švietimo formos turėtų būti skirtos skatinti įgyti demokratiją puoselėjančių gebėjimų, remiant studentų tarybas ir leidžiant studentams prisiimti bendrą atsakomybę už švietimą, kaip įtvirtinta Studentų teisių chartijoje; atsižvelgdamas į tai ragina išsamiai diskutuoti Europos visuomenėje apie švietimo funkcijas ir vaidmenį ir mano, kad Europos piliečių agora galėtų būti tinkama tokių diskusijų vieta;
11. ragina Europos Komisiją, valstybes nares ir darbdavius glaudžiai bendradarbiauti su švietimo ir mokymo programų rengėjais ir taip skatinti socialiai nuskriaustų žmonių gebėjimų lavinimą;
12. pripažįsta, kad globalizacija labai pakeitė Europos visuomenę ir rekomenduoja į visas švietimo formas įtraukti pasaulinį ir (arba) vystomąjį švietimą, kad piliečiai galėtų kovoti su kintančiame pasaulyje kylančiomis grėsmėmis ir pasinaudoti jo teikiamomis galimybėmis;
13. mano, kad labai svarbu visais švietimo ir mokymo lygmenimis užtikrinti skaitmeninį ir žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą ir išmokyti visus puikiai, tačiau kartu ir kritiškai naudoti modernias komunikacijos formas ir žiniasklaidos turinį; pabrėžia, kad būtina skubiai gerinti visų Europos piliečių e. įgūdžius; atkreipia dėmesį į tai, kad būtina organizuoti švietimą ir mokymą IRT srityje ir nacionaliniu, ir ES lygmeniu atsižvelgiant į didėjančią šios srities gebėjimų svarbą besikeičiančioje darbo rinkoje;
14. pabrėžia pakankamos ir geros kokybės paramos mokytojų gebėjimų ugdymui ir naujų mokymosi organizavimo būdų patrauklioje mokyklos aplinkoje diegimo svarbą;
15. pabrėžia, kokie svarbūs švietimui ir mokymui meninis ir kultūrinis lavinimas bei sportas ir kad šiems dalykams reikia skirti ypatingą dėmesį ikimokykliniame, pradiniam, viduriniame ugdyme ir mokymosi visą gyvenimą procese; mano, kad kultūrinis ir socialinis švietimas ne tik padeda lavinti profesinius ir techninius gebėjimus, bet ir yra neatskiriama švietimo ir mokymo politikos dalis, nes padeda geriau panaudoti nemokymus gebėjimus, taip skatinant asmenybės skleidimąsi ir sudarant sąlygas įgyti pagrindinių įgūdžių;
16. ragina valstybes nares užtikrinti pakankamą lėšų investavimo į sporto veiklą mokymo įstaigose lygmenį ir didinti viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą šioje srityje;
17. ragina valstybes nares užtikrinti pakankamą investavimo į švietimo sritį lygmenį, kad būtų užtikrintas visų kategorijų darbo rinkos prieinamumas;
18. pabrėžia, kad labai svarbu naudotis istorijos ir kalbos aspektais kaip Europos socialinės ir kultūrinės integracijos priemone;

Ikimokyklinis ugdymas

19. atkreipia dėmesį, koks svarbus aukštos kokybės švietimas ankstyvoje vaikystėje, kad vaikas įgytų bendruosius gebėjimus, pvz., išmoktų bendrauti ir savo gimtąja kalba, ir priimančiosios šalies kalba, ir ypač remiant socialiai nuskriaustus ir specialiųjų (mokymosi) poreikių turinčius vaikus, kad ateityje jie nepatirtų skurdo ir socialinės atskirties;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

20. atkreipia dėmesį į tai, kaip svarbu nuo priešmokyklinio laikotarpio skatinti skaitymo įpročius, o esant ikimokyklinio amžiaus jau turėti galimybę naudotis skaitomąja medžiaga;
21. atkreipia dėmesį į švietimo gimtąja kalba svarbą, taip pat tradicinių mažumų atveju;
22. pabrėžia daugiakalbystės svarbą judumui, todėl ragina valstybes nares įvesti užsienio kalbos mokymą pradiniam švietimo etape;
23. pabrėžia, kad labai svarbu sukurti pedagoginės paramos imigrantų vaikams priemonių, kad jiems būtų lengviau prisitaikyti prie priimančiosios šalies švietimo ir socialinės aplinkos;
24. pabrėžia, kad reikia skatinti ir remti vaikų kūrybiškumo skatinimo priemones nuo pat mažens, taip suteikiant geresnių galimybių plėtoti inovacijų kultūrą Europoje;
25. atkreipia dėmesį į Barcelonos tikslus, pagal kuriuos siekiama iki 2010 m. suteikti priežiūrą ne mažiau kaip 90 proc. vaikų nuo trejų metų iki privalomojo mokyklinio amžiaus bei ne mažiau kaip 33 proc. vaikų iki trejų metų amžiaus ir užtikrinti, kad kuo daugiau žmonių galėtų naudotis vaikų priežiūros paslaugomis;

Pradinis ir vidurinis ugdymas

26. pabrėžia, kaip svarbu pradinėje ir vidurinėje mokykloje ir toliau ugdyti ir stiprinti kalbos mokymosi gebėjimus, taip pat imigrantų vaikų, o tradicinių mažumų atveju – turėti galimybę mokytis gimtąja kalba;
27. pritaria idėjai, kad reikalinga pedagoginė sistema, pagal kurią būtų sudarytos sąlygos dažniau konsultuotis su mokiniais ir labiau juos įtraukti į švietimo proceso valdymą, mokinių tėvams aktyviai dalyvauti švietimo bendruomenės veikloje bei vystyti mokinių ir dėstytojų tarpusavio pasitikėjimą, taip stiprinant iniciatyvumą ir skatinant įgyti aktyviam pilietiškumui būtinų socialinių bei pilietinių įgūdžių;
28. pabrėžia, kaip svarbu integruoti naujas technologijas į mokomųjų dalykų programas kaip būtiną šiuolaikinės švietimo sistemos mokymosi priemonę; pritaria minčiai, kad, tinkamai prižiūrimi, vaikai turi įgyti gebėjimus atsakingai ir kritiškai naudotis žiniasklaidos turiniu, ypač internetu, ankstyvame amžiuje, ir mano, kad svarbiausia išaiškinti vaikams asmeninio gyvenimo apsaugos, asmens duomenų apsaugos ir autorių teisių srities taisyklių laikymosi klausimus;
29. mano, kad pažanga, padaryta mokyklų programoms pritaikant atsižvelgiant į bendruosius gebėjimus, yra teigiamas žingsnis, tačiau gyvybiškai svarbu toliau dėti pastangas, pvz., pripažįstant ir patvirtinant gebėjimus, įgytus per neformalųjį švietimą bei savišvietą, ir padėti įgyti bendrųjų gebėjimų tiems, kuriems gresia nepatenkinamų rezultatų švietimo srityje ir socialinės atskirties pavojus;
30. ragina mokyklose skatinti fizinę ir sportinę veiklą ir remti mokyklų čempionatų rengimą bei dalyvavimą juose, nes tai naudinga sveikatai, skatina integraciją ir padeda plėtoti vertybes, naudingas kuriant teigiamus elgsenos modelius;
31. remia vaikų iš migrantų šeimų švietimą ir mokymą ir pabrėžia svarų švietimo indėlį į sėkmingą migrantų integracijos į Europos visuomenę procesą;
32. ragina parengti išsamią bendrųjų gebėjimų įgijimo strategiją, kuri apimtų klausimus nuo mokyklos programos reformos iki mokytojų tęstinio mokymosi ir profesinio tobulinimosi ir kuri užtikrintų gerai išsilavinusią švietimo bendruomenę; mano, kad mokytojams turėtų būti taikomos skatinamosios priemonės, kurios sudarytų jiems sąlygas tobulinti savo mokymo metodus ir susitelkti į profesinį tobulinimąsi;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

33. ragina valstybes nares jaunuoliams, kenčiantiems nuo vieno iš dažniausių mokymosi sutrikimų – disleksijos – bendrojo lavinimo mokyklose taikyti naujus metodus ir medžiagą, kad šie jauni žmonės, nepaisant jų mokymosi sutrikimo, galėtų sėkmingai baigti mokyklą;

34. pabrėžia integruoto švietimo svarbą siekiant užkirsti kelią socialiniams prietarams ir diskriminacijai ir taip prisidėti prie Europos socialinio solidarumo įtvirtinimo;

Aukštasis mokslas

35. ragina užtikrinti didesnę judumą tarp aukštojo mokslo įstaigų, verslo įmonių ir profesinio švietimo ir mokymo įstaigų (pvz., studentai, mokytojai, darbuotojai, instruktoriai), kad būtų skatinamas į studentus orientuoto mokymosi kūrimas ir tokių gebėjimų kaip verslumas, kultūrų tarpusavio supratimas, kritinis mąstymas ir kūrybiškumas, kurių vis labiau reikia darbo rinkoje, įgijimas; mano, kad siekiant šio tikslo būtina kuo greičiau panaikinti ES esančias kliūtis, ypatingą dėmesį skiriant finansinėms ir pripažinimo kliūtims, kad būtų pagerinta visų studentų judumo kokybė; remia aukštojo mokslo kokybės užtikrinimą kaip priemonę judumui akademiniams ir moksliniais tikslais užtikrinti ir kaip išankstinę vienodų darbo galimybių ES piliečiams sąlygą;

36. pabrėžia, kad svarbu visiems jaunuoliams suteikti tvirtą žinių pagrindą, kuris ypač svarbus skatinant judumą visą gyvenimą, ir padėti jiems prisitaikyti prie darbo rinkos kaitos bei kylančių naujų ekonominių ir socialinių poreikių;

37. ragina skatinti mokslinių tyrimų programas, siekiant sustiprinti „žinių trikampį“, kuris labai svarbus skatinant ekonomikos ir užimtumo augimą Europos Sąjungoje;

38. ragina valstybes nares atnaujinti savo aukštojo mokslo srities planus, ypač suderinti mokymo programas ir darbo rinkos reikalavimus;

39. ragina aukštojo mokslo įstaigas modernizuoti mokymo kursus ir apskritai paspartinti Bolonijos procesą;

40. mano, kad aukštojo mokslo įstaigos turėtų labiau atsiverti ir būti pasirengusios priimti visus besimokančiuosius, ypač netradicinius besimokančiuosius, specialiųjų poreikių turinčius studentus ir socialiai nuskriaustoms grupėms priklausančius studentus, ir mano, kad viena iš naudingiausių priemonių siekiant šio tikslo būtų gerai finansuojamos stipendijų sistemos, kurios jaunos žmones iš socialiai silpnų šeimų galėtų paskatinti pradėti studijuoti; be to, mano, kad valstybės narės turėtų įgyvendinti konkrečią politiką siekiant visiems užtikrinti pagrindinę teisę į švietimą, įskaitant mažiau finansinių galimybių turintį jaunimą, ir kad ateityje, kaip strateginio švietimo ir mokymo plano dalis, turėtų būti išnagrinėtos sudėtinės gairės, apibrėžiančios lygybės siekti aukštojo mokslo nuostatas;

41. šiomis aplinkybėmis primena 2007 m. gegužės mėn. Tarybos išvada (¹), kuriose išdėstyti tolesnių Pekino veiksmų platformos moterų švietimo ir mokymo, visų pirma aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų srityse, priemonių rodikliai, tačiau apgailestauja, kad į šiuos rodiklius nepakankamai atsižvelgiama atliekant 2010 m. švietimo ir mokymo darbo programos įgyvendinimo stebėseną; šiuo atžvilgiu skatina naudotis jais kaip priemone pažangai siekiant lyčių lygybės švietimo ir mokymo srityje stebėti;

42. pabrėžia, kad nors moterų galimybių siekti aukštojo mokslo srityje padaryta pažanga, jų vis dar nepakankamai matematikos, tikslųjų mokslų ir technologijų srityse (tik 32 proc. absolventų yra moterys, o 68 proc. – vyrai); atkreipia dėmesį, kad sumažinus šių sričių lyčių nelygybę sumažėtų ir įgūdžių trūkumas, kuris jaučiamas ES šiuose sektoriuose;

43. mano, kad neformalus švietimas yra ugdymo sritis, papildanti formalų švietimą, ir rekomenduoja jį taip traktuoti švietimo politikos srityje kuriant Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą („ET 2020“);

(¹) Tarybos dokumentas Nr. 9152/2007.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

44. ragina daugiau, veiksmingiau ir plačiau investuoti į aukštojo mokslo sritį;
45. ragina valstybes nares skatinti aukštojo mokslo įstaigų, universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir verslo atstovų partnerystę (tarptautiniu, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis) ir finansines verslo atstovų investicijas į aukštąjį mokslą;
46. ragina valstybes nares skirti reikiamus išteklius aukštojo mokslo sektoriui, kad jis, kaip pagrindinė priemonė ekonominiam ir socialiniam atsigavimui po dabartinio nuosmukio skatinti, galėtų reaguoti į pasaulinius iššūkius;
47. ragina valstybes nares pasitelkti teises, administracines ir finansines priemones ir skatinti mažumų švietimą gimtąja kalba;

Profesinis mokymas

48. pabrėžia, kad aukštos kokybės profesinis mokymas yra labai svarbus naujų specialistų pasiūlos užtikrinimo ir iniciatyvos „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“ požiūriu, ir ypač didelį dėmesį skiria mokymosi darbo vietoje ir atliekant praktiką plėtojimui, taip pat tarp jaunų absolventų, remiantis universitetų ir įmonių susitarimais; mano, kad ir toliau svarbu skatinti profesinį mokymą pasirinkusių studentų mokymąsi ir stažuotes kitose Europos Sąjungos šalyse, kaip universitetinių studijų lygmeniu tai daroma naudojantis „Erasmus“ programa; ragina labiau remti profesinį mokymą ir didinti jo prestižą;
49. pabrėžia, kad būtina atsižvelgti į bendruosius gebėjimus ir toliau modernizuoti profesinio mokymo programas, kad, viena vertus, pagerėtų jų kokybė ir jos taptų patrauklesnės jaunimui, ir, kita vertus, kad šios programos labiau atitiktų kintančius darbo rinkos poreikius; mano, kad profesinio mokymo programos turėtų pagerinti įvairiose srityse aktualius bendruosius gebėjimus;
50. pabrėžia būtinybę remiantis jau turima gerąja praktika nustatyti modelį, pagal kurį būtų pripažįstami su pilietiškumu susiję mokymosi kreditai jaunimui, kuris dalyvauja savanoriškose ir pilietinės tarnybos iniciatyvose, vykdomose nepelno siekiančių asociacijų arba vystomojo bendradarbiavimo srityje;
51. ragina užtikrinti geresnę perėjimą nuo vidurinio profesinio mokymo prie aukštojo mokslo, leidžiančio įgyti aukštesnę kvalifikaciją;
52. pažymi, kad Rekomendacija dėl bendrųjų gebėjimų grindžiama mokymosi visą gyvenimą principais, ir primygtinai tvirtina, kad norint visiškai ją įgyvendinti reikalinga didesnė pažanga profesinio mokymo bei suaugusiųjų mokymo srityse, kurią padėtų užtikrinti ir teisinis kiekvieno asmens teisės į mokymąsi visą gyvenimą pripažinimas;
53. pabrėžia, kaip svarbu, kad profesinio mokymo srityje valstybės narės keistųsi informacija ir gera bei sėkminga patirtimi;

Mokymasis visą gyvenimą

54. ragina nedelsiant imtis priemonių vis didėjančiam prastai skaitančių asmenų skaičiui sumažinti, ypatingą paramą teikiant vietos valdžios institucijoms, nes gyventojams jos lengviau prieinamos; ragina valstybes nares ir Europos Komisiją atkreipti dėmesį į vis dar pernelyg didelį neraštingų žmonių skaičių ir nuosekliai kovoti su šia problema, su kuria susiduria ir suaugusieji;
55. yra labai susirūpinęs dėl to, kad daugėja darbo neturinčių jaunuolių, ypač dabartinės ekonomikos krizės sąlygomis; ragina valstybes nares užtikrinti kuo didesnę darbo rinkų lankstumą, kad jaunimas galėtų lengvai rasti darbą ir pereiti iš vienos darbo vietos į kitą;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

56. pabrėžia, kad būtina užtikrinti geresnę mokymo programų rengėjų įtrauktį į pamatinių nacionalinių kvalifikacijų sistemų kūrimo procesą ir aiškesnį ankstesnio išsilavinimo, įskaitant neformalų ar įgytą *ad hoc* pagrindu, pripažinimą;

57. atkreipia dėmesį, kad keturių iš penkių 2003 m. priimtų gairių tikslai nebus pasiekti; ragina Komisiją, valstybes nares, regionų bei vietos valdžios institucijas ir kitas įstaigas išnagrinėti priežastis ir imtis atitinkamų veiksmų padėčiai ištaisyti;

58. pabrėžia, jog labai svarbu, kad vyktų nuolatinis asmenų, baigiančių švietimo ar mokymo procesą, aukštojo mokslo įstaigų ir verslo atstovų struktūrinis dialogas ir konsultacijos su jais;

59. pritaria tikslui iki 2020 m. padidinti suaugusiųjų dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą programose nuo 12,5 iki 15 proc. ir ragina imtis atitinkamų priemonių; šiuo tikslu ragina universitetus sudaryti palankesnes galimybes studijuoti, įvairinti ir plėsti studentiją ir pakeisti studijų programas, kad jos taptų patrauklios grįžtantiems studijuoti suaugusiems; ragina Komisiją ir valstybes nares imtis ryžtingesnių veiksmų mokymosi visą gyvenimą institucijoms, kaip antai mokyklos studijas nutraukusiems asmenims, steigti ir jų veiklai palaikyti; prašo įgyvendinant mokymosi visą gyvenimą programų strategijas atsižvelgti į lyčių aspektą ir jį skatinti; atkreipia dėmesį į tai, kad pagrindinis vaidmuo įgyvendinant mokymosi visą gyvenimą programą tenka trečiojo amžiaus universitetams;

60. pažymi, kad pagalbos priemonių švietimo ir mokymo programose norinčių dalyvauti suaugusiųjų šeimoms trūkumas yra viena pagrindinių kliūčių, su kuria jie susiduria; todėl ragina valstybes nares imtis paramos priemonių kaip būdo užtikrinti, kad visi studentai ir darbuotojai, turintys šeiminių įsipareigojimų (pvz., vaikų arba kitų globotinių priežiūra), turėtų galimybę atnaujinti ir (arba) pagerinti savo gebėjimus ir kompetenciją pagal jau patikrintą tokio pobūdžio gerąją praktiką įgyvendinant Europos socialinio fondo programas, taikant paslaugų čekius ir derinimo priemones; mano, kad derėtų išnagrinėti e. mokymosi teikiamas galimybes, nes jos leidžia lanksčiau derinti išsilavinimą, darbą ir priežiūrą;

61. ragina Europos lyčių lygybės institutą imtis priemonių, kad būtų sparčiau renkami ir geriau analizuojami palyginami duomenys apie lyčių lygybę švietimo ir mokymo srityje, ir užtikrinti, kad statistiniai duomenys apie atitinkamus rodiklius, susijusius su Pekino veiksmų platforma, būtų lengvai prieinami ir nuolat atnaujinami;

62. rekomenduoja švietimo ir mokymo įstaigoms geriau informuoti apie suaugusiesiems atviras programas ir supaprastinti administracines procedūras, atveriančias galimybes jomis pasinaudoti;

63. ragina Europos Komisiją visapusiškai atsižvelgti į suinteresuotųjų subjektų vertinimus ir į jų vaidmenį įgyvendinant strategiją „ET 2020“;

64. ragina Europos Komisiją įtraukti į būsimas strategijos „ET 2020“ judumo gaires neformalaus švietimo, profesinio mokymo bei moksleivių aspektus ir perimti Bolonijos proceso gaires dėl studentų judumo savo žinion;

*

* *

65. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Deontologijos klausimai, susiję su bendrovių valdymu

P7_TA(2010)0165

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl deontologijos klausimų, susijusių su įmonių valdymu (2009/2177(INI))

(2011/C 161 E/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 30 d. Komisijos rekomendaciją, kuria papildomos rekomendacijos 2004/913/EB ir 2005/162/EB dėl bendrovių, kurių vertybiniai popieriai yra įtraukti į biržos sąrašus, direktorių atlyginimų nustatymo tvarkos ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 30 d. Komisijos rekomendaciją dėl finansinių paslaugų sektoriaus atlyginimų nustatymo politikos ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pranešimą, pridedamą prie dviejų minėtų rekomendacijų, kuris taip pat paskelbtas 2009 m. balandžio 30 d. (COM(2009)0211),
 - atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios direktyvą 2006/48/EB ir 2006/49/EB nuostatas, susijusias su kapitalo poreikiu prekybos knygai ir pakartotiniam pakeitimui vertybiniais popieriais, taip pat su atlyginimų nustatymo politikos priežiūriniu tikrinimu (COM(2009)0362),
 - atsižvelgdamas į 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/36/EB dėl naudojimosi tam tikromis akcininkų teisėmis bendrovėse, kurių akcijos įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikiniančią Tarybos direktyvą 84/253/EEB ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą ir į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonę (A7-0135/2010),
- A. kadangi Europos Sąjungą ir pasaulį ištiko didžiausia krizė per pastaruosius 60 metų, kadangi realioji ekonomika patiria didžiausią nuosmukį per minėtą laikotarpį ir kadangi tikimasi, kad nepaisant sąlyginio ekonomikos atsigavimo užimtumo sąlygos blogės,
- B. kadangi, nepaisant įmonės rūšies ar sektoriaus, kuriame ji veikia, daugybė su įmonių valdymu susijusių klausimų, pavyzdžiui, pareiga rūpintis, skaidrumas, bendrovės socialinė atsakomybė, rizikos valdymas, finansinių sprendimų dėl investicijų ekonominis tvarumas, direktorių valdybos ar stebėtojų tarybos veikla arba naudojimas akcininkų teisėmis, yra svarbūs atsižvelgiant į bendrąsias įmonių veiklos deontologijos aplinkybes; kadangi dabartinė finansų krizė parodė, kad minėti klausimai turi būti svarstomi atsižvelgiant į finansų stabilumo išsaugojimo aspektą ir nuolat nagrinėjami siekiant padėti surasti sprendimus, leidžiančius įmonėms spręsti dabartines problemas, ir padėti skatinti ekonomikos augimą bei didesnę užimtumą ES,

⁽¹⁾ OL L 120, 2009 5 15, p. 28.

⁽²⁾ OL L 120, 2009 5 15, p. 22.

⁽³⁾ OL L 184, 2007 7 14, p. 17.

⁽⁴⁾ OL L 157, 2006 6 9, p. 87.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- C. kadangi ši krizė taip pat parodė, kaip artimai yra susiję rizikos valdymas ir atlyginimų nustatymo politika bei atskleidė pastarosios svarbą tinkamam įmonių veikimo mechanizmom užtikrinti; dėl to, rengiant atlyginimų nustatymo politiką, būtina deramai atsižvelgti į rizikos valdymą, kad būtų galima įtraukti veiksmingas rizikos valdymo sistemas į platesnę, subalansuotą valdymo politiką ir užtikrinti, kad, jei nustatomos paskatų sistemos, pasirūpinama, kad kaip atsvaras būtų sukurtos atitinkamos rizikos valdymo sistemos,
- D. kadangi visų sektorių įmonėms būdinga daugybė tų pačių rizikos klasių, nors kai kurios rizikos rūšys būdingos tik tam tikriems sektoriams (pavyzdžiui, rizika, su kuria susiduria finansų sektoriaus įmonės); kadangi nesugebėjimas veiksmingai suvaldyti rizikos, susijęs su tuo, kad buvo nepakankamai kontroliuojamas priežiūros taisyklių laikymasis, ir klaidinga linkme nukreiptos paskatos atlyginimų politikoje buvo svarbūs dabartinės finansų krizės veiksniai,
- E. kadangi rizikos valdymas turėtų būti suprantamas ir taikomas visos organizacijos lygmeniu, o ne pavieniauose veiklos padaliniuose, rizikos valdymas taip pat turėtų vykti atvirai bei skaidriai ir jį atliekant turėtų būti taikomas atskaitomybės reikalavimas,
- F. kadangi bet kokių sprendimų derėtų užtikrinti, kad prisiimta rizika atitiktų ūkinės veiklos paskirtį ir įmonės strategiją deramai atsižvelgiant į veiksmingą rizikos valdymą; veiksmingas rizikos valdymas visose įmonėse turėtų būti laikomas vienu svarbiausių gero bendrovių valdymo elementų,
- G. kadangi vienas iš pirmųjų žingsnių, kurių po krizės ėmėsi Komisija, buvo susijęs su atlyginimų nustatymo politika, papildant Komisijos rekomendacijas 2004/913/EB ir 2005/162/EB, kuria buvo siekiama užtikrinti tinkamą atlyginimų nustatymo politikos įgyvendinimą nustatant geriausios patirties pavyzdžius, kartu pateikiant naują rekomendaciją dėl bendrovių, kurių vertybiniai popieriai yra įtraukti į biržos sąrašus, direktorių atlyginimų nustatymo tvarkos, ir paskelbiant rekomendaciją dėl atlyginimų nustatymo tvarkos finansinių paslaugų sektoriuje,
- H. kadangi rekomendacijų apimtis skiriasi pagal bendrovės tipą, deramai atsižvelgiant į jos dydį, vidaus organizaciją ir veiklos sudėtingumą; kadangi tokie skirtumai galimi tarp finansinių bendrovių (kurių vertybiniai popieriai įtraukti į biržos sąrašus arba ne) ir nefinansinių bendrovių, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į biržos sąrašus, taip pat tarp įvairių finansų verslo sektorių, pvz., bankininkystės, draudimo ir fondų valdymo,
- I. kadangi kalbant apie atlyginimų nustatymą reikia atsižvelgti į keletą dalykų, kaip antai: i) atlyginimo nustatymo sistemos, įskaitant jų struktūrą, skaidrumą bei darnumą ir atlyginimo bei paskatos ryšį, ii) atlyginimo sistemų nustatymo procesas, įskaitant subjektų, vaidmenų ir atsakomybės apibrėžimą, iii) atlyginimo nustatymo sistemų kontrolę, kurią vykdančias ypatingas dėmesys skiriamas akcininkams, ir iv) visas atlyginimas, įskaitant algą ir pensijas,
- J. kadangi kai kurie svarbiausi rekomendacijų principų aspektai išlieka neaiškūs ir turi būti tinkamai įgyvendinti, pvz., veiklos rezultatų kriterijai, kurie turėtų padėti sukurti atlyginimo ir veiklos rezultatų sąryšį, sąvoka „nepakankami veiklos rezultatai“ mokėjimų nutraukimo atveju, mokėjimo nutraukimas ir kintamosios finansinių paslaugų sektoriaus atlyginimų sudedamosios dalys,
- K. kadangi vis kyla sunkumų nustatyti atlyginimo ir veiklos rezultatų sąryšį, dėmesys turėtų būti telkiamas į proceso, kuriuo nustatoma atlyginimo politika, veiksmingumą ir skaidrumą, kurie turėtų būti pagrįsti patikimu valdymu, apibrėžtu ir vertinamu atsižvelgiant į deramus terminus, susietus su vidutinės trukmės ir ilgalaikiu laikotarpiu, siekiant išvengti pavojingos ir nestabilios trumpalaikės (arba itin trumpalaikės) rizikos valdymo politikos, apibrėžiant ir atskiriant dalyvaujančių subjektų vaidmenis ir atsakomybę,
- L. kadangi jokie rasti sprendimai neturėtų būti taikomi visoms bendrovėms ir bendrovėms turėtų būti palikta galimybė lanksčiai pritaikyti sistemas savo poreikiams,
- M. kadangi reikalingas veiklos rezultatų ir atlyginimų nustatymo politikos *ex post* vertinimas,

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- N. kadangi skaidrumas pasirodė esąs svarbi gero valdymo sudedamoji dalis; kadangi jis neturėtų būti vien tik faktų atskleidimas, bet turėtų reikšti tai, kad bendrovės gali pagrįsti tam tikros atlyginimų nustatymo politikos pasirinkimą,
- O. kadangi aiškus ir lengvai suprantamas direktorių atlyginimų nustatymo politikos atskleidimas iš esmės turėtų būti naudingas sprendimų (visų pirma, akcininkų priimamų sprendimų) dėl atlyginimų nustatymo politikos priėmimo procesui; toks atskleidimas galėtų apimti išsamų paskelbimą metinėse finansinėse ataskaitose arba viso atlyginimo ir kitų atskiriems direktoriams išmokėtų išmokų paskelbimą atlyginimų ataskaitose,
- P. kadangi bendrovių tikslas turėtų būti konstruktyvus akcininkų ir darbuotojų dalyvavimas; kadangi tam reikia ištirti kitas priemones, kad akcininkai galėtų veiksmingai dalyvauti formuojant bendrovės atlyginimų nustatymo politiką (tokias, kaip Vokietijoje bendrovėms siūloma galimybė prašyti akcininkų pritarimo pakopinei atlyginimų nustatymo politikai formuoti organizuojant patariamojo pobūdžio balsavimą), pirmiausia dėl to, kad akcininkai ne visada nori ir ne visada yra pasirengę būti aktyvesni; kadangi tai taip pat turėtų reikšti, kad reikėtų ieškoti būdų, kaip užtikrinti, kad akcininkai rodytų daugiau iniciatyvos, o ne tik reaguotų į valdybos veiklą,
- Q. kadangi ypač bendrovių, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į biržos sąrašus, veikloje nedalyvauja itin daug akcininkų, taigi akcininkų susirinkimuose turėtų būti skatinamas elektroninis balsavimas,
- R. kadangi esami teisės aktai dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais įmonių valdymo klausimais turi būti tinkamai taikomi, kad vyktų tikras dialogas su įmonių vadovais ir būtų aiškiai nustatyti atlyginimų mokėjimo praktika bei apibrėžti įmonių tikslai,
- S. kadangi bendrovių valdybos yra teisiškai įgaliotos nustatyti vadovų atlyginimų kriterijus ir šių atlyginimų dydį,
- T. kadangi savanoriškos normos yra esminės siekiant pagerinti valdybų veiklos rezultatus ir kadangi gali reikėti persvarstyti galiojančią tvarką,
- U. kadangi tikslas turėtų būti sudaryti kompetentingas direktorių valdybas ir stebėtojų tarybas, kurios galėtų priimti objektyvius ir nepriklausomus sprendimus; kadangi valdybų darbo veiksmingumas ir našumas turėtų būti vertinamas,
- V. kadangi dėl pripažintų dabartinės bendrovių valdymo sistemos trūkumų dalis (pvz., trečdalis) direktorių (valdybos narių) turėtų būti specialistai, atlyginami tik akcininkų, jiems atsakingi ir pavaldūs; kadangi jų atsakomybė ir pavaldumas turėtų būti susieti su profesine patirtimi,
- W. kadangi, nors šios srities teisės aktų leidimas gali būti sudėtingesnis ir ilgiau trunkantis pasirinkimas negu rekomendacijų priėmimas, privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų šiuo atveju nepakanka,
- X. kadangi Komisija planuoja po rekomendacijų toliau rengti teisėkūros pasiūlymus siekiant, kad atlyginimų nustatymo schemas būtų protingai prižiūrimos, ir pasiūlė itin atidžiai persvarstyti Kapitalo poreikių direktyvą; kadangi Komisija ketina išnagrinėti papildomas priemones, susijusias su ne bankininkystės finansinėmis paslaugomis,
- Y. kadangi Komisijos rekomendacijos dėl bendrovių, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į biržos sąrašus, nebūtinai yra tinkamos bendros geriausios patirties nustatymo gairės bendrovėms, kurių vertybiniai popieriai neįtraukti į biržos sąrašus,
- Z. kadangi esminis dalykas yra tai, kad bet kokia priimta šios srities priemonė visoje ES būtų įgyvendinama vienodai ir nuosekliai ir kad ją įgyvendintų visos tiesiogiai susijusios šalys,

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

1. palankiai vertina veiksmus, kuriais siekiama atkreipti dėmesį į deontologinius bendrovių valdymo klausimus, kurie, kaip parodė dabartinė finansų krizė, toli gražu nėra išspręsti; atsižvelgdamas į šias aplinkybes pritaria dviem Komisijos parengtoms rekomendacijoms;
2. atkreipia dėmesį, kad privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų šiuo atveju nepakanka;
3. todėl pritaria Komisijos pirmajam teisėkūros pasiūlymui, kuris ES teisės aktų leidėjui sudaro sąlygas tinkamai spręsti svarbius klausimus, t. y. atlikti Kapitalo poreikių direktyvos pakeitimus;
4. pritaria principams, kuriuos Komisija pateikė savo 2009 m. balandžio 30 d. rekomendacijose, pirma, dėl atlyginimų struktūros ir valdymo tvarkos, susijusios su bendrovių, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į biržos sąrašus, direktorių ir vadybininkų atlyginimais, ir, antra, dėl finansinio sektoriaus atlyginimų struktūros, atlyginimų nustatymo (valdymo) politikos parengimo ir įgyvendinimo proceso, atlyginimų politikos skaidrumo bei rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros (stebėsenos), tačiau pabrėžia, kad valstybės narės šias rekomendacijas nepakankamai įgyvendina praktikoje;
5. nurodo, kad ES reikia naujo pramoninio, socialinio ir ekologinio modelio, kuris būtų orientuotas į ilgalaikį laikotarpį ir kuris būtų suderinamas su bendraisiais (bendrovių, akcininkų ir samdomų darbuotojų) interesais ir su nauja finansine struktūra, paremta rizikos ribojimu pagrįstų ir deontologijos taisyklių sistema, taip pat nacionalinėmis ir ES priežiūros institucijomis, kurioms būtų suteiktos privalomojo sprendimo galios; taip pat mano, kad finansinis sektorius turėtų tenkinti realiosios ekonomikos poreikius, padėti skatinti tvarų augimą ir pademonstruoti didžiausią įmanomą socialinę atsakomybę;
6. primena, kad ekonomikos restruktūrizavimo proceso metu be paramos realiajam ekonomikos sektoriui priemonių labai svarbios yra užimtumo, mokymų ir darbo sąlygų apsaugos priemonės ir į jas turi atsižvelgti visi suinteresuotieji subjektai;
7. mano, kad patikimą ir stabilų valdymą užtikrinanti atlyginimų politika būtina ne tik dėl deontologinių, bet ir dėl akivaizdžių ekonominių sumetimų, kadangi tokia politika turi tiesioginį poveikį pačių bendrovių turtui ir raidos perspektyvoms, taip pat visai ekonomikai bei užimtumo išsaugojimui ir didinimui;
8. mano, kad nuostatos dėl bankų ir kredito įstaigų administratorių atlyginimų politikos negali likti paprastomis rekomendacijomis, bet kartu su priežiūros sistema turi tapti privalomomis priemonėmis siekiant užtikrinti, kad kintamoji atlyginimo dalis (premijos, akcijų opcionai, paskatinimai) neskatintų bendrovių taikyti per daug rizikingą investavimo ir valdymo politiką, kurią vykdant neatsižvelgiama į poveikį realiajai ekonomikai;
9. pabrėžia, kad bendrovių valdymo ir atlyginimų politika turi atitikti Sutartyse ir ES direktyvose nustatytus moterų ir vyrų vienodo atlyginimo ir lygaus vertinimo principus, taip pat juos paremti;
10. mano, kad reikia imtis papildomų ES teisinių veiksmų siekiant išspręsti bendrovėms taikomų skirtingų nacionalinių atlyginimų nustatymo taisyklių problemą, kai vadovai persikelia iš vienoje valstybėje narėje esančios (kontroliuojančiosios) bendrovės į kitoje valstybėje narėje esančią tą pačią bendrovę, arba pereina iš vienos bendrovės į kitoje valstybėje narėje esančią bendrovę, arba kai bendrovės naudojami vidaus rinkos judėjimo laisve, pavyzdžiui, įvykus tarpvalstybiniam įmonių susijungimui;
11. mano, kad svarbu pabrėžti bendrą socialinę bendrovių valdybų atsakomybę už tvarią ilgalaikę ES valstybėse narėse įsteigtų įmonių raidą ir laikyti, kad šių valdybų pareiga – nustatyti bendrovių direktorių atlyginimą tokiu būdu, kuris atitiktų šį tikslą ir būtų skaidrus Europos visuomenei;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

12. ragina Komisiją pasiūlyti atitinkamam sektoriui pritaikytus finansinių paslaugų teisėkūros pakeitimus siekiant užtikrinti bankininkystės veikla užsiimančių ir ja neužsiimančių institucijų atlyginimų politikos suderinamumą; be to, ragina Komisiją pateikti teisėkūros pasiūlymus įmonių teisės srityje, kad būtų lengviau spręsti bendrovių valdymo klausimus ir užtikrinti visų tipų bendrovių atlyginimų politikos nuoseklumą;
13. kviečia Komisiją skatinti ir remti veiksmingą ES lygmeniu priimtų priemonių įgyvendinimą, daugiausia dėmesio skiriant tarpvalstybinėms bendrovėms, ir įvykdyti savo įsipareigojimą pateikti vertinimo ataskaitą dėl abiejų rekomendacijų taikymo valstybėse narėse; atsižvelgdamas į šias aplinkybes ragina Komisiją vertinimo ataskaitose išvadose pateikti tinkamos teisėkūros ir neteisėkūros veiklos, kurios vėliau gali prireikti, planą;
14. ragina veiksmingai įgyvendinti konsultacijų su darbuotojais ir jų dalyvavimo taisykles, pasirinktas pagal Direktyvą 2001/86/EB ⁽¹⁾, papildančią Europos bendrovės įstatus;
15. mano, kad Europos bendrovė yra tinkamas geriausios patirties pagrindas, siekiant įdiegti etikos principus į tarpvalstybinių bendrovių valdymą ir šiuos principus įgyvendinant praktikoje;
16. ragina valstybes nares veiksmingai įgyvendinti priemones, tokias, kaip ES Akcininkų teisių direktyva, siekiant pašalinti kliūtis akcininkų dalyvavimui balsavime ir siekiant padidinti jų dalyvavimą balsavime (visų pirma tarptautiniame balsavime);
17. ragina visus suinteresuotuosius subjektus aktyviai dalyvauti analizuojant verslo veiklą ir verslo kultūros pokyčius;
18. ragina skatinti skirti daugiau moterų į vadovaujančias pareigas, remiantis Komisijos rekomendacija dėl sistemos sukūrimo pareigybėms bendrovių valdymo organuose, pareigybėms kitose įstaigose ir pareigybėms apskritai užimti;
19. siūlo, kad nacionalinės priežiūros institucijos, griežčiau apibrėždamos įmonės valdymo organų narių nepriklausomumą, sukurtų veiksmingesnes kovos su korupcija priemones, kurios padėtų ne tik pagerinti etišką įmonių valdymą, bet ir padidins jų veiklos ekonominę sėkmę;
20. remia vienodo ir išsamaus vadovavimo rizikos valdymui, kuris šiuo metu fragmentiškai atliekamas valstybėse narėse taikant įvairius kodus ir normas, įdiegimą;
21. pabrėžia, kad ekonominių nusikaltimų atvejais turėtų būti galimybė iškelti baudžiamąją bylą pavieniams bendrovės direktorių valdybos nariams, atsakingiems už šiuos nusikaltimus;
22. ragina Komisiją skatinti bendrovėse, kurių vertybiniai popieriai neįtraukti į biržos sąrašus, naudoti geriausios patirties gaires, sukurtas siekiant atsižvelgti į šių bendrovių ypatumus ir skirtumus;
23. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 294, 2001 11 10, p. 22.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

ES strategija jaunimui. Investicijos ir galimybių suteikimas

P7_TA(2010)0166

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES jaunimo strategijos „Investicijų ir galimybių suteikimas“ (2009/2159(INI))

(2011/C 161 E/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 ir 166 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į 14 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. JT Vaiko teisių konvenciją, ypač į jos 23 ir 28 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 13 d. Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvenciją, ypač į jos 7 ir 24 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2009 balandžio 29 d. Komisijos komunikatą „ES jaunimo strategija. Investicijos ir galimybių suteikimas. Atnaujintas atvirasis koordinavimo metodas, taikomas sprendžiant jaunimo problemas ir suteikiant jiems daugiau galimybių“ ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos darbuotojams skirtą darbo dokumentą „ES jaunimo reikalų ataskaita“, kuris pridėtas prie Komisijos komunikato „ES jaunimo strategija. Investicijos ir galimybių suteikimas“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 27 d. Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo politikos srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m.) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvada dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 11 d. Tarybos išvada dėl dabartinės Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje sistemos įvertinimo ir dėl atnaujintos sistemos ateities perspektyvos ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos rekomendaciją dėl jaunųjų savanorių judumo visoje Europos Sąjungoje ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimą dėl Europos savanoriškos veiklos, kuria skatinamas aktyvus pilietiškumas, metų (2011 m.) ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ COM(2009)0200.⁽²⁾ SEC(2009)0549.⁽³⁾ OL C 311, 2009 12 19, p. 1.⁽⁴⁾ OL C 119, 2009 5 28, p. 2.⁽⁵⁾ 9169/09.⁽⁶⁾ OL C 319, 2008 12 13, p. 8.⁽⁷⁾ 15658/09.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 22 ir 23 d. Briuselyje posėdžiavusios Europos Vadovų Tarybos priimtą Europos jaunimo paktą ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 2 d. Komisijos komunikatą „Atnaujinta socialinė darbotvarkė“, kurioje vienas iš pagrindinių prioritetų teikiamas jaunimo ir vaikų reikalams ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo Rašytinį pareiškimą dėl didesnio dėmesio jaunimo galioms formuojant ES politiką ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 21 d. rezoliuciją dėl Europos demografijos ateities ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą (A7–0113/2010),
- A. kadangi būsimos Europos šalių visuomenės požiūriu labai svarbu investuoti į veiksmus, skirtus jaunuoliams, visų pirma, tuomet, kai jaunuolių dalis bendrame gyventojų skaičiuje nuolat mažėja,
- B. kadangi visi jaunuoliai visuomenei suteikia papildomos vertės, ir tai reikia pripažinti,
- C. kadangi dabartinėms kartoms, formuojančioms šiandienos politiką, tenka didelė atsakomybė už jaunimą ir ateities kartas; kadangi politikai ir mokslininkai turi atsižvelgti į jaunų žmonių požiūrį, t. y. suteikti jiems progą pareikšti savo nuomonę,
- D. kadangi Europos Sąjunga turi svarbių priemonių, susijusių su jaunimo politika, tačiau valstybės narės turi šias priemones visiškai išnaudoti, perkelti ir integruoti,
- E. kadangi užimtumas reiškia daugiau nei tik apmokamą darbą: jis yra socializacijos veiksnys ir gali būti svarbus paramos, taip pat asmens struktūros ir tapatumo formavimo šaltinis,
- F. kadangi dėl nesaugios darbo rinkos padėties jaunimas gali būti priverstas susilaikyti nuo šeimos kūrimo arba jį atidėti, ir tai darytų neigiamą poveikį demografiniams pokyčiams,
- G. kadangi dėl to, kad šiandienos Europos jaunimas susiduria su didėjančio nedarbo lygio problema ir dėl to, kad ekonomikos krizė daro didelį poveikį jaunimui, o su nedarbu ypač susidurs veikiausiai mažai išsilavinę jaunuoliai, kadangi dėl to svarbu pasirūpinti, kad jaunuoliai gautų kuo geresnį išsilavinimą ir taip užtikrinti, kad jie greitai įsiliėtų į darbo rinką ir joje tvariai dalyvautų,
- H. kadangi reikia sudaryti palankesnes visų jaunuolių prieigos prie aukštos kokybės visų lygių švietimo ir mokymo sąlygas, be to, turėtų būti toliau skatinamos galimybės mokytis visą gyvenimą,
- I. kadangi reikia sudaryti palankesnes sąlygas jaunuoliams pereiti iš švietimo ir mokymo sistemos į darbo rinką,

⁽¹⁾ OL C 292, 2005 11 24, p. 5.

⁽²⁾ 11517/08.

⁽³⁾ SOC/349.

⁽⁴⁾ DCE/2008/2193.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0066.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- J. kadangi būtina kuo skubiau ir skubos tvarka spręsti tokias problemas kaip mokyklos nebaigusių jaunuolių skaičius ir paauglių bei jaunų kalinių neraštingumas,
- K. kadangi jaunuoliams labai svarbūs sveikatos, būsto ir aplinkos klausimai, galintys turėti rimtų padarinių jų gyvenimui ir ateičiai; kadangi būtina sudaryti palankias sąlygas švietimo, užimtumo, socialinės įtraukties ir sveikatos priežiūros srityse,
- L. kadangi jaunimui, nors ir turinčiam galimybę remtis sveika šeimos aplinka, reikalinga parama jo savarankiškumo ir nepriklausomumo poreikiui patenkinti,
- M. kadangi aplinkosaugos aspektai nėra aiškiai įtraukti į Komisijos komunikatą ir Tarybos rezoliuciją, nors jie labai svarbūs jauniems žmonėms ir turi didelį poveikį ateities kartų sveikatai, gyvenimo kokybei ir gerovei; kadangi dėl to atitinkamose ES jaunimo strategijos veiklos srityse turėtų būti aiškiai nurodyti aplinkos apsaugos klausimai,
- N. kadangi aktyvus dalyvavimas visuomenės gyvenime yra svarbus ne tik kaip galimybių jaunuoliams suteikimo būdas, nes aktyviai dalyvaudami visuomenės gyvenime jaunuoliai taip pat prisideda prie savo asmeninio tobulėjimo, pagerina savo integraciją į visuomenę, įgyja įgūdžių ir gerina atsakomybės jausmą,
- O. kadangi jaunimo darbas svarbus ES jaunimo strategijoje kaip prasminga jaunimui skirta ir jo vykdoma laisvalaikio veikla, tačiau kartu siekiant įgyti įgūdžių ir tobulinti asmenybę,
- P. kadangi dalyvaujant visuomenės gyvenime įgytos žinios ir patirtis skatina supratimą apie demokratiją ir jos procesus bei aktyvų dalyvavimą juose,
- Q. kadangi jauni žmonės turėtų būti geriau informuojami apie Europos programas, kurios duoda naudos jaunimui, kad būtų padidintas jų dalyvavimas,
- R. kadangi vykdant veiksmingą jaunimo politiką, galima prisidėti prie Europos mentaliteto vystymo,

Bendrosios pastabos

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą „ES jaunimo strategija. Investicijos ir galimybių suteikimas“;
2. palankiai vertina Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo politikos srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m.);
3. pabrėžia, kad valstybių narių vartojama jaunimo sąvokos apibrėžtis skiriasi; pažymi, kad šiai sąvokai turėjo įtakos skirtingos socialinės aplinkybės ir kad šis faktas sudaro prielaidas kiekvienos valstybės narės skirtingam požiūriui;
4. laikosi nuomonės, kad Bendrijų programose ir fonduose turi būti atsižvelgiama į Europos siekius jaunimo atžvilgiu;
5. ragina valstybes nares visiškai įgyvendinti Lisabonos sutarties nuostatas dėl jaunimo politikos, pvz., dėl jaunų žmonių dalyvavimo demokratiame gyvenime skatinimo, ypatingo dėmesio jauniems sportininkams ir sportininkėms ir teisinio Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Svarbios pastabos apie jaunimo strategijos veiksmingumą

6. patvirtina, kad sustiprintas atvirasis koordinavimo metodas, kai tinkamai atsižvelgiama į subsidiarumo principą, yra tinkama bendradarbiavimo sprendžiant jaunimo politikos srities problemas priemonė, nepaisant jo trūkumų, kaip antai riboto naudojimo, teisėtumo stokos, efektyvaus bendradarbiavimo tarp „ekspertų“ ir išrinktų politikų nebuvimo, tinkamo suderinimo su nacionaliniais prioritetais stokos ir aiškiai tarp įvairių lygmenų nepaskirstytos atsakomybės pavojaus; mano, kad siekiant ilgalaikių rezultatų reikėtų sustiprinti atvirąjį koordinavimo metodą;

7. pabrėžia, kad taikant atvirąjį koordinavimo metodą reikia tvirtos visų dalyvaujančių šalių politinės valios, jei siekiama, kad būtų gauta kuo geresnių rezultatų; mano, kad įgyvendinimo trūkumai – pagrindinė kliūtis siekiant užsibrėžtų tikslų;

8. pripažįsta, kad siekiant šios strategijos tikslų svarbus institucijų bendradarbiavimas vietos, regioniniu, nacionaliniu ir Europos lygmenimis ir ragina Komisiją, valstybes nares ir jaunimo atstovus aktyviai dalyvauti įgyvendinant jaunimo strategiją;

9. ragina Europos Parlamentą, Komisiją ir Tarybą glaudžiau bendradarbiauti jaunimo klausimais ir pabrėžia, kad reikia skatinti glaudesnę jų bendradarbiavimą su valstybių narių parlamentais ir tarp pačių parlamentų taikant atvirąjį koordinavimo metodą;

10. palankiai vertina tai, kad pateikiama aiški veiklos, grindžiamos dviem aspektais, apibrėžtis ir pristatomi darbo metodai, ir ypač palankiai vertina tai, kad pateikiamas aiškus įgyvendinimo priemonių, kurias nustatė Taryba, sąrašas; prašo įtraukti Europos Parlamentą nustatant darbo ciklą prioritetus; ragina bendradarbiauti Europos lygmeniu jaunimo reikalų srityje, taip pat prašo, kad šis bendradarbiavimas būtų grindžiamas įrodymais, tikslingas ir konkretus;

11. pabrėžia, kad reikia parengti aiškių ir vartotojams lengvai suprantamų Europos ir nacionalinio lygmenų rodiklių, kuriais remiantis būtų galima pagerinti, praplėsti ir atnaujinti žinias apie realią jaunimo padėtį bei įvertinti ir palyginti pažangą, kuri daroma siekiant bendrai nustatytų tikslų; pabrėžia nuolatinės stebėsenos ir vertinimo svarbą;

12. pažymi, kad svarbu įvertinti ES jaunimo strategijos įgyvendinimo padėtį; pabrėžia, kad siekiant geriau informuoti visuomenę valstybių narių pažangos, kurios pasiekta jaunimo politikos srityje, ataskaitos turėtų būti skelbiamos viešai; pabrėžia, kad būtina stebėti Europos jaunimo gyvenimo vystymąsi ir nustatyti pokyčius, kad būtų galima įvertinti faktinę pažangą;

13. mano, kad turi būti labiau išvystyta mokymosi bendradarbiaujant veikla, kaip priemonė, kuria palengvinamas keitimasis gera patirtimi ir prisidedama prie nacionaliniu lygmeniu vykdomos veiklos nuoseklumo;

14. laikosi nuomonės, kad siekiant parengti visapusišką ES jaunimo strategiją, jaunimo srities politika ir ES programos ir veiksmai turi būti kuriami taip, kad jie tarpusavyje derėtų ir kad šis procesas būtų tikslus ir skaidrus; visų pirma mano, kad rezultatai, susiję su ES programų įgyvendinimu, savo ruožtu padėtų formuoti jaunimo politikos kryptis ir apskritai ES jaunimo strategiją, ir atvirkščiai;

15. taip pat pabrėžia būtinybę intensyviai vertinti esamas jau vykdomas programas, siekiant sukurti patikimą kokybės vadybą ir taip prireikus patobulinti būsimas programas;

16. pabrėžia, kad reikia sutelkti ir pritaikyti jaunimui skirtas ES programas ir socialinius fondus, jaunimui sudaryti palankesnes sąlygas jais naudotis ir supaprastinti prieigos prie jų tvarką; pabrėžia, kad labai svarbu rasti praktišką ir nebiurokратиšką sprendimą, kaip įgyvendinti integruotą jaunimo gyvenimo pagerinimo strategiją; pabrėžia, kad įgyvendinant jaunimui skirtas programas labai svarbus jaunimo dalyvavimas, nes taip galima geriau suprasti jo poreikius;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

17. pabrėžia svarbų programų „Comenius“, „Erasmus“ ir „Leonardo da Vinci“ vaidmenį rengiant Europos švietimo ir mokymo politiką; pakartoja, kad laiko šias programas politiniu prioritetu ir ES jaunimo strategijos, ypač kitos kartos daugiamečių programų, kertiniu akmeniu;
18. mano, kad turi būti dar labiau skatinamas jaunimo judumas Europoje, o įgyvendinant judumo programas turi būti palikta pakankamai erdvės ir skiriamas dėmesys jaunimo mainams kitose, o ne formalių švietimo, srityse;
19. tikisi, jog įgyvendinant naująsias judumo programas Europos Komisija skirs ypatingą dėmesį jaunų darbuotojų judumui, ir prašo dabar studentams taikomą specialią vizų išdavimo tvarką išplėsti įtraukiant jaunus darbuotojus;
20. atkreipia dėmesį į būtinybę pasinaudoti žiniasklaida populiarinant jaunimo programas;
21. pripažįsta, kad jaunimo gyvenimo padėties pagerinimas yra bendra užduotis, į kurią turi būti atsižvelgiama visose politikos srityse; ragina ES institucijas ir valstybes nares skatinti visuose skyriuose ir ministerijose kurti jaunimo sektorių, kuris padėtų stiprinti atitinkamų jaunimo politikos priemonių plėtrą; taip pat ragina Komisiją generaliniuose direktoratuose paskirti už jaunimo reikalus atsakingus asmenis ir kelti jų kvalifikaciją; mano, kad turėtų būti siekiama vertinti Komisijos dokumentus atsižvelgiant į jaunimo politikos perspektyvas; taigi labai palankiai vertina tarpsektorinį požiūrį kaip būtiną veiksnį siekiant kiek įmanoma didesnio veiksmingumo; mano, kad jaunimo klausimų įtraukimas į visas politikos sritis – pagrindinis jaunimo strategijos sėkmės veiksnys;
22. pabrėžia poreikį Europos lygmeniu institucionalizuoti teisingumą tarp kartų ir šį principą taikyti valstybėse narėse siekiant teisingai reguliuoti santykius tarp kartų;

Veiksmų sritys

23. ypač pabrėžia, kad pasaulio ekonomikos krizė daro didelį poveikį jaunuoliams, taigi į šią krizę turi būti visapusiškai atsižvelgiama nustatant veiksmų sričių prioritetus; mano, kad tai turėtų būti daroma išskiriant įvairias krizės įveikimo strategijos pagalbines priemones socialinėje srityje ir kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti socialinių apsaugos tinklų ir socialinės apsaugos sistemų peržiūrai;

Bendrieji principai, taikytini visoms veiksmų sritims

24. pabrėžia, kad svarbu mažinti visų rūšių jaunuolių diskriminaciją, pvz., dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos, negalios, amžiaus ir lytinės orientacijos;
25. pabrėžia, kad svarbu laikyti jaunimą su ES socialine vizija susijusia prioritetine grupe;
26. ypač pabrėžia, kad negalią turintiems jaunuoliams reikia suteikti veiksmingą specialiai jiems pritaikytą paramą, taip pat tikrų ir lygių galimybių, susijusių su fizine, jutimine ir pažintine prieiga prie švietimo, užimtumo, kultūros, laisvalaikio, sporto, socialinės veiklos ir pilietinių bei visuomeninių reikalų tvarkymo sričių;
27. ragina imtis tokių priemonių, kurias įgyvendinant būtų užtikrinama įvairovė ir sėkmingas jaunuolių ir vaikų integravimas;
28. ragina valstybes nares nustatyti tarpsektorinius ryšius tarp jaunimo politikos bei švietimo, mokymo, užimtumo, kultūros ir kitų politikos sričių;
29. pabrėžia stiprių sąsajų tarp jaunimui ir vaikams skiriamos politikos būtinybę;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Švietimas ir mokymas

30. ragina valstybes nares stiprinti švietimo, mokslinių tyrimų, inovacijų, t. y. sričių, kurios sudaro vadinamąjį žinių trikampį, sąveiką kaip pagrindinį augimo ir darbo vietų kūrimo veiksnį; primygtinai siūlo skatinti rengimą bendrų kriterijų didesniai abipusiam neformaliojo švietimo ir profesinio mokymo pripažinimui, pvz., paspartinant Europos kvalifikacijų sistemos (angl. EQF), skiriamos kvalifikacijoms pripažinti, skaidrumui užtikrinti ir įgūdžiams įteisinti, diegimą;

31. ragina valstybes nares imtis daugiau iniciatyvų siekiant investuoti į įgūdžius, tinkamus paklausiams darbams, ir skatina susieti švietimo programas su darbo rinkos poreikiais, parengti teisės aktus dėl trumpalaikio profesinio mokymo (jei dar reikia) ir, jei įmanoma, taikyti priemones, skirtas įgūdžiams įteisinti ir kvalifikacijoms pripažinti;

32. atkreipia dėmesį į ankstyvo išėjimo iš mokyklos problemą ir į poreikį imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad kuo didesnė jaunų žmonių dalis mokytųsi visą privalomojo švietimo laikotarpį;

33. primygtinai ragina valstybes nares padidinus finansavimą skatinti visų jaunuolių judumą mokymosi ir profesinio mokymo tikslais, nes tai – pagrindinis mokymosi ir darbo patirties įgijimo veiksnys; pabrėžia jaunimo judumo svarbą ir regionuose, kurie ribojasi su ES, užtikrinant gausų dalyvavimą jaunimui naudingose Europos programose;

34. ragina valstybes nares dėti visas pastangas, kad būtų įgyvendinti strateginiai tikslai ir pasiektos gairės, nustatytos pagal Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą („ET 2020“), ypač susijusios su prastą pagrindinį išsilavinimą turinčiais asmenimis ir anksti mokyklas paliekančiais mokiniais;

35. ragina valstybes nares sukurti pakankamai galimybių pasitraukusiems iš švietimo sistemos vėl į ją integruotis, o turintiems profesinį išsilavinimą – atitinkamų galimybių siekti aukštesnio lygio išsilavinimo ir skatina jas pasiūlyti tikslines programas, skirtas jauniems žmonėms, kurie laiku neįsigijo išsilavinimo ar anksčiau paliko mokyklą dėl sudėtingų aplinkybių arba prastų pasirinkimo galimybių;

36. pabrėžia jaunų žmonių galimybių pasinaudoti orientavimo ir konsultavimo paslaugomis, palengvinančiomis perėjimą nuo mokslų prie darbo, svarbą;

37. ragina valstybes nares užtikrinti, kad vaikai ir jaunuoliai, kad ir koks būtų jų šeimų teisinis statusas, turėtų teisę gauti valstybinį išsilavinimą, kurį teikiant ir tinkamai gerbiant jų kultūrą ir kalbą jiems būtų padedama įgyti būtinų valstybės narės, kurioje jie gyvena, kalbos ir kultūros žinių, kurios padėtų jiems integruotis;

38. ragina valstybes nares užtikrinti lygias jaunuolių švietimo galimybes nepriklausomai nuo jų socialinės kilmės ir finansinės padėties, ir užtikrinti lygias švietimo galimybes mažiau galimybių turintiems jaunuoliams iš mažas pajamas gaunančių šeimų;

39. ragina valstybes nares įgyvendinti Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją ir užtikrinti įtraukijį ugdymą formaliojo ir neformaliojo švietimo srityje;

40. pabrėžia naujos, veiksmingos ir tęstinės mokytojų mokymo sistemos svarbą siekiant padėti jauniems studentams kuo geriau susidoroti su mūsų greitai kintančios visuomenės iššūkiais;

41. pabrėžia žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo skatinimo svarbą;

42. primena švietimo vaidmens svarbą siekiant teigiamai vystyti asmeninį požiūrį;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Užimtumas ir verslumas

43. labai susirūpinęs dėl to, kad daugėja darbo neturinčių, nepakankamai užimtų ir užimtumo garantijų neturinčių jaunuolių, ypač dabartinės ekonomikos krizės sąlygomis; tvirtai remia raginimą Europos Vadovų Tarybai užtikrinti, kad jaunimo aspektas būtų įtrauktas į Lisabonos strategiją po 2010 m. ir strategiją „Europa 2020“, ir remti iniciatyvas, atitinkančias Europos jaunimo pakto bendruosius tikslus; ryžtingai remia pasiūlymą ekonomikos atkūrimo planuose, įtrauktuose į kovos su ekonomikos ir finansų krize planus, numatyti tinkamas jaunimui skirtas priemones;
44. pabrėžia, kad būtina siekti Europos Lisabonos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos tikslų ir mano, kad atnaujinta darbotvarkė „ES 2020“ turėtų suteikti ES galimybę visapusiškai atsigaivinti po krizės greitai pereinant prie novatoriškos ekonomikos, skatinančios kurti darbo vietas; atsizvelgdamas į tai ragina, kad atnaujintoje Lisabonos darbotvarkėje daugiau dėmesio būtų skirta jaunimui;
45. ragina valstybes nares imtis veiksmų prieš darbo vietų neužtikrintumą ir prastas darbo sąlygas, su kuriomis jaunimas susiduria darbo rinkoje, ir aktyviai remti profesinio, asmeninio ir šeimos gyvenimo derinimo priemones;
46. primygtinai ragina valstybes nares vykdam užimtumo politiką atsizvelgti į kartų aspektą;
47. ragina valstybes nares gerinti jaunuolių galimybes gauti bet kokio pobūdžio darbą ir geras darbo sąlygas, kad būtų išvengta neatitikimo tarp įgūdžių ir darbo reikalavimų, dėl kurio nepanaudojami gabumai; atsizvelgdamas į tai rekomenduoja pagerinti stažuocių kokybę, taip pat stiprinti stažuotojų teises užtikrinant, kad dauguma stažuocių programų suteiktų jauniems žmonėms įgūdžių, kurie padėtų jiems susirasti apmokamą darbą;
48. be to, ragina valstybes nares suteikti daugiau galimybių įsidarbinti, vykdyti mažiau galimybių turinčių jaunuolių socialinės apsaugos politiką, užtikrinti lygias galimybes provincijos ir miestų jaunimui ir teikti ypatingą paramą jaunoms motinoms;
49. primena protų nutekėjimo pavojų ir neigiamus padarinius jaunuolių kilmės šalims; ragina valstybes nares iširti ir parengti strategijas, kuriomis būtų siekiama išlaikyti jaunimą šalyse ir regionuose, kuriems būdinga įvairių formų emigracija, pvz., vadinamasis protų nutekėjimas, taip pat kvalifikuotos arba pigios, lanksčiai dirbančios, nekvalifikuotos ir dažnai sezoninės darbo jėgos migracija;
50. ragina valstybes nares užkirsti kelią atvejams, kai dėl lyties jauniems vyrams ir jaunoms moterims nustatomas skirtingas pajamų lygis;
51. ragina valstybes nares globalizacijos amžiuje užtikrinti deramas darbo teises ir socialinę apsaugą, t. y. išlaikyti lankstumo ir saugumo principų taikymo pusiausvyrą;
52. ragina valstybes nares užtikrinti visišką socialinių išmokų perkeliamumą, kad neiškiltų pavojus dirbančių judžių jaunuolių socialinei apsaugai;
53. pabrėžia stažuocių įmonėse ir įstaigose studijų metu svarbą, nes jos gali palengvinti vėliau susirasti darbą;
54. siūlo populiarinti jaunuolių verslumo kultūrą, juos išsamiau informuojant apie verslininkystę, remiant šiam tikslui skirtų Europos struktūrų ir tinklų plėtimą ir raginant jaunimą dirbti savarankiškai ir naudotis mikrokreditų ir mikrofinansų priemonėmis; pabrėžia visą gyvenimą trunkančio mokymosi svarbą;
55. pritaria, kad mokymo įstaigos ir pramonės atstovai turi bendradarbiauti ir kad reikalingos pažangios integracijos tarp universitetų ir įmonių formos;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

56. ragina valstybes nares remti jaunimui skirtas privačias iniciatyvas, taip pat ir nacionalines programas, papildančias Europos programas;

57. atkreipia dėmesį į poreikį parengti politikos kryptis, kurios padėtų derinti darbą ir asmeninį gyvenimą, ir skatinti jaunus žmones kurti šeimą; atkreipia dėmesį į būtinybę užtikrinti, kad jauni žmonės turėtų pakankamai pajamų tam, kad galėtų savarankiškai priimti sprendimus, įskaitant sprendimą sukurti šeimą;

Sveikata, gerovė ir aplinka

58. pabrėžia, kad klimato kaita ir aplinkos pokyčiai, taip pat žala aplinkai daro neigiamą poveikį jaunuolių gyvenimui ir ragina imtis šioje srityje tvarios veiklos;

59. ragina valstybes nares į mokymo programas įtraukti tinkamo pobūdžio ugdymą, kad būtų užkirstas kelias su sveikata ir aplinka susijusiems pavojams;

60. apgailestauja dėl fakto, kad bendradarbiavimo programoje nėra jokios nuorodos į vartotojų apsaugos politiką; mano, kad kai kurios sveikatos problemos gali būti susijusios su nesveiko maisto gamyba ir prekyba juo;

61. pabrėžia, kad rengiant vartotojų ir aplinkos apsaugos politiką būtina atsižvelgti į ypatingą jaunimo ir vaikų pažeidžiamumą; pabrėžia būtinybę užtikrinti aukštą jaunųjų vartotojų apsaugos lygį vykdant, pvz., informacijos ir švietimo kampanijas;

62. pabrėžia, kad svarbu ir toliau kovoti su narkotikų ir alkoholio vartojimu ir tabako daroma žala bei su kitų formų priklausomybe, kaip antai azartiniai lošimai, visų pirma imantis prevencijos ir gydymo; ragina valstybes nares kuo tinkamiau pasinaudoti ES kovos su narkotikais veiksmų planu ir ES strategija remti valstybes nares mažinant alkoholio ir kitų priklausomybės formų daromą žalą;

63. taip pat primena, kad vaikai ir jaunuoliai žiniasklaidoje susiduria su įvairiomis smurtinio pobūdžio scenomis; siūlo, kad šis klausimas būtų toliau svarstomas ir kad būtų imtasi visų būtinų priemonių, siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui jų psichikos sveikatai;

64. siūlo mokyti jaunuolius naudotis naujosiomis technologijomis, vykdant mokymo naudotis žiniasklaidos priemonėmis politiką ir perspėjant juos apie nekontroliuojamo šių priemonių naudojimo pavojų;

65. pabrėžia, kad siekiant apsaugoti jaunimo sveikatą svarbu informuoti jį lytinio švietimo klausimais;

66. pabrėžia, kad nepilnamečių nėštumo atvejai dažni ir jų nemažėja, ir ragina Komisiją bei valstybes nares informuoti jaunuolius apie šią problemą ir juos šviesti;

67. ragina valstybes nares vaikams ir jaunuoliams imigrantams užtikrinti būtinąją sveikatos priežiūrą, nepriklausomai nuo jų šeimų teisinio statuso;

68. pabrėžia sporto, kaip įvairaus pobūdžio veiklos, kuri skatina jaunuolius pasirinkti sveiką gyvenimo būdą ir ugdo bendro darbo įgūdžius, sąžiningumo ir atsakomybės jausmą, vaidmenį; taip pat pabrėžia jauniems žmonėms skirtos informacijos vaidmenį kovojant su smurtu stadionuose; ragina parengti specialias programas jauniems žmonėms su negalia;

69. ragina valstybes nares, skatinant jaunuolius užsiimti mėgėjišku sportu, atsižvelgti į specifinius lyčių aspektus bei remti ir mažiau populiarias sporto šakas;

70. pabrėžia jaunimo švietimo kampanijų kovos su dopingu srityje skatinimo svarbą remiant sąžiningą sportą;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Dalyvavimas

71. pabrėžia nuolatinio struktūrinio dialogo ir konsultacijų su jaunimu svarbą; primygtinai ragina skatinti jaunuolių ir jaunimo organizacijų dalyvavimą visais lygmenimis (vietos, nacionaliniu ir tarptautiniu) struktūriniame dialoge, formuojant politiką, ypač jaunimo politiką, bet ne tik ją;

72. pabrėžia konsultacijų su jaunimu metodo svarbą siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į įvairias jaunų žmonių nuomones; remia struktūrų, kurios suteiktų galimybę bendradarbiauti visoms suinteresuotoms šalims, plėtrą ir tai, kad būtų daroma įtaka politikai ir sprendimams bei numatyti šioms struktūroms sukurti reikalingi ištekliai;

73. ragina valstybes nares įtraukti jaunimo organizacijas į politikos formavimo procesą (taip pat ir vietos lygmeniu);

74. pabrėžia reprezentatyvių jaunimo atstovų svarbą palaikant struktūrinį dialogą ir rekomenduoja Komisijai konsultuotis su nacionalinių jaunimo tarybų atstovais jaunimui prioritetinėmis temomis;

75. pritaria dažnai keliamam pasiūlymui pripažinti ir remti jaunimo organizacijas ir jų svarbų indėlį į neformalų švietimą; ragina Komisiją ir Parlamentą skatinti valstybes nares steigti vietinius jaunimo parlamentus bei tarybas ir juos remti bei inicijuoti atitinkamas programas;

76. pabrėžia, kad reikia įtraukti daugiau jaunuolių iš kuo įvairesnių jaunimo grupių, siekiant užtikrinti, kad atstovavimas būtų kuo įvairiapusiškesnis; palankiai vertina tai, kad dalyvavimas būtų skatinamas nuo ankstyvo amžiaus; atsižvelgdamas į tai ragina apsvarstyti klausimus, susijusius su ryšių tarp mokyklų, jaunimo organizacijų ir kitų pilietinės visuomenės organizacijų stiprinimu, ir primygtinai rekomenduoja skatinti didesnę neformalaus švietimo pripažinimą;

77. siūlo parengti aktyviai visuomenės gyvenime dalyvaujantiems jauniems žmonėms skirtas apdovanojimų programas, kurių pagrindinis tikslas būtų sukurti teisių ir pareigų kultūrą;

78. pabrėžia, kad reikia dėti ypatingas pastangas siekiant skatinti jaunų žmonių, gyvenančių atokiuose regionuose, kaimo vietovėse ir neturtinguose rajonuose, aktyvų dalyvavimą Europos veikloje; todėl apgalvina, kad bendradarbiavimo programoje nesūdoma jokių konkrečių veiksmų, kuriais būtų siekiama geriau informuoti jaunuolius, ypač tuos, kurie gyvena atokiose vietovėse, ir tuos, kurie nedalyvauja politinių, visuomeninių arba nevyriausybinė organizacijų veikloje, apie ES programas; prašo Komisiją būtinais imtis iniciatyvos šioje srityje;

79. pabrėžia būtinybę intensyviai veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti, kad mokslo, verslo ir politikos bendruomenės veiksmingai tarpusavyje keistųsi nuomonėmis ir informacija vietos, regionų, valstybių ir Europos lygmenimis;

Kūrybiškumas ir kultūra

80. ragina valstybes nares sudaryti jaunuoliams palankesnes sąlygas naudotis naujosiomis technologijomis kūrybiškumui ir inovaciniams gebėjimams ugdyti bei domėjimuisi kultūra, menu ir mokslu skatinti;

81. stebisi, kad Komisijos komunikate niekur aiškiai neužsimenama apie kultūrinius uždavinius; priduria, kad jie negali apsiriboti vien verslumu ir naujųjų technologijų naudojimu;

82. palankiai vertina tai, kad Tarybos rezoliucijoje atsižvelgiama į socialinės ir kultūrinės veiklos, kuri papildo švietimo sistemos ir šeimos atliekamą vaidmenį, svarbą; pabrėžia, kad ši veikla taip pat labai svarbi kovojant su diskriminacija ir nelygybe, be to, ji prisideda prie to, kad pramogos, kultūra ir sportas jaunimui taptų prieinamesni;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

83. pabrėžia, kad svarbu remti ir pripažinti jaunimo kultūrą valstybėms narėms skirstant lėšas, nes tai ypač svarbu ugdant jaunimo kūrybingumą;
84. palankiai vertina į Tarybos rezoliuciją įtrauktą pasiūlymą skatinti jaunų darbuotojų specializuotą mokymą kultūros, naujų žiniasklaidos priemonių ir tarpkultūrinės kompetencijos srityse;
85. siūlo į kultūros ir žiniasklaidos politiką, programas ir veiksmus įtraukti jaunimo aspektą;
86. mano, kad kultūros institucijos (pvz., muziejai, bibliotekos ir teatrai) turėtų būti skatinamos labiau pritraukti vaikus ir jaunimą;
87. ragina Europos Komisiją ir Tarybą sukurti Europos jaunimo pasą, kad jaunimas visoje ES į kultūros institucijas galėtų patekti už labai mažą mokesčių;

Savanoriška veikla

88. palankiai vertina Tarybos sprendimą 2011 m. paskelbti Europos savanoriškos veiklos metais, taip pat priemones, numatytas Tarybos rekomendacijoje dėl jaunųjų savanorių judumo visoje Europos Sąjungoje;
89. laikosi nuomonės, kad reikia remti jaunimo savanorišką veiklą, taip pat plečiant Europos savanorystės programą, ir padedant mažiau galimybių turintiems jaunuoliams įsipareigoti užsiimti savanoriška veikla;
90. mano, kad, atsižvelgiant į universaliąsias paslaugas bendruomenei teikiančių valstybių narių asociacijos („Amicus“) parengiamųjų veiksmų vertinimo rezultatus turėtų būti numatytos tolesnės tokio pobūdžio priemonės;
91. laikosi nuomonės, kad savanoriška veikla negali pakeisti profesinės apmokamos veiklos, bet ji naudinga visuomenei;
92. ragina įdiegti ir tarpusavyje pripažinti „Europos savanorių pasą“, kuris papildytų jau egzistuojantį Jaunimo pasą; šiame pase būtų įrašytas vaikų ir jaunuolių atliekamas savanoriškas darbas ir jį būtų galima pateikti galimiems darbdaviams kaip kvalifikacijos pažymėjimą;

Socialinė įtrauktis

93. palankiai vertina tai, kad 2010 m. paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais, ypač ekonomikos ir finansų krizės, dėl kurios padarinių jaunuoliai ypač kenčia, aplinkybėmis;
94. mano, kad, atsižvelgiant į visuomenių senėjimą, pagrindinis iškilęs iššūkis – vienodai gerų sąlygų visoms kartoms sudarymas; ragina valstybes nares, formuojant savo politikos kryptis, ypač ekonomikos ir finansų krizės metu, atsižvelgti į jaunimo ir ateities kartų interesus;
95. pabrėžia, kad taip pat reikia parengti platesnių programų, kurios būtų skirtos nuo visuomenės atskirtų asmenų grupėms, kaip antai jauni imigrantai ir visi ypatingų poreikių turintys asmenys (neįgalieji, jaunuoliai, turintys reintegracijos į visuomenę po laikotarpio kalinimo įstaigose, benamiai, neturintieji nuolatinio darbo ir kitos asmenų grupės);
96. pripažįsta, kad reikia ugdyti jaunų neįgalių asmenų sąmoningumą ir ragina Europos institucijas imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad ateityje jauni žmonės su negalia būtų visiškai integruoti į visuomenę;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

97. pakartoja savo prašymą užtikrinti lyčių lygybę nuo ankstyvo amžiaus ir visose gyvenimo srityse; šiuo atžvilgiu ypač palankiai vertina tai, kad Tarybos rezoliucijoje siekiama pagerinti vaikų priežiūrą ir skatinti atsakomybės pasidalijimą tarp tėvų, kad būtų galima lengviau derinti darbą ir asmeninį gyvenimą tiek jaunoms moterims, tiek ir jauniems vyrams;

98. pabrėžia būtinybę pasiekti, kad vaikai ir jaunuoliai suvoktų, jog bet kokio pobūdžio diskriminacija bet kokioje srityje yra nepriimtina, ir imtis ryžtingų veiksmų siekiant įveikti visų rūšių ekstremizmą;

99. rekomenduoja, kad visose valstybėse narėse būtų teikiama pirmenybė tam, kad nė vienas nepilnametis nebūtų paliktas be socialinės rūpybos;

100. pabrėžia įtraukios skaitmeninės erdvės svarbą; ragina valstybes nares sukurti koncepcijas, kurios sudarytų formaliojo ir neformaliojo švietimo sistemų dalį, kuriomis būtų užtikrinta prieiga prie informacijos, išsilavinimo ir kultūros ir tobulinami jaunuolių naudojimosi žiniasklaidos priemonėmis įgūdžiai;

Jaunimas ir pasaulis

101. rekomenduoja priemonėms jaunimui ir kovai su narkotiku vartojimu ir prekyba žmonėmis besivystančiose šalyse naudoti tiesioginę paramą vystymuisi;

102. pritaria tam, kad būtų skatinama visuotinės svarbos veikla, skirta ugdyti jaunų žmonių atsakomybės jausmą, kuris paskatintų juos savanoriškai dalyvauti klimato kaitos mažinimo, vystymosi arba humanitarinės pagalbos programose; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina galimybes, kurias jauniems žmonėms, siekiantiems dalyvauti ES humanitarinėje veikloje, suteiks įsteigtas Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusas, ir ragina valstybes nares užtikrinti, kad jaunimas būtų visapusiškai informuotas apie jo egzistavimą;

103. ragina Komisiją toliau tirti bendradarbiavimo, susijusio su jaunimo savanoriška veikla tarptautiniu lygmeniu, plėtros galimybes;

104. ragina valstybes nares plėtoti mainus su trečiosiomis šalimis ir bendruomenėmis bei skatinti vadinamąsias porinių projektų programas, siekiant užmegzti kultūrų dialogą ir jaunimą skatinti imtis bendrų projektų;

105. ragina patobulinti ir visapusiškai įgyvendinti programą „Erasmus Mundus“;

*

* *

106. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Europos bendrosios žemės ūkio politikos supaprastinimas

P7_TA(2010)0172

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl BŽŪP supaprastinimo (2009/2155(INI))

(2011/C 161 E/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 19 d. Komisijos komunikatą dėl bendrosios žemės ūkio politikos supaprastinimo ir geresnio reglamentavimo (COM(2005)0509),
- atsižvelgdamas į 2009 m. kovo 18 d. Komisijos komunikatą „Paprastesnė Europos bendroji žemės ūkio politika – sėkmė visiems“ (COM(2009)0128),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą (A7-0051/2010),
- A. kadangi visi teisės aktai turi proporcingai atitikti tikslą ir būti pradėti taikyti tik atlikus visapusišką poveikio vertinimą ir atsižvelgus į finansinę naštą, kuri susidarytų juos įgyvendinant, taip pat atlikus visapusišką sąnaudų ir naudos analizę,
- B. kadangi supaprastintos taisyklės pirmiausia ir labiausia turėtų būti naudingos ūkininkams, o ne tik valstybių narių nacionalinėms valdžios institucijoms ir jų mokėjimo agentūroms, kaip dažniausiai pastebima,
- C. kadangi įgyvendinant naują bendrąją žemės ūkio politiką (BŽŪP) ūkininkams turėtų būti sudarytos galimybės susitelkti pagrindiniam tikslui, t. y. tiekti saugias, kokybiškas ir atsekamas maisto prekes, ir padedama jiems kurti su rinka nesusijusius viešuosius produktus,
- D. kadangi siekiant ūkininkams užtikrinti sąlygas daugiau laiko dirbti savo žemę turėtų būti mažinama BŽŪP įgyvendinimo išlaidos ir administracinė našta, su kuria susiduria Bendrijos gamintojai,
- E. kadangi naujoji BŽŪP turėtų būti visados konkurencinga,
- F. kadangi būtina užtikrinti, kad teisės aktai būtų aiškūs, suprantami ir kad pagal juos kompetentingoms valdžios institucijoms ir ūkininkams būtų užtikrintas teisinis konkretumas, taip pat kadangi būtina atsisakyti nereikalingų teisės aktų,
- G. kadangi bendrosios išmokos ūkiams turėtų būti skirstomos sąžiningai,
- H. kadangi norint spręsti su BŽŪP susijusius svarbius teisinius klausimus būtinas funkcionalus teisinis pagrindas,
- I. kadangi vadovaujantis naujausiomis BŽŪP reformomis naujoji BŽŪP turėtų būti labiau orientuota į rinką ir ją įgyvendinant ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas siekiui riboti besaikį protekcionizmą bei užtikrinti priemones, skirtas padėti ūkininkams šiais didžiulio ekonominio nepastovumo laikais,
- J. kadangi naujoji BŽŪP turėtų būti paprastesnė ir veiksmingesnė,
- K. kadangi teisės aktai turėtų būti lankstesni, kad įgyvendinant BŽŪP būtų pripažintos specifinių regionų ir teritorijų problemos nepažeidžiant BŽŪP vientisumo,

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- L. kadangi valstybės narės ir vietos valdžios institucijos turėtų būti skatinamos keistis pažangiaja patirtimi,
- M. kadangi BŽŪP itin svarbi visoms 27-ioms ES valstybėms narėms ir tai yra priemonė, kurią taikant ne tik užtikrinamas adekvatus saugių maisto produktų tiekimas, bet ir nenutrūkstamai sprendžiamos, pvz., kaimo vietovių išsaugojimo, kalnuotų regionų, neturtingų vietovių, ypač atokių regionų ir Europos žemės ūkio daugiafunkcionalumo problemos,

Bendrieji principai

1. pabrėžia, kad įgyvendinant BŽŪP turėtų būti siekiama derinti reglamentavimą ir atsakyti besikartojančių nuostatų; be to, ragina Komisiją pradėdant taikyti naujas taisykles taip pat siekti atsakyti ir nereikalingos naštos;
2. ragina Komisiją išsamiai ir reguliariai konsultuotis su suinteresuotosiomis žemės ūkio sektoriaus šalimis siekiant geriau įvertinti reglamentavimo poveikį šioje srityje ir nustatyti ūkininkams skirtas praktiškas, paprastas ir skaidrias taisykles;
3. pabrėžia, kad būtina toliau paprastinti BŽŪP siekiant mažinti jos įgyvendinimo išlaidas, su kuriomis susiduria ES institucijos, valstybės narės ir patys paramos gavėjai; taip ši politika būtų labiau suprantama ūkininkams ir mokesčių mokėtojams;
4. ragina Komisiją derinti BŽŪP taisykles atsisakant besikartojančių užduočių, mažinant biurokratinę našą ir taip užtikrinant didesnę žemės ūkio sektoriaus konkurencingumą visose valstybėse narėse;
5. pabrėžia, kad BŽŪP priemonės turėtų proporcingai atitikti tikslą ir kad teisėkūros procedūra turi būti taikoma tik tada, kai tai tikrai pateisinama: taip būtų išvengta teisinių interpretacijų, kurias sunku suprasti ūkininkams;
6. ragina užtikrinti, kad įgyvendinant BŽŪP daugiausia dėmesio būtų skirta rezultatams, o ne reglamentavimo klausimams, taip pat teikti daugiau pagalbos visoms valstybėms narėms ir jų regioninėms valdžios institucijoms ir konsultuoti ūkininkus naudojantis patariamaisiomis priemonėmis ir tinkamais komunikacijos metodais;
7. tikisi, kad vadovaujantis geresnio reglamentavimo principais kartu su kiekvienu būsimu teisės aktu bus teikiamas išsamus poveikio vertinimas, kuriame būtų išanalizuota reglamentavimo ir administracinė našta, ir taip užtikrinta, kad bet koks naujas reglamentas proporcingai atitiktų tikslus, kurių ketinama siekti remiantis jo nuostatomis;
8. yra įsitikinęs, kad esant galimybių valstybės narės turėtų taikyti savarankišką sertifikavimo sistemą;
9. mano, kad valstybėms narėms turėtų būti užtikrinta galimybė kaimo plėtros planuose naudoti nustatyto dydžio žemės sklypų sistemą, ypač kai tai susiję su smulkiaisiais ūkiais, jeigu užtikrinamas pagal ją numatytų išpareigojimų vykdymas;
10. pripažįsta kompleksinio paramos susiejimo principo – vienos iš esminių BŽŪP tiesioginių išmokų koncepcijų – vertę, tačiau rekomenduoja jį kaip galima labiau supaprastinti nesumažinant šių išmokų veiksmingumo;
11. pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad BŽŪP būtų paprastesnė, skaidresnė ir nešališkesnė;
12. pabrėžia, kad paprastinant BŽŪP neturi būti sumažinta parama ūkininkams ir panaikintos tradicinės rinkos reguliavimo priemonės; ragina Europos Sąjungą imtis veiksmingų priemonių siekiant ateityje pažaboti kainų svyravimą;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

13. pabrėžia, kad paprastinant BŽŪP kartu turi būti įgyvendinamos paramos gavėjams skirtos informavimo priemonės, ir ragina Komisiją papildyti ir tobulinti informavimo apie BŽŪP priemones;
14. ragina sudaryti galimybę savarankiškai ištaisyti klaidas, kad netyčia taisykles pažeidę išmokų gavėjai, informavę apie tai valdžios institucijas, nebūtų už tai baudžiami;
15. atkreipia dėmesį į tai, kad baudų sistema, taikoma ūkininkams už paraiškose išmokoms gauti padarytas klaidas, turėtų atitikti pažeidimo sunkumą ir kad sankcijos neturėtų būti taikomos tais atvejais, kai klaidos nereikšmingos, ypač kai šios klaidos padarytos ne dėl ūkininko kaltės;
16. pažymi, kad nė viena administracinė bauda, įskaitant įpareigojimą grąžinti ūkininko gautas išmokas, neturėtų būti skiriama remiantis aplinkybėmis, kurioms, vertinant objektyviai, ūkininkas negalėjo turėti įtakos;
17. atkreipia dėmesį į problemą dėl ūkininkų, kurių sutuoktiniai turi atskirą ūkį: pastariesiems pateikus paraišką BŽŪP išmokai gauti, jiems turėtų būti užtikrintos atskiros teisės ir pareigos;

Kompleksinis paramos susiejimas (KPS)

18. mano, kad pagrindinis tikrinimų tikslas – patarti ūkininkams ir nukreipti juos teisinga linkme, siekiant, kad jie nuosekliau laikytųsi teisės aktų reikalavimų ir būtų apkrauti kuo mažesne našta; todėl, siekiant užtikrinti, kad šie patikrinimai būtų nepriklausomi ir nešališki, juos ir toliau turėtų atlikti viešosios įstaigos;
19. pabrėžia, kad JT duomenimis, pasaulinės maisto gamybos apimtis iki 2050 m. turi padidėti 70 proc. siekiant patenkinti 9 mlrd. žmonių reikmes;
20. mano, kad KPS reikalavimai turėtų būti nustatyti atsižvelgiant taip pat ir į ūkio dydį, kad būtų sumažinta našta smulkiesiems ūkiams, kur susiduriama su mažesne rizika;
21. reikalauja, kad tais atvejais, kai valstybės narės taiko sankcijas ūkininkams už taisyklių nesilaikymą, šios sankcijos būtų taikomos laikantis skaidrumo, paprastumo ir proporcingumo principų ir kad būtų atsižvelgta į padėtį sektoriuje;
22. mano, kad statutiniai KPS kontrolės reikalavimai turėtų būti lengvai suprantami ūkininkams ir kontroliuojančioms valdžios institucijoms;
23. mano, kad pagrindinis tikrinimų tikslas – paskatinti ūkininkus labiau laikytis teisės aktų reikalavimų ir kad metinių KPS tikrinimų, kuriais siekiama įvertinti, kaip laikomasi teisės aktais nustatytų valdymo reikalavimų, skaičius galėtų būti sumažintas, jei per pastaruosius metus buvo padaryta tik keletas pažeidimų;
24. pabrėžia, kad reikalavimas tikrinti, kokių priemonių imtasi aptikus nedidelį pažeidimą (nereikšmingumo riba), turėtų būti apribotas ir atliekami tik atsitiktiniai patikrinimai;
25. mano, kad turėtų būti atsisakyta taikyti statutinius valdymo reikalavimus, kurių neįmanoma paprasčiausiai kontroliuoti ir vertinti;
26. mano, kad valstybėms narėms arba regiono ir vietos valdžios institucijoms atitinkamai turėtų būti leista mažinti tikrinimų kvotą iki tam tikros žemesnės ribos, jeigu jos taiko Bendrijos teisės aktais nustatytus reikalavimus atitinkančią rizikos analizės sistemą;
27. ragina kiekvienoje valstybėje narėje pradėti taikyti Bendrijos teisės aktais nustatytus reikalavimus atitinkančią rizikos analizės sistemą, kad būtų galima sumažinti tikrinimų kvotą iki tam tikros žemesnės ribos;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

28. mano, kad teikiant daugiau pagalbos ir išsamiau konsultuojant, t. y. teikiant naudingą informaciją ir taikant patariamąsias priemones, pvz., pagalbos telefono liniją ar internetą, būtų galima užkirsti kelią pažeidimams, taigi valstybės narės galėtų pamažu mažinti savo taikomą tikrinimo kvotą;
29. mano, kad siekiant mažinti patikrinimo vizitų į ūkius skaičių turėtų būti koordinuojama kontrolė, vykdoma ar planuojama vykdyti įvairių šalių, kurių darbas arba statutinė pareiga yra ją vykdyti;
30. mano, kad turėtų būti parengtas informavimo apie KPS planas siekiant ūkininkams ir vartotojams suteikti kuo daugiau informacijos apie KPS reikalavimus ir ūkininkų, kurių veikla atitinka minėtųsius reikalavimus, tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų naudą;
31. mano, kad turi būti mažinamas KPS reikalavimų skaičius ir atnaujinti jų taikymo principai;
32. ragina leisti naudoti naudingą ir skaidrią rodiklių sistemą siekiant supaprastinti KPS patikrinimams naudojamas vertinimo priemones, taip pat ragina panaikinti dabartinę sistemą, kai už vieną klaidą gali būti paskirtos dvi ar daugiau baudų; ragina Komisiją analizuoti gyvūnų identifikavimo reglamentų pažeidimų, kurie sudaro apie 70 proc. visų pažeidimų, ir kitų reikalavimų pažeidimų disproporcijos klausimą ir atlikti reikiamus pakeitimus;
33. mano, kad turėtų būti parengtas bendras teisinis KPS dokumentas;mano, kad už teigiamus ūkių išorės veiklos rezultatus, t. y. už viešąsias prekes ir paslaugas, turėtų būti sąžiningai atlyginta;
34. ragina išsaugoti kai kurias griežtas ir greitai pritaikomas KPS taisykles, dėl kurių valstybės narės gali susitarti ir kurių jos gali laikytis;

Tiesioginės išmokos

35. mano, kad ūkininkams turi būti suteikta prieiga prie veiksmingų sistemų, su kurių pagalba jie galėtų lengvai ir nevaržomi nereikalingos biurokratijos teikti paraiškas tiesioginėms išmokoms gauti, kaip įprasta jų gyvenamoje vietoje;
36. mano, kad siekiant supaprastinti bendrosios išmokos schemos taisykles turėtų būti panaikintas reikalavimas kasmet teikti tą pačią išsamią informaciją;
37. mano, kad paraiškose turėtų būti prašoma pateikti mažiau informacijos, kadangi reikalingos informacijos galima gauti valstybių narių mokėjimo agentūrose;
38. ragina leisti taikyti lankstesnes mokėjimo procedūras, pagal kurias būtų galima atlikti mokėjimus net anksčiau nei galutinai baigti visi patikrinimai;
39. ragina Komisiją įvertinti žemės, atitinkančios reikalavimus išmokai gauti, apibrėžtį ir tai, kaip ji interpretuojama valstybėse narėse;
40. laikosi nuomonės, jog siekiant optimaliai paskirstyti bendrąsias išmokas turėtų būti persvarstyta dabartinė žemės ūkio veiklos apibrėžtis ir užtikrinta, kad minėtųjų išmokų negalėtų gauti pretendentai, kurie nevykdo aktyvios ūkinės veiklos;
41. mano, kad nustatant būsimąją sistemą turėtų būti atsižvelgta į supaprastinimo principus ir kad paprastumas, skaidrumas ir sąžiningumas turėtų būti esminiai BŽŪP prioritetai;
42. ragina Komisiją persvarstyti kontrolės ir sąskaitų apmokėjimo sistemą;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

43. mano, kad Komisija, vykdydama reglamentavimo kontrolę, atlikdama atitikties auditą ir nustatydamą finansinės korekcijos koeficientus, turėtų vadovautis požiūriu, pagal kurį būtų siekiama užtikrinti daugiau pusiausvyros ir pagaliau kuris būtų grindžiamas rizika;
44. ragina Komisiją teikti siūlymus, pagal kuriuos būtų pagerintas BŽŪP audito ir kontrolės pagrindas;
45. mano, jog būtina užtikrinti didelių tiesioginės paramos skirtumų valstybėse narėse, su kuriais šiuo metu susiduriama, prevenciją siekiant, kad visoje Europos Sąjungoje ūkininkams būtų užtikrintos vienodos galimybės ir išvengta rinkos ir konkurencijos iškraipymų;
46. pripažįsta, kad siekiant spręsti aplinkos apsaugos, įskaitant prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos padarinių švelninimo, problemas ūkininkai turi atlikti svarbų vaidmenį nustatydami praktines priemones, kurios reikalingos šiems tikslams pasiekti, ir mano, kad šiuo atveju geriausia priemonė yra ne reglamentavimas, o rezultatais grindžiami susitarimai;
47. pabrėžia, kad sumažinus vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijoms užkrautą administracinę stebėsenos ir atskaitomybės našą šios organizacijos taptų patrauklesnės ūkininkams, taigi jie būtų paskatinti telktis ir veikti išvien;

Kaimo plėtra

48. pabrėžia, kad skiriant išmokas pagal šiuo metu galiojančią sertifikavimo sistemą (pvz., pagal ekologiškos gamybos ir aplinkos apsaugos skatinimo programas) pakanka vieną kartą atlikti auditą;
49. reiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse užregistruota itin daug klaidų pildant paraiškas tiesioginėms išmokoms gauti; pabrėžia, kad šios klaidos dažniausiai daromos ne dėl ūkininkų kaltės, o dėl naudojamos ortofotografinės įrangos; ragina bausti už šias klaidas tik akivaizdaus mėginimo sukčiauti atvejais;
50. mano, kad teisės aktai, pagal kuriuos prieštaraujama kitiems teisės aktams (pvz., aplinkos apsaugos teisės aktai ir bendrosios išmokos schema), turėtų būti patikslinti prieš pradedant juos taikyti ūkininko atžvilgiu;
51. mano, kad turėtų būti persvarstytos ir, jei būtina, papildytos teisės aktuose dėl kaimo plėtros naudojamos apibrėžtys siekiant, kad būtų užtikrintas šių teisės aktų ir teisės aktų dėl tiesioginių išmokų suderinamumas;
52. mano, kad ūkininkams taikant baudas ir nustatant įpareigojimus turėtų būti užtikrintas didesnis skaidrumas;
53. ragina ūkininkams nustatyti tiksliai apibrėžtus įpareigojimus siekiant, kad būtų išspręsta nepakanamai skaidraus baudų taikymo problema;
54. pageidauja, kad vykdant šių schemų kontrolę būtų vadovaujama visapusiškesniu ilgalaikiu požiūriu ir daugiau dėmesio skirta maksimaliam poveikiui ir rezultatams, o ne specifiniams kaimo plėtros ir (arba) aplinkos apsaugos priemonių klaidų koeficientams;
55. pabrėžia, kad būtina persvarstyti ir supaprastinti dabartinę kompleksinę rodiklių sistemą, nes dėl taikomos stebėsenos sistemos, kasmet rengiamų ataskaitų ir atliekamų *ex-ante*, vidurio laikotarpio bei *ex-post* vertinimų rodiklių ir ataskaitų sistema tapo pernelyg sudėtinga;
56. ragina Komisiją įvertinti rezultatais grindžiamų susitarimų, kaip paprasto ir veiksmingo metodo viešosioms prekėms ateityje tiekti, naudojimą;
57. ragina pradėti taikyti supaprastintą ir nuoseklią rodiklių sistemą, kurios dėka būtų žymiai lengviau suprasti teisės aktus ir juos taikyti, taip pat laiku atlikti reikiamus vertinimus ir mažinti biurokratinę našą;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

58. mano, kad teisės negražinti PVM, kurį ketinama finansuoti pagal antrąjį BŽŪP ramstį, taisyklės, ypač kai jos taikomos pagal viešosios teisės nuostatas reglamentuojamų organų veiklai, turėtų būti suderintos su struktūrinių fondų taisyklėmis;

59. pabrėžia, kad BŽŪP supaprastinimas neatskiriamas nuo paprastesnio šios politikos įgyvendinimo, ir ragina valstybes nares mažinti biurokratinius formalumus, kuriuos turi atlikti potencialūs BŽŪP pagalbos, ypač susijusios su kaimo plėtra, gavėjai;

60. ragina valstybes nares savo nacionalinėse kaimo plėtros programose nustatyti potencialiems paramos gavėjams skirtas sistemas, pagal kurias būtų užtikrintas skaidrumas, ir suteikti jiems pakankamai laiko paraiškoms dėl finansavimo parengti ir įvairiems teisės dalyvauti pagalbos schemose kriterijams įvykdyti; ragina Komisiją užtikrinti, kad šis klausimas būtų nuolat įtraukiamas į dvišales diskusijas su valstybėmis narėmis;

Gyvūnų identifikavimas

61. ragina Komisiją įvertinti kiekvienoje valstybėje narėje taikomą gyvūnų identifikavimo sistemą, parengti bendrą gyvūnų identifikavimo sistemą ir užtikrinti, kad būtų atsisakyta nereikalingų teisės aktų; ypatingas dėmesys turėtų būti atkreiptas į gamintojų ir ūkių numerius, į reikalaujamą registrų numerį ir į gamintojo ir ūkio skirtumą;

62. ragina visapusiškai derinti šiuo metu labai skirtingas gyvulių identifikavimo taisykles;

63. yra įsitikinęs, kad turėtų būti maksimaliai supaprastinta atsiskaitymo apie avių ir ožkų gabenimą ir informacijos persiuntimo duomenų bazėms ir valdžios institucijoms tvarka ir kad turėtų būti leidžiama taikyti visas komunikacijos priemonės, taip pat ir naujas technologijas;

64. mano, kad, kaip ir kiaulių atveju, pakanka identifikuoti avių bei ožkų bandą;

65. ragina atidėti elektroninio avių ir ožkų identifikavimo įpareigojimo, kuris turėjo įsigalioti 2009 m. gruodžio 31 d., taikymą, kadangi ekonominės krizės metu būtų sunku pakelti su juo susijusias didžiules išlaidas;

66. ragina trejus metus netaikyti pagal KPS sistemą taikomų baudų, susijusių su elektroniniu avių ir ožkų identifikavimu, kadangi tai nauja ir sudėtinga technologija ir prireiks šiek tiek laiko, kol ūkininkai prie jos pripras ir ją išbandys; be to, ragina Komisiją išsamiai persvarstyti reglamentą;

*

* *

67. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Nauji pokyčiai viešųjų pirkimų srityje

P7_TA(2010)0173

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujovių viešųjų pirkimų sistemoje (2009/2175(INI))

(2011/C 161 E/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutartį ir ypač atsižvelgdamas į Lisabonos sutartimi padarytus pakeitimus,
- atsižvelgdamas į direktyvas 2004/18/EB ir 2004/17/EB dėl viešųjų pirkimų ir į Direktyvą 2007/66/EB dėl teisės gynimo priemonių suteikiant viešųjų pirkimų sutartis,
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 19 d. Komisijos komunikatą „Privačių ir viešųjų investicijų telkimas ekonomikai gaivinti ir ilgalaikiams struktūriniais pokyčiams skatinti. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės plėtojimas“ (COM(2009)0615),
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 5 d. Komisijos komunikatą „Įveikti finansinę krizę. sąžiningos prekybos ir su prekyba susijusių nevalstybinių tvarumo užtikrinimo programų vaidmuo“ (COM(2009)0215),
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 16 d. Komisijos komunikatą „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (COM(2008)0400),
- atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 5 d. Komisijos aiškinamąjį komunikatą „Dėl viešąjį pirkimą ir koncesijas reglamentuojančių Bendrijos teisės aktų taikymo oficialiai patvirtintai viešojo ir privačiojo sektorių partnerystei (OPVVP)“ (C(2007)6661),
- atsižvelgdamas į gaires dėl gerosios patirties kodekso sudarant mažosioms ir vidutinėms įmonėms palankesnes sąlygas sudaryti viešojo pirkimo sutartis (Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SEC(2008)2193),
- atsižvelgdamas į 2006 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos aiškinamąjį komunikatą „Dėl Bendrijos teisės, taikomos sudarant sutartis, kurioms netaikomos arba tik iš dalies taikomos viešųjų pirkimų direktyvos“ ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į šiuos Europos Teisingumo Teismo (ETT) sprendimus:
 - 2007 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje C-295/05 (Tragsa),
 - 2007 m. gruodžio 18 d. sprendimas byloje C-532/03, *Komisija prieš Airiją* (Airijos skubaus vežimo greitosios pagalbos automobiliu paslaugos),
 - 2008 m. lapkričio 13 d. sprendimas byloje C-324/07 (Coditel Brabant),
 - 2009 m. birželio 9 d. sprendimas byloje C-480/06, *Komisija prieš Vokietiją* (Stadtwerke Hamburg),
 - 2009 m. rugsėjo 10 d. sprendimas byloje C-206/08 (Eurawasser),
 - 2009 m. spalio 9 d. sprendimas byloje C-573/07 (Sea s.r.l.),
 - 2009 m. spalio 15 d. sprendimas byloje C-196/08 (Acoset),

⁽¹⁾ OL C 179, 2006 8 1, p. 2.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- 2009 m. spalio 15 d. sprendimas byloje C-275/08, *Komisija prieš Vokietiją* (Datenzentrale Baden-Württemberg),
 - 2010 m. kovo 25 d. sprendimas byloje C-451/08 (Helmut Müller),
 - atsižvelgdamas į 2010 m. vasario 10 d. Regionų komiteto nuomonę „Indėlis į tvarų vystymąsi: sąžiningos prekybos ir su prekyba susijusių nevalstybinių tvarumo užtikrinimo programų vaidmuo“ (RELEX-IV-026),
 - atsižvelgdamas į šiuos tyrimus:
 - 2006 m. rugsėjo 15 d. tyrimas „Evaluation of Public Procurement Directives Markt/2004/10/D Final Report“, *Europe Economics*,
 - 2009 m. rugsėjo mėn. Europos viešojo administravimo instituto (EIPA) tyrimas „The Institutional Impacts of EU Legislation on Local and Regional Governments, A Case Study of the 1999/31/EC Landfill Waste and 2004/18/EC Public Procurement Directives“,
 - atsižvelgdamas į savo 2009 m. vasario 3 d. rezoliuciją dėl ikiprekybinių viešųjų pirkimų. Naujovių skatinimas siekiant užtikrinti ilgalaikes kokybiškas viešąsias paslaugas Europoje ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2007 m. birželio 20 d. rezoliuciją dėl specifinių problemų perkeliant ir taikant teisės aktus viešųjų pirkimų srityje bei jų santykio su Lisabonos strategija ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. spalio 26 d. rezoliuciją dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės ir Bendrijos viešuosius pirkimus ir lengvatas reglamentuojančių teisės aktų ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. liepos 6 d. rezoliuciją dėl sąžiningos prekybos ir vystymosi ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto bei Regioninės plėtros komiteto nuomones (A7-0151/2010),
- A. kadangi ekonomikos ir finansų rinkų krizė aiškiai atskleidė didelę ekonominę viešųjų pirkimų svarbą ir kadangi jau aiškiai matomi krizės padariniai vietos savivaldos institucijoms, kadangi valdžios institucijos gali tinkamai vykdyti savo viešojo intereso užduotis, jei šioms institucijoms užtikrintas reikiamas teisinis tikrumas ir jei procedūros yra nelabai sudėtingos,
- B. kadangi tinkamai veikianti viešųjų pirkimų rinka yra itin svarbi vidaus rinkai, kad būtų skatinama tarpvalstybinė konkurencija, inovacijos, mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos plėtra, taip pat kad būtų siekiama optimalios naudos valdžios institucijoms,
- C. kadangi viešųjų pirkimų teisės tikslas – užtikrinti patikimą ir veiksmingą valstybės lėšų naudojimą ir suteikti galimybę suinteresuotosioms įmonėms laimėti viešųjų pirkimų sutartis sąžiningos konkurencijos sąlygomis,
- D. kadangi viešųjų pirkimų direktyvų persvarstymas 2004 m. turėjo padėti supaprastinti, atnaujinti, padaryti lankstesnes viešųjų pirkimų procedūras ir užtikrinti daugiau teisinio tikrumo jas vykdančioms,

⁽¹⁾ OL C 67 E, 2010 3 18, p. 10.

⁽²⁾ OL C 146, 2008 6 12, p. 227.

⁽³⁾ OL C 313 E, 2006 12 20, p. 447.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2006)0320.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- E. kadangi Lisabonos sutartimi pirmą kartą Europos Sąjungos pirminėje teisėje pripažįstama regioninės bei vietos savivaldos institucijų teisė, stiprinamas subsidiarumas, o teisė pareikšti ieškinį suteikiama ne tik nacionaliniams parlamentams, bet ir Europos savivaldybių ir regionų tarybai,
- F. kadangi labai didelis bylų dėl pažeidimų šioje srityje skaičius Europos Teisingumo Teisme rodo, kad daug valstybių narių priešinasi Viešųjų pirkimų direktyvų vykdymui,
- G. kadangi, siekiant užtikrinti, kad Europos politika būtų kuriama taip, kad atitiktų Europos piliečių siekius, į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo įtraukta socialinės rinkos ekonomikos sąvoka, socialinė sąlyga ir protokolas dėl bendrus interesus tenkinančių paslaugų, kuriuose apibrėžiamos bendros Sąjungos vertybės,
- H. kadangi TDO konvencijoje Nr. 94 numatoma, kad į viešųjų pirkimų sutartis įtraukiamos sąlygos, kuriomis užtikrinamas teisingas darbo užmokestis ir numatomos darbo sąlygos, kurios nėra mažiau palankios nei tos, dėl kurių susitarta, pvz., kolektyvinėse sutartyse,

Bendrosios pastabos ir rekomendacijos

1. apgailestauja, kad iki šiol nepavyko įgyvendinti tikslų, kurių buvo siekiama 2004 m. persvarstant viešųjų pirkimų direktyvas, ypač dėl viešųjų pirkimų taisyklių supaprastinimo, taip pat dėl didesnio teisinio tikrumo užtikrinimo; tačiau tikisi, kad naujausi Europos Teisingumo Teismo sprendimai padės išaiškinti neatsakytus teisinius klausimus, o apeliacijų procedūrų skaičius sumažės; ragina Komisiją, atliekant bet kokią Europos Sąjungos taisyklių peržiūrą, atsižvelgti į viešųjų pirkimų tvarkos supaprastinimo ir racionalizavimo tikslus ir jų tikslų griežtai laikytis;
2. taip pat apgailestauja, kad galiojantys teisės aktai kartu su nebaigtomis įgyvendinimo priemonėmis nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, Komisijos pateiktais pasiūlymais dėl privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų (angl. *soft law*) ir Europos ir nacionalinių teismų išaiškintomis atitinkamomis teisės nuostatomis nulėmė sudėtingo ir painaus teisinio režimo atsiradimą, dėl kurio pirmiausia valstybinės įstaigos, privačios įmonės ir visuotinės svarbos paslaugų teikėjai susiduria su sudėtingomis teisinėmis problemomis, kurių šie subjektai, nepasitelkę didesnių išteklių arba be išorės teisinių konsultacijų, negali išspręsti; ragina Komisiją imtis priemonių padėčiai ištaisyti ir vadovaujantis geresnio reglamentavimo iniciatyvos principais iširti privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų (angl. *soft law*) poveikį, tokiuose pasiūlymuose nagrinėti tik pagrindinius aspektus ir įvertinti juos remiantis subsidiarumo ir proporcingumo principais bei atsižvelgiant į penkis principus, nurodytus 2001 m. Baltojoje knygoje dėl Europos valdymo (atvirumas, dalyvavimas, atskaitomybė, veiksmingumas ir nuoseklumas);
3. pažymi, kad dėl tokios raidos perkančiosios organizacijos dažnai pirmenybę teikia teisiniam tikrumui, o ne politikos poreikiams, ir atsižvelgiant į naštą valstybių biudžetams dažnai turi sudaryti sutartį prekėms arba paslaugoms pirkti ne su ekonominiu požiūriu naudingiausią pasiūlymą pateikusių, o su mažiausią kainą pasiūliusių teikėju; nuogaustauja, kad tai susilpnins ES inovacijų bazę ir konkurencingumą pasaulyje; ragina Komisiją ištaisyti šią padėtį ir parengti strategines priemones, kuriomis perkančiosios organizacijos būtų skatinamos ir joms teikiamos galimybės sudaryti sutartis su ekonominiu požiūriu naudingiausių ir geriausios kokybės pasiūlymų pateikėjais;
4. pabrėžia, kad, siekiant, jog Europos Sąjungos iniciatyvos viešųjų pirkimų srityje derėtų su viešųjų pirkimų direktyvomis ir teisės aktų taikytojams nesukeltų teisinių problemų, tokios iniciatyvos turi būti geriau koordinuojamos; todėl ragina Komisiją, vadovaujant Vidaus rinkos ir paslaugų generaliniam direktoratui, atsakingam už viešuosius pirkimus, ir dalyvaujant kitiems susijusiems generaliniams direktoratams, užtikrinti privalomą koordinavimą; siekiant padidinti reglamentavimo skaidrumą ir patogumą vartotojui, ragina pateikti vienodą informaciją internete ir reguliariai teikti informaciją perkančiosioms organizacijoms;
5. apgailestauja, kad trūksta skaidrumo dėl Komisijos patariamiosios grupės viešųjų pirkimų reikalams sudėties ir darbo bei Viešųjų pirkimų patariamojo komiteto (VPPK) vaidmens ir kompetencijos bei ragina Komisiją subalansuoti šio komiteto ir naujai planuojamo komiteto viešojo ir privataus sektorių partnerystės klausimais narių sudėtį įtraukiant profsąjungos narius ir verslo bendruomenės, visų pirma MVI, atstovus ir užtikrinti daugiau skaidrumo šiuose komitetuose; reikalauja tinkamai informuoti Europos Parlamentą ir pateikti jam visą turimą informaciją kiekvienu proceso etapu ir jo pabaigoje;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

6. laikosi nuomonės, kad viešosios sutartys susijusios su viešosiomis lėšomis, todėl jos turėtų būti skaidrios ir prieinamos visuomenės kontrolei; prašo Komisijos paaiškinimų dėl teisinio tikrumo užtikrinimo vietos ir kitoms valdžios institucijoms ir jų galimybių informuoti piliečius apie jų sutartinius įsipareigojimus;

7. pabrėžia, kad viešosios sutartys turi būti pasirašomos skaidriomis sąlygomis, visoms suinteresuotoms šalims suteikiant vienodas teises, o kainos ir projekto rezultatų santykį laikant pagrindiniu kriterijumi, siekiant, kad sutartis atitektų geriausiajam pareiškėjui, o ne pareiškėjui, pateikusiam pigiausią pasiūlymą;

8. ragina Komisiją atlikti viešųjų pirkimų direktyvų *ex post* vertinimą atsižvelgiant į šio pranešimo pasiūlymus; tikisi, kad šios direktyvos bus persvarstomos aktyviai dalyvaujant suinteresuotosioms pusėms ir glaudžiai bendradarbiaujant su Europos Parlamentu; pritaria, kad, siekiant užkirsti kelią tolesniam viešųjų pirkimų teisės skilimui, persvarstant direktyvas reikėtų atsižvelgti į visą sistemą ir įtraukti direktyvą dėl teisės gynimo priemonių suteikiant viešųjų pirkimų sutartis bei išnagrinėti nacionalinius teisės aktus, kuriais buvo perkelta ši direktyva; mano, jog dabar dar negalima daryti išvadų apie praktinį šios direktyvos poveikį, nes dar ne visos valstybės narės ją įgyvendino;

Viešojo sektoriaus subjektų bendradarbiavimas

9. nurodo, kad nuo 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojusia Lisabonos sutartimi pirmą kartą pirminėje teisėje pripažįstama regioninės bei vietos savivaldos institucijų autonomijos teisė (Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 2 dalis); pabrėžia, kad Europos Teisingumo Teismas daugelyje sprendimų atsižvelgė į savivaldos institucijų autonomijos teisę ir pabrėžė, „kad valdžios institucija gali įgyvendinti su viešuoju interesu susijusias užduotis savo priemonėmis bei gali tai daryti bendradarbiaudama su kitomis valdžios institucijomis“ (C-324/07); be to, atkreipia dėmesį į 2009 m. birželio 9 d. ETT Didžiosios kolegijos sprendimą (C-480/06), kuriuo papildomai nustatyta, kad Bendrijos teise nenustatoma valdžios institucijų pareiga naudotis tam tikra teisine forma užtikrinant viešųjų paslaugų uždavinių įgyvendinimą; atitinkamai mano, kad viešųjų institucijų partnerystei, pvz., vietos valdžios institucijų bendradarbiavimo susitarimams ir tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, nereikėtų taikyti viešųjų pirkimų direktyvų, jei laikomasi šių kriterijų:

- partnerystės tikslas – tai visų savivaldos institucijų pareigos – kokios nors su viešuoju interesu susijusios užduoties – įgyvendinimas,
- šias užduotis įgyvendina išskirtinai tik atitinkamos viešosios institucijos, t. y. privatūs asmenys ar įmonės nedalyvauja, ir
- jei veikla iš esmės vykdoma susijusių viešųjų institucijų vardu;

10. nurodo, kad Komisija paaiškino, kad ne visiems viešųjų institucijų veiksmams taikoma viešųjų pirkimų teisė ir kad, jei pagal Europos teisės nuostatas nereikalaujama tam tikroje srityje sukurti rinkos, valstybės narės gali nuspręsti, ar jos atliks viešąsias funkcijas pačios ir kokiu mastu;

11. nurodo, kad Europos Teisingumo Teismo išvados minėtame sprendime taikomos ne tik tiesiogiai savivaldos institucijų bendradarbiavimui, bet ir bendrai, taigi ir kitų viešųjų perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimui;

12. atkreipia dėmesį, kad Europos Teisingumo Teismas 2009 m. rugsėjo 10 d. sprendime (C-573/07) nustatė, kad, leidus privatiems investuotojams investuoti į viešojo kapitalo bendroves, reikėtų rengti viešųjų pirkimų procedūras tik tada, jei per sutarties galiojimo laikotarpį pasikeičia valstybinio kapitalo bendrovės pobūdis, o kartu pasikeičia ir pagrindinė sutarties sudarymo sąlyga ir turi būti skelbiamas naujas konkursas; pažymi, kad dėl Europos Teisingumo Teismo praktikos taisyklės viešojo sektoriaus subjektų bendradarbiavimo srityje labai pasikeitė ir džiaugiasi neseniai priimtais Teismo sprendimais šioje srityje; taigi ragina Komisiją ir valstybes nares plačiai suteikti informaciją apie šių sprendimų pasekmes;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Viešųjų paslaugų koncesijos

13. atkreipia dėmesį, kad viešosios paslaugų koncesijos pagal Direktyvos 2004/17/EB 1 straipsnio 3 dalies b punktą ir Direktyvos 2004/18/EB 4 straipsnį yra laikomos sutartimis, pagal kurias „atlygis už suteiktas paslaugas – tai tik teisė eksploatuoti paslaugą arba tokia teisė kartu su užmokesčiu“; pabrėžia, kad, siekiant užsakovams ir rangovams suteikti daugiau veikimo laisvės, viešųjų paslaugų koncesijos buvo neįtrauktos į viešųjų pirkimų direktyvas; primena, kad ir Europos Teisingumo Teismas savo sprendimuose patvirtino, jog viešųjų paslaugų koncesijoms taikomos ne šios direktyvos, bet Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo įtvirtinti bendrieji principai (diskriminacijos draudimas, vienodo požiūrio ir skaidrumo principai), taip pat kad perkančiosioms viešosioms įstaigoms turi būti leidžiama užtikrinti paslaugų teikimą taikant koncesiją, jeigu, jų manymu, tai geriau užtikrins konkrečios viešosios paslaugos teikimą, net jei su eksploatavimu susijusi rizika dėl paslaugų teikimo organizavimui taikomų viešosios teisės priemonių yra labai ribota ir jei perkančioji institucija perkeltų koncesininkui visą jai tenkančią riziką (2009 m. rugsėjo 10 d. sprendimas byloje C-206/08, 7275 punktai);

14. atkreipia dėmesį į 2009 m. lapkričio 19 d. Komisijos komunikatą dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės plėtojimo ir labai susidomėjęs laukia atitinkamo pasekmių įvertinimo; tikisi, kad Komisija pasimokys iš nepavykusių viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystės; pabrėžia, kad viešųjų paslaugų koncesijų atveju būtina deramai atsižvelgti į procedūrų sudėtingumą, didelius teisės kultūros skirtumus ir teismų praktiką valstybėse narėse; mano, kad priėmus 2004 m. viešojo pirkimo direktyvas ir papildomus Europos Teisingumo Teismo sprendimus buvo apibrėžtos viešųjų paslaugų koncesijos ir sukurta šias koncesijas reglamentuojanti teisės sistema; pabrėžia, kad bet koks pasiūlymas dėl teisės akto dėl viešųjų paslaugų koncesijų būtų pateisinamas tik siekiant pašalinti vidaus rinkos veikimo iškraipymus; pažymi, kad iki šiol tokių iškraipymų nebuvo nustatyta ir kad dėl to teisės aktas dėl viešųjų paslaugų koncesijų yra nereikalingas tol, kol jis negali sudaryti prielaidų pastebimai pagerinti vidaus rinkos veikimą;

Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė

15. džiaugiasi teisinių sąlygų išaiškinimu, kuriomis oficialiai patvirtintoms viešojo ir privataus sektorių partnerystėms taikoma viešųjų pirkimų teisė, turint omenyje svarbą, kurią, kovojant su klimato kaita, skatinant naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius ir skatinant tvarų transportą, Komisija priskiria tokioms partnerystėms savo 2009 m. lapkričio 19 d. komunikate; atkreipia dėmesį, kad viešųjų pirkimų direktyvos visuomet taikomos, kai paslaugos užsakomos iš įmonės, kurioje yra bent mažiausia privataus kapitalo dalis; vis dėlto pabrėžia, kad Komisijos 2008 m. vasario 5 d. komunikate ir ETT 2009 m. spalio 15 d. sprendime C-196/08 aiškiai nurodoma, kad nereikia vykdyti dvigubos viešųjų pirkimų procedūros siekiant pasirašyti sutartis su naujai sukurtomis viešųjų ir privačiųjų subjektų partnerystėmis ar perduoti joms tam tikras užduotis, tačiau prieš pasirašant koncesiją su specialiai tam tikslui sukurta mišraus kapitalo bendrove neorganizuojant konkurso turi būti tenkinami visi šie kriterijai:

- privatus partneris turi būti atrenkamas skelbiant skaidrų konkursą, iš anksto paskelbus pranešimą dėl konkurso ir patikrinus finansines, technines, darbo ir valdymo sąlygas bei jo pasiūlymo charakteristikas paslaugos, kurią reikės teikti, atžvilgiu,
- mišraus kapitalo bendrovės veiklos tikslas išlieka nepakeistas per visą koncesijos laikotarpį. Jei bendrovės veiklos tikslas arba perduotos užduotys pasikeičia iš esmės, Europos Teisingumo Teismo nuomone, atsiranda pareiga surengti viešuosius pirkimus,

todėl mano, kad klausimas dėl viešųjų pirkimų teisės taikymo oficialiai patvirtintoms viešojo ir privataus sektorių partnerystėms taip pat išspręstas, ir prašo Komisijos ir valstybių narių į tai atsižvelgiant koordinuoti savo veiksmus;

16. vis dėlto pabrėžia, kad dabartinė finansinė krizė davė naujos informacijos apie tai, kaip dažnai vykdomas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės finansavimas ir kaip dalijamasi finansine rizika; prašo Komisijos tinkamai įvertinti su VPP steigimu susijusią finansinę riziką;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Miestų planavimas ir (arba) plėtra

17. džiaugiasi ETT sprendimu byloje C-451/08; mano, kad dėl plačių ir ambicingų direktyvos tikslų, nors aiškinant direktyvą į juos atsižvelgti taip pat reikia, negalima manyti, kad jų taikymo sritį galima neribotai išplėsti remiantis direktyvos tikslais, nes kitu atveju kiltų pavojus, kad, vykdant kiekvieną miestų statybos veiklą, reikėtų taikyti direktyvą, nes priemonės, kuriomis reguliuojamos apstatymo galimybės, pagal apibrėžtį ir esmę pakeičia sklypų vertę, dėl kurių šių priemonių imamas; mano, kad pastaraisiais metais viešųjų pirkimų teisė taikoma ir tose srityse, kurios pagal savo pirminį pobūdį nepriskirtinos viešiesiems pirkimams, todėl ragina, taikant viešųjų pirkimų teisės aktus, vėl labiau atsižvelgti į viešųjų pirkimų požymius;

Viešųjų pirkimo sutartys, kai suma neviršija ribinės vertės

18. primena, kad Europos Parlamentas prisidėjo prie 2006 m. rugsėjo 14 d. Europos Teisingumo Teismui pateikto ieškinio (Vokietija prieš Komisiją) dėl 2006 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos aiškinamojo komunikato dėl Bendrijos teisės, taikomos sudarant sutartis, kurioms netaikomos arba tik iš dalies taikomos viešųjų pirkimų direktyvos, ir tikisi, jog greitai bus priimtas sprendimas;

Labai mažos įmonės, mažosios ir vidutinės įmonės

19. prašo Komisiją įvertinti viešųjų pirkimų direktyvų poveikį labai mažoms įmonėms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, ypač jų, kaip subrangovo, vaidmenį, taip pat ateityje peržiūrint direktyvas įvertinti, ar reikia papildomų subrangos sutarčių sudarymą apibrėžiančių taisyklių, kad būtų išvengta padėties, kai MVĮ, kaip subrangovės, sudaro sutartis blogesnėmis sąlygomis nei pagrindinę viešojo pirkimo sutartį sudaręs rangovas;

20. ragina Komisiją supaprastinti viešųjų pirkimų procedūras siekiant padėti vietos valdžios institucijoms ir bendrovėms išvengti didelių laiko ir pinigų sąnaudų vien biurokratiniais klausimams spręsti; pabrėžia, kad supaprastinus procedūras MVĮ turės daugiau galimybių dalyvauti viešuosiuose pirkimuose ir galės juose dalyvauti lygesnėmis ir sąžiningesnėmis sąlygomis;

21. mano, kad subanga – tai darbo organizavimo forma, tinkanti konkrečioms darbų aspektams vykdyti; pabrėžia, kad subrangos sutartyse turi būti laikomasi visų pagrindiniams rangovams nustatytų išpareigojimų, ypač susijusių su darbo teisės ir saugos sritimis; mano, kad šiam tikslui būtų patartina sukurti ryšį tarp rangovo ir subrangovo atsakomybės atžvilgiu;

22. pasisako už sistemingą leidimą teikti alternatyvius pasiūlymus (arba variantus); primena, kad konkurso sąlygos, ypač leidimas teikti alternatyvius pasiūlymus, yra lemiamas veiksnys skatinti ir platinti novatoriškus sprendimus; pabrėžia, kad poreikio aprašymas nurodant pajėgumo ir funkcionalumo reikalavimus bei aiškus leidimas teikti variantus pasiūlymo teikėjams suteikia galimybę siūlyti novatoriškus sprendimus;

23. skatina sukurti bendrus interneto vartus, pro kuriuos būtų galima pasiekti informaciją apie viešuosius pirkimus, tikrą tinklą, kuriame būtų iš anksto skelbiami pranešimai apie visus kvietimus dalyvauti konkurse; pažymi, kad jo tikslas būtų apmokyti ir informuoti įmones, jas nukreipti į viešuosius pirkimus bei išaiškinti taikomus teisės aktus, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (nes jos paprastai neturi daug žmogiškųjų ir administravimo išteklių, gerai išmanančių viešųjų pirkimų terminologiją ir procedūras), ir kad specializuoti pagalbos vartotojui punktai taip pat galėtų padėti joms įvertinti savo realias galimybes įvykdyti konkurso sąlygas, o prireikus ir padėti užpildyti pateikiamus dokumentus;

24. pažymi, kad MVĮ dėjo daug pastangų siekdamas patekti į viešųjų pirkimų rinkas ir kad reikėtų daugiau nuveikti siekiant parengti MVĮ strategiją; taigi, įgyvendinant šią strategiją, ragina valstybes nares bendradarbiauti su perkančiosiomis organizacijomis, t. y. skatinti, kai reikia, sudaryti subrangos sutartis, kaupti ir skleisti geriausios patirties pavyzdžius, vengti pernelyg norminamojo pobūdžio pradinių atrankos sąlygų, konkurso dokumentuose naudoti standartus, kuriais būtų užtikrinama, kad tiekėjams nereikėtų visko pradėti nuo nulio, taip pat sukurti centralizuotą portalą sutartims skelbti; taip pat ragina Komisiją įvertinti valstybių narių šios srities iniciatyvas ir skatinti plačiau skleisti su Smulkaus verslo aktu susijusiame Europos gerosios patirties kodekse sukauptą gerąją patirtį;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

25. ragina valstybes nares vystyti tiekėjams skirtą plėtros programą, kuri jau sukurta kai kuriose šalyse; pažymi, kad tokia priemonė gali būti naudojama skatinti tiekėjų ir pirkėjų dialogą, leidžiantį jiems susitikti pirkimo proceso pradžioje; pabrėžia, kad toks mechanizmas labai svarbus skatinant naujovių diegimą ir palengvinant MVĮ galimybes patekti į viešųjų pirkimų rinkas;

26. ragina Komisiją daugiau nuveikti, kad būtų užtikrinamas svarbesnis Europos MVĮ vaidmuo vykdant tarptautinius viešuosius pirkimus, ir dėti daugiau pastangų, kad būtų užkirstas kelias Europos MVĮ diskriminavimui taikant nuostatas, kurios atitiktų tam tikrose Viešųjų pirkimų susitarimą pasirašiusiose šalyse (pvz., Kanadoje ir JAV) galiojančias ypatingąsias nuostatas; pabrėžia, kad jei būtų imamasi priemonių, kuriomis siekiama didinti skaidrumą ir gerinti prieigą prie nacionalinių viešųjų pirkimų rinkų, MVĮ būtų sudaromos palankesnės prieigos prie šių rinkų sąlygos;

27. ragina Komisiją užtikrinti, kad į PPO Viešųjų pirkimų susitarimą (angl. GPA), dėl kurio deramasi iš naujo, būtų įtraukta išlyga, pagal kurią Europos Sąjungai būtų leidžiama sudarant viešojo pirkimo sutartis pirmenybę teikti MVĮ ir kuri atitiktų kitų susitarimą pasirašiusių valstybių jau taikomas išlygas;

Aplinką tausojantys viešieji pirkimai

28. atkreipia dėmesį į didelę viešųjų pirkimų svarbą klimato ir aplinkos apsaugai, energijos vartojimo veiksmingumui, naujovėms ir konkurencijos skatinimui ir patvirtina, kad viešąsias institucijas reikėtų padrąsinti ir joms padėti taikyti ekologinius, socialinius ir kitus kriterijus rengiant viešųjų pirkimų procedūras; džiaugiasi praktine pagalba, kuri padeda įstaigoms ir kitoms viešosioms institucijoms rengiant tvarumą skatinančius viešuosius pirkimus; ragina Komisiją įvertinti galimybę naudoti aplinką tausojančius viešuosius pirkimus kaip tvaraus vystymosi skatinimo priemonę;

29. pakartoja ankstesnį savo raginimą, paskelbtą savo 2009 m. vasario mėn. pranešime, Komisijai parengti ikiprekybinių viešųjų pirkimų vadovą, kuriame būtų pateikta praktinių rizikos dalijimosi atsižvelgiant į rinkos sąlygas pavyzdžių; be to, mano, kad intelektinės nuosavybės teisės turi būti suteikiamos ikiprekybiniuose viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantiems bendrovėms, nes tai skatintų valdžios institucijų tarpusavio supratimą, taip pat skatintų tiekėjus dalyvauti ikiprekybinių viešųjų pirkimų procedūrose;

30. palankiai vertina tai, kad Europos Komisija įsteigė EMAS pagalbos tarnybą, kuri teikia praktinę informaciją ir paramą bendrovėms bei kitoms organizacijoms, kad jos galėtų įvertinti ir skelbti savo aplinkosaugos priemones, susijusias su viešųjų pirkimų sritimi, ir gerinti jų veiksmingumą; ragina Komisiją apsvaistyti galimybę sukurti bendresnio pobūdžio interneto portalą, kuriame galėtų būti pasiūlyti praktiniai patarimai ir parama viešųjų pirkimų konkursų dalyviams, ypač dalyvaujantiems sudėtinguose ir bendradarbiavimo reikalaujančiuose konkursuose;

Socialine atsakomybe grindžiami viešieji pirkimai

31. pabrėžia, kad socialiai atsakingų viešųjų pirkimų srityje trūksta aiškumo, ir ragina Komisiją šią sritį tobulinti rengiant vadovus; šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į teises sąlygas, pasikeitusias dėl Lisabonos sutarties ir ES pagrindinių teisių chartijos, ir tikisi, kad Komisija šias sąlygas atitinkamai įgyvendins; pabrėžia nuolatinę problemą, kad socialiniai kriterijai iš esmės priklauso nuo gamybos proceso, todėl galutiniame produkte juos išvėlgti dažniausiai sunku, o visuotinės gamybos ir sudėtingų tiekimo grandinių atveju šių kriterijų kontrolė vykdoma labai sudėtingai; todėl taip pat tikisi, kad socialiai atsakingų viešųjų pirkimų srityje bus sukurti tikslesni kriterijai, kuriuos galima lengviau kontroliuoti, arba bus sukurtas duomenų bankas su konkrečių produktų kriterijais; atkreipia dėmesį į tai, kad viešųjų pirkimų įstaigoms sudėtinga ir trūksta lėšų tikrinti, kaip laikomasi tokių kriterijų, ir ragina Komisiją pasiūlyti atitinkamą pagalbą ir skatinti taikyti priemones, siekiant sertifikuoti tiekimo grandinių patikimumą;

32. ragina Komisiją išaiškinti, kad viešosios institucijos, rengdamos viešųjų pirkimų procedūras, gali taikyti socialinius kriterijus, kaip antai atitinkamų tarifinių atlyginimų mokėjimas, ir kitus reikalavimus; ragina Komisiją parengti gaires ar teikti kitą praktinę pagalbą, kuri padėtų įstaigoms ir kitoms viešosioms institucijoms rengiant tvarumą skatinančius viešuosius pirkimus, ir skatina Komisiją ir valstybes nares dažnai rengti mokymus ir visuomenės informavimo kampanijas; pritaria skaidriam procesui įtraukiant valstybes nares ir vietos institucijas siekiant toliau kurti atitinkamus kriterijus; atkreipia dėmesį į tai, kad toks procesas gali būti naudingas būtent socialinių kriterijų atžvilgiu;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

33. ragina Komisiją skatinti valdžios institucijas į viešuosius konkursus ir pirkimų politiką įtraukti sąžiningos prekybos kriterijus, remiantis sąžiningos prekybos apibrėžtimi, pateikta 2006 m. liepos 6 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl sąžiningos prekybos ir plėtros ir neseniai paskelbtame 2009 m. gegužės 5 d. Europos Komisijos komunikate; pakartoja savo ankstesnį raginimą Komisija skatinti naudoti šiuos kriterijus, pvz., parengiant konstruktyvias sąžiningos prekybos viešųjų pirkimų gaires; palankiai vertina vienbalsiai priimtą 2010 m. vasario 11 d. Regionų komiteto nuomonę, kurioje raginama parengti bendrą Europos sąžiningos prekybos strategiją vietos ir regionų valdžioms institucijoms;

Praktinė pagalba: duomenų bazės ir mokymo kursai

34. skatina kaupiti nuolat atnaujinamą valdžios institucijoms prieinamą standartų (taip pat susijusių su aplinkos ir socialiniais kriterijais) duomenų bazę, siekiant užtikrinti, kad perkančiosios organizacijos turėtų tinkamas gaires ir aiškių taisyklių rinkinį, kad rengdamos konkursų pasiūlymus remdamosi jomis galėtų lengvai įvertinti, ar jie atitinka konkretų standartą; tikisi, kad į šį procesą bus visiškai įtrauktos valstybės narės ir visi suinteresuotieji subjektai; atkreipia dėmesį, kad šio iš apačios inicijuojamo proceso metu turėtų būti atsižvelgta į dažnai vietos, regionų ir nacionaliniu lygmeniu sukaupią vertingą patirtį ir mokslo žinias; be to, atkreipia dėmesį į neigiamus suskaidytos rinkos padarinius esant dideliui įvairių regioninių, nacionalinių, Europos Sąjungos ir tarptautinių ženklavimo sistemų, kurios ypač dažnos naujovių ir mokslinių tyrimų srityje;

35. atkreipia dėmesį į svarbą viešųjų pirkimų standartų, kurie gali padėti perkančiosioms organizacijoms pasiekti jų tikslus, t. y. sudaryti joms galimybių naudoti išbandytus ir patikrintus procesus prekėms ir paslaugoms įsigyti, rengti mažiausiai sąnaudų reikalaujančius konkursus, taip pat užtikrinti, kad viešieji pirkimai atitiktų kitus politikos tikslus, pvz., dėl tvarumo arba pirkimo iš mažųjų įmonių;

36. pripažįsta, kad siekiant įveikti tam tikrą su viešųjų pirkimų rinka susijusią painiavą būtini mokymai bei valdžios institucijų ir Komisijos keitimasis patirtimi; vis dėlto yra susirūpinęs, kad sumažinus valstybių biudžetus tokioms iniciatyvoms gali kilti pavojus; dėl to ragina valstybes narės ir Komisiją pasinaudoti turimais ištekliais ir joms prieinamais mechanizmais, pvz., tarpusavio vertinimo metodika (apibrėžta Paslaugų direktyvoje), siekiant skatinti, kad mažos vieno regiono viešųjų pirkimų ekspertų grupės atliktų kito ES regiono veiklos vertinimą; tai galėtų padėti stiprinti pasitikėjimą ir kaupiti gerą patirtį skirtingose valstybėse narėse;

37. ragina Komisiją ir valstybes narės rengti mokymus ir informuotumo didinimo kampanijas, skirtas vietos valdžios institucijoms bei politikos kūrėjams, ir įtraukti kitus suinteresuotuosius subjektus, visų pirma socialines paslaugas teikiančias organizacijas;

Regionų vystymasis

38. pabrėžia, kad, kaip nuolat teigiama Audito Rūmų parengtose metinėse ES biudžeto įgyvendinimo ataskaitose, taip pat paskutinėje 2008 m. finansinių metų metinėje ataskaitoje, ES viešojo pirkimo taisyklių nesilaikymas – viena iš dviejų svarbiausių priežasčių, kodėl daromos iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo finansuojamų Europos projektų įgyvendinimo klaidos ir pažeidimai; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad pažeidimus dažnai lemia netinkamas ES taisyklių perkėlimas į nacionalinę teisę ir valstybių narių taikomų taisyklių skirtumai; ragina Komisiją ir valstybes narės bendradarbiaujant su regionų ir vietos valdžios institucijomis peržiūrėti įvairias viešojo pirkimo taisykles, siekiant šias taisykles sujungti, supaprastinti visą viešojo pirkimo teisinę tvarką, kad, visų pirma, būtų sumažinta klaidų rizika bei užtikrinta, kad struktūrinių fondų lėšos būtų naudojamos veiksmingiau;

39. mano, kad pernelyg didelę našta gali užkrauti ne tik sąnaudos ir sudėtingumas, bet ir laikas, kurio reikia norint baigti viešojo pirkimo procedūrą, taip pat ir grėsmė teisinio proceso, kuriam būdingos ilgos apeliacijos procedūros, kurias vykdyti trukdo įvairūs subjektai; taigi pritaria tam, kad atkūrimo plane numatyta galimybė būtų 2009 ir 2010 m. svarbiems viešiesiems projektams taikyti viešojo pirkimo direktyvose nustatytas pagreitintas procedūras; ragina valstybes narės pasinaudoti procedūra ir padėti vietos ir regionų valdžios institucijoms įgyvendinti ir taikyti šias procedūras, kiekvienu atveju vadovaujantis standartinėmis viešojo pirkimo taisyklėmis ir normomis;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

40. ragina Komisiją išnagrinėti galimybę toliau (net ir po 2010 m.) taikyti pagreitintas procedūras, susijusias su struktūriniais fondais, ir pratęsti laikiną ribų padidinimą siekiant konkretaus tikslo – paspartinti investicijas;

Tarptautinė prekyba

41. pažymi, kad vidaus rinka ir tarptautinės rinkos tampa vis labiau tarpusavyje susijusios; atsižvelgdamas į tai, mano, kad ES vidaus rinkos teisės aktų leidėjai ir ES derybininkai tarptautinės prekybos srityje vykdydami savo veiklą neturėtų pamiršti apie galimą jų veiklos abipusį poveikį ir kad jiems derėtų laikytis nuoseklios politikos, kuri turėtų būti visada nukreipta į ES vertybių, pvz., skaidrumo, principinio nusistatymo prieš korupciją, socialinių ir žmogaus teisių stiprinimo, rėmimą vykdant viešųjų pirkimų politiką; ragina Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetą ir Tarptautinės prekybos komitetą rengti bendrus informacinius posėdžius siekiant skatinti teigiamą sąveiką;

42. pabrėžia, kad patikima valdžios sektoriaus viešųjų pirkimų sistema – išankstinė sąžiningos ir laisvos, konkurenciją skatinančios rinkos sąlyga, be to, ji palengvina kovą su korupcija;

43. atsižvelgdamas į Europos Sąjungos priimtus tarptautinių viešųjų pirkimų srities įsipareigojimus, taip pat pabrėžia, kad svarbu stiprinti antikorupcines šios srities sistemas, ir atkreipia dėmesį į tai, kad pastangas reikia sutelkti į viešųjų lėšų naudojimo skaidrumo ir sąžiningumo užtikrinimą;

44. ragina 22 valstybes, kurioms suteiktas Viešųjų pirkimų susitarimo komiteto stebėtojo statusas, spartinti prisijungimo prie Viešųjų pirkimų susitarimo procesą;

45. ragina Komisiją įvertinti galimybę į viešųjų pirkimų susitarimus, kurie sudaromi su tarptautiniais partneriais, įtraukti nuostatas, pagal kurias būtų reikalaujama laikytis pagrindinių žmogaus teisių įsipareigojimų, numatytų konvencijose ir tarptautiniuose susitarimuose;

46. nors griežtai nesutinka su tuo, kad pasaulio lygmeniu viešųjų pirkimų srityje būtų imamasi protekcionistinių priemonių, tvirtai tiki abipusiškumo ir proporcingumo principais šioje srityje; siekdamas paskatinti mūsų partnerius nustatyti abišales ir proporcingas Europos bendrovių patekimo į rinką procedūras, ragina Komisiją apsvarstyti galimybę nustatyti proporcingus ir tikslingus patekimo į kai kurias ES viešųjų pirkimų rinkas apribojimus tiems prekybos partneriams, kurie naudojami ES rinkos atvirumu, tačiau nepa-rodė ketinimo atverti savo pačių rinkas ES bendrovėms;

47. atkreipia dėmesį į Direktyvos 2004/17/EB 58 ir 59 straipsnių nuostatas; ragina valstybes nares visapusiškai išnaudoti galimybę pranešti Komisijai apie problemas, su kuriomis susiduria jų įmonės, norėdamos patekti į trečiųjų šalių rinkas, ir ragina Komisiją imtis veiksmingų priemonių, kad būtų užtikrinama, jog ES įmonės iš tiesų turėtų prieigą prie trečiųjų šalių rinkų;

*

* *

48. paveda Pirmininkui perduoti šia rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

ES politikos suderinamumas vystymosi labui ir „Oficialios paramos vystymuisi plus“ koncepcija

P7_TA(2010)0174

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES politikos suderinamumo vystymosi labui ir papildomos oficialios paramos vystymuisi („OPV plus“) koncepcijos (2009/2218(INI))

(2011/C 161 E/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendro pareiškimo dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos „Europos konsensusas“ 9 ir 35 straipsnius⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį, ir visų pirma į jos 21 straipsnio 2 dalį, kurioje nustatomi ES principai ir tikslai tarptautinių santykių srityje, bei į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (Lisabonos sutartis) 208 straipsnį, kuriame patvirtinama, kad ES turi atsižvelgti į vystomojo bendradarbiavimo tikslus savo įgyvendinamos politikos srityse, kurios gali turėti įtakos besivystančioms šalims,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (Lisabonos sutartis) 7 straipsnį, kuriame dar kartą patvirtinama, kad ES užtikrina savo politikos kryptį ir veiksmų suderinimą atsižvelgdama į visus savo tikslus,
- atsižvelgdamas į AKR ir EB partnerystės susitarimo (Kotonu susitarimas) 12 straipsnį,
- atsižvelgdamas į bendrą ES ir Afrikos strategiją, priimtą 2007 m. gruodžio mėn. Lisabonoje,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Vystymosi politikos darna. Spartinti pažangą siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų“ (COM(2005)0134 – SEC(2005)0455),
- atsižvelgdamas į pirmąją dviemetę ES vystymosi politikos darnos ataskaitą (COM(2007)0545) ir ją lydintį Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SEC(2007)1202),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „ES darbo pasidalijimo vystymosi politikos srityje elgesio kodeksas“ (COM(2007)0072),
- atsižvelgdamas į 2009 m. ES vystymosi politikos darnos ataskaitą (COM(2009)0461 galutinis) ir ją lydintį Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SEC(2009)1137),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Politikos suderinamumas vystymosi labui – bendro Europos Sąjungos požiūrio politikos sistemos nustatymas“ (COM(2009)0458),
- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Politikos suderinamumo vystymosi labui darbo programa“ (SEC(2010)0421 galutinis), pateiktą kartu su Komisijos komunikatu Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui,

(1) OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Dvylikos punktų ES veiksmų planas Tūkstantmečio vystymosi tikslams paremti“ (COM(2010)0159),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Parama krizę siekiančioms įveikti besivystančioms šalims“ (COM(2009)0160),
- atsižvelgdamas į Komisijos Žaliąją knygą „Bendrosios žuvininkystės politikos reforma“ (COM(2009)0163),
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. vasario 25 d. rezoliuciją dėl Žaliosios knygos dėl bendros žuvininkystės politikos reformos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 24 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/48/EB dėl taupymo pajamų, gautų iš palūkanų, apmokestinimo ⁽²⁾, ypač į jos I priedą,
- atsižvelgdamas į 2004 m. gruodžio 21 ir 22 d. Tarybos išvadas dėl žemės ūkio ir žuvininkystės,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gegužės 24 d. Tarybos išvadas dėl pažangos paspartinimo siekiant Tūkstantmečio plėtros tikslų,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 17 d. Tarybos išvadas dėl vystymosi klausimų integravimo į Tarybos sprendimų priėmimo procesą,
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės 2006 m. gruodžio 14 ir 15 d. išvadų 49 dalį,
- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 19 ir 20 d. Tarybos išvadas dėl vystymosi politikos darnos,
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės 2008 m. birželio 19 ir 20 d. išvadų 61 dalį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos 2009 m. gegužės 18 d. išvadas dėl paramos krizę siekiančioms įveikti besivystančioms šalims,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2009 m. lapkričio 17 d. išvadas dėl vystymosi politikos darnos ir dėl paramos veiksmingumo veiklos programos,
- atsižvelgdamas į 1996 m. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) strateginį dokumentą „Formuojant 21-ojo amžiaus strategiją. Vystomojo bendradarbiavimo įnašas“, į 2002 m. EBPO ministrų deklaraciją „Bendros vystymosi darbotvarkės veiksmams“ ir į 2008 m. EBPO pranešimą „Politikos suderinamumo vystymosi labai sudedamosios dalys“,
- atsižvelgdamas į Paryžiaus deklaraciją dėl pagalbos veiksmingumo ir Akros veiksmų darbotvarkę,
- atsižvelgdamas į ministrų deklaraciją dėl vystymosi politikos darnos, kurią EBPO priėmė 2008 m. birželio 4 d.,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0039.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0325.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2000 m. Jungtinių Tautų Tūkstantmečio deklaraciją ir aštuonis Tūkstantmečio vystymosi tikslus,
- atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio mėn. PPO ministrų posėdį ir 2002 m. Monterejaus konsensuą,
- atsižvelgdamas į 2002 m. Pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimą tvaraus vystymosi klausimais ir 2005 m. Pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimo metu Generalinės Asamblėjos priimtą rezoliuciją,
- atsižvelgdamas į rezoliuciją dėl Kotonu partnerystės susitarimo vaidmens sprendžiant maisto ir finansų krizę AKR šalyse, priimtą per 2009 m. balandžio 4–9 d. Prahoje surengtą 17-ąją AKR ir ES Jungtinę parlamentinę asamblėją ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas, pagrįstas Vystymosi komiteto pranešimais: 2006 m. kovo 23 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽²⁾; 2007 m. vasario 1 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl tvarumo principo įtraukimo į vystomojo bendradarbiavimo politikos sritis ⁽³⁾; 2007 m. spalio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl dabartinės Europos Sąjungos ir Afrikos santykių padėties ⁽⁴⁾; 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl vystymosi politikos darnos ir tam tikrų ES biologinių gamtos išteklių eksploatacijos poveikio Vakarų Afrikos vystymuisi ⁽⁵⁾; 2007 m. lapkričio 29 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Afrikos žemės ūkio skatinimo: pasiūlymas dėl Afrikos žemės ūkio plėtros ir maisto saugos ⁽⁶⁾; ir 2008 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl tolesnių 2005 m. Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos vystymuisi veiksmingumo įgyvendinimo priemonių ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas, pagrįstas Tarptautinės prekybos komiteto pranešimais: 2007 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl ES pagalbos prekybai ⁽⁸⁾ ir į 2006 m. birželio 1 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos kryptių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. Europos NVO konfederacijos (angl. CONCORD) pranešimą „Dėmesio skyrimas politikos suderinamumui“,
- atsižvelgdamas į 2003 m. „ActionAid“ tyrimą „Europos Sąjungos paramos besivystančioms šalims politikos (ne)suderinamumas. Trijų šalių tyrimas“,
- atsižvelgdamas į 2006 m. Guido Ashoffo tyrimą „Stiprinant politikos suderinamumą vystymosi labui. Konceptiniai klausimai, instituciniai metodai ir empirinių duomenų palyginimo pamokos“,
- atsižvelgdamas į 2007 m. ECDPM pranešimą „ES institucijų ir valstybių narių priemonės vystymosi politikos nuoseklumui skatinti. baigiamoji ataskaita“,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto pranešimą ir į Užsienio reikalų bei Tarptautinės prekybos komitetų nuomones (A7-0140/2010),

⁽¹⁾ AKR–ES/100.568/09/fin.

⁽²⁾ OL C 292E, 2006 12 1, p. 121.

⁽³⁾ OL C 250E, 2007 10 25, p. 77.

⁽⁴⁾ OL C 263E, 2008 10 16, p. 633.

⁽⁵⁾ OL C 286E, 2009 11 27, p. 5.

⁽⁶⁾ OL C 297E, 2008 11 20, p. 201.

⁽⁷⁾ OL C 279E, 2009 11 19, p. 100.

⁽⁸⁾ OL C 102E, 2008 4 24, p. 291.

⁽⁹⁾ OL C 298E, 2006 12 8, p. 261.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- A. kadangi EBPO pasiūlė apibrėžti politikos suderinamumo vystymosi labui (PSVL) sąvoką, kuri reiškia dirbti siekiant užtikrinti, kad vyriausybės vystymosi politikos tikslams ir rezultatams nebūtų pakenkta vykdant kitą šios vyriausybės politiką, kuri daro įtaką besivystančioms šalims, ir kad vykdant kitų politikos sričių veiklą, kai įmanoma, būtų palaikomi vystymosi tikslai ⁽¹⁾, kadangi ES išplėtojo politikos suderinamumo vystymosi labui koncepciją, kuria siekiama sukurti ES politikos sričių sinergiją, ir kadangi vangūs politiniai veiksmai šioje srityje gali turėti neigiamos įtakos numatomiems vystomojo bendradarbiavimo rezultatams,
- B. kadangi Europos Sąjunga yra įsipareigojusi imtis priemonių, skirtų vystymosi politikos suderinamumui skatinti, kaip numatyta 2005 m. Europos Vadovų Tarybos 2005 m. išvadose ⁽²⁾,
- C. kadangi politikos priemonių suderinamumas (kuriuo siekiama išvengti prieštaravimų tarp įvairių išorės politikos sričių) ir politikos suderinamumas vystymosi labui (įsipareigojimas, kad visose ES politikos srityse, darančiose poveikį besivystančioms šalims, būtų atsižvelgta į vystymosi tikslus) yra skirtingi dalykai,
- D. kadangi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 208 straipsnyje numatyta, kad ES vystymosi politikos pagrindinis tikslas yra sumažinti, o ilgainiui ir panaikinti skurdą, kadangi politikos suderinamumas vystymosi labui padeda siekti Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo tikslų visose politikos srityse,
- E. kadangi esama aiškių ES prekybos, žemės ūkio, žuvininkystės, klimato, intelektinės nuosavybės teisių, migracijos, finansų, ginkluotės ir žaliavų politikos nesuderinamumo atvejų, taikant PSVL principą galima, pasinaudojus pagrindinių ES politikos priemonių sinergijomis, sumažinti skurdą,
- F. kadangi PSVL kliūtys yra politinės paramos trūkumas, neaiškūs įgaliojimai, nepakankami išteklių, veiksmingų stebėsenos priemonių ir rodiklių nebuvimas, taip pat pirmenybės PSVL nesuteikimas skirtingų interesų atžvilgiu,
- G. kadangi finansinės kompensacijos, kurias ES skiria pagal susitarimus dėl bendradarbiavimo žuvininkystės srityje, nepasidėjo prie šalių partnerių žuvininkystės politikos įtvirtinimo, ir tai daugiausia lėmė nepakankamas susitarimų įgyvendinimo stebėjimas, pagalbos teikimo lėtumas, o kartais ir nesinaudojimas šia pagalba,
- H. kadangi pirmasis Tūkstantmečio vystymosi tikslas – iki 2015 m. perpus sumažinti badaujančių žmonių skaičių, tačiau apie milijardui žmonių vis dar nuolat trūksta maisto, nors pasaulyje jo pagaminama pakankamai, kad būtų patenkinti visų gyventojų poreikiai,
- I. kadangi ES žemės ūkio produkcijos eksporto subsidijos daro didžiulę žalą aprūpinimo maistu saugumui ir tvaraus žemės ūkio sektoriaus vystymuisi besivystančiose šalyse,
- J. kadangi ES yra įsipareigojusi pasiekti JT tikslą iki 2015 m. 0,7 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) skirti oficialiai paramai vystymuisi (OPV), o tarpinis pagalbos tikslas iki 2010 m. iš viso ES sudaro 0,56 proc.,
- K. kadangi Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) 2008 m. lapkričio mėn. priėmė sprendimą, jog vykdant Europos investicijų banko (EIB) operacijas besivystančiose šalyse vystymuisi turi būti teikiama pirmenybė bet kokių ekonominių ir politinių tikslų atžvilgiu,
- L. kadangi krizė parodė, kad OPV – unikali skurdžiausioms šalims skirta priemonė, pagal kurią paramos vystymuisi lėšos skiriamos labiau nuspėjamu ir patikimesniu būdu nei kitų finansinių srautų atveju,

⁽¹⁾ „Politikos suderinamumas vystymosi labui. Instituciniai metodai. Seminaras techniniais klausimais“. EBPO 2003 m. spalio 13 d. Paryžiuje surengtas seminaras.

⁽²⁾ Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendro pareiškimo dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos „Europos konsensusas“ (2006/C 46/01) 35 straipsnis.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

M. kadangi daugelis tyrimų parodė, kad neteisėtų finansų srautų iš besivystančių šalių apimtis siekia maždaug 900 mlrd. eurų per metus, o tai labai trukdo besivystančioms šalims rinkti mokesčius ir todėl apsunkina jų pačių vystymosi galimybes,

1. teigiamai vertina didesnę Komisijos, Tarybos ir valstybių narių dėmesį ir išipareigojamą PSVL, kaip parodyta dviemėse ataskaitose;
2. patvirtina savo išipareigojamą stiprinti PSVL Europos Sąjungoje ir dirbant parlamentinį darbą;
3. pabrėžia, kad Europos Sąjunga yra pati didžiausia pasaulyje pagalbos teikėja (ES pagalba išaugo iki 49 mlrd. EUR 2008 m. ir sudaro 0,40 proc. BNP) ir tikimasi, jog pagalba didės iki 69 mlrd. EUR 2010 m. siekiant ištesėti 2005 m. Gleniglse vykusiame G8 aukščiausiojo lygio susitikime bendrai duotą pažadą pagalbai skirti 0,56 proc. ES BNP; pabrėžia, kad tai reikėtų papildomus 20 mlrd. EUR vystymosi tikslams;
4. primena, kad 2007 m. spalio mėn. buvo priimta ES pagalbos prekybai strategija; ES išipareigojo iki 2010 m. kasmet padidinti bendrą su ES prekyba susijusią pagalbą iki 2 mlrd. EUR (1 mlrd. EUR skiria Bendrija, 1 mlrd. EUR – valstybės narės);
5. ragina besivystančias šalis, ypač tas, kurios gauna daugiausiai naudos iš ES pagalbos, užtikrinti gerą valdymą sprendžiant visus viešuosius klausimus, ypač gautos pagalbos valdymo srityje, ir primygtinai ragina Komisiją imtis visų būtinų žingsnių siekiant užtikrinti skaidrų ir veiksmingą pagalbos įgyvendinimą;
6. pritaria 2010–2013 m. PSVL darbo programai, kuria kaip gairėmis vadovaujasi ES institucijos ir valstybės narės, ir pripažįsta jos, kaip išankstinės perspėjimo sistemos, vaidmenį būsimoms šios srities iniciatyvoms; taip pat palankiai vertina įvairių politikos sričių sąsajas;
7. primena Europos Sąjungos atsakomybę atsižvelgti į besivystančių šalių ir jų piliečių interesus;
8. mano, kad visos ES politikos sritys, turinčios išorinį poveikį, turi būti pritaikytos remti kovą su skurdu, Tūkstantmečio vystymosi tikslų siekimą ir žmogaus teisių, įskaitant socialines, ekonomines ir aplinkos apsaugos teises bei lyčių lygybę, įgyvendinimą, o ne jiems trukdyti;
9. pabrėžia būtinybę dvišaliuose ir regioniniuose prekybos susitarimuose ir daugiašaliuose prekybos susitarimuose, įtvirtintuose taisyklėmis paremtoje PPO sistemoje, atsižvelgti į atitinkamus politikos suderinamumo vystymosi labai aspektus ir, atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai bendradarbiauti su visais kitais atitinkamais PPO partneriais, kurie gali prisidėti prie subalansuotų, ambicingų ir į vystymąsi orientuotų Dohos derybų raundo rezultatų artimiausioje ateityje;
10. pabrėžia, kad vadinamieji Singapūro klausimai (pvz., paslaugų, investicijų ir viešojo pirkimo liberalizavimas, konkurencijos taisyklių taikymas ir griežtesnė intelektualinės nuosavybės teisių apsauga) nepadedą siekti aštuonių Tūkstantmečio vystymosi tikslų;
11. ragina Europos Sąjungą, valstybes nares ir EIB prisiimti svarbiausią vaidmenį šioje srityje ir sumažinti investavimo mokesčių rojus valstybėse patrauklumą, patvirtinant viešųjų pirkimų ir valstybės lėšų skyrimo taisykles, kurios neleistų jokiai mokesčių rojuje įregistruotai įmonei, bankui ar kitai institucijai naudotis valstybės lėšomis; šiuo tikslu prašo Komisiją ir valstybes nares pasinaudoti EIB išorės skolinimo veiklos laikotarpio vidurio vertinimu konkrečiai siekiant patobulinti jo gebėjimus vertinti paskolų gavėjus ir užtikrinti, kad EIB investicijos besivystančiose šalyse iš tikrųjų prisidėtų prie skurdo išnaikinimo, rengiant metines pažangos ataskaitas;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares atlikti bendrą žuvininkystės susitarimų su trečiosiomis šalimis įvertinimą siekiant, kad Sąjungos išorės politika žuvininkystės srityje būtų visiškai suderinama su jos vystymosi politika ir būtų didinami Sąjungos šalių partnerių gebėjimai užtikrinti tvarią žvejybą savo šalies teritorijoje, o tai sustiprintų maisto saugą ir vietos gyventojų užimtumą šiame sektoriuje;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

13. primena, kad ES teisė naudotis trečiųjų šalių žuvų ištekliais jokia būdu neturėtų būti paramos vystymuisi toms šalims teikimo sąlyga;
14. primygtinai prašo Komisiją į visus susitarimus dėl bendradarbiavimo žuvininkystės srityje įtraukti ne tik socialinių, bet ir su žmogaus teisėmis susijusių nuostatų, kad, jeigu būtų patvirtinta, jog susitarimus dėl bendradarbiavimo žuvininkystės srityje su ES pasirašiusiose trečiojoje šalyje pažeidžiamos žmogaus teisės, ES galėtų imtis tinkamų priemonių;
15. primena, kad 75 proc. pasaulio neturtingųjų gyventojų gyvena kaimo vietovėse, bet tik 4 proc. oficialios paramos vystymui (OVP) skiriama žemės ūkiui; dėl to ragina Komisiją, valstybes nares ir besivystančias šalis vykdant vystymosi politiką pirmenybę teikti žemės ūkio problemų sprendimui;
16. reiškia susirūpinimą dėl finansų institucijų, kurių veikla daugiausia skirta mokesčių vengimo organizavimui, neigiamo poveikio trečiųjų šalių vystymuisi; dėl to prašo Komisiją suintensyvinti bendradarbiavimą finansų valdymo srityje, ypač su ES vystymosi fondų lėšas gaunančiomis šalimis, išvardytais Europos Parlamento 2009 m. balandžio 24 d. teisėkūros rezoliucijos projekto (A6-0244/2009) I priede;
17. palankiai vertina 2008 m. gegužės 14 d. Tarybos posėdžio išvadose pateiktas rekomendacijas, kuriomis siekiama į prekybos susitarimus įtraukti gero mokesčių valdymo sąlygą, nes jos yra pirmas žingsnis kovojant su mokesčių nuostatomis ir praktika, skatinančiomis mokesčių vengimą ir slėpimą; prašo Komisiją nedelsiant įtraukti tokią nuostatą į derybų dėl būsimųjų prekybos susitarimų darbotvarkę;
18. ragina Komisiją ir AKR šalis tęsti dialogą dėl migracijos siekiant įtvirtinti apykaitinės migracijos principą ir nuostatas dėl jos palengvinimo išduodant specialias daugkartinio įvažiavimo visas; nurodo, kad pagarba žmogaus teisėms ir teisingas elgesys su AKR šalių piliečiais gerokai sumažinti sudarius dvišalius readmisijos susitarimus su tranzito šalimis, kadangi ES perkėlė migracijos valdymo įgaliojimus išorės subjektams, o tai neužtikrina pagarbos migrantų teisėms ir gali pasireikšti pakopine readmisija ir kelti pavojų migrantų saugumui ir gyvybei;
19. ragina Tarybą greitai pasiekti išsamų susitarimą dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl taupymo pajamų apmokestinimo keitimo, ypač susijusio su pasiūlymo I priede išvardytais šalimis, kurioms skiriamos ES vystymosi fondų lėšos;
20. pabrėžia būtinybę įtraukti Europos plėtros fondą (EPF), kuris yra pagrindinė ES vystomojo bendradarbiavimo finansavimo priemonė, į PSVL taikymo sritį; patvirtina savo paramą visiškam EPF įtraukimui į biudžetą vykdant demokratinę parlamentinę kontrolę ir jį skaidriai įgyvendinant bei visų pirma atsižvelgiant į didėjančią ES vystymosi politikos įgyvendinimo pasitelkiant konkrečias programas (pvz., ES ir Afrikos strategija) svarbą;
21. ragina Komisiją stebėti ne tik ekonomikos augimo tikslus, bet atkreipti ypatingą dėmesį į pajamų paskirstymo, tiek atskirose besivystančiose šalyse, tiek pasauliniu lygiu, nelygybės sumažinimą. Visų pirma reikia atkreipti dėmesį į dalyvavimo pagrįstą tvaraus savaiminio vystymosi procesų augimą per kooperacinio pobūdžio susivienijimo formas ir PRA (angl. Participatory Reflection and Action) metodiką, kuri, grįsta bendru sutarimu ir vietinių bendruomenių dalyvavimu, užtikrina veiksmingesnius ir ilgesnio poveikio organizavimo modelius, pabrėžiant socialinės ekonomikos vaidmenį vystymuisi;
22. ragina Komisiją skatinti paramos vystymuisi veiksmus, kurie, atsižvelgiant į finansų krizės poveikį, gali užkirsti kelią nesaugumo ir konfliktų, pasaulio politinio ir ekonominio nestabilumo, priverstinių migracijos srautų („pabėgėliai nuo alkio“) didėjimui;
23. ragina besivystančias šalis teikti pagrindines viešąsias paslaugas ir smulkiems ūkininkams užtikrinti prieigą prie žemės, taip pat prie kreditų, siekiant skatinti aprūpinimo maistu saugumą ir kovą su skurdu, nes tai padėtų sumažinti didelių ūkių koncentraciją bei intensyvų išteklių išnaudojimą spekuliatyviems tikslams ardant ekosistemas, taip pat ragina Komisiją remti minėtąją politiką;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

24. ragina Komisiją įvertinti skaitmeninės atskirties tarp turtingų ir neturtingų šalių poveikį, ypač atkreipiant dėmesį į pavojus, kylančius dėl informacinių technologijų, kurios skatina diskriminaciją, nes atskirtyje palieka tuos, kurie dėl socialinių, ekonominių ir politinių priežasčių neturi galimybės gauti naujų produktų, kurie yra naujos informacinės revoliucijos varomoji jėga;
25. ragina numatyti aiškius įgaliojimus įvertinti PSQL, aiškius ir tikslus veikimo tikslus ir išsamias jų siekimo procedūras;
26. pabrėžia, kad būtina, jog PSQL būtų ilgalaikis siekis, kad būtų užtikrinta nuolatinė parama PSQL; pabrėžia laiku atlikto politikos sričių įvertinimo svarbą siekiant išvengti neigiamo poveikio besivystančioms šalims; todėl ragina įvertinti privačiųjų Europos ir ne Europos, ypač tarptautinių subjektų, veiklos poveikį;
27. ragina atliekant lyginamąją analizę įvertinti bendradarbiavimo politikos ir pagalbos kitoms ne Europos šalims požiūrį, metodiką bei rezultatus ir susijusius tarptautinio bendradarbiavimo lygmenis, ypač atkreipiant dėmesį į Kinijos veiksmus Afrikoje;
28. pabrėžia, kad dėl Tarybos sprendimo 2009 m. didžiausią dėmesį skirti penkioms plačioms PSQL įgyvendinimo sritims negali būti atsisakyta 12 tradicinių politikos sričių, t. y. prekybos, aplinkos, klimato kaitos, saugumo, žemės ūkio, dvišalių žuvininkystės susitarimų, socialinės politikos (užimtumo), migracijos, mokslinių tyrimų ir naujovių, informacinių technologijų, transporto ir energetikos, stebėsenos; be to, ragina Komisiją nustatyti pasitaikančius neatitikimus, kai Europos politika turi neigiamą poveikį vystymuisi, ir siūlyti teikti sprendimus; ragina Komisiją sukurti mechanizmą, kad būtų galima įtraukti naujas politikos sritis, kurios nėra tinkamai suderintos su 12 dabartinių politikos sričių, pvz., dėl žaliavų sritis;
29. primena ES privalomus tarptautinius įsipareigojimus, kad 2015 m. oficialiai pagalbai vystymuisi būtų skiriama 0,7 proc. BNP, kuriais turi būti siekiama tiksliai išnaikinti skurdą; išreiškia savo susirūpinimą tuo, kad „OPV plius“ metodas gali susilpninti ES OPV indėlį, skirtą kovai su skurdu; susirūpinęs dėl to, kad lėšoms, surinktomis pagal „OPV plius“ metodą, nenumatyta jokio teisinio įpareigojimo, susijusio su skurdo mažinimu ar įnašu Tūkstantmečio vystymosi tikslams pasiekti;
30. susirūpinęs teigia, kad „OPV plius“ metode nekalbama apie nenuoseklios politikos sąlygotą kapitalo nutekėjimą iš besivystančių šalių į ES ir neatsižvelgiama į žalą, kuri daroma besivystančioms šalims dėl nesąžiningos mokesčių konkurencijos ir neteisėto kapitalo nutekėjimo;
31. yra susirūpinęs, kad „OPV plius“ koncepcijoje daugiausia dėmesio skiriama tik finansinėms įplaukoms iš ES į Pietus ir pamirštami finansiniai srautai iš Pietų į ES, todėl sudaromas klaidinantis finansinių srautų kryptį vaizdas;
32. ragina Komisiją toliau dėti pastangas siekiant išaiškinti bendrą Europos Sąjungos požiūrį ir jo poveikį ES vystymosi politikai; išreiškia susirūpinimą tuo, kad šis požiūris galėtų būti įtrauktas į kitą finansinę perspektyvą;
33. ragina EBPO VPK dirbančius Europos atstovus užkirsti kelią bet kokiems bandymams išplėsti OPV apibrėžtį, t.y. įtraukti į ją „visos Europos Sąjungos“ ir „OPV plius“ koncepcijas, kurias neseniai pasiūlė Europos Komisija, taip pat pagalbai nepriskirtinus elementus, pvz., finansinius srautus, karines išlaidas, skolų, ypač eksporto kredito skolų, panaikinimą, lėšas, išleidžiamas studentams ir pabėgėliams Europoje;
34. pripažįsta, kad OPV įsipareigojimų vykdymas – būtina, tačiau vis dar nepakankama pagalbos vystymuisi sąlyga, ir pakartoja savo raginimą, kad Komisija skubiai nustatytų papildomus naujoviškus vystymosi finansavimo šaltinius ir pateiktų pasiūlymų dėl tarptautinio finansinių operacijų mokesčio, kuris galėtų būti papildomas išteklių šaltinis siekiant pašalinti sunkiausius krizės padarinius ir toliau siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų, įvedimo;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

35. tvirtai primena Komisijai ir valstybėms narėms, kad OPV turi išlikti Europos vystomojo bendradarbiavimo politikos, kuria siekiama panaikinti skurdą, pagrindas; dėl to pabrėžia, kad jei rengiamasi plačiai skatinti naujoviškų vystymosi finansavimo šaltinių naudojimą, jie turi būti papildoma priemonė, taikoma kartu su paramos neturtingiesiems koncepcija, ir jokia būdu negali būti naudojami kaip OVP pakaitalas;

36. nuogaštuoja, kad daugelyje besivystančių šalių dauguma tūkstantmečio vystymosi tikslų nebus pasiekti iki 2015 m.; taigi ragina valstybes nares pasiekti jų bendrą tikslą ir pradėti taikyti privalomus teisės aktus bei pateikti metinius tvarkaraščius, kad būtų ištesėti jų pažadai; šiuo atžvilgiu pritaria 2010 m. sausio mėn. Jungtinės Karalystės vyriausybės pateiktam tarptautinio vystymosi teisės akto projektui;

37. primena, kad atsižvelgiant į ES institucinę sąrangą, siūlo paskirti nuolatinį politikos suderinamumo vystymosi labai srities pranešėją, kuris būtų įgaliotas stebėti ir pranešti Vystymosi komitetui apie ES politikos krypčių nenuoseklumo atvejus;

38. ragina Komisiją sistemingai taikyti aiškius bei reguliariai atnaujinamus kriterijus ir rodiklius, pvz., tvaraus vystymosi rodiklius, siekiant nustatyti PSVL, taip pat didinti skaidrumą Europos Parlamento, šalių pagalbos gavėjų ir pilietinės visuomenės labui;

39. ragina besivystančias šalis sukurti konkrečioms šalims skirtus PSVL rodiklius, kurie būtų susieti su bendrais ES rodikliais, kad būtų galima įvertinti realius poreikius ir laimėjimus vystymosi srityje;

40. mano, kad jei ES vystymosi politikos veiksmai ir priemonės neatitinka Lisabonos sutarties 208 straipsnyje nustatytų principų ir tikslų ir Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnyje išvardytų ES išorės veiksmų, tai reiškia įpareigojimų nevykdymą, kuris pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 263 ir 265 straipsnius gali būti apskūstas Europos Sąjungos Teisingumo Teismui;

41. pabrėžia prekybos ir vystymosi politikos suderinamumo svarbą geresniam vystymuisi ir pastebimam įgyvendinimui ir atsižvelgdamas į tai teigiamai vertina 2009 m. ES vystymosi politikos darnos ataskaitą (COM(2009)0461);

42. primena prekybos politikos suderinamumo su kitomis politikos kryptimis (aplinkos ir socialine politika) būtinybę, visų pirma sudarant prekybos susitarimus, kuriuose skatinama biodegalų gamyba besivystančiose šalyse;

43. primena prekybos ir vystymosi politinio suderinamumo svarbą ir pabrėžia, kad prekybos susitarimų skyrių dėl tvaraus vystymosi įgyvendinimas turėtų būti proga Europos Komisijai skatinti gerą valdymą ir pagrindinių Europos vertybių įgyvendinimą;

44. mano, kad neseniai priimtas ES sprendimas vėl nustatyti eksporto subsidijas pieno milteliams ir kitiems pieno produktams, kurios iš esmės reiškia, kad žemės ūkio verslas Europoje subsidijuojamas neturtingų besivystančių šalių ūkininkų sąskaita, yra aiškus politikos suderinamumo vystymosi labai pagrindinių principų pažeidimas ir ragina Tarybą ir Komisiją nedelsiant atšaukti šį sprendimą;

45. ragina nutraukti eksporto subsidijas; šiuo atžvilgiu primena, kad 2001 m. Dohoje visos PPO narės prisieė išipareigojimą baigti vystymosi derybų raundą ir taip panaikinti dabartinius prekybos sistemos pusiausvyros sutrikimus bei užtikrinti, kad vykdant prekybą būtų skatinamas vystymasis ir prisidedama prie skurdo mažinimo ir Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo;

46. siekiant užtikrinti, kad Prekybos generalinis direktoratas turėtų aiškius įgaliojimus prekybos deryboms, ragina Komisiją tinkamai atsižvelgti į Parlamento pritarimo prekybos susitarimų sudarymui išankstines sąlygas;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

47. ragina Komisiją imtis visų turimų priemonių siekiant užtikrinti, kad, atsižvelgiant į tai, jog baigiasi Protokolo dėl cukraus galiojimas ir vykdoma ES cukraus režimo reforma, ji apsaugos savo atitinkamus partnerius nuo laikinų rinkų svyravimų;
48. siūlo toliau plėtoti esamas ES priemones, skirtas sumažinti muitų tarifus, pvz., BLS/BLS+ sistemas ir LPS ir EPS skyrius, ir toliau į šias priemones integruoti darbo ir aplinkos apsaugos standartus, dėl kurių buvo susitarta tarptautiniu mastu;
49. dar kartą ragina Komisiją visapusiškai pasinaudoti savo BLS ir BLS+ mechanizmais stiprinant besivystančių šalių institucinius pajėgumus, kad būtų didinama jų vidaus darba, reikalinga vystymosi strategijoms rengti;
50. pabrėžia, kad sistemingas konsultavimasis su darbuotojų organizacijomis ir profesinėmis sąjungomis dėl socialinių ir aplinkos apsaugos standartų įgyvendinimo trečiojoje šalyse leistų, visų pirma prieš sudarant Ekonominės partnerystės susitarimus ar taikant BLS+, užtikrinti geresnę prekybos politikos suderinamumą besivystančių šalių tvaraus vystymosi labui;
51. atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis Komisijos parengta 2009 m. pagalbos prekybai stebėsenos ataskaita (COM(2009)0160 galutinis, p. 30), su pagalba prekybai susiję ES išsipareigojimai Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėms sumažėjo nuo 2 975 mln. eurų 2005 m. iki 2 097 mln. eurų 2007 m., bendra su pagalba prekybai susijusių ES išsipareigojimų dalis, tenkanti AKR valstybėms, per tą patį laikotarpį sumažėjo nuo 50 proc. iki 36 proc., o tai nesuderinama su ankstesniais pažadais teikti pirmenybę skurdo naikinimui ir vystymuisi;
52. atsižvelgdamas į tai teigiamai vertina visas prekybos su besivystančiomis šalimis ES ir PPO lygmenimis srities iniciatyvas, ypač iniciatyvą „Viskas, išskyrus ginklus“, bendrąją lengvatų sistemą (BLS ir BLS+), visų egzistuojančių Europos partnerystės susitarimų asimetriją ir pereinamuosius laikotarpius ir 2010–2011 m. pagalbos prekybai darbo programą ir ragina pastarąją peržiūrėti siekiant jai suteikti daugiau svarumo stiprinant tvarų augimą;
53. pripažįsta svarbų vaidmenį, kurį ES BLS+ (Bendroji lengvatų sistema) gali atlikti skatinant gerą valdymą ir tvarų vystymąsi besivystančiose šalyse ir ragina Komisiją užtikrinti, kad ši priemonė būtų veiksminga ir kad šiose šalyse būtų tinkamai įgyvendintos Tarptautinės darbo organizacijos ir JT konvencijos;
54. pakartoja, kad ES turėtų remti besivystančias šalis, kurios naudojasi Sutartyje dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS), numatytais lankstumo priemonėmis, siekdamas teikti vaistus prieinamomis kainomis pagal vietines visuomenės sveikatos programas;
55. teigiamai vertina apsaugos sąlygą dėl maisto pakankamumo, įtrauktą į ekonominės partnerystės susitarimus, ir ragina Komisiją užtikrinti veiksmingą jos įgyvendinimą;
56. smerkia tai, kad į AKR grupei priklausančių Karibų jūros šalių (CARIFORUM) ir EB ekonominės partnerystės susitarimą ir į šiuo metu baigiamus rengti susitarimus su Andų bendrijos ir Centrinės Amerikos šalimis įtrauktos papildomosios TRIPS nuostatos („TRIPS plus“), trukdančios užtikrinti galimybę gauti būtiniausių vaistų;
57. ragina Komisiją derybose dėl ekonominės partnerystės susitarimų, susijusių su farmacijos produktais ir vaistais, nebesilaikyti dabartinės pozicijos dėl TRIPS plius (intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba) ir leisti besivystančioms šalims tiekti vaistus prieinamomis kainomis vykdant vietines visuomenės sveikatos programas;
58. atkreipia dėmesį į tai, kad jokios derybose dėl Kovos su klastojimu prekyboje susitarimo (KKPS) patvirtintos priemonės stiprinti pasienio kontrolės ir prekių konfiskavimo įgaliojimus neturėtų sumažinti visuotinės galimybės gauti teisėtus, nebrangius ir saugius vaistus;
59. yra susirūpinęs dėl nesėkmingų atvejų, kai ES valstybių narių muitinių institucijos Europos uostuose ir oro uostuose sulaukė pervežamus nepatentuotus vaistus, ir pabrėžia, kad toks elgesys pažeidžia PPO deklaraciją dėl galimybės gauti vaistus; ragina susijusias ES valstybes nares nedelsiant nutraukti šią praktiką; ragina Komisiją užtikrinti Parlamentą, kad dabartinės derybos dėl KKPS nesutrukdytų besivystančioms šalims gauti vaistus;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

60. mano, kad klimato kaitos keliamas problemas reikia spręsti struktūrinėmis reformomis, ir ragina sistemingai vertinti klimato kaitos riziką visais politikos planavimo ir sprendimų, pvz., prekybos, žemės ūkio ir maisto saugumo srityse, priėmimo aspektais; reikalauja, kad šio vertinimo rezultatais būtų naudojami rengiant aiškius ir nuoseklius šalių bei regionų strateginius dokumentus, taip pat visas vystymosi programas ir projektus;
61. teigiamai vertina naujausias Komisijos pastabas dėl to, kad ji peržiūrės Reglamentą (EB) Nr. 1383/2003, kuris turėjo nenumatytas pasekmes nepatentuotų vaistų, galiausiai skirtų besivystančioms šalims, tranzitui per ES;
62. mano, kad tokios iniciatyvos kaip UNITAID bendras vaistų nuo ŽIV/AIDS patentų fondas gali padėti suderinti ES sveikatos apsaugos ir intelektualinės nuosavybės politikos sritis;
63. teigiamai vertina Komisijos paramą pasiūlymams, kuriais siekiama padėti vietos bendruomenėms taikyti ir išnaudoti savo tradicines žinias ir genetinius išteklius;
64. teigiamai vertina Komisijos pastabas, kad ES kartu su panašaus požiūrio besilaikančiomis šalimis galėtų sumažinti muitų tarifus ekologiškoms prekėms, jei PPO negalės būti pasiektas susitarimas;
65. palaiko Komisijos siekį supaprastinti technologijų, ypač technologijų, kurias naudojant išmetamas mažas anglies dvideginio kiekis ir klimato kaitos poveikiui atsparių technologijų, kurios itin svarbios pritaikant prie klimato kaitos, perdavimą besivystančioms šalims;
66. pripažįsta perlaidų į besivystančias šalis ekonominę svarbą, bet pabrėžia būtinybę spręsti protų nutekėjimo klausimą įgyvendinant dvišalius prekybos susitarimus, ypač sveikatos apsaugos sektoriuje;
67. pabrėžia daugelio pilietinės visuomenės organizacijų atliktą darbą, susijusį su ES tarptautinių bendrovių mokesčių slėpimu besivystančiose šalyse, ir ragina Komisiją būsimose derybose atsižvelgti į šių organizacijų rekomendacijas;
68. teigiamai vertina PSVL skatinimo priemonės Komisijoje, visų pirma tarnybų konsultacijų sistemą, poveikio vertinimo procesą, tvarumo poveikio vertinimą ir tarnybų kokybės užtikrinimo grupę bei, kai tinka, strateginį pasekmių aplinkai vertinimą; vis dėlto klausia, kokius kriterijus taikė Vystymosi generalinis direktoratas priimdamas sprendimą atmesti nesuderinamas politikos iniciatyvas ir skatina siekti didesnio skaidrumo, susijusio su tarnybų konsultacijų rezultatais; prašo, kad informacija, surinkta atliekant poveikio vertinimus, Europos Parlamentui būtų pateikiama labiau suprantama forma, ir į šiuos mechanizmus labiau įtraukti Europos Parlamentą, nacionalinius parlamentus ir besivystančių šalių parlamentus;
69. prašo, kad pagalbos prekybai strategija duotų naudos visoms besivystančioms šalims, o ne tik toms, kurios pritaria didesniai jų rinkų liberalizavimui; ragina Komisiją komercinėse derybose, ypač dėl ekonominės partnerystės susitarimų, prieš besivystančių šalių valių nepradėti derybų dėl vadinamųjų Singapūro klausimų ir finansinių paslaugų, jeigu Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalys to nepageidauja, ir nesudaryti atitinkamų susitarimų, kol šios šalys sukurs tinkamą reglamentavimo ir priežiūros sistemą;
70. prašo Komisiją, kad teisiškai privalomos socialinės ir aplinkos nuostatos būtų sistemingai įtraukiamos į prekybos susitarimus, dėl kurių derasi Europos Sąjunga, siekiant paskatinti vystymuisi naudingą prekybą;
71. ragina Komisiją anksčiau pradėti poveikio vertinimą, t. y. kol politinių iniciatyvų projektų rengimo procesas itin nepažengęs į priekį, ir vertinant remtis esamais ar ypač atliktais įrodymais pagrįstais tyrimais bei sistemingai įtraukti socialinius, aplinkosaugos ir žmogaus teisių aspektus, nes numatoma analizė yra labai naudinga ir praktiška atsižvelgiant į duomenų trūkumą ir PSVL nustatymo sudėtingumą; ragina Komisiją poveikio vertinimo rezultatus įtraukti į vystomojo bendradarbiavimo priemonės regioninius ir šalių strategijos dokumentus kartu su pasiūlymais dėl tolesnių priemonių;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

72. išreiškia susirūpinimą, kad iš 2009 m. Komisijos atliktų 82 poveikio vertinimų tik vienas buvo skirtas vystymuisi; pabrėžia, kad reikalingas sisteminis požiūris į PSVL veiklos vertinimą; todėl ragina Komisiją, kad skiriant didesnę dėmesį PSVL pagrindinis vaidmuo tektų Vystymosi generalinio direktorato perspektyvų ir politinės darnos skyriui;
73. ragina Komisiją įtraukti Europos Parlamentą į Komisijos PSVL ataskaitos rengimo procesą, pvz., pateikiant klausimyną, užtikrinant geresnį laiko derinimą ir atsižvelgiant į Parlamento pranešimus savo iniciatyva;
74. ragina Komisiją ES delegacijas įtraukti į PSVL veiklą kiekvienoje delegacijoje paskiriant PSVL ryšių centro atsakingą už PSVL asmenį stebėti ES politikos poveikį šalies partnerės lygmeniu; ragina PSVL klausimą įtraukti į darbuotojų mokymus; ragina Komisiją kasmet skelbti ES delegacijų vietoje atliktų konsultacijų rezultatus; šiuo tikslu ragina Komisiją užtikrinti, kad ES delegacijos turėtų pakankamų pajėgumų PSVL klausimais plačiai konsultuotis su vietos valdžios institucijomis, parlamentais ir užtikrinti galimybes aktyviai dalyvauti nevalstybiniais subjektams ir pilietinei visuomenei;
75. siūlo Europos Komisijos darbuotojams ir Tarybos delegacijų nariams, dirbantiems PSVL srityje, surengti mokymus siekiant didesnio informuotumo apie šios politikos tikslą;
76. ragina Komisiją už vystymąsi atsakingam Komisijos nariui suteikti visą atsakomybę už finansavimo lėšų skyrimą šalims, šalių, regioninius ir teminius strategijos dokumentus, nacionalines ir tarptautines preliminarias programas, metines veiksmų programas ir paramos visose besivystančiose šalyse įgyvendinimą glaudžiai bendradarbiaujant su vyriausiuoju įgaliotiniu ir už humanitarinę pagalbą atsakingu Komisijos nariu, kad Komisijos narių kolegijoje ir Taryboje būtų išvengta nenuoseklaus požiūrio;
77. ragina valstybes nares ir jų nacionalinius parlamentus skatinti PSVL specialiomis darbo programomis, turinčioms privalomus tvarkaraščius, kad būtų pagerinta Europos PSVL darbo programa ir pagalbos priemonės, kartu užtikrinant, kad ši darbotvarkė neprieštarautų šalių partnerių vystymosi strategijoms;
78. siūlo PSVL įtraukti į vystomojo bendradarbiavimo priemonės laikotarpio vidurio persvarstymą, ypač persvarstant atitinkamas temines programas;
79. siūlo specialius PSVL įsipareigojimus įtraukti į kiekvienos ES pirmininkaujančios valstybės narės darbo programą;
80. siūlo, kad Taryba pagerintų dabartinių PSVL stiprinimo struktūrų veikimą, pvz., organizuodama daugiau bendrų darbo grupių posėdžių ir užtikrindama, kad darbo programa būtų viešai prieinama;
81. siūlo rengti Europos Parlamento dvimetę ataskaitą PSVL klausimu; siūlo visiems komitetams parengti pranešimus, kuriuose būtų sprendžiami su atitinkamais komitetais susiję vystymosi perspektyvos klausimai;
82. pabrėžia skirtingų komitetų bendradarbiavimo Europos Parlamente svarbą; šiuo tikslu siūlo, kad tuo atveju, kai komitete svarstomas su PSVL susijęs opus klausimas, būtų glaudžiai bendradarbiaujama su kitais susijusiais komitetais, o tuo atveju, kai komitetas organizuoja ekspertų klausymą su PSVL susijusiu opiu klausimu, į klausymo organizavimą būtų įtraukti ir kiti susiję komitetai;
83. prašo institucijų paaiškinti Komisijos komunikate dėl politikos suderinamumo vystymosi labui (COM(2009)0458) minimą sustiprintą partnerystę ir dialogą su besivystančiomis šalimis PSVL klausimu; klausia, ar ši glaudesnė partnerystė taip pat apimtų ir besivystančių šalių konsultavimo apie tai, ką jos pačios gali padaryti siekdamas skatinti PSVL, mechanizmą ir gebėjimų šalies lygmeniu atlikti PSVL vertinimus stiprinimo planą;
84. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Sankcijos už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus

P7_TA(2010)0175

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sankcijų už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus (2009/2154(INI))

(2011/C 161 E/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą, kurioje nagrinėjamos valstybių narių teisės aktuose numatytos sankcijos už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus (COM(2009)0225),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą (A7-0130/2010),
- A. kadangi Europos Sąjunga, siekdama didinti kelių eismo saugumą ir užtikrinti sąžiningą konkurenciją, priėmusi Reglamentą (EEB) Nr. 3821/85, Reglamentą (EB) Nr. 561/2006 ir Direktyvą 2006/22/EB, pastaraisiais metais sukūrė socialinių taisyklių kelių transporte sistemą,
- B. kadangi sankcijų sistemos Europos Sąjungos valstybėse narėse išsivystė istoriškai ir todėl yra labai skirtingos, o baudos kraštutiniu atveju vienoje šalyje gali būti dešimt kartų didesnės nei kitoje,
- C. kadangi ūkio subjektams ir ypač vairuotojams tarptautinių pervežimų srities teisinė padėtis tapo sunkiai suprantama, valstybės narės perkeldamos kaip reikalaujama teisės aktus susiduria su rimtomis problemomis, o dabartinė padėtis neatitinka vidaus rinkos principų,
- D. kadangi informacija dėl skaitmeninių tachografų trūkumų, dėl kurių juos lengva suklastoti, kelia susirūpinimą,

Bendrosios pastabos

1. palankiai vertina Komisijos ataskaitą, kurioje nagrinėjamos valstybių narių teisės aktuose numatytos sankcijos už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus; tačiau apgailestauja, kad ataskaitoje dėl trūkstamų kai kurių valstybių narių duomenų nėra visapusiškai išnagrinėta dabartinė padėtis Europoje; taip pat ragina Komisiją iš valstybių narių išreikalauti trūkstamą informaciją;
2. pažymi, kad Komisijos ataskaitoje remiamasi Direktyvos 2006/22/EB naujame III priede pateikta pažeidimų klasifikacija neatsižvelgiant į Komisijos direktyvos 2009/5/EB 2 straipsnio 1 dalyje nustatytą direktyvos įgyvendinimo terminą;
3. ragina Komisiją jau 2010 m. parengti atnaujintą ir visą padėtį atspindinčią ataskaitą dėl Direktyvos 2006/22/EB naujo III priedo įgyvendinimo;
4. pažymi, kad praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais buvo labai vėluojama, pavyzdžiui, aktualioje 2009 m. rugpjūčio 3 d. ataskaitoje (24-oji Komisijos ataskaita apie su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų įgyvendinimą) buvo imti tik 2005 ir 2006 m. duomenys, todėl vargu ar galima daryti išvadas apie tikrąją su kelių transportu susijusių teisės aktų derinimo padėtį;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

5. ragina Komisiją ir valstybes nares padaryti kas įmanoma, kad būtų greičiau pasiekti Reglamento (EB) Nr. 561/2006 17 straipsnyje išskirti tikslai ir parengta aktuali statistinė informacija būsimoms suderinimo priemonėms;

6. pabrėžia, kad ir Reglamento (EB) Nr. 1071/2009 IV priede pateiktas sunkių pažeidimų pagal šį reglamentą sąrašas; taigi mano, kad ypač būtina parengti suderintą sunkių socialinių taisyklių pažeidimų klasifikaciją;

Dideli skirtumai tarp valstybių narių

7. pažymi, kad valstybių narių teisės aktuose numatytos sankcijos už sunkius socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus skiriasi ne tik piniginių baudų dydžiu, bet ir sankcijų pobūdžiu ir klasifikaciją;

8. pabrėžia, kad šiuos skirtumus galima paaiškinti skirtingomis ekonominėmis ir geografinėmis sąlygomis, taip pat skirtingomis valstybių narių teisės sistemų nuostatomis vykdant baudžiamąjį persekiojimą ir skirtinga kelių eismo saugumo atžvilgiu vykdoma politika;

9. pažymi, kad kelių eismo socialinės taisyklėse, visų pirma Reglamente (EEB) Nr. 3821/85, Reglamente (EB) Nr. 561/2006 ir Direktyvoje 2006/22/EB, valstybėms narėms palikta daug šių taisyklių aiškinimo galimybių; apgailestauja, kad daug netikslių Europos Sąjungos teisės aktų formuluočių lėmė, kad jog šie teisės aktai valstybėse narėse įgyvendinti nevienodai; mano, kad siekiant toliau suderinti teisės aktus pirmiausia reikia vienodo ir privalomo šių reglamentų ir šios direktyvos išaiškinimo;

10. apgailestauja, kad kai kurios valstybės narės nenumato sankcijų diferencijavimo atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą; ragina valstybes nares priimti nacionalinius teisės aktus, turinčius efektyvų, proporcingą ir atgrasomąjį poveikį, kuriuose būtų atsižvelgiama į pažeidimo sunkumą;

Tolesnis derinimas

11. pabrėžia, kad veiksminga, proporcinga ir atgrasomąjį poveikį turintį sankcijų sistema gali būti grindžiama tik aiškiomis, skaidriomis ir tarp valstybių narių suderintomis sankcijomis; ragina valstybes nares, siekiant sumažinti iš dalies labai didelius sankcijų pobūdžio ir dydžio skirtumus, rasti teisės aktuose įtvirtintus praktinius sprendimus;

12. ragina Europos Komisiją pasikonsultavus su kontrolės institucijomis ir transporto sektoriaus atstovais parengti vienodą ir privalomą šio reglamento dėl vairavimo ir poilsio valandų trukmės išaiškinimą. Kontrolės institucijos turėtų atsižvelgti į šį išaiškinimą;

13. mano, kad toliau vienodinant sankcijų pobūdį ir nustatant finansinių sankcijų dydį reikalingas piniginių baudų skirstymas į kategorijas, kuris būtų susietas su sankcijų skirstymu į kategorijas, taip pat reikėtų nustatyti mažiausius ir didžiausius už tam tikrus socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus skiriamos baudmės dydžius; pabrėžia, kad racionalizuojant sankcijas būtinybė skirtingose valstybėse narėse suderinti teisingas finansines sankcijas atsižvelgiant į objektyvius kriterijus (pvz., BNP ar geografinius veiksniai) turi būti suderinta su veiksmingomis atgrasymo nuo sunkių pažeidimų priemonėmis;

14. pabrėžia, kad Direktyvos 2006/22/EB naują III priedą, kuris buvo įtrauktas į Komisijos direktyvą 2009/5/EB, reikėtų vertinti kaip vienodos klasifikacijos pagrindą skirstant valstybių narių teisės aktuose numatytų socialinių taisyklių kelių transporte pažeidimus; primygtinai ragina valstybes nares priimti reikalingus teisės ir administracinius aktus, kad būtų sparčiai įgyvendinta Komisijos direktyva 2009/5/EB;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

15. primena, kad Lisabonos sutartimi į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo įtraukta nauja 83 straipsnio 2 dalis dėl valstybių narių baudžiamųjų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų suderinimo; prašo Komisiją ištirti šią naują teisėkūros priemonę teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje ir per dvylika mėnesių Tarybai ir Europos Parlamentui parengti ir pateikti ataskaitą apie galimas derinimo priemones; įtraukiant aspektus, susijusius su kelių eismo saugumu ir baudų skyrimu tarptautiniu lygiu, jeigu to dar nepadarė anksčiau;
16. palankiai vertina tai, kad Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 561/2006 22 straipsnio 4 dalį, siekdama padėti valstybėms narėms aiškinti ir taikyti šį reglamentą, parengė gaires; tačiau pažymi, kad šios gairės nėra privalomos ir todėl tikslas – vienodas teisės aktų įgyvendinimas valstybėse narėse – nepasiekiamas;
17. mano, kad siekiant sukurti vidaus transporto rinką ir padidinti vairuotojų bei transporto įmonių teisinį tikrumą turi būti suderinta, kaip turi būti aiškinami socialinės srities teisės aktai; atsižvelgdamas į tai ragina Europos Komisiją bendradarbiaujant su CORTE, TISPOL ir „Euro Contrôle Route“ pateikti pasiūlymų, kaip sustabdyti socialinės srities teisės aktų diskriminacinį taikymą kelių transporto srityje; atitinkamai nurodo, jog būtina bendrai, nuosekliai, pagal straipsnius išaiškinti, kaip turi būti taikomas Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 ir Reglamentas (EEB) 3821/85;
18. ragina valstybes nares atsižvelgti į šias gaires įgyvendinant socialines taisykles, kad būtų galima suderintai perkelti teisės aktus;

Kontrolė

19. pabrėžia, kad tik nuosekliai ir be diskriminacijos užtikrinant galiojančių teisės aktų laikymąsi galima užkirsti kelią nesąžiningai konkurencijai ir užtikrinti kelių eismo saugumą; pažymi, kad siekiant perkelti socialines kelių eismo taisykles būtina sukurti suderintą ir veiksmingą kontrolės koncepciją;
20. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybėse narėse eismo padėtis, t. y. kelių infrastruktūra, eismo intensyvumas ir spūstys, labai skiriasi, ir todėl mano, kad šiais veiksniais, *inter alia*, neturi būti remiamasi nustatant kontrolės, kurios pagrindinis tikslas – užtikrinti socialinių taisyklių laikymąsi, dažnumą;
21. mano, kad Komisija turėtų parengti ir skatinti suderintus požiūrius į kontrolę ir imtis reguliavimo veiksmų siekiant pašalinti kliūtis Europos vidaus rinkai ir sustiprinti kelių eismo saugumą; ragina Komisiją siekiant šių tikslų parengti veiksmingą ir tinkamą Europos lygmens koordinavimo priemonę;
22. ragina Komisiją parengti rekomendacijas ir Europos Sąjungos kontrolės institucijų būtiniausius apmokymo ir jų bendradarbiavimo koordinavimo standartus; prašo Komisiją, kad ji, siekdama išsamiau išnagrinėti padėtį, pagerintų statistinių duomenų surinkimą ir skatintų valstybes nares derinti savo veiksmus atliekant kontrolę;
23. ragina valstybes nares savo kontroliuojančius darbuotojus nuolat mokyti, atsižvelgiant į naujausius pokyčius duomenų rinkimo srityje, ir įgyvendinant bendrus standartus glaudžiai bendradarbiauti su Europos Komisija, kad būtų suderintos kontrolės koncepcijos ir užtikrintas teisinis tikrumas;
24. mano, kad keliuose ir ūkio subjektų teritorijose reikėtų atlikti dažnesnę ir nuodugesnę kontrolę; ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi pagal Direktyvos 2006/22/EB 2 straipsnio 3 dalį nustatyto vykdytinios kontrolės atlikimo skaičiaus; ragina Komisiją teikti Europos Parlamentui informaciją apie tolesnius veiksmus, kurių ji ketina imtis dėl šios kontrolės;
25. ragina Komisiją kuo skubiau pateikti skaitmeninių tachografų trūkumų kontrolės ir priemonių, taikomų siekiant išvengti jų pažeidžiamumo, ataskaitą;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

26. pabrėžia, kad remiantis Reglamento (EEB) Nr. 3821/85 nuostatomis turėtų būti patobulintas skaitmeninis tachografas kaip kontrolės priemonė; Komisija turėtų ištirti, kaip kontrolę vykdančios institucijos galėtų greičiau atsisiųsti duomenis iš skaitmeninio tachografo;

27. atkreipia dėmesį į informavimo apie neproporcingas sankcijas liniją, kurią įsteigė „Euro Contrôle Route“, ir ragina vairuotojus bei transporto įmones joje pranešti apie neproporcingą ir diskriminacinį socialinės srities teisės aktų taikymą kelių transporto srityje;

Kitos iniciatyvos

28. mano, kad ūkio subjektams ir sunkvežimių vairuotojams būtų naudinga aiški visomis oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis išleista brošiūra; pabrėžia, kad tokioje brošiūroje būtų galima geriau informuoti susijusius vairuotojus ir ūkio subjektus apie galiojančias socialines taisykles ir su jų pažeidimais susijusias sankcijas valstybėse narėse; mano, kad tokią informaciją taip pat reikėtų suteikti trečiųjų šalių ūkio subjektams ir vairuotojams; pabrėžia, kad siekiant vairuotojams suteikti šią informaciją realiu laiku naudinga naudoti pažangiąsias transporto sistemas;

29. yra įsitikinęs, kad, naudojant modernias informavimo ir komunikacijos technologijas bei pažangiąsias transporto sistemas, įmonės ir vairuotojai turėtų turėti galimybę gauti informaciją apie galiojančius socialinius teisės aktus ir už jų nesilaikymą gresiančias sankcijas;

30. ragina visas valstybes nares stiprinti bendradarbiavimą remiantis jau esamomis struktūromis, kaip antai „Euro Contrôle Route“, o kartu gerinti bendros kontrolės koordinavimą, keitimąsi geriausia patirtimi ir bendrą kontrolės institucijų mokymo organizavimą;

31. mano, kad turėtų būti naudojamosi visomis turimomis technologijų priemonėmis, pvz., GPS įtaisais arba kitomis prieinamomis priemonėmis, kad sunkvežimių vairuotojai, įskaitant ir atvykstančius iš kaimyninių šalių, būtų laiku informuojami apie aktualias socialines taisykles ir įvairiose valstybėse narėse už pažeidimus taikomas sankcijas;

32. ragina valstybes nares pasirūpinti atitinkama Europos kelių tinklo infrastruktūra, įskaitant saugias automobilių stovėjimo vietas ir pakankamą jų skaičių bei paslaugas, kad vairuotojai galėtų iš tikrųjų laikytis vairavimo trukmės ir poilsio laikotarpių teisės aktų reikalavimų ir kad būtų galima veiksmingai atlikti kontrolę; nurodo, kad šiuose infrastruktūros objektuose ypač svarbus yra saugumo aspektas; ragina Komisiją reguliariai tinkamiausiu formatu skelbti apie Europos kelių tinkle esamus minėtus objektus, ir viešuosius, ir privačius, informuojant apie profesionaliems vairuotojams teikiamas paslaugas;

33. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti ir finansuoti saugių automobilių stovėjimo aikštelių statybos programas, nes tokios aikštelės būtinos siekiant užtikrinti, kad vairuotojai laikytųsi Reglamento (EB) Nr. 561/2006 nuostatų;

*

* *

34. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Sąjungos pastangos kovoti su korupcija

P7_TA(2010)0176

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento pareiškimas dėl Sąjungos pastangų kovoti su korupcija

(2011/C 161 E/09)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnį,

- A. yra susirūpinęs, kad korupcija sumenkina teisinę valstybę, sąlygoja ES mokesčių mokėtojų lėšų neteisingą panaudojimą, iškraipo rinką, darydama poveikį dabartinei ekonomikos krizei,
- B. kadangi Sąjunga ratifikavo Jungtinių Tautų konvenciją dėl kovos su korupcija ir 78 proc. Sąjungos piliečių sutinka, kad korupcija yra didžiausia jų šalies problema (2009 m. gruodis, *Eurobarometer*),
- C. atsižvelgdamas į dėmesį, kurį Europos Parlamentas skyrė kovai su korupcija savo rezoliucijoje dėl Stokholmo programos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo,
- D. pažymi Tarptautinę kovos su korupcija dieną (gruodžio 9 d.), kurios metu buvo paskelbtas šis pareiškimas,
 1. ragina Europos institucijas patvirtinti išsamią antikorupcinę politiką ir sukurti aiškią ir nuolatinę padėties stebėsenos sistemą valstybėse narėse.
 2. ragina Komisiją suteikti visas būtinas lėšas stebėsenos sistemos įgyvendinimui ir užtikrinti, kad veiksmingai vadovaujamosi atskleistais rezultatais ir patvirtintomis išvadomis.
 3. ragina Komisiją ir atitinkamas Sąjungos agentūras imtis būtinų priemonių, įskaitant pakankamus išteklius, ir užtikrinti, kad ES lėšos nebūtų paliestos korupcijos bei patvirtinti prevencines sankcijas ten, kur buvo nustatyti korupcijos ir sukčiavimo atvejai.
 4. paveda Pirmininkui perduoti šį pareiškimą su pasirašiusiųjų pavardėmis ⁽¹⁾ Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.

⁽¹⁾ Pasirašiusiųjų sąrašas paskelbtas 2010 m. gegužės 18 d. posėdžio protokolo priede 1 (P7_PV(2010)05-18(ANN1)).

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

Maisto priedai, išskyrus dažiklius ir saldiklius (galvijų ir (arba) kiaulių trombinas)

P7_TA(2010)0182

2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos direktyvos, iš dalies keičiančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/2/EB dėl maisto priedų, išskyrus dažiklius ir saldiklius, priedus ir panaikinančios Sprendimą 2004/374/EB, projekto

(2011/C 161 E/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų ⁽¹⁾, ypač į jo 31 straipsnį ir 28 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 178/2002, nustatantį maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantį Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantį su maisto saugos klausimais susijusias procedūras ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 1995 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/2/EB dėl maisto priedų, išskyrus dažiklius ir saldiklius ⁽³⁾ ir 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvą 89/107/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto priedus, kuriuos leidžiama naudoti žmonėms vartoti skirtuose maisto produktuose, suderinimo ⁽⁴⁾, kuri buvo panaikinta ir pakeista anksčiau nurodytu Reglamentu (EB) Nr. 1333/2008,
 - atsižvelgdamas į Komisijos direktyvos, iš dalies keičiančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/2/EB dėl maisto priedų, išskyrus dažiklius ir saldiklius, priedus ir panaikinančios Sprendimą 2004/374/EB, projektą,
 - atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais vykdomaisiais įgaliojimais tvarką, 5a straipsnio 3 dalies b punktą ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 88 straipsnio 2 dalį ir 4 dalies b punktą,
- A. kadangi pagal Reglamento (EB) Nr. 1333/2008 31 straipsnį, kol bus parengti šio reglamento 30 straipsnyje nurodyti maisto priedų Bendrijos sąrašai, Komisija gali priimti priemones, kuriomis keičiami, *inter alia*, Direktyvos 95/2/EB priedai,
- B. kadangi Direktyvos 95/2/EB IV priede pateiktas Europos Sąjungoje leidžiamų vartoti maisto priedų sąrašas ir nurodomos jų naudojimo sąlygos,
- C. kadangi maisto priedų naudojimo bendrosios sąlygos taip pat buvo išdėstytos Direktyvos 89/107/EEB II priede ir kadangi ši direktyva buvo panaikinta ir pakeista Reglamentu (EB) Nr. 1333/2008, atitinkamos sąlygos yra nurodytos, *inter alia*, šio reglamento 6 straipsnyje dėl maisto priedų naudojimo ir įtraukimo į Bendrijos sąrašus bendrųjų sąlygų,

⁽¹⁾ OL L 354, 2008 12 31, p. 16.⁽²⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.⁽³⁾ OL L 61, 1995 3 18, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 40, 1989 2 11, p. 27.⁽⁵⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- D. kadangi šio reglamento 6 straipsnyje nurodoma, kad maisto priedą ES galima naudoti tik tuomet, kai jis atitinka tam tikras sąlygas, įskaitant tai, kad pagal 1 dalies c punktą jį naudojant neturi būti klaidinamas vartotojas, ir kad pagal 2 dalį jis turėtų teikti naudos vartotojui,
- E. kadangi šio reglamento 6 straipsnio 1 dalies a punkte taip pat nurodoma, kad maisto priedą galima naudoti tik tuomet, kai jis nekelia pavojaus vartotojų sveikatai,
- F. kadangi, be to, Reglamente (EB) Nr. 178/2002 (taip pat žinomame pavadinimu „Bendrųjų maisto teisės aktų reglamentas“) ir ypač jo 8 straipsnyje nurodoma, kad, *inter alia*, maisto produktus reglamentuojančiais įstatymais siekiama apsaugoti vartotojų interesus, jais užtikrinama, kad vartotojai, remdamiesi informacija, galėtų pasirinkti maisto produktus, ir jais siekiama užkirsti kelią praktikai, kurią taikant gali būti klaidinami vartotojai,
- G. kadangi Komisijos direktyvos projekte, būtent, jos 25 konstatuojamojoje dalyje ir jos priedo 3 dalies h punkte į Direktyvos 95/2/EB IV priedą kaip maistui regeneruoti skirtas maisto priedas įtraukiamas iš trombino ir fibrinogeno gaminamas fermentinis preparatas,
- H. kadangi trombinas, nors ir pagamintas iš gyvūnų valgomų dalių, yra „mėsos klijų“ pobūdžio ir, kaip maisto priedas, yra skirtas atskirų mėsos gabalų sujungimui gaminant vientisą mėsos produktą,
- I. kadangi trombino naudojimo tikslas yra mėsos gabalus vartotojams pateikti kaip vientisą mėsos produktą, todėl pavojus, kad vartotojai gali būti klaidinami, yra akivaizdus,
- J. kadangi pačioje Komisijos direktyvos projekto 25 konstatuojamojoje dalyje pripažįstama, kad kaip maisto priedą naudojant trombiną su fibrinogenu vartotojai gali būti klaidinami nusakant galutinio maisto produkto pobūdį,
- K. kadangi Komisijos direktyvos projekto priedo 3 dalies h punkte į maisto priedų, kuriuos pagal Direktyvos 95/2/EB IV priedą leidžiama naudoti galutiniam vartotojui skirtuose pakuotuose mėsos ruošiniuose ir pakuotuose mėsos produktuose ne didesniu kaip 1 mg/kg kiekiu, sąrašą įtraukiamas jautienos ir (arba) kiaulienos trombinas, kuris naudojamas kartu su fibrinogenu su sąlyga, kad ant maisto produkto greta jo komercinio pavadinimo nurodoma informacija „sujungti mėsos gabalai“,
- L. kadangi, nors ir Komisijos direktyvos projekte trombino neleidžiama naudoti kaip maisto priedo mėsos produktuose, patiekiamuose restoranuose ar kitose viešojo maitinimo įstaigose, tačiau esama aiškaus pavojaus, kad mėsa, kurioje yra trombino, atsiras restoranuose ar kitose viešojo maitinimo įstaigose patiekiamuose produktuose dėl didesnio pelno, kurį galima gauti mėsos gabalus pateikiant kaip vientisą mėsos produktą,
- M. kadangi dėl to nėra aišku, ar, uždraudus trombiną naudoti gaminant restoranuose ar kitose viešojo maitinimo įstaigose patiekiamus mėsos produktus, praktiškai būtų užkertamas kelias naudoti tokius produktus restoranuose ar kitose viešojo maitinimo įstaigose ir juos parduoti vartotojams kaip vientisus mėsos produktus,
- N. kadangi anksčiau minėtomis Komisijos direktyvos projekte nurodytomis ženklinimo sąlygomis nebūtų apsaugoma nuo vartotojams kuriamo apgaulingo ir klaidinančio vientiso mėsos produkto įspūdžio ir todėl kyla pavojus, kad vartotojai gali būti klaidinami ir jiems užkertama galimybė informuotai pasirinkti vartojant mėsos produktus, kurių sudėtyje yra trombino,

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- O. kadangi nebuvo įrodyti vartotojams trombino teikiami privalumai ir nauda,
- P. kadangi atskirų mėsos gabalų sujungimo proceso metu gerokai padidėja paviršiaus plotas, kuris gali būti užkrėstas patogeninėmis bakterijomis, pvz., klostridijomis ir salmonelėmis, kurios tokio proceso metu gali išgyventi ir daugintis be deguonies,
- Q. kadangi užkrėtimo patogeninėmis bakterijomis pavojus yra ypač didelis, nes sujungimo procesas gali būti atliekamas šalto jungimo būdu nepridedant druskos ir be jokio vėlesnio kaitinimo proceso, ir kadangi dėl to negalima garantuoti galutinio produkto saugumo,
- R. kadangi dėl to Komisijos direktyvos projektas neatitinka kriterijų, pagal kuriuos maisto priedus galima įtraukti į Direktyvos 95/2/EB IV priedą,
1. mano, kad Komisijos direktyvos projektas nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1333/2008 tikslu ir turiniu;
 2. nesutinka, kad būtų priimtas Komisijos direktyvos, iš dalies keičiančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/2/EB dėl maisto priedų, išskyrus dažiklius ir saldiklius, priedus ir panaikinančios Sprendimą 2004/374/EB, projektas;
 3. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

Organų donorystės ir transplantacijos 2009–2015 m. veiksmų planas

P7_TA(2010)0183

2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos komunikato „Organų donorystės ir transplantacijos 2009–2015 m. veiksmų planas: glaudesnis valstybių narių bendradarbiavimas“ (2009/2104(INI))

(2011/C 161 E/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 184 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl transplantacijai skirtų žmogaus organų kokybės ir saugos standartų (COM(2008)0818),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą pavadinimu „Organų donorystės ir transplantacijos 2009–2015 m. veiksmų planas: glaudesnis valstybių narių bendradarbiavimas“ (COM(2008)0819),
- atsižvelgdamas į 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/23/EB, nustatančią žmogaus audinių ir ląstelių donorystės, išsigijimo, ištyrimo, apdorojimo, konservavimo, laikymo bei paskirstymo kokybės ir saugos standartus ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas Pasaulio sveikatos organizacijos pagrindinius principus dėl žmogaus organų transplantacijos,

⁽¹⁾ OL L 102, 2004 4 7, p. 48.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl žmogaus teisių ir biomedicinos ir į jos papildomą protokolą dėl žmogaus organų ir audinių transplantacijos,
 - atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 17-18 d. Venecijoje vykusią konferenciją Europos Sąjungos organų donorystės ir transplantacijos saugos bei kokybės klausimais,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Teisės reikalų komiteto nuomonę (A7-0103/2010),
- A. kadangi šiuo metu 56 000 pacientų ES laukia tinkamo organų donoro ir manoma, kad 12 žmonių kasdien miršta laukdami reikiamo organo transplantacijos,
- B. kadangi Europoje transplantacijos laukiančių pacientų poreikiai nepatenkinami dėl esamo riboto ir mirusių, ir organus paaukoti norinčių gyvų donorų organų skaičiaus,
- C. kadangi valstybių narių rodikliai pagal mirusių žmonių organų donorystę labai skiriasi – nuo 34,2 donoro milijonui gyventojų Ispanijoje iki 1,1 donoro Bulgarijoje, o organų stygius yra pagrindinis transplantacijos programoms įtakos turintis faktorius,
- D. kadangi skirtingų valstybių narių nacionalinė organų donorystės ir transplantacijos politika ir teisinis pagrindas dėl įvairių teisinių, kultūrinių, administracinių ir organizacinių veiksnių labai skiriasi,
- E. kadangi organų donorystė ir transplantacija yra keblūs ir sudėtingi klausimai, turintys svarbų etinį aspektą, ir juos svarstant turi visapusiškai dalyvauti visuomenė ir visi atitinkami suinteresuotieji subjektai,
- F. kadangi organų transplantacija sudaro galimybę išgelbėti gyvybę, pagerinti gyvenimo kokybę ir užtikrina geresnį sąnaudų ir naudos santykį, palyginti su kitokia pakeitimo terapija inkstų transplantacijos atveju bei atveria pacientams didesnes galimybes dalyvauti socialiniame gyvenime ir dirbti,
- G. kadangi valstybių narių keitimasis organais jau yra įprasta praktika, nors yra didelių organų mainų masto skirtumų tarp valstybių narių; kadangi palankesnes sąlygas valstybėms narėms keistis organais sudarė tarptautinės organų organizacijos, kaip antai Eurotransplant ir Scandiatransplant,
- H. kadangi šiuo metu nesama nei visą Europos Sąjungą apėmiančios duomenų bazės, kurioje būtų saugoma informacija apie skirtus dovanoti ir persodinti organus arba apie gyvus ar mirusius donorus, nei juolab visoje Europoje galiojančios sertifikavimo sistemos, kurią taikant būtų galima įrodyti, kad žmogaus organai ir audiniai gauti teisėtai,
- I. kadangi tik Ispanijoje ir nedaugelyje kitų valstybių narių pavyko žymiai padidinti mirusių žmonių organų donorystės atvejų skaičių, ir buvo įrodyta, kad ši sėkmė susijusi su tuo, kad buvo nustatyta tam tikra organizacinė tvarka, kuri sudaro sąlygas nustatyti galimus donorus ir iki maksimumo padidinti faktiniais donorais tampančių mirusių asmenų skaičių,

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- J. kadangi pagal Direktyvą 2004/23/EB bus nustatyta aiški organų donorystės ir transplantacijos Europos Sąjungoje teisinė sistema ir ja remiantis kiekvienoje valstybėje narėje bus įsteigta arba paskirta kompetentinga nacionalinė institucija, kad būtų galima užtikrinti, jog būtų laikomasi ES kokybės ir saugos standartų,
- K. kadangi prekyba organais ir žmonėmis siekiant pasinaudoti jų organais yra didžiulis žmogaus teisių pažeidimas,
- L. kadangi neteisėta prekyba organais, prekyba žmonėmis siekiant pasinaudoti jų organais ir organų donorystės teisinė sistema labai susijusios, nes, viena vertus, neteisėtą veiklą skatina tai, kad į teisinę sistemą neįtrauktos nuostatos dėl organų, antra vertus, neteisėta veikla kelia didžiulį pavojų organų donorystės teisinės sistemos patikimumui,
- M. kadangi atsisakymų būti donoru skaičiai Europoje labai skiriasi, ir šiuos skirtumus būtų galima aiškinti nevienodu specialistų rengimo ir profesinės patirties lygiu ryšių ir šeimos priežiūros srityje, skirtingais teisėkūros principais, susijusiais su organų donorystės leidimu, bei skirtingu jų praktiniu taikymu ir kitais svarbiais kultūriniais, ekonominiais ar socialiniais veiksniais, kurie daro įtaką visuomenės supratimui apie donorystės ir transplantacijos naudą,
- N. kadangi gyvų žmonių organų donorystė gali būti naudinga papildoma priemonė pacientams, kurie nesulaukia, kol jiems bus persodintas mirusio donoro organas, tačiau kadangi galimybė pasinaudoti gyvų žmonių organų donoryste gali būti svarstoma tik tada, kai ji nesusijusi su jokia neteisėta veikla ir atlygiu už donorystę,
- O. kadangi medicininė intervencija galima tik gavus laisvai ir turint visą informaciją duotą atitinkamo asmens sutikimą; kadangi tam asmeniui turėtų būti iš anksto suteikta atitinkama informacija apie intervencijos tikslą ir pobūdį, taip pat apie jos padarinius ir riziką; kadangi atitinkamas asmuo gali bet kuriuo metu laisvai atšaukti savo sutikimą,
- P. kadangi valstybės narės privalo užtikrinti, kad mirusio asmens transplantacijai skirti organai nebūtų išimami pagal nacionalinę teisę nepatvirtinus, kad tas asmuo mirė,
- Q. kadangi gyvų žmonių organų donorystė turėtų papildyti mirusių žmonių organų donorystę,
- R. kadangi organų naudojimas gydant yra susijęs su užkrečiamųjų ir kitų ligų perdavimo pavojumi,
- S. kadangi tai, kad žmonės gyvena vis ilgiau, lemia mažesnę gaunamų organų kokybę, o dėl to, savo ruožtu, daugeliu atveju mažėja skaičius persodinti skirtų organų, taip pat ir tose valstybėse narėse, kur donorų skaičius didėja,
- T. kadangi visuomenės sąmoningumas ir nuomonė yra labai svarbūs gerinant organų donorystės rodiklius,
- U. kadangi valstybėse narėse veikiančių labdaros ir kitų savanoriškų organizacijų darbo dėka daugiau sužinoma apie organų donorystę ir pagaliau kadangi šių organizacijų pastangomis prisidedama prie to, kad į organų donorų registrus įsitraukia vis daugiau žmonių,
1. pritaria 2008 m. gruodžio mėn. Europos Komisijos patvirtintam organų donorystės ir transplantacijos veiksmų planui (2009–2015 m.), kuriame įtvirtintas valstybių narių bendradarbiavimu pagrįstas požiūris nustatant prioritetinius veiksmus, grindžiamus bendrų tikslų išskėlimu ir plėtojimu ir donorystės bei transplantavimo veiklos vertinimu remiantis sutartais rodikliais, kurie gali padėti nustatyti etalonus ir gerąją patirtį;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

2. reiškia susirūpinimą, kad transplantacijai turimų žmogaus organų nepakanka pacientų poreikiams patenkinti; pripažįsta, kad didžiulis organų donorų trūkumas išlieka didžiausia kliūtis visapusiškai išplėtoti transplantavimo paslaugas ir pagrindinis valstybėms narėms kylantis iššūkis organų transplantacijos srityje;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad sėkmingai vykdomos programos, kai piliečiams suteikiama galimybė tiesiogiai įsitraukti į organų donorų registrą atliekant tam tikras administracines procedūras, pvz., teikiant paraišką pasui ar vairuotojo pažymėjimui gauti; ragina valstybes nares svarstyti galimybę patvirtinti šias programas siekiant, kad į donorų registrus būtų įtraukta kuo daugiau žmonių;
4. mano, jog norint užtikrinti, kad būtų pasinaudojama transplantavimui skirtais organais, svarbu vadovautis aiškiai apibrėžtu jų naudojimo teisiniu pagrindu, kad visuomenė pasitikėtų donorystės ir transplantavimo sistema;
5. pažymi organų įsigijimo organizacinių aspektų svarbą ir pabrėžia, kad valstybių narių keitimasis informacija ir gerąja patirtimi padės šalims, kuriose galimybės gauti organą mažos, pagerinti savo donorystės rodiklius, kaip parodė, pvz., tam tikrų Ispanijos modelio dalių taikymas skirtingose šalyse ir ES, ir už jos ribų, – joms pavyko padidinti organų donorystės rodiklius;
6. pabrėžia donorų koordinatorių svarbą ir būtinybę ligoninėse paskirti donorų koordinatorius. Donorų koordinatoriaus vaidmuo turėtų būti pripažintas svarbiausiu vaidmeniu gerinant ne tik donorystės proceso ir transplantacijos veiksmingumą, bet taip pat ir gerinant kokybę bei transplantuojamų organų saugumą;
7. pabrėžia, kad organų donorystės ir įsigijimo organizavimo pokyčiai gali padėti iš esmės padidinti ir išlaikyti gerus organų donorystės rodiklius;
8. pabrėžia, kad galimų donorų nustatymas laikomas vienu iš svarbiausių etapų mirusių žmonių organų donorystės procese; pabrėžia, kad norint pagerinti donorų radimo ir organų donorystės rodiklius svarbiausia ligoninėje paskirti pagrindinį už donorystę atsakingą asmenį (organų donorų koordinatorių), kurio pagrindinė užduotis būtų parengti aktyvios donorų paieškos programą ir optimizuoti visą organų donorystės procesą;
9. atsižvelgdamas į poreikį užtikrinti donoro ir recipiento atitiktį, pažymi tarpvalstybinio keitimosi organais svarbą, taigi ir poreikį turėti didelį donorų rezervą, kuris būtinas norint patenkinti visų laukiančiųjų sąrašuose esančių pacientų poreikius; mano, kad jei organų mainai tarp valstybių narių nevyks, recipientai, kuriems reikia reto donoro, turės labai nedideles galimybes gauti organą, o tam tikrų donorų organais nebus pasinaudota, nes laukiančiųjų sąrašuose nebus tinkamų recipientų;
10. palankiai vertina įstaigų „Eurotransplant“ ir „Scanditransplant“ veiklą, tačiau pažymi, kad galima iš esmės pagerinti organų mainus už šių sistemų ribų ir tarp jų, ypač siekiant pasitarnauti mažų šalių pacientams;
11. pabrėžia, kad bendrų privalomų kokybės ir saugos standartų nustatymas – vienintelė priemonė, galinti užtikrinti aukštą sveikatos apsaugos lygį visoje ES;
12. pabrėžia, kad donorystė turi būti savanoriška ir neapmokama bei vykti teisiniu ir etiniu požiūriu aiškiai apibrėžtomis sąlygomis;
13. ragina valstybes nares užtikrinti, kad organai gavėjams bus paskirstomi vadovaujantis skaidriais, nediskriminaciniais ir moksliniais kriterijais;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

14. ragina valstybes nares užtikrinti, kad būtų aiškiai apibrėžtas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis būtų galima veiksmingai užtikrinti mirusio asmens arba jo giminaičių sutikimą arba nesutikimą duoti organą ir užtikrinti, kad organai nebus pašalinti iš mirusio asmens, nebent vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais šis asmuo buvo patvirtintas mirusiu;
15. pritaria priemonėms, kuriomis siekiama apsaugoti donorus ir užtikrinti, kad organų donorystė būtų pagrįsta altruizmu ir laisva valia negaunant jokio kito atlygio, išskyrus kompensaciją, kuri būtų griežtai apribota išlaidų, susidarančių dovanojant organą, pvz., kelionės, vaiko priežiūros, prarastų pajamų ar pasveikimo išlaidų, atlyginimu uždraudžiant bet kokias galimiems donorams skirtas finansines paskatas ar užtikrinant, kad jie nepatirtų nuostolių; ragina valstybes nares apibrėžti sąlygas, kuriomis ši kompensacija galėtų būti teikiama;
16. ragina Komisiją įvertinti galimybę užtikrinti gyvų donorų teisėtą draudimą visose valstybėse narėse; ragina Komisiją išnagrinėti skirtingus gyvų donorų sveikatos draudimo režimus visose valstybėse narėse, siekiant visos ES mastu nustatyti geriausią praktiką;
17. pabrėžia, kad valstybės narės užtikrina, kad gyvi donoriai būtų parenkami remiantis jų sveikata bei medicinine istorija, įskaitant psichologinį vertinimą, jei manoma, kad tai reikalinga, kuris būtų atliekamas kvalifikuotų ir apmokytų bei kompetentingų profesionalų;
18. pabrėžia, kad ypač svarbu sukurti gerai suplanuotas veiklos sistemas ir skatinti nacionaliniu lygiu pasiteisinusius modelius; siūlo, kad veiklos sistemas turėtų sudaryti tinkama teisinė sistema, techninė ir logistinė infrastruktūra ir organizacinė pagalba bei veiksminga paskirstymo sistema;
19. ragina valstybes nares kiekvienoje ligoninėje, kurioje galima organų donorystė, visų pirma diegti organų donorystės kokybės gerinimo programas, remiantis pačių intensyvios priežiūros skyrių specialistų ir kiekvienos ligoninės transplantacijos koordinatoriaus viso organų donorystės proceso vertinimu, tačiau taip pat siekiant papildomumo su ligoninių išorės auditais, jei tai būtina ir įmanoma;
20. pabrėžia, kad tęstinis mokymas turėtų būti esminė visų valstybių narių komunikacijos šiuo klausimu strategijų dalis; ypač ragina, kad žmonės turėtų būti geriau informuoti ir skatinami kalbėti apie organų donorystę ir apie savo su donoryste susijusius norus pranešti giminaičiams; pažymi, jog atrodo, kad tik 41 proc. Europos piliečių yra aptarę organų donorystės klausimą su savo šeimos nariais;
21. ragina valstybes nares sudaryti geresnes sąlygas gyviesiems atvirai pareikšti norą dovanoti organus, t. y. pasiūlyti jiems galimybę internetu įsitraukti į nacionalinį ir (arba) Europos donorų registrą siekiant, kad būtų pagreitintos leidimo dovanoti organus tikrinimo procedūros;
22. ragina Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, Europos Parlamentu ir atitinkamomis suinteresuotomis šalimis, išnagrinėti galimybę kaip galima daugiau valstybių narių sukurti sistemą, atsižvelgiant į piliečių, sutinkančių po savo mirties būti donoriais, pageidavimus;
23. ragina valstybes nares užtikrinti, kad bus užbaigtas sistemos ir atitinkamų registrų kūrimas, o registrai bus lengvai prieinami ir skirti būsimų donorų pageidavimams registruoti;
24. taip pat ragina valstybes nares imtis veiksmų ir palengvinti nacionalinių asmens tapatybės kortelių ar vairuotojo pažymėjimų ženklavimo informaciniais įrašais ar simboliais, pagal kuriuos nustatoma, ar asmuo yra organų donoras, tvarką;
25. todėl ragina valstybes nares gerinti sveikatos priežiūros specialistų ir pacientų paramos organų transplantacijos klausimais grupių žinias ir komunikacijos įgūdžius; ragina Komisiją, valstybes nares ir pilietinės visuomenės organizacijas prisidėti prie šios visuomenės informavimo apie galimybę būti organų donoru veiklos atsižvelgiant ir į kiekvienos valstybės narės kultūrinius ypatumus;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

26. ragina valstybes nares panaudoti visą mirusių žmonių organų donorystės potencialą kuriant veiksmingas organų donorų nustatymo sistemas ir remti visų Europos ligoninių organų donorų koordinatorius; prašo valstybes nares įvertinti donorų, kuriems buvo taikomi „išplėstiniai“ kriterijai (t.y. pagyvenusių donorų arba turinčių tam tikrų širdies sutikimų donorų) organų panaudojimą ir dažniau naudotis šių donorų organais išsaugant aukščiausius kokybės ir saugos standartus, ypač pasitelkiant pažangiausias pastarojo meto biotechnologijas, kurių dėka užtikrinama mažesnė persodintų organų atmetimo rizika;

27. mano, kad reikia tinkamai užtikrinti, kad donoras būtų apsaugotas garantuojant jam anonimiškumą ir konfidencialumą ir kad tuo pat metu medicinos tikslais būtų užtikrinta galimybė atsekti donorų organus, siekiant, kad už organus nebūtų atlyginama ir nevyktų nelegali prekyba jais;

28. pabrėžia, kad gyviems donorams turėtų būti užtikrinta aukščiausius medicinos standartus atitinkanti priežiūra ir kad galimai dėl persodinimo iškilus medicininio pobūdžio problemai, pvz. padidėjusiam kraujospūdžiui, inkstų atmetimui ir susijusioms pasekmėms, jie neturėtų būti apkrauti finansine našta, taip pat turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad dėl persodinimo asmuo neprarastų pajamų ar išvengtų medicininių problemų; donoriai turėtų būti apsaugoti nuo diskriminacijos socialinėje sistemoje;

29. mano, kad visos transplantacijos sistemų taisyklės (paskirstymas, galimybė naudotis transplantavimo paslaugomis, veiklos duomenys ir kt.) turėtų būti paskelbtos viešai ir tinkamai kontroliuojamos siekiant išvengti bet kokios nepateisinamos diskriminacijos patekimo į transplantacijos laukiančių pacientų sąrašus ir (arba) galimybės pasinaudoti gydymo procedūromis, požiūriu;

30. pažymi, kad nors kelios valstybės narės yra nustatčiusios privalomą transplantacijos procedūrų registraciją ir taip pat yra keli savanoriški registrai, visa apimančios duomenų apie įvairių rūšių transplantaciją ir jų rezultatus rinkimo sistemos nesama;

31. todėl tvirtai pritaria minčiai sukurti ES lygio registrus ir esamų organų recipientų stebėjimo po transplantacijos registrų palyginimo metodiką, laikantis esamų Europos asmens duomenų apsaugos teisės aktų;

32. pritaria specialių visos ES masto protokolų sukūrimui, kuriuose būtų nurodomos operacinių ir pooperacinių stadijų procedūros, už kurias atsakingos būtų atitinkamos operacinės grupės, patologai ir kitų reikalingų sričių specialistai;

33. pritaria minčiai sukurti nacionalinius ir ES lygio gyvų donorų stebėjimo registrus, kad būtų galima geriau užtikrinti jų sveikatos apsaugą;

34. pabrėžia, kad bet koks komercinis organų naudojimas, trukdantis sudaryti vienodas transplantacijos sąlygas, yra neetiškas, nesuderinamas su svarbiausiomis žmogiškosiomis vertybėmis, prieštarauja Konvencijos dėl žmogaus teisių ir biomedicinos 21 straipsniui ir yra draudžiamas pagal ES pagrindinių teisių chartijos 3 straipsnio 2 dalį;

35. pažymi, kad organų stygių su prekyba organais ir prekyba žmonėmis siekiant pasinaudoti jų organais sieja dvejopas ryšys: pirma, valstybėse narėse atsiradus daugiau galimybių gauti organą būtų galima geriau stebėti šią praktiką, kadangi ES piliečiams neberekėtų svarstyti galimybės ieškoti organo už ES ribų, antra, neteisėta veikla daro rimtą žalą teisinės organų donorystės sistemos patikimumui;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

36. dar kartą ragina vadovautis kovos su prekyba organais rekomendacijomis, kurios išdėstytos D. Adamou pranešime dėl organų donorystės ir transplantacijos ⁽¹⁾, ir laikosi nuomonės, kad Komisija, rengdama veiksmų planą, turėtų į jas visapusiškai atsižvelgti; primygtinai ragina išsamiau informuoti apie šią problemą Komisiją ir Europolą;
37. pabrėžia Pasaulio sveikatos asamblėjos posėdžio, kurį ketinama rengti 2010 m. gegužės mėn., svarbą ir ragina Komisiją ir Tarybą ryžtingai kovoti PPO lygmeniu už savanorišką ir neatlygintą donorystę;
38. palankiai vertina Europos Tarybos ir Jungtinių Tautų bendrai atliktą prekybos organais, audiniais ir ląstelėmis, taip pat prekybos žmonėmis siekiant pasinaudoti jų organais tyrimą;
39. atkreipia dėmesį į David Matas ir David Kilgour pranešimą apie judėjimo „Falun Gong“ narių žudymą siekiant panaudoti jų organus ir ragina Komisiją pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą apie išdėstytus įtarimus bei panašius atvejus;
40. ragina valstybes nares nustatyti priemones, kurios padėtų išvengti situacijos, kai sveikatos priežiūros specialistai, institucijos ar draudimo bendrovės ragina Sąjungos piliečius įsigyti organą trečiojoje šalyje ištraukiant į veiklą, susijusią su prekyba organais arba žmonėmis organų paėmimo tikslais; ragina valstybes nares stebėti tokio pobūdžio atvejus, vykstančius jų teritorijose; ragina valstybes nares įvertinti, ar nereikėtų nustatyti teisinių priemonių, įskaitant sankcijas, kurios būtų taikomos asmenims, skatinantiems ir (arba) dalyvaujantiems tokioje veikloje;
41. griežtai smerkia kai kurių sveikatos draudimo organizacijų, kurios stengiasi patraukti pacientų dėmesį vadinamojo transplantacijos turizmo pasiūlymais, veiklą ir ragina valstybes nares atidžiai šią veiklą stebėti ir už ją bausti;
42. pabrėžia, kad neteisėtomis aplinkybėmis organą gavę pacientai negali būti pašalinti iš Europos Sąjungos sveikatos apsaugos sistemos; pažymi, kad, kaip ir bet kuriuo kitu atveju, turi būti išvengiamas skirtumas tarp baudmės už neteisėtą veiklą ir būtinybės gydyti;
43. pabrėžia, kad valstybės narės turėtų intensyviau bendradarbiauti pasitelkdamos Interpolą ir Europolą, siekdamos efektyviau spręsti nelegalios prekybos organais problemą;
44. pripažįsta, kad gyvybiškai svarbu gerinti organų donorystės ir transplantacijos kokybę ir saugą; pažymi, kad tai turės poveikio mažinant persodinimo riziką ir dėl to sumažės neigiamų padarinių; pripažįsta, kad kokybės ir saugos gerinimas gali turėti įtakos organų prieinamumui, o pastarasis gali paveikti kokybės ir saugos gerinimą; prašo Komisijos padėti valstybėms narėms ugdyti gebėjimus kurti ir diegti reguliavimo sistemas siekiant padidinti kokybę ir saugą;
45. pabrėžia, kad būtinas geras sveikatos priežiūros specialistų ir nacionalinės valdžios institucijų ar kitų teisėtų organizacijų bendradarbiavimas ir kad jis teikia pridėtinę vertę;
46. pripažįsta, kad užtikrinant sėkmingą organo persodinimą svarbų vaidmenį atlieka priežiūra po transplantacijos, įskaitant tinkamą kovos su organo atmetimu terapijos taikymą; pripažįsta, kad optimaliai taikant kovos su organo atmetimu terapiją ilgam laikui pagerėja paciento sveikata, prigyja organas ir, savo ruožtu, padidėja organų pasiūla, kadangi dėl pirmiau išvardytų priežasčių sumažėja pakartotinės transplantacijos būtinybė, ir pažymi, kad valstybės narės turėtų užtikrinti pacientams galimybę naudotis geriausia taikoma terapija;
47. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

⁽¹⁾ 2008 m. balandžio 22 d. Europos Parlamento rezoliucija „Organų donorystė ir transplantacija: politikos veiksmai ES lygiu“. (Priimti tekstai, P6_TA(2008)0130).

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

Europos Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos instituciniai aspektai

P7_TA(2010)0184

2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos institucinių aspektų (2009/2241(INI))

(2011/C 161 E/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 2 dalį, Sutarties dėl Europos sąjungos veikimo 216 straipsnio 2 dalį, 218 straipsnio 6 dalį, 218 straipsnio 8 dalį ir 218 straipsnio 10 dalį ir Protokolą dėl Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 2 dalies dėl Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK),
- atsižvelgdamas į Pirmininkų sueigos 2010 m. sausio 14 d. sprendimą, kuriuo leidžiama taikyti Darbo tvarkos taisyklių 50 straipsnį (darbo su susijusiais komitetais procedūra) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų bei Užsienio reikalų komitetų nuomones (A7–0144/2010),
- A. kadangi Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, remdamasis nuo 1970 m. gruodžio 17 d. sprendimo *Internationale Handelsgesellschaft* ⁽²⁾ ir 1974 m. gegužės 14 d. sprendimo *Nold* ⁽³⁾ nusistovėjusia teismo praktika, konstatavo, kad pagrindinės teisės sudaro neatsiejamą dalį bendrųjų teisės principų, kurių laikymąsi užtikrina Teismas,
- B. kadangi vykdydamas šiuos savo įgaliojimus Europos Sąjungos Teisingumo Teismas vadovaujasi visoms valstybėms narėms bendromis konstitucinėmis tradicijomis ir tarptautinėmis žmogaus teisių apsaugos sutartimis, prie kurių yra prisijungusios valstybės narės, kaip antai EŽTK,
- C. kadangi 1993 m. Maastrichte pasirašyta Europos Sąjungos sutartimi šios teismo praktikos esmė įtraukta į pirminę teisę,
- D. kadangi Europos Sąjungos Teisingumo Teismas skiria ypatingą dėmesį Europos žmogaus teisių teismo praktikos raidai, ir tai rodo didėjantis sprendimų, kuriuose pateikiamos nuorodos į EŽTK nuostatas,
- E. kadangi Europos žmogaus teisių teismas iš principo vadovaujasi prezumpcija, kad Sąjungos valstybių narių veikla atitinka EŽTK nuostatas, kai valstybė narė tik įgyvendina Europos Sąjungos teisę,
- F. kadangi savo 1996 m. kovo 28 d. pateiktoje nuomonėje Europos Sąjungos Teisingumo Teismas konstatavo, kad Europos Bendrija negalėjo prisijungti prie EŽTK, prieš tai iš dalies nepakeitus Sutarties, nes bendrija neturėjo aiškių ar numanomų įgaliojimų tai padaryti,

⁽¹⁾ Pirmininkų sueigos posėdžio protokolas, PE 432.390/CPG, 9.1 punktas.

⁽²⁾ Teismo bylų rinkinys, 1970 m., p. 1125.

⁽³⁾ Teismo bylų rinkinys, 1974 m., p. 491.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- G. kadangi prisijungiant turi būti laikomasi Lisabonos sutartyje ir jos protokoluose nustatytų ribų ir, visų pirma, Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 2 dalies bei Lisabonos sutarties Protokolo Nr. 8; kadangi šios nuostatos reiškia ne tik galimybę Sąjungai prisijungti prie sutarties, bet ir Sąjungos institucijų pareigą imtis atitinkamų veiksmų, kadangi susitarimu dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie EŽTK turi būti išlaikomi konkretūs Europos Sąjungos ypatumai ir Europos Sąjungos teisės ypatumai,
- H. kadangi sudarius Protokolą Nr. 14, kuriuo iš dalies keičiama EŽTK, Sąjunga įgijo galimybę prisijungti prie EŽTK valstybių narių, kurios jau yra EŽTK šalys, vardu, ir kadangi dėl prisijungimo sąlygų ir tvarkos turi susitarti Sąjunga ir valstybės narės, kurios jau yra EŽTK šalys, prisijungimo metu,
- I. kadangi šiame susitarime taip pat turėtų būti aptarti administraciniai ir techniniai klausimai, pavyzdžiui, principas dėl Sąjungos įnašo prisidedant prie Europos žmogaus teisių teismo veiklos išlaidų padengimo; kadangi reikia numatyti Europos žmogaus teisių teismo autonominio biudžeto sukūrimą, siekiant palengvinti atitinkamų įnašų nustatymą,
- J. kadangi prisijungdama prie EŽTK Sąjunga bus įtraukta į šios konvencijos pagrindinių teisių apsaugos sistemą ir galės naudotis vidinę šių teisių apsaugą, kurią užtikrina Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, papildančia išorine tarptautinio pobūdžio apsaugos institucija,
- K. kadangi EŽTK plėtojama ne tik papildomais protokolais, bet ir kitomis konvencijomis, chartijomis, susitarimais ir todėl yra nuolat plėtojama žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos sistema,
1. pabrėžia šias pagrindines priežastis, dėl kurių Sąjunga turėtų prisijungti prie EŽTK:
- narystė – tai pažanga vykdant Europos integracijos procesą, taip žengiamas žingsnis į priekį siekiant politinės Sąjungos,
 - Sąjungos pagrindinių teisių apsaugos sistemą papildoma ir stiprina į jos pirminę teisę įtraukta Pagrindinių teisių chartija, o jos prisijungimas prie EŽTK duos stiprų ženklą, kad Sąjunga veikia išvien su Europos Tarybai priklausančiomis šalimis ir jos visai Europai taikoma žmogaus teisių sistema; be to, šis prisijungimas sustiprins Sąjungos patikimumą trečiųjų šalių akyse, iš kurių ji dvišaliuose santykiuose nuolat reikalauja laikytis EŽTK,
 - prisijungimas prie EŽTK užtikrins piliečiams apsaugą nuo Sąjungos veiksmų, analogišką tai, kuria jie jau naudojasi visų valstybių narių atžvilgiu. Tai yra ypač svarbu, kadangi valstybės narės perdavė Sąjungai svarbius įgaliojimus,
 - ES ir EŽTK teisės sistemų, teisės aktų ir teismų praktikos derinimas žmogaus teisių srityje prisidės prie darnios dviejų Europos teismų raidos žmogaus teisių srityje, ypač dėl išaugusio dialogo ir bendradarbiavimo poreikio, ir taip bus sukurta vientisa sistema, kurioje du teismai dirbs vienu metu,
 - prisijungimu taip pat bus iš dalies atlyginta tai, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismo kompetencija šiek tiek apribota užsienio ir saugumo politikos bei policijos ir saugumo politikos klausimų atžvilgiu, nes bus vykdoma naudinga visos ES veiklos išorės teisminė priežiūra,

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- prisijungimas jokiū būdu nekels abejonių dėl Sąjungos teisės savarankiškumo, nes Europos Sąjungos Teisingumo Teismas liks vienintelis aukščiausias teismas, sprendžiantis klausimus, susijusius su Sąjungos teise ir jos aktų galiojimu, o Europos žmogaus teisių teismas turi būti laikomas instancija, atliekančia išorinę Sąjungos priimtų išipareigojimų, kylančių iš jos prisijungimo prie EŽTK, laikymosi priežiūrą; du Europos teismai turi būti susieti ne hierarchiniu, bet specializacijos santykiu; Europos Sąjungos Teisingumo Teismas tuomet turės statusą, analogišką tam, kurį dabar turi valstybių narių aukščiausieji teismai Europos žmogaus teisių teismo atžvilgiu;

- 2. primena, kad prisijungimas, pagal Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnį ir protokolą Nr. 8, nenumato jokių Sąjungos galių išplėtimo, nesukuria bendrosios Sąjungos kompetencijos žmogaus teisių srityje, be to, remiantis Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 2 dalimi ir 6 straipsnio 3 dalimi, turi būti išlaikytos valstybių narių konstitucinės tradicijos ir tapatybė;

- 3. tvirtina, kad pagal Lisabonos sutarties protokolo Nr. 8 2 straipsnį Sąjungos prisijungimu prie EŽTK turėtų būti užtikrinama, kad susitarimas nedarytų poveikio valstybių narių ypatingai vidaus padėčiai EŽTK ir jos protokolų bendrai paėmus atžvilgiu, taip pat galimų nukrypstančių priemonių ir išlygų, kurias numatė konkrečios valstybės narės, atžvilgiu, ir tokios aplinkybės neturėtų daryti poveikio Sąjungos pozicijai EŽTK atžvilgiu;

- 4. pažymi, kad EŽTK sistema buvo papildyta daugeliu papildomų protokolų, susijusių su teisių, kurių neapima EŽTK, apsauga, ir rekomenduoja Komisijai suteikti įgaliojimus taip pat derėtis dėl prisijungimo prie visų protokolų, susijusių su teisėmis, kurios atitinka Pagrindinių teisių chartijos teises, ir siūlo tai padaryti neatsižvelgiant į tai, ar juos ratifikavo Europos Sąjungos valstybės narės;

- 5. pabrėžia, kad, turint mintyje, jog ES prisijungimas prie EŽTK yra nevalstybinio subjekto prisijungimas prie valstybėms sukurtos teisinės priemonės, Europos Sąjungos prisijungimas prie konvencijos turėtų vykti nekeičiant konvencijos požymių ir stengiantis kuo mažiau pakeisti jos teismų sistemą; mano, kad siekiant užtikrinti bylų šalių iš ES ir trečiųjų šalių interesus, pirmenybę svarbu teikti tokioms prisijungimo sąlygoms, kurios mažiausiai veiks Europos žmogaus teisių teismo darbą;

- 6. pabrėžia, kad, šalia politinio išipareigojimo, itin svarbu į pagrindinius techninius klausimus rasti tinkamus atsakymus ir sprendimus, kad ES prisijungimu prie EŽTK būtų galima pasinaudoti siekiant naudos piliečiams; atkreipia dėmesį į tai, kad neišspręsti ir neaiškūs aspektai gali sukelti painiavos ir grėsmės pačiam prisijungimo prie Konvencijos tikslui; vis dėlto pabrėžia, kad techninės kliūtys neturėtų vėlinti proceso;

- 7. pabrėžia, kad prisijungdama prie EŽTK Sąjunga netampa Europos Tarybos nare, bet tam tikras Sąjungos dalyvavimas EŽTK organuose yra būtinas, kad būtų užtikrinta gera Sąjungos integracija į konvencijos sistemą, ir todėl Sąjunga turėtų joje turėti tam tikras teises, visų pirma:
 - teisę pateikti trijų kandidatų sąrašą teisėjo pareigoms, kurių vienas išrenkamas Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje nuo Sąjungos ir dalyvauja Teismo darbe lygiomis teisėmis su kitais teisėjais, remiantis EŽTK 27 straipsnio 2 dalimi; kadangi Europos Parlamentas prisideda sudarant kandidatų sąrašą pagal procedūrą, panašią į nustatytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 255 straipsnyje dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjų skyrimo,

 - teisę per Europos Komisiją dalyvauti ir ES vardu balsuoti Ministrų komiteto posėdžiuose, kai šis vykdo Europos žmogaus teisių teismo sprendimų vykdymo kontrolės organo veiklą arba kai sprendžia dėl reikalingumo prašyti Teismo nuomonės, taip pat teisę būti atstovaujamai Vadovaujančiame žmogaus teisių komitete (pagalbiniam Ministrų komiteto organui),

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

— teisę Europos Parlamentui skirti / siųsti tam tikrą skaičių atstovų į Europos Tarybos Parlamentinę Asamblėją, kai ši renka teisėjus į Europos žmogaus teisių teisumą;

8. mano, kad prisijungiant prie EŽTK valstybės narės tarp savęs ir abipusiuose santykiuose su Sąjunga turėtų įsipareigoti nesikreipti dėl padaryto tarpvalstybinio nuostatų pažeidimo pagal EŽTK 33 straipsnį, kai veiksmai ar neveikimas, dėl kurių kreipiamasi, patenka į Europos Sąjungos teisės taikymo sritį, kadangi tai prieštarautų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 344 straipsniui;

9. mano, kad didžiausia ES prisijungimo prie EŽTK pridėtinė vertė yra ta, kad asmenys galės kreiptis į teisumą dėl veiksmų, kurių imasi Sąjungos institucijos ar valstybės narės, įgyvendindamos ES teisės aktus, ir kad todėl bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas dėl Sąjungos institucijos ar organo veiksmo ar pažeidimo turi būti nukreiptas išskirtinai prieš ją pačią; taip pat bet koks skundas, kurio pagrindas yra priemonė, kuria valstybė narė įgyvendina Sąjungos teisę, turi būti nukreiptas išskirtinai prieš valstybę narę, nepažeidžiant principo, kad, esant kokiai nors abejonei dėl atsakomybės pasidalijimo būdo, pareiškimas gali būti pateiktas vienu metu prieš Sąjungą ir valstybę narę;

10. mano, kad stengiantis išnaudoti visas įmanomas vidaus teisinės gynybos priemones, atsižvelgiant į EŽTK 35 straipsnį, pareiškėjas turi būti išnaudojęs atitinkamos valstybės teismines priemones ir galimybę kreiptis dėl prejudicinio sprendimo į Liuksemburgo teisumą; ši sąlyga laikoma įvykdyta, kai nacionalinis teismas, gavęs pareiškėjo prašymą kreiptis dėl prejudicinio sprendimo, nemano, kad tikslinga atlikti šią procedūrą;

11. pabrėžia, kad ES prisijungus prie Europos žmogaus teisių konvencijos gali pasirodyti, kad kai kurios bylos patenka į abiejų – Europos žmogaus teisių teismo ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo – teismų jurisdikciją ir nurodo, kad turėtų būti neleidžiama tokias bylas iškelti dviejuose teismuose;

12. mano esant tinkama, kad, siekiant tinkamai vykdyti teisingumą ir nepažeidžiant EŽTK 36 straipsnio 2 dalies, visose Europos žmogaus teisių teisme iškeltose bylose prieš valstybę narę, galinčiose iškelti Sąjungos teisės klausimų, Sąjunga galėtų dalyvauti kaip viena iš atsakovų ir kad visose bylose iškeltose Sąjungai, tokiomis pat sąlygomis, kiekviena valstybė narė galėtų dalyvauti kaip viena iš atsakovų; ši galimybė turi būti aiškiai ir pakankamai išsamiai nustatyta pagal Stojimo į Europos Sąjungą sutarties nuostatas;

13. bendro atsakovo instituto patvirtinimas neturėtų užkirsti kelio kitoms netiesioginėms teisėms, nurodytoms EŽTK (36 straipsnio 1 dalis), pvz., Sąjungos teisei įsitraukti į bylą kaip trečiajai šaliai visais atvejais, kai ES piliečiai pateikia skundą;

14. mano, kad atsižvelgiant į tai, kad Europos žmogaus teisių teismas pripažino ne teritorinį Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos taikymą, Europos Sąjunga turi stengtis visapusiškai vykdyti šį įsipareigojimą savo išorės santykiuose ir veikloje;

15. mano, kad būtų neišmintinga įforminti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos žmogaus teisių teismo santykius įvedant prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą pastarajame teisme arba įsteigiant organą ar grupę, kurie priimtų sprendimą, kai vienas iš teismų numato priimti EŽTK interpretaciją, neatitinkančią kito teismo interpretacijos; taigi primena Europos Sąjungos sutarties Deklaraciją Nr. 2 dėl 6 straipsnio 2 dalies, kurioje pažymima, kad tarp Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos žmogaus teisių teismo vyksta nuolatinis dialogas, o Sąjungos prisijungimas prie EŽTK šį dialogą galėtų sustiprinti;

16. aiškiai suvokia, kad Europos žmogaus teisių teismas gali rasti pažeidimą byloje, kurioje sprendimą jau yra priėmęs Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, ir pabrėžia, kad tai jokia būdu nekelia abejonių dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo patikimumo kaip pagrindinio ES teismų sistemos teisėjo;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

17. pabrėžia, kad prisijungus prie EŽTK, ši konvencija nustatys būtiniausios Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių Europoje apsaugos standartus, kurie iš esmės būtini tais atvejais, kai pagal EŽTK suteikiama apsauga yra viršesnė už suteikiamą ES; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal EŽTK didinama Chartijoje įtvirtintų teisių, kurioms taikoma konvencija, apsauga ir kad Chartijoje įtvirtinamos kitos teisės ir principai, kurie įtraukti ne į EŽTK, bet į ją papildančius protokolus ir susijusias priemones;

18. primena, kad pagarbos žmogaus teisėms – pamatinės ES vertybės, įtvirtintos jos steigimo sutartyje, – skatinimas yra bendras jos santykių su trečiosiomis šalimis pagrindas; todėl laikosi nuomonės, kad minėtasis prisijungimas padės sustiprinti piliečių pasitikėjimą Europos Sąjunga ir padidins pasitikėjimą Sąjunga bendraujant su trečiosiomis šalimis žmogaus teisių klausimais; be to, pabrėžia, kad vienodas ir visapusiškas Pagrindinių teisių chartijos taikymas ES lygmeniu yra taip pat labai svarbus siekiant užtikrinti, kad būtų pasitikima Europos Sąjunga šiame dialoge;

19. pažymi, kad EŽTK atlieka svarbų vaidmenį interpretuojant Pagrindinių teisių chartiją, kadangi teisės, užtikrinamos chartijos ir atitinkančios teises, pripažįstamas EŽTK, turi būti interpretuojamos pagal pastarąją, ir kad pagal Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 3 dalį EŽTK yra įkvėpimo šaltinis Europos Sąjungos Teisingumo Teismui formuluojant bendruosius Sąjungos teisės principus; taip pat pažymi, kad pagal 53 EŽTK straipsnį jokia konvencijos nuostata negali būti suprantama kaip ribojanti ar neigiamai veikianti teises, pripažįstamas Pagrindinių teisių chartijos, todėl pastaroji išlaiko visą teisinę galią;

20. pabrėžia EŽTK ir Europos žmogaus teisių teismo praktikos svarbą kuriant dabartinių ir būsimų ES veiksmų piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų srityje teisinę sistemą ir gaires, ypač turint mintyje tai, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai ir patvirtinus Stokholmo programą pradedama vykdyti naujų formų integracija ir derinimas, susiję su piliečių laisvėmis, teisingumu ir vidaus reikalais;

21. pabrėžia, kad prisijungimas prie konvencijos visų pirma padės kurti darnesnę žmogaus teisių sistemą Europos Sąjungoje; mano, kad prisijungimas prie konvencijos sustiprins piliečių pasitikėjimą ES žmogaus teisių apsaugos srityje – užtikrins visapusę ir veiksmingą pagarbą pagrindinėms teisėms visais ES teisės normų vykdymo atvejais;

22. pabrėžia, kad prisijungus prie konvencijos gali būti, jog Europos žmogaus teisių teismui sprendžiant su EŽTK susijusius klausimus jo kompetencija negalės būti užginčyta remiantis ES teisės vidaus struktūra; taip pat pabrėžia, kad Europos žmogaus teisių teismo kompetencija neturi apsiriboti tik Europos piliečiais ar geografinė Europos Sąjungos teritorija (pvz., kai kalbama apie misijas ar delegacijas);

23. pažymi, kad ES prisijungus prie EŽTK, atsirad dar viena žmogaus teisių apsaugos priemonė – galimybė pateikti skundą Europos žmogaus teisių teismui dėl kurios nors iš ES institucijų arba valstybių narių veiksmų arba neveikimo įgyvendinant ES teisės normas srityje, kurią kartu reglamentuoja ir EŽTK; tačiau pabrėžia, kad tai nekeičia dabartinės Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijos sistemos ir Europos žmogaus teisių teismo sistemos, ir kad prieš teikiant bet kokį skundą pirma turės būti įvykdytas reikalavimas išnaudoti visas vidaus teisės gynimo priemones; ragina išnagrinėti prašymus ir skundus per pagrįstą laikotarpį; ragina Komisiją konsultuojantis su Europos Sąjungos Teisingumo Teismu ir Europos žmogaus teisių teismu pateikti nuorodas, kas yra tinkama Sąjungos vidaus teisės gynimo priemonė ir kas yra prejudicinio sprendimo priėmimas pagal ES teisę; pabrėžia, kad šiomis sąlygomis bus būtina užtikrinti, kad valstybių narių teismai perduotų bylas Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, jeigu aišku, kad jose nagrinėjami pagrindinių teisių klausimai;

24. pabrėžia, kad prisijungimas prie konvencijos kartu pareikalaus glaudesnio nacionalinių teismų, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos žmogaus teisių teismo bendradarbiavimo saugant pagrindines teises; pažymi, kad abiejų Europos teismų bendradarbiavimas paskatins plėtoti darnesnę teismų praktiką žmogaus teisių srityje;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

25. teigiamai vertina ir tai, kad EŽTK 1 straipsniu būtų užtikrinama apsauga ne tik ES piliečiams ir kitiems asmenims Europos Sąjungos teritorijoje, bet ir visiems Europos Sąjungos jurisdikcijai priklausantiems asmenims už jos teritorijos ribų;

26. suvokia, kad prisijungimas prie konvencijos pats savaime neišspręs ypatingai rimtų problemų, su kuriomis susiduria EŽTK sistema, t. y., viena vertus, dėl pernelyg didelio darbo krūvio, ypatingai išaugus individualių pareiškimų skaičiui ir, kita vertus, dėl Teismo struktūros ir veikimo reformos, siekiant susitvarkyti su šiuo darbo krūviu; pažymi, kad Europos žmogaus teisių teismas pripažįsta, kad jis veikia sudėtingoje teisinėje ir politinėje aplinkoje, ir pažymi, kad Protokolo Nr. 14 įsigaliojimas 2010 m. birželio 1 d. išties padės sumažinti nebaigtų procedūrų skaičių, bet jų visų neužbaigs; pabrėžia Interlakeno deklaracijos svarbą atsižvelgiant į Europos žmogaus teisių teismo reformą, visų pirma atkreipiant dėmesį į minėtos deklaracijos 4 dalį, kurioje tinkamai pažymima, kad reikia vienodai ir griežtai taikyti su Teismo priimtinumu ir jurisdikcija susijusius kriterijus;

27. mano, kad būtina išsaugoti Europos žmogaus teisių teismo nepriklausomybę darbuotojų ir biudžeto politikos atžvilgiu;

28. atkreipia dėmesį į tai, kad Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, atsižvelgiant į Sąjungos prisijungimo prie EŽTK konstitucinę svarbą, kelia jam griežtas sąlygas: Taryba turi vienbalsiai priimti sprendimą dėl susitarimo sudarymo po Europos Parlamento pritarimo, o susitarimas įsigalioja tik po to, kai kiekviena valstybė narė jam pritaria pagal joje galiojančią konstitucinę tvarką;

29. ragina ES valstybių narių nacionalinius parlamentus aiškiai parodyti norą ir pasirengimą lengvinti prisijungimo procesą įtraukiant nacionalinius teismus ir Teisingumo ministerijas;

30. pažymi, kad Sąjungos prisijungimas prie EŽTK reiškia, jog ES pripažįsta visą žmogaus teisių apsaugos sistemą, kuri buvo plėtojama ir yra kodifikuota daugelyje kitų Europos Tarybos dokumentų ir organų; šiuo požiūriu Sąjungos prisijungimas prie EŽTK yra pirmas esminis žingsnis, kuris vėliau turėtų būti papildytas, be kitų veiksmų, Sąjungos prisijungimu prie Europos socialinės chartijos, pasirašytos Turine 1961 m. spalio 18 d. ir peržiūrėtos Strasbūre 1996 m. gegužės 3 d., atsižvelgiant į Pagrindinių teisių chartijoje ir Sąjungos socialinėje teisėje įtvirtintus pasiekimus;

31. ragina Europos Sąjungą prisijungti prie Europos Tarybos organų, pvz., prie Europos komiteto prieš kankinimą, Europos komisijos kovai su rasizmu ir netolerancija ir Europos veiksmingo teisingumo komisijos (angl. CEPEJ); taip pat pabrėžia, jog būtina, kad Sąjunga dalyvautų žmogaus teisių komisaro, Europos socialinių teisių komiteto, Socialinės chartijos tarpvyriausybinių komiteto ir Europos migracijos komiteto darbe, ir ragina jį tinkamai informuoti apie šių organų išvadas ir priimamus sprendimus;

32. laikosi nuomonės, kad piliečių, demokratijos ir žmogaus teisių labui Europoje ir Europos Sąjungoje ir siekiant, kad žmogaus teisės būtų užtikrintos ir jų būtų paisoma, reikėtų stiprinti Europos Sąjungos institucijų ir specialiųjų Europos Tarybos organų bendradarbiavimą siekiant prisidėti prie didesnės darnos ir didesnio papildomumo žmogaus teisių srityje visos Europos mastu;

33. siekdamas perduoti prisijungimo prie konvencijos pridėtinę vertę piliečiams, siūlo Europos Tarybai ir ES parengti gaires, kuriose būtų aiškiai išdėstyti visi prisijungimo prie Konvencijos padariniai ir poveikis; tvirtina, kad Komisija ir valstybės narės turėtų teikti ES piliečiams informaciją siekdamas užtikrinti, kad jie visiškai išsąmonintų, kas yra papildoma priemonė ir kaip ją tinkamai naudotis;

34. pabrėžia, kad svarbu turėti neoficialią instituciją, kuri koordinuotų Europos Parlamento ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos informacijos dalijimąsi;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

35. pabrėžia, kad atsižvelgiant į tai, jog prisijungimas prie EŽTK svarbus ne tik ES institucijoms, bet ir Sąjungos piliečiams, reikia konsultuotis su Europos Parlamentu ir jį įtraukti į procesą vedant derybas, taip pat nedelsiant suteikti išsamią informaciją visais derybų etapais, kaip numatyta Europos Sąjungos sutarties 218 straipsnio 10 dalyje;

36. teigiamai vertina Ispanijos, šiuo metu Tarybai pirmininkaujančios valstybės, išipareigojamą prisijungimą prie konvencijos laikyti skubiu klausimu ir Europos Tarybos teigiamą požiūrį ir norą bendradarbiauti šiuo aspektu; ragina pirmininkausiančias valstybes Belgiją ir Vengriją visomis išgalėmis stengtis kuo greičiau, kuo paprasčiau ir kuo priimtinau užbaigti prisijungimo prie konvencijos procedūras, kad Europos Sąjungos piliečiai galėtų kuo greičiau turėti naudos dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie EŽTK;

37. atsižvelgdamas į svarbų vaidmenį, kuris pagal Lisabonos sutartį suteikiamas Europos Parlamentui pasirašant susitarimą dėl prisijungimo, primygtinai reikalauja, kad Europos Parlamentas būtų tinkamai informuojamas apie prisijungimo prie EŽTK derybų įgaliojimų apibrėžimą ir įtraukiamas glaudžiai bendradarbiauti vykstant išankstinėms diskusijoms ir derantis dėl konvencijos teksto, remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnio nuostatomis;

38. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto peržiūros konferencija Kampaloje (Uganda)

P7_TA(2010)0185

2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto peržiūros konferencijos Kampaloje (Uganda)

(2011/C 161 E/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į statuto šalių asamblėjos 2009 m. lapkričio 26 d. 8-ajame plenariniame posėdyje priimtą sprendimą ⁽¹⁾ 2010 m. gegužės 31 – birželio 11 d. Kampaloje (Uganda) sušaukti Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto peržiūros konferenciją,
- atsižvelgdamas į ankstesnes rezoliucijas ir pranešimus dėl peržiūros konferencijos ir ypač į rezoliuciją ICC-ASP/7/Res.2 dėl TBT teisėjų, prokurorų ir prokurorų pavaduotojų kandidatūrų iškelimo ir jų rinkimo procedūros,
- atsižvelgdamas į ankstesnes rezoliucijas dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo, ypač į 1998 m. lapkričio 19 d. ⁽²⁾, 2001 m. sausio 18 d. ⁽³⁾, 2002 m. vasario 28 d. ⁽⁴⁾ rezoliucijas, 2002 m. liepos 4 d. rezoliuciją dėl Amerikos tarnautojų apsaugos akto projekto ⁽⁵⁾, 2002 m. rugsėjo 26 d. ⁽⁶⁾ ir 2008 m. gegužės 22 d. ⁽⁷⁾ rezoliucijas,
- atsižvelgdamas į Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) Romos statutą ir į tai, kad jis įsigaliojo 2002 m. liepos 1 d.,
- atsižvelgdamas į Tarybai pirmininkaujančios šalies Europos Sąjungos vardu 2002 m. liepos 1 d. paskelbtą deklaraciją dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo,

⁽¹⁾ Rezoliucija ICC-ASP/8/Res.6.

⁽²⁾ OL C 379, 1998 12 7, p. 265.

⁽³⁾ OL C 262, 2001 9 18, p. 262.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P5_TA(2002)0082.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P5_TA(2002)0367.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P5_TA(2002)0449.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0238.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į tai, kad ir TBT, ir ES teikia svarbą teisės viršenybės principo ir pagarbos žmogaus teisėms bei tarptautinės humanitarinės teisės stiprinimui, taip pat taikos išsaugojimui ir tarptautinio saugumo stiprinimui, laikantis Jungtinių Tautų chartijos ir kaip numatyta Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnio 2 dalies b punkte,
 - atsižvelgdamas į tai, kad 2003 m. birželio 16 d. ES patvirtino bendrą poziciją 2003/444/BUSP dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo ⁽¹⁾, kurioje teigiama, kad TBT jurisdikcijai priskirti sunkūs nusikaltimai kelia nerimą visoms valstybėms narėms, kurios yra pasiryžusios bendradarbiauti siekdamos užkirsti kelią tiems nusikaltimams ir įveikti juos padariusių nusikaltėlių nebaudžiamumą ir kurios siekia paremti Teismo efektyvų veikimą ir paskatinti visuotinį jo rėmimą raginant kaip galima daugiau šalių tapti statuto šaliniais,
 - atsižvelgdamas į veiksmų planą, priimtą po 2004 m. vasario 4 d. ES įformintos bendrosios pozicijos ⁽²⁾ siekiant koordinuoti ES veiklą, užtikrinti Romos statuto visuotinumą ir vientisumą bei TBT nepriklausomumą ir efektyvų veikimą,
 - atsižvelgdamas į tai, kad ES priėmė pagrindinius principus ⁽³⁾, kuriuose nustatytos minimalios gairės, kurių turi laikytis TBT statuto šalys sudarydamos dvišalius susitarimus nepasiduoti,
 - atsižvelgdamas į keletą sprendimų ⁽⁴⁾, kuriuos priėmė ES Taryba teisingumo, laisvės ir saugumo srityje, siekdama stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą tiriant genocido atvejus, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus bei traukiant baudžiamojon atsakomybėn už juos nacionaliniu lygiu,
 - atsižvelgdamas į Stokholmo programą, kurioje ES institucijos raginamos remti ir skatinti Sąjungos ir valstybių narių veiklą prieš nebaudžiamumą ir kovoti su genocido nusikaltimais, nusikaltimais žmoniškumui ir karo nusikaltimais ir, atsižvelgiant į tai, skatinti valstybių narių ir TBT bendradarbiavimą;
 - atsižvelgdamas į tai, kad nuo tada, kai buvo išrinkti pirmieji teisėjai ir prokurorai, buvo padaryta didelė pažanga, ir į tai, kad šiuo metu teismas vykdo tyrimus penkiose valstybėse (Kenijoje, Kongo Demokratinėje Respublikoje, Sudane (Darfūre), Ugandoje ir Centrinės Afrikos Respublikoje),
 - atsižvelgdamas į tai, kad TBT peržiūros konferencija – tai palankus momentas aptarti Tarptautinio baudžiamojo teismo pažangą ir darbą siekiant atgrasyti nuo ginkluotų konfliktų ir juos išspręsti, ypač atsižvelgiant į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo,
 - atsižvelgdamas į Romos Statuto aiškinamąjį memorandumą, kuriame apibrėžiama TBT jurisdikcija ir kuriame išžagginimas, įtraukimas į seksualinę vergovę, vertimas užsiimti prostitucija, priverstinis apvaisinimas, priverstinė sterilizacija ar bet kokios kitos sunkios seksualinės prievartos formos yra laikomos nusikaltimu žmoniškumui,
 - atsižvelgdamas į Tarybos ir Komisijos padarytus pareiškimus dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto peržiūros konferencijos Kampaloje (Uganda),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi ES, siekdama apsaugoti ir padidinti tarptautinio teismo proceso nepriklausomumą, teisėtumą ir veiksmingumą, yra ištikima TBT rėmėja, skatina Romos statuto visuotinumą ir gina jo vientisumą,

⁽¹⁾ OL L 150, 2003 6 18, p. 67.

⁽²⁾ Tarybos dok. 5742/04.

⁽³⁾ Pagrindiniai principai dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto šalies ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimų dėl asmenų perdavimo teismui sąlygų.

⁽⁴⁾ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos sprendimas, įsteigiantis Europos institucijų tinklą ryšiams dėl už genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus atsakingų asmenų palaikyti (OL L 167, 2002 6 26, p. 1). 2002 m. birželio 13 d. pamatinis sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002 7 18, p. 1); 2003 m. gegužės 8 d. sprendimas 2003/335/TVR dėl genocido, nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo (OL L 118, 2003 5 14, p. 12).

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- B. kadangi ir ES derybų dėl plėtros ir naujų ES valstybių narių priėmimo proceso metu siekia, kad Romos statutą ratifikuotų kuo daugiau šalių ir kad jis būtų įgyvendinamas; kadangi Romos statuto ratifikavimas ir įgyvendinimas taip pat turėtų būti svarbus ES tikslas palaikant ryšius su kitomis partnerėmis, visų pirma su Jungtinėmis Valstijomis, Kinija, Rusija ir Izraeliu,
- C. kadangi ES sistemingai siekia į derybų įgaliojimus ir susitarimus su trečiosiomis šalimis įtraukti sąlygą dėl TBT,
- D. kadangi pagarba žmogaus teisėms, jų skatinimas, saugojimas ir universalumas sudaro Sąjungos etinio ir teisinio *acquis* dalį ir yra vienas Europos vienybės ir vientisumo ramsčių ⁽¹⁾,
- E. kadangi pastaraisiais dešimtmečiais išaugo ES kaip pasaulinės veikėjos vaidmuo,
- F. kadangi ypatingieji įgaliotiniai propaguoja ES politiką ir interesus regionuose bei šalyse, kuriose kilę neramumų, bei atlieka aktyvų vaidmenį dedant pastangas įtvirtinti taiką, stabilumą bei teisinės valstybės principus,
- G. kadangi ES buvo pirmoji regioninė organizacija, 2006 m. balandžio mėn. pasirašiusi su TBT bendradarbiavimo ir pagalbos susitarimą ⁽²⁾,
- H. kadangi per dešimt metų projektams, kurių tikslas – remti TBT ir tarptautinį baudžiamąjį teisingumą, ES pagal Europos demokratijos ir žmogaus teisių iniciatyvos (EIDHR) finansinę priemonę skyrė daugiau nei 40 mln. eurų,
- I. kadangi AKR ir ES Jungtinė parlamentinė asamblėja aktyviai siekė užtikrinti, kad tarptautinis baudžiamasis teisingumas būtų įtrauktas į patikslintą AKR ir ES partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą) ir priėmė keletą rezoliucijų, kuriomis siekiama į tarptautinį vystomąjį bendradarbiavimą ir atitinkamą politinį dialogą įtraukti kovą su nebaudžiamumu,
- J. kadangi peržiūros konferencija suteikia svarbią galimybę statuto šalims ir jo nepasirašiusioms valstybėms, pilietinei visuomenei ir kitoms suinteresuotosioms šalims dar kartą tvirtai išreikšti savo įsipareigojimą siekti teisingumo ir atskaitingumo,
- K. kadangi statuto šalys pasinaudojo peržiūros konferencijos suteikta proga, kad galėtų pažvelgti plačiau nei pasiūlyti Romos statuto pakeitimai ir kritiškai įvertinti TBT praėjus daugiau nei dešimčiai metų nuo jo įkūrimo bei plačiau įvertinti tarptautinio baudžiamojo teisingumo padėtį didžiausią dėmesį skiriant šioms keturioms pagrindinėms temoms: papildomumui, bendradarbiavimui, Romos statuto sistemos poveikiui nukentėjusiems ir paveiktoms bendruomenėms ir taikai bei teisingumui,
- L. kadangi, nors TBT statutą ratifikavo jau 111 šalių, tokiems regionams kaip Vidurio Rytai, Šiaurės Afrika ir Azija vis dar nepakankamai atstovaujama,
- M. kadangi šalių, tarptautinių organizacijų ir TBT bendradarbiavimas yra svarbus siekiant tarptautinio baudžiamojo teisingumo sistemos veiksmingumo ir sėkmės, ypač teisėsaugos pajėgumų atžvilgiu,
- N. kadangi pirmą kartą po TBT įsteigimo 2010 m. balandžio 19 d. buvo pateiktas prašymas dėl šalies nebendradarbiavimo,
- O. kadangi, remiantis papildomumo principo, kuriuo grindžiamas TBT Romos statutą, pagrindą sudarančia prielaida, asmenų, kurie įtariamai padarę nusikaltimus pagal tarptautinę teisę, veiksmus turi tirti ir prireikus juos patraukti baudžiamajon atsakomybėn pati šalis,

⁽¹⁾ ES sutarties 2 straipsnis, 3 straipsnio 5 dalis ir 6 straipsnis.

⁽²⁾ OL L 115, 2006 4 28, p. 50.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- P. kadangi daugeliu konflikto atvejų, kai į taikos kūrimo procesą nebuvo įtrauktas teisingumas, dažniausiai buvo grįžtama prie smurto,
1. dar kartą patvirtina savo tvirtą paramą TBT ir jo tikslams; pabrėžia, kad Romos statutą kaip pagrindinę ES demokratiškos principų ir vertybių dalį ratifikavo visos ES valstybės narės, ir todėl ragina valstybes nares visapusiškai laikytis statuto kaip ES *acquis* dalies;
 2. pabrėžia Afrikos šalies Ugandos pasirinkimo organizuoti peržiūros konferenciją svarbą ir reiskia paramą Teismo prašymui Adis Abeboje atidaryti ryšių su Afrikos Sąjunga biurą bei pripažinti Romos statuto sistemos visuotinį aspektą;
 3. pabrėžia Romos statuto universalumo principo svarbą ir ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją (Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę bendrai užsienio ir saugumo politikai) aktyviai skatinti prisijungimą prie statuto ir jo ratifikavimą;
 4. pakartoja savo poziciją, kad pagal jokių susitarimą dėl imuniteto negali būti sudarytos sąlygos jokių asmenų, kaltinamų padarius karo nusikaltimų, nusikaltimų žmoniškumui ar vykdytų genocidą, nebaudžiamumui; džiaugiasi JAV administracijos pranešimu, kad nebus sudaroma naujų susitarimų dėl imuniteto, ir ragina JAV ir jos partneres atsisakyti galiojančių tokio pobūdžio susitarimų;
 5. ragina valstybes nares dalyvauti peržiūros konferencijoje kuo aukštesniu lygiu, įskaitant valstybių ir vyriausybių vadovus, ir dar kartą viešai patvirtinti savo išsipareigojimą TBT;
 6. ragina valstybes nares dar kartą patvirtinti savo išsipareigojimą TBT ir pabrėžti praktinius veiksmus, kurių jos ketina imtis remdamos TBT, bei pažadėti, be kita ko, įgyvendinti Romos statutą, ratifikuoti ir įgyvendinti Teismo privilegijų ir imunitetų susitarimą, bendradarbiauti su kitomis valstybėmis, kurios turi mažiau pajėgumų, siekiant skatinti visuotinę teismo pripažinimą, ir patvirtinti savo dalyvavimą stiprinant papildomumo ir bendradarbiavimo sistemą, ypač poveikio nukentėjusiems ir paveiktoms bendruomenėms atžvilgiu bei kitose Romos statuto reglamentuojamose srityse;
 7. tvirtai pritaria, kad į TBT materialinę jurisdikciją būtų įtraukta Romos statuto 5 straipsnio 1 dalis dėl agresijos nusikaltimo, dėl kurios Specialioji Romos statuto šalių asamblėjos darbo grupė susitarė, kad šiame statute agresijos nusikaltimas reiskia asmens, kuris gali veiksmingai vykdyti šalies kontrolę ar nukreipti jos politinius ar karinius veiksmus, planuojamas, rengiamas, inicijuojamas ar vykdomas agresijos aktas, kuris savo pobūdžiu, sunkumu ir mastu akivaizdžiai pažeidžia Jungtinių Tautų chartiją;
 8. tvirtai teigia, kad priimant bet kokį sprendimą dėl agresijos nusikaltimo apibrėžties turi būti gerbiamas teismo nepriklausomumas; rekomenduoja, kad valstybės priimtų pasiūlymą, pagal kurį prieš TBT prokurorui pradėdant tyrimą nustatant, ar buvo įvykdytas agresijos aktas, nebūtų reikalaujama jokio jurisdikcinio filtro; ir kad, jei peržiūros konferencijos metu bus nuspręsta, kad reikia sukurti tokį jurisdikcinį filtrą, jos turėtų reikalauti, kad agresijos akto įvykdymo faktą nustatytų atitinkami rūmai Romos statyte nustatyto teisinio proceso metu;
 9. ragina valstybes nares reikšmingai prisidėti prie vertinimo ir aktyviai dalyvauti oficialiose grupės diskusijose bei pilietinės visuomenės (ir kitų suinteresuotųjų šalių) organizuojamuose renginiuose vykstant oficialiai konferencijai;
 10. ragina valstybes nares taip pat pasinaudoti peržiūros konferencijos teikiama proga ir dar kartą patvirtinti savo išsipareigojimą teismui pasirašant tam tikrus pasižadėjimus keturiomis įvertinimo temomis bei laikytis šių išsipareigojimų;
 11. remia TBT peržiūros konferencijos metu vykdamą kiekvieno Romos statuto įgyvendinimo ir poveikio etapo įvertinimo procesą turint mintyje nukentėjusių ir paveiktų bendruomenių požiūrį;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

12. susirūpinęs dėl Romos statuto sistemos poveikio nukentėjusiems, TBT jurisdikcijai priskirtų nusikaltimų paveiktiems asmenims ir bendruomenėms; mano, kad itin svarbu užtikrinti, kad nukentėjusieji ir paveiktos bendruomenės galėtų gauti informaciją apie teismą ir suprasti jo darbą ir kad nukentėjusiųjų teisės ir interesai turėtų būti svarbiausias Romos statuto bendruomenės rūpestis, turint mintyje tai, kad TBT yra teisminė institucija, kuri papildo pirminį valstybių vaidmenį teikiant apsaugą ir sudarant sąlygas kreiptis į teismą bei atlyginti nukentėjusiųjų nuostolius (kiekvienam atskirai ar kartu); mano, kad valstybės narės turėtų:

- aktyviai bendradarbiauti, kai asmeniui paskirtas TBT arešto orderis, sudaryti sąlygas to asmens pervežimui į TBT teismo sprendimo priėmimui;
- pripažinti TBT turimas naujoviškas nukentėjusiųjų teisės į teisingumo vykdymo užtikrinimo priemones, įskaitant galimybę nukentėjusiems dalyvauti TBT teismo procese ir kreiptis dėl žalos atlyginimo, atsižvelgiant į papildomą Aukų patikos fondo vaidmenį atlyginant žalą ir teikiant kitą pagalbą, įskaitant liudytojų apsaugą; užtikrinti, kad nukentėjusieji ir jų advokatai galėtų pasinaudoti tinkamo lygio pagalba ir apsauga;
- pripažinti Teismo iki šiol padarytą pažangą teikiant paramą paveiktoms bendruomenėms ir paskatinti jį toliau dirbti ta linkme; ir pabrėžti TBT operacijų vietoje svarbą didinant Teismo poveikį nukentėjusiems ir paveiktoms bendruomenėms;
- skirti ypatingą dėmesį toms grupėms, kurios istoriškai buvo paliktos nuošalyje, pvz., vaikams, moterims ir vietiniams gyventojams, siekiant užtikrinti, kad tarptautinis baudžiamasis teisingumas netaptų žalos didinimo ir stereotipų, su kuriais galbūt buvo susidurta, kūrimo priemone;
- paskelbti esminį finansinį indėlį į Aukų patikos fondą;
- kartu su pilietine visuomene dalyvauti peržiūros konferencijoje ir užtikrinti, kad būtų tinkamai atstovaujama jų nuomonėms, įskaitant dalyvavimą Žmogaus teisių tinklo organizuojamuose renginiuose paviljonuose „People’s Space“;

13. dar kartą ragina valstybes nars užtikrinti visapusišką statuto šalių, pasirašiusiųjų šalių ir teismo bendradarbiavimą, remiantis Romos statuto 86 straipsniu, siekiant laikytis tikslo ir siekio, pagal kurį, kaip išdėstyta statuto preambuleje, „padariusieji labai sunkius nusikaltimus, verčiančius viso pasaulio visuomenę susirūpinti, neturi likti nenubausti“, taikant šias priemones:

- remiantis Romos statuto IX dalimi, priimant nacionalinių teisės aktų dėl bendradarbiavimo, jei to dar nepadarė;
- dar kartą patvirtinant savo išsipareigojimą be jokių išlygų bendradarbiauti su teismu tiek, kiek reikia, ir teikti jam visą reikalingą pagalbą;
- apsvarstant galimybę sudaryti *ad hoc* susitarimus su teismu dėl nukentėjusiųjų ir liudytojų perkėlimo ir teismo sprendimų vykdymo;
- užtikrinant, kad bendradarbiavimas taptų nuolatiniu TBT statuto šalių asamblėjos darbotvarkės punktu, kad būtų aptariamoms aktualios teismo problemos ir poreikiai ir kad būtų įvertinta valstybių padaryta pažanga;

14. pritaria Romos statuto 124 straipsnio (pereinamosios nuostatos) peržiūrai ir aptarimui, pagal kurią valstybėms leidžiama pasirinkti, kad septynerius metus po statuto ratifikavimo jos piliečiams nebūtų taikoma teismo jurisdikcija dėl karo nusikaltimų, ir ragina nedelsiant šią nuostatą išbraukti iš statuto, kad įstatymas būtų vienodai taikomas visiems asmenims, kurie yra įtariamai padarius karo nusikaltimą statuto šalies teritorijoje arba nusikaltimas padarytas statuto šalies piliečio;

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

15. ragina valstybes nares teikti prioritetą tam tikrų ginklų naudojimo vykstant ne tarptautinio pobūdžio ginkluotam konfliktui kaip karo nusikaltimo įtraukimui į teismo jurisdikciją pagal Belgijos pasiūlymą dėl Romos statuto 8 straipsnio pakeitimų, kuris buvo pateiktas 8-osios statuto šalių asamblėjos sesijos metu ir pagal kurį nuodų, užnuodytų ginklų, troškinamųjų, nuodingųjų ir kitokių dujų bei visų analogiškų skysčių, medžiagų ar prietaisų, taip pat kulku, kurios patekusios į kūną išsiplečia ar susiploja, panaudojimas laikomas nusikaltimu ir vykstant ne tarptautinio pobūdžio ginkluotiems konfliktams;
16. pabrėžia teismo papildomumo principo veiksmingumą, kuriuo grindžiama išsami tarptautinio baudžiamojo teisingumo sistema (Romos statuto sistema) ir pagal kurį pirminę statuto šalių pareigą tirti tarptautinius nusikaltimus ir už juos patraukti baudžiamojon atsakomybėn aiškiai sustiprina papildoma (pagalbinė) TBT jurisdikcija;
17. tvirtai įsitikinęs, kad diskusijų Kampaloje metu valstybės narės turėtų:
- dar kartą patvirtinti savo pirminį išsipareigojimą išnagrinėti karo nusikaltimus, genocido nusikaltimus ir nusikaltimus žmonijai ir už juos patraukti baudžiamojon atsakomybėn bei išsipareigoti savo įstatymuose numatyti karo nusikaltimų, genocido ir nusikaltimų žmoniškumui apibrėžtis, laikantis Romos statuto;
 - dalyvauti užtikrinant teigiamą papildomumą, be kita ko, pabrėžiant veiksmingo nacionalinio teismo proceso poreikį, taip pat ir šalyse, kuriose labai reikalingas teisingumas, pvz., šalys, kuriose TBT vykdo tyrimus ir šalys, kuriose TBT vykdo preliminarią analizę;
 - pabrėžti veiksmingo nacionalinio teismo proceso pradėjimo ir įgyvendinimo svarbą ir ypač spręsti valstybių politinės valios trūkumo klausimą;
 - pabrėžti valstybių politinės valios įgyvendinti savo išsipareigojimus pagal papildomumo principą kūrimo didelę svarbą ir imtis veiksmų siekiant paskatinti valstybes stoti teisingumo pusėn ir kovoti su nebaudžiamumu;
18. ragina visas Romos statuto šalis, ypač ES valstybes nares, priimti nacionalinius teisės aktus, pagal kuriuos būtų užtikrinamas jų visapusiškas bendradarbiavimas su TBT, ar juos įgyvendinti;
19. ragina visas Romos statuto šalis susitarti su teismu dėl nuketėjusiųjų ir liudytojų perkėlimo ir sprendimų vykdymo užtikrinimo;
20. ragina Sąjungą, valstybes nares ir kitus tarptautinius donorus remti reformos procesus ir nacionalines pajėgumų kūrimo pastangas, skirtas nepriklausomai teisminei valdžiai, teisėsaugos sektoriui ir kalėjimų sistemai visose besivystančiose šalyse, kurias tiesiogiai paveikė Romos statute numatyti įvykdyti nusikaltimai, stiprinti ir taip užtikrinti veiksmingą papildomumo principo įgyvendinimą bei užtikrinti, kad valstybės laikytųsi teismo sprendimų;
21. ragina valstybes nares priimti diskusijomis Kampaloje pagrįstą rezoliuciją ir pabrėžti veiksmingo teisingumo nukentėjusiesiems užtikrinimo svarbą vykdant sąžiningus ir nešališkus teismo procesus;
22. ragina ES valstybes nares atnaujinti savo išsipareigojimą TBT ateityje;
23. remia TBT Romos statuto šalių aukšto lygio atstovų pareiškimą pripažinti liepos 17 d., t.y. dieną, kurią 1998 m. buvo priimtas Romos statutas, Tarptautine baudžiamojo teisingumo diena;
24. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai (Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei bendrai užsienio ir saugumo politikai), Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei šalių kandidačių vyriausybėms ir parlamentams.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

Bendrosios rinkos vartotojams ir piliečiams sukūrimas

P7_TA(2010)0186

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl bendrosios rinkos vartotojams ir piliečiams sukūrimo (2010/2011(INI))

(2011/C 161 E/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Vadovų Tarybai „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010)2020),
- atsižvelgdamas į profesoriaus Mario Monti pranešimą Komisijai dėl bendrosios rinkos atnaujinimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Piliečių darbotvarkė. Siekiant rezultatų Europai“ (COM(2006)0211),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Bendroji rinka XXI a. Europai“ (COM(2007)0724) ir Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Bendroji rinka. Rezultatų peržiūra“ (SEC(2007)1521), į 2007 m. rugsėjo 4 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl vienos bendros rinkos peržiūros ⁽²⁾ ir į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Bendrosios rinkos peržiūra: po vienerių metų“ (SEC(2008)3064),
- atsižvelgdamas į Komisiją komunikatą „Perspektyvos, prieinamumas ir solidarumas. Nauja socialinė vizija XXI amžiaus Europoje“ (COM(2007)0726) ir į Komisijos komunikatą „Bendrus interesus tenkinančios paslaugos, įskaitant bendrus interesus tenkinančias socialines paslaugas. Naujas Europos išsipareigojimas“ (COM(2007)0725) ir į 2006 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos Baltosios knygos dėl bendro intereso paslaugų ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 29 d. Komisijos rekomendaciją dėl priemonių, skirtų bendrosios rinkos veikimui gerinti ⁽⁴⁾ ir į 2004 m. liepos 12 d. Komisijos rekomendaciją dėl vidaus rinkos direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. liepos mėn. vidaus rinkos rezultatų suvestinę (SEC(2009)1007) ir į 2010 m. kovo 9 d. ⁽⁶⁾ bei 2008 m. rugsėjo 23 d. ⁽⁷⁾ Europos Parlamento rezoliucijas dėl vidaus rinkos rezultatų suvestinės,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „2007–2013 m. ES vartotojų politikos strategija. Vartotojų teisių stiprinimas, gerovės didinimas ir veiksminga jų apsauga“ (COM(2007)0099) ir į 2008 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2007–2013 m. ES vartotojų politikos strategijos ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. sausio 28 d. Komisijos komunikatą „Vartotojams teikiamos bendrosios rinkos naudos stebėseną. Antrasis Vartotojų rinkų suvestinės leidimas“ (COM(2009)0025) ir kartu į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Antroji Vartotojų rinkų suvestinė“ (SEC(2009)0076),

⁽¹⁾ Tikimasi 2010 m. balandžio mėn.

⁽²⁾ OL C 187 E, 2008 7 24, p. 80.

⁽³⁾ OL C 306 E, 2006 12 15, p. 277.

⁽⁴⁾ OL L 176, 2009 7 7, p. 17.

⁽⁵⁾ OL L 98, 2005 4 16, p. 47.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0051.

⁽⁷⁾ OL C 309 E, 2008 12 4, p. 46.

⁽⁸⁾ OL C 180 E, 2008 7 17, p. 26.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 2 d. Komisijos komunikatą dėl vartotojų *acquis* vykdymo (COM(2009)0330), į 2009 m. liepos 2 d. Komisijos ataskaitą dėl 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo, taikymo (Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje) (COM(2009)0336),
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 9 d. rezoliuciją dėl vartotojų apsaugos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl tarpvalstybinės įmonių e. prekybos su vartotojais Europos Sąjungoje (COM(2009)0557),
- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyriaus pranešimą „Europos bendrosios rinkos kliūtys 2008 m.“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. SOLVIT metinę ataskaitą dėl SOLVIT tinklo plėtros ir veiklos (SEC(2009)0142), į 2008 m. gegužės 8 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl veiksmų plano dėl integruoto bendrosios rinkos rėmimo paslaugų teikimo piliečiams ir įmonėms metodo (SEC(2008)1882) ir į 2010 m. kovo 9 d. Parlamento rezoliuciją dėl SOLVIT ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008, nustatantį su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus, kuriuo siekiama sukurti taisyklių ir principų, susijusių su akreditavimu ir rinkos priežiūra, bendrąją sistemą,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 26 straipsnį, kuriame nustatyta, kad „vidaus rinką sudaro vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje pagal Sutarčių nuostatas užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas“,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos (SES) 3 straipsnio 3 dalį, kurioje ES įpareigojama siekti „didelio konkurencingumo socialine rinkos ekonomika, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos, bei aukšto lygio aplinkos apsauga ir aplinkos kokybės gerinimu“,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, įtrauktą į Sutartį ES sutarties 6 straipsniu,
- atsižvelgdamas į SESV 9 straipsnį, kuriame nustatyta, kad „nustatydama ir įgyvendindama savo politikos kryptis ir veiksmus, ES atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kova su socialine atskirtimi, aukšto lygio švietimu, mokymu ir žmonių sveikatos apsauga“,
- atsižvelgdamas į SESV 11 straipsnį, kuriame nustatyta, kad „nustatant ir įgyvendinant ES politikos ir veiklos kryptis, ypač siekiant skatinti tvarią plėtrą, turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus“,
- atsižvelgdamas į SESV 12 straipsnį, kuriame nustatyta, kad „į vartotojų apsaugos reikalavimus atsižvelgiama nustatant bei įgyvendinant kitas ES politikos ir veiklos kryptis“,
- atsižvelgdamas į SESV 14 straipsnį ir 26 protokolą dėl bendrus ekonominius interesus tenkinančių paslaugų,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0046.

⁽²⁾ http://www.eesc.europa.eu/smo/news/Obstacles_December-2008.pdf.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0047.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A7–0132/2010),
- A. kadangi per daug kliūčių, susidariusių dėl informacijos apie teises ir galimybes trūkumo, fragmentiško reglamentavimo, kai kurių pagrindinių sričių teisės aktų iniciatyvų trūkumo, prasto taisyklių perkėlimo, netinkamo taikymo ir įgyvendinimo užtikrinimo, nepakankamo administracinio koordinavimo ir bendradarbiavimo, trukdo piliečiams, vartotojams ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), norinčioms judėti, pirkti, parduoti arba prekiauti kitose valstybėse narėse taip pat saugiai ir su tokiu pat pasitikėjimu kaip savo valstybėse narėse,
- B. kadangi tuo pat metu pastangos suderinti teisės aktus siekiant įveikti šias kliūtis kartais paskatindavo pernelyg didelį reglamentavimą, kuris daugeliui MVĮ, ypač labai mažoms įmonėms, norinčioms toliau veikti vietoje, o ne dirbti Europos rinkoje, taip pat vietos valdžios institucijoms turėjo neigiamą poveikį, ir todėl reikalingas geresnis reglamentavimas, sukuriantis mažiausią administracinę naštą,
- C. kadangi tik labai nedidelė procentinė dalis darbuotojų, paslaugų teikėjų ir specialistų ryžtasi judėti į kitą valstybę narę, *inter alia*, dėl to, kad tai pernelyg sudėtinga ir brangu dėl biurokratinių kliūčių ir pavojaus prarasti teises į socialinį draudimą,
- D. kadangi nedaug verslininkų ir mažųjų ir vidutinių įmonių siūlo prekes ir paslaugas už šalies rinkų ribų, nes trukdo kalbos barjerai, trūksta tikrumo dėl investicijų, mokėjimų ir išsipareigojimų ir skiriasi įvairių valstybių narių teisinės, administracinės, socialinės ir kultūros tradicijos,
- E. kadangi bendrosios rinkos nereikia atsieti nuo kitų horizontaliųjų politikos krypčių, visų pirma sveikatos, socialinės ir vartotojų apsaugos, darbo teisės, aplinkos apsaugos, tvarios plėtros ir išorės politikos,
- F. kadangi strategijoje „ES 2020“ reikėtų nustatyti tikroviškus tikslus ekologiškai žiniui socialinės rinkos ekonomikai ir tvariam augimui pasiekti iki 2020 m. ir darbo vietų kūrimui, taip pat ir aplinkos sektoriuje; kadangi strategijos „ES 2020“ pagrindas turėtų būti Europos bendroji rinka ir socialinio teisingumo, ekonomikos augimo ir dėmesio sutelkimo į piliečių naudą, vartotojų apsaugą ir MVĮ uždaviniai,
- G. kadangi bendrosios rinkos ir tarptautinės prekybos klausimai kaskart vis labiau vieni nuo kitų priklauso ir daro vieni kitiems įtaką,
- H. kadangi dauguma Europos Sąjungos piliečių nežino, kaip jie patys gali gauti konkrečios naudos iš bendrosios rinkos, nes informacijos apie ją per mažai, o ir ši nepakankamai gerai skelbiama,

Bendrosios pastabos

1. mano, kad ES išgyvena itin sudėtingą laikotarpį Europos bendrosios rinkos integravimo istorijoje; yra įsitikinęs, kad dabartinius ir būsimus uždavinius reikia spręsti nuosekliai, ryžtingai, atsidavusiai ir tvirtai, taip pat būtina tai daryti jautriai ir tikslingai, bendradarbiaujant vieniems su kitais ir rodant solidarumą; pabrėžia, kad tokiems veiksams būtinais reikės Europos Komisijos stipraus vadovavimo ir didelio iniciatyvumo, o Tarybos, valstybių narių ir Europos Parlamento – politinės valios;
2. pabrėžia, kad bendroji rinka yra ne tik ekonominė struktūra, ir bendrosios rinkos teisės aktais ginamos ir saugomos konkrečios pagrindinės piliečių teisės, pvz., teisė į saugumą ir privatumą, ir kad dėl to gerai veikianti bendroji rinka yra naudingiausia Europos piliečiams, vartotojams ir MVĮ sprendžiant daugelį šiuo metu ES kylančių ekonominių ir kitų uždavinių;
3. pabrėžia, kad, nepaisant ekonomikos, technologijų ir teisėkūros struktūros trūkumų, Europos bendroji rinka kartu su euro zona geriausiai atskleidžia tikrąją ES ekonominės integracijos ir vienybės svarbą ir yra ES piliečiams tikrai labiausiai matomas Europos integracijos laimėjimas;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

4. pabrėžia, kad bendroji rinka turėtų suteikti naujų galimybių mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, t. y. labiau skatinti prekių ir paslaugų sektorių plėtrą pagrindinį dėmesį skiriant žinioms ir technologijoms, kurios yra ateities ekonominės plėtros varomoji jėga;

5. palankiai vertina ir visiškai palaiko Komisijos ketinimą „į vidaus rinkos centrą grąžinti tuos, kurie joje gyvena ir kasdien ja naudojami“, taip pat Komisijos išsipareigojimą ryžtingai ginti bendrąją rinką visapusiškai naudojantis įgyvendinimo įgaliojimais ir parengti socialinę bei ekologinę Lisabonos sutarties išsipareigojimais grindžiamos bendrosios rinkos viziją;

Bendrosios rinkos integracija nėra negrįžtamas procesas

6. pabrėžia, kad integracija į bendrąją rinką nėra negrįžtamas procesas ir nuolatinio bendrosios rinkos buvimo nereikėtų laikyti savaime suprantamu dalyku;

7. išreiškia susirūpinimą, kad vėl atsiradus nacionalinio lygmens ekonominiam protekcionizmui bendroji rinka greičiausiai skiltų, todėl jo reikia vengti; yra susirūpinęs, kad dabartinė ekonomikos ir finansų krizė gali būti naudojama protekcionistinių priemonių įvairiose valstybėse narėse atnaujinimui pagrįsti, nors krizės sąlygomis, priešingai, reikėtų taikyti bendrus apsaugos mechanizmus;

8. mano, kad krizė smarkiai pakenkė bendrosios rinkos integracijai, o priešiškus bendrajai rinkai bei nepasitikėjimas ja sustiprėjo dėl valstybių narių ekonomikos sistemų trūkumų ir skirtumų;

9. primena, kad kovos su krize politika turėtų ne kenkti bendrosios rinkos integracijos procesui, o, priešingai, turėtų atverti galimybę reformuoti, sutvirtinti ir pagerinti dabartinę bendrosios rinkos struktūrą, išnaudoti ekologinės ekonomikos darbo vietų kūrimo potencialą ir atgauti piliečių, ypač vartotojų ir MVĮ, pasitikėjimą;

10. pabrėžia, kad vėl kuriant bendrąją rinką neturi būti vien tik atsižvelgiama į pastarąjį finansų nuosmukį ir kad ją atnaujinant reikia žvelgti plačiau nei į per krizę gautas pagrindines pamokas;

11. pabrėžia, kad vėl kuriant bendrąją rinką turėtų būti siekiama konkrečių, išmatuojamų, įgyvendinamų, svarbių ir laiku apibrėžtų uždavinių, kurie turi būti įgyvendinami tinkamomis ir veiksmingomis politikos priemonėmis, pagrįstomis keturiomis judėjimo laisvėmis, kuriomis gali naudotis visi ES piliečiai;

12. pabrėžia, kad Europos bendrajai rinkai žūtūt reikia naujos paskatos ir tvirto ES institucijų, ypač Komisijos, vadovavimo bei valstybių narių politinės atsakomybės, siekiant atkurti bendrosios rinkos patikimumą ir pasitikėjimą ja;

Reikalingas visa apimantis ir bendras požiūris į bendrąją rinką

13. mano, kad reikia papildyti ankstesnę bendrosios rinkos sampratą, kad ji taptų įtraukesnė, pabrėžia, kad visiems, kurie kuria ir įgyvendina bendrąją rinką, reikia labiau visa apimančio požiūrio, kad būtų visapusiškai integruoti piliečiams rūpimi dalykai;

14. pabrėžia, kad stipresnė, gilesnė ir plečiama bendroji rinka yra gyvybiškai svarbi siekiant ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo;

15. pabrėžia, kad bendroji rinka turėtų būti svarbiausia siekiant tvarios ir didelio konkurencingumo socialinės rinkos ekonomikos tikslo, susijusio su strategijos „ES 2020“ ilgalaike vizija;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

16. mano, kad bendroji rinka yra labai svarbi strategijos „ES 2020“ sėkmės prielaida; todėl siūlo, kad bet kuri strategija ir politikos kryptys Europos bendrajai rinkai atgaivinti būtų koordinuojamos ES institucijų ir grindžiamos praktišku, išsamiu ir plačios apimties sandoriu, kurį palaikytų visos valstybės narės ir kuriame pagrindinis dėmesys būtų skiriamas prioritetams, dėl kurių valstybės narės iš tikrųjų prisiimtų atsakomybę ir kuriuos jos veiksmingai įgyvendintų nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis;

17. pabrėžia, kad bendroji rinka turi būti naudinga vartotojams, t. y. užtikrinti geresnę kokybę, didesnę įvairovę, priimtinas prekių bei paslaugų kainas ir prekių bei paslaugų saugą;

18. ragina ieškoti naujos politinio mąstymo paradigmos, kurioje piliečiams, vartotojams ir MVĮ būtų skirtas didžiausias dėmesys iš naujo kuriant Europos bendrąją rinką; mano, kad to galima siekti, jeigu Europos pilietis būtų dėmesio centre kuriant Europos Sąjungos politiką;

19. teigia, kad norint atkurti bendrąją rinką reikia veiksmingai įtvirtinti tinkamesnę valdžios pasidalijimą ir atsvaros mechanizmus, taip pat reikia gilesnio dialogo, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į piliečių ir vartotojų poreikius; mano, kad faktais pagrįstas ir pilietiškesnis požiūris padės ES susigrąžinti visuotinį pasitikėjimą Europos bendrąja rinka ir rasti tinkamą iniciatyvų tvirtinimo planą, kad ES įgytų reikiamą konkurencinį pranašumą nepažeidžiant socialinės plotmės;

20. pakartoja, kad pagrįstas bendrosios rinkos socialinio poveikio, poveikio vartotojams, aplinkai ir ekonominio poveikio vertinimas, kuris turėtų būti įtrauktas į visus pasiūlymus dėl bendrosios rinkos, svarbus visuomenės pasitikėjimui įgyti, taip pat juo bus užtikrintas realus socialinių, vartotojų apsaugos ir ekonomikos tikslų integravimas;

21. mano, kad sienų panaikinimas bendrojoje rinkoje dar labiau sustiprino Europos konkurencingumą globalizuotame pasaulyje;

22. pabrėžia, kad tinkamas vidaus rinkos veikimas neatskiriamas nuo Europos kaip pasaulinės ekonomikos veikėjos vaidmens; mano, kad Europos Sąjunga turi apsaugoti savo socialinį bei ekologinį modelį, skatindama griežtai laikytis jos taisyklių, taikomų importuojamiems gaminiams ir paslaugoms, ir ryžtingai gindama šių taisyklių taikymą daugiašalėse institucijose, ypač per ginčų sprendimo procedūras Pasaulinėje prekybos organizacijoje;

23. pabrėžia, kad vidaus rinka ir bendroji valiuta atlieka Europos apsauginio skydo vaidmenį ir sumažina neigiamą finansų krizės poveikį Europos verslui ir piliečiams;

Bendrosios rinkos politikos kūrėjų svarstyliniai uždaviniai ir galimybės

24. mano, kad svarbiausias uždavinys, kurį turi spręsti ES – tai išlaikyti atviros ekonomikos, pajėgios skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą bei pateikti integruotą didžiųjų būsimų uždavinių (konkurencingumo, mokslinių tyrimų ir plėtros, pramonės politikos, demografinių iššūkių, aplinkos, technologijų ir kt.) sprendimą, ir ekonominės sistemos, kuri taip pat gali teikti piliečiams reikalingą vartotojų apsaugą ir socialines bei aplinkos apsaugos garantijas, pusiausvyrą;

25. pabrėžia, kad bendrosios rinkos taisyklės įgyvendinamos vis dar nevienodai, nes rinkos tinklai nėra pakankamai sujungti, o tai reiškia, kad įmonės ir piliečiai vykdydami tarpvalstybinę veiklą kasdien susiduria su nuolatiniams sunkumais, nes sudarant vieną sandorį gali reikėti taikyti 27 skirtingas teises sistemas;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

26. pabrėžia, kad svarbu sukurti ekologinę bendrąją rinką naujoms mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančioms ir aplinkos apsaugos technologijoms, paslaugoms ir gaminiam, rengiant Europos Sąjungos lygmens standartus, susijusius su išmetamu anglies dioksidu; nurodo, kad aiškūs standartai efektyviai energiją vartojantiems produktams ir jų ženklavimas laipsniškai turi tapti privalomi visoje ES; pažymi, kad rengiant naujus su anglies pėdsaku susijusius standartus turėtų būti atsižvelgiama į esamą metodiką ir standartus; pabrėžia, kad šiais standartais neturi būti sukurta pernelyg apsunkinančių reikalavimų, ypač MVĮ;

27. ragina, kad skaitmeniniame amžiuje ES visapusiškai išnaudotų interneto, e. prekybos ir IRT sklaidos MVĮ bei viešojo administravimo teikiamą potencialą ir galimybes bendrajai rinkai toliau plėtoti ir sudarytų sąlygas jais naudotis visiems ES piliečiams; pabrėžia, kad kuriant naujas technologijas turi būti atsižvelgiama į poreikį apsaugoti piliečius, vartotojus ir MVĮ bei tuos, kurių padėtis yra pažeidžiamiausia;

28. pabrėžia, kad svarbu kurti naujus verslo modelius, kuriuos taikant autorių teisių ir gretutinių teisių turėtojams būtų tinkamai atlyginama nesukuriant nereikalingų interneto prieigos prie kūrinių apribojimų vartotojams;

29. pritaria iniciatyvoms, kurių Komisija imasi siekdama bet kurioje būsimoje strategijoje teikti pirmenybę moksliniams tyrimams, žinioms ir naujovėms; tikisi, kad bus skirta pakankamai išteklių būsimoje ES biudžetuose siekiant spręsti esminius klausimus; šiomis aplinkybėmis primena, jog būtina skubiai baigti svarstyti Bendrijos patento klausimą; siūlo Komisijai pradėti nagrinėti galimus būdus, skirtus apibrėžti konkrečioms gairėms, kuriomis remiantis būtų vertinama pažanga mokslinių tyrimų, žinių ir naujovių srityse;

30. pritaria Komisijos pastangoms skatinti gaminamų prekių saugą įsigaliojant 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 765/2008, nustatančiam su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus;

Piliečiai ir vartotojai bendrojoje rinkoje

31. yra įsitikinęs, kad Europos piliečių suvokimas, išmanymas ir žinios apie bendrąją rinką yra menki, jiems tai atrodo painu arba nepriimtina arba jie iš viso nežino apie bendrąją rinką iš dalies dėl politinės valios ir informacijos trūkumo ir dėl mažo visuomenės informavimo lygio; mano, kad reikia imtis konkrečių veiksmų, kad būsimoji Europos Sąjungos politika, susijusi su bendrąja rinką, labiau atitiktų piliečių, ypač vartotojų ir MVĮ, poreikius, ir kad suteiktų jiems apčiuopiamų rezultatų;

32. pabrėžia, kad siekdamas užtikrinti Europos piliečių socialinę ir ekonominę paramą ir bendradarbiavimą, ES ir valstybės narės turi aktyviai propaguoti Europos ekonominės integracijos teikiamas galimybes ir iš esmės keisti visuotinį suvokimą apie bendrąją rinką, informuodamos gyventojus apie rinkos jiems teikiamą naudą bei veiksmingą naudojimosi savo teisėmis būdus ir padėdamos jas suprasti; todėl mano, kad sektoriams, kurie daro tiesioginį poveikį kasdieniam piliečių gyvenimui ir vartotojų poreikiams, kuriant bendrąją rinką turėtų būti skiriamas didžiausias dėmesys;

33. mano, kad akivaizdžiausios problemos, kurias patiria vartotojai, ypač paslaugų sektoriuje, ir kurias norint gauti greitų rezultatų, reikia spręsti prioritetine tvarka, yra šios: 1) galimybė gauti saugius produktus ir kokybiškas paslaugas, 2) galimybė susipažinti su patikima, palyginama ir objektyvia informacija, įskaitant kainų palyginimą, 3) didesnis teisinis saugumas ir aiškesni sutartiniai santykiai, 4) didesnis mokėjimo saugumas, 5) galimybė naudotis tinkamais, prieinamais ir veiksmingais žalos atlyginimo mechanizmais ir 6) geresnis sistemos išmanymas ir didesnis pasitikėjimas ja;

34. teigia, kad piliečiams nėra suteikiama pakankamai informacijos apie bendrosios rinkos teisės aktus ir apie piliečių teises bei jų įgyvendinimą; pabrėžia, kad reikia geriau organizuoti atitinkamas interneto svetaines, tinklą SOLVIT ir kontaktinius centrus; mano, kad šias iniciatyvas reikia geriau koordinuoti ir geriau apie jas supažindinti, nes iki šiol jos nepasiekė savo tikslinės auditorijos; pabrėžia Komisijos portalo „Jūsų Europa“ vaidmenį informuojant piliečius ir įmones gyvenimo, darbo ir verslo galimybių Europos Sąjungoje klausimais; siūlo stiprinti esamus kontaktinius centrus, o ne steigti naujus;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

35. mano, kad atsakingo verslo pasaulio požiūriu, siekiant, kad būtų laikomasi įmonių atsakomybės principo, konkurencijos taisyklių ir paisoma vartotojų ekonominių interesų, skatinimas padės padidinti vartotojų pasitikėjimą, nes bent jau to reikia siekiant sustiprinti vartotojų apsaugą;

36. tvirtina, kad ekonomikos integracijos iniciatyvos bus sėkmingos, jeigu piliečiai bus įtikinti, kad jų socialinės teisės yra saugomos ir kad vidaus rinkos politika darys teigiamą poveikį socialinei politikai;

37. apgailestauja, kad tik labai nedidelė procentinė dalis piliečių, vartotojų ir MVĮ žino apie esamas kitas žalos atlyginimo priemones arba kaip pateikti skundą Komisijai; pažymi, kad esamos problemų sprendimo sistemos, skirtos piliečiams ir įmonėms, pvz., tinklas SOLVIT, turi būti stiprinamos remiantis 2010 m. kovo 2 d. Europos Parlamento pranešimu dėl SOLVIT (2009/2138 (INI)); ragina Komisiją inicijuoti pagreintą procesą dėl Sutarties pažeidimo, jei neišspręstas SOLVIT skundas atskleidžia *prima facie* Bendrijos teisės pažeidimą; apgailestauja, kad nepaisant Komisijos rekomendacijų, alternatyvūs konfliktų sprendimo mechanizmai dar nebuvo tinkamai sukurti arba dar neveikia patenkinamai;

38. pabrėžia, kad vartotojų asociacijos atlieka svarbų vaidmenį platindamos vartotojams informaciją apie jų teises, teikdamos paramą sprendžiant vartotojų ginčus ir gindamos jų interesus kuriant vidaus rinką;

Mažosios ir vidutinės įmonės bendrojoje rinkoje

39. patvirtina, kad MVĮ yra svarbiausia Europos ekonomikos pagrindo dalis ir yra pagrindiniai Europos darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo, persiorientavimo į ekologinę ekonomiką ir socialinės sanglaudos veiksniai; tvirtina, kad MVĮ privalo aktyviai dalyvauti išsiplėtusioje ES, siekiant padaryti bendrąją rinką konkurencingesnę, ir pabrėžia, kad turi būti dedamos didesnės pastangos siekiant pagerinti MVĮ patekimą į bendrąją rinką, palengvinti jų plėtrą ir visiškai išnaudoti jų verslumo potencialą;

40. mano, kad turėtų būti toliau šalinamos kliūtys, susijusios su MVĮ patekimu į viešųjų pirkimų rinkas, siekiant sustiprinti vidaus rinkos konkurencingumą, tiksliau tariant, reikėtų supaprastinti reikalavimus, susijusius su MVĮ dalyvavimu perkančiųjų organizacijų rengiamuose viešuosiuose konkursuose;

41. skatina būsimas bendras Komisijos ir valstybių narių iniciatyvas: 1) remti mažas kitose ES valstybėse veikiančias įmones; 2) realiai mažinti administracinę, finansinę ir reglamentavimo našta, visų pirma administracines kliūtis, su kuriomis susiduria MVĮ, nesvarbu, ar jos veikia rinkoje vietos, nacionaliniu ar Europos lygmeniu, pagal proporcingumo principą; šiuo atžvilgiu ragina valstybes nares ir Europos Komisiją griežtai įgyvendinti ir taikyti „visų pirma galvokime apie mažuosius“ principą, kaip apibrėžta Smulkiojo verslo akte;

42. ragina Komisiją dėti daugiau pastangų siekiant padėti MVĮ įveikti kalbų barjerą, kuris dažnai trukdo joms vykdyti veiklą kitose valstybėse narėse, teikiant visą informaciją ir paslaugas, susijusias su bendrąja rinką, visomis oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis;

43. yra pasiryžęs toliau mažinti perteklinį reglamentavimą (angl. *gold plating*) naujuosiuose bendrosios rinkos teisės aktuose ir ragina valstybes nares, ypač jų parlamentus, ir toliau išsipareigoti kovoti su pertekliniu reglamentavimu perkeltiant ES teisės aktus į nacionalinę teisę, nes dėl to susidaro papildoma našta, kuri ypač slėgia MVĮ;

44. sutinka, kad tinkamai įgyvendinant Smulkiojo verslo aktą (ypač jei Komisija griežtai taikys MVĮ tyrimą siūlydama naujas teises vidaus rinkos priemones) ir įvedus Europos privačiosios bendrovės statutą, bus užtikrintas praktinis MVĮ integravimas į atitinkamą ir perspektyvią vieną bendrą Europos sistemą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

45. tvirtai remia reglamentą, nustatantį ateities ES patentų vertimo reikalavimus, kurie padės ES patentams galiausiai virsti tikrove ir sustiprins Europos, kaip inovacijų varomosios jėgos ir rimtos konkurentės, vaidmenį pasaulyje; be to, pritaria, kad būtų persvarstyta Bendrijos prekių ženklų sistema siekiant geresnės šios sistemos kokybės ir geresnių perspektyvų;

46. pažymi, kad ekonomikos krizės metu didžiausia MVĮ problema – nepakankamos galimybės gauti finansavimą; apgailestauja, kad didiesiems bankams pasitraukus iš kaimo vietovių ir mažai apgyvendintų bei ekonomiškai silpnų regionų galimybių gauti finansavimą stoka tapo rimta MVĮ problema; džiaugiasi svarbiu taupomųjų bankų ir įvairių kooperatinių judėjimų vaidmeniu finansuojant regioninę ekonomiką ir jų indėliu į socialinės rinkos ekonomikos plėtrą skatinant etinius ir socialinius projektus;

47. pritaria tam, kad pranešimų procedūra, apibrėžta Direktyvoje 98/34/EB, yra labai veiksminga priemonė siekiant, viena vertus, patobulinti nacionalinius teisės aktus, o kita vertus, išvengti bendrojoje rinkoje ypač MVĮ kylančių kliūčių; mano, kad Komisija turėtų stiprinti šį mechanizmą pradėdama pagreintą pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, jeigu valstybė narė nesilaiko Komisijos paskelbtos išsamios nuomonės arba neatsižvelgia į valstybės narės paskelbtą išsamią nuomonę;

48. mano, kad įvairios ekonomikos ir socialinės politikos kryptys, pvz., biudžeto, mokesčių, švietimo ir mokslinių tyrimų politika, turi būti koordinuojamos ES lygmeniu;

Bendrosios rinkos teisės aktai, jų vykdymo užtikrinimas ir geresnis reglamentavimas

49. tvirtina, kad pagal subsidiarumo principą didžiausia administracinė ir teisinė atsakomybė už bendrąją rinką tenka valstybėms narėms ir, atsižvelgiant į aplinkybes, jų regioninėms ir vietos valdžios įstaigoms, todėl jos kartu su ES institucijomis turi būti tikros Europos bendrosios rinkos ir jos valdymo šeiminkės;

50. tvirtina, kad iš vidaus rinkos ir vartotojų rinkų suvestinių aiškiai matyti, jog valstybės narės dar nėra pasiekusios savo tikslų tinkamai perkelti ir taikyti bendrosios rinkos teisės aktus bei užtikrinti jų vykdymą; kad delsiama perkelti Europos teisės aktus ir tai neleidžia sudaryti vienodų sąlygų, kurios būtinos gerai veikiančiai vidaus rinkai, ypač paslaugų sektoriuje;

51. pažymi, kad laipsniška taisyklių fragmentacija ir nesuderinamumas įgyvendinant teisės aktus ES vis labiau kenkia bendrosios rinkos kūrimui; pažymi, kad ES dar turi patvirtinti tarpusavyje suderintų politikos priemonių rinkinį tiesioginėms ir netiesioginėms kliūtims, trukdančioms gerai veikiančiai vidaus rinkai, pašalinti;

52. palankiai vertina Komisijos geresnio reglamentavimo iniciatyvą, dėl kurios taisyklės būtų veiksmingesnės ir valstybės narės tinkamai jas taikytų; primygtinai ragina Komisiją išsaugoti savo paskatą, nes skubus šios strategijos įgyvendinimas labai prisidėtų prie sėkmingo bendrosios rinkos atnaujinimo;

53. atkreipia dėmesį į naują „protingo reguliavimo“ koncepciją, apibrėžtą Komisijos komunikate dėl strategijos „ES 2020“;

Rezultatai

Didesnis institucijų vaidmuo nustatant ir įgyvendinant bendrosios rinkos taisykles

54. siūlo Komisijai, siekiant pagerinti bendrosios rinkos teisės aktų perkėlimą, taikymą ir vykdymo užtikrinimą, sudaryti visų suinteresuotųjų subjektų, dalyvaujančių rengiant ir įgyvendinant tokius teisės aktus bei užtikrinant jų vykdymą naujomis priemonėmis, pavyzdžiui, pasiūlytomis metiniame bendrosios rinkos forume, partnerystę;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

55. ragina Komisiją užtikrinti tinkamą bendrosios rinkos teisės aktų įgyvendinimą ir perkėlimą vykdamas labiau sistemingą ir nepriklausomą stebėjimą, kad būtų paspartintos ir operatyviai atliekamos procedūros dėl išipareigojimų nevykdymo; tvirtina, kad delsimas spręsti ginčus dėl išipareigojimų nevykdymo neigiamai paveiks piliečių interesus bendrojoje rinkoje;

56. prašo Komisiją parengti naujų, kitų nei oficiali pažeidimo nagrinėjimo procedūra, metodų, kurie padėtų pagerinti vidaus rinkos taisyklių perkėlimą į nacionalinę teisę ir įgyvendinimą; atsižvelgdamas į tai prašo jos apsvarstyti naujoviškus mechanizmus, pvz., Paslaugų direktyvoje numatytą abipusio vertinimo procedūrą, kad būtų skatinamos tarpusavio vertinimo priemonės ir valstybių narių atsakomybė, taip pat gerinti neformalaus problemų sprendimo mechanizmus, pvz., SOLVIT ir EU-PILOT, kurie būtų labai naudingi piliečiams, kasdien susiduriantiems su bendrosios rinkos problemomis;

57. ragina Komisiją skirti daugiau dėmesio galiojančių teisės aktų dėl bendrosios rinkos sistemingo vertinimo ir supaprastinimo priemonėms, kartu, kai įmanoma, mažinant biurokratiją piliečių ir įmonių labui;

58. ragina Komisiją užtikrinti tinkamą koordinavimą ir dirbti bendradarbiaujant su Parlamentu ir nacionalinėmis valstybių narių vyriausybėmis, taip pat su pagrindiniais prekybos partneriais ir verslo bei vartotojų asociacijomis atliekant prekių rinkos priežiūrą ir užtikrinant tarpvalstybinį vartotojų apsaugos teisės vykdymą, taip pat veiksmingiau informuoti Europos vartotojus ir piliečius;

59. pataria Komisijai atlikti nepriklausomą tyrimą, kad nustatytų 20 svarbiausių su bendrąja rinka susijusių nepasitenkinimo ir nusivylimo, kurių kasdien patiria piliečiai, šaltinių, visų pirma kalbant apie darbo rinką, e. prekybą, tarpvalstybinę medicininę priežiūrą, transporto priemonių pirkimą ir nuomą, pensijų perkėlimą, profesinių kvalifikacijų abipusį pripažinimą, vaikų globą, įvaikinimą, priežiūrą ir pašalpas;

60. ragina Komisiją stengtis kurti geresnę priemonę peržiūrėti, kaip bendrosios rinkos taisyklės taikomos visais lygmenimis ir įvairiose valstybėse narėse bei kaip piliečiams ir įmonėms suteikiama galimybė naudotis bendrosios rinkos teisėmis;

61. prašo Komisijos daugiau padėti valstybės narėms ir prireikus jų regioninėms ir vietos valdžios institucijoms, kad joms būtų lengviau laikytis ES standartų; pabrėžia, kad visos ES institucijos turi griežtinti taisykles ir skatinti valstybes nares vis labiau stengtis tinkamai ir laiku perkelti teisės aktus siekiant užtikrinti, kad tokios pačios taisyklės būtų taikomos visoje ES;

62. ragina stiprinti Parlamento vaidmenį bendrosios rinkos teisės aktų taikymo, vykdymo užtikrinimo ir stebėjimo srityse; mano, kad stiprinant Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų vaidmenį pagal Lisabonos sutartį gerės dviejų parlamentinių lygmenų sąveika;

63. ragina valstybes nares užtikrinti geresnį koordinavimą ir keitimąsi gerąja bendrosios rinkos patirtimi, visų pirma naudojant vidaus rinkos informacinę sistemą ir gerinant bendrosios rinkos ir vartotojų apsaugos specialistų mokymą nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis;

64. primygtinai reikalauja, kad Komisija užtikrintų: nepriklausomą teisinių pasiūlymų kokybės tyrimą; *ex-ante* ir *ex-post* priemonių, skirtų teisės aktų veiksmingumui tikrinti, patvirtinimą; lyginamosios analizės su tarptautine gerąja patirtimi naudojimą; atitikties vertinimą atlikimą socialiniam ir aplinkos apsaugos ir ekonominiam poveikiui ES ir nacionaliniu lygmenimis nustatyti;

Priemonės piliečiams ir MVĮ veiksmingiau informuoti ir suteikti jiems teisių bendrojoje rinkoje

65. ragina Komisiją ir valstybes nares rengti tikslią informavimo strategiją, kurioje daugiausia dėmesio skiriama kasdienėms problemoms, piliečių patiriamoms apsigyvenant ir įsidarbinant kitoje valstybėje narėje, ypač vykdamas tarpvalstybinius sandorius, judant, perkant arba parduodant kitose šalyse, taip pat socialiniams, sveikatos ir vartotojų apsaugos bei aplinkos apsaugos standartams, kuriais jie gali pasitikėti; mano, kad ši informavimo strategija būtinai turi apimti ir problemų sprendimo metodus, pvz., SOLVIT;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

66. ragina Komisiją ir valstybes nares paspartinti savo pastangas, kuriomis siekiama, kad bendroje rinkoje naudojami produktų standartai taptų pagrindiniais pasauliniais standartais, tokiu būdu užtikrinant vienodas sąlygas Europos bendrovėms, ypač MVĮ, norinčioms dirbti už bendrosios rinkos ribų;

67. ragina Komisiją planuojant savo metinę veiklą pirmenybę skirti vartotojams palankiems su bendrąja rinka susijusiems teisės aktams, kurie daro įtaką kasdieniam Europos piliečių gyvenimui; mano, kad apie šį prioritetą reikia informuoti per atitinkamas informacijos kampanijas, siekiant stiprinti piliečių suvokimą apie bendrąją rinką;

68. primena, kad šalia Europos institucijų arba valstybių narių simbolinių veiksmų, kaip antai „reklamos kampanijų“, svarbi ir lygiagreti decentralizuota komunikacija – kai labiau įtraukiami vietos veikėjai ir nacionalinė, regioninė bei vietos žiniasklaida (ypač vietos žiniasklaidos priemonių atstovai), kuri būtų labiau sutelkta į kasdienes problemas, vartotojams išylančias vidaus rinkoje (pvz., banko išlaidų kitoje valstybėje narėje, kito operatoriaus pasirinkimo, išlaidų telefonijai palyginimo ir t. t.);

69. ragina Komisiją pradėti reguliarius tyrimus, kuriuos vykdant nagrinėjami bendrosios rinkos ir paprasto Europos piliečio ryšiai, daugiausia dėmesio skiriant šių ryšių sąnaudų ir naudos santykiui bei piliečių patiriamoms kasdienėms problemoms įvertinti;

70. ragina valstybes nares, padedant Komisijai, gerinti problemų sprendimo priemones, visų pirma tinklą SOLVIT, skiriant papildomų finansinių ir žmogiškųjų išteklių bei persvarstant savo įgaliojimus ir taip užtikrinant, jog šios priemonės padėtų veiksmingai spręsti įvairias problemas, su kuriomis susiduria piliečiai ir įmonės; ragina Komisiją pirmiausia prioriteto tvarka užbaigti bendrosios rinkos rėmimo paslaugų projektą, kad piliečiai ir įmonės turėtų galimybę lengvai gauti jiems reikiamą informaciją ir konsultacijas problemoms, su kuriomis jie susiduria, spręsti;

71. skatina Komisiją ir valstybes nares, vykdant informacines kampanijas ir griežtesnius patikrinimus, išlaikyti ir stiprinti savo pastangas didinant piliečių pasitikėjimą „CE“ ženklu, pagrindine priemone vartotojų teisėms ir kokybės standartams bendrojoje rinkoje užtikrinti;

72. pabrėžia esminį Europos įmonių tinklo vaidmenį sudarant sąlygas MVĮ naudotis galimybėmis, kurias teikia bendroji rinka; pabrėžia, kad dėl biurokratinių įpareigojimų nepanaudojami vertingi ištekliai ir tai Europos įmonių tinklui trukdo labiau susitelkti ties pagrindiniu uždaviniu – teikti MVĮ jų poreikiams pritaikytą paramą; ragina Komisiją labiau pasinaudoti Europos įmonių tinklu tiksliniam informacijos platinimui, taip pat sumažinti biurokratinę naštą Europos įmonių tinklo partneriams;

Strateginiai pranešimai ir pasiūlymai

73. siūlo Komisijai, kad bendrosios rinkos strategija apimtų keturias pagrindines pakopas: pirmoji apimtų dabartinės padėties vertinimą arba būklės patikrą, siekiant įvertinti iškraipymo laipsnį ir įtampą, kurią įvairūs suinteresuotieji subjektai patyrė bendrojoje rinkoje būtent dėl krizės; antroji – visa apimančio konsolidavimo proceso pradžią; trečioji – bendrosios rinkos kūrimą ir tobulinimą; o ketvirtojoje dėmesys būtų skiriamas ilgalaikiai rinkos vizijai (strategija „ES 2020“);

74. mano, kad į strategiją „ES 2020“ turi būti įtrauktos nuostatos dėl finansinių paslaugų ir galimybės gauti finansavimą;

75. siūlo, kad pirmajame ankščiau minėto patikrinimo etape Komisija turėtų atlikti ES biudžeto finansinį auditą ir pirmiausia numatyti skirti daugiau lėšų investicijoms į švietimą, naujoves ir mokslinius tyrimus; ragina valstybes nares savo biudžetuose numatyti tuos pačius prioritetus;

76. mano, kad siekiant sukurti veiksmingą bendrąją rinką, Komisija turi parengti aiškų politinių prioritetų sąrašą, kuris būtų pateiktas „Bendrosios rinkos akte“, į kurį turėtų būti įtrauktos teisėkūros ir su teisėkūra nesusijusios iniciatyvos, kuriomis siekiama sukurti didelio konkurencingumo socialinę rinką ir ekologiinę ekonomiką;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

77. ragina Komisiją pateikti šį aktą iki 2011 m. gegužės mėn. – gerokai prieš 1992 m. bendrosios rinkos programos 20-ąsias metines – ir daugiausia dėmesio bendrojoje rinkoje skirti piliečiams, vartotojams ir MVĮ; pabrėžia, kad norint sukurti žiniomis grindžiamą didelio konkurencingumo socialinę aplinkai nekenksmingą ekologinę ekonomiką, kurioje kartu būtų užtikrintos patikimos konkurencijos sąlygos, šis aktas turėtų būti laikomas būsimų veiksmų modeliu;

78. ragina Komisiją įtraukti į „Bendrosios rinkos aktą“ konkrečias priemones, kuriomis siekiama šių tikslų, tačiau jais neapsiribojama:

- didžiausią dėmesį bendrojoje rinkoje skirti SESV 12 straipsnyje minimiems vartotojų interesams ir socialinei politikai, grindžiamai SESV 9 straipsniu;
- paruošti bendrąją rinką ateičiai gerinant vartotojų ir MVĮ galimybes naudotis elektronine prekyba ir skaitmeninėmis rinkomis;
- remti tvarios bendrosios rinkos, grindžiamos SESV 11 straipsniu, sukūrimą plėtojant įtraukia, mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančią ekologinę žinių ekonomiką, įskaitant inovacijas, susijusių su švaresnėmis technologijomis, diegimo priemones;
- užtikrinti visuotinės ekonominės svarbos paslaugų apsaugą, remiantis SESV 14 straipsniu ir 26 protokolu;
- parengti geresnio informavimo apie bendrosios rinkos socialinę naudą strategiją;

79. ragina Komisiją rengiant „Bendrosios rinkos aktą“ atsižvelgti į įvairių ES institucijų konsultacijų ir pranešimų išvadas („ES 2020“, M. Monti, R. D. Gonzaleso ir Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimų ir kt.) ir pradėti papildomas plataus masto viešąsias konsultacijas, siekiant pateikti suderintą politikos pasiūlymą dėl nuoseklesnės ir perspektyvesnės bendrosios rinkos;

80. pataria atlikti analizę vartotojų integravimo į atitinkamas ES politikos kryptis būdams ir priemonėms nustatyti, taip suteikiant galimybę vartotojų apsaugai savaime būti įtrauktai rengiant atitinkamą ES teisės aktą;

81. pakartoja Paslaugų direktyvos svarbą bendrosios rinkos sukūrimui ir didžiulį jos potencialą teikiant naudą vartotojams ir MVĮ; pabrėžia, jog norint, kad šis teisės aktas būtų sėkmingai įgyvendinamas, reikia nuolatinės politinės valios ir visų suinteresuotųjų subjektų paramos Europos, nacionaliniu ir vietos lygmenimis; mano, kad praėjus įgyvendinimo etapui Komisijai reikia imtis Paslaugų direktyvos vertinimo, siekiant nustatyti, ar pasiekti pagrindiniai jos tikslai; ragina, kad šiame darbe aiškiai dalyvautų Europos Parlamentas, ir pabrėžia, kad turi būti išlaikyta pusiausvyra tarp būtinybės sustiprinti bendrąją paslaugų rinką ir užtikrinti aukštą socialinės apsaugos lygį;

82. mano, kad naujoji Komisija pirmenybę turėtų teikti tinkamam bendrosios rinkos teisės aktų (pvz., Profesinių kvalifikacijų direktyvos, Paslaugų direktyvos ir Rinkos priežiūros reglamento) įgyvendinimui;

83. atkreipia dėmesį, kad ES taikomos žalos atlyginimo priemonės davė ribotų rezultatų, todėl ragina Komisiją pateikti teisės aktų pasiūlymą, siekiant iki 2011 m. gegužės mėn. užtikrinti prieinamos, tikslingos ir pasiekiamos kolektyvinio žalos atlyginimo sistemos Europos mastu įgyvendinimą;

84. prašo Komisiją apsvarstyti galimybę priimti „Piliečių chartiją“, kuri apimtų įvairius teisės gyventi ir dirbti ES aspektus; mano, kad turi būti sudarytos sąlygos visiems ES piliečiams lengvai naudotis šia teise; pabrėžia, kad bendroje rinkoje vis dar esama tam tikrų darbo apribojimų darbuotojams iš naujųjų valstybių narių; ragina valstybes nares, atsižvelgiant į visus nacionalinės rinkos atvėrimo privalumus ir trūkumus, apsvarstyti galimybę panaikinti esamus apribojimus;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

85. prašo Europos Komisijos per dabartinę Europos Parlamento kadenciją pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą dėl reglamento dėl Europos savidraudos draugijų ir asociacijų statuto;
86. ragina Komisiją imtis būtinų veiksmų, kad kuo greičiau galėtų pateikti pasiūlymą dėl ekonominio pagrįstumo analizės ir konsultacijų dėl Europos savidraudos draugijų statuto sukūrimo proceso;
87. ragina Komisiją labiau sutelkti dėmesį į rinkos stebėjimą, ypač finansinių paslaugų, draudimo, telefonijos, banko paslaugų ir komunalinių paslaugų srityse, ir mano, kad efektyviai stebint rinkas stiprės sąžininga konkurencija, didės veiksmingumas ir iš to turės naudos tiek ekonomika, tiek vartotojai;
88. mano, kad reikia labai pagerinti finansinių paslaugų sektoriaus vartotojų apsaugos kokybę, ypač stebėsenos ir priežiūros požiūriu;
89. teigia, kad nuolatinė tvari vidaus rinkos plėtra priklauso nuo: 1) nuolatinio Komisijos įsipareigojimo plėtoti rinkos iniciatyvas, kurių reikia mūsų padėčiai ir konkurenciniam pranašumui pasaulio rinkoje skatinti ir gerinti; 2) bendros sistemos patvirtinimo, siekiant užtikrinti, kad bendroji rinka duotų naudos visiems suinteresuotiesiems subjektams; ir, svarbiausia, 3) bendrosios rinkos prieinamumo piliečiams;

*

* *

90. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

Universitetų ir įmonių dialogas. Naujoji partnerystė siekiant modernizuoti universitetus

P7_TA(2010)0187

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl universitetų ir įmonių dialogo. Naujoji Europos universitetų modernizavimo partnerystė (2009/2099(INI))

(2011/C 161 E/15)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 2 d. Komisijos komunikatą Naujoji universitetų modernizavimo partnerystė. ES forumas „Universitetų ir įmonių dialogas“ (COM(2009)0158),
- atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 10 d. Komisijos komunikatą „Universitetų modernizavimo plano įgyvendinimo rezultatai: švietimas, moksliniai tyrimai ir naujovės“ (COM(2006)0208),
- atsižvelgdamas į po 2000 m. kovo 23–24 d. Lisabonos Europos Vadovų Tarybos susitikimo paskelbtas pirmininkavusios valstybės narės išvadas,
- atsižvelgdamas į po 2008 m. kovo 13–14 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo paskelbtas pirmininkavusios valstybės narės išvadas, ypač susijusias su investavimu į žmones ir darbo rinkų modernizavimu,
- atsižvelgdamas į po 2009 m. kovo 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo paskelbtas pirmininkavusios valstybės narės išvadas, ypač susijusias su visapusišku pasinaudojimu atnaujinta Lisabonos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 15 d. Tarybos rezoliuciją dėl naujų gebėjimų naujoms darbo vietoms ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 16 d. rezoliuciją „Suaugusiųjų mokymasis: mokytis niekada nevēlu“ ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 23 d. rezoliuciją dėl Bolonijos proceso ir studentų judumo ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 4 d. Regionų komiteto nuomonę dėl universitetų ir įmonių dialogo ⁽⁵⁾ ir į 2009 m. gruodžio 17 d. Europos ekonominio ir socialinio komiteto nuomonę ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Parlamento paskelbtą tyrimą „Tolesnis universitetų ir įmonių dialogo plėtojimas“,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 165 ir 166 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonę (A7–0108/2010),
- A. kadangi 2009 m. kovo 19–20 d. susirinkusi Europos Vadovų Taryba ragino valstybes nares skatinti partnerystes verslo, mokslinių tyrimų, švietimo ir mokymo srityse,
- B. kadangi 2009 m. balandžio 28–29 d. įvykusios Europos švietimo ministrų konferencijos komunikate raginama, kad viešojoje politikoje būtų „visiškai pripažįstama įvairių aukštojo mokslo uždavinių reikšmė – nuo mokymo ir mokslinių tyrimų iki paslaugų vietos bendruomenei bei išipareigojimo skatinti socialinę sanglaudą ir kultūros vystymąsi“,
- C. kadangi universitetai, turint mintyje treją jų vaidmenį (švietimas, moksliniai tyrimai ir naujovės), atlieka svarbiausią vaidmenį kuriant Europos Sąjungos ateitį ir šviečiant jos piliečius ir kadangi aukštojo mokslo uždavinys – sukurti tokią mokymosi aplinką, kurioje būtų skatinamas savarankiškumas, kūrybiškumas ir tinkamas žinių panaudojimas,
- D. kadangi valstybės narės ir toliau išlieka atsakingos už švietimo politikos rengimą, taip pat už savo švietimo sistemos organizavimą, turinį ir reformas,
- E. kadangi įvairių Europos dalių gyventojų ekonominis ir visuomeninis lygis yra skirtingas, taigi reikia pasirūpinti, kad visi Europos Sąjungos piliečiai turėtų vienodas galimybes mokytis, ir paremti nepasiturinčius gabius jaunuolius,
- F. kadangi dėl ekonomikos krizės, kuriai tęsiantis prarandamos darbo vietos, ypač svarbu vykdyti veiksmingesnį mokymo įstaigų ir įmonių bendradarbiavimą,

⁽¹⁾ OL C 290, 2007 12 4, p. 1.

⁽²⁾ OL C 119, 2009 5 28, p. 2.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0013.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0423.

⁽⁵⁾ CdR 157/2009 fin.

⁽⁶⁾ SOC/347.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- G. kadangi būtina nedelsiant visose šalyse, kurios pasirašė Bolonijos procesą, įgyvendinti nuoseklų metodą, jį koordinuoti ir skatinti, ypač studentų judumo ir visapusiško diplomų pripažinimo srityse, ir kadangi tam reikalinga tinkamas šio proceso įvertinimas, kuris padėtų nustatyti sunkumus ir kliūtis,
- H. kadangi Europos Komisijai tenka svarbus vaidmuo siekiant palengvinti ES valstybių narių ir ES kaimyninių šalių informacijos ir geros praktikos mainus,
- I. kadangi dėl aukštojo mokslo institucijų, verslo bendruomenių ir bendradarbiavimo būdų įvairovės sudėtinga susitarti, koks turėtų būti idealaus bendradarbiavimo modelis, kuris atitiktų kiekvienos Europos institucijos profilį, prioritetus ir reikalavimus; kadangi bet kokiomis sąlygomis reikėtų išsaugoti universitetų autonomiją ir galimybes siekiant savo tikslų rinktis pačius tinkamiausius verslo partnerystės modelius,
- J. kadangi švietimas yra visos visuomenės užduotis ir todėl valstybė negali vengti savo finansinės atsakomybės,
- K. kadangi aukštasis mokslas išlieka viešoji atsakomybė ir todėl universitetams reikalingas valstybės finansavimas, kad būtų vienodai finansuojamos visos studijų kryptys, pvz., humanitariniai mokslai; kadangi svarbu finansiškai remti universitetus, pvz., vykdant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes, ir tuo pat metu užtikrinti jų autonomiją ir kokybę,
- L. kadangi švietimas ir mokymas, kurie turėtų padėti įgyti bendrosios ir pilietinės kultūros pagrindus, yra puikios priemonės padėti nepakankamai išsivysčiusiems regionams įveikti atsilikimą ir ypač reikšmingi ne tik darbo vietų kūrimo ir konkurencingumo skatinimo, bet ir kultūrinio ir intelektualinio pliuralizmo bei pilietiškumo skatinimo srityse,
- M. kadangi universitetų ir įmonių bendradarbiavimas remiamas pagal daugelį ES programų, tačiau institucijos ne visada koordinuoja šiuos veiksmus tarpusavyje,
1. pritaria minėtam Komisijos komunikatui Naujoji universitetų modernizavimo partnerystė. ES forumas „Universitetų ir įmonių dialogas“, taip pat ateities bendradarbiavimo sritims, kurioms komunikate siūloma skirti daugiausia dėmesio;
 2. teigiamai vertina Komisijos komunikatą, kuriame įvertinami pirmieji treji ES forumo „Universitetų ir įmonių dialogas“ darbo metai ir nustatomi ateities uždaviniai, pvz., parama naujovėms, mokslinių tyrimų skatinimas, verslumo ugdymas, žinių perdavimo plėtojimas ir jaunų mokslo darbuotojų pritraukimas į Europos darbo rinką;
 3. pripažįsta, kad minėtame komunikate nustatyti uždaviniai nėra nauji ir kad iki šiol jie nebuvo sprendžiami sėkmingai; vis dėlto mano, kad nuolatinis dialogas ir bendradarbiavimas regionų, valstybių ir Europos lygmenimis, įskaitant keitimąsi pažangiąja programų ir priemonių įgyvendinimo patirtimi, yra itin svarbūs mezgant glaudesnius universitetų ir verslo bendruomenių ryšius ir partnerystes ir tokiu būdu pašalinant galimas jas skiriančias kultūrinės, institucinės ir veiklos kliūtis, taip pat padedant kurti žinių visuomenę, plėtoti taikomuosius mokslinius tyrimus ir užtikrinti geresnes darbo rinkos perspektyvas absolventams;
 4. pripažįsta, jog Europos universitetai yra labai skirtingi turint mintyje jų dydį, išteklius, studijų metodus, organizaciją, nacionalinį savitumą ir pobūdį; vis dėlto mano, kad kiekvienas iš jų savaip galėtų gauti naudos iš nacionalinio ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo su verslo bendruomene, jei aiškiai suvokiamos tikrosios aplinkybės, kuriomis yra plėtojami jų mokslinių tyrimų ir švietimo pajėgumai; laikosi nuomonės, kad ir regionų lygmeniu daug prisidedama siekiant universitetų ir verslo bendruomenės bendradarbiavimo;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

5. teigiamai vertina tai, kad 2009 m. balandžio 28–29 d. įvykusios Europos švietimo ministrų konferencijos komunikate pabrėžiamas jų įsipareigojimas „įgyvendinti Europos aukštojo mokslo erdvės – erdvės, kurioje valstybė prisiima atsakomybę už aukštąjį mokslą, o visos aukštojo mokslo įstaigos, atlikdamos įvairius uždavinius, atsižvelgia į visuomenės poreikius plačiąja prasme, – tikslus“;
6. pritaria požiūriui, kad artimiausiu metu verslo ir aukštojo mokslo institucijų dialogas turėtų išlikti vienu iš prioritetų, kaip ir dialogas bei bendradarbiavimas su visais kitais visuomenės sektoriais, kad visi šie veikėjai galėtų naudotis kultūros, mokslo ir technikos žiniomis, sukuriamomis ir platinamomis aukštojo mokslo institucijų; pabrėžia, kad reikia išlaikyti intelektinę ir finansinę aukštųjų mokyklų nepriklausomybę nuo verslo ir neturi atsirasti aukštojo mokslo priklausomybės nuo verslo ryšių; pabrėžia, kad universitetai bet kokiomis sąlygomis turėtų savarankiškai spręsti dėl mokymo planų ir valdymo struktūrų;
7. ragina valstybes nares būti sąmoningas ir imtis konkrečių veiksmų, kai dėl teisinės ir finansinės sistemos universitetų pastangos bendradarbiauti su verslo sektoriumi vis dar neatlyginamos ar netgi joms kliudoma;
8. pabrėžia, kad universitetų ir įmonių dialogas neturėtų būti susijęs tik su matematika, gamtos mokslais ir technologijomis (MST), bet turėtų apimti visas studijų kryptis, pvz., humanitarinius mokslus;
9. mano, kad būtina stiprinti ir tarpdisciplininius bei transdisciplininius švietimo ir mokslinių tyrimų programų ryšius, ir universitetų bendradarbiavimą, ir kad informacijos bei komunikacijos technologijos yra pagrindinė šios srities priemonė;
10. ragina gerinti Europos universitetų veiklos kokybę ir Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) žinių ir inovacijos bendrijų (ŽIB) pavyzdžiu įgyvendinti žinių trikampio (moksliniai tyrimai, švietimas, naujovės) principą atsižvelgiant į poreikį turėti glaudesnes verslo ir universitetų sąsajas ir kartu skatina universitetus vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų programą atsižvelgti į savo pagrindinės įtakos sferos socialinę ir ekonominę aplinką;
11. pabrėžia, kad užtikrinus glaudesnį universitetų ir įmonių dialogą bei bendradarbiavimą bus sudaryta daugiau galimybių gauti abipusės naudos, kai ne tik skatinamas ekonomikos augimas, bet ir gaunama nauda platesniu socialiniu požiūriu, nes prisidedama prie žinių visuomenės nuolatinio tobulinimo;
12. pabrėžia, kad šiuo požiūriu glaudesnio universitetų ir įmonių dialogo ir bendradarbiavimo nauda būtų taip pat reikšminga siekiant glaudesnio universitetų ir nacionalinių, Europos ir tarptautinių institucijų bei pilietinės visuomenės organizacijų dialogo ir bendradarbiavimo, taip pat apskritai siekiant geresnės universitetų ir visuomenės sąveikos;
13. ragina nacionalines, regionų ir vietos valdžios institucijas ir toliau kartu su privataus sektoriaus subjektais plėtoti ir finansuoti veiksmus, kuriuos vykdant stiprinama universitetų ir įmonių sąveika ir šalinamos jiems trukdančios administracinės kliūtys; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal Struktūrinių fondų reglamentą sudaroma galimybė finansuoti MVĮ paramos priemones taikant vadinamąją žinių talonų sistemą, kuri šiuo metu naudojama keliose valstybėse narėse;
14. siūlo ypatingą dėmesį skirti MVĮ (mažųjų ir vidutinių įmonių) prieigai prie universitetinio mokslo ir mokslinių tyrimų užtikrinti tiek didinant valstybės finansavimą, tiek lengvinant biurokratinę našta;
15. pabrėžia, jog reikia vertinti ir skatinti tyrinėjimą bei mokslinius tyrimus ne tik mokslo ir technologijų srityse, bet ir socialinėje bei žmogaus srityse, kur šiuolaikiniam verslui teikiamos vertingos žinios;
16. labiau remia mažų ir vidutinių mokslinių tyrimų projektų vaidmenį, nei kompetencijų tinklus, kurie grindžiami dideliais integruotais projektais;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

17. ragina įmones ir universitetus veikti kartu, kad kai kuriuose universitetų skyriuose būtų subalansuotas nevienodas pasiskirstymas pagal lytį;

Mokymasis visą gyvenimą

18. primena apibrėžties „mokymasis visą gyvenimą“ svarbą ir tai, kad ji aprėpia daug sąvokų, pradedant visą gyvenimą trunkančiu bendruoju lavinimu ir baigiant savišvieta ir neformaliuoju švietimu, taip pat ekonominiu, socialiniu, kultūriniu, pilietiniu bei profesiniu švietimu ir mokymu;

19. pabrėžia, kad mokantis visą gyvenimą palaikomas nuolatinis ryšys ne tik su švietimu ir mokymu, bet ir su kultūra, todėl itin svarbu, kad ES ragintų, nacionalinės valstybės remtų, o viešieji universitetai rūpintųsi ir skatintų įtraukti humanitarinius mokslus į savo studijų programas;

20. primena, kad vienas iš pagrindinių raginimų yra didinti investicijas į Europos žmogiškuosius išteklius siekiant, kad ES teiktų pirmenybę svarbiausiam savo turtui – žmonėms, kurie galėtų prisitaikyti prie nuolat kintančių darbo rinkos sąlygų;

21. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia kuo labiau pritaikyti mokymosi visą gyvenimą galimybes prie atskirų asmenų, pažeidžiamų socialinių grupių ir darbo rinkos poreikių, pabrėžia, jog šiems poreikiams nuolat kintant tęstinis švietimas tampa būtinybe, ir ypač atkreipia dėmesį į su tuo susijusius socialinius ir finansinius uždavinius; primena, kad nebeįmanoma dirbti toje pačioje vietoje visą gyvenimą, todėl būtina mokytis ir persikvalifikuoti; pakartoja, kad svarbu sukurti tinkamas sąlygas nuo vaikystės skatinti teigiamą požiūrį į mokymąsi;

22. pabrėžia, kad mokymasis, informuotumas ir lavinimasis visą gyvenimą yra ne tik labai svarbūs pranašumai darbo rinkoje, bet ir būtina individo intelektualinio vystymosi bei asmenybės atsiskleidimo sąlyga;

23. pabrėžia, kad labai svarbu kurti ir remti modernius mokymosi visą gyvenimą internetu metodus, kad mokymas vyktų tiesiogiai ir užimtų mažiau įmonių darbuotojų laiko;

24. atsižvelgdamas į tai, kad demografinė padėtis Europoje keičiasi (visuomenę sudaro vis daugiau senesnio amžiaus žmonių), taip pat į darbo rinkos sąlygas, kurios kinta dėl ekonominės, socialinės ir darbo krizės, ragina universitetus numatyti platesnes galimybes mokytis ir, sprendžiant naujus uždavinius, moderninti mokymo programas, kad būtų pagerinti Europos darbo jėgos igūdžiai;

25. taip pat atsižvelgdamas į tai, kad švietimas yra viena svarbiausių ir veiksmingiausių socialinės įtraukties ir kovos su skurdu bei nelygybe priemonių, ragina universitetus numatyti platesnes galimybes ir neigaliems asmenims naudotis mokymo ir tarptautinių mainų programomis;

26. pabrėžia, kad svarbu perduoti suaugusiųjų įgytas žinias, igūdžius ir patirtį ir jais keistis, tokiu būdu darbo rinkoje konsultuoti jaunesnes kartas, pvz., taikant kuravimo programas;

27. siūlo toliau naudotis naujais pedagoginiais metodais, kuriuose didžiausias dėmesys skiriamas eksperimentiniam mokymuisi, e. mokymuisi ir suderintoms mokymosi formoms;

28. pabrėžia, kad reikia sukurti, skatinti ir įtvirtinti stipresnę mokymosi kultūrą ir kad tęstinis mokymasis bei persikvalifikavimas įvairiais gyvenimo etapais yra ypač svarbus Europos konkurencingumui didinti ir jos augimui bei darbo vietų kūrimui skatinti;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

29. pabrėžia, kad reikia užtikrinti daugiau galimybių skatinti nuolatinį prisitaikymą prie kintančios darbo rinkos – tai Europos Sąjungos prioritetinis klausimas, ypač šiuo recesijos laikotarpiu - skatinant mokymąsi visą gyvenimą, ypač rengiant nuotolinio mokymosi kursus, kurie būtų specialiai pritaikyti prie naujų technologijų, ir kursus, skirtus vyresniems kaip 45 metų amžiaus žmonėms, kurie yra labiau pažeidžiami ir kuriems kyla didesnis socialinės atskirties pavojus;

30. ragina įmones labiau skatinti savo darbuotojus mokytis, pvz., organizuojant tęstinius seminarus ir finansuojant magistrantūros ir doktorantūros studijas;

31. siūlo naują konsultacijų visą gyvenimą principą, kuri taikant universitetai, studentai ir įvairiausių ekonominių bei socialinių sluoksnių atstovai galėtų pasinaudoti informacija, surinkta toliau atidžiai stebint absolventų veiklą siekiant įvertinti socialinį ir ekonominį švietimo programų naudingumą;

32. primena būtinybę toliau siekti, kad virtualus mokymasis būtų patrauklesnis ir būtų sudarytos galimybės taip mokytis;

Judumas, partnerystės ir mokymo programos

33. pakartoja, kad judumas – Europos aukštojo mokslo srities, kurioje Europos universitetai kviečiami imtis novatoriškos, didelių pokyčių ir metodiškos mokymo programos reformos, kertinis akmuo; pabrėžia, kad siekiant iš naujo apibrėžti pagrindinius Bolonijos proceso tikslus po 2010 m. judumas turėtų būti politinis prioritetasis;

34. pabrėžia, kad judumas keliaujant iš vienos šalies į kitą, taip pat judumas universitetuose ir verslo įmonėse yra pagrindinis glaudesnio dviejų pasaulių bendradarbiavimo veiksnys;

35. ragina Komisiją siūlyti teisės sistemą, pagal kurią būtų remiamas universitetų ir įmonių darbuotojų, taip pat studentų ir dėstytojų judumas ir jam būtų sukurtos palankesnės sąlygos, taip pat pabrėžti poreikį pripažinti ir patvirtinti šią mokymosi ir mokymo formą;

36. ragina ne tik plėsti ir plėtoti tokias individualias judumo programas, kaip „Erasmus programa jauniems verslininkams“ ir „Erasmus programa amato besimokantiems asmenims“, bet ir organizuoti podiplominių studijų aukštos kompetencijos magistro programas bendradarbiaujant su įvairiais universitetais ir aktyviai dalyvaujant verslo įmonėms, taip pat skiriant stipendijas studentams ir numatant paskatas mokslininkams; mano, kad įgyvendinant šias iniciatyvas galėtų būti prisidedama siekiant judumo, kalbų mokymosi ir daugiakultūrės bei verslumo patirties įgijimo tikslų;

37. pabrėžia, kad aukštojo mokslo institucijos turi teikti daugiau užklausinio kitų kalbų mokymosi galimybių, atsižvelgiant į tai, kad gebėjimas kalbėti užsienio kalbomis itin svarbus siekiant skatinti ir remti judumą bei studentų, mokslininkų, mokytojų ir įmonių darbuotojų mainus;

38. ragina universitetus tirti naujus viešųjų institucijų ir privačiojo sektoriaus bendradarbiavimo metodus, visų pirma pasitelkiant bendrus viešuosius ir privačiuosius naujovių fondus, kad būtų pagerintas judumas visose srityse;

39. pabrėžia, kad turėdami naujų technologijų srities igūdžių, studentai įgyja svarbių pranašumų, suteikiančių jiems didesnes galimybes darbo rinkoje;

40. atsižvelgdamas į gerą kitų šalių patirtį mokymo srityje siūlo, kad Europos Sąjungai nepriklausančios šalys būtų pakviestos dalyvauti ES forume siekiant dalytis patirtimi ir rūpesčiais bei diskutuoti apie juos, turint mintyje tai, kad tokios diskusijos turėtų būti grindžiamos apibrėžtais tikslais, terminologija ir sąvokomis, taip pat dėmesys turėtų būti sutelktas į konkrečias veiklos sritis;

41. pabrėžia būtinybę tinkamai parengti ir išmokyti mokytojus, atsakingus už verslumą skatinančių užsiėmimų vedimą; remia pasiūlymą įtraukti verslumo kultūros dalyką į mokymo programas, pradedant nuo pradinių mokyklų mokymo programų;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

42. ragina verslo pasaulio atstovus aktyviai dalyvauti rengiant mokomąją medžiagą apie verslininkystės veikimo būdą, kuria būtų galima naudotis visais švietimo sistemos etapais, o dėl jos naudojimo švietimo įstaigos galėtų nuspręsti savarankiškai, ir reguliariai supažindinti su įsidarbinimo galimybėmis, kurias jie gali pasiūlyti studentams;
43. ragina verslo pasaulį prisidėti prie universitetų programų pritaikymo, kuriant ir finansuojant specialius kursus, kuriais būtų siekiama išsamiai supažindinti studentus su įmonių veiklos taisyklėmis;
44. ragina išnagrinėti ir skatinti galimybę įtraukti dėstytojus į įmonių, o verslininkus į universitetų veiklą;
45. pabrėžia naujų technologijų, skatinančių judumą ir įmonių, studentų, dėstytojų bei mokslininkų bendradarbiavimą, svarbą;
46. primena, kad įvairių formų prekybos verslas turi būti laikomas viena iš galimybių įsidarbinti jauniems absolventams, ir kad aukštojo mokslo institucijos privalo suteikti savo studentams gilių žinių apie visas verslo formas, įskaitant socialinę ir solidariąją ekonomiką, bei išsamiai supažindintų su atsakingo ir etiško valdymo sąvokomis;
47. pabrėžia, kad universitetų ir įmonių dialogas ir bendradarbiavimas turėtų būti grindžiami tarpusavio sąveika, pasitikėjimu, abipuse pagarba ir skaidrumu skatinant universitetus būti labiau versliu, o įmones labiau remtis žiniomis; pakartoja, kad šį tikslą galima pasiekti, pavyzdžiui, pradėjus taikyti vadinamąją žinių talonų sistemą, kuri šiuo metu taikoma keliose valstybėse narėse ir kuri suteikia galimybių būtent MVĮ didinti savo mokslinių tyrimų pajėgumus, nepakenkiant universitetų nepriklausomumui, autonomiškumui ir visuomeniškumui;
48. pripažįsta, kad teikiant švietimą ir atliekant mokslinius tyrimus reikia stiprinti daugiadisciplininių požiūrių į žinias, ir todėl mano, kad ir universitetams, ir įmonėms galėtų būti naudingas daugiadisciplininių ir tarpdisciplininių bei verslumo įgūdžių plėtojimas bendromis jėgomis, taip pat lankstumas siekiant pritaikyti mokslo, specialybės ir specializacijos sritis ekonomikos, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, poreikiams; atkreipia dėmesį į sėkmingas iniciatyvas, pvz., studentų ir darbuotojų stažuotes, verslininkų kaip kviestinių dėstytojų veiklą, studijas, kai derinamas praktinis darbas įmonėje ir teorinis mokymasis universitete, ir bendro personalo panaudojimą;
49. pabrėžia, kad siekiant puoselėti studentų verslumo dvasią visi dalyviai (mokslo darbuotojai, studentai ir verslo atstovai) turėtų būti tinkamai informuojami apie priemones ir mechanizmus, kuriais jie gali pasinaudoti siekiant produktyvesnio, veiksmingesnio ir abipusiai naudingesnio bendradarbiavimo; mano, kad būtina, viena vertus, intensyvinti šio sektoriaus universitetų mokslo darbuotojų mokymus vykdant tokias iniciatyvas, kaip mokymasis visą gyvenimą, kita vertus, universitetams atverti savo duris verslo įmonėms ir darbdaviams, kad jie galėtų patarti mokymo ir ugdymo turinio, žinių bei įgūdžių, kuriuos studentai turėtų įgyti, klausimais;
50. rekomenduoja instituciniu lygmeniu apsaugoti universitetinius karjeros konsultacijų centrus, tęsti jų plėtrą ir glaudžiau susieti juos su darbo rinka;
51. pabrėžia, kad svarbu į mokymo programas plačiai įtraukti darbinę, ypač aukštojo mokslo studentų, praktiką įmonėse, už kurią būtų atlyginama finansiškai arba skiriami kreditai pagal Europos kreditų perkėlimo sistemą;
52. ragina Komisiją pradėti Europoje esamoms pramonės doktorato programoms prilygstančią Europos pramonės doktorato programą, kuri būtų Marie Curie veiklos bendrojoje programoje dalis, siekiant skatinti Europos bendrovėms įperkamus tikslinius mokslinius tyrimus, taip pat verslo sektoriaus indėlį į Europos universitetus;
53. siūlo verslo asociacijoms bendradarbiauti su universitetais siekiant sukurti veiksmingas studijų programas, kurios padėtų studentams greitai prisitaikyti verslo pasaulyje;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

54. pabrėžia, jog svarbu, kad verslo pasaulis remtų universitetus, ir ragina įmones teikti stipendijas sudarant studentams galimybes įgyti žinių ir įgūdžių, kurie yra itin vertingi darbo rinkoje;
55. pabrėžia, kaip svarbu žinias bei aukštojo mokslo ir verslo pasaulių bendradarbiavimo rezultatus perduoti visuomenei;
56. ragina įmones daugiau remti jaunus talentingus žmones suteikiant jiems stipendijų;

Tyrimai

57. pabrėžia būtinybę įmonėms didinti savo įsisavinimo pajėgumus, kad jos galėtų naudoti ir transformuoti universitetų kuriamas žinias, plėtotų vidinius tyrimus, mokymąsi visą gyvenimą ir tęstinį švietimą ir ištrauktų į aktyvią akademinės bendruomenės informavimo apie savo poreikius ir daktaro ir podaktarines studijas baigusį asmenų ir mokslininkų įdarbinimo politiką;
58. pabrėžia, kad mokslinių tyrimų įstaigose reikia darbuotojų specialistų, kurie galėtų nustatyti ir valdyti žinių išteklius bei verslo potencialą;
59. mano, jog itin svarbu perdavinėti žinias atviroje aplinkoje; pripažįsta, kad šiam tikslui siekti esama įvairių priemonių, pvz., leidinių ir seminarų, technologijų perdavimo biurų, regioninio bendradarbiavimo, paramos pradedančioms verslą įmonėms ir mokslo įstaigų įsteigtoms įmonėms (angl. *start-ups* ir *spin-offs*), bendrai atliekamų mokslinių tyrimų ir mokslo darbuotojų judumo; vis dėlto mano, kad itin svarbūs yra socialinis ir žmogiškasis sąveikos aspektai; taigi labai pritaria iniciatyvoms stiprinti tiesioginę universitetų ir įmonių, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių sąveiką;
60. teigiamai vertina tai, kad sukurtas bendras Europos verslo ir naujovių centrų tinklas, į kurio veiklą įeina paslaugos, kurias šiuo metu teikia Europos informacijos centrai ir naujovių perdavimo centrai;
61. mano, kad plėtojant žinių perdavimą būtina ir trumpuoju, ir ilguoju laikotarpiu didinti mokslo darbuotojų judumą tarp valstybių ir tarp universitetų ir įmonių tinkamai užtikrinant nediskriminavimo principą; šiuo atžvilgiu ragina valstybes nares ir Komisiją nuodugniai peržiūrėti esamą teisinę ir finansinę sistemą ir pašalinti bereikalingas judumo kliūtis ypatingą dėmesį skiriant akademinės kvalifikacijos pripažinimui ir biurokratijos mažinimui; ragina universitetus užtikrinti darbuotojams lankstesnes dvejų krypčių karjeros galimybes;
62. ragina Komisiją skatinti konkurencingos ES intelektinės nuosavybės rinkos plėtojimą, tokiu būdu universitetams, viešosioms mokslinių tyrimų organizacijoms ir MVĮ atsirastų galimybės rasti partnerių ir investuotojų į savo intelektinės nuosavybės teises, gebėjimus ir žinias; pažymi, kad intelektinės nuosavybės teisių valdymas galėtų būti profesionalus daugelyje universitetų;
63. pabrėžia, kad reikia nedelsiant dėti pastangų ir skatinti, kad būtų taikomas bendras Europos patentas, kuris ypač MVĮ užtikrintų nebrangią, našią, veiksmingą ir aukštos kokybės naujoviškų produktų ir paslaugų apsaugą bei suderintą Europos patento ginčų nagrinėjimo sistemą;
64. atkreipia dėmesį į tai, kad bendras universitetų ir įmonių dalyvavimas įgyvendinant valstybės ir privataus sektorių partnerystės programas, pvz., Europos technologijų platformų, bendrų technologijų iniciatyvų ir žinių ir naujovių bendrijų, galėtų prisidėti didinant žinių panaudojimą ir padėti ES spręsti svarbiausius jai tenkančius uždavinius; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į atsakingo partnerystės gaires;
65. pripažindamas, kad kiekvienas bendradarbiavimas vyksta jam taikant konkretų požiūrį ir kad esama skirtingo pobūdžio bendradarbiavimo priemonių, mano, jog daug ko pasimokyti galima iš sėkmingų organizacijų, pavyzdžių ir vaidmenų modelių ir kad reikėtų užtikrinti platesnę pažangiosios patirties pavyzdžių sklaidimą ir didesnes galimybes su jais susipažinti; ypač pabrėžia tai, kad reikia atsižvelgti į geros praktikos, kuri taikoma naujoviškose įmonėse, pavyzdžius, taip pat į įgyvendinant šeštąją bendrąją mokslinių tyrimų programą sukauptas žinias, susijusias su bendradarbiavimu doktorantūros studijų srityje;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

66. mano, kad siekiant glaudesnių verslo ir mokslinių tyrimų bendruomenių bei universitetų ryšių valstybės narės ir Komisija turi sudaryti palankesnes sąlygas fondams, ligoninėms, valstybiniais ir privatiems universitetams bendrai dalyvauti švietimo ir mokslinių tyrimų skatinimo procese;

Gera praktika

67. atkreipia dėmesį į geros praktikos pavyzdžius Europos Sąjungoje ir už jos ribų ir juos teigiamai vertina, nes tai parodo tokio bendradarbiavimo vertę visoms susijusioms šalims, taip pat atsižvelgia į tai, kad tokių pavyzdžių reikia siekiant sudaryti tinkamas sąlygas dialogui ir didinti sėkmės galimybes;

68. pritaria Komisijos iniciatyvai sudaryti geriausios praktikos pavyzdžių aprašą ir ragina, kad juo galėtų pasinaudoti visos suinteresuotosios šalys, veiksmingai skleidžiant visus originalius praktikos pavyzdžius;

69. ragina Europos Komisiją skatinti naujų formų strateginę įmonių, universitetų ir kitų švietimo ir mokymo lygmenų partnerystę, visų pirma vidurinių mokyklų ar profesinio ugdymo agentūrų, taip pat siekiant atnaujinti dėstytojų pasirengimą; tokia partnerystė gali numatyti ir sektoriaus organizacijų dalyvavimą;

70. siūlo sukurti tinklalapį, kuriame būtų galima dalytis patirtimi ir ją skleisti, visų pirma skelbti geros praktikos pavyzdžius ir įkvėpti lankytojus bei suteikti jiems reikiamas priemones ir mechanizmus, kurie padėtų kurti ir įgyvendinti bendradarbiavimo projektus, ir atkreipia dėmesį į naujų technologijų panaudojimo svarbą siekiant puoselėti glaudesnę universitetų ir verslo bendruomenių bendradarbiavimą;

71. tikisi, remiantis kai kurių valstybių narių gerąja patirtimi, paskatinti Europos dieną, skirtą jauniems išradėjams arba naujovėms, išradimams ar jaunų europiečių sukurtiems patentams;

72. ragina Komisiją ir toliau skatinti dialogą nacionaliniu, vietos ir regioniniu lygiu sutelkiant dėmesį ties geriausia praktika, ir užtikrinti, kad dialoge dalyvautų visos suinteresuotos šalys (pvz., socialiniai partneriai), visų formų įmonės (mažosios ir vidutinės, socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės ir pan.) bei trečiųjų šalių (nevyriausybinių organizacijų ir pan.) atstovai, siekiant pabrėžti papildomą ekonominę ir socialinę tokio universitetų ir verslo įmonių bendradarbiavimo naudą;

73. siekiant užtikrinti ES veiksmų nuoseklumą ir vengti dvigubos veiklos ragina Komisiją sudaryti generalinių direktoratų lygmens darbo grupę, kuri vertintų ir vystytų šio dialogo ir kitų iniciatyvų sąveiką, atsižvelgdama į tai, kad diskusijose turėtų būti aptariami politikos prioritetai ir finansavimo galimybės;

*

* *

74. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir pagal Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstravimo veiklos programą moksliniams tyrimams ir naujovėms skirtų lėšų sąveikos užtikrinimas

P7_TA(2010)0189

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtų lėšų panaudojimo miestuose, regionuose, valstybėse narėse ir Europos Sąjungoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programą (2009/2243(INI))

(2011/C 161 E/16)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos XVII, XVIII ir XIX antraštines dalis,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimą 2006/702/EB dėl Bendrijos sanglaudos politikos strateginių gairių ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlament ir Tarybos sprendimą Nr. 1982/2006/EB dėl Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1639/2006/EB dėl Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos įsteigimo (2007–2013 m.) ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl būsimosios regioninės politikos įnašo diegiant naujoves Europos Sąjungoje ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 24 d. rezoliuciją dėl žinių taikymo praktikoje: įvairialypė Europos naujovių strategija ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl Žaliosios knygos apie teritorinę sanglaudą ir diskusijų dėl būsimos sanglaudos politikos reformos eigos ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

⁽²⁾ OL L 291, 2006 10 21, p. 11.

⁽³⁾ OL L 412, 2006 12 30, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 310, 2006 11 9, p. 15.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0184.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0212.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0163.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl pažangiosios patirties regioninės politikos srityje ir struktūrinių fondų lėšų naudojimo kliūčių⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl Struktūrinių fondų reglamento įgyvendinimo 2007–2013 m. Derybų dėl nacionalinių sanglaudos strategijų ir veiklos programų rezultatai⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento paskelbtą tyrimą „ES 7-osios bendrosios mokslinių tyrimų programos, Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos ir struktūrinių fondų sąveika“,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento paskelbtą tyrimą „Europos mokslinių tyrimų, taikomosios veiklos ir inovacijų politikos priemonių teritorinio aspekto link“,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento paskelbtą tyrimą „Struktūriniai fondai naujovėms remti. Įgyvendinimo sunkumai 2007–2013 m. laikotarpiu ir vėliau“,
- atsižvelgdamas į 2007 m. rugpjūčio 16 d. Komisijos komunikatą „Moksliniais tyrimais ir inovacijomis grindžiamas Europos regionų konkurencingumas. Pasiūlymas: Augimo skatinimas ir naujų bei geresnių darbo vietų kūrimas“ (COM(2007)0474),
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą dėl valstybių narių ir regionų įsipareigojimų, įgyvendinant Lisabonos strategiją, skirtą ekonomikos augimui skatinti ir darbo vietoms kurti, panaudojant Europos Sąjungos sanglaudos politikos priemones 2007–2013 m. (COM(2007)0798),
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 14 d. Komisijos komunikatą apie derybų dėl sanglaudos politikos strategijų ir programų 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu rezultatus (COM(2008)0301),
- atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 21 d. Komisijos 20-ąją struktūrinių fondų įgyvendinimo metinę ataskaitą (2008 m.) (COM(2009)0617 galutinis/2),
- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 14 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl inovacijų įgyvendinimo regionuose vykdant sanglaudos politiką (SEC(2007)1547),
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 24 d. Komisijos darbinį dokumentą dėl konsultacijos dėl būsimosios 2020 m. Europos Sąjungos strategijos (COM(2009)0647),
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 19 d. Komisijos penktąją ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitą – augantys regionai, auganti Europa (COM(2008)0371) (Penktoji pažangos ataskaita),
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 25 d. Komisijos šeštąją ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitą. Kūrybiški ir novatoriški regionai (COM(2009)0295) (Šeštoji pažangos ataskaita),
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 4 d. Mokslinių ir techninių tyrimų komiteto (Crest) paaiškinimą „Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros politikos vykdymo pamokos pagal nacionalines reformų programas ir 2006 m. pažangos ataskaitas“ (CREST1211/06),
- atsižvelgdamas į Komisijos vadovą „Moksliniais tyrimais ir inovacijomis grindžiamas Europos regionų konkurencingumas. Mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo galimybių ES praktinis vadovas“,
- atsižvelgdamas į Europos strateginio mokslinių tyrimų infrastruktūros forumo ataskaitą „Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrų planas, Ataskaita 2006“,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0156.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0165.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Komisijos prašymu parengtą nepriklausomą ataskaitą „Reformuotos sanglaudos politikos darbotvarkė“ (Fabrizio Barcos ataskaita) (2009 m.),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonę (A7–0138/2010),
- A. kadangi atnaujintoje Lisabonos strategijoje svarbiu prioritetu laikomi moksliniai tyrimai ir inovacijos, siekiant spręsti tokias problemas kaip klimato kaita ir vis didėjanti pasaulinė konkurencija; kadangi pokrizinis moksliniais tyrimais ir inovacijomis grindžiamo augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo laikotarpis tapo svarbesnis nei kada nors anksčiau ir yra pagrindinis pasiūlytos strategijos „ES 2020 m.“ tikslas,
- B. kadangi mokslinių tyrimų ir inovacijų įgyvendinimas yra būtinybė visiems socialiniams sluoksniams ir turėtų būti skirtas gyventojų socialinėms ir ekonominėms sąlygoms pagerinti,
- C. kadangi Europos parama moksliniams tyrimams ir inovacijoms visų pirma teikiama vykdant mokslinių tyrimų, inovacijų ir sanglaudos politiką, kurios svarbiausios priemonės yra struktūriniai fondai, Septintoji bendroji mokslinių tyrimų programa (BP7) ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programa,
- D. kadangi sanglaudos politika yra pagrindinis Europos integracijos ramstis ir viena sėkmingiausių ES politikos sričių, palengvinanti vis labiau besiskiriančių regionų konvergenciją ir skatinanti augimą bei užimtumą,
- E. kadangi inovacijų klausimą veiksmingiausia spręsti regionų lygmeniu, artimai bendradarbiaujant įvairiems dalyviams, pavyzdžiui, universitetams, viešosioms mokslinių tyrimų organizacijoms arba pramonės atstovams, skatinant žinių perdavimo partnerystę ir regionų dalijimąsi gerąja patirtimi,
- F. kadangi antrosiose Bendrijos strateginėse gairėse dėl sanglaudos 2007–2013 m. laikotarpiu kalbama apie žinias ir naujoves ekonomikos augimo labai ir atitinkamai šiam tikslui buvo skirta 25 proc. visų biudžeto asignavimų,
- G. kadangi atsižvelgiant į šiuo metu kylančių problemų sudėtingumą būtina integruotai derinti šias politikos sritis; kadangi žinių visuomenei reikia daugiau nei įvairių sektorių veiklos visumos, gyvybiškai svarbi veikėjų ir įgyvendinamų priemonių sąveika siekiant, kad jie vienas kitą sustiprintų ir skatintų tvarų mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų įgyvendinimą ir kad būtų užtikrinama, jog būtų labiau vertinami mokslinių tyrimų rezultatai, t. y. kad regionuose būtų teikiamos konkrečios produktų idėjos,
- H. kadangi nepaisant to, kad tam tikri šias priemones sudarantys aspektai, pavyzdžiui, tas pats laikotarpis ir derinimas prie Lisabonos darbotvarkės, sudaro sąlygas sąveikai, jos vis tiek skiriasi, pavyzdžiui, teisiniu pagrindu – vienos orientuotos į temines, kitos į geografines sritis, vienos grindžiamos pasidalijamojo pobūdžio, kitos centralizuotu valdymu,

Mokslinių tyrimų ir inovacijų tikslų įgyvendinimas vykdant sanglaudos politiką

1. teigiamai vertina tai, kad 2007–2013 m. laikotarpiu (kaip nustatyta Bendrijos sanglaudos strateginėse gairėse) visos valstybės narės didelę dalį savo lėšų skyrė moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, inovacijoms ir žinių ekonomikos plėtrai ir buvo parengta 246 nacionalinių arba regioninių veiksmų programų, pagal kurias 86 mlrd. EUR skiriama moksliniams tyrimams ir inovacijoms, iš jų 50 mlrd. EUR jau skirta pagrindiniams moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei inovacijoms; pažymi, kad sanglaudos politika tapo pagrindiniu šios srities Europos paramos šaltiniu (parama jai varžosi su Septintosios bendrosios programos biudžetu (siekiančiu 50,5 mlrd. EUR) ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos (toliau – KIP) biudžetu (siekiančiu 3,6 mlrd. EUR)); atkreipia dėmesį į tai, kad būtų veiksminga ir įmanoma nustatyti kiekybinius tikslus, susijusius su tyrimams ir taikomajai veiklai skiriamų lėšų kiekiu;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

2. teigiamai vertina naujus finansavimo metodus ir pabrėžia galimybes, kurias teikia JEREMIE iniciatyva ir Komisijos ir Europos investicijų banko grupės rizikos pasidalijimo finansinės priemonės, didindamos naujoves diegiančių įmonių finansavimo galimybes; rekomenduoja regioniniams dalyviams išnaudoti šias naujas galimybes papildomai prie struktūrinių fondų finansavimo; pabrėžia, kad šiomis sąlygomis būtina veiksmingai koordinuoti viešąsias ir privačiąsias investicijas;
3. laukia, kad Komisija pateiktų strateginę ataskaitą, kaip numatyta Bendrojo reglamento 30 straipsnio 2 dalyje; mano, kad ataskaitoje bus išsamiai apžvelgti valstybių narių rezultatai siekiant 2007–2009 m. laikotarpiu nustatytų tikslų ir ji bus pagrindas diskusijoms dėl sanglaudos politikos ateities perspektyvų;
4. kartoja, kad vykdant ES politiką konkrečiose srityse reikia laikytis integruoto daugiapakopio valdymo modelio; pabrėžia, kad funkcinė daugiapakopio valdymo sistema yra būtina siekiant veiksmingai nustatyti ir įgyvendinti lėšų skyrimo tikslus; pažymi, kad struktūrinių fondų administravimas yra nacionalinių ir regioninių valdžios institucijų atsakomybė, o Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą ir Septintąją bendrąją programą centralizuotai valdo Komisija; žino, kad esama valstybių narių lygmens administracinių skirtumų ir mano, kad svarbu nustatyti sprendimų priėmimo lygmenį, kuris būtų veiksmingiausias piliečių atžvilgiu;
5. mano, kad svarbu koordinuoti Bendrijos politikos kryptis, kurios daro įtaką siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos; mano, kad būtina išsamiau išnagrinėti jų teritorinį poveikį ir poveikį sanglaudai, siekiant nustatyti ir skatinti geriausias Europos masto priemones, skirtas vietos ir regionų investicijoms į naujoves remti; primena, kad reikia atsižvelgti į trijų tipų regionų (konvergencijos, perėjimo ir konkurencingumo) skirtingą socialinę ir ekonominę padėtį bei skirtingus kūrybinius ir inovacinius gebėjimus ir verslumą; taigi pabrėžia, kad investuojant į mokslinius tyrimus ir plėtrą bei inovacijas, švietimą ir veiksmingai išteklius naudojančias technologijas, bus naudos tiek tradiciniams sektoriams ir kaimo vietovėms, tiek aukštos kvalifikacijos paslaugų ekonomikai, taigi padidės ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda;
6. akcentuoja miestų turimas didžiules galimybes atlikti mokslinius tyrimus ir diegti inovacijas; mano, kad labiau apgalvota miestų politika, vykdoma naudojantis technologine pažanga ir atsižvelgiant į faktą, kad 80 proc. Europos gyventojų gyvena miestuose, kuriuose yra daugiausia socialinių skirtumų, prisidėtų prie tvaraus ekonomikos augimo; taigi ragina į būsimąją sanglaudos politiką įtraukti miestų aspektą;

Struktūrinių fondų, BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos sąveika

7. pripažįsta, kad pasinaudojant 2007–2013 m. laikotarpio lėšų skyrimo nuostatomis sukurtos geresnės sanglaudos politikos, mokslinių tyrimų ir inovacijos politikos sąveikos užtikrinimo priemonės ir kartu vis svarbesnis tampa teritorinis aspektas įgyvendinant BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą; ragina išnagrinėti rezultatais matuojamą lėšų skyrimo mechanizmą ir daugiau dėmesio kreipti į temines sritis, kad būtų sudarytos sąlygos vykdant politiką imtis atitinkamų priemonių naujiems uždaviniams spręsti;
8. pabrėžia, kad lėšos pagal MTTPI pagrindų programą skiriamos remiantis kompetencijos kriterijais, todėl dalyviai, norėdami pasinaudoti lėšomis, turi labiau konkuruoti ir turėti gerų techninių gebėjimų bei gerai išmanyti administracines ir finansines procedūras; pabrėžia, kad dėl tokios padėties randasi didelė koncentracija ekonomikos branduoliuose ir itin išsivysčiusiuose ES regionuose, dėl to sumažėja teigiamų sąveikų regionuose ir valstybėse narėse, kurios eina teisingu keliu, bet dar nepasiekė tikslo; pabrėžia, kad padidėję mokslinių tyrimų ir inovacijų potencialo netolygumai regionuose ir dabar vykdomos politikos nuoseklumo užtikrinimas yra problemos, kurias reikia spręsti vykdant tiek sanglaudos, tiek mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką, neatsižvelgiant į faktą, kad yra įvairių lygmenų įgyvendinimo institucijų (supranacionalinio, nacionalinio, subnacionalinio) ir kad jos siekia skirtingų tikslų (sanglaudos arba kompetencijos);
9. pabrėžia, kad novatoriškas veiksmingumas priklauso nuo pasiektos sąveikos intensyvumo ir apgailėstauja, kad vis dar nepakankamai gerai išnagrinėtos esamos finansavimo sąveikos galimybės; ragina regionus, kurie yra pagrindiniai informacijos teikėjai ir tyrimų vykdytojai, ir valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant pagerinti bendravimą; pabrėžia, kad siekiant, jog sąveika būtų veiksminga, reikia viso subjektų, kurie gauna, platina, propaguoja ir taiko įvairių formų žinias, kompleksiško santykių derinio; taip pat pabrėžia,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

kad įvairios nacionalinės, regioninės ir vietos institucijos, administruojančios Septintąją bendrąją programą, KIP ir struktūrinius fondus, turi žinoti, kokias galimybes teikia visos šios priemonės, taigi ragina geriau koordinuoti šiuos subjektus ir šių sričių politiką;

10. pabrėžia, kad intervencijos priemonėms, skirtoms moksliniams tyrimams ir inovacijoms, turėtų būti naudojamos regioninės lėšos ir pajėgumai, ir kad jos turėtų sudaryti regioninės inovacijų strategijos dalį, pagrįstą pažangiosiomis inovacijomis; mano, kad tokioms strategijoms įgyvendinti būtina, kad aktyviau dalyvautų ES regionai ir miestai, ir kad šias strategijas būtina laikyti valstybių prioritetinėmis kryptimis ir jas įgyvendinti; todėl ragina apsvarstyti galimybę iš naujo pradėti naujoviškus su struktūriniais fondais susijusius veiksmus siekiant skatinti regionų inovacijų diegimo strategijas;

11. atkreipia dėmesį į esamas bendro finansavimo galimybes; vis dėlto pabrėžia, kad mišrus finansavimas naudojant struktūrinių fondų ir bendrųjų programų lėšas neleistinas; pažymi, kad finansavimo priemonės galima derinti finansuojant papildomas, tačiau atskiras veiklos rūšis, kaip antai mokslinių tyrimų infrastruktūros atveju, arba vieną po kitos įgyvendinamas susijusių projektų dalis, kaip antai naujos mokslinių tyrimų idėjos iškėlimas ir įgyvendinimas, taip pat tame pačiame tinkle arba inovacijų grupėje vykdomi projektai;

12. mano, kad tai, jog neleidžiamas mišrus struktūrinių fondų ir bendrųjų programų finansavimas, regionai negali naudotis bendrosios programos ir struktūrinių fondų finansavimu vienu metu ir veiksmingi vadinamieji iš apačios į viršų regioniniu ir nacionaliniu mastu vykstantys strateginiai procesai galėtų padėti panaikinti atotrūkį ir išvengti finansavimo pagal tris ES priemones (struktūrinius fondus, BP7 ir KIP) dubliavimosi;

13. pabrėžia, kad sąveika yra ypač veiksminga stiprinant gebėjimus; taigi atkreipia dėmesį į Europos strateginio mokslinių tyrimų infrastruktūros forumo (angl. ESFRI) projektų finansavimo valdymą ir į poreikį koordinuoti ES inovacijų finansavimo prioritetines kryptis regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis;

14. pažymi, kad sąveika apima ne vien tik papildomą projektų finansavimą; mano, kad gebėjimų stiprinimas, kontaktų mezgimas ir žinių perdavimas yra svarbi sąveikos forma, ir atkreipia dėmesį į tai, kad tokius mainus galima vykdyti visomis priemonėmis;

15. pažymi, kad tikroji sąveika tiesioginio finansavimo gavėjo požiūriu priklauso nuo gavėjo organizacinių ir strateginių gebėjimų suderinti pagal skirtingas ES priemones gaunamą paramą; ragina regioninius veikėjus sukurti regionines strategijas, kurios palengvintų finansavimo derinimą;

16. rekomenduoja valstybėms narėms ir Komisijai skirti užtektinai lėšų iš struktūrinių fondų moksliniams tyrimams ir inovacijoms, ypač tvarioms inovacijoms, ir didinti mokslinių tyrimų gebėjimus; pabrėžia, kad reikia propaguoti sėkmingus modelius ir juos taikyti žinių trikampyje bei užtikrinti tvarų regioninių mokslinių tyrimų ir strateginių inovacijų programų vystymą bendradarbiaujant su privačiu sektoriumi, tyrimų centrais, universitetais ir viešosiomis institucijomis; pabrėžia imlių žinioms regioninių inovacijų grupių potencialą mobilizuojant regiono konkurencingumą ir džiaugiasi inovacijų grupių kūrimo įtraukimu į Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą ir BP7 (žinių regionų priemonė 7-ojoje bendrojoje mokslinių tyrimų programoje); taigi atkreipia dėmesį į naujas žinių ir inovacijų bendrijas (ŽIB), įsteigtas pagal Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) programą, kurios sukuria jungtį su svarbiausiomis imliomis žinioms Europos regioninėmis inovacijų grupėmis; atkreipia dėmesį į tai, kad struktūriniai fondai taip pat gali palengvinti keitimąsi žiniomis regioninėse inovacijų grupėse; pabrėžia, kad tokios inovacijų grupės yra didelė galimybė, ypač regionams, esantiems nepalankioje padėtyje;

17. ragina regionų ir vietos valdžios institucijas geriau pasinaudoti struktūriniais fondais stiprinant mokslinius tyrimus, žinių bei inovacinius pajėgumus savo regionuose, pvz., sukurti mokslinių tyrimų infrastruktūrą, sudarant galimybes dalyvauti ES mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje; ragina regionus nustatyti iš struktūrinių fondų finansuojamų MTTP prioritetus, kurie papildytų BP7 prioritetus, ir ragina vykdyti ilgalaikį planavimą regioniniu lygmeniu siekiant sąveikos, kuri rastųsi finansinėms priemonėms papildant vienai kitą teminiu aspektu;

18. pabrėžia, kaip svarbu nagrinėti, sujungti pažangiąją patirtį ir ja dalytis siekiant tarp politikos priemonių sąveikos; taigi džiaugiasi Komisijos pastangomis gerinti tarnybų bendradarbiavimą ir ragina ją sustiprinti mokslinių tyrimų ir inovacijos galimybių ir poreikių analizę regioniniu lygmeniu, ypač renkant priinamus kokybinius duomenis, ir visų trijų finansavimo priemonių ryšių su kitomis priemonėmis vertinimo tyrimų analizę, kad būtų galima teikti bendras gaires;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

19. su džiaugsmu atkreipia dėmesį į Mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo galimybių ES praktinį vadovą; rekomenduoja ateityje tokias rekomendacines pastabas pateikti iškart po teisės aktų įsigaliojimo; laukia, kad būtų pateiktas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas su praktiniais sąveikos pavyzdžiais; ragina Komisiją būti varomąja jėga ir skatinti keistis pažangiąja patirtimi, taip pat išnagrinėti galimybę teikti papildomą specialistų paramą rengiant rekomendacines pastabas ir vartotojo vadovą praktinio mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų valdymo ir administravimo klausimais norint pasiekti užsibrėžtą tikslų;
20. ragina Komisiją sumažinti biurokratiją, susijusią su Septintąja bendrąja mokslinių tyrimų ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programomis, kad sustiprėtų sąveikos su struktūriniais fondais poveikis;
21. ragina Komisiją atlikti tyrimą, kaip galima supaprastinti paraiškų įvairioms rėmimo programoms teikimą pagal kompiuterių programas naudojant vienodus žinytus;
22. ragina Komisiją tęsti sąveikų skatinimo veiklą ir informuoti Europos Parlamentą apie proceso eigą, visų pirma apie ES ir nacionalinių bei regioninių subjektų vertikalųjį bendradarbiavimą;
23. remia aktyvesnį bendradarbiavimą tarp nacionalinių Septintosios bendrosios mokslinių tyrimų programos kontaktinių taškų, MTTP programų valdytojų ir inovacijų agentūrų, sudarant sąlygas skirtingus mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų aspektus arba etapus finansuoti iš skirtingų šaltinių;

Rekomendacijos dėl kito programavimo laikotarpio

24. džiaugiasi, kad strategijoje „ES 2020 m.“ pabrėžiama politikos sričių tarpusavio priklausomybė, politikos integravimo svarba, taip pat kad būtina didesnė sąveika ir glaudesnis bendradarbiavimas formuojant ir vykdančią viešąją politiką; ragina apsvarstyti nuoseklesnės sistemos trijose politikos srityse poreikį, kurį išreiškė miestai ir regionai, taip pat naudojantis techninių ryšių struktūra pačios Komisijos viduje, kuri geba stebėti ir koordinuoti sąveiką, susijusią su inovacijos ir mokslinių tyrimų bei plėtros programomis, taip pat atsižvelgti į šį poreikį rengiant ir taikant ES finansines priemones ir valstybės pagalbos reglamentuojamuosius aktus; taip pat ragina, kad teritorinė sanglauda atliktų svarbų vaidmenį šiuo požiūriu;
25. mano, kad būsimos MTTP programos turėtų papildyti nacionalines pastangas, jas tinkamai nukreipdamos ir skatindamos, siekiant susigrąžinti vadovaujantį ir žinių, inovacijų, plėtros bei vidaus investicijų MTTP platinimo vaidmenį;
26. pažymi, kad siekiant sutvirtinti žinias ir inovacijas, kaip būsimo ekonomikos augimo impulsus, būtina tobulinti švietimo kokybę, stiprinti mokslinių tyrimų rezultatus, skatinti inovacijas ir žinių perdavimą visoje Europos Sąjungoje, kaip įmanoma išnaudoti informacines ir ryšių technologijas, užtikrinti, kad novatoriškos idėjos galėtų tapti naujais gaminiais ir paslaugomis, skatinančiais augimą ir kokybiškas darbo vietas ir padedančiais įveikti sunkumus, atsirandančius dėl socialinių pokyčių Europoje ir pasaulyje, skatinti verslumą, ypatingą dėmesį teikti vartotojų poreikiams ir rinkos galimybėms, ir užtikrinti prieinamą bei pakankamą finansavimą, ypatingai padedant struktūriniais fondams;
27. remia visas tris pavyzdines strategijos „ES 2020 m.“ iniciatyvas, siekiant protingo augimo – „Europos Sąjunga už naujoves“, „Jaunimo judėjimas“ ir „Skaitmeninė darbotvarkė Europai“, kurias įgyvendinant labai svarbus vaidmuo teks struktūriniais fondams;
28. mano, kad tvirta ir gerai finansuojama ES regioninė politika, naudinga visiems ES regionams, yra būtina siekiant strategijos „ES 2020 m.“ tikslų, pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo, apimančio aukšto lygio užimtumą ir našumą, taip pat socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos; pabrėžia strategijos „2020 m.“ svarbą tyrimams ir inovacijoms;
29. pabrėžia, kad būtina persvarstyti ir konsoliduoti vaidmenį naujovėms remti skirtų ES priemonių: struktūrinių fondų, kaimo plėtros fondo, bendrosios mokslinių tyrimų ir plėtros programos, bendrų interesų programos, TEE plano, siekiant supaprastinti administracines procedūras, palengvinti finansavimą, ypač MVĮ, diegti novatoriškus skatinimo mechanizmus, grindžiamus su pažangiu, tvarių ir integraciniu augimu susijusių tikslų siekimu, bei skatinti glaudesnį bendradarbiavimą su EIB;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

30. mano, kad struktūriniai fondai yra tinkama priemonė, siekiant padėti vietos ir regionų valdžios institucijoms skatinti kūrybiškumą ir inovacijas; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti, jog šis finansavimas būtų naudojamas naujoviškų verslo iniciatyvų skatinimo tikslais, reikia daugiau lankstumo; atsižvelgdamas į taip pabrėžią sanglaudos politikos naudą, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms apskritai, nes ją vykdant teikiama lengvai prieinama parama ir gerinama prieiga prie taikomųjų mokslinių tyrimų, technologijų perdavimo ir naujovių;

31. rekomenduoja, kad visos tam tikrame regione pagal tikslus Nr. 2 ir Nr. 3 nepanaudotos lėšos vėl būtų skiriamos regionuose vykdomiems projektams ir Bendrijos iniciatyvoms finansuoti;

32. primena, kad teritorinė sanglauda yra horizontali ir daugiasektorinė, todėl Europos Sąjungos politika turi prisidėti jos siekiant; kartoja, kad ši sąvoka apima ne tik regioninę politiką, bet ir jos koordinavimą su kitomis Europos Sąjungos politikos sritimis, kuriomis tinkamai siekiama tvaraus vystymosi ir kurios duoda apčiuopiamų rezultatų regioniniu lygmeniu, norint visiškai panaudoti regionų galimybes ir padidinti jų poveikį vietos lygmeniu, didinti regionų konkurencingumą ir patrauklumą bei siekti teritorinės sanglaudos; laikosi nuomonės, kad „koncentracija, bendradarbiavimas ir suartinimas“ yra esminiai teritorinės sanglaudos veiksniai, galintys padėti pasiekti labiau subalansuotą ES teritorinę plėtrą;

33. pabrėžia, kad reikia geografiškai apibrėžtos politikos, ir mano, kad miestai ir regionai turėtų ir toliau plėtoti racionalią ir ekologišką specializaciją nustatydami kelis inovacijų prioritetus, pagrįstus ES tikslais ir jų poreikiais, kaip nustatyta jų regionų inovacijų programose, ir sutelkti ES skiriamas lėšas šioms prioritetams įgyvendinti; laikosi nuomonės, kad regionų sprendimų priėmėjų ir verslininkų gebėjimas pritraukti žinias ir paversti jas tvarią konkurenciniu privalumu yra esminis regionų ekonominės veiklos veiksnys, teikiantis papildomą naudą aplinkiniams regionams, įskaitant kaimynystėje esančių valstybių narių dalis;

34. pažymi, kad moksliai tyrimai ir inovacijos, ypač susiję su mažai anglies dioksido išskiriančiomis arba visai jo neišskiriančiomis technologijomis ir energijos taupymu, yra itin svarbūs siekiant atremti visuotinius iššūkius, kaip antai klimato kaita ir energijos tiekimo saugumas, taip pat norint padidinti konkurencingumą regioniniu ir vietos lygmenimis;

35. pritaria Regionų komiteto pasiūlymui kurti „Virtualių kūrybiškumo tinklą“, atvirą visiems: įmonėms, vietos ir regionų valdžios institucijoms, centrinės valdžios institucijoms, privačiam sektoriui ir gyventojams, kuris teiktų patarimus, paramą ir prieigą prie rizikos kapitalo ir techninių paslaugų; pažymi, kad virtualiojo tinklo pranašumas – pridėtinė vertė, leidžianti salų, itin atokių regionų, kaimo, kalnų ir retai apgyvendintų vietovių gyventojams suteikti lengvesnę prieigą prie specialistų patarimų, švietimo ir žinių, verslo rėmimo ir finansinių gairių;

36. nurodo, kad tarptautinis bendradarbiavimas yra svarbiausias BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos veiksnys ir kad teritorinis bendradarbiavimas (įgyvendinant tarptautines, tarpregionines ir tarpvalstybines programas) yra vyraujanti tendencija struktūrinių fondų srityje; ragina Komisiją stiprinti Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą ateityje ir toliau jį integruoti; ragina Komisiją įvertinti galimybes padidinti teritorinį bendradarbiavimą inovacijų srityje siekiant visų sanglaudos politikos tikslų; nurodo, kad geresnis BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos rezultatų regioniniu lygmeniu žinojimas palengvintų praktinį ES regioninės politikos ir šių programų koordinavimą; ragina Komisiją šiam koordinavimui skirti ypatingą dėmesį; ragina valstybes nares imtis tolesnių veiksmingų tarpvalstybinio bendradarbiavimo priemonių ir parengti nuoseklias regionines ir nacionalines strategijas, kurios padėtų pasiekti sąveiką; ragina Europos Komisiją ir valstybes nares palengvinti minėtų duomenų tvarkymo plėtrą ir galimybes jais naudotis;

37. pabrėžia, kad pagal Septintąją bendrąją programą parama teikiama tarpvalstybiniam bendradarbiavimui daugelyje sričių ir skirtingomis formomis ES ir už jos ribų; toks bendradarbiavimas gali vykti daugelyje sričių, patenkančių į pagrindines žinių ir technologijų sritis, į kurias atsižvelgiant būtina remti ir konsoliduoti aukštos kokybės mokslinius tyrimus, atliekamais siekiant įveikti socialines, ekonomines, aplinkosaugos ir pramonės problemas, su kuriomis susiduria Europa;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

38. ragina Komisiją analizuoti paprastinimo priemonių, kurių jau imtasi tvarkant struktūrines lėšas, poveikį siekiant parengti būsimą teisinę sistemą;
39. pripažįsta, kad tiek pasidalijamojo pobūdžio, tiek centralizuotam valdymui būtinos konkrečios taisyklės ir kad tiek BP7 ir KIP taikomas metodas „iš viršaus į apačią“, tiek struktūriniam fondams taikomas metodas „iš apačios į viršų“ turi savo privalumų; vis dėlto pabrėžia, kad reikia suderinti taisykles, procedūras ir praktiką (reikalavimų finansinei paramai gauti atitikimo taisykles, standartinę vieneto kainą, vienkartinės išmokas ir kt.), taikomas įvairioms priemonėms, ir užtikrinti geresnį koordinavimą (kvietimų teikti pasiūlymus grafikų, konkursų temų ir tipų ir kt. požiūriais); ragina Komisiją išnagrinėti galimybes šiuo klausimu nepakenkiant valstybių narių ir regionų kompetencijai pagal pasidalijamojo pobūdžio valdymą ir drauge propaguoti valdymo kultūrą, kuri skatintų daugiadiscipliniškumą kuriant bendras daugelio sričių sektorių strategijas ir nuolatinį skirtingų politinių bendruomenių dialogą tam, kad politika būtų nuoseklesnė; ragina Komisiją supaprastinti atitinkamų fondų valdymą ir ragina pasinaudoti specifiniais abiejų ramsčių privalumais bei sąveikomis ir drauge didinti jų poveikį;
40. ragina Komisiją užtikrinti, kad būsimasis Mokslinių tyrimų ir inovacijų aktas būtų rengiamas siekiant padidinti struktūrinių fondų ir bendrųjų mokslinių tyrimų ir inovacijų programų (BP7, KIP) sąveiką;
41. pakartotinai ragina Komisiją nustatyti konkrečius inovacinių projektų vertinimo kriterijus ir apsvastyti galimybę ateityje siūlyti skatinamąsias reguliuojamąsias priemones už inovacijų įgyvendinimą;
42. pažymi akivaizdų didesnės kompetencijos, susijusios su finansavimo prašymais, administracinėmis ir finansinėmis procedūromis, fondų valdymu ir finansų inžinerija, poreikį regionų lygmeniu; ragina Komisiją apsvastyti galimybę teikti papildomą specialistų pagalbą ir užmegzti glaudesnę Europos įmonių tinklo ir Struktūrinių fondų valdymo institucijų bendradarbiavimą, taip pat glaudžiau susieti pirmaujančios rinkos iniciatyvą, technologijų platformas ir regioninius technologijų planus;
43. pabrėžia, kad vertinant projektų tinkamumą ir galimybę gauti finansavimą iš struktūrinių fondų bei kitų Bendrijos priemonių, svarbu atsižvelgti į vienodas galimybes;
44. pažymi, kokia svarbi yra didesnė pagalba įgyvendinant politiką ir programas, kurios skatina sąveiką grandinėje moksliniai tyrimai ir technologinės plėtros infrastruktūros – inovacijos – darbo vietų kūrimas;
45. mano, kad didelės tyrimų infrastruktūros, kurios taip pat finansuojamos ir struktūrinių fondų lėšomis, turėtų būti geriau vertinamos tarptautinių ekspertų, o tai turės teigiamą poveikį veiksmingam asignuotųjų struktūrinių lėšų paskirstymui;
46. yra įsitikinęs, kad politinis vadovavimas yra būtina išankstinė mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos nuoseklumo sąlyga ir šio nuoseklumo didinimo priemonė; atsižvelgdamas į tai, ragina parengti strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos sistemą, kuri būtų pakoreguota atsižvelgiant į padarytą pažangą, naują informaciją ir besikeičiančias aplinkybes ir atitiktų nacionalinius tikslus bei ekonominio ir socialinio vystymosi prioritetus;
47. kartoja, kad neoficialūs mechanizmai, taikomi vykdant teritorinę sanglaudą ir erdvinį planavimą Taryboje, turėtų būti pakeisti oficialesnėmis struktūromis; laikosi nuomonės, kad toks patobulinimas ir integruotų keletą temų apimančių struktūrų kūrimas ir stiprinimas leistų geriau koordinuoti politikos kryptis;

*

* *

48. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

Ilgalaikis viešųjų finansų tvarumas atsigauant ekonomikai

P7_TA(2010)0190

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo atsigauant ekonomikai (2010/2038(INI))

(2011/C 161 E/17)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2009 m. rugpjūčio 12 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą dėl Europos pinigų sąjungos (EPS) viešųjų finansų 2009 m. (SEC(2009)1120),
 - atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 14 d. Komisijos komunikatą dėl ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo atsigauant ekonomikai (COM(2009)0545),
 - atsižvelgdamas į 2009 m. sausio 28 d. Komisijos rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl valstybių narių ir Bendrijos bendrųjų ekonominės politikos gairių atnaujinimo 2009 m. ir dėl valstybių narių užimtumo politikos įgyvendinimo (COM(2009)0034),
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. lapkričio 18 d. rezoliuciją dėl EPS@10: pirmasis Ekonominės ir pinigų sąjungos dešimtmetis ir ateities uždaviniai ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 11 d. rezoliuciją dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2009 m. sausio 13 d. rezoliuciją dėl EPS viešųjų finansų 2007–2008 m. ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. liepos 9 d. rezoliuciją dėl 2007 m. Europos centrinio banko (ECB) metinės ataskaitos ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į Pitsburgo aukščiausiojo lygio susitikime pateiktas rekomendacijas, kuriose raginama ir toliau remti ekonomikos augimą tol, kol bus užtikrintas ekonomikos atsigavimas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Biudžeto komiteto nuomones (A7–0147/2010),
- A. kadangi Komisijos komunikate nerimaujama dėl ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo atsižvelgiant į aukštą deficito ir skolos lygį, ypač atsižvelgiant į visuomenės senėjimą; kadangi skaičiuojama, kad daugumoje valstybių narių senėjimo poveikis tvarumo atotrūkiui bus 5–20 kartų didesnis už dabartinės ekonomikos krizės poveikį,
- B. kadangi Stabilumo ir augimo paktas (SAP) persvarstytas 2005 m., tačiau to nepakako norint užkirsti kelią dabartinei krizei,
- C. atsižvelgdamas į būtinybę skubiai išsamiau tirti didelį gimstamumo sumažėjimą Europos Sąjungoje ir jo priežastis bei padarinius, siekiant pakreipti šią rūpestį keliančią tendenciją priešinga linkme,

⁽¹⁾ OL C 16 E, 2010 1 22, p. 8.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0123.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0013.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0357.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- D. kadangi fiskalinė politika nėra tvari, jei laikui bėgant dėl jos pernelyg didėja valdžios sektoriaus skola,
- E. kadangi, turint mintyje komunikate pateiktas prognozes ir tai, kad visuomenės senėjimas turės didelį poveikį ilgalaikiam Europos valstybių viešųjų finansų tvarumui, dera politiką planuoti iki 2060 m.,
- F. kadangi dėl valstybių narių skolos ir deficito didėjimo krizės metu ir numatomų demografinių pokyčių fiskalinis tvarumas bus didelis iššūkis,
- G. kadangi ilgalaikiai demografiniai pokyčiai, ypač visuomenės senėjimas, visose ES valstybėse narėse daro poveikį nacionalinių pensijų sistemų finansavimui,
- H. kadangi kai kurios valstybės narės nepakankamai stengiasi sumažinti savo administracines išlaidas, kontroliuoti savo sveikatos apsaugos išlaidas ir reformuoti sveikatos apsaugos bei pensijų sistemas; kadangi visos valstybės narės turėtų taikyti pažangiausias šios srities patirtį,
- I. kadangi 2009 m. išaugo visų valstybių narių biudžeto deficitas ir skolos lygis, nes dėl krizės sumažėjo pajamos iš mokesčių ir buvo įgyvendintos specialiosios ekonomikos atkūrimo priemonės,
- J. kadangi, atsižvelgdama į pirmuosius atsigavimo ženklus, Europos Vadovų Taryba 2009 m. rugsėjo mėn. rekomendavo perorientuoti fiskalinę politiką į viešųjų finansų tvarumą ir pažymėjo, kad, kai bus užtikrintas ekonomikos atsigavimas, reikia darniai parengti paramos nutraukimo strategijas, atsižvelgiant į konkrečią kiekvienos šalies padėtį,
- K. kadangi pastaruoju metu pastebima, kad kuo patikimesni viešieji finansai, tuo didesnis ekonomikos atsparumas,
- L. kadangi didėjanti valstybės skola tampa didele našta ateities kartoms,
- M. kadangi kai kuriose valstybėse narėse padidėjus valstybės skolai kenkiama stabilumui ir tai lemia dideles su palūkanų mokėjimu susijusias valstybės išlaidas, dėl kurių mažėja vis svarbesnės sveikatos apsaugos ir pensijų sistemų išlaidos,
- N. kadangi padidėjęs viešojo sektoriaus skolinimasis iškreipia finansų rinkas, nes didėja palūkanų normos, o tai turi neigiamų padarinių namų ūkiams ir investicijoms į naujas darbo vietas,
- O. kadangi veiksmingo statistinio valdymo ar nepriklausomų statistikos institucijų trūkumas valstybėse narėse kenkia viešųjų finansų patikimumui ir tvarumui,
- P. kadangi kitos iki šiol prastos kokybės prekėmis konkuravusios pasaulio šalys šiuo metu įžengia į aukštos kokybės prekių segmentus; kadangi tokios konkurentės naudoja pažangias technologijas, tačiau moka nedidelį valandinį užmokestį ir joms nereikia kovoti su nepalankiomis demografinėmis tendencijomis, o asmenys per savo gyvenimą dirba daug darbo valandų; kadangi visiškas užimtumas Europoje paskutinį kartą pasiektas prieš naftos kainų krizę 1973 m.; kadangi, nepaisant to, visiškas užimtumas lieka tikslu, kurio ES turi siekti, vadovaudamasi Sutarčių dvasia, tačiau neatsisakydama aukšto lygio socialinės apsaugos ir žmogaus socialinės raidos,
- Q. kadangi yra įvairių tvarumo atotrūkio mažinimo priemonių, pvz., bendras produktyvumo didinimas, svarbiausia – socialinių paslaugų produktyvumo didinimas, pensinio amžiaus ilginimas, taip pat gimstamumo ar imigrantų skaičiaus didinimas,
- R. kadangi demografines tendencijas lemia pokyčiai, susiję su gimstamumu, kuris iš esmės priklauso nuo motinystės skatinimo ir paramos priemonių, ir migracijos srautais,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- S. kadangi dabartinis skolos ir deficito dydis kelia grėsmę pačiam socialinės apsaugos sistemos egzistavimui,
- T. kadangi neįgyvendinus struktūrinių reformų ir nekonsolidavus viešųjų finansų bus pakenkta išlaidoms sveikatos apsaugos, pensijų ir užimtumo srityse,
- U. kadangi daug valstybių narių nesilaiko SAP, o tinkamas jo laikymasis būtų sušvelninęs neigiamą krizės poveikį,
- V. kadangi viešųjų finansų tvarumas itin svarbus ne tik Europai apskritai, bet ir Europos Sąjungos biudžetui konkrečiai,
- W. kadangi pagrindinės tvarumo prielaidos ir bendrieji principai taip pat turėtų būti taikomi Europos Sąjungos biudžetui, nors jis šiuo metu sudaro tik maždaug 1 proc. visų Europos BNP,
1. reiškia didelį susirūpinimą dėl ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo laikotarpiu po finansų ir ekonomikos krizės; primena, kad pastangomis, dėtomis prieš krizę pagal SAP, iš esmės siekta spręsti didėjančią demografinę problemą; pripažįsta, kad daugumos tokių pastangų atsisakyta dėl poreikio labai didinti valstybės išlaidas siekiant užkirsti kelią pasaulinei finansų sistemos griūčiai ir švelninti socialinius tokios griūties padarinius;
 2. apgailestauja, kad netgi prieš prasidedant krizei kai kurios valstybės narės nepadarė didesnės pažangos konsoliduodamos savo viešuosius finansus, nors ekonomikos sąlygos buvo palankios; pažymi, kad taip buvo pažeista prevencinė SAP dalis, ypač po SAP persvarstymo 2005 m., ir tai labai sumažino valstybių narių galimybes imtis anticiklinių priemonių, kai krizė įsivyravo, taigi kilo didesnė nežinomybė, padidėjo nedarbas ir padaugėjo socialinių problemų;
 3. žino, kad dabartinio viešųjų išlaidų dydžio negalima išlaikyti neribotą laiką; palankiai vertina Europos Vadovų Tarybos sprendimą nespręsti dėl tolesnio pagalbos priemonių paketo tol, kol nebus išsamiai išnagrinėti dabartinio paketo rezultatai ir aiškiai parodytas tolesnių veiksmų poreikis;
 4. pripažįsta, kad veiksmai, kuriais siekta užkirsti kelią finansų sektoriaus griūčiai, buvo sėkmingi, nors vis dar itin svarbu išlaikyti atidumą; tikisi, kad sumažės finansinė našta, susijusi su bankininkystės sektoriaus institucijų gelbėjimu; didžiuojasi lyderio vaidmeniu, kurio ECB ėmėsi gelbėjant bankininkystės sektorių; visokeriopa remia riziką ribojančios priežiūros sistemos reformą ir finansų sistemos struktūros pertvarką;
 5. pabrėžia, kad pagal SAP turi būti ilgainiui siekiama pusiausvyros ir pertekliaus, kad ekonomikai palankiu metu būtų kaupiamas perteklius, o pensijų sistemos būtų skaidriai finansuojamos valstybės biudžeto ar privačių fondų sistemų lėšomis;
 6. pabrėžia, kad ilgalaikis viešųjų finansų tvarumas labai svarbus siekiant stabilumo ir augimo, taip pat siekiant išlaikyti tinkamą valstybės išlaidų dydį; pabrėžia, kad didelė skola ir deficitas kelia grėsmę tvarumui ir darys neigiamą poveikį sveikatos apsaugai, pensijoms ir užimtumui;
 7. reiškia didelį susirūpinimą dėl didelio deficito ir skolos valstybėse narėse; įspėja nesinaudoti krize kaip pretekstu nekonsoliduoti viešųjų finansų, nemažinti valstybės išlaidų ir neįgyvendinti struktūrinių reformų, nes visa tai būtina norint vėl užtikrinti augimą ir užimtumą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

8. pažymi, kad itin svarbu konsoliduoti viešuosius finansus, mažinti deficito ir skolos dydį siekiant išlaikyti šiuolaikišką socialinės apsaugos ir pajamų persikirstymo sistemą, pagal kurią rūpinamasi visa visuomene ir ypač remiami nepalankiausioje padėtyje esantys jos nariai;
9. pabrėžia, kad jei toliau didės valstybės skola ir palūkanų normos, dabartinė ir būsima kartos nebegalės padengti su palūkanomis susijusių išlaidų, nekeldamos pavojaus socialinės apsaugos modeliams;
10. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad daugelis valstybių narių nesilaiko SAP; apgailestauja, kad valstybės narės nekonsolidavo savo viešųjų finansų ekonomikai palankiu metu prieš krizę; pritaria Komisijos teiginiui, kad skolos tvarumui turėtų tekti labai svarbus ir aiškus vaidmuo vykdant priežiūrą; primygtinai ragina Komisiją griežtai užtikrinti SAP laikymąsi;
11. išpėja staigiai nenutraukti paramos realiajam ekonomikos sektoriui, siekiant išvengti pakartotinės recesijos; atkreipia dėmesį į nepageidaujamus padarinius anksčiau laiko atsisakius paramos priemonių ar per ilgai delsiant imtis taisomųjų priemonių, susijusių su viešųjų finansų tvarumu; pažymi, kad šios priemonės buvo aiškiai kuriamos taikyti laiku, būti tikslinės ir laikinos; palankiai vertina Komisijos darbą, susijusi su dabartinių nepaprastųjų priemonių atsisakymo strategija; pritaria Komisijos metodui, kuris grindžiamas laiko ir apimties požiūriu skirtingu paramos nutraukimu įvairiose šalyse; supranta, kad pirmajai valstybių grupei priemonės nebebus taikomos nuo 2011 m.; skatina valstybes nares visokeriopaipai stengtis kuo greičiau ir tvirčiau įgyvendinti paramos nutraukimo strategijas;
12. ragina Komisiją parengti Žaliąją knygą dėl gimstamumo Europos Sąjungoje, kurioje būtų ne tik nustatytos gimstamumo sumažėjimo priežastys ir padariniai, bet ir įvardyti šios problemos sprendimai bei alternatyvūs sprendimai;
13. mano, kad fiskalinės paramos nutraukimo strategiją reikėtų pradėti įgyvendinti prieš pinigų politikos paramos nutraukimo strategiją, kad būtų sudarytos sąlygos tinkamai įgyvendinti pastarąją, taip užtikrinant, kad ECB, kuris sėkmingai išvengė defliacijos, taip pat galėtų sėkmingai užtikrinti, jog ekonomikos atsigavimo nesužlugdytų infliacija; supranta ECB padarius užuominą, kad jei nebus laiku imtasi fiskalinio valdymo, ECB, deja, turės griežtinti pinigų politiką labiau, nei tikimasi;
14. pabrėžia, kad finansinės paskatos turėtų būti mažinamos tuo pat metu stengiantis didinti vidaus rinkos aktyvumą, konkurencingumą ir patrauklumą investicijoms;
15. pabrėžia, kad laipsniškas ir kontroliuojamas deficito panaikinimas yra labai svarbus, siekiant išlaikyti žemas palūkanų normas ir nedidelę skolos našą ir taip užtikrinti galimybę išlaikyti socialinės apsaugos sistemos išlaidas ir namų ūkių gyvenimo kokybę;
16. pažymi, kad žemos palūkanų normos yra palankios investicijoms ir ekonomikos atsigavimui; žino apie intensyvaus valstybių skolinimosi padarinius palūkanų lygiui; labai apgailestauja, kad dėl to ES padidėjo palūkanų normų skirtumai; išpėja valstybes nares atkreipti dėmesį į savo biudžeto sprendimų poveikį rinkos palūkanų normoms; mano, kad patikimi viešieji finansai būtini norint užtikrinti saugias darbo vietas; pažymi, kad didindamos skolinimosi išlaidas vyriausybės kartu didina ir savo biudžetams tenkančią našą;
17. atkreipia dėmesį į tai, kad anticiklinis SAP poveikis gali būti užtikrintas tik tokiu atveju, jei valstybės narės iš tikrųjų užtikrins biudžeto perteklių palankiu metu; atsižvelgdamas į tai, taip pat ragina geriau įgyvendinti prevencinę SAP dalį; ragina pereiti nuo nuostatos „pirma išleisti, sumokėti vėliau“ prie nuostatos „taupyti galimiems būsimiems nenumatytiems atvejams“; pažymi, kad pagal SAP reikalaujama, jog valstybės narės vidutinės trukmės laikotarpiu subalansuotų biudžetą arba užtikrintų jo perteklių, taigi 3 proc. deficitas yra ne tikslas, o didžiausia leistina riba net ir pagal persvarstytą paktą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

18. ragina vykdyti struktūrines reformas ir kartu įgyvendinti pagalbos paketus, siekiant užkirsti kelią būsimoms krizėms ir padidinti Europos įmonių konkurencingumą, užtikrinti didesnį augimą ir skatinti užimtumą;
19. pabrėžia, kad, turint mintyje poreikį užtikrinti patikimus viešuosius finansus, visos valstybės narės turėtų ne vėliau kaip 2011 m. pradėti mažinti savo tvarumo atotrūkį;
20. pripažįsta, kad fiskalinės paskatos ir nevaržomos savaiminės stabilizavimo priemonės buvo sėkmingos, ir siūlo Komisijai prašyti valstybių narių siekti subalansuoto biudžeto skiriant pirminį biudžeto perteklių skolai padengti, kai ekonomika tvariai atsigauja;
21. pažymi, kad itin svarbios priemonės, kuriomis skatinamas užimtumas ir ilgalaikės investicijos, skirtos potencialiam ekonomikos augimui didinti ir Europos ekonomikos konkurencingumui stiprinti;
22. pabrėžia, kad, turint mintyje dabartines demografines problemas, su kuriomis susiduria ES, kovos su krize priemonės neturėtų turėti ilgalaikių pasekmių viešiesiems finansams, už kurias turėtų mokėti dabartinė ir ateities kartos;
23. pritaria minčiai, kad Europos Sąjungoje būtina labiau koordinuoti ekonomikos politiką ir šis koordinavimas užtikrina papildomą sąveiką;
24. pripažįsta, kad SAP nėra pakankama priemonė valstybių narių fiskalinei ir ekonominei politikai suderinti;
25. taigi pritaria tam, kad reikia peržiūrėti priemones, siekiant vėl užtikrinti ES valstybių ekonomikos konvergenciją;
26. siūlo Komisijai nustatyti tinkamą bendradarbiavimo su TVF mechanizmą, kuris būtų taikomas tais ypatingais atvejais, kai valstybės narės gauna TVF paramą, skirtą mokėjimų balansui sureguliuoti;
27. pažymi, kad didelė infliacija negali būti atsakas į poreikį atlikti fiskalinį koregavimą, nes dėl to atsirastų didelių ekonominių sąnaudų ir kiltų pavojus tvariam ir visiems naudingam augimui;
28. kaip ir Komisija, pritaria minčiai, kad „sėkminga fiskalinė ekspansija nuosmukiui įveikti ir ilgalaikis viešųjų finansų tvarumas nėra nesuderinami dalykai“, tačiau įspėja dėl pavojų, susijusių su per didele ir dirbtina plėtra, grindžiama didesnėmis išlaidomis, dėl kurių gali būti pakenkta politiniams tikslams;
29. mano, kad viešųjų finansų valdymas, grindžiamas konkrečiais trumpojo laikotarpio sprendimais, užtikrins ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą ir būtent šiais trumpojo laikotarpio sprendimais, nustatant trumpojo laikotarpio sistemą, reikia spręsti valstybės skolos tvarumo klausimą;
30. mano, kad įgyvendinant biudžeto politiką, visų pirma taikant perskirstymo priemones, turimos santaupos turi būti paverčiamos augimą skatinančiomis investicijomis, pvz., investicijomis į mokslinius tyrimus ir plėtrą, pramonės bazės modernizavimą, ekologiškesnės, pažangesnės ir konkurencingesnės ES ekonomikos kūrimą, taip pat į švietimo problemos sprendimą;
31. pabrėžia, kad didelė dalis valdžios sektoriaus ir socialinės apsaugos išlaidų gali būti produktyvios, jei jos skiriamos projektams, kurie turi teigiamo poveikio fizinio ir žmogiškojo kapitalo kaupimui ir naujovių skatinimui; pabrėžia būtinybę kontroliuoti skolos naštos didėjimą, siekiant užtikrinti, kad dėl didesnių išlaidų palūkanoms nebūtų sumažintos svarbiausios socialinės apsaugos išlaidos; pabrėžia, kad dėl vis mažesnių išteklių būtina didinti viešojo sektoriaus išlaidų kokybę;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

32. pabrėžia, kad socialinės apsaugos sistemos, kaip socialinių padarinių švelninimo priemonės, pasirodė itin veiksmingos krizės metu; pabrėžia, kad viešųjų finansų stabilumas yra išankstinė sąlyga, siekiant užtikrinti, kad taip būtų ir ateityje;
33. pažymi, kad ilgalaikis privalomojo pensijų kaupimo sistemų subalansuotumas priklauso ne tik nuo demografinių tendencijų, bet ir nuo dirbančiųjų produktyvumo (darančio poveikį potencialiam augimo dydžiui), realaus pensinio amžiaus ir BVP dalies, skiriamos minėtosioms sistemoms finansuoti; taip pat pabrėžia, kad viešųjų finansų konsolidavimas ir skolos bei deficito dydžio mažinimas yra svarbūs veiksniai siekiant užtikrinti tvarumą;
34. pažymi, kad dėl demografinių pokyčių, ypač visuomenės senėjimo, daugelyje valstybių narių reikia periodiškai reformuoti valstybinių pensijų sistemas, ypač jų kaupimo pagrindą, kad šios sistemos būtų finansiškai tvarios;
35. pažymi, kad skolos našta didėja, kai realiosios palūkanų normos didesnės už BVP prieaugį, o, rinkų požiūriu, rizika didesnė, kai didėja skolos našta;
36. mano, kad vyriausybei taikomos palūkanų normos atspindi tai, kaip rinkos vertina valstybės narės skolos tvarumą;
37. pažymi, kad dėl augančio deficito brangsta skolinimasis, iš dalies ir dėl to, kad kai skolos našta didėja greičiau nei auga ekonomika ir galimybė grąžinti skolas, rinkos tai vertina kaip didesnę riziką;
38. pabrėžia, kad dabartinė finansų krizė labai aiškiai parodė tiesioginį finansų rinkos stabilumo ir viešųjų finansų tvarumo ryšį; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į tai, reikia griežtesnių ir integruotų finansų rinkas reglamentuojančių priežiūros teisės aktų, kuriuose būtų nustatytos griežtos vartotojų ir investuotojų apsaugos priemonės;
39. ragina Komisiją atlikti tyrimus, kurie leistų įvertinti valstybių narių skolos kokybę;
40. pažymi, kad, norint užtikrinti valstybės narės viešųjų finansų patikimumą, reikia veiksmingo ir tikrai nepriklausomo statistinio valdymo ir tinkamos Komisijos vykdomos priežiūros;
41. visų pirma siūlo Komisijai įvertinti biudžeto išlaidų, kurias valstybės narės skyrė siekdamos atgaivinti savo ekonomiką, poveikį gamybai, valdžios sektoriaus sąskaitoms ir užimtumo skatinimui bei apsaugai tiek trumpalaikiu, tiek ilgalaikiu požiūriu;
42. pažymi, kad SAP tebėra drausmės pamatas, siekiant ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo, o valstybės narės turėtų kaupti savo viešųjų finansų perteklių palankiu metu ir numatyti deficitą tik nepalankiu metu;
43. pabrėžia, kad pastarojo meto spekuliaciniais puolimais prieš kai kurių Europos valstybių ekonomiką buvo taikomasi į patį eurą ir Europos ekonomikos konvergenciją; šiuo požiūriu yra įsitikinęs, kad Europos problemoms reikia Europos lygio sprendimų, pagal kuriuos turėtų būti numatytos vidaus priemonės, skirtos vengti bet kokios nemokumo rizikos, derinant nacionalinę fiskalinę drausmę su blogiausiu atveju taikomomis finansinės paramos priemonėmis;
44. ragina laikyti struktūrinį deficitą vienu iš ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo rodiklių;
45. mano, kad atnaujinta ekonomikos augimo ir užimtumo strategija yra svarbus indėlis į tvarius viešuosius finansus Europos Sąjungoje; mano, kad Europos Sąjungai reikia atnaujinti savo ekonomiką, ypač jos pramonės bazę; ragina perskirstyti ES ir valstybių narių biudžeto išlaidas, t. y. daugiau investuoti į mokslinius tyrimus ir inovacijas; pabrėžia, kad norint, jog naujoji strategija „Europa 2020“ būtų sėkminga, reikia nustatyti privalomas priemones;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

46. atkreipia dėmesį į būtinybę nuolat stebėti viešųjų finansų tvarumą ES valstybėse narėse, siekiant nustatyti ilgalaikių problemų mastą; taip pat atkreipia dėmesį į būtinybę reguliariai skelbti informaciją apie turimus viešojo sektoriaus išsipareigojimus ir apie socialinės apsaugos sistemų, pvz., pensijų sistemų, išsipareigojimus;
47. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę strategijoje „ES 2020“ skirti svarbią vietą pastangoms mažinti ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo atotrūkį;
48. ragina valstybes nares, panaikinus savo tvarumo atotrūkį, sumažinti savo valstybės skolos ir BVP santykį tiek, kad jis neviršytų 60 proc.;
49. pažymi, kad palūkanų normų skirtumai kapitalo rinkose yra pagrindiniai pavienių valstybių narių mokumo rodikliai;
50. reiškia didelį susirūpinimą dėl statistikos kokybės skirtumų, pastebimų ES apskritai ir euro zonoje konkrečiai;
51. atkreipia dėmesį į tai, kad ilgalaikis viešųjų finansų tvarumas taip pat iš esmės susijęs su ES biudžetu ir jo finansavimu;
52. atkreipia dėmesį į labai teigiamą ES biudžeto vaidmenį, nors jis ir labai ribotas dėl Daugiametės finansinės programos, siekiant švelninti krizės pasekmes ir finansuoti Europos ekonomikos atkūrimo planą bei persikirstyti lėšas šiuo požiūriu prioritetinėms sritims; vis dėlto apgailestauja, kad trūksta tinkamo valstybių narių ekonominės ir fiskalinės politikos koordinavimo siekiant kovoti su ekonomikos ir finansų krize, taip pat užtikrinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą;

Krizės įveikimo strategijos socialinis ir užimtumo aspektas

53. pažymi, kad nedarbo lygio ir valstybės skolos didėjimas ir sumažėjęs augimas, kurių priežastis – ekonomikos krizė, prieštarauja tvarių valstybės finansų tikslui; pažymi, kaip svarbu, kad valstybės narės konsoliduotų savo sąskaitas ir padidintų viešųjų finansų likvidumą siekiant sumažinti skolos išlaidas, taip pat, kad tai būtų daroma išlaikant pusiausvyrą, itin nedelsiant ir atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes valstybėse narėse; vis dėlto pabrėžia, kad beatodairiškas valstybės investicijų, lėšų moksliniams tyrimams, švietimui ir vystymuisi mažinimas turės neigiamą poveikį augimo, užimtumo ir socialinės integracijos perspektyvoms, taigi mano, kad šiose srityse turi būti toliau skatinamos ir esant galimybei didinamos ilgalaikės investicijos;
54. pabrėžia, kad dabartinis atsigavimas vis dar trapus ir daugelyje valstybių narių tebedidėja nedarbas, kurio problema itin aktuali jaunimui; yra tvirtai įsitikinęs, kad skelbti ekonomikos krizės pabaigos negalima tol, kol žymiai ir nuosekliai sumažės nedarbas, ir pabrėžia tai, kad Europos socialinės apsaugos sistemos įrodė savo vertę, užtikrindamos stabilumą ir prisidedamos prie atsigavimo;
55. mano, kad būtina tinkamai įvertinti krizės poveikį socialiniu ir užimtumo aspektu ir ES lygmeniu parengti atkūrimo strategiją, grindžiamą parama užimtumui, mokymui, investicijoms, kurios padėtų skatinti aktyvią ekonominę veiklą, be to, parama įmonių, ypač MVĮ, konkurencingumo ir našumo didinimui, taip pat pramonės atgaivinimui užtikrinant perėjimą prie konkurencingos ir tvarios ekonomikos; mano, kad šiems tikslams turėtų tekti svarbiausias vaidmuo strategijoje „Europa 2020“;
56. laikosi nuomonės, kad dėl ekonomikos atkūrimo strategijos jokių būdu neturėtų rasti naujų struktūrinių pusiausvyros sutrikimų ir didelių pajamų skirtumų, kurie mažina ekonomikos produktyvumą ir konkurencingumą, tačiau įgyvendinant šią strategiją turėtų būti pradėtos reformos, kurių reikia šiems pusiausvyros sutrikimams pašalinti; mano, kad finansinės ir fiskalinės priemonės, kurių imasi valstybės narės, turėtų padėti apsaugoti atlyginimus, pensijas, bedarbio pašalpas ir namų ūkių perkamąją galią nekeliant pavojaus ilgalaikiam viešųjų finansų tvarumui ir valstybių narių gebėjimui ateityje teikti svarbiausias viešąsias paslaugas;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

57. pažymi, kad ateinančiais dešimtmečiais numatomas visuomenės senėjimas ES šalims kelia iki šiol nepatirtų sunkumų, taigi kovos su krize priemonės iš esmės neturėtų turėti ilgalaikių su viešaisiais finansais susijusių padarinių ir neturėtų užkrauti ateities kartoms dabartinių skolų grąžinimo naštos;

58. pabrėžia, kaip svarbu atkuriant ekonomiką taikyti tikslingas priemones, skirtas spręsti struktūrinio nedarbo (ypač jaunimo, vyresnio amžiaus žmonių, neigaliųjų ir moterų nedarbo) problemą, siekiant gerinti užimtumo kokybę ir taip didinti darbo našumą bei investicijų grąžą; šiuo atžvilgiu laiko svarbiomis politikos kryptis, kuriomis didinama žmogiškojo kapitalo kokybė (pvz., švietimas arba sveikatos apsaugos politika, skirta paruošti produktyvesnę ir ilgiau dirbančią darbo jėgą), taip pat politikos kryptis, skirtas pailginti profesinės veiklos trukmę; prašo valstybių narių ir Komisijos stiprinti užimtumo ir darbo rinkos politiką ir priemones skiriant joms svarbiausią vaidmenį strategijoje „Europa 2020“;

Demografinių pokyčių poveikis ir užimtumo strategija

59. mano, kad viešųjų finansų tvarumas iš esmės priklauso nuo gebėjimo didinti užimtumą, siekiant spęsti demografines ir su biudžetu susijusias problemas, ypač atkreipiant dėmesį į pensijų sistemos tvarumą; mano, kad esamas Europos žmogiškasis kapitalas vidutinės trukmės laikotarpiu gali būti remiamas vykdant tinkamą migracijos politiką, pagal kurią migrantai būtų integruojami darbo rinkoje ir jiems būtų suteikiama pilietybė;

60. pabrėžia, jog tam, kad ES galėtų spręsti visuomenės senėjimo problemą, labai svarbu didinti užimtumo lygį, taip pat pabrėžia, kad didelis dalyvavimas darbo rinkoje yra ekonomikos augimo, socialinės integracijos ir tvarios bei konkurencingos socialinės rinkos ekonomikos prielaida;

61. laikosi nuomonės, kad strategija „Europa 2020“ turėtų būti ekonomikos, užimtumo ir socialinės politikos paktas, ja turėtų būti siekiama išlaikyti Europos ekonomikos konkurencingumą ir joje turėtų būti skiriamas didžiausias dėmesys visų asmenų integracijai darbo rinkoje, nes tai geriausiai apsaugo piliečius nuo socialinės atskirties; pabrėžia, kad siekiant sąveikos visos politikos kryptys turi viena kitą remti; mano, kad minėtoji strategija turėtų būti pagrįsta gairėmis, kai įmanoma – rodikliais ir skaičiais, kuriuos galima išmatuoti ir palyginti nacionaliniu ir ES lygmenimis;

Socialinės apsaugos sistemų tvarumas

62. mano, kad viešųjų finansų politika, kuri būtų koordinuojama ES lygmeniu ir kuria būtų siekiama tvaraus augimo, kokybiškas užimtumas ir reformų, būtinų siekiant užtikrinti socialinės apsaugos sistemų perspektyvumą, įgyvendinimas – vienos iš būtinų priemonių norint reaguoti į finansų, ekonomikos ir socialinės krizės padarinius ir spręsti problemas, kylančias dėl demografinių pokyčių ir globalizacijos;

63. pažymi, kad ilgalaikė privalomosios pensijų sistemos pusiausvyra priklauso ne tik nuo demografinės raidos, bet ir nuo dirbančiųjų darbo našumo, nes tai turi įtakos potencialaus augimo dydžiui ir BVP daliai, skiriamai tokioms pensijų sistemoms finansuoti;

64. pabrėžia, kad svarbu paskelbti Žaliąją knygą dėl pensijų reformos, ir mano, kad būtina sukurti tvarią, saugią, tinkamai diversifikuotą pensijų sistemą, finansuojamą iš skirtingų šaltinių, kurie būtų susiję su darbo rinkos raida arba finansų rinkomis, ši sistema galėtų veikti kaip įmonės pensijų sistema, apimti valstybinę, papildomą su darbdaviu susijusią ir individualią sistemas, be to, šios sistemos kūrimą reikėtų skatinti sutartinėmis ir fiskalinėmis priemonėmis; taigi pripažįsta, kad svarbu, jog ES piliečiai išmanytų pensijų sistemą;

65. pabrėžia, kad ilguoju laikotarpiu numanomi pensijų įsipareigojimai sudaro vieną iš didžiausių visos valstybės skolos dalių, o valstybės narės, vadovaudamosi bendrai sutarta metodika, turėtų reguliariai skelbti informaciją apie numanomas savo pensijų įsipareigojimus;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

66. laikosi nuomonės, kad reikia tvarių viešųjų finansų ir tinkamos socialinės apsaugos sistemos bei integracijos priemonių, taigi reikia gerinti valstybės išlaidų administravimo kokybę ir veiksmingumą, o valstybės narės turėtų būti skatinamos apsvarstyti priemones, kurias taikant būtų lygiau paskirstoma mokesčių našta, laipsniškai ir pastebimai mažinant mokesčius, taikomus darbo jėgai ir MVĮ; mano, kad tai galėtų padėti mažinti skurdą, užtikrinti socialinę sanglaudą ir didinti ekonomikos augimą bei produktyvumą, o tai – svarbiausi veiksniai, užtikrinantys Europos ekonominio ir socialinio modelio konkurencingumą ir tvarumą;

*

* *

67. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, ECB ir valstybių narių vyriausybėms.

Sanglaudos politikos indėlis siekiant Lisabonos tikslų ir Strategijos „ES 2020“ tikslų

P7_TA(2010)0191

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sanglaudos politikos indėlio siekiant Lisabonos ir 2020 m. ES strategijos tikslų (2009/2235(INI))

(2011/C 161 E/18)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 174–178 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimą 2006/702/EB dėl Bendrijos sanglaudos politikos strateginių gairių ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 24 d. rezoliuciją „Struktūrinių fondų reglamento įgyvendinimas 2007–2013 m.: derybų dėl nacionalinių sanglaudos strategijų ir veiklos programų rezultatai“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2007 m. rugpjūčio 16 d. komunikatą „Moksliniais tyrimais ir inovacijomis grindžiamas Europos regionų konkurencingumas. Augimo skatinimas ir naujų bei geresnių darbo vietų kūrimas“ (COM(2007)0474),
- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų 2007 m. lapkričio 14 d. darbo dokumentą „Inovacijų įgyvendinimas regionuose vykdamas sanglaudos politiką“ (SEC(2007)1547),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Dirbti kartu augimo ir darbo vietų labui – nauja Lisabonos strategijos pradžia“ (COM(2005)0024),

⁽¹⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

⁽²⁾ OL L 291, 2006 10 21, p. 11.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0165.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Lisabonos strategijos vertinimo dokumentas“ (SEC(2010)0114),
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2007 m. gruodžio 11 d. komunikatą „Valstybių narių ir regionų išipareigojimui, įgyvendinant Lisabonos strategiją, skirtą ekonomikos augimui skatinti ir darbo vietoms kurti, panaudojant Europos Sąjungos sanglaudos politikos priemones 2007–2013 m.“ (COM(2007)0798),
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2008 m. gegužės 14 d. komunikatą dėl derybų dėl sanglaudos politikos strategijų ir programų 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu rezultatus (COM(2008)0301),
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2009 m. gruodžio 21 d. komunikatą dėl 20-osios metinės struktūrinių fondų įgyvendinimo ataskaitos (2008 m.) (COM (2009)0617),
 - atsižvelgdamas į 2000–2006 m. programavimo laikotarpio ex post vertinimą,
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2009 m. lapkričio 24 d. darbo dokumentą dėl konsultacijos dėl būsimos 2020 m. ES strategijos (COM(2009)0647),
 - atsižvelgdamas į 2010 m. vasario 11 d. vykusiame neoficialiame Europos Vadovų Tarybos susitikime padarytas išvadas,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pradėtą viešąją konsultaciją dėl 2020 m. ES strategijos ir jos rezultatus (SEC2010)0116),
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2010 m. kovo 3 d. pasiūlymą „Europa 2020 m. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010)2020),
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2010 m. kovo 31 d. strateginę ataskaitą, kurioje skatinamos ES diskusijos sanglaudos tema,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą (A7-0129/2010),
- A. kadangi, nepamirštant, kad sanglaudos politika taip pat siekiama sumažinti įvairių regionų išsivystymo lygio skirtumus ir nepalankiausioje padėtyje esančių regionų ar salų, įskaitant kaimo vietas, atsilikimą, nuo 2007 m. pagal struktūrinių fondų reglamentus 15 ES valstybių narių privalu skirti lėšas Lisabonos tikslams pasiekti (panašų neprivalomą skyrimo mechanizmą savanoriškai taiko 12 ES valstybių narių), sanglaudos politikos išteklius nukreipiant valstybių narių ir regionų patrauklumui, augimui ir darbo vietoms ES skatinti,
- B. kadangi – visų pirma dabartinėmis nuosmukio sąlygomis – dėl, be kita ko, nuolat skiriamų lėšų ilgalaikėms plėtros programoms ir politikos kryptims finansuoti, dėl taikomos decentralizuotos valdymo sistemos ir Bendrijos prioritetų, susijusių su tvariu vystymusi, įtraukimo į pagrindinius tikslus sanglaudos politika yra viena iš pagrindinių priemonių, skirtų augimui ir konkurencingumui skatinti ir darbo vietoms kurti,
- C. kadangi visoje ES du trečdaliai viešojo sektoriaus investicijų gaunama regionų ir vietos lygmenimis, o regionų ir vietos valdžios institucijos dažnai sukaupia didžiausią kompetenciją politinėje srityje ir yra pagrindiniai subjektai, siekiantys įgyvendinti ir dabartinę Lisabonos strategiją, ir būsimą 2020 m. ES strategiją,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- D. kadangi sanglaudos politika ir 2020 m. ES strategija turi būti neatsiejamas, nes sanglaudos politika įtraukta į Lisabonos sutartį siekiant skatinti augimą, konkurencingumą ir užimtumą, kurie yra pagrindiniai šios strategijos tikslai,
- E. kadangi siūloma 2020 m. ES strategija, kuri panaši į Lisabonos strategiją, nepakankamai atspindi skirtingus regionų ir valstybių narių išsivystymo lygius ir dėl to nepakankamai akcentuojama išsiplėtusios ES ekonominė sanglauda,

Sanglaudos politika ir Lisabonos strategija

1. pažymi, kad 2007–2013 m. programiniu laikotarpiu per 7 metus maždaug 228 mlrd. EUR asignavimų skirta Lisabonos prioritetams įgyvendinti; pabrėžia, kad visi asignavimai, taip pat ir 12 ES valstybių narių, viršijo siūlomus procentinius dydžius;
2. pabrėžia, kad įvairiose valstybėse narėse ir atsižvelgiant į tikslus asignavimai gerokai skiriasi; pabrėžia, kad nėra universalios visoms valstybėms narėms ir visoms sritims taikytinos politikos, ir kad mėginimas ją sukurti sukeltų bet kokios augimo strategijos nuosavybės trūkumą, jos nebūtų galima priskirti jokiai strategijai, kuria siekiama skatinti augimą, ir ji būtų prastai įgyvendinama;
3. primena, kad jau 2000–2006 m. laikotarpiu, nepaisant to, kad nebuvo lėšų skyrimo mechanizmo, sanglaudos politikos programas ir Lisabonos strategiją siejo glaudus ryšys ir į mokslinius tyrimus bei naujoves investuota 10,2 mlrd. EUR;
4. mano, kad taikant pirminę Lisabonos strategiją, kuri pagrįsta tikta atviru koordinavimo metodu, struktūriniu požiūriu nebuvo galima pasiekti joje nustatytų tikslų ir tikrieji rezultatai buvo pasiekti tik šią strategiją susiejus su sanglaudos politika; pabrėžia, kad tokios klaidos būtina išvengti pasiūlytoje 2020 m. ES strategijoje;
5. apgailestauja, kad dėl to, jog buvo uždelsta pradėti įgyvendinti programas, ir dėl tolesnio duomenų apie išlaidas trūkumo šiuo etapu neįmanoma patikrinti programos asignavimų ir faktinių išlaidų atitikties, taip pat neįmanoma nagrinėti investicijų į Lisabonos tikslus tinkamumo, ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių programavimo dokumentuose; džiaugiasi, kad paskelbta Komisijos strateginė ataskaita, ir prašo, kad, siekiant išnagrinėti sanglaudos politikos indėlį į Lisabonos tikslus bei įvertinti būsimus tarpusavio ryšius, jos pagrindu būtų surengtos aukšto lygio bendros institucijų diskusijos;
6. kritiškai vertina tai, kad stinga bendro sanglaudos išlaidų poveikio regioninei plėtrai vertinimo; ragina Komisiją įvertinti lėšų iš struktūrinių fondų skyrimo teritorinį poveikį Lisabonos strategijai ir nustatyti, ar ši sistema iš tikrųjų padeda siekti darnios ir nuoseklios regioninės plėtros;
7. pripažįsta, kad veiksmingas vertinimas turi būti pagrįstas rodikliais, leidžiančiais palyginti ir susumuoti regionų duomenis; ragina Komisiją iki 2012 m. parengti pasiūlymą dėl vertinimo rodiklių, kad būtų nustatytos priemonės, skirtos padarytam poveikiui įvertinti taip pat ir kiekybiniu bei kokybiniu požiūriu, ir atlikti būtinus kito programavimo laikotarpio pritaikymus;
8. apgailestauja dėl to, kad nors iš pradžių pagrindiniai Lisabonos darbotvarkės tikslai apėmė ekonomikos augimą, užimtumą ir socialinę sanglaudą, 2005 m. iš naujo pradėtoje įgyvendinti strategijoje pateikiama ne tokio plataus užmojo programa;
9. mano, kad silpnas daugiapakopis valdymas, kartu su nepakankamu regionų ir vietos valdžios institucijų bei pilietinės visuomenės dalyvavimu planuojant, įgyvendinant, perduodant ir vertinant strategiją, – vienas pagrindinių Lisabonos strategijos apribojimų; rekomenduoja ateityje visuose etapuose stiprinti jų integraciją;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

10. pabrėžia, kad kai Lisabonos strategijoje buvo taikytas partnerystės principas, sustiprėjo vietos ir regionų valdžios institucijų bei suinteresuotųjų ekonominių ir socialinių subjektų atsakomybė siekiant tikslų ir buvo užtikrintas didesnis intervencinių priemonių tvarumas; ragina Europos Komisiją geriau kontroliuoti, kaip valstybėse narėse laikomasi partnerystės principo;

11. pažymi, kad Europos regionams ir miestams tenka svarbus vaidmuo įgyvendinant Lisabonos strategiją, nes jie yra pagrindiniai veikėjai inovacijų, mokslinių tyrimų ir švietimo politikos srityse; jie įgyvendina daugiau kaip trečdalį ES viešojo sektoriaus investicijų, o struktūrinių fondų išlaidas vis labiau susieja su augimo ir užimtumo tikslais;

12. atkreipia dėmesį į tai, kad visų pirma regionų ir vietiniam lygmenims tenka svarbiausias vaidmuo numatant priemones, kaip pasiekti daugybę Europoje gyvenančių ir gaminančių ekonominių ir socialinių subjektų, visų pirma mažasias ir vidutines įmones (MVĮ), ir skatinti švietimą ir profesinį mokymą, mokslinius tyrimus, naujoves ir plėtrą;

13. apgailestauja dėl to, kad pagal šią strategiją nacionalinių strateginių kryptčių planų ir nacionalinių reformų programų tarpusavio sąveika buvo silpna; rekomenduoja visais lygmenimis, įskaitant ir Bendrijos lygmenį, vykdyti griežtesnę ir nuolatinę administracijų, atsakingų už sanglaudos politikos ir Lisabonos strategiją ir (arba) 2020 m. ES strategiją, ir atitinkamų partnerių iš stebėsenos komiteto dialogą;

14. teigiamai vertina rezultatus, iki šiol pasiektus naudojantis finansų inžinerijos priemonėmis ir bendradarbiaujant su Europos investicijų banku (EIB) siekiant skatinti inovacijas ir mokslinius tyrimus pasitelkus atsinaujinančias finansavimo formas ir pabrėžia, kad įvairias ES finansavimo priemones reikia geriau derinti su EIB priemonėmis; pripažįsta jų galimą poveikį investicijoms ir prašo jas sustiprinti, visų pirma susijusias su programomis JEREMIE ir JESSICA, kad būtų užtikrinta geresnė parama verslui ir MVĮ; rekomenduoja supaprastinti šių priemonių reglamentavimo taisykles, kad paramos gavėjai galėtų geriau jomis pasinaudoti;

Sanglaudos politika ir ES 2020 m. strategija

15. palankiai vertina diskusijas dėl 2020 m. ES strategijos; pabrėžia ilgalaikį šios strategijos, kuria siekiama sukurti pagrindines sąlygas nuolatiniam augimui ir darbo vietų kūrimui Europoje ir pereiti prie tvarios ekonomikos, pobūdį ir pritaria nustatytiems prioritetams; pabrėžia, kad reikia toliau gerinti daugia-pakopio valdymo metodą, taikomą labai Europoje reikalingai teritorinei sanglaudai;

16. apgailestauja dėl to, kad ši strategija buvo pasiūlyta prieš užbaigiant dabartinės Lisabonos strategijos peržiūrą; labai rekomenduoja Komisijai parengti atvirą Lisabonos strategijos įgyvendinimo trūkumų vertinimą; pabrėžia, kad rekomendacijos, pateiktos šiame Parlamento pranešime turėtų būti įtrauktos į galutinę naujosios strategijos versiją;

17. mano, kad siekiant ekonomikos augimo ir geresnės socialinės sanglaudos reikia užtikrinti efektyvią ir plataus masto infrastruktūrą modernizuojant transporto sistemas, diegiant netaršius transporto įrenginius, gerinant galimybes vartoti geriamąjį vandenį ir naudoti drenažo bei nuotėkų valymo sistemas, įdiegiant efektyvesnius aplinkos tvarkymo būdus, ir užtikrinant tinkamą gamtinių išteklių ir energijos iš atsinaujinančių šaltinių naudojimą;

18. ragina ES priimti konkrečias priemones ir imtis atitinkamų veiksmų siekiant patenkinti konkrečius poreikius regionų, kuriems būdingos didelės nuolatinės gamtinės ar demografinės kliūtys, pvz., pakrančių regionų, salų, kalnų vietovių, pasienio ir atokiausių regionų, atsižvelgiant į teritorinės sanglaudos politikos teisinį pagrindą, numatytą naujojoje Lisabonos sutartyje;

19. pripažįsta, kad pasiūlyme atsižvelgta į socialinį aspektą, tačiau pabrėžia, kad kuriant darbo vietas ekonomikos ramstis vaidina pagrindinį vaidmenį, todėl būtina užbaigti kurti laisvą, atvirą ir veikiančią vidaus rinką, kuri įmonėms leistų lanksčiai reaguoti į makroekonominės tendencijas; pabrėžia, kad dabartinė krizė atskleidė, jog rengiant bet kokią augimo strategiją negalima nepaisyti socialinės apsaugos, galimybių naudotis paslaugomis, kovos su skurdu ir socialine atskirtimi bei kokybiškų darbo vietų kūrimo tikslų;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

20. palankiai vertina raginimą kurti daugiau tvarių ir pažangių darbo vietų, tačiau pripažįsta, kad naujas ekonomikos modelis galėtų sukelti netolygų išlaidų ir naudos paskirstymą atskiroms valstybėms narėms ir regionams, todėl, kad taip nenutiktų, ragina Sąjungą prisiimti atsakomybę ir nustatyti pagrindines veiklos sritis, kuriose remiantis subsidiarumo principu, Europos lygmens intervencija būtų labiausiai tinkama norint pasiekti geriausių rezultatų;
21. pabrėžia, kad moksliniai tyrimai ir naujovės – pagrindinės priemonės, kuriomis skatinama ES plėtra ir didinamas jos konkurencingumas susiduriant su pasauliniais uždaviniais; mano, kad privalu nuolat investuoti į šias sritis ir reguliariai vertinti jų pažangą, o vertinimą grįsti pasiektais rezultatais; atsižvelgdamas į tai, ragina geriau koordinuoti struktūrinių fondų lėšų naudojimą ir bendrosios programos įgyvendinimą siekiant ateityje maksimaliai išnaudoti mokslinių tyrimų ir naujovių finansavimo teikiamas galimybes ir ragina kurti regionų naujovių diegimo grupes valstybėse narėse ir tarpvalstyviniu mastu;
22. yra įsitikinęs, kad švietimas ir mokymas yra svarbiausios išankstinės sąlygos, kuriomis skatinama ES plėtra ir didinamas jos konkurencingumas sprendžiant pasaulinius uždavinius; mano, kad šioje srityje reikia nuolatos užtikrinti investicijas ir kad nuolatos reikia įvertinti pasiektą pažangą;
23. pripažįsta, kad numatytas struktūrinės politikos tikslų planas per pirmus metus davė gerų rezultatų; ragina siekiant užtikrinti patikimą planavimą toliau vadovautis šiuo planu, taip pat toliau taikyti pasidalijamojo valdymo principą; pripažįsta, kad siekiant priderinti prie 2020 m. strategijos tikslų, gali reikėti pakoreguoti tikslą;
24. atkreipia dėmesį į tai, kad infrastruktūros skirtumai Europoje, ypač kaimo regionuose, vis dar labai dideli ir stabdo jos augimo galimybes ir trukdo sklandžiai vidaus rinkos veiklai; pabrėžia, koks šiuo požiūriu svarbus tarpvalstybinis bendradarbiavimas, ir mano, kad transporto, energetikos, telekomunikacijų ir IT sektoriuose turi būti sukurtos iš tiesų vienodos sąlygos, kad jos turėtų būti įtrauktos į strategiją ir toliau turėtų sudaryti esminę sanglaudos politikos dalį;
25. pripažįsta, kad ES biudžetas turi vaidinti pagrindinį vaidmenį siekiant ES 2020 m. strategijos tikslų; mano, kad dėl savo strategiškumo, griežtų ir privalomų sąlygų, specialiai pritaikytų intervencijų, stebėsenos ir techninės paramos, sanglaudos politika yra veiksminga ir efektyvi 2020 m. ES strategijos įgyvendinimo priemonė;
26. pažymi, kad kaimo vietovėse būtent plačiajuosčio ryšio teikimo srityje esama didelių trūkumų, kuriuos, kaip numatyta Europos skaitmeninėje darbotvarkėje, reikia šalinti siekiant skatinti tvarią ekonominę šių regionų plėtrą;
27. palankiai vertina tai, kad pripažintas struktūrinių fondų vaidmuo įgyvendinant 2020 m. ES strategijos tikslus; tačiau pabrėžia, kad sanglaudos politika nėra tik nuolatinių finansinių lėšų šaltinis, bet taip pat galinga ekonominės plėtros visuose Europos regionuose priemonė. Pagrindiniai jos tikslai – sumažinti regionų skirtumus ir pasiekti tikrą ekonominę, socialinę ir teritorinę Europos sanglaudą – ir principai – integruotas požiūris, daugiapakopis valdymas ir tikra partnerystė – yra svarbiausi papildomi strategijos sėkmės veiksniai, ir jie turėtų būti su ja derinami;
28. pabrėžia, kad stipri, gerai finansuojama ir visus Europos regionus apimanti sanglaudos politika turi būti pagrindinė sudedamoji ES 2020 m. strategijos dalis; mano, kad ši politika, vykdoma taikant horizontalų metodą, yra išankstinė sąlyga siekiant sėkmingai įgyvendinti 2020 m. ES strategijos tikslus ir pasiekti ES socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą; atmeta visus bandymus iš naujo nacionalizuoti sanglaudos politiką ir prašo užtikrinti, kad per ES biudžeto peržiūrą regioninis aspektas būtų visapusiškai remiamas;
29. pabrėžia, kad nepaprastai svarbu laiku nustatyti tikslų siekimo priemonės norint sėkmingai įgyvendinti 2020 m. ES strategiją;
30. pabrėžia, kad sanglaudos politika nėra pavaldi ES 2020 m. strategijai; pabrėžia, kad nors sanglaudos politikos prioritetai turėtų būti derinami su 2020 m. ES strategijos tikslais, turėtų būti numatytas pakankamas lankstumas siekiant atsižvelgti į regionų ypatybes ir padėti silpniesiems regionams ir tiems, kuriems labiau reikia pagalbos, įveikti jų socialinius ir ekonominius sunkumus, gamtines kliūtis bei sumažinti skirtumus;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

31. prašo strategijoje 2020 m. ES strategijoje nustatyti geresnę (palyginti su Lisabonos strategija) valdymo sistemą; rekomenduoja apibrėžti jos kūrimą ir įgyvendinimą, kai naudojami Sanglaudos ir struktūriniai fondai, atsižvelgiant į daugiapakopio valdymo principą siekiant, kad būtų užtikrintas aktyvesnis vietos ir regionų valdžios institucijų bei suinteresuotųjų pilietinės visuomenės subjektų dalyvavimas; pabrėžia, kad jie taip pat galėtų dalyvauti priimant daugiapakopio valdymo susitarimus;

32. mano, kad 2020 m. ES strategija turi būti neatsiejama dalis siekiant teritorinės sanglaudos tikslo, kuris kaip naujas tikslas įtrauktas į Lisabonos sutartį; mano, kad vietinėmis tarpvalstybinio bendradarbiavimo iniciatyvomis galima vystyti teritorinę sanglaudą, kuri dar nepakankamai išvystyta; ragina Komisiją savo pasiūlymuose dėl būsimo teritorinio bendradarbiavimo susitarimų detalčiau nurodyti makroekonominių regionų strategijų vaidmenį;

33. atkreipia dėmesį į tai, kad griežtesnis teritorinis strategijos aspektas, atsižvelgiant į Europos regionų ypatybes ir skirtingą išsivystymo lygį, ir tiesioginis vietos ir regionų valdžios institucijų ir partnerių, kaip numatyta Reglamente dėl struktūrinių fondų, dalyvavimas planuojant ir įgyvendinant atitinkamas programas lems visais lygmenimis didesnę atsakomybę siekiant tikslų ir užtikrins geresnį tikslų ir rezultatų suvokimą; be to, mano, kad regionus būtina nuolat remti numatant naujoviškas finansavimo priemones siekiant, kad išliktų jų vaidmuo siekiant Lisabonos strategijoje nustatytų tikslų;

34. pabrėžia pagrindinių žinių vietiniu ir regiono lygmeniu svarbą siekiant 2020 m. Europos strategijos tikslų; todėl ypač svarbu užtikrinti, kad būtų teikiami bendri statistikos duomenys, taip pat svarbu numatyti galimybę vietos ir regionų lygmenimis aiškinti rodiklius;

35. atkreipia dėmesį į pagrindinį miestų vaidmenį siekiant 2020 m. ES strategijos tikslų; primygtinai ragina atsižvelgti į jų patirtį ir indėlį įgyvendinant 2020 m. ES strategijos prioritetus, visų pirma susijusius su klimato kaita, socialine integracija, demografiniais pokyčiais ir investicijomis į tvarios ekonomikos plėtrą, energetiką, transportą, vandentvarką, sveikatos priežiūrą, visuomenės saugumą ir kt.; pritaria Tarybos išvadų projekte išdėstytoms mintims, kad regionai turi dalyvauti būsimoje augimo ir darbo vietų kūrimo strategijoje; kadangi bet kokių strategijų įgyvendinimas šioje srityje turi būti vykdomas bendradarbiaujant su regionais ir miestais, todėl siūlo Komisijai ir Tarybai atsižvelgti į Regionų komiteto patarimus dėl 2020 m. ES strategijos;

36. tikisi, kad Komisija, remdamasi integruotu požiūriu, pateiks konkrečių pasiūlymų, skirtų sanglaudos politikos ir esamų sektorių politikos krypčių tarpusavio ryšiams sukurti; rekomenduoja racionalizuoti programų tikslus, priemones ir administracines procedūras ir suderinti šių politikos krypčių programų trukmę;

37. vis dėlto mano, kad Sąjunga ir toliau turėtų naudoti Sanglaudos fondą ir struktūrinius fondus kaip pagrindines finansavimo priemones, kurios naudojamos taikant nusistovėjusius ir veiksmingus metodus; mano, kad būtina įsteigti naujus atskirus tam tikroms sritims skirtus fondus siekiant 2020 m. ES strategijos tikslų, ir mano, kad jie turėtų būti įtraukti į sanglaudos ir kaimo plėtros politiką;

38. rekomenduoja priimti būsimums reguliavimo sistemoms taikytiną supaprastintą požiūrį dėl struktūrinių fondų naudojimo; pabrėžia, kad taisyklių ir procedūrų suderinimas, taip pat naudojimas pažangiaja patirtimi, gali nulemti supaprastintas įgyvendinimo sistemas ir paskatinti galimų paramos gavėjų dalyvavimą ES bendrai finansuojamose programose;

39. rekomenduoja Komisijai kiekvienais metais peržiūrėti 2020 m. ES strategijos prioritetus, remiantis ją įgyvendinant gautais rezultatais ir atsižvelgiant į iš pradžių numatytų sąlygų pakeitimus ir į naujų prioritetų nustatymą, kuris artimai susijęs su nuolatniais pokyčiais vietos, regionų ir pasaulio lygmeniu;

40. ragina Komisiją kaip galima greičiau Parlamentui pateikti struktūrizuotą darbo programą dėl šios strategijos įgyvendinimo, o ateityje pateikti aiškius įgyvendinimo vertinimus; be to, ragina parengti aiškius darbo dokumentus, kuriuose būtų išdėstytas šios strategijos ir sanglaudos politikos ryšys;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

41. mano, kad Regionų komitetas, naudodamasis Lisabonos strategijos stebėsenos platforma, turėtų tęsti pažangos stebėseną, kuri būtų pagrįsta būsimąja 2020 m. ES strategija, ir kurią valstybių narių būtų prašoma struktūriškai pateikti kiekvienais metais aprašant padarytą pažangą;

*

* *

42. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga

P7_TA(2010)0192

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos (2009/2215(INI))

(2011/C 161 E/19)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Barselonos deklaraciją, priimtą Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių užsienio reikalų ministrų konferencijoje, vykusioje 1995 m. lapkričio 27 ir 28 d. Barselonoje, ir kuria sukuriama Europos ir Viduržemio jūros šalių partnerystė,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Barselonos procesas: Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga“ (COM(2008)0319),
- atsižvelgdamas į 2008 m. kovo 13 ir 14 d. Europos Vadovų Tarybos Briuselyje pritarimą Barselonos procesui: Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungai,
- atsižvelgdamas į Paryžiuje 2008 m. liepos 13 d. vykusio Paryžiaus aukščiausiojo lygio susitikimo Viduržemio jūros regiono tema deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 3–4 d. Marselyje vykusio Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos užsienio reikalų ministrų susitikimo baigiamąją deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros šalių parlamentinės asamblėjos (pranc. APEM) biuro Paryžiaus pareiškimą (2008 m. liepos 12 d.), Kairo pareiškimą (2009 m. lapkričio 22 d.) ir Rabato pareiškimą (2010 m. sausio 22 d.),
- atsižvelgdamas į 2010 m. sausio 21 d. Barselonoje vykusio Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių vietos ir regionų valdžios institucijų asamblėjos (ARLEM) steigiamojo posėdžio išvadą,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 19 d. Aleksandrijoje vykusio Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių ekonomikos ir socialinių reikalų tarybų ir panašių institucijų aukščiausiojo lygio susitikimo baigiamąją deklaraciją,
- atsižvelgdamas į ankstesnes rezoliucijas Europos Sąjungos Viduržemio jūros regiono politikos tema, visų pirma 2007 m. kovo 15 d. ⁽¹⁾ ir 2008 m. birželio 5 d. ⁽²⁾ ir į 2009 m. vasario 19 d. rezoliuciją dėl iniciatyvos „Barselonos procesas: Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga“ ⁽³⁾,

⁽¹⁾ OL C 301 E, 2007 12 13, p. 210.

⁽²⁾ OL C 285 E, 2009 11 26, p. 39.

⁽³⁾ OL C 76 E, 2010 3 25, p. 76.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 11–12 d. Marakeše vykusios Antrosios Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių ministrų konferencijos išvada dėl moterų vaidmens visuomenėje stiprinimo,
 - atsižvelgdamas į savo 2007 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl Europos kaimynystės politikos stiprinimo ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į APEM rekomendacijas, priimtas 6-ojoje plenarinėje sesijoje, vykusioje Amane 2010 m. kovo 13 ir 14 d.,
 - atsižvelgdamas į APEM rekomendaciją, priimtą 2008 m. spalio 13 d. Jordanijoje ir perduotą pirmajame VJRVS užsienio reikalų ministrų Barcelonos proceso susirinkime Marselyje,
 - atsižvelgdamas į VJRVS generalinio sekretoriato nuostatus, patvirtintus 2010 m. kovo 3 d.,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir į Tarptautinės prekybos bei Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetų nuomones (A7-0133/2010),
- A. kadangi Viduržemio jūros baseinas yra ypatingos svarbos ES regionas ir daugiapoliame bei tarpusavio sąsajų susietame pasaulyje dideli integruoti regioniniai dariniai galės geriau spręsti socialinius, kultūrinius, ekonominius, aplinkos apsaugos srities, demografinius, politinius ir saugumo uždavinius,
- B. kadangi Europos Sąjunga turi parengti strateginę viziją, kuria remiantis į visus šiuos uždavinius būtų atsižvelgiama santykiuose su kaimyninėmis šalimis Pietuose pirmenybę teikiant socialiniam, ekonominiam ir demokratiniam regiono vystymuisi,
- C. kadangi, kaip nustatyta ES sutarties 8 straipsnyje, Europos Sąjunga pirmenybę teikia santykių su kaimyninėmis šalimis plėtrai, siekiant sukurti Europos Sąjungos vertybėmis paremtą klestėjimo ir geros kaimynystės erdvę, kuriai būdingi artimi bei taikūs santykiai, pagrįsti bendradarbiavimu,
- D. kadangi Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga (VJRVS) sudaro sąlygas labiau sustiprinti Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių santykių regioninę ir daugiašalę dimensijas ir atverti perspektyvą kurti 800 mln. gyventojų apimančią taikos, saugumo ir gerovės erdvę bei suteikia idealią terpę spręsti socialiniams ir ekonominiams uždaviniams, skatinti regioninei integracijai ir užtikrinti bendram valstybių partnerių vystymuisi,
- E. kadangi kaimynystės politika, kai pirmenybę teikiama diferencijuotų dvišalių santykių gilinimui, viena pati nepadeda vykdyti bendro integracijos ir esminių reformų regione proceso; kadangi įsteigus VJRVS atsivėrė galimybė stiprinti dvišalės ir regioninės politikos papildomumą siekiant veiksmingiau įgyvendinti Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių bendradarbiavimo tikslus, grindžiamus abipusiu bendrų vertybių, tokių kaip demokratija, teisinė valstybė, geras valdymas ir žmogaus teisių paisymas, pripažinimu; kadangi dera pabrėžti, jog valstybės narės, vadovaudamosi ES sutarties 8 straipsniu, turi išipareigoti Europos kaimynystės politiką vykdyti darniai ir patikimai,

⁽¹⁾ OL C 282 E, 2008 11 6, p. 443.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- F. kadangi būtina remtis į Barcelonos proceso, kurio tikslus ir pasiekimus turi sustiprinti Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga, patirtimi vadovaujantis 2008 m. liepos 13 d. Paryžiaus deklaracija ir nedauginti jau egzistuojančių politinių priemonių ir stengtis, kad vienas institucinis lygmuo neuždengtų kito, siekiant užtikrinti įvairių Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių bendradarbiavimo priemonių veiksmingumą ir darną,
- G. kadangi jau penkiolika metų Viduržemio jūros regiono šalys sparčiai plėtojo verslo ir ekonomikos santykius (pavyzdžiui, su Rusija, Kinija, Indija, Brazilija, Persijos įlankos valstybėmis) ir šių šalių visuomenės patyrė esminius pokyčius (vartojimo būdai, judumas, demografinės permainos ir kt.), kurie turėjo poveikį vidaus pusiausvyrai, visų pirma teritorinei,
- H. kadangi vien riboti kultūriniai mainai negali suartinti Viduržemio jūros regiono tautų; kadangi Europa palapsniui praranda kultūrinę įtaką savo partnerėms Viduržemio jūros regione,
- I. kadangi Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų Viduržemio jūros regiono šalių skirtumai yra svarbūs ir vis didėja ir esama nerimą keliančių struktūrinių, socialinės ir ekonominės srities ir institucinių sunkumų, kurie reikalauja ryžtingų bendrų žingsnių siekiant bendrų visų VJRVS valstybių narių interesų, kadangi trečiųjų Viduržemio jūros regiono šalių ekonominio augimo potencialas skatina remtis šia perspektyva; atkreipdamas dėmesį į poreikį didinti pietuose esančių šalių integraciją,
- J. kadangi regionui, kuriame formuojama VJRVS, vis dar būdingi konfliktai ir politinė įtampa, dėl kurios po 2008 m. liepos mėn. vykusio Paryžiaus aukščiausiojo lygio susitikimo sulėtėjo VJRVS įgyvendinimas ir jam buvo pakenkta, kadangi Artimųjų Rytų taikos procesas šiuo metu yra sustojęs,
- K. Kadangi ekonomikos ir finansų krizės padariniai įtraukti tarp jau esamų šalių partnerių politinių, ekonominių ir socialinių uždavinių, ypač susijusių su nedarbo problema; kadangi dėl bendro šių šalių ir ES intereso reikia sumažinti nedarbo lygį regione ir suteikti gyventojams, ypač moterims, jaunimui ir kaimo gyventojams viltį dėl ateities,
- L. kadangi norint vystyti Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių santykius ir vykdyti bei įgyvendinti VJRVS projektus, svarbiausia atnaujinti Artimųjų Rytų taikos procesą ir numatyti konkrečius ilgalaikius ir visapusiškus sprendimus,
- M. kadangi dvi didžiausios VJRVS naujovės – institucinė (bendras pirmininkavimas, nuolatinis jungtinis komitetas, VJRVS sekretoriatas) ir veiklos srities (integraciniai projektai) – turi būti įgyvendinamos veiksmingai ir skaidriai, siekiant pagerinti piliečių gyvenimo sąlygas, nes jie gaus daugiausia naudos iš šio projekto,
- N. kadangi generalinis sekretoriatas turi atlikti svarbų vaidmenį, o jo veiksmingumas priklausys nuo jo darbuotojų sugebėjimo dirbti nepriklausomai ir be to, aukštų Izraelio ir Palestinos pareigūnų dalyvavimas regioninio masto tarptautinėje organizacijoje yra anksčiau neegzistavęs reiškinys ir teikia vilčių,
- O. kadangi Viduržemio jūros regionams tiesioginės įtakos turi tarptautiniai uždaviniai, pvz., tvari plėtra, energijos tiekimo saugumas, migracijos srautai, kultūriniai mainai ir turizmas, jie taip pat susiduria su tarpvalstybinėmis problemomis, pvz. vandentvarka ir prieiga prie vandens, tarša, transporto tinklų plėtra, todėl vietos ir regioninės valdžios institucijos yra svarbūs veiksniai formuojant tvarią teritorinę politiką, pritaikytą prie vietos ypatumų, ir įgyvendinant konkrečius bei įtraukius projektus,
- P. kadangi dėl savo socialinės ir ekonominės įtakos, poveikio aplinkai ir vaidmens išlaikant teritorinę pusiausvyrą žemės ūkis labai svarbus Viduržemio jūros regiono šalims,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- Q. kadangi 60 proc. pasaulio gyventojų, kuriems tenka maži vandens ištekliai, gyvena Viduržemio jūros baseino pietuose ir Artimuosiuose rytuose, ir kadangi, kaip nurodoma Jungtinių tautų vystymo programos (JTVP) ataskaitose apie arabų pasaulį ir Mėlynajame plane, iki 2025 m. 63 mln. žmonių gali pritrūkti vandens,
- R. primena 2008 m. lapkričio 4 d. Marselyje vykusiam Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos užsienio ministrų susitikime priimtą sprendimą sumažinti Viduržemio jūros regiono valstybių skaitmeninę atskirtį, dėl kurio pateiktas pasiūlymas dėl plačiajuosčio ryšio Viduržemio jūros regione,
- S. kadangi po Paryžiaus aukščiausiojo lygio susitikimo kuriant VJRVS paskelbtiems projektams kol kas nesuteikiamas pakankamas bendras finansavimas ir dėl to uždelsiama juos įgyvendinti,
- T. kadangi migrantų srautai ir įvairūs žmogiškieji, socialiniai, kultūriniai ir ekonominiai uždaviniai, dėl jų kylantys abiejose Viduržemio jūros pusėse, yra labai dideli,
- U. Šis pakeitimas tekstui lietuvių kalba įtakos neturi.
- V. kadangi neseniai įsigaliojo Lisabonos sutartis bei joje nustatyti instituciniai pasikeitimai ir vis dar išlieka su VJRVS veikimu ir finansavimu susijusių klausimų, todėl Europos Parlamentui būtina kuo atidžiau stebėti VJRVS vystymąsi siekiant prisidėti prie visapusiškos Barselonos aukščiausiojo lygio susitikimo sėkmės,
1. ragina VJRVS valstybių ir vyriausybių vadovus, kurie 2010 m. birželio 7 d. susitiks Barselonoje, dėti visas įmanomas pastangas, kad šis susitikimas po dvejų sudėtingų metų būtų sėkmingas siekiant pradėti kurti VJRVS institucijas, įgyvendinti didelius projektus ir daryti pažangą visose Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių bendradarbiavimo srityse;
 2. nepaisant to, kad VJRVS įsteigta, yra susirūpinęs dėl to, kad ES nėra suformulavusi aiškios Viduržemio jūros regiono politikos apibrėžties ir regiono plėtros bei stabilizavimo ilgalaikės strateginės vizijos; pabrėžia, jog būtina, kad Europos ir Viduržemio jūros regiono integracijos procesas vėl taptų vienu ES darbotvarkės politinių prioritetų;
 3. ragina VJRVS šalių narių vyriausybes iš esmės persvarstyti ir paspartinti politinį dialogą; pabrėžia, kad abipusė pagarba ir supratimas yra pagrindiniai šio dialogo elementai, ir primena, kad demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių, nesvarbu, ar jos pilietinės, politinės, ekonominės, socialinės ar kultūrinės, taip pat kolektyvinių teisių rėmimas ir pagarba joms turi būti aiškiai įtraukti į šios naujos iniciatyvos tikslus ir to reikia siekti visų pirma stiprinant esamas priemones; todėl pabrėžia, kad svarbu užtikrinti pagarbą žodžio, minties ir tikėjimo laisvei ir būtina užtikrinti mažumų, taip pat religinių mažumų, teises; pabrėžia, kad ypatingas dėmesys turi būti skiriamas moterų teisėms, lyčių lygybės ir kovos su diskriminacija dėl seksualinės orientacijos klausimui; dar kartą patvirtina savo paramą demokratinėms politinėms bei piliečių visuomenės organizacijoms Viduržemio jūros pietiniame krante ir reiškia pagarbą moterų organizacijoms už jų atliekamą vertingą darbą;
 4. mano, kad dėl politinės įtampos ir regioninių konfliktų Viduržemio jūros regione neturi būti stabdoma galimybė konkrečiai toliau vykdyti bendradarbiavimą atskiruose sektoriuose ir daugiašalį bendradarbiavimą ir kadangi vykdant didelio masto integracinius projektus bei atvirą politinį dialogą VJRVS prisidės prie pasitikėjimo, kuris naudingas solidarai ir taikiai siekiant teisingumo ir bendro saugumo tikslų, kūrimo; tačiau pabrėžia, kad VJRVS nebus visapusiškai sėkminga, jei, vadovaujantis tarptautine teise, nebus išspręsti įvairūs regioniniai konfliktai tam, kad Viduržemio jūros pakrantė taptų bendros taikos regionu;
 5. pabrėžia, kad reikia skubiai rasti konflikto Artimuosiuose Rytuose teisingą ir tvarų sprendimą, ir ragina Europos Sąjungą ir visas VJRVS valstybes nares ryžtingai to siekti; dar kartą ragina vykdant taikos procesą atnaujinti rimtas derybas tam, kad būtų pasiektas taikus ir saugus dviejų valstybių – nepriklausomos,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

demokratinės ir gyvybingos palestiniečių valstybės ir Izraelio – sambūvis ir tarptautiniu lygmeniu pripažintos sienos; skatina VJRVS reikšmingai prisidėti gerinant Izraelio ir Palestinos Nacionalinės administracijos santykius, visų pirma vykdant Izraelio ir palestiniečių atstovų bendradarbiavimą šioje sąjungoje;

6. apgailestauja, kad Vakarų Sacharos dekolonizacijos procesas dar nebaigtas;
7. džiaugiasi, kad paskirtas generalinis sekretorius ir patvirtinti sekretoriato nuostatai ir, artėjant Barselonos aukščiausiojo lygio susitikimui, rekomenduoja, kad VJRVS institucinė ir veikimo struktūra būtų apibrėžta vadovaujantis šiomis kryptimis:
 - sekretoriatui reikia suteikti tinkamų finansinių ir nuostatuose įtvirtintų priemonių, kurios jam leistų veikti efektyviai ir nepriklausomai; pabrėžti, kad sekretoriatas kaip galima greičiau turi pradėti dirbti visu pajėgumu ir kad personalą būtina atrinkti vadovaujantis kandidatų nuopelnais, taip pat kad tinkamas dėmesys turėtų būti skiriamas geografinio pasiskirstymo ir lyčių lygybės principams;
 - sprendimų priėmimo, finansavimo ir plataus masto projekto įgyvendinimo, ypač prioritetų ateinantiems trejiems metams nustatymo, kriterijai turi būti paaiškinti;
 - turi būti užtikrintas ES dalyvių (valstybių narių, Tarybos ir Komisijos) bendras atstovavimas vadovaujantis Lisabonos sutartimi ir kartu sudarytos sąlygos aktyviam visų trečiųjų Viduržemio jūros regiono šalių dalyvavimui;
 - reikia pasirūpinti VJRVS demokratišku teisėtumu, patvirtinant, kad Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių parlamentinė asamblėja yra jos institucinės sąrangos sudėtinė dalis;
 - turi būti stiprinamas derinimas su Bendrijos projektais ir programomis, kurie buvo patvirtinti specialiose ministrų konferencijose, ypač atsižvelgiant į sinergijos galimybes;
 - turi būti sudarytos sąlygos kintamosios geometrijos bendradarbiavimo būdams, atviriems šalims ir daugiašalėms institucijoms, kurios pageidauja dirbti kartu vykdant bendro intereso projektus;
 - reikia užtikrinti gerą sekretoriato ir Europos Komisijos bendradarbiavimą ir aiškų jų kompetencijų atskyrimą; raginti Komisiją aktyviau bendradarbiauti VJRVS ir reikalauti daugiau aiškumo dėl dalyvavimo šioje naujoje institucinėje organizacijoje;
 - turi būti plėtojama komunikacija siekiant užtikrinti VJRVS veiklos matomumą; informuoti piliečius apie stambius VJRVS projektus ir pasiektą pažangą, būtent sukuriant išsamų ir informatyvų interneto tinklalapį;
 - reikia užtikrinti VJRVS demokratinį teisėtumą priimant skaidrius sprendimus ir sprendimų priėmimo procese dalyvaujant Europos Parlamentui, Europos ir Viduržemio jūros šalių parlamentinei asamblėjai ir nacionaliniams parlamentams; pabrėžti, kad EVPA turėtų būti pripažinta VJRVS sudedamąja dalimi kaip jos parlamentinė institucija;
 - reikia užtikrinti visų suinteresuotųjų šalių (vietos valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės organizacijų) dalyvavimą ir dialogą vykstant sprendimų priėmimo procesui, susijusiam su stambiais projektais;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

8. primena, kad Paryžiaus aukščiausiojo lygio susitikime buvo susitarta dėl šešių didelių strateginių horizontaliojo pobūdžio sektorių (civilinės saugos, jūrų ir sausumos kelių, Viduržemio jūros teršalų valymo, Viduržemio jūros saulės energijos plano, Viduržemio jūros regiono verslo vystymosi iniciatyvos bei Europos ir Viduržemio jūros regiono universiteto), kurių dauguma jau pradėti vykdyti kaip Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystės dalis; todėl pabrėžia, kad svarbu kruopščiai įvertinti regionines programas ir vykdamas Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystę jau panaudotas priemones, ir pageidauja, kad VJRVS skirtomis lėšomis finansuojami projektai būtų atrenkami remiantis papildomos naudos regionų ir vietos lygmeniu kriterijumi; ragina sparčiai įgyvendinti šiuos prioritetinius projektus;

9. mano, kad svarbu, jog numatytų projektų finansavimas derinant viešąsias ir privačias lėšas būtų užtikrintas, padidintas ir mobilizuotas; atsižvelgdamas į tai:

- ragina VJRVS nares suteikti projektams lėšų, kurios atitiktų jų mastą, ir tikisi, kad Barcelonos aukščiausiojo lygio susitikimo dalyviai prisims istorinį įsipareigojimą;
- primygtinai ragina, kad 2007–2013 m. finansinės perspektyvos baigiamajame etape visa Sąjungos finansinė parama būtų teikiama nedarant neigiamos įtakos vykdomoms ar numatytoms regioninėms Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių programoms; pabrėžia, kad naujojoje ES 2014–2020 m. finansinėje perspektyvoje būtina labai padidinti Europos kaimynystės politikos lėšas, skirtas Pietų valstybėms ir ES įnašams į VJRVS projektus skirtas lėšas, taip pat atsižvelgti į ekonomikos ir finansų krizės poveikį;
- džiaugiasi, kad šiame regione jau veikia nacionalinės, europinės (Europos investicijų banko Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių investicijų ir partnerystės priemonė, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas) ir tarptautinės (Pasaulio bankas) finansų institucijos; primygtinai ragina sąveikauti vykdamas plataus masto projektus ir siūlo įsteigti Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių investicijų ir plėtros banką siekiant sustiprinti VJRVS šiaurinės ir pietinės dalių lygiavertiškumą;
- reikalauja, kad Europos investicijų bankas (EIB) dalyvautų užtikrinant trijų iš šešių prioritetinių projektų (Viduržemio jūros valymo, saulės energijos plano ir jūrų bei sausumos greitkelių) koordinavimą;
- pabrėžia, kad būtina sukurti sąlygas didesniai bendradarbiavimui bei VJRVS narių, visų pirma pietinės pakrantės šalių, geresnei finansinei ir ekonominei integracijai;
- teigiamai vertina naujai pradėtą investicinių fondų, skirtų VJRVS projektų finansavimui, tarp jų fondo „InfraMed“, skirto infrastruktūros projektams, kūrimą ir ragina įvairius veikėjus sudaryti sąlygas panašių iniciatyvų kūrimui ir skatinti investuotojų, ypač ilgalaikių, bendradarbiavimą;
- pageidauja, kad būtų steigiami investicijų fondai, skirti vietos ir regionų valdžios institucijų rengiamiems tvaraus vystymosi projektams finansuoti;

10. ragina siekti trečiųjų šalių ekonominių ir teisinių sąlygų gerinimo, pirmenybę teikiant gyvybingų ir patikimų subregioninių finansų institucijų, kurios netgi pritrauktų užsienio investicijas, kūrimui; taip pat ragina:

- sukurti trečiųjų Viduržemio jūros regiono šalių bendrų investicijų apsaugos chartiją, kuri leistų suderinti ir gerinti šią apsaugą ir skatinti investicijas;
- pagal Daugiašalės investicijų garantijų agentūros pavyzdį sukurti investuotojų draudimo ir finansinių garantijų sistemą, atsižvelgiant į aplinkybes, susijusias su Europos ir Viduržemio jūros regiono šalimis;
- diegti reformas siekiant pagerinti ir supaprastinti sutarčių vykdymą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- remti VJRVS šalių narių darbo teisės aktų, pagal kuriuos gerbiamos darbuotojų teisės, laipsnišką ir veiksmingą suderinimą;
- padidinti MVĮ galimybes gauti paskolas bei paskolų rūšių ir mikrokreditų pasiūlą;

11. pageidauja gerinti regiono ekonominę ir teisinę aplinką, kuri yra būtina ateities investicijų garantija; ragina nustatyti tikslą skatinti žmogiškųjų išteklių plėtrą ir užimtumą, derantį su Tūkstantmečio vystymosi tikslais dėl kovos su skurdu; pabrėžia, kad stiprių ir demokratiškai valdomų viešųjų paslaugų išsaugojimas ir jų vystymas yra dar viena būtina sąlyga siekiant užtikrinti tvarų regiono vystymąsi;

12. mano, kad intensyvesnis pietuose esančių valstybių dvišalis ir daugiašalis ekonominis bendradarbiavimas piliečiams duotų apčiuopiamos naudos ir pagerintų regiono politinį klimatą;

13. pabrėžia, kad gyvybiškai svarbu plėtoti mainus tarp Pietų šalių, nes jie tesudaro 6 proc. prekybos mainų, taigi ir veikti siekiant išplėsti Agadiro laisvosios prekybos susitarimą, atkreipia dėmesį į šių šalių suinteresuotumą stiprinti tarpusavio santykius ir prekybą siekiant suformuoti vieningą, stiprią ekonominę erdvę, patrauklią investuotojams ir gebančią apginti regiono interesus ir spartinti jo vystymąsi; akcentuoja, kad Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga turi padėti tenkinti poreikius, susijusius su techninės ir finansinės paramos užtikrinimu, siekiant skatinti Pietų šalių ekonominę integraciją, mano, kad visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių kilmės kumuliacijos sistemos praplėtimas ir supaprastinimas padėtų siekiant aukščiausiai paminėtų tikslų;

14. pabrėžia šiuo metu vykstančių derybų dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono laisvosios prekybos zonos svarbą ir ragina VJRVS valstybes nares derinti savo pozicijas PPO derybų pagrindu;

15. ragina Komisiją vykdant derybas dėl prekybos atsižvelgti į turimų poveikio vertinimų rezultatus ir įvertinti liberalizavimo projekto ekonominį poveikį ir poveikį aplinkai klimato kaitos ir ekonominės bei socialinės krizės kontekste bei šį procesą vykdyti palaiapsniui bei asimetriškai, tuo pat metu apsaugant abiejose Viduržemio jūros pakrantėse panašius gamybos sektorius, kurie dėl didesnio liberalizavimo galėtų susidurti su konkurencija; ragina VJRVS iš esmės rinktis projektus pagal socialinius bei ekonominius poreikius bei poreikį švelninti pasekmes aplinkai;

16. pageidauja, kad asociacijos susitarimai būtų persvarstyti atsižvelgiant į naujus poreikius, susijusius su finansų, ekonomikos ir socialine krize bei maisto ir energetikos krizėmis; primena, kad vienu iš pagrindinių Europos ir Viduržemio jūros regiono laisvosios prekybos zonos tikslų privalo likti prekybos skatinimas siekiant plėtos bei skurdo mažinimo, ir tikisi, kad 2009 m. gruodžio 9 d. ministrų susitikime patvirtintos gairės padės siekiant šio tikslo;

17. apgailestauja dėl to, kad Paryžiaus deklaracijoje buvo neatsižvelgiama į socialinius ir ekonominius, verslo bei energetinius aspektus, pvz., tiesiogines užsienio investicijas, užimtumą, energijos vartojimo efektyvumą, šėšelinę ekonomiką ar skurdo mažinimą, ir ragina tai padaryti Barselonos aukščiausiojo lygio susitikimo metu;

18. primena, kad migracijos politika yra vienas Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystės prioritetų, ir ragina VJRVS valstybes ir institucijas nares ypatingą dėmesį skirti koordinuotam migracijos srautų valdymui; pabrėžia, kad VJRVS kūrimas neatsiejamas nuo žmogiškųjų išteklių pasitelkimo ir Viduržemio jūros regiono tautų mainų, ir ragina ne tik sureguliuoti migrantų srautus bei kovoti su nelegalia imigracija, bet ir palaiapsniui sukurti geresnes sąlygas laisvam judėjimui tarp abiejų pakrančių, stiprinti migrantų integracijos priemones, rengti aktyvią užimtumo skatinimo politiką bei gerinti sąlygas pasinaudoti prieglobsčio teise; mano, kad Euromed ministrų konferencijos dėl migracijos, įvykusios 2007 m. lapkričio 18 ir 19 d. Albufeijoje, darbas turėtų būti tęsiamas;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

19. ragina VJRVS nares supaprastinti migrantų skiriamų lėšų jų gimtųjų šalių gyventojams pervedimą, visų pirma mažinant su juo susijusias išlaidas;
20. primena Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių bendradarbiavimo ketvirtojo skyriaus (dėl migracijos, socialinės integracijos, teisingumo ir saugumo) svarbą ir pabrėžia, kad VJRVS turi skatinti šiame skyriuje numatytą bendradarbiavimą;
21. primygtinai pabrėžia strateginę žemės ūkio, kaimo plėtros, prisitaikymo prie klimato kaitos, racionalaus vandens ir energijos naudojimo klausimų Viduržemio jūros regiono šalyse svarbą ir ragina bendradarbiavimą žemės ūkio srityje padaryti politiniu prioritetu; ragina VJRVS valstybes siekti kuo didesnio pozicijų suderinimo vykdant derybas PPO ir daryti pažangą siekiant kuo didesnio Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių žemės ūkio politikos atitikimo, ypač susijusio su deramų socialinių standartų laikymusi, maisto, fitosanitarine ir aplinkos sauga, taip pat produktų kokybe; mano, kad į šias politikos sritis reikės įtraukti tvarios plėtros reikalavimus (įskaitant gamtinių išteklių išsaugojimą) tam, kad vėliau susikurtų regioninės rinkos ir tuo pačiu metu būtų atsižvelgiama į konkurencijos požiūriu ypatingą Viduržemio jūros regiono ūkininkų padėtį, taip pat į būtinybę išsaugoti tvirtą žemės ūkio sektorių;
22. pabrėžia poreikį patvirtinti regioninę žemės ūkio politiką, kuri derėtų su Europos ir Viduržemio jūros regiono veiksmų planu žemės ūkio srityje, nes tai būtina norint išsaugoti vietos maisto produktų gamybą ir maisto saugumą bei skatinti tipišką Viduržemio jūros regiono produktų gamybą, platinimą ir įvairinimą, o taip pat smulkių ir vidutinių ūkių veiklą, atitinkančią tvarios plėtros principus; atsižvelgdamas į didėjantį maisto stygių daugelyje Viduržemio jūros regiono šalių partnerių, ragina Komisiją teigiamai reaguoti į partnerių prašymus suteikti daugiau garantijų ir paspartinti procedūras joms įgyvendinti maisto krizių metu;
23. dar kartą patvirtina savo paramą VJRVS aplinkos apsaugos aspektui ir primena Europos ir Viduržemio jūros regiono iniciatyvos dėl Viduržemio jūros teršalų valymo svarbą; šiuo požiūriu palankiai vertina antrojo investicijų į Viduržemio jūros regiono pagrindinių taršos šaltinių panaikinimo programos etapo pradžią – pasirengimo ir įgyvendinimo projektų finansavimo priemonės (angl. MeHSIP PPIF); mano, kad pažanga specifinėje jūros taršos prevencijos srityje yra ypač svarbi ir kad Viduržemio jūrai, kuri yra uždara jūra, reikia skirti ypatingą dėmesį; pažymi, kad visi VJRVS projektai turėtų būti planuojami ir vykdomi derinant su kitomis programomis, ypač susijusiomis su JT aplinkosaugos programos Viduržemio jūros regiono veiksmų planu, kurį ketinama įgyvendinti remiantis Barselonos konvencija;
24. ragina valstybes partneres rengiant didelio masto VJRVS projektus sausumos ir jūros transporto srityje gerinti infrastruktūrą, kad būtų užtikrintas geresnis asmenų ir prekių judėjimas Viduržemio jūros regione ir skatinama transporto politika, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakų mažinimo, energetinio efektyvumo ir įvairių rūšių transporto naudojimo reikalavimus; pabrėžia, kad tokių pastangų realizavimas turi būti siejamas būtent su aplinkos, pramonės, visuomenės sveikatos ir teritorijų planavimo politika; pabrėžia, jog būtina vystyti jūrų greitkelių projektus siekiant paskatinti transporto rūšių užimamų rinkos dalių perskirstymą bei kurti saugius, švairius ir tvarius komercinius vandens kelius;
25. mano, kad uosto ir sausumos transporto infrastruktūros plėtojimas skatintų ekonomikos augimą ir prekybą tarp Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių;
26. pabrėžia, kad būtina stiprinti bendradarbiavimą energetikos srityje, ir ragina nedelsiant įgyvendinti vystymosi planus, kurie sudarys palankias sąlygas diferencijuoti energijos šaltiniams bei tiekimo būdams ir taip įneš lemiamą indėlį į energetinio saugumo užtikrinimą Viduržemio jūros regione;
27. primena, kad Europos ir Viduržemio jūros regione yra didžiulės galimybės naudoti atsinaujinančios energijos, visų pirma vėjo ir saulės energijos šaltinius; pritaria tam, kad būtų sparčiai ir darniai įgyvendintas Viduržemio jūros regiono saulės energijos planas, kurio pagrindinis tikslas – iki 2020 m. naujos atsinaujinančios energijos galią Viduržemio jūros regione padidinti 20 GW ir įgyvendinti pramonines iniciatyvas, pvz., projektą DESERTEC, taip pat pritaria tam, kad būtų patvirtinta Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių energetinio našumo strategija; tikisi, kad vykdant projektus prioritetą bus teikiamas šalių tiekėjų poreikiams, ir pabrėžia poveikį, kurį tinklo infrastruktūros stiprinimas, ypač pietų pakrantėje, laipsniškas tarpusavyje susijusios regiono rinkos sukūrimas ir naujo pramonės sektoriaus – saulės energijos blokų gamybos – sukūrimas turės šalių partnerių ekonominiame vystymuisi;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

28. ragina toliau skatinti ir remti iniciatyvą „Saulės energija taikai“, kurios imtasi įgyvendinant Europos ir Viduržemio jūros regiono integruotos energijos rinkos projektą;
29. rekomenduoja šalims, dalyvaujančioms Europos ir Viduržemio jūros regiono procese, prisijungti prie pažangių miestų iniciatyvos, kuri numatyta pagal strateginės energetikos technologijų planą;
30. pritaria, kad būtų skatinamos Europos ir Viduržemio jūros regiono elektros, dujų ir naftos sektorių savitarpio jungtys siekiant užtikrinti saugesnę energijos tiekimą; pabrėžia, kad svarbu baigti tiesi Viduržemio jūros regiono elektros energijos tiekimo linijos atšaką, ir pritaria tam, kad būtų sukurtas pietinis dujų koridorius; ragina naudoti transportavimą priešinga kryptimi, jeigu tai saugu, ekonomiškai ir įmanoma įgyvendinti;
31. pabrėžia, kad siekiant kovos su klimato kaita tikslo „20-20-20“ bus daromas didelis poveikis dujų paklausai, todėl parengus VJRVS valstybėms narėms skirtą suskystintų gamtinių dujų veiksmų planą turėtų būti pagerinta tiekimo įvairovė ir saugumas; tai ypač aktualu vienu tiekėju pasikliaujančioms šalims;
32. pabrėžia suskystintų gamtinių dujų technologijos pažangos, taip pat investicijų į suskystintų gamtinių dujų gabenimą laivais ir į jų pakartotinio dujinimo terminalus svarbą; pažymi, kad be infrastruktūros plėtros taip pat būtina vystyti saugią jūrų laivybą;
33. reikalauja, kad būtų skubiai vystomas stipresnis bendradarbiavimas Viduržemio jūros regiono civilinės saugos srityje, siekiant kovoti su gamtos katastrofomis, būtent žemės drebėjimais, potvyniais ir miškų gaisrais; ragina įsteigti Europos ir Viduržemio jūros regiono miškų gaisrų institutą;
34. pabrėžia, kad svarbu plėtoti naujus VJRVS projektus, skirtus mokymui, mokyklų ir universitetų mainams bei moksliniams tyrimams, kurie yra abiejų Viduržemio jūros pakrančių tautas suartinantys veiksniai; mano, kad tikros Europos ir Viduržemio jūros regiono aukštojo mokslo, mokslo ir mokslinių tyrimų erdvės sukūrimas yra prioritetinis klausimas, todėl:
- džiaugiasi, kad įkurtas Europos ir Viduržemio jūros regiono universitetas (EMUNI) ir ragina institucijas partneres labiau įsipareigoti plėtoti jo veiklą;
 - prašo padidinti universitetų mainų programų, tokių kaip „Erasmus Mundus“ finansavimą ir geriau informuoti apie esamas mainų programas; ypač ragina remtis Europos programos „Averroès“ patirtimi;
 - ragina sukurti plataus užmojo Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių Erasmus programą, kuri padėtų stiprinti VJRVS valstybių narių mokyklų mainus;
 - ragina vykdyti labiau struktūruotą bendradarbiavimą aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų srityje, kad būtų skatinamas diplomų pripažinimas, bendrų diplomų išdavimas ir bendrų doktorantūros mokyklų steigimas, siekiant padidinti mokslininkų judumą, ir taikyti kovos su protų nutekėjimu priemones;
 - pageidauja, kad ypatingas dėmesys būtų skiriamas mokymo, mokslinių tyrimų ir naujovių diegimo veiklos suartinimui ir pabrėžiamas universitetų ir įmonių dialogas bei viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė mokslinių tyrimų srityje;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

35. ragina, kad nauji kultūrinių mainų ir visuomenių tarpusavio supratimo skatinimo projektai būtų nedelsiant įtraukti į VJRVS darbotvarkę – patvirtinta Europos ir Viduržemio jūros regiono kultūros strategija ir plėtojamas kultūrų bei religijų dialogas; ragina įgyvendinti Nuolatinės Viduržemio jūros regiono audiovizualinės konferencijos (pranc. COPEAM) projektus, visų pirma Europos ir Viduržemio jūros regiono televizijos kanalą, taip pat pakartoti sėkmingas iniciatyvas, kaip antai Arabų savaitė ir „EuroMedScola“; palankiai vertina Aleksandrijos bibliotekos, Arabų pasaulio instituto ir Annos Lindh fondo veiklą, visų pirma Anos Lindh fondo Barselonoje 2010 m. kovo mėn. surengtas kultūrų dialogo forumo dienas; ragina šalis ir institucijas, kurios yra VJRVS narės toliau vykdyti išpareigojimą remti Jungtinių Tautų Civilizacijų aljanso veiklą;

36. džiaugiasi, kad Marselis (Provansas) išrinktas 2013 m. Europos kultūros sostine, nes šis projektas ryžtingai nukreiptas į abiejų Viduržemio jūros pakrančių tautų suartinimą Europos ir Viduržemio jūros regiono plotmėje; pabrėžia, kad šis labai simboliškas kultūrinis projektas skirtas konkrečioms ir novatoriškiems veiksams, naudingiems Europos ir Viduržemio jūros regiono kultūrų dialogui;

37. pabrėžia, kad svarbu kurti pramonės politiką, skirtą masto ekonomikai gerinti, mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVI) remti bei itin pažangių technologijų sektoriams stiprinti; ragina VJRVS valstybes nares ir institucijas aktyviai remti MVI, ypatingą dėmesį skirti veiksmingoms finansinėms paslaugoms, techninei ir administracinei pagalbai ir taip sukurti stiprų verslumo pagrindą, ypač Viduržemio šalių ekonomikos augimą skatinančiuose sektoriuose;

38. pabrėžia, kad APEM turės tapti VJRVS parlamentine asamblėja, kuri užtikrins jos demokratinę teisėtumą, ir remia APEM 6-ojoje plenarinėje sesijoje, vykusioje Amane 2010 m. kovo 13 ir 14 d., pateiktą pasiūlymą, kad Europos ir Viduržemio jūros šalių parlamentinė asamblėjos pavadinimas būtų pakeistas į Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos parlamentinę asamblėją;

39. primena savo įgaliojimus Europos Sąjungos biudžeto sudarymo procedūros metu ir primygtinai teigia, kad APEM nuo šios turi prisiimti didesnę atsakomybę atlikdama su darbo kryptį nustatymu, nuolatine vykdomų projektų stebėseną ir biudžeto vykdymu susijusį konsultavimo ir demokratinės kontrolės vaidmenį; ragina įvairius atsakingus APEM komitetus reguliariai rengti generalinio sekretoriaus ir generalinio sekretoriaus pavaduotojų klausymus; mano, kad didinant šią atsakomybę turi būti gerinami APEM veikimo ir darbo metodai, taip pat skiriami būtini žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, taip pat geriau derinamas EMPA ir kitų VJRVS institucijų darbas; džiaugiasi sprendimais, šioje srityje priimtais 6-ojoje Europos ir Viduržemio jūros šalių parlamentinės asamblėjos plenarinėje sesijoje, vykusioje Amane 2010 m. kovo 13 ir 14 d.;

40. teigiamai vertina naujos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių vietos ir regionų valdžios institucijų asamblėjos sukūrimą ir ragina tinkamai derinti šios asamblėjos ir Viduržemio jūros šalių parlamentinės asamblėjos darbą organizuojant jungtinius posėdžius arba į darbo posėdžius kviečiant atitinkamų biurų narius; pabrėžia šių asamblėjų, kuriose posėdžiauja abiejose Viduržemio jūros pakrantėse išrinkti atstovai, naudą, nes jose sudaromos palankios sąlygos keistis gerąja demokratijos patirtimi;

41. primygtinai ragina, kad būtų reguliariai konsultuojamasi su piliečių visuomene, socialiniais partneriais ir daugeliu profesinių bei socialinių ir profesinių tinklų, kurie sukurti palaikant Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių partnerystę, ir jie būtų įtraukiami į VJRVS veiklą ir projektus; taip pat ragina:

- Ekonomikos ir socialinių reikalų tarybų generalines asamblėjas ir panašias institucijas apsvarstyti galimybę įsteigti Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių ekonomikos ir socialinių reikalų tarybą;
- kurti projektus, kurie padėtų vystyti abiejų Viduržemio jūros pakrančių verslo ryšius, investicijas ir įmonių bendradarbiavimą, tokius kaip projektai „Invest in Med“;
- sukurti Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių prekybos rūmų ir Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių pramoninkų ir profesinių sąjungų asociacijų tinklą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- įtraukti MVĮ atstovaujančias organizacijas į pramoninio bendradarbiavimo grupę, atsakingą už Europos ir Viduržemio jūros regiono įmonių chartijos įgyvendinimą, kad ji taptų priemone pašalinti kliūtims, stabdančioms MVĮ augimą ir vystymąsi;
42. palankiai vertina pasiryžimą, dar kartą patvirtintą Antrojoje Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių ministrų konferencijoje dėl moterų vaidmens visuomenėje stiprinimo (kuri įvyko Marakeše 2009 m. lapkričio 11–12 d.), skatinti de jure ir de facto vyrų ir moterų lygybę, kovoti su smurtu prieš moteris ir gerbti tiek moterų, tiek vyrų pilietines, politines, ekonomines, socialines ir kultūrinės teises; primygtinai ragina imtis konkrečių su šiuo klausimu susijusių veiksmų ir rekomenduoja patvirtinti VJRVS projektą dėl moterų verslumo ir jų dalyvavimo viešajame gyvenime skatinimo; primena savo nuolatinę poziciją, jog pagarba tradicijoms ir papročiams negali būti pretekstu pažeisti pagrindines moterų teises;
43. ragina Tarybą, Komisijos pirmininko pavaduotoją-Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Komisiją ir neseniai įsteigtą Europos išorės veiksmų tarnybą dėti būtinas pastangas siekiant užtikrinti ES darną dalyvaujant VJRVS, ir įtraukti Europos Parlamentą į europinės politikos formavimą;
44. džiaugiasi, kad neseniai į VJRVS integrovosi Vakarų Balkanų šalys – kandidatės stoti į ES;
45. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Sąjungos Tarybos Pirmininkui, Europos Komisijos Pirmininkui, Komisijos pirmininko pavaduotojai-Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, VJRVS bendrai pirmininkaujančioms šalims ir generaliniam sekretoriui bei valstybių partnerių vyriausybėms ir parlamentams.

Pietų Kaukazui skirtos ES strategijos būtinybė

P7_TA(2010)0193

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl būtinybės parengti ES Pietų Kaukazo strategiją (2009/2216(INI))

(2011/C 161 E/20)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Pietų Kaukazo, įskaitant 2007 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl Europos kaimynystės politikos (EKP) ⁽¹⁾ stiprinimo, taip pat į 2008 m. sausio 17 d. rezolucijas dėl veiksmingesnės ES politikos Pietų Kaukazo regiono atžvilgiu ⁽²⁾ ir dėl Juodosios jūros regiono politikos ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo naujausias 2009 m. gruodžio 17 d. rezolucijas dėl Azerbaidžano: saviraiškos laisvė ⁽⁴⁾, 2008 m. rugsėjo 3 d. rezoliuciją dėl Gruzijos ⁽⁵⁾; 2008 m. birželio 5 d. rezoliuciją dėl padėties Gruzijoje pablogėjimo ⁽⁶⁾; ir 2008 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl Armėnijos ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2008 m. gruodžio 3 d. komunikatą „Rytų partnerystė“ Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0823),

⁽¹⁾ OL C 282 E, 2008 11 6, p. 443.

⁽²⁾ OL C 41 E, 2009 2 19, p. 53.

⁽³⁾ OL C 41 E, 2009 2 19, p. 64.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2009)0120.

⁽⁵⁾ OL C 295 E, 2009 12 4, p. 26.

⁽⁶⁾ OL C 285 E, 2009 11 26, p. 7.

⁽⁷⁾ OL C 66 E, 2009 3 20, p. 67.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 7 d. vykusio Prahos Rytų partnerystės aukšto lygio susitikimo bendrą deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio mėn. kartu su Armėnija, Azerbaidžianu ir Gruzija priimtus EKP veiksmų planus ir į Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (EKPP), glaudžiai susijusių su EKP veiksmų planų įgyvendinimu,
 - atsižvelgdamas į EKP pažangos Armėnijoje, Azerbaidžane ir Gruzijoje ataskaitas, kurias Komisija priėmė 2009 m. balandžio 23 d.,
 - atsižvelgdamas į šalių 2007–2013 m. strategijos dokumentus ir į 2007–2010 m. nacionalines orientacines programas pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (EKPP), skirtą Armėnijai, Azerbaidžanui ir Gruzijai,
 - atsižvelgdamas į EKPP programinių dokumentų, skirtų Armėnijai, Azerbaidžanui ir Gruzijai, laikotarpio vidurio apžvalgą,
 - atsižvelgdamas į partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimus, 1996 m. sudarytus su Armėnija, Azerbaidžanu ir Gruzija,
 - atsižvelgdamas į susijusias Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos (angl. PACE) stebėsenos ataskaitas,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės faktų nustatymo komisijos konfliktui Gruzijoje tirti ataskaitą, paskelbtą 2009 m. rugsėjo 30 d. (Tagliavini ataskaita),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto nuomonę (A7-0123/2010),
- A. kadangi Užsienio reikalų taryba 2009 m. gruodžio 8 d. susitikime dar kartą patvirtino ES ketinimą visame Pietų Kaukaze skatinti stabilumą, bendradarbiavimą, gerovę ir tinkamą valdymą, įskaitant techninės pagalbos programų įgyvendinimą,
- B. kadangi dėl 2008 m. rugpjūčio mėn. karo Gruzijoje, dėl sėkmingo ES įsikišimo siekiant sudaryti Paliaubų susitarimą ir dėl atsiradusio didžiulio poreikio toliau dalyvauti siekiant, kad jis būtų visiškai įgyvendintas, sustiprėjo ES vaidmuo užtikrinant saugumą šiame regione, nes ji dislokavo ES stebėsenos misiją, pradėjo įgyvendinti pagrindinę pokario pagalbos programą ir pradėjo karo priešasčių ir jo eigos faktų nustatymo misiją,
- C. kadangi 2009 m. suaktyvėjo derybos dėl Kalnų Karabacho konflikto sureguliojimo, kurios vyko tarpininkaujant Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Minsko grupei,
- D. kadangi asmenims, prievarta perkeltiems į kitas vietas iš konflikto zonų Pietų Kaukaze, vis dar neleidžiama grįžti į namus; kadangi šios trys šalys vykdo jų pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų integracijos programas, bet vis dar susiduria su daug kliūčių; kadangi atitinkamos valdžios institucijos spręsdamos konfliktus neturėtų, kaip politinių priemonių, naudoti pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų,
- E. kadangi tai, kad Armėnija ir Turkija 2009 spalio mėn. pasirašė protokolus dėl diplomatinių santykių užmezgimo ir vystymo, taip pat dėl bendros sienos atidarymo, suteikė nemaža vilčių, tačiau jie nebuvo ratifikuoti,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- F. kadangi išsaldyti konfliktai kliudo ekonominei ir socialinei raidai ir trukdo gerinti gyvenimo lygį Pietų Kaukazo regione, taip pat iki galo įgyvendinti pagal EKP vykdomą Rytų partnerystės programą; kadangi taikus konfliktų sprendimas būtinas siekiant užtikrinti stabilumą kaimyninėse ES šalyse; kadangi ir toliau reikėtų stengtis nustatyti bendrų interesų, kurie padėtų įveikti skirtumus, palengvintų dialogą ir skatintų regionų bendradarbiavimą, sritis,
- G. kadangi ES santykiuose su Pietų Kaukazo valstybėmis vadovaujasi suverenumo ir teritorinio vientisumo principais,
- H. kadangi Rytų partnerystė suteikia naujų dvišalių santykių stiprinimo galimybių, taip pat galimybę pradėti daugiašalį bendradarbiavimą,
- I. kadangi įgyvendinant Rytų partnerystę siekiama spartinti reformas, teisės aktų derinimą ir ekonominę integraciją bei teikti apčiuopiamą paramą šalių partnerių valstybingumui ir teritoriniam vientisumui stiprinti, kaip pagrindą taikant sąlygų laikymosi, diferenciacijos ir bendros atsakomybės principus, taip pat siekiama rengti derybas dėl naujų asociacijos susitarimų, kuriems reikės gauti Europos Parlamento pritarimą,
- J. kadangi, siekiant šių šalių suartėjimo su ES, oficialiai įsteigta ES ir Rytų partnerystės šalių EURONEST parlamentinė asamblėja, kaip pagrindinė daugiašalė intensyvesnio tarpparlamentinio dialogo tarp Europos Parlamento ir šešių ES Rytų partnerių, tarp jų Armėnija, Azerbaidžanas ir Gruzija, priemonė,
- K. kadangi padėtis Pietų Kaukazo regione reikalauja parengti dar aktyvesnę ES dalyvavimo šiame regione politiką ir kadangi pradėjus įgyvendinti Rytų partnerystę ir įsigaliojus Lisabonos sutarčiai atsirado puiki galimybė persvarstyti ES strategiją, skirtą Pietų Kaukazui,
1. dar kartą patvirtina, jog svarbiausias ES tikslas šiame regione – siekti, kad Armėnija, Azerbaidžanas ir Gruzija taptų atviros, taikios, stabilios ir demokratiškos šalys, pasirengusios palaikyti gerus kaimyniškus santykius regione ir pakeisti Pietų Kaukazą į regioną, kuriam būdinga ilgalaikė taika, stabilumas ir gerovė, ir ateityje šias šalis labiau įtraukti į Europos politiką; mano, kad siekiant šio tikslo ES turi imtis vis aktyvesnio politinio vaidmens ir parengti strategiją, sujungiančią vadinamąją švelniąją galią ir tvirtą požiūrį, kuri būtų derinama su regiono šalimis ir būtų papildoma dvišale politika;

Saugumo klausimai ir taikus konfliktų sprendimas

2. pabrėžia, kad visų konfliktų šiame regione atvejais *status quo* nepriimtinas ir jo reikia atsisakyti, nes dėl jo kyla nuolatinis įtampos paastrėjimo ir ginkluotų karo veiksmų atnaujinimo pavojus; mano, kad visos šalys turėtų aktyviai siekti stabilumo ir taikos; remia tarptautines programas ir pilietinės visuomenės dialogą, kaip priemones konfliktams spręsti ir nesutariančių šalių tarpusavio pasitikėjimui skatinti; pabrėžia, kad ES tenka svarbus vaidmuo padedant kurti kultūrų dialogu grindžiamą aplinką regione, taip pat užtikrinant atitinkamų JT Saugumo Tarybos rezoliucijų, įskaitant JT Saugumo Tarybos rezoliucijos Nr. 1325 (2000) įgyvendinimą;
3. pažymi, kad siekiant valdyti ir spręsti konfliktus, taip pat vykdyti pagrindinius dialogus, be kita ko, būtina pripažinti visų susijusių šalių ir bendruomenių teises ir teisėtus interesus, atvirai apžvelgti praėjusius įvykius ir vienodai juos suvokti, stengtis įveikti neapykantą ir baimę, būti pasirengus priimti kompromisus ir atsisakyti maksimalistinių pozicijų, atsisakyti revanšistinio požiūrio ir būti pasirengus svarstyti esmines nuolaidas tam, kad galėtų stiprėti stabilumas ir gerovė;
4. pažymi, kad svarbu išvengti konfliktų, taip pat ir taikant tokias priemones kaip pagarba visų nacionalinių mažumų atstovų teisėms, religinių pažiūrų tolerancija ir pastangos stiprinti socialinę ir ekonomikos sanglaudą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

5. pabrėžia, kad išorės veikėjai turi naudoti savo galią ir įtaką taip, kad nepažeistų tarptautinės teisės, įskaitant žmogaus teisių teisę; mano, kad reikėtų siekti tolesnio subalansuoto išorės veikėjų bendradarbiavimo regione tam, būtų lengviau taikiai spręsti konfliktus; mano, jog nepriimtina, kad bet kuriems išorės veikėjams būtų taikomos Pietų Kaukazo suverenumo ir teritorinio vientisumo pripažinimo sąlygos;

Kalnų Karabacho konfliktas

6. palankiai vertina spartų derybų dėl Kalnų Karabacho konflikto tempą, apie kurį galima spręsti iš to, kad 2009 m., atsižvelgiant į Maskvos deklaraciją, įvyko šeši Armėnijos ir Azerbaidžano prezidentų susitikimai; be to, ragina dalyvaujančias šalis dėti daugiau pastangų siekiant per artimiausius mėnesius taikos derybose išspręsti konfliktą, rodyti konstruktyvesnį požiūrį ir atsisakyti noro nuolat stengtis išlaikyti jėgas, o ne tarptautinio teisėtumo priemonėmis pasiektą *status quo*, kuris skatina nestabilumą ir pratęsia karo paliestų vietos gyventojų kančias; smerkia sprendimo karinėmis priemonėmis idėją ir sunkias jau panaudotas karinės jėgos pasekmes ir ragina abi šalis vengti bet kokio tolesnio 1994 m. susitarimo dėl ugnies nutraukimo pažeidimo;

7. visiškai pritaria ESBO Minsko grupės pirmininkų tarpininkavimui, pagrindiniams principams, pateiktiems vadinamajame Madrido dokumente, ir 2009 m. liepos 10 d. pareiškimui, kurį baigiantis Didžiojo aštuoneto (G8) šalių susitikimui Akviloje pateikė Minsko grupei pirmininkaujančios šalys; ragina tarptautinę bendruomenę parodyti drasą ir politinę valią siekiant padėti įveikti likusias kliūtis, kurios trukdo pasiekti susitarimą;

8. yra labai susirūpinęs dėl to, kad šimtai tūkstančių pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų, palikusių savo namus per Kalnų Karabacho karą ar dėl susijusių su šiuo karu priežasčių, vis dar gyvena kitur ir jie negali naudotis savo teisėmis, įskaitant teisę grįžti, nuosavybės teises ir teisę į asmeninį saugumą; ragina visas šalis vienareikšmiškai ir besąlygiškai pripažinti šias teises ir tai, kad reikia skubiai pripažinti ir skubiai spręsti šią problemą taikant tarptautinės teisės principus; šiomis aplinkybėmis reikalauja išvesti visas Armėnijos pajėgas iš visų okupuotų Azerbaidžano teritorijų ir kartu dislokuoti tarptautines pajėgas siekiant pereinamuoju laikotarpiu suteikti reikiamas saugumo garantijas, nes tai užtikrins Kalnų Karabacho gyventojų saugumą ir sudarys galimybę šalies viduje perkeltiesiems asmenims grįžti į namus ir išvengti tolesnių konfliktų, susijusių su benamių problema; ragina Armėnijos ir Azerbaidžano valdžios institucijas ir atitinkamų bendruomenių vadovus parodyti, kad praktinėmis parengiamosiomis perkeltųjų asmenų grąžinimo priemonėmis jie stengiasi prisidėti kuriant taikius įvairių etninių grupių santykius; mano, kad padėti, susijusią su šalies viduje perkeltais asmenimis ir su pabėgėliais, reikėtų spręsti laikantis tarptautinių standartų atsižvelgiant į neseniai Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos (angl. PACE) pateiktą rekomendaciją 1877(2009) „Pamiršti Europos žmonės: ilgą laiką perkeltųjų asmenų žmogaus teisių gynimas“;

9. pabrėžia, kad iš tiesų reikia stengtis siekiant sudaryti sąlygas ilgalaikiai taikai; prašo atitinkamas valdžios institucijas vengti provokuojančios politikos ir retorikos, kurstančių pareiškimų ir manipuliavimo istorija; ragina Armėnijos ir Azerbaidžano vadovus veikti atsakingai, vengti aštrių kalbų ir atlikti paruošiamąjį darbą tam, kad visuomenė pripažintų ir visiškai suprastų visapusiško sprendimo privalumus;

10. mano, jog reikėtų skubiai atsisakyti pozicijos, kad į Kalnų Karabacho teritoriją įeina visos okupuotos Azerbaidžano žemės; pažymi, kad nustatytas laikinas Kalnų Karabacho statusas galėtų būti tinkamas sprendimas, kol bus nustatytas galutinis statusas, ir kad šis sprendimas galėtų būti laikinas taikaus armėnų ir azerbaidžaniečių bendruomenių regione sambūvio ir bendradarbiavimo pagrindas;

11. pabrėžia, kad neatskiriama bet kokio konflikto sprendimo dalis – saugumo visiems užtikrinimas; pripažįsta atitinkamų taikos palaikymo susitarimų, kurie apima karinius ir civilinius aspektus, sudarytų atsižvelgiant į tarptautinius žmogaus teisių standartus, svarbą; ragina Tarybą ištirti galimybę paremti taikos procesą siunčiant bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misijas, įskaitant didelę stebėjimo vietoje misiją, kurios, radus politinį sprendimą, galėtų palengvinti tarptautinių taikos palaikymo pajėgų įsteigimą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis*Armėnijos ir Turkijos draugiškų santykių atnaujinimas*

12. džiaugiasi, kad pasirašyti protokolai dėl diplomatinėms Armėnijos ir Turkijos santykių užmezgimo ir plėtojimo, įskaitant ketinimą atidaryti bendrą sieną; ragina abi šalis pasinaudoti šia galimybe savo santykiams pataisyti numatant per pagrįstą laikotarpį ratifikuoti ir be išankstinių sąlygų įgyvendinti minėtuosius protokolus; pabrėžia, kad Armėnijos ir Turkijos draugiškų santykių atnaujinimas ir ESBO Minsko grupės derybos yra atskiri procesai, kurių eiga turėtų būti susijusi su skirtingomis loginėmis prielaidomis; vis dėlto pažymi, kad bet kurio vieno iš šių dviejų procesų pažanga galėtų turėti plataus masto ir, ko gero, labai pozityvių pasekmių visame regione;

Konfliktai Gruzijoje

13. primena, kad besąlygiškai remia Gruzijos suverenumą, teritorinį vientisumą ir tarptautiniu mastu pripažintą jos sienų nepažeidžiamumą, ir ragina Rusiją jų paisyti; skatina Gruzijos valdžios institucijas toliau dėti pastangas siekiant išspręsti Gruzijos vidaus konfliktus Abchazijoje ir Pietų Osetijoje; džiaugiasi, kad pateiktas Tagliavini pranešimas ir pritaria pagrindinėms jame pateiktoms pastaboms ir išvadoms; tikisi, kad šiame pranešime pateikta išsamia informacija apie bendrą padėtį gali naudotis Tarptautinis baudžiamasis teismas teisminių procedūrų metu ir atskiri piliečiai, kai tiriami Europos žmogaus teisių konvencijos pažeidimai; pritaria ES stebėjimo misijos (ESSM) įgaliojimams ir ragina juos toliau pratęsti; ragina Rusiją ir separatistinių Abchazijos ir Pietų Osetijos regionų *de facto* valdžios institucijas liautis blokavus dalies jų įgyvendinimą;

14. su pasitenkinimu pažymi, kad tarptautinė bendruomenė beveik vieningai atmeta vienašalę Pietų Osetijos ir Abchazijos nepriklausomybės deklaraciją; smerkia Rusijos Federacijos sprendimą pripažinti Pietų Osetijos ir Abchazijos nepriklausomybę, nes tai prieštarauja tarptautinei teisei; ragina visas šalis laikytis 2008 m. sudaryto Paliaubų susitarimo ir užtikrinti saugų ir laisvą Europos Sąjungos stebėjimo misijos (ESSM) darbuotojų, esančių konflikto vietoje, judėjimą ir ragina Rusiją įvykdyti savo įsipareigojimą išvesti karines pajėgas iš pozicijas, kuriose jos buvo prieš 2008 m. rugpjūčio mėn. karo pradžią; susirūpinęs atkreipia dėmesį į 2010 m. vasario 17 d. Rusijos Federacijos ir Abchazijos *de facto* valdžios institucijų susitarimą Abchazijoje įsteigti Rusijos karinę bazę be Gruzijos vyriausybės sutikimo ir pažymi, kad toks susitarimas prieštarauja 2008 m. rugpjūčio 12 d. ir rugsėjo 8 d. paliaubų susitarimams;

15. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti visų separatistiniuose regionuose gyvenančių žmonių saugumą ir teises, svarbu skatinti gerbti etninių gruzinų teisę grįžti užtikrinant jiems saugias ir orumo nežeminančias grįžimo sąlygas, nutraukti priverstinio pasų išdavimo procesą, sumažinti geležinės uždangos tipo *de facto* sienų ir sudaryti galimybę ES ir kitiems tarptautiniams veikėjams padėti abiejų regionų žmonėms; pabrėžia, kad šiomis aplinkybėmis reikia aiškiau nustatyti trumpalaikius ir ilgalaikius tikslus; skatina Gruziją toliau įgyvendinti savo veiksmų planą, susijusį su šalies viduje perkeltaisiais asmenimis, ir padėti šalies viduje perkeltiesiems asmenims (angl. IDP) savo teritorijoje;

16. pabrėžia, kad reikia atkreipti dėmesį į šių konfliktų Gruzijos ir Abchazijos, taip pat Gruzijos ir Pietų Osetijos aspektus ir užtikrinti, kad būtų vienodai atsižvelgta į visų susijusių gyventojų teises ir interesus; pabrėžia, kad Abchazijos ir Pietų Osetijos izoliacija trukdytų išspręsti konfliktą, ir pritaria 2010 m. sausio 27 d. patvirtintai valstybės strategijai dėl dalyvavimo bendradarbiaujant; skatina Gruzijos valdžios institucijas rengiant šios strategijos įgyvendinimo veiksmų planą konsultuotis su visais suinteresuotais asmenimis; pabrėžia pasitikėjimą stiprinančių priemonių ir žmonių ryšių konflikto metu svarbą; be to, skatina ES remti nuo konflikto nukentėjusių žmonių laisvo asmenų judėjimo palei administracines sienas projektus;

17. mano, kad tarptautinės derybos Ženevoje labai svarbios, nes jos vienintelis forumas, kuriame atstovaujama visoms konflikto šalims ir kuriame trys pagrindiniai tarptautiniai veikėjai – ES, ESBO ir JT – glaudžiai bendradarbiauja siekdami saugumo ir stabilumo regione; apgailestauja dėl to, kad kol kas šis forumas nepadėjo pasiekti esminių rezultatų ir kad vis dar ties paliaubų linija vyksta incidentai, nepaisant taikomo incidentų prevencijos ir reagavimo į juos mechanizmo; ragina šalis kiek įmanoma labiau naudotis minėtoju mechanizmu ir jo teikiamomis galimybėmis šalių tarpusavio pasitikėjimui stiprinti; ragina

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

Komisijos pirmininko pavaduotoją (Vyriausiąjį įgaliotinį bendrai užsienio ir saugumo politikai) dėti visas įmanomas pastangas tam, kad šioms deryboms būtų suteiktas naujas impulsas siekiant pakankamai stabilizuoti padėtį ir visiškai įgyvendinti 2008 m. Paliubų susitarimą;

Pažanga siekiant demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principams

18. pabrėžia, kad pagarba demokratizacijai, tinkamam valdymui, politiniam pliuralizmui, teisinės valstybės principams ir žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms itin svarbi nustatant būsimus Armėnijos, Azerbaidžano ir Gruzijos santykius su EU; ragina šias šalis vėl stengtis visapusiškai įgyvendinti EKP veiksmų planus ir ragina Komisiją ir toliau padėti šioms šalims siekti minėto tikslo; yra susirūpinęs dėl Pietų Kaukazo regiono šalių pasiektos ribotos pažangos šioje srityje, apie kurią galima spręsti iš Komisijos 2009 m. pažangos ataskaitų ir Europos Tarybos rekomendacijų; džiaugiasi pradėtu ES ir Gruzijos bei Armėnijos dialogu dėl žmogaus teisių ir ragina Azerbaidžaną ir ES užbaigti diskusijas dėl lygiavertės bendradarbiavimo struktūros;

19. pabrėžia, kad svarbu dar aktyviau dalyvauti vykdant demokratines reformas ir kad esminis vaidmuo tenka politiniam dialogui ir bendradarbiavimui, nes tai pagrindas siekiant nacionalinio sutarimo; pabrėžia, kad skatinant demokratijos ir teisinės valstybės vystymąsi svarbu stiprinti labiau nepriklausomas, skaidrias ir demokratiškas institucijas, taip pat didinti teismų nepriklausomumą, stiprinti parlamentinę vykdomosios valdžios kontrolę ir užtikrinti demokratinį valdžios perdavimą, remti ir stiprinti pilietinės visuomenės vaidmenį ir plėtoti žmonių ryšius; atkreipia dėmesį į lėtą demokratizacijos pažangą, nepaisant priimtų įsipareigojimų;

20. pažymi, kad regione vis dar plačiai paplitusi korupcija, ir ragina valdžios institucijas sugriežtinti kovos su ja priemones, kadangi ji kelia grėsmę ekonomikos augimui ir socialiniam ir politiniam vystymuisi šiose šalyse; daugiau dėmesio reikėtų skirti kovai su monopolijomis, taip pat valstybės tarnybų personalo atrankai; džiaugiasi Gruzijos padaryta pažanga kovos su korupcija srityje;

21. atkreipia dėmesį į neseniai šio regiono šalyse vykusius rinkimus; akcentuoja laisvų ir teisingų rinkimų, kurie turi būti vykdomi laikantis tarptautinių įsipareigojimų ir standartų, svarbą ir būtinybę siekiant, kad šios šalys ir toliau stengtųsi priimti ir įgyvendinti reformas, kurios padėtų pasiekti minėtųjų standartų, taip pat padėtų stiprinti porinkiminės kontrolės priemones ir užtikrinti tinkamą tyrimą ir atsakomybę už bet kokią prievartą laikotarpiu po rinkimų; pabrėžia ES vaidmenį teikiant techninę pagalbą ir užtikrinant tarptautinę ir nepriklausomą rinkimų stebėseną; patvirtina poziciją, kad ES nepripažįsta konstitucinio ir teisinio pagrindo, kuriuo remiantis vykdomi rinkimai separatistiniuose regionuose, ir gina politines perkeltųjų asmenų teises;

22. mano, kad išraiškos laisvė turi būti pagrindinė laisvė ir principas, taip pat mano, kad labai svarbus žiniasklaidos vaidmuo, ir pabrėžia, kad žiniasklaida turi būti laisva ir nepriklausoma; yra susirūpinęs dėl išraiškos laisvės suvaržymų ir žiniasklaidos pliuralizmo stokos Pietų Kaukazo šalyse ir ragina valdžios institucijas užtikrinti žodžio laisvę ir žiniasklaidos pliuralizmą; smerkia tai, kad nuolat bauginami žiniasklaidos atstovai ir prie jų priekabiau jama, kad žurnalistai puldinėjami, kankinami ir su jais netinkamai elgiamasi; mano, kad kompetentingos profesinės institucijos turi gerinti ir stiprinti savireguliacijos principus ir priemones, kurie yra svarbus žodžio laisvės elementas;

— yra susirūpinęs dėl išpuolių prieš žurnalistus Armėnijoje ir ypač dėl tebesitęsiančio opozicijos žurnalisto Nikolo Pašiniano sulaikymo, nepaisant 2009 m. birželio 18 d. paskelbtos amnestijos; yra susirūpinęs dėl žiniasklaidos padėties Afganistane blogėjimo;

— džiaugiasi tuo, kad 2009 m. gruodžio 25 d. prezidentas paskelbė amnestiją 99 kaliniams ir 2010 m. kovo 17 d. –62 kaliniams, tačiau smerkia tai, kad buvo sulaikyti ir nuteisti du jauni aktyvistai ir interneto dienoraščių autoriai, Eminas Milli ir Adnanas Hajzade; taigi ragina juos išlaisvinti;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

— ragina Gruzijos valdžios institucijas paaiškinti padėtį, susijusią su žiniasklaidos priemonių nuosavybe ir žiniasklaidos licencijų suteikimu; atkreipia dėmesį į Gruzijos parlamento iniciatyvą išplėsti visuomeninio transliuotojo tarybą tam, kad į ją patektų daugiau opozicijos ir pilietinės visuomenės atstovų, ir tikisi sulaukti rezultatų šioje srityje;

23. mano, kad privaloma užtikrinti susirinkimų laisvę, kuri yra būtina siekiant kurti laisvą, demokratinę ir aktyvią visuomenę; susirūpinęs atkreipia dėmesį į tiesioginius ir netiesioginius sunkumus, su kuriais susiduria besitelkianti pilietinė visuomenė, ir į tai, kad priimami įstatymai ir vadovaujama tokia praktika, kurie galėtų netiesiogiai riboti susirinkimo laisvę, taip pat skatinti administracinį priekabiavimą mokesčių klausimais; pabrėžia svarbų pilietinės visuomenės vaidmenį šio regiono demokratizacijos, taikos ir susitaikymo procese;

24. ragina šio regiono šalis aktyviai dalyvauti ES ir Europos Rytų kaimynystės parlamentinės asamblėjos (EURONEST) darbe ir kiek įmanoma naudotis jos teikiama daugiašalio ir dvišalio keitimosi nuomonėmis bei teisės aktų suderinimo su ES standartais ir demokratinių reformų parlamentinės kontrolės galimybėmis; šiomis aplinkybėmis pažymi, kad būtinas intensyvesnis šio regiono šalių parlamentų narių dialogas; tikisi, kad tai galėtų suteikti pagrindą dvišaliams Armėnijos ir Azerbaidžano parlamentų narių susitikimams siekiant pradėti parlamentinį dialogą, kuriame dalyvautų Europos Parlamento nariai; be to, ragina suinteresuotų ES valstybių narių parlamentus ir Europos Parlamentą plėsti parlamentinį bendradarbiavimą su šio regiono parlamentais siekiant stiprinti jų vaidmenį ir politikos formavimo gebėjimus;

Ekonominio ir socialinio vystymosi klausimai

25. mano, kad siekiant optimaliai vystyti šiuos sektorius ir užtikrinti stabilumą regione būtinas glaudesnis bendradarbiavimas regionų lygmeniu, taip pat su ES tokiuose sektoriuose, kaip ekonomika, transportas, energetika ir aplinka, vis dėlto minėtasis bendradarbiavimas visame regione taip pat turėtų apimti žmogiškąjį kapitalą, kaip ilgalaikę investiciją; džiaugiasi tuo, kad visos trys šalys naudojasi ES bendrąja lengvatų sistema (GSP), ir atkreipia dėmesį į tai, kad už tvarų vystymąsi ir gerą valdymą jos visos turi teisę į GSP+; pažymi, kad, siekiant toliau skatinti mobilumą regione ir ES, būtinas regionų bendradarbiavimas teismų ir policijos srityse ir integruotos sienų valdymo sistemos sukūrimas; apgailestauja dėl to, kad neišspręsti konfliktai vis dar trukdo įgyvendinti regioninius projektus, kuriuose dalyvauja visos trys šalys;

26. pabrėžia, kad labai svarbu sukurti verslui palankias sąlygas ir vystyti privatų sektorių; pažymi, kad pažymėtinas Azerbaidžano ekonomikos augimas visų pirma paremtas pajamomis už naftą ir dujas; remia reformos eigą, dėl kurios ekonomika tampa patrauklesne užsienio investuotojams; skatina Azerbaidžano valdžios institucijas spartinti derybas dėl narystės Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO) ir ragina Komisiją toliau remti Azerbaidžaną stojimo į PPO procese; džiaugiasi pažanga, padaryta įgyvendinant ekonomikos reformas Armėnijoje ir Gruzijoje; vis dėlto pažymi, kad Armėnijos ir Gruzijos ekonomikos vystymąsi paveikė visuotinė ekonomikos krizė, ir džiaugiasi dėl to, kad 2009 m. pabaigoje ES priėmė sprendimą šioms dviem šalims teikti makrofinansinę pagalbą;

27. yra susirūpinęs dėl karinių ir gynybos išlaidų Pietų Kaukaze ir dėl karinių arsenalų kaupimo; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl šių išlaidų iš nacionalinių biudžetų labai sumažėja finansinių išteklių, kuriuos reikėtų skirti skubesnėms problemoms spręsti, pvz., skurdui mažinti, socialinei apsaugai ir ekonomikai vystyti; atsižvelgdamas į tai, ragina Tarybą ir Komisiją užkirsti kelią tam, kad ES makrofinansinė pagalba nebūtų netiesiogiai naudojama karinio potencialo regione didinimui finansuoti;

28. atkreipia dėmesį į strateginę geopolitinę Pietų Kaukazo padėtį ir vis didėjančią šio regiono, kaip energijos, transporto ir ryšių koridoriaus, jungiančio Kaspijos jūros regioną ir Centrinę Aziją su Europa, svarbą; taigi mano, kad visų svarbiausia teikti pirmenybę ES bendradarbiavimui su Pietų Kaukazu, ypač klausimais, susijusiais su energetika; pabrėžia šių trijų šalių, kaip svarbių energijos išteklių tranzito šalių, vaidmenį, taip pat jų svarbą siekiant įvairinti ES energijos tiekimo šaltinius ir trasas; atsižvelgdamas į tai, dar

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

kartą primena, kad Europos Sąjunga, siekdama užtikrinti politinį stabilumą regione, turėtų imtis konkrečių veiksmų; palankiai vertina Azerbaidžano ir Gruzijos pasirengimą regione toliau aktyviai skatinti rinka pagrįstą energijos tiekimą ir tranzito įvairinimą; labai rekomenduoja dalyvaujančioms šalims ir Komisijai įtraukti Armėniją į atitinkamus transporto ir energijos projektus, įgyvendinamus šiame regione;

29. pripažįsta, kad regionas svarbus ES bendradarbiavimui energetikos srityje ir energetiniam saugumui užtikrinti, ypač atsižvelgiant į Pietų koridoriaus kūrimą („Nabucco“ ir „White Stream“ projektai); pabrėžia, kad svarbu stiprinti ES ir Azerbaidžano partnerystę energetikos srityje ir kad Azerbaidžano energijos išteklių labai vertingi ir svarbūs šalies ekonomikos vystymuisi; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, kad nauda, gaunama eksploatuojant natūralius išteklius, būtų paskirstoma tolygiai ir kad būtų investuojama į visos šalies vystymą sudarant galimybę pasirengti negatyviam poveikiui, kuris galimas sumažėjus naftos gamybos apimčiai; atkreipia dėmesį į stiprėjančią Azerbaidžano ir Rusijos partnerystę, ypač energetikos sektoriuje, ir šiomis aplinkybėmis džiaugiasi Azerbaidžano ketinimu įvairinti savo ekonomiką; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti šio regiono energetikos sektoriaus skaidrumą, kaip pagrindinę investuotojų pasitikėjimo sąlygą, ir palankiai atsiliepia apie tai, kad Azerbaidžanas dalyvauja Gavybos pramonės šakų skaidrumo iniciatyvoje (angl. EITI);

30. pripažįsta, kad labai svarbu kurti naujas infrastruktūras ir transporto koridorius, projektus, kuriais siekiama sujungti Kaspijos jūros ir Juodosios jūros regionus per Pietų Kaukazą arba iš Pietų Kaukazo, kaip jau minėta komunikate dėl antrosios strateginės energetikos politikos peržiūros; šiomis aplinkybėmis pritaria visoms iniciatyvoms, kurios padės gerinti gamintojų, vartotojų ir tranzito šalių dialogą, kuriam vykstant bus keičiamasi energijos reguliavimo sistemų ir tiekimo užtikrinimo teisės aktų rengimo patirtimi ir pažangiaja patirtimi, įskaitant skaidrumo ir solidarumo priemones ir perspėjimo apie energijos tiekimo pertrūkius priemonių rengimą; mano, kad tai susiję su reguliavimo sistemų konvergencija, rinkos integracija ir nediskriminuojamuoju režimu, taikomu tarpvalstybinėms perdavimo infrastruktūroms;

31. pabrėžia, kad svarbu skatinti taikyti energijos vartojimo efektyvumo priemones, investuoti į energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos šaltinių ir užtikrinti, kad būtų sprendžiami aplinkos apsaugos klausimai; pripažįsta, kad gyvybiškai svarbu užtikrinti tiekimo įvairovę ir tai galima pasiekti tik stiprinant bendradarbiavimą su kaimyninėmis valstybėmis; mano, kad Kaukazo regiono aplinkos apsaugos centras turėtų būti tinkamai finansuojamas ir remiamas siekiant, kad galėtų būti įgyvendinami patikimi tarpvalstybiniai projektai; mano, kad paskelbti Azerbaidžano planai, pagal kuriuos vyriausybė prioritetą teiks energijos iš alternatyvių energijos šaltinių gamybai vystyti, pagirti, ir skatina siekti šio tikslo; palankiai vertina tai, kad Armėnija nusprendė sustabdyti branduolinę jėgainę Medzamore ir skatina Armėnijos valdžios institucijas ieškoti perspektyvių alternatyvių energijos tiekimo sprendimų, kaip prašo ES; pritaria Gruzijos vyriausybės pastangoms vystyti hidroenergetikos sektorių ir pabrėžia ES paramos šioje srityje būtinybę;

32. mano, kad siekiant sukurti aktyvias demokratines visuomenes būtina skatinti socialinę sanglaudą ir socialinį dialogą, kuriame dalyvautų visi socialinės veiklos vykdytojai, skatinti lyčių lygybę ir moterų teises, investuoti į švietimą ir sveikatos apsaugą, gerinti žmogiškuosius išteklius ir užtikrinti tinkamą gyvenimo lygį; pritaria tam, kad trys šalys priėmė skurdo mažinimo programas ir skatina jas kruopščiai įgyvendinti;

ES strategijos link

33. džiaugiasi Rytų šalių partneryste ir atsižvelgia į pradėtas įgyvendinti susijusias iniciatyvas ir vykusius posėdžius; pabrėžia, jog siekiant, kad partnerystė būtų patikima, kartu turėtų būti pateikiami konkretūs projektai ir numatomos atitinkamos paskatos; ketina toliau plėtoti parlamentinį partnerystės aspektą;

34. džiaugiasi Rytų partnerystės teikiama galimybe gilinti dvišalius Pietų Kaukazo šalių ir ES santykius kuriant naujus sutartinius ryšius, t.y. pasirašant asociacijos susitarimus; pabrėžia, jog svarbu į tolesnius su dabartiniu veiksnių planu susijusius dokumentus įtraukti atitinkamas gaires ir standartus; primena, kad

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

viena iš sąlygų deryboms pradėti – pakankamo demokratijos, teisėtumo ir žmogaus teisių lygio užtikrinimas, ir ragina Komisiją prirėikus teikti techninę pagalbą, kad šalys galėtų patenkinti šias išankstines sąlygas; visų pirma, kaip naujovišką priemonę, palankiai vertina Rytų partnerystės siūlomą išsamią institucijų kūrimo programą, kuri skirta būtent padėti šalims atitikti šias išankstines sąlygas; pakartoja, kad Europos Parlamentas turi išimtinę teisę būti nedelsiant ir išsamiu informuojamas apie visus derybų dėl asociacijos susitarimų etapus dar ir todėl, kad jis turės duoti savo sutikimą dėl jų sudarymo; tikisi, kad asociacijos susitarimų įgyvendinimas visose Pietų Kaukazo šalyse paspartins ekonomikos integracijos ir politinio bendradarbiavimo su ES procesą;

35. mano, kad EKP veiksmų planai ir jų įgyvendinimas suteikia esminį pagrindą, kai vertinama, kaip laikomasi įsipareigojimų ir kokia daroma dvišalių santykių su ES pažanga, ir kai svarstomas santykių, pagrįstų susitarimais su atitinkamomis šalimis, atnaujinimas; atkreipia dėmesį į Armėnijos ir Gruzijos įsipareigojimą įgyvendinti EKP veiksmų planus ir ragina Azerbaidžaną paspartinti savo pastangas šioje srityje; mano, kad Europos Parlamentas turėtų dalyvauti šiame procese; pažymi, kad šios trys šalys padarė skirtingą pažangą įgyvendinant atitinkamus EKP veiksmų planus; mano, kad derybose dėl naujų asociacijos susitarimų reikėtų atsižvelgti į šiuos skirtumus ir skirtingus tikslus, taip pat į regiono aspektą ir į tai, kad šalims turi būti taikomos vienodos sąlygos;

36. mano, kad turėtų būti tinkamai stiprinamas regioninis ES Pietų Kaukazo strategijos aspektas; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina papildomų finansinių išteklių skyrimą EKPP Rytų partnerystės regioninės plėtros programoms ir daugiašaliu bendradarbiavimui; ragina Komisiją, siekiant suteikti konkrečių paskatų šalių bendradarbiavimui ir pasitikėjimui stiprinti, numatyti regioninių ir tarpvalstybinių projektų ir programų, pvz., transporto, aplinkos, kultūros ir pilietinės visuomenės srityse, rinkinį, skirtą trimis Pietų Kaukazo šalimis;

37. primena, kad Pietų Kaukazo regiono šalys taip pat dalyvauja Juodosios jūros regiono sinergijos iniciatyvoje, pagal kurią skatinant regionų bendradarbiavimą tam tikrose srityse, įskaitant tarpvalstybinių programų įgyvendinimą, būtų prisidedama prie partnerių tarpusavio pasitikėjimo didinimo; pabrėžia Juodosios jūros regiono svarbą ir prašo Tarybos ir Komisijos, ir ypač VP/HR (Pirmininko pavaduotojas / Vyriausiasis įgaliotinis) plėtoti idėjas ir strategijas, skirtas visų Juodosios jūros regiono šalių bendradarbiavimui, taip pat jų ryšiams su Europos Sąjunga stiprinti; atsižvelgiant į tai, rekomenduoja įsteigti tam tikrą instituciją – Juodosios jūros regiono sąjungą;

38. dar kartą patvirtina, kad Rusijos Federacijos, Turkijos ir JAV pozicijos svarbios sprendžiant konfliktą Pietų Kaukaze; pažymi, kad plėtojant Rytų partnerystę nesiekama izoliuoti Rusijos, bet, priešingai, siekiama skatinti visų susijusių šalių taiką, stabilumą ir tvirtą ekonomikos pažangą viso regiono ir kaimyninių šalių labui;

Saugumo klausimai ir taikus konfliktų sprendimas

39. mano, kad būtina remti konfliktų sprendimo procesą ir kad ES padėtis tinkama siekiant didinti pasitikėjimą, remti atkūrimą ir atstatymą, taip pat suteikia galimybę padėti įtraukti su konfliktu susijusias bendruomenes; šiuo atžvilgiu itin svarbu sukurti piliečių dalyvavimui skirtą erdvę siekiant, kad bendradarbiuotų ne tik vadovai, bet ir pilietinės organizacijos; be to, mano, kad būtina ir toliau skirti daug tarptautinio dėmesio visiems šio regiono konfliktams siekiant užtikrinti, kad jie būtų sparčiai sprendžiami; pripažįsta, kad regionų bendradarbiavimas – būtina sąlyga pasitikėjimui įgyti ir saugumui stiprinti atsižvelgiant į Europos kaimynystės politikos prioritetus; ragina visas šalis visapusiškai dalyvauti Rytų partnerystės daugiašalio bendradarbiavimo veikloje nesiejant bendradarbiavimo su siekiu galutinai išspręsti konfliktus;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

40. pabrėžia galimo išaldytų konfliktų plitimo regione pavojų; atsižvelgdamas į tai, rekomenduoja Pietų Kaukaze įsteigti Saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją, kuri apimtų susijusias valstybes ir atitinkamus suinteresuotus regiono ir pasaulio veikėjus, siekiant parengti Pietų Kaukazo stabilumo paktą;

41. atkreipia dėmesį į dabartinį ES dalyvavimą šio regiono konfliktų sprendimo procese ir mano, kad išgaliojusioje Lisabonos sutartyje pagrindžiamas svaresnis ES vaidmuo; visiškai pritaria ES specialiajam įgaliotiniui (ESSI) Pietų Kaukaze Peteriui Semneby; džiaugiasi Europos Sąjungos stebėjimo misijos (ESSM) Gruzijoje darbu ir ragina ES dėti daugiau pastangų siekiant įtikinti Rusiją ir atitinkamas *de facto* valdžios institucijas liautis kliudyti ESSM patekti į Pietų Osetiją ir Abchaziją; mano, kad dabar ES turi galimybę prisidėti prie Kalnų Karabacho konflikto sprendimo, ir pabrėžia, kad ES indėlis šioje srityje svarbus; todėl mano, kad ES neišvengiamai turi būti numatomas didesnis vaidmuo Minsko grupėje suteikiant ES įgaliojimą Prancūzijos atstovui, kuris yra vienas iš Minsko grupės pirmininkų; ragina Komisiją iširti galimybę teikti humanitarinę pagalbą ir paramą Kalnų Karabacho regione, taip pat šalies viduje perkeltiems asmenims ir pabėgėliams, palikusiems savo namus; ragina Komisiją ir ESSĮ P. Semneby apsvarstyti galimybę užtikrinti, kad pagalba ir informacijos sklaidimo programos, įgyvendinamos Abchazijoje ir Osetijoje, būtų įgyvendinamos taip pat ir Kalnų Karabache;

42. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją (Vyriausiąjį įgaliotinį bendrai užsienio ir saugumo politikai) atidžiai stebėti įvykių eigą regione ir aktyviai dalyvauti konflikto sprendimo procese; pripažįsta specialiojo įgaliotinio Pietų Kaukaze darbo svarbą ir tikisi, kad Vyriausiasis įgaliotinis užtikrins šio darbo tęstinumą ir nuoseklumą; skatina Tarybą apsvarstyti galimybę taikyti bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) priemones siekiant aktyviau dalyvauti taikos kūrimo ir konfliktų valdymo procesuose;

43. ragina Komisiją iširti galimybę teikti esminę finansinę ir techninę paramą priemonėms, kuriomis stiprinamas pasitikėjimas savo jėgomis ir skatinamas regiono tautų tarpusavio pasitikėjimas, įgyvendinti ir ragina dalyvauti visų regionų, nukentėjusių nuo konflikto, atkūrimo ir atstatymo veikloje, pvz., įgyvendinti pajamas duodančius projektus ir šalies viduje perkeltųjų asmenų ir į šalį grįžusių asmenų socialinės ir ekonominės integracijos, būsto atstatymo projektus ir projektus, kuriuos įgyvendinant reikia vykdyti dialogą ir tarpininkauti, taip pat detalizuoti ir remti pilietinės visuomenės projektus, kuriais siekiama skatinti susitaikymą ir vietos bendruomenių ir pavienių gyventojų ryšius šiame regione;

Demokratizacija, žmogaus teisės ir teisinės valstybės principai

44. pritaria tam, kad ES teiktų finansavimą ir pagalbą šiame regione minėtiems principams ir procesams remti, ir mano, kad tokia ES pagalba turėtų būti teikiama atsižvelgiant į tam tikras politines sąlygas, kaip antai politinio dialogo, reformų ir demokratizacijos proceso pažangą; įspėja, kad vyriausybės gali piktnaudžiauti konfliktais siekdamas atitraukti tarptautinės visuomenės dėmesį nuo vidaus reikalų;

45. ragina Komisiją ir Tarybą užtikrinti, kad būtų laikomasi į politinių sąlygų rinkinius įrašytų įsipareigojimų, kaip antai specialaus Gruzijos vyriausybės įsipareigojimo suteikti naują impulsą vykdant demokratinės reformas, įeinančias į ES po konflikto teikiamą pagalbą, dėl kurio Komisija ir Gruzija sutarė 2009 m. sausio mėn., ir nuolatos pranešti Europos Parlamentui apie daromą pažangą;

46. džiaugiasi Aukšto lygio ES patariamiosios grupės Armėnijos klausimais darbu; pritaria galimybei įgyvendinant Rytų šalių partnerystę skirti didesnę finansinę paramą, taip pat paramą, skirtą ruošimuisi deryboms dėl naujų asociacijos susitarimų su ES, ir ragina Komisiją išnagrinėti galimybę pasiūlyti specialią tokio pobūdžio pagalbą taip pat ir Azerbaidžanui ir Gruzijai;

47. mano, kad ypač daug dėmesio reikėtų skirti mažumų ir pažeidžiamų grupių teisėms, ir ragina Armėniją, Azerbaidžaną ir Gruziją įgyvendinti visuomenės švietimo žmogaus teisių srityje programas, kurios skatintų toleranciją, pliuralizmą ir įvairovę, taip pat pagarbą seksualinių mažumų ir kitų socialiai atskirtų ir niekinamų grupių teisėms;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

48. yra susirūpinęs dėl to, kad „Eutelsat“ atsisakė transliuoti Gruzijos visuomeninio transliuotojo laidas rusų kalba, nes šis atsisakymas, regis, pagrįstas politiniais motyvais; pažymi, kad dėl minėto atsisakymo palydovinių transliacijų regiono rusakalbei auditorijai monopolis *de facto* paliekamas „Intersputnik“ ir jo pagrindiniam klientui „Gazprom media group“; pabrėžia, jog labai svarbu, kad demokratinėje ir pliuralistinėje visuomenėje nebūtų trukdoma nepriklausomos žiniasklaidos sklaidai;

49. pripažįsta galimą Rytų šalių partnerystės pilietinės visuomenės forumo, kuris skirtas iš tiesų pilietinei visuomenei ugdyti ir jos pozicijoms regiono valstybėse stiprinti, vaidmenį, ir ragina Komisiją užtikrinti, kad šis forumas gautų pakankamą finansinę paramą; atkreipia dėmesį į tai, kad labai svarbu finansuoti pilietinės visuomenės projektus, ir į vaidmenį, kuris ES delegacijoms tenka šiame regione atrenkant projektus, taip pat į galimą šių projektų svarbą skatinant santykius regiono lygmeniu;

Ekonominis bendradarbiavimas ir socialinis vystymasis

50. mano, kad ES turėtų toliau remti ekonominių vystymąsi, prekybą ir investicijas šiame regione ir kad prekybos politika yra pagrindinis politinio stabilumo ir ekonominės plėtros veiksnys, kuris padės sumažinti skurdą Pietų Kaukaze; mano, kad šiomis aplinkybėmis labai svarbus vaidmuo galėtų tekti šioms deryboms ir didelės ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės sukūrimui; ragina Komisiją apsvarstyti, kaip būtų galima padėti regiono šalims pasirengti deryboms, dalyvauti derybose ir ateityje įgyvendinti susitarimus, taip pat vykdyti išsipareigojimus, susijusius su išsamiais ir visapusiškais laisvos prekybos susitarimais (IVLPS), kurie bus sudaryti ateityje, ir laiku pateikti išsamų šių susitarimų poveikio socialinei ir aplinkos sritims vertinimą; be to, ragina Pietų Kaukazo šalis apsvarstyti galimybę įsteigti jas apimančią laisvosios prekybos zoną;

51. atkreipia dėmesį į geopolitinę Armėnijos, Gruzijos ir Azerbaidžano padėtį Europos Sąjungos, ES šalies kandidatės Turkijos, Rusijos ir Irano atžvilgiu; mano, kad prekyba yra viena iš pagrindinių ES politikos sričių, kurią vykdant skatinamas politinis stabilumas, pagarba žmogaus teisėms, tvarus vystymasis ir gerovė, ir mano, kad dėl ES Pietų Kaukazo strategijos regioninio aspekto reikia prekybos susitarimų derybose taikyti regioninį požiūrį; ragina Komisiją nustatyti bendras ekonominių interesų sritis, kuriose būtų galima pašalinti skirtumus, skatinti dialogą ir regioninį bendradarbiavimą; ragina ES dėti daugiau pastangų ir labiau dalyvauti siekiant skatinti šio regiono integraciją, turint mintyje tai, kad Bendrija dabar turi išimtinę kompetenciją prekybos politikos srityje;

52. teigiamai vertina 2008 m. gegužės mėn. tyrimų dėl įgyvendinamumo Gruzijoje ir Armėnijoje išvadas, iš kurių matyti, kad išsamūs ir visapusiški laisvos prekybos susitarimai (IVLPS) šioms šalims ir ES duotų didelę ekonominę naudą, taigi Komisijai sudaromos galimybės pradėti parengiamąjį būsimų derybų dėl IVLPS etapą; ragina Gruziją, Armėniją ir Azerbaidžaną geriau įgyvendinti atitinkamus EKP veiksmų planus ir Komisijos rekomendacijas, visų pirma gerinant administracinius ir institucinius gebėjimus ir reglamentavimo reformų vykdymą (ypač atkreipiant dėmesį į prastą intelektinės nuosavybės apsaugą visose trijose valstybėse), nes tai yra vienos iš būtinausių išankstinių sąlygų norint veiksmingai įgyvendinti tokius ambicingus laisvos prekybos susitarimus (LPS) ir užtikrinti tvarų jų poveikį; mano, kad sudarius LPS su Gruzija, Armėnija ir Azerbaidžanu būtų galima ne tik paskatinti ekonomikos augimą, bet ir tikėtis didesnių užsienio investicijų, kurti naujas darbo vietas ir panaikinti skurdą;

53. primena, kad energetinis saugumas – visiems rūpimas klausimas; taigi ragina ES šiame regione labiau remti Europos standartus atitinkančius energetikos projektus, įskaitant projektus, kuriais skatinama efektyviai naudoti energiją ir vystyti alternatyvios energijos išteklius, taip pat skatinama glaudžiau bendradarbiauti energetikos klausimais ir stengtis kuo greičiau užbaigti dujotieki „Nabucco“; be to, ragina Komisiją užtikrinti, kad įgyvendinant projektus, susijusius su energija ir transportu, Pietų Kaukaze būtų skatinami šių trijų šalių santykiai neišskiriant tam tikrų bendruomenių; dar kartą patvirtina Baku iniciatyvos ir atitinkamų jos programų, INOGATE ir TRACECA, svarbą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

54. pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti tinkamas sąlygas infrastruktūrai vystyti, politinis stabilumas būtinas tam, kad būtų patikimai ir be pertrūkio aprūpinama energijos ištekliais; šiomis aplinkybėmis primena, kad dvigubas energijos tiekimo koridorius, kurį sudaro Baku, Tbilisio ir Džeichano (BTC) ir Baku, Tbilisio ir Erzerumo (BTE) vamzdynai, padeda suartinti ES ir Kaspijos jūros regiono šalis; ragina atnaujinti galiojančius dvišalius susitarimus arba susitarimo memorandumus, sudarytus su trimis Pietų Kaukazo šalimis energetikos srityje, ir į juos įtraukti energetinio saugumo sąlygą, pagal kurią nustatomas elgesio kodeksas ir specialiosios priemonės, kurių reikėtų imtis sutrikus energijos tiekimui; mano, kad energijos tiekimo ir tranzito nuostatos turėtų būti aptariamose derybose dėl plataus masto asociacijos susitarimų su tomis šalimis;

55. primena tiesioginių žmonių kontaktų ir mobilumo programų, ypač skirtų jauniems žmonėms, svarbą, taip pat ir porinių programų su ES regionais ir vietos bendruomenėmis, kuriose gyvena plačias autonomijos teises turinčios tautinės mažumos, svarbą; mano, kad ypač reikėtų padidinti skaičių mobilumo programose dalyvaujančių studentų, dėstytojų ir mokslo darbuotojų; pritaria tam, kad sudaryti vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo ir readmisijos susitarimai su Gruzija, ir ragina Tarybą ir Komisiją daryti pažangą siekiant, kad būtų sudaryti vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo ir readmisijos susitarimai su Armėnija ir Azerbaidžanu;

56. dar kartą patvirtina, kad, atsižvelgiant į šio regiono svarbą ES ir į galimą ES vaidmenį skatinant tolesnį regiono vystymąsi ir jo konfliktų sprendimą, ES turi parengti Pietų Kaukazo strategiją;

*

* *

57. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojui (Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis bendrai užsienio ir saugumo politikai), Tarybai, Komisijai ir Armėnijos, Azerbaidžiano ir Gruzijos vyriausybėms bei parlamentams.

Religijos laisvė Pakistane

P7_TA(2010)0194

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl religijos laisvės Pakistane

(2011/C 161 E/21)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl žmogaus teisių ir demokratijos Pakistane, ypač į 2007 m. liepos 12 d. ⁽¹⁾, spalio 25 d. ⁽²⁾ ir lapkričio 15 d. ⁽³⁾ rezoliucijas,
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 16 d. patvirtintas Tarybos išvadas dėl religijos ar įsitikinimų laisvės, kuriose ji pabrėžia strateginę šios laisvės ir kovos su religine netolerancija svarbą,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 17 d. jungtinių ES ir Pakistano pareiškimą, kuriame abi šalys pabrėžė integruotos ilgalaikės strategijos, įskaitant socialinės ekonomikos plėtrą ir teisinės valstybės principą, svarbą, taip pat pripažindamas nekarinių kovos su terorizmu priemonių svarbą,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0351.

⁽²⁾ OL C 263 E, 2008 10 16, p. 666.

⁽³⁾ OL C 282 E, 2008 11 6, p. 434.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- laukdamas 2010 m. birželio 4 d. vykiančio antrojo ES ir Pakistano aukščiausiojo lygio susitikimo,
 - atsižvelgdamas į rezoliuciją dėl kovos su religijų šmeižimu, kuri 2009 m. kovo 26 d. minimalia balsų persvara priimta JT Žmogaus teisių taryboje ir kurią Pakistanas kasmet siūlo Islamo konferencijos organizacijos vardu,
 - atsižvelgdamas į ES vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton 2010 m. balandžio 4 d. pareiškimą dėl išpuolių Pakistane ir į 2010 m. balandžio 20 d. pareiškimą dėl 18-osios konstitucinės pataisos priėmimo,
 - atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 18 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 1981 m. JT deklaraciją dėl visų formų netolerancijos ir diskriminacijos religijos ir įsitikinimų pagrindu panaikinimo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 5 dalyje teigiama, kad demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms bei pilietinėms laisvėms skatinimas yra pagrindiniai Europos Sąjungos principai ir tikslai, sudarantys bendrą jos santykių su trečiosiomis šalimis pagrindą,
- B. kadangi sunizmas yra didžiausia ir valstybinė Pakistano religija, o religinėms mažumoms priklauso krikščionys, induistai, sikhai, šiitai, Achmadijos mokyklos musulmonai, budistai, parsiai, bahaistai ir kiti asmenys,
- C. kadangi Pakistanas yra viena iš svarbiausių su terorizmu ir smurtinio ekstremizmo plitimu kovojančių šalių,
- D. kadangi vis dažnesni ekstremistų smurto išpuoliai, kurių įvykdoma beveik kasdien, yra didžiulis išbandymas šalies vidaus stabilumui ir jos demokratinėms institucijoms,
- E. kadangi vis didesnę grėsmę kelia radikalios abipus Pakistano ir Afganistano sienos veikiančios musulmonų grupuotės, taigi dar svarbiau, kad būtų dedamos vieningos tarptautinės pastangos siekiant remti ir skatinti Pakistano ekonominę ir socialinę plėtrą,
- F. kadangi lygias mažumų teises savo vizijoje minėjo Pakistano kūrėjas Mohammed Ali Jinnah, kuris savo kalboje, pasakytoje 1947 m. steigiamojoje asamblėjoje, pažymėjo, kad asmuo gali priklausyti bet kuriai religijai, kastai ar tikėjimui – tai neturi nieko bendra su valstybės veikla ir kad visko pradžia yra fundamentalus principas, kuriuo remiantis visi yra piliečiai – vienos valstybės piliečiai,
- G. kadangi 1973 m. Pakistano konstitucijos skirsnyje „Pagrindinės teisės“ nustatyta laisvė išpažinti religiją ir vadovauti religinėms institucijoms (20 straipsnis), visų piliečių lygybė (25 straipsnis) ir teisėti mažumų interesai ir teisės (26 straipsnis),
- H. antra vertus, kadangi Konstitucijos 206 straipsnyje pažymima, kad musulmonai ir nemusulmonai skiriasi, taigi sudaroma prielaida diskriminuoti religiniu pagrindu,
- I. kadangi, kaip pažymima nepriklausomų agentūrų parengtose ataskaitose ir atliktose apklausose, Pakistane mažumų atstovams, siekiantiems įsidarbinti, gauti išsilavinimą ir būti atstovaujamiems politiniu lygmeniu, neužtikrinamos pagrindinės pilietinės laisvės ir lygios galimybės,
- J. kadangi nustatyta, kad daugiau negu 85 proc. Pakistano moterų namuose patiria fizinį ir psichologinį smurtą; kadangi smurtas prieš mergaites ir moteris, įskaitant prievartavimą, smurtą namuose ir privertes santuokas, ir toliau lieka rimta problema, kuri iš dalies gali būti siejama su Šariato įstatymu,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- K. kadangi 2008 m. lapkričio mėn. Pakistano vyriausybė paskyrė mažumų atstovą, Pakistano parlamento narį, Shahbazą Bhattį federaliniu mažumų reikalų ministru, taigi pirmą kartą šios pareigos prilygintos ministro įgaliojimams,
- L. kadangi laikotarpiu nuo 2008 m. lapkričio mėn. Pakistano vyriausybė nustatė mažumų atstovams penkių procentų kvotą federaliniame užimtumo sektoriuje, pripažino valstybines nemusulmonų šventes, paskelbė rugpjūčio 11 d. nacionaline mažumų diena ir skyrė mažumų atstovams vietų Senate,
- M. kadangi 2009 m. gruodžio 25 d. Prezidentas Asif Ali Zardari pakartojo Pakistano liaudies partijos pažadą apsaugoti visų mažumų atstovų teises ir užtikrinti, kad su jais būtų elgiamasi kaip su lygiais piliečiais,
- N. kadangi Pakistano vyriausybė, kuri išsipareigojo užtikrinti religijos laisvę, tačiau atlieka vadovaujamą vaidmenį Islamo konferencijos organizacijoje skatindama Jungtinėse Tautose įgyvendinti kovos su religijų šmeižimu darbotvarkę, prieštarauja pati sau,
- O. kadangi 1982 m. ir 1986 m. patvirtintos teisinės nuostatos – vadinamieji šventvagystės įstatymai – kelia grėsmę pagrindinėms religinėms ir mažumų teisėms, kurios turi būti užtikrintos pagal Konstituciją; kadangi, kaip nustatyta Pakistano baudžiamojo kodekso 295 C skirsnyje, už šventvagystę gali būti baudžiama mirties bausme arba įkalinimu iki gyvos galvos,
- P. kadangi ekstremistų grupuotės ir asmeninio populiarumo siekiantys asmenys piktnaudžiauja šventvagystės įstatymais ir todėl smurto protrūkių aukomis vis dažniau tampa religinių mažumų nariai, ypač Achmadijos mokyklos sekėjai, tačiau taip pat krikščionys, induistai, sikhai, šiitai, budistai, parsiai, bahaistai bei kritiškai mąstantys piliečiai, drįstantys garsiai pasipriešinti neteisingumui,
- Q. kadangi daugumą šventvagystės įstatymų laužymu kaltinamų asmenų sudaro musulmonai, tačiau pateikus kaltinimus mažumos religiją išpažįstančiam asmeniui gali būti išprovokuoti neproporcingai dideli smurto protrūkiai prieš visą kaltinamojo bendruomenę; kadangi 2009 m. vasarą pateikus kaltinimus šventvagyste, kurie išprovokavo gaujų smurto proveržį prieš krikščionis Godžroje ir Koriane, žuvo 8 asmenys ir sugriauta mažiausiai šimtas namų,
- R. kadangi 2009 m. 25 užregistruotais atvejais kaltinimai šventvagyste pateikti 76 asmenims, įskaitant tai, kad 17 asmenų kaltinimai pateikti pagal Pakistano baudžiamojo kodekso 295 C skirsnį,
- S. kadangi Pakistano teisininkams ir žmogaus teisių aktyvistams dažnai grasinama mirtimi, jie persekiojami, o ypač didelė grėsmė keliami šventvagyste kaltinamų asmenų gynėjams, ir kadangi netgi daugeliui sėkmingai išteisintų asmenų tenka slapstyti visą likusį gyvenimą,
- T. kadangi 2009 m. rugpjūčio mėn. Pakistano Ministras Pirmininkas Y. R. Gilani paskelbė apie komiteto, kurio užduotis – persvarstyti ir tobulinti religijų santarvę neigiamai veikiančius įstatymus, įsteigimą ir savo pareiškime užsiminė apie 1982 m. ir 1986 m. šventvagystės įstatymus; kadangi, nežiūrint į tai, iki šiol, nepateikta jokių pasiūlymų dėl šio persvarstymo,
- U. kadangi Achmadijos musulmonai Pakistane dažnai diskriminuojami ir persekiojami remiantis Pakistano baudžiamojo kodekso 298 skirsnyje išdėstytomis prieš Achmadiją nukreiptomis nuostatomis; pastarojo meto pavyzdys – pensininko Achmadijos mokyklos profesoriaus žmogžudystė, kurią 2010 m. sausio 5 d. įvykdė kaukėti žudikai,
- V. kadangi Pakistano vyriausybė pradėjo Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto ir 1984 m. JT konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką bei žeminantį elgesį ar baudimą ratifikavimo procesą,
1. palankiai vertina priemonės, kurių Pakistano vyriausybė ėmėsi nuo 2008 m. lapkričio mėn. siekdama apginti religinių mažumų interesus, pvz., tai, kad mažumų atstovams nustatyta penkių procentų kvota federaliniame užimtumo sektoriuje, pripažintos valstybinės nemusulmonų šventės ir paskelbta nacionalinė mažumų diena;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

2. visapusiškai remia federalinio mažumų reikalų ministro pastangas steigiant vietos religijų savitarpio santarvės komitetų tinklą, skirtą dialogui skatinti ir religinei įtampai švelninti; ragina visų kitų lygmenų, įskaitant valstijų, vyriausybes visapusiškai pritarti šioms priemonėms;
3. palankiai vertina Pakistano Ministro Pirmininko išsipareigojimą suteikti nuosavybės teises mažumoms priklausantiems Islamabado lūšnynų gyventojams;
4. palankiai vertina Pakistano vyriausybės išsipareigojimą užtikrinti mažumų atstovams, įskaitant mažumų atstoves moteris, vietų Senate ir tikisi, kad šių išsipareigojimų bus paisoma;
5. ragina Pakistano vyriausybę persvarstyti praktiką, pagal kurią visuose naujuose šalies piliečių pasuose nurodoma jų religinė tapatybė, ir vengti bet kokių diskriminacinių metodų;
6. solidarizuojasi su Pakistano vyriausybe kovoje su terorizmu ir smurtinio ekstremizmo plitimu;
7. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl tendencijos piktnaudžiauti šventvagystės įstatymais, kuriais remiantis Pakistane gali būti įvykdyta mirties bausmė ir kurie dažnai naudojami cenzūrai, kriminalizacijai, persekiojimui, o kai kuriais atvejais – ir politinių, rasinių ir religinių mažumų atstovų žmogžudystėms pateisinti, o tai neigiamai veikia visų tikėjimų žmones Pakistane;
8. ragina Pakistano vyriausybę išsamiai persvarstyti šventvagystės įstatymus ir šiuo metu galiojančią jų taikymo praktiką bei, *inter alia*, baudžiamojo kodekso 295 C skirsnį, pagal kurį mirties bausmė vykdoma kiekvienam asmeniui, kuris pripažįstamas kaltu už šventvagystę, ir tuo pačiu įgyvendinti federalinio mažumų reikalų ministro pasiūlytas pataisas;
9. ragina Vyriausybę laikytis savo 2008 m. duoto pažado ir pakeisti visus mirties nuosprendžius įkalimo bausme: tai būtų pirmas žingsnis mirties bausmės panaikinimo linkme;
10. primena pakartotinį Komisijos pareiškimą, kuriuo atsakyta į Parlamento narių raštu pateiktus klausimus, kad ji atidžiai stebi, kokių atsakomųjų priemonių imasi Pakistano vyriausybė po gaujų siautėjimo Godžroje ir Koriane, kurį išprovokavo kaltinimai šventvagyste; taip pat ragina Komisiją kreiptis su prašymu pateikti išsamios informacijos apie apčiuopiamą pažangą, padarytą siekiant patraukti kaltuosius baudžiamojon atsakomybėn;
11. reiškia ypatingą susirūpinimą dėl nenutrūkstamos Achmadijos bendruomenės narių diskriminacijos ir jų persekiojimo Pakistane ir ragina Pakistano vyriausybę panaikinti Pakistano baudžiamojo kodekso 298 skirsnį, kuriuo remiantis neleistinai trikdomas šios religinės grupės atstovų kasdienis gyvenimas, bei susilaikyti nuo tokių kurstytojiškų renginių, kaip Lahore vykstančios „Pranašavimo pabaigos“ konferencijos;
12. ragina Pakistano valdžios institucijas visapusiškai įgyvendinti Pakistano Aukščiausiojo Teismo nutartį, pagal kurią turi būti užtikrintas visų teisę balsuoti turinčių asmenų, įskaitant Achmadijos musulmonus, įtraukimas į rinkėjų sąrašus;
13. reiškia susirūpinimą dėl to, kad galimai piktnaudžiaujama kovos su religijos šmeižtu kampanija Jungtinėse Tautose, atkreipdamas dėmesį į 2009 m. lapkričio 16 d. Tarybos išvadą;
14. ragina Pakistano vyriausybę visapusiškai ir be išlygų ratifikuoti 1996 m. Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktą ir 1984 m. JT konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką bei žeminantį elgesį ar baudimą; mano, kad pagal JT konvenciją numatyta įsitikinimų laisvė užtikrina adekvatų pagrindą ir gaires, kuriais vadovaudamasi visos konvencijos signatarės turėtų užtikrinti savo piliečių apsaugą, kad jie galėtų nevaržomai išpažinti savo tikėjimą;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

15. ragina Vyriausybę užtikrinti mažumų teises, nustatytas Konstitucijoje ir visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, ypač jos 18 straipsnyje, kuriame pažymima, kad kiekvienas turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę;
16. pritaria visoms iniciatyvoms, kurių tikslas – skatinti dialogą ir abišalę bendruomenių pagarbą; ragina politines ir religines institucijas skatinti toleranciją ir imtis iniciatyvų prieš neapykantą bei smurtinį ekstremizmą;
17. ragina Pakistano vyriausybę įgyvendinti siūlytas švietimo sistemos reformas ir reguliuoti bei tikrinti mdrasas; ragina Pakistano valdžios institucijas atsisakyti bet kokios neapykantos, religinės viršenybės ir religijos šmeižto propagandos vadovėliuose, kuriuos tvirtinta Švietimo ministerijos nacionalinių mokymo programų skyrius;
18. ragina Pakistano vyriausybę tarpininkauti rengiant JT specialiosios pranešėjos religijos ir tikėjimo laisvės klausimais Asmos Jahangir vizitą Pakistane;
19. ragina Tarybą ir Komisiją įtraukti Pakistano mažumų teises į artėjančio aukščiausiojo lygio susitikimo darbotvarkę siekiant kuo anksčiau inicijuoti diskriminacinių šventvagystės teisės aktų reformą;
20. ragina Tarybą įtraukti visuomenės religinės tolerancijos klausimą į dialogą kovos su terorizmu klausimais, kuriame dalyvauja ir Pakistanas, kadangi šis klausimas itin svarbus nenutrūkstamai kovojant su religiniu ekstremizmu;
21. ragina valstybes nares ir Komisiją toliau teikti finansinę paramą žmogaus teisių organizacijoms ir gynėjams ir numatyti praktines priemones augančiam Pakistano pilietinės visuomenės judėjimui prieš šventvagystės įstatymus ir kitus diskriminacinius teisės aktus remti;
22. primena pakartotinį Komisijos pareiškimą, kuriuo atsakyta į Parlamento narių raštu pateiktus klausimus, kad ji atidžiai stebi, kokių atsakomųjų priemonių imasi Pakistano vyriausybė po antikrikščioniško smurto protrūkio Godžroje ir Koriane, ir ragina Komisiją kreiptis su prašymu pateikti išsamios informacijos apie akivaizdžią pažangą, padarytą siekiant patraukti kaltuosius baudžiamojon atsakomybėn;
23. ragina Tarybą ir Komisiją primygtinai reikalauti, kad Pakistano vyriausybė vykdytų demokratijos ir žmogaus teisių išsipareigojimą, įtrauktą į Europos Sąjungos ir Pakistano Islamo Respublikos bendradarbiavimo susitarimą; ragina Komisiją pateikti bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimo, taip pat demokratijos ir žmogaus teisių išsipareigojimo vykdymo ataskaitą;
24. ragina Tarybą remti Pakistano vyriausybę, kuriančią Žmogaus teisių ministeriją ir steigiančią prasmingą, nepriklausomą ir autoritetingą Nacionalinę žmogaus teisių komisiją;
25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos Sąjungos vyriausiajai įgalioatinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Pakistano vyriausybei ir parlamentui.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

Padėtis Tailande

P7_TA(2010)0195

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tailando

(2011/C 161 E/22)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į 1990 m. pagrindinius Jungtinių Tautų jėgos ir šaunamųjų ginklų naudojimo principus, kuriais turi vadovautis teisėsaugos pareigūnai,
 - atsižvelgdamas į Vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton 2010 m. balandžio 8 ir 13 d. pareiškimus dėl politinės padėties Tailande,
 - atsižvelgdamas į Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) generalinio sekretoriaus 2010 m. balandžio 12 d. pareiškimą dėl padėties Tailande,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi smurtiniai vadinamųjų raudonmarškinių demonstrantų ir vyriausybės bei vadinamųjų geltonmarškinių judėjimo remiamos armijos susirėmimai Tailande jau pareikalavo daugiau negu 60 žmonių gyvybių, o daugiau negu 1 700 žmonių sužeista,
- B. kadangi daugiau negu 20-yje visos šalies provincijų paskelbta nepaprastoji padėtis,
- C. kadangi 2010 m. balandžio 10 d. Bankoke susirėmė demonstrantai ir saugumo pajėgos,
- D. kadangi 2010 m. gegužės 3 d. Ministras Pirmininkas Abhisit Vejjajiva pristatė penkių punktų veiksmų planą, kuriuo vadovaujantis 2010 m. lapkričio 14 d. turėtų būti surengti visuotiniai rinkimai,
- E. kadangi 2010 m. gegužės 13 d. Bankoke užfiksuota dar viena smurto tarp demonstrantų aktyvistų ir saugumo pajėgų banga,
- F. kadangi Tailando vyriausybei paskelbus nepaprastą padėtį įvesta vienos palydovinės televizijos stoties, keleto radijo ir televizijos stočių programų ir kai kurių tinklaviečių cenzūra; kadangi Europos Sąjunga pareiškė didžiulį susirūpinimą dėl žiniasklaidos laisvei iškilusios grėsmės ir pakartojo, kad žodžio laisvė yra pagrindinė Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje nustatyta teisė,
- G. kadangi per 2010 m. gegužės 19 d. inicijuotą armijos operaciją, kuria buvo ketinama sugriežtinti kontrolę saugumo koridoriuje aplink pagrindinę demonstrantų stovyklą, žuvo keletas žmonių, įskaitant italų žurnalistą, o daugybė žmonių sužeista,
- H. kadangi Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius Ban Ki-Moon pareiškė susirūpinimą dėl smurto ir krepšėsi į protestuotojus ir Tailando valdžios institucijas ragindamas dėti visas įmanomas pastangas, kad būtų išvengta tolesnio smurto ir netekčių; kadangi ASEAN pirmininkaujantis Vietnamas pareiškė susirūpinimą dėl blogėjančios padėties Tailande ir paragino visas šalis vengti smurto ir siekti susitaikymo,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

1. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl smurtinio demonstrantų ir saugumo pajėgų konflikto Tailande, kuris kelia grėsmę demokratijai šalyje, ir solidarizuojasi su Tailando žmonėmis bei su visomis artimųjų per pastarąsias savaites netekusiomis šeimomis;
2. primena, jog pagal pagrindinius Jungtinių Tautų jėgos ir šaunamųjų ginklų naudojimo principus, kuriais turi vadovautis teisėsaugos pareigūnai, nustatyta, kad valdžios institucijos, prieš imdamosi kraštutinių jėgos priemonių ir šaunamųjų ginklų, turi visais įmanomais būdais stengtis taikyti nesmurtines priemones, o jeigu teisėto jėgos ir šaunamųjų ginklų panaudojimo išvengti neįmanoma, jos turi demonstruoti susivaldymą ir veikti proporcingai atsižvelgdamos į nusižengimo sunkumą;
3. ragina visas šalis demonstruoti kuo didesnę santūrumą ir stabdyti politinio smurto protrūkius;
4. palankiai vertina vyriausybės sprendimą įsteigti komitetą, kurį sudarytų teismo medicinos ekspertai ir akademinė institucijų atstovai ir kuris ištirtų 2010 m. balandžio 10 d. incidento mirčių atvejus, ir ragina vyriausybę į šį tyrimą įtraukti ir pastarojo mėto mirčių atvejus; pritaria Socialinės plėtros ir žmonių saugumo ministerijos iniciatyvai įsteigti centrą, kuris teiktų pagalbą sužeistiesiems ir asmenų, žuvusių per valstybės pareigūnų ir Jungtinio demokratijos ir kovos su diktatūra fronto rėmėjų susidūrimus, artimiesiems;
5. pritaria Ministro Pirmininko Abhisito Vejjajivos 2010 m. gegužės 3 d. pristatytam planui;
6. ragina Tailando vyriausybę užtikrinti, kad paskelbus nepaprastąją padėtį nebūtų neproporcingai ribojamos pagrindinės teisės ir asmens laisvės; ragina Tailando vyriausybę atšaukti cenzūrą ir panaikinti teisės į žodžio laisvę apribojimus;
7. ragina visas šalis nedelsiant įsitraukti į konstruktyvų dialogą ir derybų būdu greitai pasiekti susitarimą bei išspręsti klausimus dėl šiuo metu susidariusios krizės taikant taikias ir demokratines priemones;
8. palankiai vertina Nacionalinės žmogaus teisių komisijos raginimą surengti konsultacinę intelektualų, socialinių judėjimų atstovų, religinių vadovų ir keturių ankstesnių ministrų pirmininkų Anando Panyarachuno, Banharno Silapos-achos, Chavalito Yongchaiyudho ir Chuano Leekpajaus susitikimą siekiant rasti ir paskelbti sprendimą dėl krizės nutraukimo;
9. atsižvelgdamas į puikius ES ir Tailando santykius ir į Tailando – regiono klestėjimo ir stabilumo šaltinio – vaidmenį, pabrėžia savo ryžtą remti demokratiją Tailande;
10. ragina tarptautinę bendruomenę telkti visas pastangas siekiant nutraukti smurtą; ragina Komisijos Pirmininko pavaduotoją ir Europos Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai atidžiai stebėti politinę padėtį ir koordinuoti veiksmus su ASEAN siekiant skatinti dialogą ir stiprinti demokratiją Tailande;
11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybėms narėms, Komisijos Pirmininko pavaduotojai ir Europos Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tailando vyriausybei, ASEAN generaliniam sekretoriui ir Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

Birma

P7_TA(2010)0196

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Mianmare (Birmoje)

(2011/C 161 E/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Birmos (Mianmaro),
 - atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos (VŽTD) 18-21 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių paktą 25 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į JT specialiojo pranešėjo Tomáso Ojea Quintanos 2010 m. gegužės 5 d. pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl Birmos (Mianmaro), priimtas 2010 m. balandžio 26 d. Liuksemburge vykusiame 3009-ajame Užsienio reikalų Tarybos posėdyje,
 - atsižvelgdamas į vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton 2010 m. kovo 1 d. pareiškimą dėl to, kad Birmos (Mianmaro) aukščiausiasis teismas atmetė Aung San Suu Kyi apeliaciją,
 - atsižvelgdamas į Pirmininko pareiškimą, pateiktą Hanojuje vykusiame 16-ajame ASEAN šalių aukščiausio lygio susitikime 2010 m. balandžio 9 d.,
 - atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos išvadas – 2009 m. birželio 19 d. deklaraciją dėl Birmos (Mianmaro),
 - atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl Birmos (Mianmaro), priimtas 2009 m. balandžio 27 d. Liuksemburge vykusiame 2938-ajame Bendrųjų reikalų Tarybos posėdyje,
 - atsižvelgdamas į ES pirmininkaujančios valstybės narės 2009 m. vasario 23 d. deklaraciją, kurioje raginama pradėti visuotinį Birmos (Mianmaro) valdžios institucijų ir demokratiškosios pajėgų dialogą,
 - atsižvelgdamas į JT Generalinio Sekretoriaus 2009 m. rugpjūčio 28 d. pranešimą dėl žmogaus teisių padėties Birmoje (Mianmare),
 - atsižvelgdamas į JT Žmogaus teisių tarybos 2010 m. kovo 26 d. rezoliuciją dėl žmogaus teisių padėties Birmoje (Mianmare),
 - atsižvelgdamas į ES pirmininkaujančios valstybės narės 2009 m. gegužės 14 d. deklaraciją Europos Sąjungos vardu dėl Aung San Suu Kyi arešto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi Birmos valdžios institucijos paskelbė nacionalinius rinkimus 2010 m., pirmąkart įvyksiančius nuo 1990 m.,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- B. kadangi paskelbtieji penki rinkimų įstatymai ir keturi potvarkiai pažeidžia visus demokratinius principus ir padaro laisvus rinkimus neįmanomus, ypač tuo, kad rinkimuose neleidžiama dalyvauti šalyje žinomiems 2 200 politinių kalinių; kadangi religinių bendruomenių Birmoje (Mianmare) nariams, įskaitant apie 400 000 vienuolių budistų, nedviprasmiškai uždrausta balsuoti, o tai rodo besitęsiančią karinės chuntos vykdomą diskriminaciją dėl religijos ar statuso,
- C. kadangi šie įstatymai pažeidžia pagrindinius žodžio laisvės principus ir teisę jungtis į asociacijas; kadangi užsienyje išsikūrusiai birmiečių žiniasklaidai, kuri birmiečiams yra pagrindinis žinių šaltinis, vis dar uždrausta veikti Birmoje (Mianmare),
- D. kadangi šie įstatymai grindžiami 2010 m. konstitucija, kuri užtikrina nebaudžiamumą už dabartinio režimo padarytus nusikaltimus, ir leidžia, susidarius ypatingai padėčiai, neribotam laikui visiškai išaldyti pagrindines teises; kadangi naujoje Birmos (Mianmaro) konstitucija, parengta taip, kad išlaikytų diktatūrą civiliniu pavidalu, nesuteikia jokių žmogaus teisių ir jokių vilčių, kad bus tikrų pokyčių,
- E. kadangi bet kokia disidentinių politinių pažiūrų išraiška nuolat grubiai slopinama (pavyzdžiui, abejotino teisingumo areštais, neteisingsiais teismais, įkalinimu, kankinimais ir žudymu be teismo sprendimo),
- F. kadangi rinkimai negali būti laikomi laisvais ir sąžiningais, jei juose nedalyvauja opozicija,
- G. kadangi Nacionalinė demokratijos lyga (NDL), kuri aiškiai nugalėjo paskutiniuose demokratiniuose rinkimuose, nusprendė boikotuoti paskelbtus 2010 m. rinkimus, atsižvelgiant į primestas dalyvavimo juose sąlygas; kadangi 2010 m. gegužės 6 d. NDL, neužsiregistravusi į rinkimus, išformuota įstatymu,
- H. atsižvelgdamas į 16-ajame ASEAN šalių aukščiausiojo lygio susitikime pateiktą deklaraciją, kurioje pabrėžiama susitaikymo ir laisvų, reguliarių bendrųjų visiems atvirų rinkimų svarba,
- I. kadangi Jungtinių Tautų specialusis pranešėjas Birmos (Mianmaro) klausimais pasmerkė „didelius ir nuolatinius“ žmogaus teisių pažeidimus, kuriuos daro Birmos (Mianmaro) diktatūra, teigdamas, kad tie pažeidimai sudaro „valstybės politiką, į kurią įtrauktos visų lygių vykdomosios, karinės ir teisminės valdžios institucijos“, ir paragino sudaryti Jungtinių Tautų komisiją diktatūros padarytiems karo nusikaltimams ir nusikaltimams žmoniškumui tirti,
- J. kadangi Birmos (Mianmaro) vyriausybė ir toliau atsisako suteikti ES specialiajam pasiuntiniui į Birmą leidimą atvykti į šalį ir įsitraukti į dialogą, nepaisant daugelį mėnesių kartojamų prašymų,
- K. kadangi nuo 2003 m. Birmos (Mianmaro) vyriausybė atmeta visus be išimties Jungtinių Tautų ir tarptautinės bendruomenės pasiūlymus peržiūrėti savo septynių etapų „demokratijos siekio programą“,
- L. kadangi šiuo metu 2 200 žinomų politinių kalinių kalinami už dalyvavimą taikioje veikloje Birmoje (Mianmare) ir kadangi daugiau nei 140 politinių kalinių, įskaitant 1988-ųjų sukilimo kartos studentų lyderį Ko Mya Aye, kuris serga gyvybei pavojinga širdies liga, tikslingai neleidžiama suteikti medicininės pagalbos,
- M. kadangi karinės valdžios atstovai toliau vykdo etninių konfliktų zonose gyvenančių civilių žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant be teismo vykdomas egzekucijas, priverstinį darbą ir seksualinę prievartą,
- N. kadangi rytų Birmoje (Mianmare) prieš civilius etninėms mažumoms priklausančius gyventojus ir toliau vykdomi išpuoliai, dėl kurių netenka namų tūkstančiai asmenų, kuriuos dėl diktatūros taikomų humanitarinės pagalbos apribojimų gali pasiekti tik tarptautinė pagalba iš kaimyninių šalių,

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

- O. kadangi opozicinės NDL lyderei Aung San Suu Kyi taikomas namų areštas nuo 2003 m.; kadangi 2009 m. gegužės 14 d. valdžios institucijos ją areštavo kaltindamos, kad ji, leidusi atvykti amerikiečiui Johnui Yettawui, pažeidė namų arešto sąlygas; kadangi 2009 m. rugpjūčio 11 d. baudžiamasis teismas Inseino kalėjime Rangūne nuteisė Aung San Suu Kyi kalėti trejus metus už namų arešto pažeidimą, o vėliau bausmė buvo sumažinta iki 18 mėnesių namų arešto; kadangi 2010 m. kovo 1 d. Birmos (Mianmaro) aukščiausiasis teismas atmetė Aung San Suu Kyi apeliaciją dėl neteisingo jai 2009 m. pritaikyto nuosprendžio,
- P. kadangi ES tebėra viena iš svarbiausių paramos Birmai (Mianmarui) teikėjų ir yra pasirengusi teikti dar daugiau paramos šalies gyventojams, kad būtų pagerintos jų socialinės ir ekonominės sąlygos,
- Q. kadangi ECHO sumažino pabėgėlių Tailando ir Birmos pasienyje finansavimą, nepaisant to, kad pabėgėlių beveik tiek pat, ir nutraukė finansavimą mokykloms pabėgėlių stovyklose išlaikyti,
- R. kadangi Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių taryba, Europos Sąjunga ir daugelis vyriausybių yra pasisakę, kad Birmos problemų sprendimas yra tinkamas trišalis Aung San Suu Kyi ir NDL, tikrų etninių mažumų atstovų ir Birmos (Mianmaro) vyriausybės atstovų dialogas, ir kadangi Birmos (Mianmaro) vyriausybė vis dar atsisako įsitraukti į tokį dialogą,
1. dar kartą patvirtina savo tvirtą įsipareigojimą Birmos (Mianmaro) žmonėms;
 2. smerkia rinkimų organizavimą visiško demokratijos nebuvimo sąlygomis ir pagal taisykles, kuriomis juose neleidžiama dalyvauti pagrindinei demokratinės opozicijos partijai ir kuriomis atimamos tūkstančių Birmos piliečių teisės balsuoti ir balotiruotis rinkimuose, aiškiai siekiant neleisti visai šalies opozicijai dalyvauti rinkimuose;
 3. apgailestauja, kad pagal naują konstituciją kariškiai užsitikrins ne mažiau kaip 25 % vietų parlamente ir įgys galios išaldyti piliečių laisves ir teisėkūros instituciją, kai laikys tai reikalinga nacionalinio saugumo sumetimais;
 4. griežtai ragina Birmos (Mianmaro) vyriausybę nedelsiant imtis būtinų veiksmų laisvam, sąžiningam ir skaidriam rinkimų procesui užtikrinti, įskaitant visų rinkėjų, visų politinių partijų ir visų kitų atitinkamų suinteresuotųjų asmenų dalyvavimą rinkimų procese, ir sutikti, kad rinkimuose dalyvautų tarptautiniai stebėtojai; ragina panaikinti 2010 m. kovo mėn. paskelbtus rinkimų įstatymus, dėl kurių neįmanomi laisvi ir skaidrūs rinkimai;
 5. ragina Birmos (Mianmaro) valdžios institucijas atkreipti dėmesį į tarptautinės bendruomenės prašymus leisti Aung San Suu Kyi ir visiems kitiems sąžinės kaliniams dalyvauti politiniame procese;
 6. ragina tarptautinę bendruomenę dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad įvyktų laisvi ir demokratiniai rinkimai;
 7. griežtai ragina Birmos (Mianmaro) vyriausybę panaikinti susirinkimo, jungimosi į asociacijas judėjimo ir žodžio laisvės apribojimus, įskaitant laisvą ir nepriklausomą žiniasklaidą, atviras galimybes gauti interneto ir mobiliojo ryšio telefonų paslaugas ir jomis naudotis, ir nutraukti cenzūros taikymą;
 8. griežtai smerkia tebesitęsiančius nuolatinius Birmos (Mianmaro) gyventojų žmogaus teisių, pagrindinių laisvių ir svarbiausių demokratinių teisių pažeidimus; ragina Birmos (Mianmaro) valdžios institucijas liautis pažeidinėjus tarptautinius žmogaus teisių ir humanitarinės pagalbos įstatymus;
 9. ragina Birmos (Mianmaro) vyriausybę nedelsiant be jokių sąlygų paleisti į laisvę visus sąžinės kalinius, grąžinti jiems visas jų politines teises ir daugiau nebevykdyti politiniais motyvais grindžiamų areštų;

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

10. ragina vyriausiąją įgaliotinę ir valstybes nares viešai pritarti Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo Mianmaro (Birmos) klausimais rekomendacijai, kad Jungtinės Tautos sudarytų karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui Birmoje (Mianmare) tyrimo komisiją, ir 2010 m. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos metu įtraukti šį prašymą į rezoliucijos projektą;
11. pabrėžia, kad Birmoje (Mianmare) iškilusius politinius ir socialinius bei ekonominius sunkumus galima įveikti tik vedant tikrą visų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant etnines grupes ir opoziciją, dialogą;
12. dar kartą patvirtina nepaprastą tikro dialogo ir nacionalinio susitaikymo svarbą perėjimui prie demokratijos; ragina Birmos (Mianmaro) vyriausybę nedelsiant pradėti tikrą dialogą su visomis partijomis ir etninėmis grupėmis; šiuo atžvilgiu palankiai vertina JT Generalinio Sekretoriaus ir JT specialiojo pranešėjo Birmos (Mianmaro) klausimais pastangas tarpininkauti;
13. ragina Kinijos, Indijos ir Rusijos vyriausybes pasinaudoti svaria savo šalių ekonomine ir politine įtaka Birmos valdžios institucijoms, kad padėtis šalyje iš esmės pagerėtų, ir sustabdyti ginklų ir kitų strateginių išteklių tiekimą; ragina ASEAN šalių ir Kinijos vyriausybes, kurios palaiko ypatingus ryšius su Birma (Mianmaru), panaudoti savo įtaką, visų pirma pamėginti sustabdyti prieš rohingus nukreiptą Birmos etninio valymo politiką, dėl kurios tūkstančiai pabėgėlių kerta sieną su Bangladešu ir didėja nepaprastai vargingo gyvenimo sunkumai Koks Bazaro regione;
14. pareiškia tvirtai remiantis nuolatinę ES specialiojo pasiuntinio darbą ir prašo Birmos (Mianmaro) valdžios institucijų su juo visapusiškai bendradarbiauti;
15. palankiai vertina Tarybos sprendimą dar vieniems metams pratęsti galiojančiame ES sprendime numatytą ribojamųjų priemonių galiojimą ir pabrėžia, kad Taryba pasirengusi peržiūrėti, iš dalies keisti arba sugriežtinti jau priimtas priemones, atsižvelgdama į pokyčius šalyje;
16. ragina Komisiją atšaukti pabėgėlių Tailando ir Birmos pasienyje finansavimo sumažinimą ir nedelsiant pradėti finansuoti tarptautinę pagalbą, ypač medicininę;
17. dar kartą pakartoja raginimus spręsti pabėgėlių rohingų Bangladeše problemą; ragina Bangladešo vyriausybę leisti jiems oficialiai prisiregistruoti kaip pabėgėliams, o Birmos (Mianmaro) valdžios institucijas nutraukti bet kokią rohingų persekiojimą ir visapusiškai gerbti pagrindines jų kaip religinės ir etninės mažumos teises;
18. palankiai vertina Europos Sąjungos pritarimą visuotiniam ginklų embargui ir ragina Europos šalių vyriausybes ir Komisiją pradėti aktyvią veiklą, kad būtų pasiektas visuotinis sutarimas taikyti tokį draudimą;
19. remia JT Generalinio Sekretoriaus vykdomą paramos misiją ir palankiai vertina jo išsipareigojimą spręsti šią problemą;
20. paveda savo delegacijoms ryšiams su ASEAN šalimis, Kinija, Rusija, JAV, Indija, Pietų Azijos šalimis ir Japonija įtraukti Birmos (Mianmaro) klausimą į susitikimų su tų šalių parlamentarais ir diskusijų dalyviais darbotvarkę;
21. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai-Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, ES specialiajam pasiuntiniui į Birmą, Birmos valstybės taikos ir plėtros tarybai, ASEAN ir ASEM valstybių narių vyriausybėms, ASEM sekretariatui, ASEAN tarpparlamentinei grupei Mianmaro klausimais, Daw Aung San Suu Kyi, JT Generaliniam Sekretoriui, JT Vyriausiajai žmogaus teisių komisarei ir JT specialiajam pranešėjui Birmos (Mianmaro) klausimais.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS PARLAMENTAS

Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimas ***II

P7_TA(2010)0158

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos pirmojo svarstymo metu, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD))

(2011/C 161 E/24)

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos poziciją, priimtą pirmuoju svarstymu (16626/2/2009 – C7-0049/2010),
 - atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2009)0066),
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį, 63 straipsnio pirmos pastraipos 1 ir 2 punktus ir 66 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0071/2009),
 - atsižvelgdamas į savo poziciją, priimtą pirmuoju svarstymu ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį, 74 straipsnį ir 78 straipsnio 1 ir 2 dalis,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 72 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto rekomendaciją antrajam svarstymui (A7-0118/2010),
1. pritaria Tarybos pozicijai;
 2. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
 3. paveda pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, 2009 5 7, P6_TA(2009)0379.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

4. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, įsitikinęs, kad buvo tinkamai įvykdytos visos procedūros, ir, susitaręs su Tarybos generaliniu sekretoriumi, pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
5. paveda pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Pastatų energinis naudingumas (nauja redakcija) *II**

P7_TA(2010)0159

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos, priimtose pirmuoju svarstymu, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija) (05386/3/2010 – C7-0095/2010 – 2008/0223(COD))

(2011/C 161 E/25)

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos poziciją, priimtą pirmuoju svarstymu (05386/3/2010 – C7-0095/2010),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0780),
- atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 175 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0413/2008),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį ir į 194 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į savo poziciją, priimtą pirmuoju svarstymu ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 21 d. Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 72 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto rekomendaciją antrajam svarstymui (A7-0124/2010),

1. pritaria Tarybos pozicijai;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, 2009 4 23, P6_TA(2009)0278.

⁽²⁾ OL C 277, 2009 11 17, p. 75.

⁽³⁾ OL C 200, 2009 8 25, p. 41.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. pritaria Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendram pareiškimui, pridėtam prie šios rezoliucijos;
3. atsižvelgia į Komisijos pareiškimą, pridėtą prie šios rezoliucijos;
4. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
5. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;
6. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, įsitikinęs, kad buvo tinkamai įvykdytos visos procedūros, ir, susitarus su Tarybos generaliniu sekretoriumi, pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
7. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

PRIEDAS**Pareiškimai****dėl 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija)****Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnio**

„Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pareiškia, kad Direktyvos 2010/31/ES nuostatos neturi įtakos būsimai institucijų pozicijai dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnio įgyvendinimo ar atskirų teisės aktų, kuriuose būtų tokių nuostatų.“

Komisijos pareiškimas dėl darbo pertraukos laikotarpių

„Europos Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Europos Parlamentas ir Taryba mano, jog pranešant apie deleguotus aktus turi būti atsižvelgta į institucijų darbo pertraukos laikotarpius (žiemos, vasaros ir Europos Parlamento rinkimų), išskyrus atvejus, kai įstatymo galią turinčiame akte numatyta skubos procedūra, siekiant užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų naudotis savo prerogatyvomis laikydamiesi atitinkamuose įstatymo galią turinčiuose aktuose nustatytų terminų, ir yra pasirengusi veikti atsižvelgdama į tai.“

Komisijos pareiškimas dėl efektyvaus energijos vartojimo pastatuose finansavimo

„Komisija pabrėžia, kad finansinės priemonės turi lemiamą reikšmę siekiant Europos pastatų sektorių pertvarkyti taip, kad energija jame būtų vartojama efektyviai ir kad aplinka būtų mažai teršiama anglies dioksidu. Komisija toliau skatins valstybes nares kuo aktyviau naudoti turimas Europos regioninės plėtros fondo lėšas (šiuo metu iki 4 % iš Europos regioninės plėtros fondo valstybėms skiriamų bendrų sumų galima naudoti tam, kad būtų padidintas energijos vartojimo efektyvumas ir kad pastatų sektoriuje būtų vartojama daugiau energijos iš atsinaujinančių šaltinių; be to, jau neribojama finansinė parama tausiajai viešųjų ir komercinių arba pramonės pastatų energetikai skatinti) ir padės valstybėms narėms geriau naudoti visas turimas lėšas bei finansavimą, kuriais galima pasiekti, kad paskatos investuoti į efektyvų energijos vartojimą būtų kuo veiksmingesnės.“

Komisija taip pat išnagrinės galimybę toliau plėtoti visas jau įgyvendinamas iniciatyvas, pavyzdžiui, Pažangių miestų iniciatyvą (SET planas, COM(2009)0519), arba naudoti programos „Pažangi energetika Europai II“ biudžetą, pavyzdžiui, žinioms skleisti ir techninei pagalbai siekiant sukurti nacionalinius atnaujinamuosius fondus.

Be to, Komisija parengs valstybėse narėse veikiančių finansavimo sistemų apžvalgą bei analizę ir atsižvelgs į nustatytus faktus siekdama gerąją patirtį skleisti visoje Europos Sąjungoje.

Galiausiai, atlikusi Direktyvos 2010/31/ES 10 straipsnio 5 dalyje nurodytą analizę, Komisija apsvartys galimą finansinių paskatų plėtrą (*inter alia*, atsižvelgdama į tuo tikslu 10 straipsnio 5 dalies a punkte nurodytas Sąjungos priemones) ir jų optimalų naudojimą investicijoms, kuriomis būtų siekiama užtikrinti didesnę energijos vartojimo pastatuose efektyvumą.“

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Europos pabėgėlių fondas 2008–2013 m. laikotarpiu (Tarybos sprendimo Nr. 573/2007/EB pakeitimas) *I**

P7_TA(2010)0160

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Sprendimą Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo ir panaikinantį Tarybos sprendimą 2004/904/EB (COM(2009)0456 – C7-0123/2009 – 2009/0127(COD))

(2011/C 161 E/26)

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2009)0456),
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 63 straipsnio 2 dalies b punktą, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0123/2009),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį, 78 straipsnio 2 dalį ir 80 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A7-0125/2010),
1. priima toliau pateiktą poziciją pirmuoju svarstymu;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

P7_TC1-COD(2009)0127

Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2010 m. gegužės 18 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. .../2010/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 78 straipsnio 2 dalį ir 80 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Atsižvelgiant į ES bendrosios pabėgėlių perkėlimo programos, kuria siekiama padidinti ■ perkėlimo pastangų teikiant apsaugą pabėgėliams įtaką **Sajungoje**, taip pat padidinti strateginį perkėlimo poveikį tikslingiau perkeliant asmenis, kuriems to labiausiai reikia, sukūrimą, **Sajungos** lygmeniu reguliariai turėtų būti nustatomi bendri perkėlimo srities prioritetai.
- (2) **Siekiant Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 573/2007/EB ⁽²⁾ tikslų, Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį priimti deleguotus teisės aktus, kuriais nustatomi bendri Sąjungos metiniai prioritetai, susiję su ■ geografiniais regionais, tautybėmis ir konkrečiomis perkeltinų pabėgėlių kategorijomis. Labai svarbu, kad parengiamųjų darbų metu Komisija tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas ekspertų lygiu.**
- (3) Atsižvelgiant į perkėlimo poreikius, **kurie bus nustatyti Komisijos sprendime, nustatančiame bendrus Sąjungos** metinių perkėlimo srities **prioritetus pagal šį sprendimą**, taip pat būtina suteikti papildomą finansinę paramą asmenų perkėlimui, atsižvelgiant į ■ geografinius regionus, tautybes ir konkrečias perkeltinų pabėgėlių kategorijas, jeigu nustatoma, kad perkėlimas yra tinkamiausias atsakas į šių asmenų **atitinkamus** poreikius.
- (4) Šiomis aplinkybėmis tinkama nustatyti tvarkaraštį – terminą, iki kurio pateiktini duomenys, būtini siekiant apskaičiuoti valstybėms narėms paskirstytinas metines sumas, taip pat terminą, iki kurio valstybės narės turėtų pateikti metines programas, bei terminą, iki kurio Komisija turėtų priimti sprendimus dėl finansavimo.
- (5) **Siekiant paskatinti daugiau valstybių narių dalyvauti perkėlimo veiksmuose, valstybėms narės, kurios perkėlimo programoje dalyvauja pirmą kartą, turėtų būti skiriama papildoma finansinė parama.**
- (6) Taip pat būtina nustatyti reikalavimus atitinkančių išlaidų, skiriamų papildomai finansinei paramai perkėlimui, taisykles,

⁽¹⁾ 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento pozicija.

⁽²⁾ **OL L 144, 2007 6 6, p. 1.**

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas Nr. 573/2007/EB iš dalies keičiamas taip:

1. 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 5 dalis tampa 3 dalimi;
- b) 3 dalis tampa 4 dalimi ir pakeičiama taip:

„4. Valstybės narės gauna fiksuotą 4 000 EUR sumą už kiekvieną ■ asmenį, **persikėlusį** pagal bendrus **Sąjungos** metinius prioritetus, nustatytus pagal 13 straipsnio 6 ir 7 dalis, atsižvelgiant į geografinius regionus ir tautybes ■.

Toliau išvardytos pažeidžiamų pabėgėlių grupių kategorijos visais atvejais laikomos bendrais Sąjungos metiniais prioritetais, išdėstytais 6 ir 7 dalyse, nepriklausomai nuo metinių prioritetų, susijusių su geografiniais regionais ir tautybėmis:

- **vaikai ir moterys, kuriems gresia pavojus, ypač psichologinis, fizinis ar lytinis smurtas ar išnaudojimas,**
- **nelydimi mažamečiai, kurių perkėlimas geriausiai apsaugotų jų interesus, laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir JT Vaiko teisių konvencijos,**
- **asmenys, turintys rimtų medicininių poreikių, dėl kurių jiems reikia ypatingos priežiūros, ypač esantys tokios sveikatos būklės, kuri gali būti taisoma tik jiems persikėlus,**
- **smurtą ir kankinimus išgyvenę asmenys,**
- **asmenys, kuriuos reikia neatidėliotinai ar skubiai perkelti dėl teisinių ir apsaugos priežasčių.“;**

c) Įterpiama ši dalis:

„4a. Valstybėms narėms, kurios kreipiasi dėl finansavimo pagal šį straipsnį pirmą kartą, pirmaisiais kalendoriniais metais nustatoma fiksuota 6 000 EUR suma už kiekvieną persikėlusį asmenį, o antraisiais kalendoriniais metais – 5 000 EUR suma. Vėlesniais metais nustatoma 4 000 EUR fiksuota suma už kiekvieną persikėlusį asmenį. Papildomos lėšos, kurias naujai dalyvaujančios valstybės narės gauna per pirmuosius dvejus savo dalyvavimo metus, investuojamos į tvarios perkėlimo programos plėtojimą.“;

d) 4 dalis tampa 5 dalimi ir pakeičiama taip:

„5. Valstybė narė, perkėlusį asmenį, kuris priklauso daugiau negu vienai iš kategorijų, apibrėžtų pagal bendrus **Sąjungos** metinius perkėlimo srities prioritetus, nustatytus pagal ■ 6 ir 7 dalis, gauna fiksuotą sumą už šį asmenį tik vieną kartą.“;

e) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Kad būtų pasiektas šio sprendimo tikslas užtikrinti, jog perkėlimas būtų veiksminga apsaugos priemonė, Komisija priima sprendimą, nustatantį bendrus **Sąjungos** metinius perkėlimo srities prioritetus **deleguotų teisės aktų forma pagal 52a straipsnį, laikydama 52b ir 52c straipsniuose nustatytą sąlygų.“;**

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

f) Pridedamos tokios dalys:

„7. Kai nenumatytais kritiniais atvejais reikia skubiai patikslinti bendrus Sąjungos metinius perkėlimo srities prioritetus, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiems teisės aktams taikomas 52d straipsnis.

8. Per dvidešimt kalendorinių dienų nuo pranešimo apie Komisijos sprendimą, kuriuo pagal 13 straipsnio 6 ir 7 dalis nustatomi bendri Sąjungos metiniai perkėlimo srities prioritetai, valstybės narės Komisijai pateikia apytikrų asmenų, kuriuos perkels per kitus kalendorinius metus pagal šiuos bendrus ES metinius prioritetus, skaičių **pagal tą sprendimą**. Komisija **tą sąmatą** perduoda **Europos Parlamentui ir Tarybai**.

9. **Finansinės** paskatos perkėlimo veiklai pagal bendrus Sąjungos metinius prioritetus rezultatus ir poveikį valstybės narės **įtraukia į savo ataskaitas pagal 50 straipsnio 2 dalį**, o Komisija – **į savo ataskaitą pagal 50 straipsnio 3 dalį**.“

2. 20 straipsnis iš dalis keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Iki 2013 m. iki kiekvienų metų rugsėjo 1 d. Komisija pateikia valstybėms narėms sumų, kurios joms turi būti skirtos kitais kalendoriniais metais iš visų asignavimų, skirtų pagal metinę biudžetinę procedūrą, sąmatą, apskaičiuotą 13 straipsnyje nustatyta tvarka.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Iki 2013 m. iki kiekvienų metų gruodžio 1 d. valstybės narės Komisijai pateikia pagal daugiametę programą parengtą kitų metų metinės programos projektą, kurį sudaro:

a) pagal metinę programą finansuotųjų projektų bendrosios atrankos taisyklės;

b) pagal metinę programą remtinių veiksmų aprašas;

c) siūlomas fondo finansinis paskirstymas įvairiems programos veiksams ir prašomos sumos techninei pagalbai metinei programai įgyvendinti pagal 16 straipsnį nurodymas.“;

c) 5 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Iki atitinkamų metų balandžio 1 d. Komisija priima sprendimą dėl finansavimo, kuriuo patvirtinama metinė programa. Sprendime nurodoma atitinkamai valstybei narei skirta suma ir laikotarpis, kuriuo galima turėti reikalavimus atitinkančių išlaidų.“.

3. 35 straipsnyje įterpiama tokia dalis:

„5. Valstybėms narėms skirta fiksuota 4 000 EUR suma už kiekvieną persikėlusį asmenį teikiama kaip vienartinė išmoka už kiekvieną veiksmingai persikėlusį asmenį.“.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

4. Įterpiami šie straipsniai:

„52a straipsnis

Delegavimas

1. 13 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodyti įgaliojimai priimti deleguotus teisės aktus Komisijai suteikiami 1 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytam laikotarpiui.
2. Priėmusi deleguotą teisės aktą, Komisija vienu metu praneša apie jį Europos Parlamentui ir Tarybai.
3. Komisijai suteiktam įgaliojimui priimti deleguotus teisės aktus taikomos 52b ir 52c straipsniuose nustatytos sąlygos. Kai to reikia dėl neatidėliotinų skubos priežasčių, taikomas 52d straipsnis.

52b straipsnis

Delegavimo atšaukimas

1. Europos Parlamentas ir Taryba gali bet kada atšaukti 13 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytų įgaliojimų delegavimą.
2. Institucija, pradėjusi vidaus procedūrą, kad nuspręstų, ar atšaukti įgaliojimų delegavimą, stengiasi pranešti apie tai kitai institucijai ir Komisijai, nurodydama deleguotus įgaliojimus, kurie gali būti atšaukti, ir galimas atšaukimo priežastis.
3. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas jame nurodytų įgaliojimų perdavimas. Sprendimas įsigalioja nedelsiant arba jame nurodytą vėlesnę dieną. Jis neturi poveikio jau galiojančių deleguotų teisės aktų galiojimui. Jis skelbiamas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

52c straipsnis

Prieštaravimai deleguotiems teisės aktams

1. Europos Parlamentas arba Taryba gali paprieštarauti deleguotiems teisės aktams per vieną mėnesį nuo pranešimo pateikimo dienos. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis gali būti pratęstas vienu mėnesiu.
2. Jeigu praėjus tam laikotarpiui nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimų dėl deleguoto teisės akto, jis skelbiamas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir įsigalioja jame nurodytą dieną.
3. Jei Europos Parlamentas arba Taryba prieštarauja deleguotam teisės aktui, jis neįsigalioja. Prieštaravimus pareiškusi institucija nurodo prieštaravimų dėl deleguoto teisės akto priežastis.

52d straipsnis

Skubos procedūra

1. Pagal skubos procedūrą priimtas deleguotas teisės aktas įsigalioja nedelsiant ir taikomas, jei pagal 2 dalį nepareiškiami prieštaravimų. Pranešime apie deleguotą teisės aktą, priimtą pagal šį straipsnį, Europos Parlamentui ir Tarybai išdėstomos skubos procedūros taikymo priežastys.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. Europos Parlamentas ir Taryba gali pareikšti prieštaravimus dėl deleguoto teisės akto, priimto pagal šį straipsnį, per tris mėnesius nuo pranešimo datos. Tokiu atveju aktas nustoja galioti. Prieštaraujanti institucija nurodo savo priežastis.“.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja sekančią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

Perėjimas iš Šengeno informacinės sistemos (SIS 1+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (Reglamento (EB) Nr. 1104/2008 dalinis pakeitimas) *

P7_TA(2010)0161

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1104/2008 dėl perėjimo iš Šengeno informacinės sistemos (SIS 1+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (COM(2009)0508 – C7-0244/2009 – 2009/0136(NLE))

(2011/C 161 E/27)

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2009)0508),
- atsižvelgdamas į EB sutarties 66 straipsnį ir 67 straipsnius, pagal kuriuos Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C7-0244/2009),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 74 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Biudžeto komiteto nuomonę (A7-0126/2010),

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

1. pritaria Komisijos iš dalies pakeistam pasiūlymui;
2. nepaisant to, kad Taryba planą SIS 1+RE laiko alternatyva tuo atveju, jeigu nepavyktų įdiegti SIS II, Parlamentas, kaip vienas iš teisės akto dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo (Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 ⁽¹⁾) leidėjų ir viena iš biudžeto valdymo institucijų, siekdamas užtikrinti visapusišką parlamentinę priežiūrą ir stebėti procesą, pasilieka teisę laikyti rezerve lėšas, kurios pagal 2011 m. metinį biudžetą turėtų būti skirtos SIS II plėtrai;
3. ragina Komisiją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 293 straipsnio 2 dalį atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą;
4. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
5. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
6. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 1**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
3 konstatuojamoji dalis**

(3) Išankstinės su perėjimu susijusios sąlygos iki 2010 m. birželio 30 d. įgyvendintos nebus. Kad SIS II pradėtų veikti, kaip reikalaujama *Reglamentu* (EB) Nr. 1987/2006 ir *Sprendimu* 2007/533/TVR, *Reglamentu* (EB) Nr. 1104/2008 ir *Sprendimas* 2008/839/TVR turėtų būti taikomi iki perėjimo užbaigimo dienos.

(3) Išankstinės su perėjimu susijusios sąlygos iki 2010 m. birželio 30 d. įgyvendintos nebus. Kad SIS II pradėtų veikti, kaip reikalaujama *pagal Reglamentą* (EB) Nr. 1987/2006 ir *Sprendimą* 2007/533/TVR, *Reglamentu* (EB) Nr. 1104/2008 ir *Sprendimas* 2008/839/TVR turėtų būti taikomi iki perėjimo užbaigimo dienos. **Tuo atveju, jeigu atlikus bandymus nepavyktų įdiegti dabartinio SIS II projekto, turėtų būti parengtas alternatyvus techninis sprendimas, o visos susijusios šalys turi būti informuotos apie visas su šiuo sprendimu susijusias finansines pasekmes.**

Pakeitimas 2**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
4 konstatuojamoji dalis**

(4) Komisija ir valstybės narės, siekdamos užbaigti šį procesą, turėtų ir toliau glaudžiai bendradarbiauti visuose perėjimo etapuose. Turėtų būti *suburta* ekspertų grupė, kuri papildytų esamą organizacinę struktūrą.

(4) Komisija ir valstybės narės, siekdamos užbaigti šį procesą, turėtų ir toliau glaudžiai bendradarbiauti visuose perėjimo etapuose. **Siekiant sutvirtinti bendradarbiavimą ir teikti centrinės SIS II projektui tiesioginę valstybių narių paramą, 2009 m. vasario 26,27 d. ir 2009 m. birželio 4–5 d. Tarybos išvadose dėl SIS II buvo numatytas neoficialios valstybių narių ekspertų grupės, Bendro projekto valdybos, sudarymas. Atsižvelgiant į tai, pagal šį reglamentą turėtų būti oficialiai įsteigta ekspertų grupė, Bendro projekto valdyba (toliau – BPV), kuri papildytų esamą organizacinę struktūrą. Siekiant užtikrinti ekonominį efektyvumą, turėtų būti skiriami nuolatiniai BPV nariai, o jų skaičius turėtų būti ribotas.**

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo (OL L 381, 2006 12 28, p. 4).

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 3**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
6 konstatuojamoji dalis**

(6) *Reikėtų numatyti techninį nenumatytų atvejų planą, taikytiną diegiant SIS II funkcijas. Dėl to reikėtų atitinkamai pakeisti perėjimo architektūros techninių komponentų aprašą, kad plėtojant centrinę SIS II būtų galima taikyti kitą techninį sprendimą.*

(6) *Reikėtų pritaikyti teisinį pagrindą, pagal kurį būtų galima pereiti prie galimo alternatyvaus techninio sprendimo, jei atlikus bandymus paaiškėtų, kad SIS II negalima tinkamai įgyvendinti. Reikėtų atitinkamai pakeisti perėjimo architektūros techninių komponentų aprašą, kad plėtojant centrinę SIS II būtų galima taikyti kitą techninį sprendimą. **Bet kokie alternatyvūs techniniai sprendimai turėtų būti grindžiami geriausia turima technologija, būti ekonomiškai efektyvūs bei įgyvendinami pagal tikslų ir pagrįstą tvarkaraštį. Komisija turėtų nedelsdama pateikti išsamų biudžetinį su šiuo alternatyviu techniniu sprendimu susijusių išlaidų vertinimą. Turėtų būti aiškiai nurodyta, kad Reglamentu (EB) Nr. 1987/2006 nustatytas teisinis pagrindas taikomas visiems sprendimams, neatsižvelgiant į jų techninį pobūdį.***

Pakeitimas 4**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
16 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

(16a) *Kadangi Europos Parlamentas, kaip vienas iš teisės aktų leidėjų, atsako už SIS II sukūrimą, veikimą ir naudojimą, kaip tai yra nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1987/2006, ir kadangi perėjimas yra finansuojamas iš Sąjungos biudžeto, už kurį Europos Parlamentas taip pat yra viena iš atsakingų institucijų, jis turėtų būti įtrauktas į sprendimų dėl perėjimo priėmimo procesą. Prieš pereinant prie naujosios Šengeno informacinės sistemos reikėtų gauti palankią Europos Parlamento nuomonę, priimtą Komisijos suteiktos informacijos apie bandymų rezultatus pagrindu.*

Pakeitimas 5**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio -1 punktas (naujas)
Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008
1 straipsnio 1 dalis**

(-1) *1 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:*

„1. Šengeno informacinė sistema (SIS), sukurta pagal 1990 m. Šengeno konvencijos (SIS 1+) IV antraštinės dalies nuostatas, pakeičiama nauja sistema – Šengeno informacinė sistema II (SIS II) kuris grindžiamas geriausia prieinama technologija, ir yra pagrįstas dėl to, kad nustatytas aiškus jo įgyvendinimo tvarkaraštis ir jis yra ekonomiškai efektyvus. Naujos sistemos sukūrimą, veikimą ir naudojimą reglamentuoja Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006.“

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 6**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio -1 a punktas (naujas)**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

1 straipsnio 1 a dalis (nauja)

-1a) 1 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Tuo atveju, jei būtų nutrauktas dabartinis SIS II projektas ir būtų įgyvendinamas alternatyvus techninis sprendimas, šio reglamento nuorodos į SIS II turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į šį alternatyvų techninį sprendimą.“

Pakeitimas 7**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 3 punktas**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

11 straipsnio 2 dalis

2. SIS 1+ dalyvaujančios valstybės narės, pasinaudodamos laikinąja perėjimo architektūra remiant Prancūzijai ir Komisijai, pereina iš N.SIS į N.SIS II.

2. SIS 1+ dalyvaujančios valstybės narės, pasinaudodamos laikinąja perėjimo architektūra remiant Prancūzijai ir Komisijai, pereina iš N.SIS į N.SIS II **ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d. Jei būtų įgyvendinamas 11 straipsnio 5a dalyje nurodytas alternatyvus techninis sprendimas, ši data galėtų būti keičiama pagal 17 straipsnio 2 dalyje apibrėžtą procedūrą.**

Pakeitimas 8**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 3 a punktas (naujas)**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

11 straipsnio 5 dalis

(3a) 11 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pakeitimas, numatytas perėjimo proceso metu, atliekamas po 8 straipsnio 7 dalyje nurodyto patvirtinimo ir po to, kai Europos Parlamentas, pagal Reglamento (EB) Nr. 1987/2006 55 straipsnio 4 dalį Komisijos suteiktos informacijos apie bandymų rezultatus pagrindu, pateikė palankią nuomonę.“

Pakeitimas 9**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 3 b punktas (naujas)**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

11 straipsnio 5 a dalis (nauja)

3b) 11 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„5a. SIS II sistema gali būti sukurta įgyvendinant alternatyvų techninį sprendimą.“

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 10**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 3 c punktas (naujas)**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

14 straipsnio 5 a dalis (nauja)

3c) Į 14 straipsnį įterpiama ši dalis:

„5 a. Komisija, siekdama užkirsti kelią informacijos apie asmens duomenis nutekėjimui iš duomenų bazės ir užtikrinti asmens duomenų apsaugą viso bandymų ir perėjimo nuo SIS I prie antros kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) proceso metu, parengia ir įgyvendina papildomų priemonių paketą.“

Pakeitimas 11**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 4 punktas**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

17 a straipsnio 1 dalis

1. Nepažeidžiant atitinkamų Komisijos, Prancūzijos ir SIS 1+ dalyvaujančių valstybių narių *įsipareigojimų ir veiksmų*, įsteigiama technikos ekspertų grupė, vadinama „Bendro projekto valdyba“ (toliau – BPV). BPV sudaro sąlygas koordinuoti centrinės SIS II ir nacionalinius SIS II projektus.

1. Nedarant poveikio atitinkamų Komisijos, Prancūzijos ir SIS 1+ dalyvaujančių valstybių narių *pareigoms ir veiksams*, įsteigiama technikos ekspertų grupė, vadinama „Bendro projekto valdyba“ (toliau – BPV). BPV turi sudaryti sąlygas **padėti plėtoti centrinės SIS II projektą. BPV turi padėti užtikrinti nuoseklumą ir** koordinuoti centrinę SIS II ir nacionalinius SIS II projektus.

Pakeitimas 12**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 4 punktas**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

17 a straipsnio 2 dalis

2. BPV sudaro ne daugiau kaip 10 **ekspertų**. Valstybės narės, veikdamos Taryboje, paskiria ne daugiau kaip aštuonis **ekspertus** ir tiek pat pakaitinių narių. Atsakingo Komisijos generalinio direktorato generalinis direktorius paskiria du **ekspertus** ir du pakaitinius narius, kurie turi būti Komisijos pareigūnai. BPV posėdžiuose gali dalyvauti **kiti** suinteresuoti Komisijos pareigūnai.

2. BPV sudaro ne daugiau kaip 10 **narių, turinčių tinkamą kvalifikaciją, kad galėtų aktyviai prisidėti prie SIS II kūrimo; jie rengia reguliarius susitikimus**. Valstybės narės, veikdamos Taryboje, paskiria ne daugiau kaip aštuonis **narius** ir tiek pat pakaitinių narių. Atsakingo Komisijos generalinio direktorato generalinis direktorius paskiria **ne daugiau kaip du narius** ir du pakaitinius narius, kurie turi būti Komisijos pareigūnai. BPV posėdžiuose gali dalyvauti suinteresuoti **Europos Parlamento nariai ar atsakingi pareigūnai, valstybių narių ekspertai** ir Komisijos pareigūnai, **tiesiogiai susiję su SIS II projektu plėtra, o jų patirtas išlaidas apmoka jų atitinkama administracija ar institucija. Kaip numatyta pagal BVP įgaliojimus, ji gali kviešti dalyvauti posėdžiuose kitus ekspertus, o jų patirtas išlaidas apmoka atitinkama administracija, institucija ar bendrovė**.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 13**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 4 punktas**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

17 a straipsnio 5 dalis

5. BPV *parengia* savo įgaliojimus. Įgaliojimai įsigalioja po to, kai atsakingo Komisijos generalinio direktorato generalinis direktorius *pareiškia* palankią nuomonę.

5. BPV *apibrėžia* savo įgaliojimus. Įgaliojimai įsigalioja po to, kai atsakingo Komisijos generalinio direktorato generalinis direktorius *pateikia* palankią nuomonę. ***I BPV įgaliojimus įtraukiamas reikalavimas periodiškai skelbti ataskaitas ir, siekiant užtikrinti visapusišką parlamentinę priežiūrą ir stebėseną, teikti jas Europos Parlamentui.***

Pakeitimas 14**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 4 punktas**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

17 a straipsnio 6 dalis

6. *Nepažeidžiant* 15 straipsnio 2 dalies, dėl BPV veiklos atsi-randančios administracinės ir kelionių išlaidos padengiamos iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto ir jų nereikia dengti iš kitų šaltinių. Ekspertų, kuriuos valstybės narės, veikdamos Taryboje, paskiria dalyvauti BPV, ir ekspertų, kurie pakviečiami pagal šio straipsnio 3 dalį, kelionės išlaidoms, susijusioms su darbu BPV, taikomos „Komisijos ekspertais pakviestų dirbti išorės asmenų išlaidų“ atlyginimo taisyklės.

6. *Nedarant poveikio* 15 straipsnio 2 dalies, dėl BPV veiklos atsi-randančios administracinės ir kelionių išlaidos padengiamos iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto ir jų nereikia dengti iš kitų šaltinių. Ekspertų, kuriuos valstybės narės, veikdamos Taryboje, paskiria dalyvauti BPV, ir ekspertų, kurie pakviečiami pagal šio straipsnio 3 dalį, kelionės išlaidoms, susijusioms su darbu BPV, taikomos „Komisijos ekspertais pakviestų dirbti išorės asmenų išlaidų“ atlyginimo taisyklės. ***Asignavimai, reikalingi BPV posėdžių išlaidoms padengti, skiriami iš šiuo metu 2010-2013 m. finansinėje programoje antrosios kartos Šengeno informacinei sistemai (SIS II) numatytų asignavimų.***

Pakeitimas 15**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 5 punktas**

Reglamentas Nr. (EB) 1104/2008

19 straipsnis

Jis netenka galios dieną, kurią turi nustatyti Taryba, veikdama pagal Reglamento (EB) Nr. 1987/2006 55 straipsnio 2 dalį.

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Jis netenka galios dieną, kurią turi nustatyti Taryba, veikdama pagal Reglamento (EB) Nr. 1987/2006 55 straipsnio 2 dalį, ***tačiau bet kuriuo atveju – ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d.***

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Perėjimas iš Šengeno informacinės sistemos (SIS 1+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (Sprendimo 2008/839/TVR dalinis pakeitimas) *

P7_TA(2010)0162

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiantį Sprendimą 2008/839/TVR dėl perėjimo iš Šengeno informacinės sistemos (SIS 1+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (COM(2010)0015 – C7-0040/2010 – 2010/0006(NLE))

(2011/C 161 E/28)

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2010)0015),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 74 straipsnį, kuriuo remdamasi Taryba konsultavosi su Europos Parlamentu (C7-0040/2010),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir į Biudžeto komiteto nuomonę (A7-0127/2010),

1. pritaria Komisijos iš dalies pakeistam pasiūlymui;
2. nepaisant to, kad Taryba planą SIS 1+RE laiko alternatyva tuo atveju, jeigu nepavyktų įdiegti SIS II, Parlamentas, kaip vienas iš teisės akto dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo (Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006⁽¹⁾) leidėjų ir viena iš biudžeto valdymo institucijų, siekdamas užtikrinti visapusišką parlamentinę priežiūrą ir stebėti procesą, pasilieka teisę laikyti rezerve lėšas, kurios pagal 2011 m. metinį biudžetą turėtų būti skirtos SIS II plėtrai;
3. ragina Komisiją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 293 straipsnio 2 dalį atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą;
4. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
5. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
6. paveda Pirmininkui perduoti Europos Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo (OL L 381, 2006 12 28, p. 4).

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 1**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
3 konstatuojamoji dalis**

(3) Išankstinės su perėjimu susijusios sąlygos iki 2010 m. birželio 30 d. įgyvendintos nebus. Kad SIS II pradėtų veikti, kaip reikalaujama Reglamentu (EB) Nr. 1987/2006 ir Sprendimu 2007/533/TVR, Reglamentas (EB) Nr. 1104/2008 ir Sprendimas 2008/839/TVR turėtų būti taikomi iki perėjimo užbaigimo dienos.

(3) Išankstinės su perėjimu susijusios sąlygos iki 2010 m. birželio 30 d. įgyvendintos nebus. Kad SIS II pradėtų veikti, kaip reikalaujama pagal Reglamentą (EB) Nr. 1987/2006 ir Sprendimą 2007/533/TVR, Reglamentas (EB) Nr. 1104/2008 ir Sprendimas 2008/839/TVR turėtų būti taikomi iki perėjimo užbaigimo dienos. **Tuo atveju, jeigu atlikus bandymus nepavyktų įdiegti dabartinio SIS II projekto, turėtų būti parengtas alternatyvus techninis sprendimas, o visos susijusios šalys turi būti informuotos apie visas su šiuo sprendimu susijusias finansines pasekmes.**

Pakeitimas 2**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
4 konstatuojamoji dalis**

(4) Komisija ir valstybės narės, siekdamos užbaigti šį procesą, turėtų ir toliau glaudžiai bendradarbiauti visuose perėjimo etapuose. Turėtų būti *suburta* ekspertų grupė, kuri papildytų esamą organizacinę struktūrą.

(4) Komisija ir valstybės narės, siekdamos užbaigti šį procesą, turėtų ir toliau glaudžiai bendradarbiauti visuose perėjimo etapuose. **Siekiant sutvirtinti bendradarbiavimą ir teikti centrinės SIS II projektui tiesioginę valstybių narių paramą, 2009 m. vasario 26,27 d. ir 2009 m. birželio 4–5 d. Tarybos išvadose dėl SIS II buvo numatytas neoficialios valstybių narių ekspertų grupės, Bendro projekto valdybos, sudarymas. Atsižvelgiant į tai, pagal šį reglamentą turėtų būti oficialiai įsteigta ekspertų grupė, Bendro projekto valdyba (toliau – BPV), kuri papildytų esamą organizacinę struktūrą. Siekiant užtikrinti ekonominį efektyvumą, turėtų būti skiriami nuolatiniai BPV nariai, o jų skaičius turėtų būti ribotas.**

Pakeitimas 3**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
6 konstatuojamoji dalis**

(6) **Reikėtų numatyti techninį nenumatytų atvejų planą, taikytiną diegiant SIS II funkcijas. Dėl to** reikėtų atitinkamai pakeisti perėjimo architektūros techninių komponentų aprašą, kad plėtojant centrinę SIS II būtų galima taikyti kitą techninį sprendimą.

(6) **Reikėtų pritaikyti teisinį pagrindą, pagal kurį būtų galima pereiti prie galimo alternatyvaus techninio sprendimo, jei atlikus bandymus paaiškėtų, kad SIS II negalima tinkamai įgyvendinti.** Reikėtų atitinkamai pakeisti perėjimo architektūros techninių komponentų aprašą, kad plėtojant centrinę SIS II būtų galima taikyti kitą techninį sprendimą. **Bet kokie alternatyvūs techniniai sprendimai turėtų būti grindžiami geriausia turima technologija, būti ekonomiškai efektyvūs bei įgyvendinami pagal tikslų ir pagrįstą tvarkaraštį. Komisija turėtų nedelsdama pateikti išsamų biudžetinį su šiuo alternatyviu techniniu sprendimu susijusių išlaidų vertinimą. Turėtų būti aiškiai nurodyta, kad Sprendimu 2007/533/TVR nustatytas teisinis pagrindas taikomas visiems sprendimams, neatsižvelgiant į jų techninį pobūdį.**

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
16 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(16a) Kadangi Europos Parlamentas, kaip vienas iš teisės aktų leidėjų, atsako už SIS II sukūrimą, veikimą ir naudojimą, kaip tai yra nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1987/2006, ir kadangi perėjimas yra finansuojamas iš Sąjungos biudžeto, už kurį Europos Parlamentas taip pat yra viena iš atsakingų institucijų, jis turėtų būti įtrauktas į sprendimų dėl perėjimo priėmimo procesą. Prieš pereinant prie naujosios Šengeno informacinės sistemos reikėtų gauti palankią Europos Parlamento nuomonę, priimtą Komisijos suteiktos informacijos apie bandymų rezultatus pagrindu.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktą (naujas)
Tarybos sprendimas 2008/839/TVR
1 straipsnio 1 dalis

(-1) 1 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Šengeno informacinė sistema (SIS 1+), sukurta pagal 1990 m. Šengeno konvencijos IV antraštinės dalies nuostatas, pakeičiama nauja sistema – Šengeno informacinė sistema II (SIS II) arba bet kuriuo kitu techniniu sprendimu, kuris grindžiamas geriausia prieinama technologija, ir yra pagrįstas dėl to, kad nustatytas aiškus jo įgyvendinimo tvarkaraštis ir jis yra ekonomiškai efektyvus. Naujos sistemos sukūrimą, veikimą ir naudojimą reglamentuoja Sprendimas 2007/533/TVR.“

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio -1 a punktą (naujas)
Tarybos sprendimas 2008/839/TVR
1 straipsnio 1 a dalis (nauja)

(-1a) 1 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Tuo atveju, jei būtų nutrauktas dabartinis SIS II projektas ir būtų įgyvendinamas alternatyvus techninis sprendimas, šio sprendimo nuorodos į SIS II turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į šį alternatyvų techninį sprendimą.“

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 7**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 3 punktas**Tarybos sprendimas 2008/839/TVR
11 straipsnio 2 dalis

2. SIS 1+ dalyvaujančios valstybės narės, pasinaudodamos laikinąja perėjimo architektūra remiant Prancūzijai ir Komisijai, pereina iš N.SIS į N.SIS II.

2. SIS 1+ dalyvaujančios valstybės narės, pasinaudodamos laikinąja perėjimo architektūra remiant Prancūzijai ir Komisijai, pereina iš N.SIS į N.SIS II **ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d. Jei būtų įgyvendinamas 11 straipsnio 5a dalyje nurodytas alternatyvus techninis sprendimas, ši data galėtų būti keičiama pagal 17 straipsnio 2 dalyje apibrėžtą procedūrą.**

Pakeitimas 8**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 3 a punktas (naujas)**Tarybos sprendimas 2008/839/TVR
11 straipsnio 5 dalis

(3a) 11 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pakeitimas, numatytas perėjimo proceso metu, atliekamas po 8 straipsnio 7 dalyje nurodyto patvirtinimo ir po to, kai Europos Parlamentas, pagal Sprendimo 2007/533/TVR 71 straipsnio 4 dalį Komisijos suteiktos informacijos apie bandymų rezultatus pagrindu, pateikė palankią nuomonę.“

Pakeitimas 9**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 3 b punktas (naujas)**Tarybos sprendimas 2008/839/TVR
11 straipsnio 5 a dalis (nauja)

(3b) 11 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„5a. SIS II sistema gali būti sukurta įgyvendinant alternatyvų techninį sprendimą.“

Pakeitimas 10**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 3 c punktas (naujas)**Tarybos sprendimas 2008/839/TVR
14 straipsnio 5 a dalis (nauja)

3c) Į 14 straipsnį įterpiama ši dalis:

„5 a. Komisija, siekdama užkirsti kelią informacijos apie asmens duomenis nutekėjimui iš duomenų bazės ir užtikrinti asmens duomenų apsaugą viso bandymų ir perėjimo nuo SIS I prie antros kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) proceso metu, parengia ir įgyvendina papildomų priemonių paketą.“

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 11**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 4 punktas**

Tarybos sprendimas 2008/839/TVR

17 a straipsnio 1 dalis

1. *Nepažeidžiant* atitinkamų Komisijos, Prancūzijos ir SIS 1+ dalyvaujančių valstybių narių *įsipareigojimų ir veiksmų*, įsteigiama technikos ekspertų grupė, vadinama „Bendro projekto valdyba“ (toliau – BPV). BPV *sudaro* sąlygas koordinuoti centrinės SIS II ir nacionalinius SIS II projektus.

1. *Nedarant poveikio* atitinkamų Komisijos, Prancūzijos ir SIS 1+ dalyvaujančių valstybių narių *pareigoms ir veiksams*, įsteigiama technikos ekspertų grupė, vadinama „Bendro projekto valdyba“ (toliau – BPV). BPV *turi sudaryti* sąlygas ***padėti plėtoti centrinės SIS II projektą. BPV turi padėti užtikrinti nuoseklumą ir*** koordinuoti centrinės SIS II ir nacionalinius SIS II projektus.

Pakeitimas 12**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 4 punktas**

Tarybos sprendimas 2008/839/TVR

17a straipsnio 2 dalis

2. BPV sudaro ne daugiau kaip 10 ***ekspertų***. Valstybės narės, veikdamos Taryboje, paskiria ne daugiau kaip aštuonis ***ekspertus*** ir tiek pat pakaitinių narių. Atsakingo Komisijos generalinio direktorato generalinis direktorius paskiria du ***ekspertus*** ir du pakaitinius narius, kurie turi būti Komisijos pareigūnai. BPV posėdžiuose gali dalyvauti ***kiti*** suinteresuoti Komisijos pareigūnai.

2. BPV sudaro ne daugiau kaip 10 ***narių, turinčių tinkamą kvalifikaciją, kad galėtų aktyviai prisidėti prie SIS II kūrimo; jie rengia reguliarius susitikimus***. Valstybės narės, veikdamos Taryboje, paskiria ne daugiau kaip aštuonis ***narius*** ir tiek pat pakaitinių narių. Atsakingo Komisijos generalinio direktorato generalinis direktorius paskiria ***ne daugiau kaip*** du ***narius*** ir du pakaitinius narius, kurie turi būti Komisijos pareigūnai. BPV posėdžiuose gali dalyvauti suinteresuoti ***Europos Parlamento nariai ar atsakingi pareigūnai, valstybių narių ekspertai ir*** Komisijos pareigūnai, ***tiesiogiai susiję su SIS II projektų plėtra, o jų patirtas išlaidas apmoka jų atitinkama administracija ar institucija. Kaip numatyta pagal BVP įgaliojimus, ji gali kviesti dalyvauti posėdžiuose kitus ekspertus, o jų patirtas išlaidas apmoka atitinkama administracija, institucija ar bendrovė***.

Pakeitimas 13**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 4 punktas**

Tarybos sprendimas 2008/839/TVR

17 a straipsnio 5 dalis

5. BPV *parengia* savo įgaliojimus. Įgaliojimai įsigalioja po to, kai atsakingo Komisijos generalinio direktorato generalinis direktorius pareiškia palankią nuomonę.

5. BPV *apibrėžia* savo įgaliojimus. Įgaliojimai įsigalioja po to, kai atsakingo Komisijos generalinio direktorato generalinis direktorius *pateikia* palankią nuomonę. ***I BPV įgaliojimus įtraukiamas reikalavimas periodiškai skelbti ataskaitas ir, siekiant užtikrinti visapusišką parlamentinę priežiūrą ir stebėseną, teikti jas Europos Parlamentui***.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 14**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 4 punktas**

Tarybos sprendimas 2008/839/TVR

17 a straipsnio 6 dalis

6. *Nepažeidžiant* 15 straipsnio 2 dalies, dėl BPV veiklos atsi-
randančios administracinės ir kelionių išlaidos padengiamos iš
Europos Sąjungos bendrojo biudžeto ir jų nereikia dengti iš kitų
šaltinių. Ekspertų, kuriuos valstybės narės, veikdamos Taryboje,
paskiria dalyvauti BPV, ir ekspertų, kurie pakviečiami pagal šio
straipsnio 3 dalį, kelionės išlaidoms, susijusioms su darbu BPV,
taikomos „Komisijos ekspertais pakviestų dirbti išorės asmenų
išlaidų atlyginimo“ taisyklės.

6. *Nedarant poveikio* 15 straipsnio 2 dalies, dėl BPV veiklos
atsirandančios administracinės ir kelionių išlaidos padengiamos
iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto ir jų nereikia dengti iš
kitų šaltinių. Ekspertų, kuriuos valstybės narės, veikdamos Tary-
boje, paskiria dalyvauti BPV, ir ekspertų, kurie pakviečiami pagal
šio straipsnio 3 dalį, kelionės išlaidoms, susijusioms su darbu
BPV, taikomos „Komisijos ekspertais pakviestų dirbti išorės
asmenų išlaidų atlyginimo“ taisyklės. **Asignavimai, reikalingi
BPV posėdžių išlaidoms padengti, skiriami iš šiuo metu
2010-2013 m. finansinėje programoje antrosios kartos
Šengeno informacinei sistemai (SIS II) numatytų asignavimų.**

Pakeitimas 15**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 5 punktas**

Tarybos sprendimas 2008/839/TVR

19 straipsnis

Jis netenka galios dieną, kurią turi nustatyti Taryba, veikdama
pagal Sprendimo 2007/533/TVR 71 straipsnio 2 dalį.

**Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo
Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.** Jis netenka galios
 dieną, kurią turi nustatyti Taryba, veikdama pagal Sprendimo
2007/533/TVR 71 straipsnio 2 dalį, **tačiau bet kuriuo
atveju – ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d.**

Vienodas požiūris į vyrus ir moteris, kurie savarankiškai verčiasi darbine veikla*****II**

P7_TA(2010)0167

**2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos per pirmąjį
svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl vienodo požiūrio į
savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, panaikinančią Direktyvą 86/613/EEB
(17279/3/2009 – C7-0075/2010 – 2008/0192(COD))**

(2011/C 161 E/29)

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją (17279/3/2009 – C7-0075/2010),

— atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0636),

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir į 141 straipsnio 3 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6–0341/2008),
 - atsižvelgdamas į savo per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį ir į 157 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 66 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto antrajam svarstymui pateiktą rekomendaciją (A7–0146/2010),
1. per antrąjį svarstymą priima savo poziciją, kuri išdėstyta žemiau;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ Priimti tekstai, 2009 5 6, P6_TA(2009)0364.

⁽²⁾ OL C 228, 2009 9 22, p. 107.

P7_TC2-COD(2008)0192

Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 18 d. per antrąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/.../ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Direktyvą 2010/41/ES.)

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Tekstilės pavadinimai ir atitinkamas tekstilės gaminių ženklėjimas *I**

P7_TA(2010)0168

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tekstilės pavadinimų ir atitinkamo tekstilės gaminių ženklėjimo (COM(2009)0031 – C6-0048/2009 – 2009/0006(COD))

(2011/C 161 E/30)

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2009)0031),
 - atsižvelgdamas į EB steigimo sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 95 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0048/2009),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį ir 114 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 16 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A7-0122/2010),
1. priima pirmuoju svarstymu savo poziciją, kuri išdėstyta žemiau;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

P7_TC1-COD(2009)0006

Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2010 dėl tekstilės pavadinimų ir atitinkamo tekstilės gaminių ženklavimo, kuriuo panaikinamos Tarybos direktyva 73/44/EEB ir Direktyvos 96/73/EB bei 2008/121/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 1973 m. vasario 26 d. Tarybos direktyva 73/44/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su trijų komponentų pluoštų mišinių kiekybine analize, suderinimo ⁽³⁾, 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/73/EB dėl dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių tam tikrų kiekybinės analizės metodų ⁽⁴⁾ ir **2009 m. sausio 14 d.** Europos Parlamento ir Tarybos direktyva **2008/121/EB** dėl tekstilės pavadinimų ⁽⁵⁾ buvo keletą kartų iš dalies pakeistos. Kadangi rengiamasi padaryti papildomų pakeitimų, siekiant aiškumo, **tuos aktus** reikėtų pakeisti vienu teisės aktu.
- (2) **Sąjungos** teisės aktų, reglamentuojančių tekstilės pavadinimus ir tekstilės gaminių ženklavimą, turinys yra labai techninis; juose pateikiamos išsamios nuostatos, kurias reikia nuolat derinti. Kad valstybėms narėms nereikėtų perkelti techninių pakeitimų į nacionalinę teisę, taip sumažinant nacionalinių institucijų administracinę našta ir greičiau visoje **Sąjungoje** vienu metu patvirtinant naujus **tekstilės** pluoštų pavadinimus, reglamentas atrodo tinkamiausia teisinė priemonė teisės aktams supaprastinti.
- (3) Siekiant pašalinti galimas kliūtis tinkamam vidaus rinkos veikimui, atsiradusias dėl valstybių narių skirtingų nuostatų, taikomų tekstilės gaminių pavadinimams, sudėčiai ir ženklavimui, būtina suderinti tekstilės pluoštų pavadinimus ir etiketėse pateikiamus nurodymus, ženklavimus ir dokumentus, pateikiamus su tekstilės gaminiiais įvairiais jų gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapais.
- (4) Reikėtų nustatyti taisykles, kurių laikydamiesi gamintojai galėtų prašyti įtraukti naują pluošto pavadinimą į leidžiamų **tekstilės** pluoštų pavadinimų sąrašą.
- (5) Taip pat turėtų būti priimtos nuostatos, reglamentuojančios tam tikrus gaminius, kurie nėra pagaminti tik iš tekstilės medžiagų, bet kuriuose tekstilė sudaro didžiąją gaminio dalį arba į kurias **ekonominės veiklos vykdytojai** atkreipia ypatingą dėmesį.

⁽¹⁾ 2009 m. gruodžio 16 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento pozicija.

⁽³⁾ OL L 83, 1973 3 30, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 32, 1997 2 3, p. 1.

⁽⁵⁾ **OL L 19, 2009 1 23, p. 29.**

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- (6) Nuokrypis, susijęs su etiketėse nenurodytais „pašaliniais“ puoštais“, taikomas tiek gryniems gaminiams, tiek jų mišiniams.
- (7) Siekiant užtikrinti, kad visiems vartotojams *Sajungoje* būtų vienodai prieinama teisinga informacija, etiketėse privaloma nurodyti sudėtį. Tais atvejais, kai techniškai sudėtinga nurodyti gaminio sudėtį jo gamybos metu, turėtų būti galima etiketėje nurodyti visus tuo metu žinomus pluoštus, jeigu jie sudaro tam tikrą gatavo gaminio procentinę dalį.
- (8) Norint išvengti valstybėse narėse taikomos praktikos skirtumų, būtina nustatyti tikslus iš dviejų arba daugiau komponentų susidedančių tekstilės gaminių ženklinimo metodus, ir apibrėžti tas tekstilės gaminių sudedamąsias dalis, į kurias nereikalaujama atsižvelgti ženklinant ir atliekant analizę.
- (9) Tekstilės gaminiai, kuriems taikomi tik ženklinimo bendrąja etikete reikalavimai ir kurie parduodami metrais arba atraizomis, turėtų būti taip **teikiami į rinką**, kad pirkėjas galėtų gauti išsamią visos pakuotės ar rietimo informaciją.
- (10) Apibūdinimų arba pavadinimų, kuriems naudotojai ir vartotojai teikia ypatingą prestižinę vertę, naudojimui turėtų būti taikomos tam tikros sąlygos. Be to, kad naudotojai ir vartotojai gautų informaciją, pluoštų pavadinimai turėtų būti susiję su **tekstilės** pluošto savybėmis.
- (11) Gaminių, kuriems taikomas šis reglamentas, rinkos priežiūrai valstybėse narėse taikomos 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos ⁽¹⁾ ir **2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus** ⁽²⁾ nuostatos.
- (12) Būtina nustatyti tekstilės gaminių pavyzdžių atrankos ir analizės metodus, kurie leistų išvengti bet kokių prieštaravimų dėl panaudotų metodų. Turėtų būti suvienodinti tiek bandinio paruošiamojo apdorojimo, tiek kiekybinės analizės metodai, taikomi valstybėse narėse vykdant oficialius bandymus tekstilės gaminių, sudarytų iš dviejų ir trijų komponentų mišinių, pluošto sudėčiai nustatyti; todėl šiuo reglamentu turėtų būti nustatyti vienodi analizės metodai, taikomi daugumai rinkoje esančių iš dviejų ir trijų komponentų mišinių sudarytų tekstilės gaminių. **Vis dėlto siekiant supaprastinti šį reglamentą ir pritaikyti šiuos vienodus metodus prie technikos pažangos, šiame reglamente nustatytus metodus reikėtų pertvarkyti į Europos standartus. Siekdama šio tikslo Komisija turėtų surengti perėjimą nuo dabartinės sistemos, kurios metodai aprašomi šiame reglamente, prie Europos standartais grindžiamos sistemos.**
- (13) Jei atliekama **pluoštų** komponentų mišinių, kuriems nėra visoje *Sajungoje* vienodo analizės metodo, analizė, už bandymą atsakingai laboratorijai turėtų būti leista nustatyti tokių mišinių sudėtį ■ analizės ataskaitoje nurodant gautą rezultatą, **taikytą metodą** ir **jo** tikslumo laipsnį.
- (14) Šiame reglamente turėtų būti nurodyti sutartiniai dydžiai, kurie turi būti taikomi kiekvieno pluošto nusausintai masei, analizės būdu nustatant tekstilės gaminių pluošto sudėtį, ir turėtų būti pateikiami du skirtingi sutartiniai dydžiai, taikomi apskaičiuojant iškarštų ar šukuotų pluoštų, kuriuose yra vilnos ir (arba) gyvūnų plaukų, sudėtį. Kadangi ne visada galima nustatyti, ar gaminyje buvo iškarštas ar šukuotas, ir todėl atliekant tekstilės produktų atitikties patikrinimą *Sajungoje* gali būti gaunami skirtingi rezultatai, šiuos patikrinimus atliekančioms laboratorijoms kilus abejonėi turėtų būti leista taikyti vieną sutartinį dydį.
- (15) Reikėtų nustatyti taisykles, taikytinas gaminiams, kuriems netaikomi ženklinimo reikalavimai, numatyti šiame reglamente, ypač vienkartinio naudojimo gaminiams arba tokiems gaminiams, kuriuos reikalaujama ženklinti tik bendrąja etikete.
- (16) Reikėtų nustatyti tvarką, **įskaitant specialiuosius reikalavimus**, kurių turi laikytis bet kuris gamintojas arba **bet kuris jo vardu veikiantis asmuo**, norintis į **I priede nurodytą suderintą tekstilės pluoštų pavadinimų sąrašą** įtraukti naują **tekstilės** pluošto pavadinimą. ■

⁽¹⁾ OL L 11, 2002 1 15, p. 4.

⁽²⁾ OL L 218, 2008 8 13, p. 30.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- (17) *Siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinti šio reglamento tikslai kartu neatsilieikant nuo technikos pažangos*, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai *priimti deleguotus teisės aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, skirtus papildyti arba iš dalies pakeisti neesminius šio reglamento I, II, IV, V, VI, VII, VIII ir IX priedų elementus.*
- (18) *2009 m. lapkričio 25 d. rezoliucijoje dėl kilmės žymėjimo* ⁽¹⁾ *Europos Parlamentas pabrėžė, kad siekiant apsaugoti vartotojus reikia priimti skaidrias ir nuoseklias prekybos, įskaitant kilmės žymėjimo, taisykles. Tokio žymėjimo tikslas – kad vartotojai būtų visapusiškai informuoti apie tikslių gaminių, kurį jie perka, kilmę, taip vartotojus apsaugant nuo melagingų, netikslių ar klaidinančių kilmės pavadinimų. Šiam tikslui reikėtų nustatyti suderintas taisykles, taikomas tekstilės gaminiams. Kalbant apie importuojamus gaminius, šios taisyklės turėtų atitikti privalomus ženklavimo reikalavimus. Kalbant apie gaminius, kurių kilmės Sąjungos lygiu nereikia privalomai ženklini, reikėtų įrašyti nuostatą dėl taisyklių, kurios padėtų užtikrinti, kad galimi kilmės pavadinimai nebūtų neteisingi ar klaidinantys.*
- (19) *Šiame reglamente numatyti kilmės ženklavimo reikalavimai, susiję su konkrečiu tekstilės gaminių sektoriumi, neturėtų daryti įtakos vykstančioms diskusijoms dėl bendrai taikytinos iš trečiųjų valstybių įvežtų gaminių kilmės žymėjimo tvarkos, kurios nustatymas yra Sąjungos bendros prekybos politikos dalis.*
- (20) *Kadangi veiksmo, kurį reikia atlikti, tikslų, t. y. vienodų taisyklių dėl tekstilės pavadinimų naudojimo ir tekstilės gaminių ženklavimo nustatymo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi, atsižvelgiant į veiksmo mastą, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Laikantis tame straipsnyje nustatyto proporcingumo principo, šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti.*
- (21) *Kad vartotojai galėtų atlikti turima informacija pagrįstą pasirinkimą, pirkdami tekstilės gaminį jie turėtų žinoti, ar šio gaminio sudėtyje yra gyvūninės kilmės ne tekstilės dalių. Todėl etiketėje labai svarbu nurodyti, kad yra gyvūninės kilmės medžiagų.*
- (22) *Šiuo reglamentu nustatomos tik tekstilės pluoštų pavadinimų suderinimo ir tekstilės gaminių pluošto sudėties ženklavimo taisyklės. Siekiant pašalinti galimas kliūtis tinkamam vidaus rinkos veikimui, atsiradusias dėl valstybių narių skirtingų nuostatų arba taikomos praktikos, ir neatsilikti nuo elektroninės prekybos raidos bei susidoroti su būsimais iššūkiais tekstilės gaminių rinkoje, reikėtų apsvarstyti kitų tekstilės gaminių ženklavimo aspektų suderinimą arba standartizavimą. Šiuo tikslu Komisija turėtų Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti ataskaitą dėl galimų naujų ženklavimo reikalavimų Sąjungos lygiu nustatymo, kad būtų sudarytos palankios sąlygos laisvam tekstilės gaminių judėjimui vidaus rinkoje ir užtikrinta aukšto lygio vartotojų apsauga visoje Sąjungoje. Ataskaitoje visų pirma turėtų būti ištirta vartotojų nuomonė dėl informacijos kiekio, kuris turėtų būti nurodomas tekstilės gaminių etiketėje, ir išanalizuota, kokios priemonės, be ženklavimo etiketėmis, dar galėtų būti naudojamos siekiant suteikti vartotojams papildomos informacijos. Ši ataskaita turėtų būti grindžiama plataus masto konsultacijomis su visais suinteresuotais subjektais ir išsamia ekonominės naudos analize, ir, prireikus, kartu su šia ataskaita turėtų būti pateikiami teisėkūros pasiūlymai. Ataskaitoje visų pirma, ypač turėtų būti ištirta papildoma galimų ženklavimo reikalavimų, susijusių su tekstilės gaminių priežiūros priemonėmis, dydžiu, pavojingomis medžiagomis, degumu ir ekologinėmis savybėmis, universalių nekalbinių simbolių naudojimu tekstilės pluoštų nustatymui, socialiniu ir elektroniniu ženklavimu bei identifikacijos numerio etiketėje nurodymu, kad būtų galima rasti reikalingos papildomos informacijos apie tekstilės gaminį, ypač internete, nauda vartotojui.*

(1) Priimti tekstai, P7_TA(2009)0093.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

(23) Direktyvos 73/44/EEB, 96/73/EB ir **2008/121/EB** turėtų būti panaikintos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatomos tekstilės **pluoštų** pavadinimų naudojimo, tekstilės gaminių ženklavimo **ir tekstilės gaminių pluošto sudėties nustatymo, naudojant vienodus kiekybinės analizės metodus, taisyklės, siekiant pagerinti jų laisvą judėjimą vidaus rinkoje ir suteikti tikslią informaciją vartotojams.**

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas tekstilės gaminiams.

Šiame reglamente toliau išvardyti gaminiai prilyginami tekstilės gaminiams:

- a) gaminiams, kuriuose tekstilės pluoštai sudaro ne mažiau kaip 80 % visos masės;
- b) baldams, skėčiams, tentams nuo saulės, kuriuose tekstilės komponentai sudaro ne mažiau kaip 80 % visos masės;
- c) daugiasluoksnėms kiliminėms dangoms, čiužiniams, turizmo reikmenų tekstiliniams komponentams bei šiltiems avalynės, pirštuotų pirštinių, kumštinių pirštinių ir puspirštinių pamušalams, jeigu tokie komponentai ir pamušalai sudaro ne mažiau kaip 80 % gatavo gaminio masės;
- d) tekstilės gaminiams, įeinantiems į kitų gaminių sudėtį ir sudarantiems neatskiriamą jų dalį, jeigu nurodoma jų sudėtis;

2. Šio reglamento nuostatos netaikomos tekstilės gaminiams, kurie:

- a) skirti eksportui į trečiąsias valstybes;
- b) tranzito tikslu, kontroliuojant muitinei, įvežami į valstybių narių teritoriją;
- c) importuojami iš trečiųjų valstybių perdirbti valstybės viduje;
- d) pagal sutartis namudininkų arba nepriklausomų įmonių gaminami iš medžiagų, kurių savybės kartu pateikiamuose dokumentuose nenurodomos.

e) tiekiami individualiems galutiniams vartotojams kaip pagal užsakymą atlikti gaminiai.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
 - a) tekstilės gaminiai – bet kokie neapdoroti, pusiau apdoroti, apdoroti, pusiau pagaminti, pagaminti, pusiau pasiūti ar pasiūti gaminiai, sudaryti tik iš tekstilės pluoštų, neatsižvelgiant į taikytą jų sumaišymo ar sujungimo būdą;
 - b) tekstilės pluoštas – bet kuris šių pluoštų:
 - i) medžiaga, kuriai būdingas lankstumas, plonumas ir didelis ilgio ir maksimalaus skersinio matmens santykis, leidžiantys ją taikyti tekstilėje;
 - ii) lanksčios juostelės arba vamzdeliai, kurių matomasis plotis neviršija 5 mm, įskaitant juosteles, išpjautas iš platesnių juostų arba plėvelių, pagamintų iš medžiagų, naudojamų I priedo 2 lentelėje išvardytiems pluoštams gaminti, ir tinkamų taikyti tekstilėje;
 - c) matomasis plotis – sulankstytos, suplotos, suspaustos arba susuktos juostelės ar vamzdelio plotis, arba vidutinis plotis, kai jų plotis nėra vienodas;
 - d) tekstilės komponentas – tekstilės gaminio dalis, kurios pluošto sudėtis yra kitokia;
 - e) pašaliniai pluoštai – kiti, nei nurodytieji etiketėje, pluoštai;
 - f) pamušalas – atskiras gaminy, naudojamas drabužiams ir kitiems gaminiams gaminti, sudarytas iš vieno ar kelių tekstilės medžiagos sluoksnių, laisvai pritvirtinamas prie vieno arba kelių kraštų;
 - g) **ženklinimas – reikalaujamos informacijos nurodymas ant tekstilės gaminio pritvirtinant etiketę arba ją prisiuvant, išsiuvinėjant, atspausdinant, įspaudžiant arba naudojant kitą pritvirtinimo technologiją;**
 - h) ženklinimas bendrąja etikete – ženklinimo būdas, kai viena etiketė naudojama keliems tekstilės gaminiams arba komponentams ženklinti;
 - i) vienkartinio naudojimo gaminiai – tokie tekstilės gaminiai, kurie gali būti panaudoti tik vieną kartą arba naudojami ribotą laiką ir kurių, jei jie buvo vartojami įprastai, neįmanoma restauruoti ir dar kartą panaudoti tuo pačiu arba panašiu tikslu.
2. Šiame reglamente vartojamos šios Reglamento (EB) Nr. 765/2008 terminų apibrėžtys: „**tiekimasis rinkai**“, „**pateikimas į rinką**“, „**gamintojas**“, „**įgaliotasis atstovas**“, „**importuotojas**“, „**platintojas**“, „**ekonominės veiklos vykdytojai**“, „**darnusis standartas**“, „**rinkos priežiūra**“ ir „**rinkos priežiūros institucija**“.

4 straipsnis

Bendrosios taisyklės

1. Tekstilės **gaminiai tiekiami rinkai tik tuo atveju, jei jie yra paženklininti arba prie jų pridunami komerciniai dokumentai, atitinkantys** šio reglamento nuostatas.
2. **Jeigu šiame reglamente nenustatyta kitaip**, nacionalinės ir **Sąjungos** pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos, kilmės vietos pavadinimo, kilmės žymėjimo bei nesąžiningos konkurencijos prevencijos taisyklės **toliau taikomos tekstilės gaminiams**.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2 skyrius

Tekstilės pluoštų pavadinimai ir susiję ženklinimo reikalavimai

5 straipsnis

Tekstilės pluoštų pavadinimai

1. **Tekstilės gaminių pluoštų sudėčiai nurodyti** vartojami tik I priede išvardyti **tekstilės** pluoštų pavadinimai.
2. I priede išvardyti pavadinimai turi būti vartojami tik tiems pluoštams, kurių pobūdis atitinka tame priede pateiktą aprašymą.

Kitiems pluoštams apibūdinti šie pavadinimai nevertojami nei kaip atskiras žodis, nei jo šaknis, nei kaip būdvardis.

Termino „šilkas“ negalima vartoti išsivienijusių siūlų iš tekstilės pluoštų išvaizdai ar išskirtinumui žymėti.

6 straipsnis

Naujų tekstilės pluoštų pavadinimų paraiškų

Bet kuris gamintojas arba **bet kuris jo vardu veikiantis asmuo** gali pateikti paraišką Komisijai į I priede pateiktą sąrašą įtraukti naują **tekstilės** pluošto pavadinimą.

Su paraiška turi būti pateikiami pagal II priedą parengti techniniai dokumentai.

7 straipsnis

Gryni gaminiai

1. Tik tuos tekstilės gaminius, kurie sudaryti tik iš to paties pluošto, galima ženklinti „100 %“, „grynas“ arba „visas“.

Šie ar panašūs terminai nevertojami kitiems gaminiams.

2. **Gali būti** laikoma, kad tekstilės gaminyje sudarytas tik iš to paties pluošto, jeigu jame esantys **pašaliniai** pluoštai sudaro ne daugiau kaip 2 % jo masės, ir jeigu šis kiekis yra grindžiamas **tuo, kad pagal geros gamybos praktiką yra techniniu požiūriu neišvengiamas**, o ne pridedamas įprastai.

Pagal tą pačią sąlygą **gali būti** laikoma, kad iškarštas tekstilės gaminyje sudarytas tik iš to paties pluošto, jei jame esantys **pašaliniai** pluoštai sudaro ne daugiau kaip 5 % jo masės.

8 straipsnis

Vilnos gaminiai

1. Tekstilės gaminių galima ženklinti vienu iš III priede nurodytų pavadinimų, jeigu gaminių sudaro tik vilnos pluoštas, kuris anksčiau nebuvo panaudotas gatavame gaminyje, ir kuris nebuvo verptas ir (arba) veltas kitaip, nei to reikalauja to gaminių gamyba, ir kuris nebuvo kaip nors pažeistas jį apdorojant ar naudojant.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies nuostatų, III priede išvardyti pavadinimai gali būti vartojami pluošto mišinyje esančiai vilnai apibūdinti įvykdžius visas šias sąlygas:

a) visa šiame mišinyje esanti vilna atitinka 1 dalyje apibrėžtus reikalavimus;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- b) tokia vilna sudaro ne mažiau kaip 25 % mišinio masės;
- c) naudojant vilnos maišymo prieš karšimą būdą, vilna yra sumaišyta tik su vienu kitokiu pluoštu.

Turi būti pateikiama visa tokio mišinio sudėtis procentais.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytuose produktuose, įskaitant iškarštą vilną, **pašaliniai pluoštai** turi neviršyti 0,3 % **gaminio masės** ir turi būti pagrįsti **tuo, kad pagal geros gamybos praktiką yra techniniu požiūriu neišvengiami**.

9 straipsnis

Daugiapluoščiai tekstilės gaminiai

1. Tekstilės gaminyje **ženklinamas mažėjančia seka nurodant visų gaminių sudarančių pluoštų pavadinimus ir masę procentais**.

2. **Nukrypstant nuo 1 dalies ir nepažeidžiant 7 straipsnio 2 dalies**, pluoštai, kurių **vienas sudaro iki 3 % visos masės, arba pluoštai, kurie bendrai sudaro iki 10 % visos masės, gali būti žymimi terminu „kiti pluoštai“, šalia nurodant jų masę procentais, jeigu jų negalima lengvai nustatyti gamybos metu**.

3. Gaminius, kurie turi grynos medvilnės metmenis ir gryno lino ataudus ir kuriuose linas sudaro ne mažiau kaip 40 % visos nešlichtuotos medžiagos masės, leidžiama vadinti „medvilnė ir linas“, ir kartu privalo būti pateikta sudėties charakteristika, kurioje būtų pažymėta: „grynos medvilnės metmenys – gryno lino ataudai“.

4. **Nepažeidžiant 5 straipsnio 1 dalies, tekstilės gaminių, kurių sudėties gamybos metu negalima lengvai nustatyti, etiketėje galima vartoti terminą „maišyti pluoštai“ arba „nenurodyta tekstilės sudėtis“**.

5. **Nukrypstant nuo 1 dalies, į I priedą neįtrauktas pluoštas gali būti žymimas terminu „kiti pluoštai“, šalia nurodant visą jo masę procentais, jei paraiška dėl tokio pluošto įtraukimo į I priedą buvo pateikta laikantis 6 straipsnio**.

10 straipsnis

Dekoratyvinės paskirties pluoštai ir antistatinio poveikio pluoštai

Aiškiai matomų, išsiskiriančių pluoštų, kurie yra vien dekoratyvinės paskirties ir neviršija 7 % gatavo gaminio masės, nurodant pluošto sudėtį pagal 7 ir 9 straipsnio nuostatas, nurodyti nereikia.

Tas pats taikoma metalizuotiems ir kitiems pluoštams, kurie vartojami gaminyje antistatiniam poveikiui suteikti ir kurie neviršija 2 % gatavo gaminio masės.

9 straipsnio 3 dalyje minėtiems gaminiams tokie procentai turi būti skaičiuojami ne nuo visos medžiagos masės, o atskirai nuo metmenų ir ataudų masės.

11 straipsnis

Gyvūninės kilmės medžiagos

1. **Jeigu tekstilės gaminio sudėtyje yra gyvūninės kilmės ne tekstilės dalių, etiketėje nurodoma, kad tokios dalys pagamintos iš gyvūninės kilmės medžiagų. Ženklėjimas etiketėmis neturi būti klaidinantis ir turi būti pateiktas taip, kad vartotojas galėtų lengvai suprasti, kurią gaminio dalį apibūdina etiketės duomenys**.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. Valstybės narės ne vėliau kaip ... (*), o vėliau, kai tai yra būtina atsižvelgus į naujas aplinkybes, informuoja Komisiją apie analitinius metodus, kuriuos jos naudoja gyvūninės kilmės medžiagoms nustatyti.

3. Vadovaudamasi 24, 25 ir 26 straipsniais Komisija priima deleguotus teisės aktus, kuriuose patikslina išsamią 1 dalyje išvardytų tekstilės gaminių ženklavimo etiketėmis formą ir sąlygas bei parengia analitinius metodus, taikytinus gyvūninės kilmės medžiagoms nustatyti.

12 straipsnis

Ženklavimas etiketėmis

1. Tekstilės gaminiai turi būti paženklinami etiketėmis ■, kai jie **tiekami** rinkai.

Ženklavimas etiketėmis turi būti lengvai randamas, matomas ir saugiai pritvirtintas prie tekstilės gaminių. Etiketę galima perskaityti per visą gaminių įprasto naudojimo laikotarpį. Ženklavimas etikete tvirtinamas taip, kad būtų iki minimumo sumažintas diskomfortas, kurį vartotojas gali patirti dėvėdamas gaminį.

Vis dėlto toks ženklavimas ■ etikete gali būti pakeistas arba papildytas pridedant komercinius dokumentus, kai gaminiai **tiekami tiekimo grandies ekonominės veiklos vykdytojams** arba kai jie tiekiami vykdant **bet kokios perkančiosios organizacijos, apibrėžtos 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo** ⁽¹⁾ pateiktą užsakymą.

Tokiuose pridėtuose komerciniuose dokumentuose aiškiai nurodomi 5, 7, 8 ir 9 straipsniuose pateikti pavadinimai ir aprašai.

Santrumpų naudoti negalima, išskyrus mechanizuoto duomenų apdorojimo kodą, arba kai jos apibrėžtos tarptautiniu mastu pripažįstamuose standartuose, jeigu santrumpos paaiškintos tame pačiame komerciniame dokumente.

2. Pateikdamas tekstilės gaminį į rinką, gamintojas, arba, jeigu gamintojas neįsisteigęs Sąjungoje, importuotojas turi užtikrinti, kad gaminyje būtų paženklinamas etikete ir kad joje būtų nurodyta tiksli informacija.

Pateikdamas tekstilės gaminį į rinką, platintojas užtikrina, kad ■ jis būtų tinkamai paženklinamas etiketėmis, kaip nustatyta šiame reglamente.

Šiame reglamente terminas „platintojas“ reiškia gamintoją, kai jis pateikia gaminį į rinką savo vardu arba naudodamas prekės ženklą, prideda etiketę arba keičia etiketės turinį.

Pirmoje ir antroje šios dalies pastraipose nurodyti **ekonominės veiklos vykdytojai** užtikrina, kad bet kokia nurodyta informacija apie tiekiamus rinkai tekstilės gaminius nebūtų painiojama su šiame reglamente nurodytais pavadinimais ir apibūdinimais.

(*): OL: prašome įrašyti šio reglamento įsigaliojimo datą.

(1) OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

13 straipsnis

Pavadinimų ir apibūdinimų vartojimas

I

1. **Tekstilės gaminį pateikiant į rinką, 5, 7, 8 ir 9 straipsniuose išvardyti pavadinimai ir pluoštų sudėtis nurodomi kataloguose, komercinėje literatūroje, ant pakuotės ir etiketėse taip, kad jie būtų lengvai randami, matomi ir įskaitomi, taip pat naudojant vienodo dydžio, stiliaus ir šrifto raides ar skaičius. Ši informacija turi būti aiškiai matoma gaminį ketinančiam įsigyti vartotojui, įskaitant ir tuos atvejus, kai perkama elektroniniu būdu.**

2. Prekės ženklai arba įmonės pavadinimas gali būti rašomi prieš pat 5, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytus pavadinimus ir apibūdinimus, arba iš karto po jų.

Tačiau jeigu prekės ženkle arba įmonės pavadinime, vartojamuose kaip vienas žodis, kaip būdvardis arba šaknis, yra vienas iš I priede išvardytų pavadinimų arba žodžių, kuriuos galima su jais supainioti, toks prekės ženklas arba pavadinimas turi būti rašomas prieš pat 5, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytus pavadinimus ir apibūdinimus arba iš karto po jų.

Kita informacija visada nurodoma atskirai.

3. Ženklinama **bet kuria oficialiąja Sąjungos kalba, kuri lengvai suprantama galutiniams vartotojams valstybėje narėje, kurioje tekstilės gaminiai tiekiami rinkai. Tam tikrais atvejais tekstilės pluoštų pavadinimai gali būti pakeisti suprantamais ne kalba pagrįstais simboliniais ženklais arba pateikiami kartu su jais.**

Kai siuvimui, adymui ar siuvinėjimui skirti siūlai teikiami ritėmis, sruogomis, kamuoliais ar kitokiais nedideliais kiekiais, taikoma pirmoji šio punkto pastraipa ženklinant bendrąją etiketę, kaip nurodyta 16 straipsnio 3 dalyje. **Kai tokie gaminiai atskirai parduodami galutiniam vartotojui, jie gali būti ženklinami bet kuria oficialiąja Sąjungos kalba, su sąlyga, kad jie yra paženklininti ir bendrąja etikete. Tam tikrais atvejais tekstilės pluoštų pavadinimai gali būti pakeisti suprantamais ne kalba pagrįstais simboliniais ženklais arba pateikiami kartu su jais.**

Vadovaudamasi 24, 25 ir 26 straipsniais Komisija priima deleguotus teisės aktus, kuriuose nustato išsamias šioje dalyje nurodytų simbolių naudojimo sąlygas.

14 straipsnis

Daugiakomponentiniai tekstilės gaminiai

1. Bet kuris tekstilės gaminytis, sudarytas iš dviejų arba daugiau komponentų, turi turėti etiketę, kurioje būtų nurodyta kiekvieno komponento pluošto sudėtis.

Toks ženklavimas nėra privalomas tiems komponentams, kurie sudaro mažiau kaip 30 % visos produkto masės, išskyrus pagrindinį pamušalą.

2. Jei du arba daugiau tekstilės gaminių yra tos pačios pluošto sudėties ir paprastai sudaro vieną vienetą, juos galima ženklinti tik viena etikete.

15 straipsnis

Specialiosios nuostatos

IV priede išvardytų gaminių pluoštų sudėtis nurodoma laikantis tame priede pateiktų ženklavimo etikete taisyklių.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

16 straipsnis

Nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Nukrypstant nuo 12, 13 ir 14 straipsnių nuostatų taikomos šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos taisyklės.

Bet kuriuo atveju, šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyti gaminiai tiekiami rinkai taip, kad galutinis vartotojas galėtų gauti išsamią informaciją apie tų produktų sudėtį.

2. Tekstilės gaminių, išvardytų V priede, etiketėse ar žymenyse **tekstilės** pluoštų pavadinimų arba sudėties nurodyti nereikalaujama.

Vis dėlto jeigu prekės ženkle arba įmonės pavadinime, vartojamuose kaip vienas žodis, kaip būdvardis arba šaknis, yra vienas iš I priede išardytų pavadinimų arba žodžių, kuriuos galima su jais supainioti, taikomos 12, 13 ir 14 straipsnių nuostatos.

3. Jeigu VI priede išvardyti tekstilės gaminiai yra vienodos rūšies ir sudėties, juos galima tiekti **rinkai** kartu su bendra etikete.

4. Metrais parduodamų tekstilės gaminių sudėtį galima nurodyti ant tiekiamos **rinkai** atraižos arba rietimo.

3 skyrius

Rinkos priežiūra ■

17 straipsnis

Rinkos priežiūrai taikomos nuostatos

1. Vadovaudamasi **šiuo reglamentu**, rinkos priežiūros institucijos tikrina, ar tekstilės gaminių sudėtis atitinka pateiktą informaciją apie šių gaminių sudėtį.

2. **Siekiant nustatyti tekstilės gaminių pluoštų sudėtį**, 1 dalyje nurodyti tikrinimai atliekami taikant VIII priede išvardytus metodus **arba suderintus standartus**.

Tam 7, 8 ir 9 straipsniuose minėta pluošto sudėtis procentais nustatoma taikant kiekvieno pluošto nusausintai masei IX priede nustatytus sutartinius dydžius, pašalinus VII priede išvardytus komponentus.

Nustatant 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodyto pluošto sudėtį, į VII priede išvardytus elementus neatsižvelgiama.

3. Bet kuri laboratorija, **kurią valstybės narės valdžios institucijos akreditavo ir patvirtino atlikti tekstilės mišinių bandymus**, kuriems nėra visoje **Sąjungoje** taikomo vienodo analizės metodo, tokių mišinių **pluošto** sudėtį turi nustatyti ■ analizės ataskaitoje nurodydama gautą rezultatą, **taikytą metodą** ir **to** metodo tikslumo laipsnį.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

18 straipsnis

Nuokrypiai

1. Nustatant galutiniam vartotojui skirtų tekstilės gaminių sudėtį, taikomi 2, 3 ir 4 dalyse nustatyti nuokrypiai.

2. Pašalinių pluoštų dalies, kuri turi būti nurodyta pagal 9 straipsnį, nurodyti nereikia, jeigu tų pluoštų dalis procentais nesiekia:

a) 2 % visos tekstilės gaminio masės, jeigu šis kiekis yra grindžiamas **tuo, kad pagal geros gamybos praktiką yra techniniu požiūriu neišvengiamas**, o ne pridamas kaip įprasta;

b) **taikant tą pačią sąlygą**, 5 % visos gaminio masės iškarštiesiems tekstilės produktams.

Šios dalies b punktas taikomas nepažeidžiant 8 straipsnio 3 dalies.

3. Leidžiamas 3 % nuokrypis nuo gamintojo pagal 9 straipsnį nurodytos ir atlikus 17 straipsnyje numatytą analizę nustatytos pluošto dalies procentais visos etiketėje išvardytų pluoštų masės atžvilgiu. Toks nuokrypis taip pat taikomas:

a) pluoštams, kurie išvardyti pagal 9 straipsnio 2 dalį nenurodant jų dalies procentais;

b) vilnos, nurodytos 8 straipsnio 2 dalies b punkte, daliai procentais.

Atliekant analizę, leistini nuokrypiai apskaičiuojami atskirai. Visa masė, į kurią turi būti atsižvelgiama, apskaičiuojant šioje dalyje nurodytą leistiną nuokrypį, yra laikoma visa gatavo gaminio pluoštų masė, atėmus pašalinių pluoštų masę, apskaičiuotą taikant 2 dalyje nurodytą leistiną nuokrypį.

Leistinus nuokrypius, nurodytus 2 ir 3 dalyse, leidžiama sudėti tik tuo atveju, jeigu bet kokie pašaliniai pluoštai, nustatyti analizės, atliktos taikant 2 dalyje nurodytą leistiną dydį, metu, pasirodo esantys to paties cheminio tipo, kaip vienas ar keli etiketėje nurodyti pluoštai.

4. Jeigu tam tikrų gaminių gamybos procesas sąlygoja didesnius nuokrypius, negu nurodytieji 2 ir 3 dalyse, tokius didesnius nuokrypius Komisija gali leisti tik išskirtiniais atvejais, patikrinusi produkto atitiktį pagal 17 straipsnio 1 dalį ir kai gamintojas pateikia tinkamą pateisinimą.

Gamintojas teikia prašymą, nurodydamas pakankamas priežastis ir išskirtinių gamybos aplinkybių įrodymą.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

4 skyrius

Tekstilės gaminių kilmės nuoroda

19 straipsnis

Iš trečiųjų valstybių importuojamų tekstilės gaminių kilmės nuoroda

1. Šiame straipsnyje terminai „kilmė“ arba „kilęs iš“ apibūdina nelengvatinę kilmę pagal 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 450/2008, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (Modernizuotas muitinės kodeksas) ⁽¹⁾, 35 ir 36 straipsnius.
2. Vadovaujantis šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis iš trečiųjų valstybių importuotų tekstilės gaminių, išskyrus tuos, kurie kilę iš Turkijos ir iš Europos ekonominės erdvės susitarimą pasirašiusių šalių, importui arba teikimui rinkai taikomas kilmės ženklavimas.
3. Tokių gaminių etiketėje turi būti nurodyta tekstilės gaminių kilmės valstybė. Tais atvejais, kai gaminiai supakuoti, nuoroda pateikiama atskirai ant pakuotės. Kilmės valstybės nuoroda negali būti pakeista atitinkama nuoroda pridėtuose komerciniuose dokumentuose.
4. Vadovaudamasi 24, 25 ir 26 straipsniais, Komisija gali priimti deleguotus teisės aktus, pagal kuriuos nustatomi atvejai, kai vietoj gaminių ženklavimo etiketėmis kilmės nuorodą leidžiama pateikti ant pakuotės. Tai ypač gali būti tokie atvejai, kai gaminiai dažniausiai pasiekia galutinį vartotoją savo įprastinėje pakuotėje.
5. Tekstilės gaminių kilmė nurodoma vartojant žodį „pagaminta“ kartu su kilmės valstybės pavadinimu. Gali būti ženklinama bet kuria oficialiąja Europos Sąjungos kalba, kuri lengvai suprantama galutiniams vartotojams toje valstybėje narėje, kurioje šie gaminiai bus tiekiami rinkai.
6. Kilmė žymima aiškiai įskaitomais ir neištrinamais rašmenimis; ji turi būti matoma įprastai naudojant gaminį, aiškiai skirtis nuo kitos informacijos ir pateikiama tokiu būdu, kuris nei klaidina, nei gaminio kilmės požiūriu gali sudaryti klaidingą įspūdį.
7. Importo metu tekstilės gaminiai turi būti paženklinami etiketėmis, kaip tai yra reikalaujama. Toks ženklavimas negali būti pašalintas ar sugadintas iki gaminių neparduoti galutiniam vartotojui ar naudotojui.

20 straipsnis

Kitų tekstilės gaminių kilmės nuoroda

1. Kai ant etiketės nurodyta kitų, nei minimų 19 straipsnyje, tekstilės gaminių kilmė, tokiai nuorodai taikomos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos.
2. Manoma, kad gaminys kilo iš tos valstybės, kurioje buvo vykdomi bent du toliau išvardyti gamybos etapai:

— verpimas;

— audimas;

— apdaila;

— siuvimas.

⁽¹⁾ OL L 145, 2008 6 4, p. 1.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

3. Tekstilės gaminio etiketėje gali būti rašoma, kad visas gaminy yra kilęs iš tam tikros valstybės tik jeigu šioje valstybėje buvo vykdyti visi 2 dalyje išvardyti gamybos etapai.
4. Gaminio kilmė nurodoma vartojant žodį „pagaminta“ kartu su kilmės valstybės pavadinimu. Gali būti ženklinama bet kuria oficialiųjų Europos Sąjungos kalba, kuri yra lengvai suprantama galutiniams vartotojams toje valstybėje narėje, kurioje šie gaminiai bus tiekiami rinkai.
5. Kilmė žymima aiškiai įskaitomais ir neištrinamais rašmenimis; ji turi būti matoma įprastai naudojant gaminį, aiškiai skirtis nuo kitos informacijos ir pateikiama tokiu būdu, kuris nei klaidina, nei gaminio kilmės požiūriu gali sudaryti klaidingą įspūdį.

21 straipsnis

Deleguoti teisės aktai

Vadovaudamasi 24, 25 ir 26 straipsniais, Komisija gali priimti deleguotus teisės aktus, siekdama:

- nustatyti išsamią kilmės ženkinimo etiketėmis formą ir sąlygas;
- nustatyti visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis terminų, kurie aiškiai apibrėžtų, kad gaminiai kilę iš etiketėje nurodytos valstybės, sąrašą;
- apibrėžti atvejus, kai dažniausiai vartojamos santrumpos aiškiai apibūdintų kilmės valstybę ir galėtų būti naudojamos pagal šį reglamentą;
- apibrėžti atvejus, kai dėl techninių ar ekonominių priežasčių gaminių neįmanoma arba nereikia ženklinti etiketėmis;
- apibrėžti kitas taisykles, kurių gali prireikti tuo atveju, jei būtų pripažinta, kad gaminiai neatitinka šio reglamento nuostatų.

22 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Pripažįstama, kad 19 straipsnyje išvardyti tekstilės gaminiai neatitinka šio reglamento nuostatų, jeigu:
 - jie neturi kilmės ženkinimo;
 - jų kilmės ženkinimas nesutampa su gaminių kilme;
 - jų kilmės ženkinimas pakeistas ar pašalintas ar kitaip sugadintas, išskyrus tuos atvejus, kai jį reikėjo pataisyti pagal šio straipsnio 5 dalį.
2. Pripažįstama, kad tekstilės gaminiai, išskyrus 19 straipsnyje išvardytus tekstilės gaminius, neatitinka šio reglamento nuostatų, jeigu:
 - jų kilmės ženkinimas nesutampa su gaminių kilme;
 - jų kilmės ženkinimas pakeistas ar pašalintas arba kitaip sugadintas, išskyrus tuos atvejus, kai jį reikėjo pataisyti pagal šio straipsnio 5 dalį.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

3. Vadovaudamasi 24, 25 ir 26 straipsniais, Komisija priima deleguotus teisės aktus, susijusius su deklaracijomis ir pagrindžiamaisiais dokumentais, kuriais galima remtis siekiant įrodyti atitiktį šiam reglamentui.

4. Valstybės narės turi nustatyti už šio reglamento pažeidimus taikytinų sankcijų taisykles ir imtis visų būtinų priemonių užtikrinti jų įgyvendinimą. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios. Valstybės narės ... (*) praneša Komisijai apie tokias nuostatas ir nedelsdamos praneša apie bet kokius vėlesnius su jomis susijusius pakeitimus.

5. Jei gaminiai neatitinka šio reglamento nuostatų, valstybės narės taip pat priima būtinas priemones, kad gaminių savininkas arba kitas už juos atsakingas asmuo pagal šio reglamento nuostatas būtų įpareigotas savo lėšomis tuos gaminius paženklinti etiketėmis.

6. Jei tai yra būtina veiksmingam šio reglamento taikymui, kompetentingos institucijos gali keisti duomenimis, gautais atitikties šiam reglamentui kontrolės metu, taip pat ir su valdžios institucijomis ir kitais asmenimis arba organizacijomis, kurioms valstybės narės suteikė įgaliojimus pagal 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje⁽¹⁾ 11 straipsnį.

5 skyrius

Baigiamosios nuostatos

23 straipsnis

Suderinimas su technikos pažanga

Komisija, naudodamasi teise priimti deleguotus teisės aktus pagal 24 straipsnį, bei laikydamasi 25 ir 26 straipsniuose nustatytų sąlygų, priima I, II, IV, V, VI, VII, VIII ir IX priedų pakeitimus, būtinus tiems priedams suderinti su technikos pažanga.

24 straipsnis

Delegavimas

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti 11, 13, 19, 21, 22 ir 23 straipsniuose nurodytus deleguotus teisės aktus penkerių metų laikotarpiui nuo ... (**). Komisija pateikia ataskaitą dėl deleguotų įgaliojimų ne vėliau kaip likus šešiesiems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos. Prireikus, prie šios ataskaitos pridėdamas teisėkūros pasiūlymas dėl įgaliojimų delegavimo termino pratęsimo.

2. Kai tik Komisija priima deleguotą teisės aktą, apie tai ji tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

25 straipsnis

Delegavimo atšaukimas

Europos Parlamentas arba Taryba gali atšaukti 11, 13, 19, 21, 22 ir 23 straipsniuose nurodytą įgaliojimų delegavimą.

(*) Devyni mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

(¹) OL L 149, 2005 6 11, p. 22.

(**) Šio reglamento įsigaliojimo diena.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

26 straipsnis

Prieštaravimai dėl deleguotų teisės aktų

1. Europos Parlamentas arba Taryba gali pareikšti prieštaravimus dėl deleguoto teisės akto per tris mėnesius nuo pranešimo dienos.

Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiams.

2. Jeigu praėjus 1 dalyje nurodytam laikotarpiui, nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareišė prieštaravimų dėl deleguoto teisės akto arba ir Europos Parlamentas, ir Taryba informavo, kad nepareikš prieštaravimų, deleguotas teisės aktas skelbiamas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir įsigalioja jo nuostatose nurodytą dieną.

■

27 straipsnis

Ataskaitos

Ne vėliau kaip ... (*) Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą, kurioje daugiausiai dėmesio skiriama naujų **tekstilės** pluoštų pavadinimų paraiškoms ir jų patvirtinimui ir, **prireikus, pateikia teisėkūros pasiūlymą.**

28 straipsnis

Peržiūra

1. Iki ... (***) Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl galimų naujų ženklavimo reikalavimų nustatymo ES lygiu siekiant pateikti vartotojams tikslią, susijusią, aiškią ir palyginamą informaciją apie tekstilės gaminių savybes. Ši ataskaita turi būti grindžiama plataus masto konsultacijomis su visais suinteresuotais subjektais, vartotojų nuomonės tyrimais ir išsamia ekonominės naudos analize, ir, **prireikus, kartu su šia ataskaita turėtų būti pateikiami teisėkūros pasiūlymai. Ataskaitoje, inter alia, turi būti nagrinėjami šie klausimai:**

- **suderinta gaminių priežiūros ženklavimo sistema;**
- **aprangos ir avalynės ženklavimo vienodo dydžio etiketėmis sistema ES mastu;**
- **bet kokių potencialiai pavojingų arba alerginių poveikį turinčių komponentų, naudojamų tekstilės produktų gamybos ar perdirbimo procesuose, nurodymas;**
- **ekologinis ženklavimas, susijęs su tekstilės gaminių ekologinėmis savybėmis ir darnia gamyba;**
- **socialinis ženklavimas siekiant informuoti vartotojus apie socialines sąlygas, kuriomis tekstilės gaminyje buvo pagamintas;**
- **įspėjamasis ženklavimas, susijęs su tekstilės gaminių degumo savybėmis, ypač greitai užsiliepsnojančių drabužių atveju;**
- **elektroninis ženklavimas, įskaitant radijo dažnių atpažinimą (RDA);**

(*) Treji metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

(**) Dveji metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- identifikacijos numerio etiketėje nurodymas; numeris naudojamas ieškant papildomos reikalingos informacijos apie gaminį, pvz., internete;
- universalių nekalbinių simbolių žymėjimas tekstilės produkto gamyboje naudojamiems pluoštams identifikuoti; tokie simboliai leidžia vartotojui nesunkiai suprasti gaminio sudėtį ir ypač tai, ar buvo naudotas natūralus ar sintetinis pluoštas.

2. Ne vėliau kaip ... (*) Komisija turi atlikti tyrimą siekdama nustatyti, ar tekstilės produktų gamybos arba perdavimo metu naudojamos medžiagos gali kelti pavojų žmonių sveikatai. Šiame tyrime visų pirma, turi būti vertinama, ar yra priežastinis ryšys tarp alerginių reakcijų ir tekstilės gaminiuose naudojamų sintetinių pluoštų, dažiklių, biocidų, konservantų ar nanodalelių. Šiame tyrime remiamasi moksliniais įrodymais ir atsižvelgiama į rinkos priežiūros veiklos rezultatus. Remdamasi šiuo tyrimu, Komisija pagrįstais atvejais parengia teisėkūros pasiūlymus, kuriais būtų siekiama uždrausti arba apriboti potencialiai pavojingų medžiagų naudojimą tekstilės produktų gamyboje ir kurie atitiktų atitinkamus ES teisės aktus.

29 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Tekstilės gaminiai, atitinkantys Direktyvos 2008/121/EB nuostatas ir pateikti į rinką iki ... (**), gali toliau būti pateikiami į rinką iki ... (***)

30 straipsnis

Panaikinimas

Direktyvos 73/44/EEB, 96/73/EB ir **2008/121/EB** panaikinamos nuo ... (****).

Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal X priede pateiktą atitikties lentelę.

31 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

(*) Dveji metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

(**) Šeši mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

(***) Dveji su puse metų nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

(****) Šio reglamento įsigaliojimo diena.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

I PRIEDAS

TEKSTILĖS PLUOŠTŲ LENTELE

Kiekis	Pavadinimas	Pluošto apibūdinimas
1	vilna	avies arba ėriukų (<i>Ovis aries</i>) vilnų pluoštai arba avies arba ėriukų vilnų pluoštų mišiniai ir 2 pozicijoje nurodytų gyvūnų plaukų mišiniai
2	alpakos, lamos, kupranugario, kašmyro, moherio, angoros, vikūnijės, joko, guanako, kašgoros, bebro, ūdros. Gali būti vartojama su terminu „vilna“, arba „plaukai“.	šių gyvūnų plaukai: alpakos, lamos, kupranugario, kašmyro, moherio, angoros, vikūnijės, joko, guanako, kašgoros, bebro, ūdros
3	gyvūnų plaukai arba ašutai, nebūtinai įvardinant gyvūno rūšį (pvz., galvijų plaukai, paprastosios ožkos plaukai, ašutai)	1 ir 2 pozicijoje nepaminėtų įvairių gyvūnų plaukai
4	šilkas	pluoštas, išskiriamas tikrai šilkaverpių vabzdžių
5	medvilnė	pluoštas, gaunamas iš medvilnės augalo (<i>Gossypium</i>) sėklų dėžučių
6	kapokas	pluoštas, gaunamas iš kapoko (<i>Ceiba pentandra</i>) vaisiaus vidaus
7	linas	pluoštas, gaunamas iš linų (<i>Linum usitatissimum</i>) stiebų
8	tikrosios kanapės	pluoštas, gaunamas iš kanapės (<i>Cannabis sativa</i>) luobo
9	džiutas	pluoštas, gaunamas iš <i>Corchorus olitorius</i> ir <i>Corchorus capsularis</i> luobo. Šiame reglamente džiutu yra laikomi luobiniai pluoštai, gaunami iš šių rūšių: <i>Hibiscus cannabinus</i> , <i>Hibiscus sabdariffa</i> , <i>Abutilon avicennae</i> , <i>Urena lobata</i> , <i>Urena sinuata</i>
10	abaka (Manilos kanapė)	pluoštas, gaunamas iš <i>Musa textilis</i> lapamakščių
11	alfa	pluoštas, gaunamas iš <i>Stipa tenacissima</i> lapų
12	koiras (kokoso riešutas)	pluoštas, gaunamas iš <i>Cocos nucifera</i> vaisių
13	spartina	pluoštas, gaunamas iš <i>Cytisus scoparius</i> ir (arba) <i>Spartium Junceum</i> lapų
14	ramė	pluoštas, gaunamas iš <i>Boehmeria nivea</i> ir <i>Boehmeria tenacissima</i> stiebų
15	sizalis	pluoštas, gaunamas iš <i>Agave sisalana</i> lapų
16	sunas	pluoštas, gaunamas iš <i>Crotalaria juncea</i> stiebų
17	henekenas	pluoštas, gaunamas iš <i>Agave Fourcroydes</i> lapų
18	magėjus	pluoštas, gaunamas iš <i>Agave Cantala</i> lapų
19	acetatinis	celiuliozės acetato pluoštas, kuriame yra nuo 74 % iki 92 % acetilintų hidroksilo grupių

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Kiekis	Pavadinimas	Pluošto apibūdinimas
20	alginatas	pluoštas, gaunamas iš alginato rūgšties metalų druskų
21	vario amoniakinis pluoštas	regeneruotos celiuliozės pluoštas (<i>cupramonium rayon</i>), gaunamas vario amoniakinimo procesu
22	modalinis	regeneruotos celiuliozės pluoštas, gautas modifikuojant viskozę, pasižymintis didele trūkimo jėga ir dideliu modulių šlapiame būvyje. Kondicionuoto pluošto trūkimo jėga (B_C) ir jėga (B_M), reikalinga, kad būtų pasiekta 5 % išsisa šlapiame būvyje, yra: B_C (CN) $\geq 1,3 \sqrt{T} + 2 T$, B_M (CN) $\geq 0,5 \sqrt{T}$, čia T reiškia vidutinį ilginį tankį deciteksais
23	baltyminis	pluoštas, gaunamas iš chemikalais regeneruotų ir stabilizuotų natūralių baltyminių medžiagų
24	triacetatinis	celiuliozės acetato pluoštas, turintis ne mažiau kaip 92 % acetilintų hidroksilo grupių
25	viskozė	regeneruotos celiuliozės pluoštas, gaunamas elementaraus ir štapelio pluošto viskozės gamybos procesu
26	akrilinis	pluoštas, sudarytas iš linijinių makromolekulių, kurių grandinėje yra mažiausiai 85 % masės akrilnitrilinių segmentų
27	chloringasis pluoštas	pluoštas, suformuotas iš linijinių makromolekulių, kurių grandinėje daugiau negu 50 % masės sudaro vinilchlorido arba vinilidenchlorido monomerinės grandys
28	fluoringasis pluoštas	pluoštas, suformuotas iš linijinių makromolekulių, sudarytų iš alifatinių anglies fluorida monomerų
29	modakrilinis	pluoštas, suformuotas iš linijinių makromolekulių, kurių grandinėje yra nuo 50 % iki 85 % (masės) akrilnitrilo segmentų
30	poliamidinis pluoštas arba nailonas	pluoštas, suformuotas iš sintetinių linijinių makromolekulių, turinčių grandinėje pasikartojančių amido jungčių, iš kurių ne mažiau kaip 85 % yra susijungę į alifatinis ar ciklo-alifatinis junginius
31	aramidinis	pluoštas, sudarytas iš sintetinių linijinių makromolekulių, kurias sudaro aromatinės grupės, sujungtos amidų ar imidų jungtimis, iš kurių ne mažiau kaip 85 % yra tiesiogiai sujungtos į du aromatinis žiedus ir kur imido jungčių, jei pastarųjų yra, nėra daugiau nei amido jungčių
32	poliimidinis	pluoštas, sudarytas iš sintetinių linijinių makromolekulių, kurių grandinėje yra pasikartojančių imido segmentų
33	lajocelis	regeneruotas celiuliozės pluoštas, gaunamas tirpinimo ir verpimo organiniame tirpiklyje būdu (organinių chemikalų ir vandens mišinys), nesusidarant šalutiniams dariniams
34	polilaktidas	pluoštas, suformuotas iš linijinių makromolekulių, kurių grandinėje ne mažiau kaip 85 % (masės) sudaro pieno rūgšties esterio segmentų, gautų iš natūraliai esančių cukrų, ir kurio lydymosi temperatūra ne mažesnė kaip 135 °C
35	poliesteris	pluoštas, suformuotas iš linijinių makromolekulių, kurių grandinėje ne mažiau kaip 85 % (masės) sudaro diolio esteris ir tereftalio rūgštis

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Kiekis	Pavadinimas	Pluošto apibūdinimas
36	polietileninis	pluoštas, suformuotas iš nepakeisto prisotinto alifatinio angliavandenilio linijinių makromolekulių
37	polipropileninis	pluoštas, suformuotas iš prisotinto alifatinio angliavandenilio linijinių makromolekulių, kuriose vienas anglies atomas iš dviejų turi izoterinėje padėtyje esančią šoninę metilo grupę ir neturi jokių kitų pakaitų
38	polikarbamidinis	pluoštas, suformuotas iš linijinių makromolekulių, kurių grandinėje yra pasikartojančių funkcinų ureileno (NH-CO-NH) grupių
39	poliuretaninis	pluoštas, suformuotas iš linijinių makromolekulių, sudarytų iš pasikartojančių funkcinų uretano grupių
40	vinilalinis	pluoštas, suformuotas iš linijinių makromolekulių, kurių grandinės yra sudarytos iš skirtingu laipsniu acetalinto poli(vinilo alkoholio)
41	trivinilinis	pluoštas, suformuotas iš akrilnitrilo terpolimero, chlorinto vinilo monomero ir tretinio vinilo monomero, kurių nė vienas nesudaro 50 % visos masės
42	elastodieninis	elastinis pluoštas iš natūralaus arba sintetinio poliizopreno arba sudarytas iš vieno ar daugiau diolefinų, polimerizuotų su vienu ar daugiau vinilo monomerų, arba be jų ir kuris, ištempus jį iki ilgio, trigubai viršijančio jo pradinį ilgį, paleistas greitai ir visiškai susitraukia iki savo pradinio ilgio
43	elastano	elastinis pluoštas, kurį sudaro ne mažiau kaip 85 % (masės) poliuretano segmentų ir kuris, ištempus jį iki ilgio, trigubai viršijančio jo pradinį ilgį, paleistas greitai ir visiškai susitraukia iki savo pradinio ilgio
44	stiklo pluoštas	pluoštas, pagamintas iš stiklo
45	pavadinimas, atitinkantis pluoštus sudarančios medžiagos pavadinimą, pvz., metalo (metalinis, metalizuotas), asbesto, popieriaus, vartojamas atskirai ar kartu su žodžiais „siūlas“ arba „pluoštas“	pluoštai, gaunami iš įvairių arba pirmiau reglamente nemintų medžiagų
46	elastomultiesteris	pluoštas, suformuotas sąveikaujant dviem arba daugiau cheminiu atžvilgiu skirtingoms linijinėms makromolekulėms, esančioms dviejose arba daugiau nevienodų fazių (iš jų nė viena nesudaro daugiau nei 85 % masės), kurios kaip dominuojantį funkcinį elementą (ne mažiau nei 85 %) turi esterio grupes, ir kuris tinkamai apdorotas ir ištemptas iki ilgio, pusantro karto viršijančio jo pradinį ilgį, paleistas susitraukia greitai ir beveik iki savo pradinio ilgio
47	elastolefinas	pluoštas, sudarytas iš mažiausiai 95 % (masės) makromolekulių, iš dalies susijungusių skersiniais ryšiais, suformuotas iš metileno ir mažiausiai vieno kitokio olefino ir kuris, ištemptas iki ilgio, pusantro karto viršijančio jo pradinį ilgį, paleistas susitraukia greitai ir iki savo pradinio ilgio
48	melaminas	pluoštas, kurį sudaro ne mažiau kaip 85 % masės erdvinės struktūros makromolekulių, sudarytų iš melamino darinių

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

II PRIEDAS

TECHNINIAMS DOKUMENTAMS TAIKOMI MINIMALŪS REIKALAVIMAI, TEIKIANT PARAIŠKĄ NAUJAM **TEKSTILĖS** PLUOŠTO PAVADINIMUI

(6 straipsnis)

Techniniuose dokumentuose, kuriuose siūloma naują **tekstilės** pluošto pavadinimą įtraukti į I priedą ir kurie nurodyti 6 straipsnyje, pateikiama bent ši informacija:

— Siūlomas pluošto pavadinimas;

siūlomas pavadinimas turi būti susijęs su chemine sudėtimi ir prirėkus iš jo gali būti gaunama informacija apie pluošto savybes. Siūlomas pavadinimas turi būti nesaugomas pagal autorių teises ir neturi būti susijęs su gamintoju.

— Siūlomas pluošto apibūdinimas;

Naujo pluošto apibūdinime minimas savybes, pvz., elastiškumas, turi būti įmanoma patikrinti bandymų metodais, kurie turi būti pateikti techniniuose dokumentuose, pateikiamuose kartu su eksperimentiniais analizės rezultatais.

— Pluošto nustatymas: cheminė formulė, skirtumai, palyginti su esamais pluoštais, jei svarbu – išsamūs duomenys, pvz., lydymosi temperatūra, tankis, lūžio rodiklis, degumas ir FTIR spektras.

— Siūlomi sutartiniai dydžiai;

— Pakankamai tiksliai sukurti nustatymo ir kiekybinio vertinimo metodai, įskaitant pakankamus eksperimentinius duomenis;

Pareiškėjas įvertina galimybę taikyti šio reglamento VIII priede išvardytus metodus, kad išanalizuotų labiausiai tikėtinus komercinius naujojo pluošto ir kitų pluoštų mišinius ir siūlo bent vieną iš tų metodų. Jei taikomas toks metodas, kai pluoštas gali būti laikomas netirpiu komponentu, pareiškėjas vertina naujo pluošto masės korekcijos koeficientą. Visi eksperimentiniai duomenys pateikiami su paraiška.

Jei šiame reglamente išardyti metodai netinka, pareiškėjas nurodo atitinkamas priežastis ir pasiūlo naują metodą.

Paraiškoje pateikiami visi siūlomų metodų eksperimentiniai duomenys. Dokumentuose pateikiami duomenys apie metodų tikslumą, tvirtumą ir galimybę juos pakartoti.

— **Testų, atliktų pagal atitinkamus ES teisės aktus siekiant įvertinti galimas alergines reakcijas ar kitokio pobūdžio neigiamą naujo pluošto poveikį žmonių sveikatai, rezultatai;**

— Kita su paraiška pateikiama informacija: gamybos procesas, reikšmė vartotojams;

— Gamintojas arba jo atstovas pateikia naujo gryno pluošto ir atitinkamų pluošto mišinių reprezentacinius bandinius, kad Komisijai paprašius būtų galima patvirtinti siūlomus nustatymo ir kiekybinio vertinimo metodus;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

III PRIEDAS

8 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTI PAVADINIMAI

bulgarų kalba: „необработена вълна“,
ispanų kalba: „lana virgen“ arba „lana de esquilado“,
čekų kalba: „střížní vlna“,
danų kalba: „ren, ny uld“,
vokiečių kalba: „Schurwolle“,
estų kalba: „uus vill“,
airių kalba: „olann lomra“,
graikų kalba: „παρθένο μαλλι“,
anglų kalba: „fleece wool“ arba „virgin wool“,
prancūzų kalba: „laine vierge“ arba „laine de tonte“,
italų kalba: „lana vergine“ arba „lana di tosa“,
latvių kalba: „pirmlietojuma vilna“ arba „cirptā vilna“,
lietuvių kalba: „natūralioji vilna“,
vengrų kalba: „élőgyapjú“,
maltiečių kalba: „suf vergni“,
olandų kalba: „scheerwol“,
lenkų kalba: „żywa wełna“,
portugalų kalba: „lã virgem“,
rumunų kalba: „lână virgină“,
slovakų kalba: „střížná vlna“,
slovėnų kalba: „runska volna“,
suomių kalba: „uusi villa“,
švedų kalba: „ren ull“.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

IV PRIEDAS

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS DĖL TAM TIKRŲ GAMINIŲ ŽENKLINIMO

(15 straipsnis)

Gaminiai	Ženklavimo nuostatos
1. Šie korsetiniai gaminiai	Etiketėje nurodoma pluošto sudėtis nurodant viso gaminio sudėtį arba bendroje etiketėje arba atskirai išvardijant šių gaminių komponentus:
a) liemenėlės	kaušelių vidaus ir išorės medžiagos ir nugarinės dalies;
b) korsetai	priekio, užpakalinės dalies ir šoniniams standinantiesiems intarpams;
c) gracijos	kaušelių išorės ir vidaus medžiagoms, priekio ir užpakalinės dalies standinantiesiems intarpams bei šoniniams intarpams.
2. Kiti pirmiau neminti korsetiniai gaminiai	Etiketėje nurodoma pluošto sudėtis nurodant viso gaminio sudėtį arba bendroje etiketėje arba atskirai išvardijant įvairius gaminių komponentus. Neprivaloma ženklinti tų komponentų, kurie sudaro mažiau kaip 10 % visos gaminio masės.
3. Visi korsetiniai gaminiai	Atskiras korsetinių gaminių įvairių dalių ženklavimas etiketėmis turi būti toks, kad galutinis vartotojas galėtų lengvai suprasti, kurią gaminio dalį apibūdina duomenys etiketėje.
4. Ėsdinimo būdu marginti tekstilės gaminiai	Nurodoma viso gaminio pluošto sudėtis; gali būti atskirai nurodyta medžiagos pagrindo ir ėsdintos dalies sudėtis. Nurodomi šių komponentų pavadinimai.
5. Siuvinėti tekstilės gaminiai	Nurodoma viso gaminio pluošto sudėtis; gali būti atskirai nurodyta medžiagos pagrindo ir siuvinėjimo siūlų sudėtis. Nurodomi šių komponentų pavadinimai. Taip ženklinti privaloma tik siuvinėtas dalis, kurios sudaro ne mažiau kaip 10 % viso gaminio paviršiaus.
6. Siūlai, kurių šerdis ir apvalkalas yra iš skirtingų pluoštų ir kurie tiekiami rinkai vartotojams	Nurodoma viso gaminio pluošto sudėtis; gali būti atskirai nurodyta šerdies ir apvalkalo sudėtis. Nurodomi šių komponentų pavadinimai.
7. Aksomas ir pliušas arba į aksomą ir pliušą panašūs tekstilės gaminiai	Nurodoma viso gaminio pluošto sudėtis; jei gaminyje aiškiai atskiriami iš skirtingų pluoštų suformuoti pagrindas ir naudojamas paviršius, gali būti atskirai nurodyta šių dalių pluošto sudėtis. Nurodomi šių komponentų pavadinimai.
8. Grindų dangos ir kilimai, kurių pagrindą ir naudojamąjį paviršių sudaro skirtingi pluoštai	Sudėtis gali būti pateikiama nurodant tik tai naudojamojo paviršiaus sudėtį. Nurodomas naudojamojo paviršiaus pavadinimas.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

V PRIEDAS

GAMINIAI, KURIŲ NEPRIVALOMA ŽENKLINTI AR ŽYMĖTI

(16 straipsnio 2 dalis)

1. Rankovės prilaikančios juostos
2. Tekstiliniai laikrodžių dirželiai
3. Etiketės ir emblemos
4. Kimšti prikaistuvių laikikliai iš tekstilės medžiagų
5. Kavinukų apdangalai
6. Arbatinių apdangalai
7. Antrankoviai
8. Movos iš nepūkinės medžiagos
9. Dirbtinės gėlės
10. Pagalvėlės adatoms
11. Tapybiniais raštais dekoruota drobė
12. Tekstilės produktai pagrindo ir pamušalo medžiagoms bei sutvirtinimams
- █
13. Seni gatavi tekstilės produktai, kai tai aiškiai nurodyta
14. Getrai
15. Naudotos pakavimo priemonės, parduodamos kaip naudotos
- █
16. Minkštos, be sukietinto pagrindo, talpos ir pakinktai iš tekstilės medžiagų
17. Kelionės reikmenys iš tekstilės
18. Rankomis siuvinėti gobelenai, baigti arba nebaigti, ir jų gamybai reikalingos medžiagos, įskaitant siuvinėjimo siūlus, parduodamus atskirai nuo drobės ir specialiai pritaikytus tokiam siuvinėjimui
19. Užtrauktukai
20. Tekstile aptrauktos sagos ir sagtys
21. Knygų aplankai iš tekstilės medžiagų
- █

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

22. Avalynės tekstilinės dalys, išskyrus šiltą pamušalą
 23. Iš kelių komponentų sudaryti stalo užtiesalai, kurių paviršiaus plotas ne didesnis kaip 500 cm²
 24. Orkaitės pirštinės ir šluostės
 25. Kiaušinių gaubtai
 26. Kosmetinės
 27. Tabokinės iš tekstilės pluoštų
 28. Akinių, cigarečių ir cigarų, žiebtuvėlių ir šukų dėklai iš tekstilės pluoštų
 29. Sporto saugos reikmenys, išskyrus pirštines
 30. Tualetų reikmeninės
 31. Batų valymo reikmeninės
 32. Laidotuvių reikmenys
 33. Vienkartinio naudojimo produktai, išskyrus vatą
 34. Tekstilės gaminiai, kuriuos reglamentuoja Europos farmakopėjos taisyklės ir kurie apibrėžiami nuoroda į šias taisykles, nevienkartinė tvarliava, naudojama medicinos ir ortopedijos tikslams, bei apskritai ortopediniai tekstilės produktai
 35. Tekstilės gaminiai, įskaitant virves, lynus ir virveles, išvardyti VI priedo 12 pozicijoje, paprastai naudojami:
 - a) kaip įrenginių komponentai gaminant ir apdorojant gaminius;
 - b) kaip sudedamoji mechaninių įrenginių ir instaliacijų (pvz., šildymo, oro kondicionavimo ar apšvietimo), namų apyvokos ir kitokių įrenginių, automobilių ir kitų transporto priemonių dalis arba reikalingi jų veikimui, priežiūrai ar įrengimui, išskyrus brezentą apklotus ir tekstilinius automobilių priedus, parduodamus atskirai nuo transporto priemonių.
 36. Saugos reikmėms skirti tekstilės gaminiai: saugos diržai, parašiutai, gelbėjimo liemenės, avariniai nuleidikliai, ugnia-gesių reikmenys, kulkoms atsparios liemenės ir specialūs saugos drabužiai (pvz., apsisaugoti nuo ugnies, chemikalų ar kitokių pavojingų poveikių)
 37. Pripučiamos konstrukcijos (pvz., sporto salės, parodų paviljonai ar sandėliai), jeigu yra pateiktos šių įrenginių naudo-jimo instrukcijos ir techninės charakteristikos
 38. Burės
 39. Gyvūnų apranga
 40. Vėliavos ir reklamjuostės
-

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

VI PRIEDAS

GAMINIAI, KURIUOS PRIVALOMA ŽENKLINTI AR ŽYMĖTI TIK BENDRAJA ETIKETE

(16 straipsnio 3 dalis)

1. Grindų šluostės
2. Pašluostės.
3. Apsiuvai ir papuošimai
4. Pozumentai
5. Diržai
6. Petnešos
7. Keliaraiščiai
8. Batų raišteliai
9. Kaspiniai
10. Guma
11. Nauji pakavimo reikmenys, parduodami kaip nauji
12. Špagatas, žemės ūkyje naudojamos virvės; virvelės, lynai ir trosai, kurie neįtraukti į V priedo 35 poziciją ⁽¹⁾
13. Stalo užtiesalai
14. Nosinės
15. Plaukų tinkleliai
16. Kaklaraiščiai ir peteliškės vaikams
17. Seilinukai; vonios pirštinės ir servetėlės veidui plauti
18. Siuvimo, adymo ir siuvinėjimo siūlai, kurie pateikiami mažmeninei prekybai mažais kiekiais ir kurių gryna masė neviršija 1 g
19. Užvalaidų, portjerų ir štorų juostelės

⁽¹⁾ Gaminiai, kurie įtraukti į šią poziciją ir kurie parduodami atkarpomis, ženklinami bendrąja etikete taip, kaip ir ritė. Šioje pozicijoje nurodytos virvės bei lynai yra ir kalnų ar vandens sportui naudojamos virvės bei lynai.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

VII PRIEDAS

ELEMENTAI, Į KURIUOS NEREIKIA ATSIŽVELGTI NUSTATANT PLUOŠTO PROCENTINES DALIS

(17 straipsnis)

Gaminiai	Elementai, kuriems taikomos išimtys
a) visi tekstilės gaminiai:	<p>i) Ne tekstilės dalys, kraštai, etiketės ir ženkleliai, apvadai ir papuošimai, kurie nėra šio gaminio neatskiriama dalis, tekstilės medžiaga aptrauktos sagos ir sagtys, aksesuarai, papuošimai, neelastiniai kaspiniai, elastiniai siūlai ir juostelės, pridedami tam tikrose konkrečiose produkto vietose.</p> <p>ii) Riebalingos, rišamosios, sunkinančiosios, šlichto ir apretavimo medžiagos, impregnuojantys produktai, papildomi dažymo ir marginimo produktai ir kitos tekstilės apdorojimo medžiagos.</p>
b) grindų dangos ir kilimai	Visi komponentai, išskyrus naudojamą paviršių
c) baldų audiniai	Rišamieji ir užpildantieji metmenys ir ataudai, kurie nesudaro naudojamo paviršiaus
d) portjeros ir užuolaidos	Rišamieji ir užpildantieji metmenys ir ataudai, kurie nepatenka į gerąją medžiagos pusę
e) kojinės	Elastiniai siūlai, naudojami atraitams, ir standinamieji ir tvirtinamieji siūlai ties pirštais ir kulnu
f) triko	Elastiniai siūlai, naudojami juosmeniui, ir standinamieji ir tvirtinamieji siūlai ties pirštais ir kulnu
g) tekstilės gaminiai, išskyrus minėtuosius b-f punktuose	<p>Pagrindas ir apatinės medžiagos, sustandinimai ir sutvirtinimai, vidiniai pamušalai ir grubios drobės pamušalai, dygsniavimo ir siuvimo siūlai, jeigu jie neatstoja medžiagos metmenų ir (arba) ataudų, užpildai, neskirti izoliacijai, ir, pagal 14 straipsnio 1 dalį, pamušalai.</p> <p>Šioje nuostatoje:</p> <p>i) tekstilės gaminio pagrindu arba apatine medžiaga laikoma ta, kuri naudojama kaip naudojamo paviršiaus pagrindas, ypač antklodėse ir dvisluoksnėse medžiagose, aksome ar pliuše arba į juos panašiuose gaminiuose ir negali būti lengvai atskiriama nuo naudojamo paviršiaus</p> <p>ii) „sustandinimai ir sutvirtinimai“ reiškia siūlus arba medžiagas, kuriuos papildomai pridėjus sustiprinamos, sustandinamos arba pastorinamos tam tikros konkrečios tekstilės gaminio vietos.</p>

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

VIII PRIEDAS

DVIEJŲ IR TRIJŲ KOMPONENTŲ TEKSTILĖS PLUOŠTŲ MIŠINIŲ KIEKYBINĖS ANALIZĖS METODAI

1 SKYRIUS

I. Taškinių bandinių ir elementariųjų bandinių paruošimas tekstilės gaminių pluošto sudėčiai nustatyti

1. TAIKYMO SRITIS

Šiame skyriuje pateikiama procedūra, kaip gauti tinkamo dydžio taškinis bandinius kiekybinei analizei atlikti (t.y. sveriančius ne daugiau kaip 100 g) iš jungtinių bandinių ir kaip atrinkti elementariusius bandinius iš taškinių bandinių, kuriems buvo atliktas parengtinis apdorojimas nepluoštinei medžiagai pašalinti⁽¹⁾.

2. APIBRĖŽTYS

2.1. Siunta — tai medžiagos kiekis, įvertinamas pagal vienos bandymo serijos rezultatus. Tai gali būti, pvz., vienos audinių siuntos visas audinys, visas audinys nuo metimo veleno, siūlų siunta, žaliavos pluošto pakas ar keli pakai.

2.2. Jungtinis bandinys — tai siuntos dalis, kuri paimta taip, kad parodytų visas siuntos savybes, ir kurią gali naudoti laboratorija. Jungtinio bandinio dydis ir sudėtis turi būti tokie, kad apibūdintų siuntos savybes ir palengvintų darbą laboratorijoje⁽²⁾.

2.3. Taškinis bandinys — tai jungtinio bandinio dalis, kuriai atliktas paruošiamasis apdorojimas nepluoštinei medžiagai pašalinti, ir iš kurios imami elementarieji bandiniai. Taškinio bandinio dydis ir sudėtis turėtų būti tokie, kad atitinkamai parodytų visas jungtinio bandinio savybes⁽³⁾.

2.4. Elementarusis bandinys — tai medžiagos dalis, reikalinga atskiram bandymo rezultatui gauti ir atrinkta iš taškinio bandinio.

3. PRINCIPAS

Taškinis bandinys imamas taip, kad parodytų jungtinio bandinio savybes.

Elementarieji bandiniai iš taškinio bandinio imami taip, kad kiekvienas iš jų parodytų taškinio bandinio savybes.

4. BANDINIŲ IŠ LAISVŲ PLUOŠTŲ ATRINKIMAS

4.1. Neorientuoti pluoštai. Taškinis bandinys gaunamas atsitiktinai parenkant kuokštelių iš jungtinio bandinio. Visas taškinis bandinys kruopščiai sumaišomas laboratorine karšimo mašina⁽⁴⁾. Atliekamas karšinio ar mišinio kartu su laisvais pluoštais ir prilipusiais prie maišymui naudoto įrengimo pluoštais paruošiamasis apdorojimas. Tada atrenkami elementarieji bandiniai, proporcingi atitinkamai masei, iš karšinio ar mišinio, iš laisvų pluoštų ir prilipusių prie įrengimo pluoštų.

Jeigu karšinys po paruošiamojo apdorojimo lieka nepakitęs, 4.2 aprašytu būdu parenkami elementarieji bandiniai. Jeigu paruošiamojo apdorojimo metu karšinys suardomas, kiekvienas elementarusis bandinys parenkamas atsitiktinai paimant ne mažiau kaip 16 mažų tinkamo ir maždaug vienodo dydžio kuokštelių; tada jie sujungiami.

4.2. Orientuoti pluoštai (karšiniai, klodai, sluoksna, pusverpaliai). Iš jungtinio bandinio bet kurių vietų iškerpama ne mažiau kaip 10 skersinių atkarpų, kurių kiekvienos masė apytikriai 1 g. Atliekamas taip sudaryto taškinio bandinio paruošiamasis apdorojimas. Skersinės atkarpos vėl sujungiamos, sudedant jas vieną prie kitos ir, iškirpus tokią dalį, kurioje būtų kiekvienos iš 10 atkarpų dalis, gaunamas elementarusis bandinys.

⁽¹⁾ Kai kuriais atvejais atskiriems bandiniams būtina atlikti paruošiamąjį apdorojimą.

⁽²⁾ Gataviems gaminiams žr. 7 dalį.

⁽³⁾ Žr. 1 punktą.

⁽⁴⁾ Laboratorinę karšimo mašiną galima pakeisti pluoštų maišytuvu arba pluoštus galima maišyti taikant „kuokštelių ir atliekų“ metodą.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

5. SIŪLŲ BANDINIŲ ATRINKIMAS

5.1. Siūlai pakuotėse arba sruogomis. Atrenkami bandiniai iš visų pakuočių, sudarančių jungtinį bandinį.

Iš kiekvienos pakuotės imamas ištisinis vienodo ilgio siūlas, užvyniojant vienodo apsisukimų skaičiaus sruogas ant lankčio ⁽¹⁾ ar kokiais kitais būdais. Norint suformuoti taškinį bandinį, sulyginami galai, sudedant vieną greta kito kaip bendrą sruogą arba kaip kuodelį, užtikrinant, kad sruogoje ar kuodelyje siūlai iš kiekvienos pakuotės būtų vienodo ilgio.

Atliekamas taškinio bandinio paruošiamasis apdorojimas.

Iš taškinio bandinio imami elementarieji bandiniai, atkerpant iš sruogos ar kuodelio vienodo ilgio siūlų pluoštelį, apimantį visus juose esančius siūlus.

Jeigu siūlo teksas yra t , o iš jungtinio bandinio pasirinktų pakučių skaičius yra n , tai, norint gauti 10 g taškinį bandinį, siūlo ilgis, kurį reikia atvynioti iš kiekvienos pakuotės, centimetrais yra $10^6/nt$.

Jeigu nt yra didelis, t.y. daugiau kaip 2 000, suvyniojama sunkesnė sruoga ir įpjaunama dviejose vietose taip, kad susidarytų tinkamos masės kuodelis. Bet kurio kuodelio formos bandinio galai turi būti tvirtai surišti prieš paruošiamąjį apdorojimą, o elementarieji bandiniai imami iš atkarpos, esančios toli nuo surišimo juostos.

5.2. Siūlai ant metimo veleno. Imamas ne trumpesnis kaip 20 cm ilgio taškinis bandinys, atkerpant siūlus nuo metimo galo ir apimant visus siūlus metime, išskyrus krašto siūlus, kurie yra atmetami. Surišamas siūlų pluoštelis prie vieno galo. Jeigu bandinys yra per daug didelis bet kokiam paruošiamajam apdorojimui, tai jis padalijamas į dvi ar daugiau dalių, kurių kiekviena, parengiant jas paruošiamajam apdorojimui, yra surišama, o po apdorojimo atskiros dalys vėl sujungiamos. Imamas elementarusis bandinys, atkerpant atitinkamą taškinio bandinio dalį nuo to galo, kuris yra toliau nuo surišimo juostos ir apimant visus siūlus metime. Kai metimo siūlų skaičius yra N , o ilginis tankis, išreikštas teksais, yra t , tai 1 g masės bandinio ilgis centimetrais yra $10^5/Nt$.

6. MEDŽIAGŲ BANDINIŲ ATRINKIMAS

6.1. Iš jungtinio vienos reprezentatyviosios atkarpos bandinio

Atkerpama įstriža juostelė nuo vieno kampo iki kito ir nukerpami kraštai. Ši juostelė ir yra taškinis bandinys. Norint gauti x g taškinio bandinio, juostelės plotas turi būti $x10^4/G$ cm²,

čia G – medžiagos masė gramais (g/m²).

Atliekamas taškinio bandinio paruošiamasis apdorojimas, tada perkerpama juostelė skersai į keturias lygias atraizas ir jos uždedamos viena ant kitos. Imami elementarieji bandiniai iš bet kurios susluoksniuotos medžiagos dalies, kerpančios per visus sluoksnius taip, kad kiekvieną bandinį sudarytų vienoda kiekvieno sluoksnio atraiza.

Jeigu medžiaga yra raštuota, taškinio bandinio plotis, matuojant paraleliai metmenims, turi būti ne mažesnis kaip vieno rašto priešinio metmenų raporto pasikartojimas. Jeigu, įvykdžius šią sąlygą, taškinis bandinys yra per didelis, kad būtų tiriamas visas, jis kerpamas į lygias dalis, atliekamas jų paruošiamasis apdorojimas atskirai ir prieš pasirenkant elementariusius bandinius tos dalys uždedamos viena ant kitos taip, kad atitinkamos priešinio dalys nesusitaptų.

6.2. Iš jungtinio kelių atkarpų bandinio

Kiekviena atkarpa paruošiama kaip aprašyta 6.1 dalyje ir visi rezultatai pateikiami atskirai.

7. GATAVŲ GAMINIŲ BANDINIŲ ATRINKIMAS

Jungtinį bandinį paprastai sudaro visiškai pagamintas arba gatavas gaminys arba tą gaminį atstojanti dalis.

Jei reikia, nustatomas įvairių gaminio dalių, kurių pluošto sudėtis yra skirtinga, procentinis santykis, norint patikrinti, ar gaminys atitinka 14 straipsnio nuostatas.

⁽¹⁾ Jeigu pakuotės gali būti sustatytos tinkamame rityne, visas kiekis gali būti suvyniotas vienu metu.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Pasirenkamas taškinis bandinys, atstojantis gatavo gaminio, kurio sudėtis turi būti nurodyta etiketėje, dalį. Jeigu gaminys turi keletą etikečių, taškiniai bandiniai pasirenkami iš kiekvienos dalies, atitinkančios tam tikrą etiketę.

Jeigu gaminys, kurio sudėtis turi būti nustatyta, nėra vientisas, gali pririnkti pasirinkti taškinius bandinius iš kiekvienos gaminio dalies bei nustatyti įvairių dalių santykinę proporciją su visu tiriamu gaminiu.

Tada apskaičiuojama dalis procentais, atsižvelgiant į atrinktų bandinių dalių santykinę proporciją.

Atliekamas taškinių bandinių paruošiamasis apdorojimas.

Tada pasirenkami elementarieji bandiniai iš taškinių bandinių, kuriems buvo atliktas paruošiamasis apdorojimas.

II. Metodų, taikomų tekstilės pluoštų mišinių kiekybinei analizei, įvadas

Pluoštų mišinių kiekybinės analizės metodai grindžiami dviem pagrindiniais procesais: rankiniu ir cheminiu pluoštų atskyrimu.

Jei tik įmanoma, taikomas rankinio atskyrimo metodas, nes juo gaunami rezultatai paprastai yra tikslesni nei gaunami cheminiu metodu. Jis gali būti taikomas visiems tekstilės gaminiams, kurių pluošto komponentai nesudaro labai glaudaus mišinio kaip, pavyzdžiui, siūlams, kurių kiekvienas elementas sudarytas tik iš vieno tipo pluošto, ar audiniams, kurių metmenų ir ataudų pluoštai yra skirtingi, ar trikotažo medžiagoms, kurias galima išardyti ir kurios sudarytos iš skirtingų tipų siūlų.

Apskritai, cheminės kiekybinės analizės metodai grindžiami pasirinktų atskirų komponentų ištirpinimu. Pašalinus vieną komponentą, netirpi liekana pasverama, o tirpaus komponento dalis apskaičiuojama pagal masės praradimą. Priedo pirmoje dalyje pateikiama bendra informacija, tinkanti šiuo metodu tiriant, nepaisant jų sudėties, visų pluoštų mišinių, apie kuriuos rašoma šiame priede. Taigi ši dalis taikoma kartu su tolesniais šio priedo atskirais skyriais, kuriuose išsamiai aprašomos procedūros, taikomos skirtingų pluoštų mišiniams. Kartais analizė grindžiama ne pasirinktų komponentų tirpinimo principu; tokiais atvejais atitinkamame skyriuje pateikiamas išsamus aprašymas.

Pluoštų mišiniuose, juos apdorojant, ir gatavuose tekstilės produktuose (rečiau), gali būti natūraliai atsiradusių ar specialiai apdorojimui palengvinti pridėtų nepluoštinių medžiagų, pavyzdžiui, riebalų, vašku ar apretų, arba vandeninyje tirpių medžiagų. Nepluoštinės medžiagos prieš analizę turi būti pašalintos. Todėl pateikiamas ir metodas alyvai, riebalams, vašku ir vandeninyje tirpioms medžiagoms pašalinti.

Be to, tekstilės produktuose gali būti dervų ar kitų medžiagų, pridėtų norint suteikti specialių savybių. Tokios medžiagos, išimtiniais atvejais ir dažai, gali trukdyti komponento ir tirpiklio sąveikai ir (arba) iš dalies ar visiškai jame ištirpti. Taigi dėl šio tipo pridėtų medžiagų rezultatai gali būti klaidingi, todėl jos turi būti pašalintos prieš analizuojant bandinį. Jeigu tokių pridėtų medžiagų pašalinti neįmanoma, šiame priede aprašyti kiekybinės cheminės analizės metodai netaikytini.

Dažytose medžiagose esantys dažai laikomi sudedamąja pluošto dalimi, todėl jie nešalinami.

Bandymai atliekami remiantis sauso bandinio mase, todėl pateikiama procedūra, kaip ją nustatyti.

Rezultatas yra gaunamas kiekvieno sauso pluošto masei taikant sutartus dydžius, kurie yra išvardyti šio reglamento IX priede.

Prieš pradėdant bet kokį bandymą identifikuojami visi mišinyje esantys pluoštai. Taikant kai kuriuos metodus reagentas tirpiam (-iems) komponentui (-ams) ištirpdyti gali iš dalies ištirpdyti ir netirpų mišinio komponentą.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Kur įmanoma, pasirenkami reagentai, mažai veikiantys netirpius pluoštus arba visai jų neveikiantys. Jeigu žinoma, kad bandymo metu sumažės masė, rezultatas patikslinamas; šiam tikslui pateikiami ir korekcijos koeficientai. Šie koeficientai buvo nustatyti keliose laboratorijose, apdorojant, kaip nurodyta analizės metode, išvalytus paruošiamojo apdorojimo metu pluoštus su atitinkamais reagentais.

Šie korekcijos koeficientai taikomi tik nesuardytiems pluoštams, o jei pluoštai prieš apdorojimą arba jo metu susiskaidė, gali prireikti taikyti kitus korekcijos koeficientus. Aprašytos procedūros taikomos vienkartiniais bandymams.

Vykdam rankinį ar cheminį atskyrimą, atskirų bandinių bandymus reikia pakartoti bent du kartus.

Patvirtinimui, jei techniškai įmanoma, rekomenduojama taikyti alternatyvias procedūras, kai pirmiausia ištirpinama ta sudedamoji dalis, kuri standartinio metodo metu išlieka netirpi.

2 SKYRIUS

Tam tikrų dviejų komponentų pluoštų mišinių kiekybinės analizės metodai

I. Bendra informacija, skirta tekstilės pluoštų mišinių kiekybinės cheminės analizės metodams

I.1. Taikymo tikslas ir sritis

Kiekvieno metodo taikymo sritis nusako, kuriems pluoštams taikomas metodas.

I.2. Principas

Nustačius mišinio komponentus, nepluoštinė medžiaga pašalinama tinkamu paruošiamuoju apdorojimu, o tada pašalinamas vienas komponentas pasirinktu ištirpinimo būdu⁽¹⁾. Netirpi liekana pasveria ir pagal masės praradimą apskaičiuojama tirpaus komponento dalis. Išskyrus tuos atvejus, kai tai sukelia techninių sunkumų, pirmiau geriau ištirpdyti tą pluoštą, kurio yra daugiau, taigi liekana yra pluoštas, kurio mažiau.

I.3. Medžiagos ir įranga

I.3.1. Prietaisai

I.3.1.1. Filtravimo tigliai ir pakankamai dideli svėrimo indai, kad sutalpintų tokius tiglius, arba bet koks kitas prietaisas, kuriuo galima gauti tapačius rezultatus.

I.3.1.2. Vakuuminė kolba.

I.3.1.3. Eksikatorius su indikatoriniu silikoniniu geliu.

I.3.1.4. Vėdinama krosnelė tiriamiems bandiniams džiovinti 105 (± 3) °C temperatūroje.

I.3.1.5. 0,0002 g tikslumo analitinės svarstyklės.

I.3.1.6. Soksleto ekstrahavimo aparatas ar kitas prietaisas, kuriuo galima gauti tapačius rezultatus.

I.3.2. Reagentai

I.3.2.1. Šviesusis perdistiliuotas petroleteris, verdantis 40–60 °C temperatūroje.

I.3.2.2. Kiti reagentai yra tiksliai aprašyti kiekvieno metodo atitinkamame skyriuje. Visi naudojami reagentai turi būti chemiškai gryni.

⁽¹⁾ 12 metodas yra išimtis. Jis grindžiamas vieno iš dviejų komponentų turinio nustatymu.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

I.3.2.3. Distiliuotas ar dejonizuotas vanduo.

I.3.2.4. Acetonas.

I.3.2.5. Ortofosfato rūgštis.

I.3.2.6. Karbamidas.

I.3.2.7. Natrio bikarbonatas.

Visi naudojami reagentai turi būti chemiškai gryni.

I.4. Kondicionavimas ir bandymų klimato sąlygos

Kadangi nustatoma sauso bandinio masė, bandinio kondicionuoti ar bandymą atlikti kondicionuojamoje aplinkoje nereikia.

I.5. Taškinis bandinys

Iš jungtinio bandinio imamas taškinis bandinys, kuris turi būti pakankamo dydžio, kad jo pakaktų visiems reikalingiems elementariesiems bandiniams, kurių kiekvieno masė yra ne mažesnė kaip 1 g.

I.6. Paruošiamasis taškinio bandinio apdorojimas ⁽¹⁾

Jeigu tiriamame pluošte yra medžiaga, kuri nereikalinga procentinėms dalims apskaičiuoti, (žr. šio reglamento 17 straipsnį), ją reikia pašalinti tokiu metodu, kad nebūtų pažeista nė viena pluošto sudėtinė dalis.

Todėl nepluoštinė medžiaga, kurią galima ekstrahuoti šviesiuoju petroleteriu ir vandeniu, pašalinama normaliomis sąlygomis išdžiovintą bandinį apdorojant Soksleto aparate šviesiuoju petroleteriu vieną valandą ne mažesniu kaip šešių ciklų per valandą dažniu. Leidžiama šviesiajam petroleteriui išgaruoti iš bandinio, kuris po to ekstrahuojamas tiesiogiai jį apdorojant, pirmiausia valandą mirkant bandinį kambario temperatūros vandenyje, o po to mirkant dar vieną valandą 65 (± 5) °C temperatūros vandenyje, kartais tirpalą pamaišant. Tirpalo ir bandinio tūrių santykis turi būti 100:1. Vandens perteklius iš bandinio pašalinamas nuspaudžiant, nusiurbiant ar centrifuguojant, tada bandinys natūraliai išdžiovinamas.

Jei tai elatolefinas arba pluoštų mišiniai, kuriuose yra elastolefino ar kitų pluoštų (vilnos, gyvūnų plaukų, šilko, medvilnės, linų, tikrosios kanapės, džiuoto, abakos, alfos, koiro, spartinos, ramės, sizalio, vario amoniakinio, modalinio, baltyminio pluošto, viskozės, akrilinio, poliamidinio arba nailono pluošto, poliesterio ir elastomulties-terio), pirmiau aprašytą procedūrą reikia kiek pakeisti: šviesusis petroleteris pakeičiamas acetonu.

Jei tai dviejų komponentų mišiniai, kuriuose yra elastolefino ir acetato, paruošiamajam apdorojimui taikoma toliau aprašyta procedūra. Bandinys 10 minučių ekstrahuojamas 80 °C temperatūroje tirpalu, kurio sudėtyje yra 25 g/l 50 % ortofosfato rūgštis ir 50 g/l karbamido. Tirpalo ir bandinio tūrių santykis turi būti 100:1. Bandinys plaunamas vandeniu, nusausinamas ir skalaujamas 0,1 % natrio bikarbonato tirpale ir dar kartą gerai nuplaunamas vandeniu.

Jeigu nepluoštinių medžiagų nepavyksta pašalinti pirmiau aprašytu šviesiojo petroleterio ir vandens metodu, jos ekstrahuojamos kitu tinkamu, pluošto sudėties iš esmės nekeičiančiu, metodu. Tačiau reikia pastebėti, jog įprastu būdu šviesiuoju petroleteriu ir vandeniu apdorojant kai kuriuos nebalintus natūralius augalinius pluoštus (pvz., džiuotą, koiro pluoštą), visos natūralios nepluoštinės medžiagos nepašalinamos; vis dėlto papildomas paruošiamasis apdorojimas netaikomas, nebent bandinyje būtų apdailos preparatų, netirpstančių nei šviesiajame petroleteryje, nei vandenyje.

Bandymų protokoluose išsamiai aprašomi taikyti paruošiamojo apdorojimo metodai.

⁽¹⁾ Žr. 1.1 skyrių.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

I.7 Bandymų atlikimo tvarka

I.7.1. Bendrieji nurodymai

I.7.1.1. Džiovinimas

Visos džiovinimo procedūros turi vykti ne trumpiau kaip 4 valandas ir ne ilgiau kaip 16 valandų iki $105 (\pm 3) ^\circ\text{C}$ temperatūros įkaitintoje vėdinamoje krosnelėje sandariai uždarytomis durelėmis. Jeigu džiovinimas trunka mažiau nei keturiolika valandų, bandinys turi būti pasvertas įsitikinti, jog bandinio masė tapo pastovi. Laikoma, kad masė tapo pastovi, jei po tolesnio džiovinimo dar 60 minučių ji pakito ne daugiau kaip 0,05 %.

Džiovinimo, aušinimo ir svėrimo metu tiksliai ir svėrimo indai, bandiniai ar liekanos neliečiami neapsaugotomis rankomis.

Bandiniai džiovinami svėrimo indelyje, greta padėjus jo kamštį. Po džiovinimo, prieš išimant svėrimo indelį iš krosnelės, šis užkemšamas ir greitai perkeliamas į eksikatorių.

Filtravimo tiglio su jo kamščiu svėrimo indelyje džiovinamas krosnelėje. Po džiovinimo svėrimo indelis užkemšamas ir greitai perkeliamas į eksikatorių.

Jei naudojamas ne filtravimo tiglio, džiovinimas krosnelėje atliekamas taip, kad sausų pluoštų masė būtų nustatyta be nuostolių.

I.7.1.2. Aušinimas

Visos aušinimo operacijos atliekamos eksikatoriuje, pastarąjį padėjus prie svarstyklių, kol svėrimo indeliai neatvės visiškai, tačiau bet koku atveju ne trumpiau kaip dvi valandas.

I.7.1.3. Svėrimas

Ataušinus svėrimo indai pasveriami ne vėliau kaip per dvi minutes po jų išėmimo iš eksikatoriaus. Sveriamas 0,0002 g tikslumu.

I.7.2. Procedūra

Iš taškinių bandinio, kuriam atliktas paruošiamasis apdorojimas, imamas ne mažiau kaip 1 g sveriantis elementarus bandinys. Siūlas ar medžiaga sukarpoma kuo smulkiau į maždaug 10 mm ilgio atraižas. Bandinys išdžiovinamas svėrimo indelyje, ataušinamas eksikatoriuje ir pasveriamas. Po to bandinys perkeliamas į stiklinį indą, aprašytą atitinkamame *Sąjungoje* taikomo metodo skyriuje, nedelsiant pasveriamas tuščias svėrimo indelis ir pagal skirtumą apskaičiuojama sauso bandinio masė. Bandymas baigiamas kaip aprašyta atitinkamame skyriuje apie taikomą metodą. Liekana ištiriama mikroskopu, norint įsitikinti, jog apdorojimo metu tirpus pluoštas buvo tikrai pašalintas.

I.8. Rezultatų apskaičiavimas ir išraiška

Netirpaus komponento masė reiškia procentais nuo bendros mišinio pluoštų masės. Tirpaus komponento procentinė dalis apskaičiuojama pagal skirtumą. Rezultatai apskaičiuojami pagal gryno sauso bandinio masę, patikslintą: a) atitinkamais sutartiniais dydžiais ir b) korekcijos koeficientais, įvertinančiais medžiagos netekimą paruošiamojo apdorojimo ir analizės metu. Apskaičiavimams taikoma I.8.2. dalyje pateikta formulė.

I.8.1. Netirpaus komponento dalies procentais apskaičiavimas, remiantis gryno sauso bandinio mase, nekreipiant dėmesio į pluošto masės netekimą paruošiamojo apdorojimo metu.

$$P_1\% = \frac{100rd}{m}$$

čia

P_1 % švaraus sauso netirpaus komponento masės dalis procentais,

m sauso bandinio masė procentais po paruošiamojo apdorojimo,

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

r sausos liekanos masė,

d korekcijos koeficientas, įvertinantis netirpaus komponento masės praradimą veikiant reagentu. Atitinkamos d reikšmės pateikiamos kiekvieno metodo atitinkamame skyriuje.

Tokios d reikšmės yra įprastos vertės, taikomos chemiškai nesuardytiems pluoštams.

I.8.2. Netirpaus komponento dalies procentais apskaičiavimas, remiantis gryno sauso bandinio mase, patikslinant sutartinius dydžius ir, prireikus, korekcijos koeficientais, įvertinančiais masės praradimą paruošiamojo apdorojimo metu.

$$P_{1A}\% = \frac{100P_1 \left(1 + \frac{a_1 + b_1}{100} \right)}{P_1 \left(1 + \frac{a_1 + b_1}{100} \right) + (100 - P_1) \left(1 + \frac{a_2 + b_2}{100} \right)}$$

čia

$P_{1A}\%$ – netirpaus komponento masės dalis procentais, patikslinta pagal atitinkamus leidžiamus sutartinius dydžius ir įvertinant masės netekimą paruošiamojo apdorojimo metu.

P_1 – švaraus sauso netirpaus komponento dalis procentais, apskaičiuota pagal I.8.1 dalyje pateiktą formulę.

a_1 – sutartinis dydis, taikomas netirpam komponentui (žr. IX priedą).

a_2 – sutartinis dydis, taikomas tirpam komponentui (žr. IX priedą).

b_1 – netirpaus komponento masės praradimo paruošiamojo apdorojimo metu dalis procentais.

b_2 – tirpaus komponento masės praradimo paruošiamojo apdorojimo metu dalis procentais.

Antrojo komponento procentinė dalis $P_{2A}\%$ yra lygi $100 - P_{1A}\%$.

Jei buvo atliekamas specialus paruošiamasis apdorojimas, turi būti nustatytos b_1 ir b_2 reikšmės, jei įmanoma, atliekant kiekvieno gryno pluošto komponentų paruošiamąjį apdorojimą, taikytą analizės metu. Grynų pluoštai yra tie, kuriuose nėra jokių nepluoštinių medžiagų, išskyrus tas, kurios juose paprastai būna (arba natūraliai, arba patenka gamybos proceso metu), ir tokios būklės (nebalinti, balinti), kokios jie pasitaiko analizuojamoje medžiagoje.

Jei nėra jokių grynų atskirų sudedamųjų pluoštų, naudojamų analizuojamos medžiagos gamyboje, taikomos vidutinės b_1 ir b_2 reikšmės, gautos tiriant grynus pluoštus, panašius į tiriamo mišinio pluoštus.

Jei taikomas įprastas paruošiamasis apdorojimas, ekstrahuojant šviesiuoju petroleteriu ir vandeniu, į korekcijos koeficientus b_1 ir b_2 galima apskritai nekreipti dėmesio, išskyrus nebalintą medvilnę, nebalintus linus ir nebalintą kanapių pluoštą, kai nuostolis dėl paruošiamojo apdorojimo paprastai yra 4 %, ir polipropileno atveju, kai nuostolis yra 1 %.

Atliekant apskaičiavimus kitų pluoštų bandymų metu į nuostolius dėl paruošiamojo apdorojimo paprastai nekreipiama dėmesio.

II. Kiekybinės analizės metodas, grindžiamas rankiniu atskyrimu

II.1. Taikymo sritis

Šis metodas taikomas visų tipų tekstilės pluoštams, kurie nesudaro glaudaus mišinio ir kuriuos įmanoma atskirti rankomis.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

II.2. Principas

Nustačius tekstilės produkto sudedamąsias dalis, nepluoštinė medžiaga pašalinama, atliekant atitinkamą paruošiamąjį apdorojimą, o tada pluoštai atskiriami rankomis, išdžiovinami ir pasveriami, kad būtų galima apskaičiuoti kiekvieno pluošto proporciją mišinyje.

II.3. Prietaisai

II.3.1. Svėrimo indelis ar kitas prietaisas, leidžiantis gauti tapačius rezultatus.

II.3.2. Eksikatorius su indikatoriniu silikoniniu geliu.

II.3.3. Vėdinama krosnelė tiriamiems bandiniams džiovinti 105 (\pm 3) °C temperatūroje.

II.3.4. 0,0002 g tikslumo analitinės svarstyklės.

II.3.5. Soksleto ekstrahavimo aparatas ar kitas prietaisas, leidžiantis gauti tapačius rezultatus.

II.3.6. Adata.

II.3.7. Sukromatis ar panašus prietaisas.

II.4. Reagentai.

II.4.1. Šviesusis perdistiliuotas petroleteris, kurio virimo temperatūra 40-60 °C.

II.4.2. Distiliuotas ar dejonizuotas vanduo.

II.5. Kondicionavimas ir bandymų klimato sąlygos

Žr. I.4.

II.6. Taškinis bandinys

Žr. I.5.

II.7. Paruošiamasis taškinio bandinio apdorojimas

Žr. I.6.

II.8. Procedūra

II.8.1. Siūlo analizė

Iš taškinio bandinio, kuriam atliktas paruošiamasis apdorojimas, išrenkamas ne mažiau kaip 1 g sveriantis bandinys. Jeigu siūlas labai plonas, analizei gali būti imama ne mažiau kaip 30 metrų siūlo, nepaisant jo masės.

Siūlas sukarpomas į atitinkamo ilgio atkarpas, o skirtingi pluoštai atskiriami adata, ir, jei reikia, sukromačiu. Taip atskirti skirtingų rūšių pluoštai sudedami į prieš tai pasvertus svėrimo indelius ir džiovinami 105 (\pm 3) °C temperatūroje, kol masė tampa pastovi, kaip aprašyta I.7.1 ir I.7.2. dalyse.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

II.8.2. Medžiagos analizė

Iš taškinio bandinio, kuriam atliktas paruošiamasis apdorojimas, kuo toliau nuo visų audinio kraštų išrenkamas bandinys, sveriantis ne mažiau kaip 1 g, kruopščiai apkarpytais kraštais, kad nebrigztų ir nesutaptų su ataudų ar metmenų siūlais, arba trikotažo medžiagų atveju – pagal stulpelius ir eilutes. Skirtingų tipų pluoštai atskiriami, surenkami į prieš tai pasvertus svėrimo indelius ir toliau laikomasi II.8.1. dalyje aprašytos procedūros.

II.9. Rezultatų apskaičiavimas ir išraiška

Kiekvienos pluošto sudedamosios dalies masė reiškia procentais bendroje mišinio pluoštų masėje. Rezultatai apskaičiuojami pagal gryno sauso bandinio masę, patikslintą: a) atitinkamais sutartiniais dydžiais ir b) korekcijos koeficientais, įvertinančiais medžiagos netekimą paruošiamojo apdorojimo metu.

II.9.1. Gryno sauso pluošto masių dalies procentais apskaičiavimas, neatsižvelgiant į pluošto masės netekimą paruošiamojo apdorojimo metu:

$$P_1\% = \frac{100m_1}{m_1 + m_2} = \frac{100}{1 + \frac{m_2}{m_1}}$$

P_1 – pirmojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais,

m_1 – pirmojo švaraus sauso komponento masė,

m_2 – antrojo švaraus sauso komponento masė.

II.9.2. Norint apskaičiuoti kiekvieno komponento dalį procentais, patikslinant atitinkamais sutartiniais dydžiais ir, prireikus, korekcijos koeficientais, įvertinant medžiagos netekimą paruošiamojo apdorojimo metu, žr. I.8.2.

III.1. Metodų tikslumas

Atskirų metodų tikslumas susijęs su rezultatų pasikartojimu.

Pasikartojimas siejamas su patikimumu, t.y. eksperimentų, atliktų skirtingose laboratorijose ar skirtingu laiku, tiriant tuo pačiu metodu tos pačios sudėties mišinį, rezultatų atitikimu.

Pasikartojimas yra išreiškiamas rezultatų patikimumo ribomis, kai patikimumo lygis yra 95 %.

Todėl dviejų bandymų rezultatai, identiškus ir pastovius mišinius tiriant keletą kartų skirtingose laboratorijose, vienodai ir teisingai taikant metodą, skiriasi tik penkiais atvejais iš 100.

III.2. Bandymo protokolas

III.2.1. Nurodoma, kad analizė buvo atlikta pagal šį metodą.

III.2.2. Išsamiai aprašomas bet koks specialus paruošiamasis apdorojimas (žr. I.6).

III.2.3. Pateikiami atskiri rezultatai ir aritmetinis vidurkis 0,1 tikslumu.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

IV. Specialieji metodai

SUVESTINĖ LENTELĖ

Metodas	Taikymo sritis		Reagentas
	Tirpus komponentas	Netirpus komponentas	
1.	Acetatinis	Tam tikri kiti pluoštai	Acetonas
2.	Tam tikri baltyminiai pluoštai	Tam tikri kiti pluoštai	Hipochloritas
3.	Viskozė, vario amoniakinis pluoštas ir tam tikrų tipų modalinis pluoštas	Medvilnė, elastolefinas arba melaminas	Skrudžių rūgštis ir cinko chloridas
4.	Poliamidinis pluoštas arba nailonas	Tam tikri kiti pluoštai	Skrudžių rūgštis, 80 % m/m
5.	Acetatinis	Triacetatinis pluoštas, elastolefinas arba melaminas	Benzilo alkoholis
6.	Triacetatinis arba polilaktido	Tam tikri kiti pluoštai	Dichlormetanas
7.	Tam tikrų rūšių celiulioziniai pluoštai	Poliesteris, elastomultiesteris arba elastolefinas	Sieros rūgštis, 75 % m/m
8.	Akriliniai, tam tikri modakriliniai arba chloringieji pluoštai	Tam tikri kiti pluoštai	Dimetilformamidas
9.	Tam tikri chloringieji pluoštai	Tam tikri kiti pluoštai	Anglies disulfidas/acetonas, 55,5/44,5 v/v
10.	Acetatinis	Tam tikri chloringieji pluoštai, elastolefinas arba melaminas	Ledinė acto rūgštis
11.	Šilkas	Vilna, plaukai, elastolefinas arba melaminas	Sieros rūgštis, 75 % m/m
12.	Džiutas	Tam tikri gyvūniniai pluoštai	Azoto kiekio nustatymo metodas
13.	Polipropilenas	Tam tikri kiti pluoštai	Ksilenas
14.	Tam tikri kiti pluoštai	Chloringieji pluoštai (vinilo chlorido homopolimerai), elastolefinas arba melaminas	Koncentruotos sieros rūgšties metodas
15.	Chloringieji pluoštai, tam tikri modakriliniai pluoštai, tam tikro elastano pluoštai, acetatiniai, triacetatiniai pluoštai	Tam tikri kiti pluoštai	Cikloheksanonas
16.	Melaminas	Medvilnė arba aramidai	Karšta skrudžių rūgštis, 90 % m/m

1 METODAS

ACETATINIS PLUOŠTAS SU TAM TIKRAIS KITAIS PLUOŠTAIS

(Acetono metodas)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. acetatinio pluošto (19)

su:

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. vilna (1), gyvūnų plaukais (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), linu (7), tikrosiomis kanapėmis (8), džiotu (9), abaka (10), alfa (11), koiru (12), spartina (13), rame (14), sizaliu (15), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), baltyminiu pluoštu (23), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu arba nailonu (30), poliesteriu (35), elastomultiesteriu (46), elatolefinu (47) ir melaminu (48).

Šis metodas jokiū būdu netaikomas acetatiniams pluoštams, kurių paviršius buvo deacetilintas.

2. PRINCIPAS

Acetatinis pluoštas iš žinomos sauso mišinio masės yra ištirpinamas acetone. Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasveriami; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso acetatinio pluošto procentinė dalis apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)**3.1. Prietaisai**

Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuoju kamščiu.

3.2. Reagentas

Acetonas.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Bandinys, įdėtas į ne mažesnę kaip 200 ml talpos kūginę kolbą su stikliniu šlifuoju kamščiu, užpilamas acetonu, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui, kolba pakratoma ir paliekama kambario temperatūroje 30 minučių, kartais ją pajudinant, o tada tirpalas perfiltruojamas per pasvertą filtravimo tigli.

Procedūra kartojama dar du kartus (ekstrahavimas atliekamas tris kartus), tačiau dabar tirpinimo trukmė – tik 15 minučių, kad bendras apdorojimo acetonu laikas būtų viena valanda. Liekana perkeliama į filtravimo tigli. Filtravimo tiglioje esanti liekana perplaunama acetonu ir nusausinama nusiurbiant. Tigliis vėl pripildomas acetonu ir šiam leidžiama nutekėti.

Galiausiai tigliis nusausinamas nusiurbiant, tigliis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melaminą, kurio d reikšmė yra 1,01.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

2 METODAS**TAM TIKRI BALTVMINIAI PLUOŠTAI SU KAI KURIAIS KITAIS PLUOŠTAIS**

(Metodas naudojant hipochloritą)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. tam tikrų baltyminių pluoštų, būtent: vilnos (1), gyvūnų plaukų (2 ir 3), šilko (4), baltyminių pluoštų (23)

su:

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), chloringaisiais pluoštais (27), poliamidiniu pluoštu arba nailonu (30), poliesteriu (35), polipropilenu (37), elastanu (43), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriu (46), elastolefinu (47) ir melaminu (48).

Jeigu sudėtyje yra skirtingų baltyminių pluoštų, šiuo metodu pateikiamas jų bendrą kiekis, o ne kiekvieno jų kiekis atskirai.

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės baltyminis pluoštas yra ištirpinamas hipochlorito tirpalu. Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasverama; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso baltyminio pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

Gaminant hipochlorito tirpalą gali būti naudojamas arba ličio hipochloritas, arba natrio hipochloritas.

Ličio hipochloritas rekomenduojamas tada, kai atliekama mažai bandymų arba kai bandymai vykdomi su gana ilgomis pertraukomis. Taip yra todėl, kad hipochlorito kiekis kietame ličio hipochlorite – priešingai nei natrio hipochlorite – faktiškai yra pastovus. Jeigu žinoma hipochlorito procentinė dalis, hipochlorito kiekio prieš kiekvieną bandymą jodometriniu būdu tikrinti nereikia, nes gali būti naudojama pastovi pasverta ličio hipochlorito dalis.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

- i) 250 ml Erlenmejerio kolba su matinio stiklo kamščiu;
- ii) Termostatas, reguliuojamas iki 20 (\pm 2) °C.

3.2. Reagentai

- i) Hipochlorito reagentas

a) Ličiohipochlorito tirpalas

Jį sudaro šviežiai pagamintas tirpalas, kuriame yra 35 (\pm 2) g/l aktyvaus chloro (maždaug 1 M), į kurį įpilama 5 (\pm 0,5) g/l ištirpinto natrio hidroksido. Tam tikslui 100 gramų ličio hipochlorito, kuriame yra 35 % aktyvaus chloro (arba 115 gramų, jei yra 30 % aktyvaus chloro) ištirpinama maždaug 700 ml distiliuoto vandens, pridedami 5 gramai natrio hidroksido, ištirpinto maždaug 200 ml distiliuoto vandens, ir praskiedžiama distiliuotu vandeniu iki 1 litro. Šviežiai padaryto tirpalo jodometriniu būdu tikrinti nereikia.

b) Natriohipochlorito tirpalas

Jį sudaro šviežiai pagamintas tirpalas, kuriame yra 35 (\pm 2) g/l aktyvaus chloro (maždaug 1 M), į kurį įpilama 5 (\pm 0,5) g/l prieš tai ištirpinto natrio hidroksido.

Prieš kiekvieną bandymą jodometriniu būdu patikrinamas tirpalo aktyvaus chloro kiekis.

- ii) Skiestas acto rūgšties tirpalas

5 ml ledinės acto rūgšties atskiedžiama vandeniu iki 1 litro.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai: maždaug 1 gramas bandinio 250 ml talpos kolboje užpilamas maždaug 100 ml hipochlorito tirpalo (ličio arba natrio hipochlorito) ir stipriai pakratomas, kad bandinys suslaptų.

Tada kolba 40 minučių kaitinama termostate 20 °C temperatūroje ir nuolat, arba bent jau vienodais intervalais, pakratoma. Kadangi vilnos tirpinimas vyksta egzotermiškai, taikant šį metodą reakcijos šiluma turi būti paskirstyta ir leidžiama atvėsti. Antraip dėl prasidedančio netirpių pluoštų tirpimo rezultatai gali būti labai klaidingi.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Po 40 minučių kolbos turinys perfiltruojamas per stiklinį filtravimo tigli ir visi likę pluoštai perkeliama į filtravimo tigli, kolbą praskalaujant nedideliu kiekiu hipochlorito tirpalo. Tigli nusauginamas nusiurbimu ir liekana nuplaunama pakaitom vandeniu, atskiesta acto rūgštimi ir vėl vandeniu, po kiekvieno pripildymo nusauginant tigli nusiurbimu. Nusiurbimas netaikomas, kol kiekvienas plovimo tirpalas laisvai nenuteka.

Galiausiai, tigli nusauginamas nusiurbimu, tigli ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose, d reikšmė yra 1,00, išskyrus medvilnę, viskozę, modalinį pluoštą ir melaminą, kurių d lygi 1,01, bei nebalintą medvilnę, kurios d lygi 1,03.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

3 METODAS**VISKOZĖ, VARIO AMONIAKINIS PLUOŠTAS AR KAI KURIE MODALINIO PLUOŠTO TIPAI SU MEDVILNE**

(Metodas, naudojant skruzdžių rūgštį ir cinko chloridą)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. viskozės (25) arba vario amoniakinio pluošto (21), taip pat tam tikrų tipų modalinio pluošto (22)

su:

2. medvilne (5), elastolefinu (47) ir melaminu (48).

Jeigu sudėtyje aptinkamas modalinis pluoštas, atliekamas paruošiamasis tyrimas, kad būtų nustatyta, ar jis tirpsta reagente.

Šis metodas netaikomas mišiniams, kuriuose medvilnė dėl cheminio poveikio buvo stipriai suardyta arba tais atvejais, kai viskozės ar vario amoniakinis pluoštas nėra visiškai tirpūs dėl jų sudėtyje esančių tam tikrų dažų ar apdailos medžiagų, kurių neįmanoma visiškai pašalinti.

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės viskozė, vario amoniakinis ar modalinis pluoštas ištirpinami reagentu, kurį sudaro skruzdžių rūgštis ir cinko chloridas. Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasveriami; jos patikslinta masė išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso viskozės, vario amoniakinio ar modalinio pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)**3.1. Prietaisai**

- i) Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifotu kamščiu;
- ii) Prietaisas kolboms laikyti 40 (± 2) °C temperatūroje.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

3.2. Reagentai

- i) Tirpalas, kuriame yra 20 g lydyto bevandenio cinko chlorido ir 68 gramai bevandenės skruzdžių rūgšties, praskiestas vandeniu iki 100 g (būtent 20 dalių iš lydyto bevandenio cinko chlorido masės su 80 dalių iš 85 % m/m skruzdžių rūgšties masės).

NB:

Šiuo atveju reikia atkreipti dėmesį į I.3.2.2. dalį, kurioje nustatyta, kad visi naudojami reagentai turi būti chemiškai gryni; be to, svarbu naudoti tik lydytą bevandenį cinko chloridą.

- ii) Amoniaکو hidroksido tirpalas: 20 ml koncentruoto amoniako tirpalo (santykinis tankumas 0,880 g/ml) atskiedžiama vandeniu iki 1 litro.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai: bandinys nedelsiant įdedamas į kolbą, įkaitintą iki 40 °C. Kiekvienam bandinio gramui įpilama po 100 ml skruzdžių rūgšties ir cinko chlorido tirpalo, pašildyto iki 40 °C. Kolba užkemšama kamščiu ir stipriai pakratoma. Kolba ir jos turinys laikoma pastovioje 40 °C temperatūroje dvi su puse valandas, kas valandą kolbą pakratant.

Kolbos turinys perfiltruojamas per pasvertą filtravimo tigli ir tirpalu iš kolbos į tigli išplaunami visi kolboje likę pluoštai. Praskalaujama 20 ml reagento.

Tiglis ir liekana kruopščiai išplaunami 40 °C temperatūros vandeniu. Pluošto liekana praskalaujama maždaug 100 ml šalto amoniako tirpalo (3.2 dalies ii punktas), užtikrinant, kad liekana būtų visiškai panirusi tirpale maždaug 10 minučių; tada kruopščiai praskalaujama šaltu vandeniu.

Nusiurbimas netaikomas, kol kiekvienas plovimo tirpalas laisvai nenuteka.

Galiausiai likęs skystis nusauginamas nusiurbiant, tigli ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė medvilnei yra 1,02, melaminui – 1,01 ir elastolefinui – 1,00.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 2 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

4 METODAS

POLIAMIDINIS AR NAILONO PLUOŠTAS SU KAI KURIAIS KITAIŠ PLUOŠTAIS

(Metodas naudojant 80 % m/m skruzdžių rūgštį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. poliamidinio pluošto ar nailono (30),

su:

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. vilna(1), gyvūnų plaukais (2 ir 3), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoziniu pluoštu (25), akriliniu pluoštu (26), chloringaisiais pluoštais (27), poliesteriu (35), polipropilenu (37), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriu (46), elastolefinu (47) ir melaminu (48).

Kaip pirmiau minėta, šis metodas taip pat taikomas mišiniams su vilna, tačiau jei vilnos kiekis viršija 25 %, taikomas 2 metodas (ištirpinant vilną šarminiame natrio hipochlorite).

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės poliamidinis pluoštas ištirpinamas skruzdžių rūgštimi. Liekana surenkama, išplauinama, išdžiovinama ir pasveriamas; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso poliamidinio ar nailono pluošto procentinė dalis apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)**3.1. Prietaisai**

Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuoju kamščiu.

3.2. Reagentai

- i) Skruzdžių rūgštis (80 % m/m, santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,186). Praskiedžiama vandeniu 880 ml 90 % m/m skruzdžių rūgšties (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,204) iki 1 litro. Alternatyviai praskiedžiama vandeniu 780 ml 100 % m/m skruzdžių rūgšties (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,220) iki 1 litro.

Koncentracija nėra lemiamas veiksnys, jeigu skruzdžių rūgštis yra nuo 77 % iki 83 % m/m.

- ii) Praskiestas amoniako tirpalas: praskiedžiama vandeniu 80 ml koncentruoto amoniako tirpalo (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 0,880) iki 1 litro.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai: bandinys, esantis ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginėje kolboje, užpilamas ledine acto rūgštimi, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui. Kolba užkemšama kamščiu ir pakratoma, kad bandinys sušlaptų. Kolba 15 minučių paliekama kambario temperatūroje, kartais ją pakratant. Kolbos turinys perfiltruojamas per pasvertą filtravimo tigli, o visi likę pluoštai perkeliama į tigli, išskalaujant kolbą nedideliu kiekiu skruzdžių rūgšties tirpalo.

Tiglis nusausinamas nusiurbiant, o ant filtro esanti liekana nuplaunama pakaitomis skruzdžių rūgšties tirpalu, karštu vandeniu, atskiestu amoniako tirpalu ir, galiausiai, šaltu vandeniu, po kiekvieno pripildymo nusausinant tigli nusiurbiant. Nusiurbimas netaikomas, kol kiekvienas plovimo tirpalas laisvai nuteka.

Galiamusiai tiglis nusausinamas nusiurbiant, tigli ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melaminą, kurio d reikšmė yra 1,01.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

5 METODAS

ACETATINIS SU TRIACETATINIU PLUOŠTU

(Metodas naudojant benzilo alkoholį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

— acetatinio pluošto (19)

su:

— triacetatiniu pluoštu (24), elastolefinu (47) ir melaminu (48).

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės acetatinis pluoštas yra ištirpinamas benzilo alkoholiu 52 (\pm 2) °C temperatūroje.

Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasverama; jos masė išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso acetatinio pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

- i) Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuoju kamščiu;
- ii) Mechaninis maišytuvus.
- iii) Termostatas ar kitas prietaisas, palaikantis 52 (\pm 2) °C kolbos temperatūrą.

3.2. Reagentai

- i) Benzilo alkoholis,
- ii) Etanolis.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Kūginėje kolboje esantis bandinys užpilamas benzilo alkoholiu, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui. Kolba užkemšama kamščiu, pritvirtinama prie maišytuvo taip, kad ji būtų panirusi į vandens vonią, kurios temperatūra 52 (\pm 2) °C, ir kratoma tokioje temperatūroje 20 minučių.

(Vietoj mechaninio maišytuvo kolba gali būti stipriai kratoma rankomis).

Skystis dekantuojamas per pasvertą filtravimo tigli. Į kolbą įpilama dar viena benzilo alkoholio dozė ir kaip anksčiau kratoma 20 minučių 52 (\pm 2) °C temperatūroje.

Skystis dekantuojamas per tigli. Ta pati procedūra pakartojama trečią kartą.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Galiausiai skystis ir liekana supilami į tigli; papildomu kiekiu $52 (\pm 2) ^\circ\text{C}$ temperatūros benzilo alkoholio kolboje likę pluoštai išplaunami į tigli. Tiglis kruopščiai nusausinamas.

Pluoštai perkeliama į kolbą, nuskalaujama etanolu ir pakračius rankomis perkošiami per filtravimo tigli.

Ši skalavimo operacija kartojama du ar tris kartus. Liekana perkeliama į tigli ir kruopščiai nusausinama. Tiglis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melaminą, kurio d reikšmė yra 1,01.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

6 METODAS**TRIACETATINIS PLUOŠTAS SU KAI KURIAIS KITAIS PLUOŠTAIS**

(Metodas naudojant dichlormetaną)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. triacetatinio (24) arba polilaktido pluošto (34)

su:

2. vilna(1), gyvūnų plaukais (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu arba nailonu (30), poliesteriu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriu (46), elastolefinu (47) ir melaminu (48).

Pastaba

Triacetatiniai pluoštai, kurie apdailos metu buvo iš dalies hidrolizuoti, nebėra visiškai tirpūs reagente. Tokiais atvejais šis metodas netaikomas.

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės triacetatinis arba polilaktidinis pluoštas yra ištirpinamas dichlormetanu. Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasveriamas; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso triacetatinio arba polilaktido pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)**3.1. Prietaisai**

Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuotu kamščiu.

3.2. Reagentas

Dichlormetanas.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

200 ml kūginėje kolboje su stikliniu kamščiu esantis bandinys užpilamas dichlormetanu, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui, kolba užkemšama kamščiu, pakratoma kas 10 minučių, kad bandinys sušlaptų, ir laikoma 30 minučių kambario temperatūroje, reguliariais intervalais pakratant. Skystis dekantuojamas per pasvertą filtravimo tigli. Į kolbą su liekana įpilama 60 ml dichlormetano, kolba pakratoma rankomis, o kolbos turinys perfiltruojamas per filtravimo tigli. Likę pluoštai perkeliama į tigli, praskalaujant kolbą nedideliu kiekiu dichlormetano. Tiglis nusauginamas nusiurbiant, norint pašalinti skysčio perteklių, tigliis vėl pripildomas dichlormetano ir jam leidžiama laisvai nutekėti.

Galiausiai nusiurbiant pašalinamas skysčio perteklius, tada liekana apdorojama verdančiu vandeniu, norint pašalinti visus tirpiklius, nusiurbiami, tigliis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus poliesterį ir elastomultiesterį, elastolefiną ir melaminą, kurių d reikšmė yra 1,01.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

7 METODAS

TAM TIKRI CELIULIOZINIAI PLUOŠTAI SU POLIESTERIU

(Metodas naudojant 75 % m/m sieros rūgštį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. medvilnės (5), lino (7), tikrosios kanapės (8), ramės (14), vario amoniakinio pluošto (21), modalinio pluošto (22), viskozės (25)

su:

2. poliesteriu (35), elastomultiesteriu (46) ir elastolefinu (47).

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės celiuliozės pluoštas yra ištirpinamas 75 % m/m sieros rūgštimi. Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasveriami; jos masė išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso celiuliozės pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

- i) Ne mažesnė kaip 500 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifotu kamščiu;
- ii) Termostatas ar kitas prietaisas, palaikantis $50 (\pm 5) ^\circ\text{C}$ kolbos temperatūrą.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

3.2. Reagentai

- i) 75 (
- \pm
- 2) % m/m sieros rūgštis

Į 350 ml distiliuoto vandens atsargiai įpilant ir aušinant paruošiama 700 ml sieros rūgšties (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,84).

Tirpalui atvėsus iki kambario temperatūros, jis praskiedžiamas vandeniu iki 1 litro.

- ii) Praskiestas amoniako tirpalas:

praskiedžiama vandeniu 80 ml koncentruoto amoniako tirpalo (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 0,88) iki 1 litro.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Bandinys, esantis ne mažesnės kaip 500 ml talpos kūginėje kolboje su stikliniu šlifuotu kamščiu, užpilamas 75 % sieros rūgštimi, po 200 ml kiekvienam bandinio gramui, kolba užkemšama kamščiu ir atsargiai pakratoma, kad bandinys sušlaptų.

Kolba laikoma 50 (\pm 5) °C temperatūroje vieną valandą, maždaug kas dešimt minučių ją pakratant. Kolbos turinys perfiltruojamas per pasvertą filtravimo tįglį nusiurbiant. Visi likę pluoštai perkeliama, išskalaujant kolbą nedideliu kiekiu 75 % sieros rūgšties. Tįglis nusauginamas nusiurbiant ir nuplaunama liekana ant filtro, vieną kartą pripildant tįglį šviežios sieros rūgšties. Nusiurbimas netaikomas, kol rūgštis laisvai nenuteka.

Liekna paeiliui keletą kartų nuplaunama šaltu vandeniu, du kartus atskiestu amoniako tirpalu, o tada kruopščiai šaltu vandeniu, po kiekvieno pripildymo nusauginant tįglį nusiurbiant. Nusiurbimas netaikomas, kol kiekvienas plovimo tirpalas laisvai nenuteka. Galiausiai tįglis nusauginamas nusiurbiant likusį skystį, tįglis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip \pm 1, kai patikimumo lygis yra 95 %.

8 METODAS

AKRILINIS, TAM TIKRAS MODIFIKUOTAS AKRILINIS AR TAM TIKRI CHLORINGIEJI PLUOŠTAI SU KAI KURIAIS KITAIS PLUOŠTAIS

(Metodas naudojant dimetilformamidą)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. akrilinio (26), tam tikro modifikuoto akrilinio (29) ar tam tikrų chloringųjų pluoštų (27)
- ⁽¹⁾

su:

2. vilna (1), gyvūnų plaukais (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), poliamidiniu pluoštu arba nailonu (30), poliesteriu (35), elastomultiesteriu (46), elastolefinu (47) ir melaminu (48).

Jis vienodai taikomas akriliniams ir tam tikriems modakriliniams pluoštams, apdorotiems metalokompleksiniais dažais, tačiau netaikomas dažytiems antriniams chrominiais dažais.

⁽¹⁾ Prieš atliekant bandymus turi būti patikrintas modifikuotų akrilinių ar chloringųjų pluoštų tirpumas reagentu.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės akrilinis, modakrilinis ar chloringasis pluoštas ištirpinamas dimetilformamidu, įkaitintu vandens vonioje iki virimo temperatūros. Liekana surenkama, nuplaunama, išdžiovinama ir pasveriami. Jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais, o sauso akrilinio, modakrilinio ar chloringojo pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

- i) Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuotu kamščiu;
- ii) Virimo temperatūros vandens vonia.

3.2. Reagentas

Dimetilformamidas (virimo temperatūra 153 ± 1 °C), kuriame yra ne daugiau kaip 0,1 % vandens.

Šis reagentas yra toksiškas, todėl rekomenduojama naudoti gaubtą.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Bandinys, esantis ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginėje kolboje su stikliniu šlifuotu kamščiu, užpilamas dimetilformamidu, įkaitintu vandens vonioje iki virimo temperatūros, po 80 ml kiekvienam bandinio gramui, kolba užkemšama kamščiu, pakratoma, kad bandinys suslaptų, ir kaitinama virimo temperatūros vandens vonioje vieną valandą. Per tą laiką kolba su turiniu penkis kartus rankomis atsargiai pakratoma.

Skystis dekantuojamas per pasvertą filtravimo tiglių, paliekant pluoštus kolboje. Įpilama dar 60 ml dimetilformamido į kolbą ir kaitinama dar 30 minučių, per tą laiką kolbą su jos turiniu du kartus atsargiai pakratant.

Kolbos turinys perfiltruojamas per filtravimo tiglių nusiurbiant.

Visi likę pluoštai perkeliama į tiglių, išskalaujant menzurą dimetilformamidu. Tiglis nusauginamas nusiurbiant. Liekana nuplaunama maždaug 1 litru karšto, 70–80 °C, vandens, kiekvieną kartą užpildant tiglių.

Po kiekvieno vandens pripylimo vandeniui leidžiama laisvai nutekėti, o tada jis staigiai nusiurbiamas. Jei plovimo tirpalas išbėga iš tiglio per lėtai, galima truputį jo nusiurbti.

Galiausiai tiglius su liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus šiuos atvejus:

vilnos – 1,01

medvilnės – 1,01

vario amoniakinio pluošto – 1,01

modalinio pluošto – 1,01

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

poliesterio – 1,01

elastomultiesterio – 1,01

melamino – 1,01

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

9 METODAS**TAM TIKRI CHLORINGIEJI PLUOŠTAI SU KAI KURIAIS KITAIS PLUOŠTAIS**

(Metodas naudojant 55,5/44,5 anglies disulfido ir acetono mišinį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. tam tikrų chloringųjų pluoštų (27), būtent tam tikrų polivinilchlorido pluoštų, nepaisant to, ar jie chlorinti, ar ne ⁽¹⁾

su:

2. vilna(1), gyvūnų plaukais (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu arba nilonu (30), poliesteriu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriu (46) ir melaminu (48).

Kai vilnos ar šilko kiekis mišinyje viršija 25 %, taikomas 2 metodas.

Kai poliamidinio ar nilono pluošto kiekis mišinyje viršija 25 %, taikomas 4 metodas.

2. PRINCIPAS

Chloringasis pluoštas žinomos sauso mišinio masės yra ištirpinamas azeotropiniu anglies disulfido ir acetono mišiniu iš. Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasverama; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso polivinilinio chlorido pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)**3.1. Prietaisai**

- i) Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuoju kamščiu;
- ii) Mechaninis maišytuvas.

3.2. Reagentai

- i) Azeotropinis anglies disulfido ir acetono mišinys (55,5 % anglies disulfido su 44,5 % acetono pagal tūrį). Kadangi šis reagentas yra toksiškas, rekomenduojama naudoti gaubtą.
- ii) Etanolis (92 % pagal tūrį) ar metanolis.

⁽¹⁾ Prieš atliekant bandymus turi būti patikrintas polivinilchlorido pluoštų tirpumas reagente.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Bandinys, esantis ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginėje kolboje su stikliniu šlifotu kamščiu, užpilamas azeotropiniu mišiniu, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui. Kolba sandariai užkemšama ir kratoma mechaniniu maišytuvu arba stipriai rankomis maždaug 20 minučių kambario temperatūroje.

Paviršiuje esantis skystis dekantuojamas per pasvertą filtravimo tįglį.

Procedūra pakartojama su 100 ml šviežiai pagaminto reagento. Ši procedūra kartojama tol, kol išgarinus ištraukto skysčio lašą, ant stebėjimo stiklo neliks jokių polimero nuosėdų. Naudojant daugiau reagento, liekana perpilama į filtravimo tįglį, nusiurbiant pašalinamas skystis ir tįglis bei liekana praskalaujami 20 ml alkoholio, o tada tris kartus vandeniu. Prieš sausinant nusiurbiant, plovimo tirpalui leidžiama laisvai nutekėti. Tįglis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

Pastaba.

Kai kurių mišinių, turinčių labai daug chloringojo pluošto, bandinys džiovinimo metu gali labai susitraukti, todėl chloringojo pluošto tirpinimas tirpikliu sulėtėja.

Tačiau galutiniam chloringojo pluošto ištirpinimui tirpale tai įtakos neturi.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melaminą, kurio d reikšmė yra 1,01.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

10 METODAS

ACETATINIS PLUOŠTAS SU TAM TIKRAIS CHLORINGAISIAIS PLUOŠTAIS

(Metodas naudojant ledinę acto rūgštį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. acetatinio pluošto (19)

su:

2. tam tikrais chloringaisiais pluoštais (27), būtent polivinilchlorido pluoštais, nepaisant to, ar jie chlorinti, ar ne, elastolefinu (47) ir melaminu (48).

2. PRINCIPAS

Acetatinis pluoštas išskiriamas iš žinomos sauso mišinio masės ledine acto rūgštimi. Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasveriami; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso acetatinio pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

- i) Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuotu kamščiu;
- ii) Mechaninis maišytuvas.

3.2. Reagentas

Ledinė acto rūgštis (daugiau kaip 99 %). Šis reagentas yra labai kenksmingas, todėl su juo reikia elgtis labai atsargiai.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Bandinys, esantis ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginėje kolboje su stikliniu šlifuotu kamščiu, užpilamas ledine acto rūgštimi, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui. Kolba sandariau užkemšama ir kratoma mechaniniu maišytuvu arba stipriai ranka maždaug 20 minučių kambario temperatūroje. Paviršiuje esantis skystis dekantuojamas per pasvertą filtravimo tiglių. Ši procedūra kartojama du kartus, kiekvieną kartą naudojant po 100 ml šviežio reagento, iš viso atliekant tris ekstrahavimus.

Liekana perpilama į filtravimo tiglių, nusausinama nusiurbiant, norint pašalinti skystį, ir tiglius bei liekana praskalaujami 50 ml ledinės acto rūgšties, o tada tris kartus vandeniu. Prieš nusausinant nusiurbiant, po kiekvieno skalavimo skysčiui leidžiama laisvai nutekėti. Tiglis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

11 METODAS

ŠILKAS SU VILNA ARBA GYVŪNŲ PLAUKAIS

(Metodas naudojant 75 % m/m sieros rūgštį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. šilko (4)

su:

2. medvilne (1), gyvūnų plaukais (2 ir 3), elastolefinu (47) ir melaminu (48).

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės šilko pluoštas yra ištirpinamas 75 % m/m sieros rūgštimi⁽¹⁾.

Liekana surenkama, nuplaunama, išdžiovinama ir pasveriami. Jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Sauso šilko dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

⁽¹⁾ Laukinių šilkaverpių šilkas nėra visiškai tirpus 75 % m/m sieros rūgštyje.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuotu kamščiu.

3.2. Reagentai

i) 75 (\pm 2) % m/m sieros rūgštis

Į 350 ml distiliuoto vandens atsargiai įpilant ir aušinant paruošiama 700 ml sieros rūgštis (tankumas 20 °C temperatūroje: 1,84).

Atvėsinus iki kambario temperatūros, tirpalas praskiedžiamas vandeniu iki 1 litro.

ii) Skiestas sieros rūgštis tirpalas: lėtai pilama 100 ml sieros rūgštis (tankumas 20 °C temperatūroje: 1,84) į 1 900 ml distiliuoto vandens.

iii) Praskiestas amoniako tirpalas: 200 ml koncentruoto amoniako (tankumas 20 °C temperatūroje: 0,880) praskiedžiama vandeniu iki 1 000 ml.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Bandinys, esantis ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginėje kolboje su stikliniu šlifuotu kamščiu, užpilamas 75 % m/m sieros rūgštimi, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui ir užkemšama kamščiu. Smarkiai kratoma ir paliekama 30 minučių kambario temperatūroje. Dar kartą pakratoma ir paliekama 30 minučių.

Pakratoma paskutinį kartą ir kolbos turinys perfiltruojamas per pasvertą filtravimo tigli. 75 % sieros rūgštis reagentu nuo kolbos nuplaunami visi likę pluoštai. Liekana ant tiglio nuplaunama paeiliui 50 ml atskiesto sieros rūgštis reagento, 50 ml vandens ir 50 ml atskiesto amoniako tirpalo. Prieš nusiurbiant pluoštas kiekvieną kartą paliekamas skystyje maždaug 10 minučių. Galiausiai nuskalaujama vandeniu, paliekant pluoštus vandenyje maždaug 30 minučių.

Tiglis nusausinamas nusiurbiant, tигlis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose, d reikšmė vilnai yra 0,985, elastolefinui – 1,00 ir melaminui – 1,01.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip \pm 1, kai patikimumo lygis yra 95 %.

12 METODAS

DŽIUTAS SU TAM TIKRAIS GYVŪNINIAIS PLUOŠTAIS

(Metodas nustatant azoto kiekį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. džiuto (9)

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

su:

2. tam tikrais gyvūniniais pluoštais.

Gyvūninio pluošto komponentą gali sudaryti vien tik gyvūnų plaukai (2 ir 3) ar vilna (1), arba bet koks abiejų mišinys. Šis metodas netaikomas tekstilės mišiniams, kuriuose yra nepluoštinės medžiagos (dažų, apdailos medžiagų ir kt.) su azotu.

2. PRINCIPAS

Nustatomas azoto kiekis mišinyje, ir pagal jį bei abiejų komponentų žinomą arba numanomą azoto kiekį atskiruose komponentuose apskaičiuojamas jų procentinis santykis.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)**3.1. Prietaisai**

- i) 200–300 ml talpos Kjeldalio kolba.
- ii) Kjeldalio garinis distiliatorius.
- iii) 0,05 ml tikslumo titravimo prietaisas.

3.2. Reagentai

- i) Toluolas.
- ii) Metanolis.
- iii) Sieros rūgštis, santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,84.
- iv) Kalio sulfatas.
- v) Seleno dioksidas.
- vi) Natrio hidroksido tirpalas (400 g/l). Ištirpinama 400 g natrio hidroksido 400–500 ml vandens ir praskiedžiama vandeniu iki 1 litro.
- vii) Indikatorių mišinys. 0,1 g raudonojo metilo ištirpinama 95 ml etanolio ir 5 ml vandens mišinyje, sumaišoma su 0,5 g bromkrezolio žaliujo, ištirpinto 475 ml etanolio ir 25 ml vandens mišinyje.
- viii) Boro rūgšties tirpalas. Ištirpinama 20 g boro rūgšties 1 litre vandens.
- ix) Sieros rūgštis, 0,02N (standartinis titruotas tirpalas).

4. BANDINIO PARUOŠIAMASIS APDOROJIMAS

Vietoje bendruosiuose nurodymuose aprašyto paruošiamojo apdorojimo taikomas toliau aprašytas paruošiamasis apdorojimas:

Natūraliai išdžiovintas bandinys ekstrahuojamas Soksleto aparatu 1 dalies toluolo ir 3 dalių metanolio mišiniu keturias valandas ne mažesniu kaip 5 ciklų per valandą dažniu. Tirpikliui leidžiama išgaruoti iš bandinio į orą, o liekana pašalinama 105 (± 3) °C temperatūros krosnelėje. Tada bandinys ekstrahuojamas vandenyje (50 ml bandinio gramui), virinant su grįžtamuju šaldytuvu 30 minučių. Perfiltruojama, bandinys vėl įdedamas į kolbą ir ekstrahavimas pakartojamas tokia pat vandens kiekyje. Perfiltruojama, iš bandinio pašalinamas vandens perteklius nuspaudžiant, nusiurbiant ar centrifuguojant, tada bandinys paliekamas natūraliai išdžiūti.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Pastaba:

Reikia nepamiršti toluolo ir metanolio toksinio poveikio, todėl juos naudojant reikia imtis visų atsargumo priemonių.

5. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

5.1. Bendrieji nurodymai

Atrenkant, džiovinant ir sveriant bandinį laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose.

5.2. Išsami bandymo atlikimo tvarka

Bandinys įdedamas į Kjeldalio distiliavimo kolbą. Kolboje esantis bandinys, sveriantis ne mažiau kaip 1 g, užpilamas tokia tvarka: 2,5 g kalio sieros, 0,1–0,2 g seleno dioksido ir 10 ml sieros rūgšties (santykinis tankumas 1,84). Kolba pakaitinama, iš pradžių atsargiai, kol suirs visas pluoštas, o tada smarkiau, kol tirpalas pasidarys skaidrus ir beveik bespalvis. Kaitinama dar 15 minučių. Kolbai leidžiama atvėsti, turinys atsargiai praskiedžiamas 10–20 ml vandens, ataušinamas, perpilamas į 200 ml graduotą kolbą iki 200 ml padalos ir pripilama vandens, kad būtų gautas virinimo tirpalas. Į 100 ml kūginę kolbą įpilama maždaug 20 ml boro rūgšties tirpalo ir kolba pastatoma po Kjeldalio distiliatoriaus grįžtamuoju šaldytuvu taip, kad išleidžiamasis vamzdelis būtų vos paniręs į boro rūgšties tirpalą. Į distiliavimo kolbą įpilama lygiai 10 ml virinimo tirpalo, į piltuvėlį įpilama ne mažiau kaip 5 ml natrio hidroksido tirpalo, kamštis truputį kilstelėjamas ir leidžiama natrio hidroksido tirpalui lėtai sutekėti į kolbą. Jei virinimo tirpalas ir natrio hidroksido tirpalas sudaro du atskirus sluoksnius, jie pamažu sumaišomi. Distiliavimo kolba atsargiai pakaitinama, leidžiant į ją garus iš generatoriaus. Surenkama apie 20 ml distiliato, kūginė kolba nuleidžiama taip, kad išleidžiamąjį vamzdelio galas būtų apie 20 mm virš skysčio paviršiaus, ir distiliuojama dar 1 minutę. Išleidžiamąjį vamzdelio galas nuskalaujamas vandeniu, skalavimo vandenį surenkant į kūginę kolbą. Kūginė kolba patraukiama ir vietoj jos pastatoma kita kūginė kolba su maždaug 10 ml boro rūgšties tirpalo, ir surenkama apie 10 ml distiliato.

Abu distiliatai titruojami atskirai 0,02 N sieros rūgštimi, naudojant indikatorių mišinį. Abiem distiliatams užrašomas bendras titras. Jeigu antrojo distiliato titras didesnis nei 0,2 ml, bandymas kartojamas ir distiliavimas pradedamas iš naujo, naudojant naują virinimo tirpalo bandinį.

Atliekamas „tuščias“ bandymas, t.y. virinimas ir distiliavimas, naudojant tik reagentus.

6. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

6.1. Azoto kiekio sausame bandinyje dalis procentais apskaičiuojama pagal formulę:

$$A \% = \frac{28(V - b)N}{W}$$

čia:

A = azoto dalis procentais švariame sausame bandinyje,

V = bendras standartinės sieros rūgšties, sunaudotas titruojant bandinį, tūris ml,

b = bendras standartinės sieros rūgšties, sunaudotas tuščio bandymo metu, tūris ml,

N = standartinės sieros rūgšties normalinė koncentracija,

W = sauso bandinio masė gramais.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- 6.2. Jei azotas džiute sudaro 0,22 %, o gyvūniniame pluošte – 16,2 %, kai abi dalys procentais išreikštos pagal sauso pluošto masę, apskaičiuokite mišinių sudėtį pagal formulę:

$$PA \% = \frac{A - 0,22}{16,2 - 0,22} \times 100$$

čia:

PA % = gyvūninio pluošto švariame sausame bandinyje dalis procentais.

7. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

13 METODAS**POLIPROPILENINIAI PLUOŠTAI SU TAM TIKRAIS KITAIS PLUOŠTAIS**

(Ksileno metodas)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. polipropileninių pluoštų (37)

su:

2. vilna (1), gyvūnų plaukais (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), acetatiniu pluoštu (19), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), triacetatiniu pluoštu (24), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu arba nailonu (30), poliesteriu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriu (46) ir melaminu (48).

2. PRINCIPAS

Polipropileninis pluoštas išskiriamas iš žinomos sauso mišinio masės verdančiu ksilenu. Liekana surenkama, išplauinama, išdžiovinama ir pasverama; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Polipropileninio pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)**3.1. Prietaisai**

- i) Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuoju kamščiu;
- ii) Grįžtamasis šaldytuvas (tinkantis skysčiams su aukšta virimo temperatūra), pritaikytas kūginei kolbai (i).

3.2. Reagentas

Ksilenas, distiliuojamas 137-142 °C temperatūroje.

Pastaba.

Šis reagentas yra labai degus ir kenksmingas. Jį naudojant reikia imtis visų atsargumo priemonių.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Kiekvienam bandinio, esančio kūginėje kolboje (3.1.i), gramui įpilama po 100 ml ksileno (3.2). Prijungiamas grįžtamasis šaldytuvas (3.1.ii), kolbos turinys užvirinamas ir virinamas tris minutes.

Karštas skystis nedelsiant dekantuojamas per pasvertą filtravimo tigli (žr. 1 pastabą). Ši procedūra pakartojama dar du kartus, kiekvieną kartą naudojant po 50 ml šviežiai pagaminto tirpalo.

Liekana kolboje paeilui nuplaunama 30 ml verdančio ksileno (du kartus), 75 ml petroleterio (bendrųjų nurodymų I.3.2.1 punktas) (du kartus). Antrą kartą nuplovus petroleteriu kolbos turinys perfiltruojamas per tigli, visi likę pluoštai perkeliama į tigli skalaujant nedideliu kiekiu petroleterio ir leidžiama tirpikliui išgaruoti. Tiglis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

Pastabos.

1. Filtravimo tigli, per kurį filtruojamas ksilenas, turi būti prieš tai pakaitintas.
2. Atlikus procedūrą su verdančiu ksilenu, reikia įsitikinti, kad prieš įpilant petroleterį kolba su liekana yra pakankamai ataušinta.
3. Norint sumažinti ugnies ir toksiškumo riziką bandymų vykdytojams, gali būti naudojamas karšto ekstrahavimo prietaisas, su kuriuo taikomos atitinkamos procedūros, kuriuo galima gauti tapačius rezultatus⁽¹⁾.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose, d reikšmė yra 1,00, išskyrus melaminą, kurio d reikšmė yra 1,01.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

14 METODAS

CHLORINGIEJI PLUOŠTAI (VINILO CHLORIDO HOMOPOLIMERAIS) SU TAM TIKRAIS KITAIS PLUOŠTAIS

(Koncentruotos sieros rūgšties metodas)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. chloringųjų pluoštų (27), grindžiamų vinilo chlorido homopolimerais, nepriklausomai nuo to, ar jie chlorinti, ar ne, elastolefino (47)

su:

2. medvilne (5), acetatiniu pluoštu (19), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), triacetatiniu pluoštu (24), viskoze (25), tam tikrais akrilinais pluoštais (26), tam tikrais modakriliniais pluoštais (29), poliamidiniu pluoštu arba nailonu (30), poliesteriu (35), elastomultiesteriu (46) ir melaminu (48).

Modakriliniai pluoštai yra tie, kuriuos įmerkus į koncentruotą sieros rūgštį (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje yra 1,84), tirpalas tampa skaidrus.

Šis metodas gali būti naudojamas vietoj 8 ir 9 metodų.

⁽¹⁾ Žr., pavyzdžiui, prietaisą, apibūdintą Melliland Textilberichte 56 (1975), p. 643–645.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės komponentas, išskyrus chloringuosius pluoštus arba elastolefiną (t.y. 1.2 dalyje minėti pluoštai) yra ištirpinamas koncentruota sieros rūgštimi (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje yra 1,84).

Liekana, kurią sudaro chloringasis pluoštas arba elastolefinas, surenkama, nuplaunama, išdžiovinama ir pasveriami; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Antrojo komponento dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

- i) Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuoju kamščiu;
- ii) Stiklinė lazdelė plokščiu galu.

3.2. Reagentai

- i) Koncentruota sieros rūgštis (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,84).
- ii) Maždaug 50 % (m/m) vandeninis sieros rūgšties tirpalas.

Į 500 ml distiliuoto ar dejonizuoto vandens atsargiai pilant ir aušinant paruošiama 400 ml sieros rūgšties (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,84). Atvėsinus iki kambario temperatūros, tirpalas praskiedžiamas vandeniu iki 1 litro.

iii) Praskiestas amoniako tirpalas.

60 ml koncentruoto amoniako tirpalo (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 0,880) praskiedžiama distiliuotu vandeniu iki vieno litro.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Kiekvienam bandinio, esančio kolboje (3.1.dalies i punktas), gramui įpilama po 100 ml sieros rūgšties (3.2. dalies i punktas).

Kolbos turinys paliekamas kambario temperatūroje 10 minučių ir per tą laiką elementarusis bandinys kartais pamaišomas stikline lazdele. Jeigu bandymas atliekamas su austu ar megztu gaminiu, jis suspaudžiamas tarp kolbos sienelės ir stiklinės lazdelės ir stengiamasi atskirti sieros rūgšties ištirpdytą medžiagą.

Skystis dekantuojamas per pasvertą filtravimo tigli. Į kolbą įpilama 100 ml šviežiai pagamintos sieros rūgšties (3.2. dalies i punktas) ir procedūra pakartojama. Kolbos turinys supilamas į filtravimo tigli, o pluošto likučiai perkeliama stikline lazdele. Prireikus, į kolbą įpilama truputį koncentruotos sieros rūgšties (3.2. dalies i punktas), norint pašalinti visus pluoštus, prilipusius prie sienelių. Filtravimo tигlis nusauginamas nusiurbiant; filtratas iš filtravimo kolbos išpilamas arba kolba pakeičiama, liekana tигlyje paeilui nuplaunama 50 % sieros rūgšties tirpalu (3.2. dalies ii punktas), distiliuotu ar dejonizuotu vandeniu (bendrujų nurodymų I.3.2.3 dalis), amoniako tirpalu (3.2. dalies iii punktas) ir galiausiai kruopščiai nuplaunama distiliuotu ar dejonizuotu vandeniu, po kiekvieno pripildymo išdžiovinant tigli nusiurbiant. (Nusiurbimas netaikomas plaunant, o tik po to, kai tirpalas laisvai nuteka.) Tигlis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melaminą, kurio d reikšmė yra 1,01.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

15 METODAS

CHLORINGIEJI PLUOŠTAI, TAM TIKRI MODAKRILINIAI PLUOŠTAI, TAM TIKRI ELASTANO PLUOŠTAI, ACETATINIAI IR TRIACETATINIAI PLUOŠTAI SU TAM TIKRAIS KITAIS PLUOŠTAIS

(Metodas naudojant cikloheksanoną)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. acetatinio (19), triacetatinio (24), chloringojo pluošto (27), tam tikrų modakrilinių pluoštų (29), tam tikrų elastano pluoštų (43)

su:

2. vilna (1), gyvūnų plaukais (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), poliamidiniu pluoštu arba nailonu (30), akriliniu pluoštu (26), stiklo pluoštu (40) bei melaminu (48).

Jeigu mišinyje yra modakrilinio ar elastano pluoštų, pirmiausia reikia nustatyti, ar pluoštas yra visiškai tirpus reagente.

Mišinius, kurių sudėtyje yra chloringųjų pluoštų, galima tirti naudojant 9 ar 14 metodą.

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės acetatiniai ir triacetatiniai pluoštai, chloringieji pluoštai, tam tikri modakriliniai pluoštai ir tam tikri elastano pluoštai yra išskiriami beveik iki virimo temperatūros įkaitintu cikloheksanonu. Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasveriamą; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Chloringojo pluošto, modakrilinio, elastano, acetatinio ir triacetatinio pluošto dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

- i) Karšto ekstrahavimo prietaisas, tinkantis 4 dalyje aprašyti bandymo procedūrai. (žr. brėžinį; tai prietaiso, aprašyto Melliland Textilberichte 56 (1975) 643–645, variantas).
- ii) Filtravimo tigris bandiniui laikyti.
- iii) Akyta reflektorinė pertvara (1 akytumo laipsnis).
- iv) Grįžtamasis šaldytuvas, kurį galima prijungti prie distiliavimo kolbos.
- v) Kaitinimo prietaisas.

3.2. Reagentai

- i) Cikloheksanonas, verdantis 156 °C temperatūroje.
- ii) Etanolis, 50 % pagal masę.

NB:

Cikloheksanonas yra degus ir toksiškas. Jį naudojant reikia imtis visų atsargumo priemonių.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Į distiliavimo kolbą kiekvienam medžiagos gramui įpilama po 100 ml cikloheksanono, prijungiamas ekstrahavimo indas, į kurį buvo įdėtas prieš tai pasvertas filtravimo tiglio su bandiniu ir akyta reflektorine pertvara. Prijungiamas grįžtamasis šaldytuvas. Užvirinama, ir ekstrahavimas tęsimas 60 minučių, ne mažesniu kaip 12 ciklų per valandą dažniu.

Po ekstrahavimo ir aušinimo atjungiamas ekstrahavimo indas, išimamas filtravimo tiglio ir nuimama reflektorinė pertvara. Filtravimo tiglio turinys nuplaunamas tris ar keturis kartus 50 % etanoliu, pašildytu iki maždaug 60 °C temperatūros, po to 1 litru 60 °C temperatūros vandens.

Nusiurbimas netaikomas plaunant ar tarp plovimo procedūrų. Tirpalui leidžiama laisvai nutekėti, tada jis nusiurbiamas.

Galiausiai, tiglio su liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

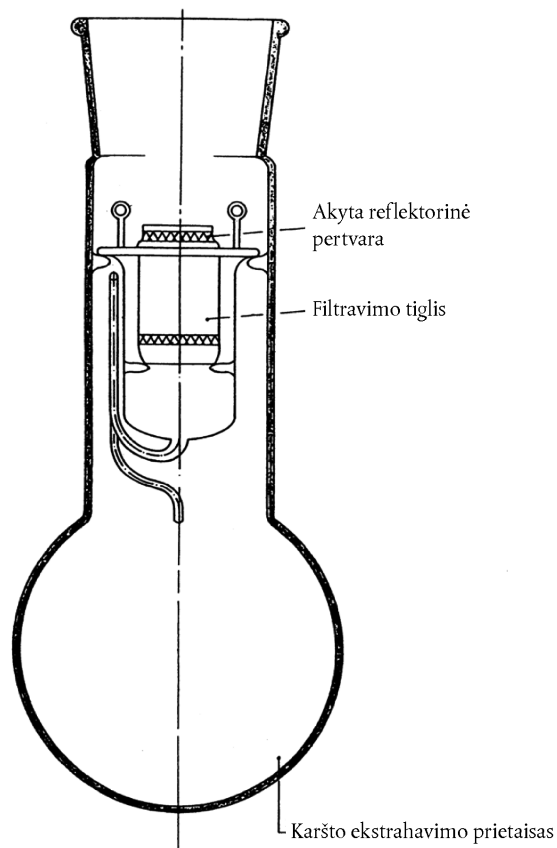
Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus:

- šilkui ir melaminui 1,01
- akriliniam pluoštui - 0,98.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 1 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

15 metodo 3.1 dalies 1 punkte pateiktas brėžinys

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

16 METODAS

MELAMINAS SU TAM TIKRAIS KITAIS PLUOŠTAIS

(Metodas naudojant karštą skruzdžių rūgštį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas dviejų komponentų mišiniams, iš jų pašalinus nepluoštinę medžiagą, sudarytiems iš:

1. melamino (47)

su:

2. medvilne (5) ir aramidų (31).

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės melaminas ištirpinamas karšta skruzdžių rūgštimi (90 % pagal masę).

Liekana surenkama, išplaunama, išdžiovinama ir pasverama; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės dalimi procentais. Antrojo komponento dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą tarp sauso bandinio masės ir liekanos masės.

Pastaba:

Reikia griežtai laikytis rekomenduojamo temperatūros intervalo, kadangi melamino tirpumas labai priklauso nuo temperatūros.

3. PRIETAISAI IR REAGENTAI (be aprašytųjų bendruosiuose nurodymuose)

3.1. Prietaisai

- i) Ne mažesnė kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuoju kamščiu;
- ii) Vandens vonia su maišykle arba kitas prietaisas, kuriuo kolba kratoma ir laikoma 90 (\pm 2) °C temperatūroje

3.2. Reagentai

- i) Skruzdžių rūgštis (90 % m/m, santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,204 g/ml). 890 ml 98-100 % m/m skruzdžių rūgštis praskiedžiama vandeniu (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,220 g/ml) iki 1 litro.

Karšta skruzdžių rūgštis yra labai ėsdinanti, todėl su ja turi būti elgiamasi atsargiai.

- ii) Praskiestas amoniako tirpalas: praskiedžiama vandeniu 80 ml koncentruoto amoniako tirpalo (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 0,880) iki 1 litro.

4. BANDYMO ATLIKIMO TVARKA

Laikomasi procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atliekami tokie veiksmai:

Bandinys, esantis ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginėje kolboje su stikliniu šlifuoju kamščiu, užpilamas skruzdžių rūgštimi, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui. Kolba užkemšama kamščiu ir pakratoma, kad bandinys sušlaptų. Kolba laikoma 90 (\pm 2) °C temperatūroje vieną valandą, ją smarkiai kratant. Kolba paliekama atvėsti iki kambario temperatūros. Skystis dekantuojamas per pasvertą filtravimo tigli. Į kolbą su liekana įpilama 50 ml skruzdžių rūgštis, kolba pakratoma rankomis, o kolbos turinys perfiltruojamas per filtravimo tigli. Likę pluoštai perkeliama į tigli, praskalaujant kolbą nedideliu kiekiu skruzdžių rūgštis reagento. Tiglis nusausinamas nusiurbiant, o liekana nuplaunama pakaitomis skruzdžių rūgštis reagentu, karštu vandeniu, atskiestu amoniako tirpalu ir, galiausiai, šaltu vandeniu, po kiekvieno pripildymo nusausinant tigli nusiurbiant. Nusiurbimas netaikomas, kol kiekvienas plovimo tirpalas laisvai nenuteka. Galiausiai tiglis nusausinamas nusiurbiant, tiglis ir liekana išdžiovinami, ataušinami ir pasveriami.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Rezultatai apskaičiuojami kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė medvilnei ir aramidui yra 1,02.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 2 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

3 SKYRIUS

Trijų komponentų pluoštų mišinių kiekybinė analizė

ĮVADAS

Paprastai kiekybinės cheminės analizės metodai būna pagrįsti atskirų komponentų pasirinktiniu ištirpinimu. Yra keturi galimi šio metodo variantai:

1. Tiriami du skirtingi elementarieji bandiniai. Pirmiausia ištirpinamas pirmojo bandinio komponentas (a), po to - antrojo (b). Kiekvieno bandinio netirpios liekanos pasveriamos ir pagal atitinkamą masės praradimą apskaičiuojamos abiejų tirpiųjų komponentų procentinės dalys. Trečiojo komponento (c) dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą.
2. Tiriami du skirtingi elementarieji bandiniai. Ištirpinamas pirmojo bandinio komponentas (a) ir du antrojo bandinio komponentai (a) ir (b). Pasveriamos netirpios pirmojo bandinio liekanos ir pagal prarastos masės kiekį apskaičiuojama komponento (a) procentinė dalis. Po to antrojo bandinio netirpios liekanos pasveriamos; gauta masė rodo komponento (c) dalį procentais mišinyje. Trečiojo komponento dalis procentais apskaičiuojama pagal skirtumą.
3. Tiriami du skirtingi elementarieji bandiniai. Ištirpinami du pirmojo bandinio komponentai (a) ir (b) bei du antrojo bandinio komponentai (b) ir (c). Netirpiųjų liekanų masė lygi atitinkamų komponentų (c) ir (a) procentiniam kiekiui mišinyje. Trečiojo komponento dalis procentais apskaičiuojama iš skirtumo.
4. Tyrimui naudojamas tik vienas elementarusis bandinys. Atskyrus vieną komponentą, pasveriamos iš kitų dviejų pluoštų susiformavusios netirpios liekanos ir pagal masės praradimą apskaičiuojama tirpiojo komponento dalis procentais mišinyje. Tada ištirpinamas vienas iš dviejų liekanose esančių pluoštų, pasveriamas netirpus komponentas ir pagal masės praradimą nustatoma antrojo tirpaus komponento dalis procentais mišinyje.

Esant galimybei, patartina naudoti vieną iš pirmųjų trijų variantų.

Atliekant cheminę analizę, už šį procesą atsakingas ekspertas turi pasirūpinti, kad taikant jo parinktus metodus naudojami tirpikliai tirpdytų tik reikiamą pluoštą (-us), nedarydami poveikio kitam (-iems).

Kaip pavyzdys, 3 skyriaus VI priede yra pateikta lentelė. Lentelėje išvardytas tam tikras skaičius trijų komponentų pluoštų mišinių kartu su dviejų komponentų pluoštų mišinių tyrimo metodais, kurie iš esmės gali būti naudojami ir šių trijų komponentų pluoštų mišiniams tirti.

Siekiant klaidos galimybę sumažinti iki minimumo, rekomenduojama, kai tik įmanoma, cheminę analizę atlikti bent dviem variantais iš pirmiau nurodytų keturių.

Prieš pradėdam bet kokią analizę, turi būti nustatyti visi mišinyje esantys pluoštai. Taikant kai kuriuos cheminius metodus, reagentas tirpiam (-iems) komponentui (-ams) ištirpdyti gali iš dalies ištirpdyti ir netirpų mišinio komponentą. Jei įmanoma, pasirenkami reagentai, netirpiam pluoštui turintys labai mažą poveikį arba neturintys jokie. Jeigu žinoma, kad bandymo metu sumažės masė, rezultatas patikslinamas; tokiu atveju pateikiami korekcijos koeficientai. Šie koeficientai buvo nustatyti keliose laboratorijose, apdorojant, kaip nurodyta analizės metode, išvalytus paruošiamojo apdorojimo metu pluoštus su atitinkamais reagentais. Šie korekcijos koeficientai taikomi tik nesuardytiems pluoštams, o jei pluoštai prieš apdorojimą arba jo metu susiskaidė, gali prireikti taikyti kitus korekcijos koeficientus. Jei reikia taikyti ketvirtąjį variantą, kai tekstilės pluoštas paeiliui tirpinamas dviem skirtingais tirpikliais, tai turi būti taikomi masės praradimo korekcijos koeficientai dėl abiejų tirpiklių poveikio. Ir cheminio, ir rankinio pluoštų atskyrimo atveju būtini bent du bandymai.

I. Bendra informacija apie trijų komponentų pluoštų mišinių kiekybinės cheminės analizės metodus

Bendra informacija, susijusi su pateiktais trijų komponentų pluoštų mišinių kiekybinės cheminės analizės metodais.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

I.1. Taikymo tikslas ir sritis

Dviejų komponentų pluoštų mišinių analizės metodo parinkimas priklauso nuo to, kokiems pluoštams šį metodą galima taikyti. (Žr. 2 skyrių, kuriame aprašomi tam tikri dviejų komponentų pluoštų mišinių kiekybinės analizės metodai).

I.2. Principas

Nustačius mišinio komponentus, pašalinamos nepluoštinės medžiagos, taikant tinkamą paruošiamąjį apdorojimą, o tada pasirenkamas vienas arba keli iš įvade aprašytų keturių pasirinkto tirpinimo variantų. Jeigu tai nesudaro techninių sunkumų, tai pirmiausiai tirpinamas pluoštų mišinio didžiausią dalį sudarantis komponentas, o mažiausią dalį sudarantis - lieka kaip liekana.

I.3. Medžiagos ir įranga

I.3.1. Prietaisai

I.3.1.1. Filtravimo tigliai ir pakankamai dideli svėrimo indai, kad sutalpintų tokius tiglius, arba bet koks kitas prietaisas, kuriuo galima gauti tapačius rezultatus.

I.3.1.2. Vakuuminė kolba.

I.3.1.3. Eksikatorius su indikatoriniu silikoniniu geliu.

I.3.1.4. Vėdinama krosnelė tiriamiems bandiniams džiovinti 105 (\pm 3) °C temperatūroje.

I.3.1.5. 0,0002 g tikslumo analitinės svarstyklės.

I.3.1.6. Soksleto ekstrahavimo aparatas ar kitas prietaisas, kuriuo galima gauti tapačius rezultatus.

I.3.2. Reagentai

I.3.2.1. Šviesusis perdistiliuotas petroleteris, verdantis 40–60 °C temperatūroje.

I.3.2.2. Kiti reagentai yra tiksliai aprašyti kiekvieno metodo atitinkamame skyriuje.

Visi naudojami reagentai turi būti chemiškai gryni.

I.3.2.3. Distiliuotas ar dejonizuotas vanduo.

I.3.2.4. Acetonas.

I.3.2.5. Ortofosfato rūgštis.

I.3.2.6. Karbamidas.

I.3.2.7. Natrio bikarbonatas.

I.4. Kondicionavimas ir bandymų klimato sąlygos

Kadangi nustatoma sauso bandinio masė, bandinio kondicionuoti ar bandymą atlikti kondicionuojamoje aplinkoje nereikia.

I.5. Taškinis bandinys

Iš jungtinio bandinio paimkite taškinį bandinį, kuris turi būti pakankamo dydžio, kad jo pakaktų visiems reikalingiems elementariesiems bandiniams, kurių kiekvieno masė yra ne mažesnė kaip 1 g.

I.6. Paruošiamasis taškinio bandinio apdorojimas ⁽¹⁾

Jeigu tiriamame pluošte yra medžiaga, kuri nereikalinga procentinėms dalims apskaičiuoti, (žr. šio reglamento 17 straipsnį), ją reikia pašalinti tokiu metodu, kad nebūtų pažeistos visos kitos pluošto sudėtinės dalys.

⁽¹⁾ Žr. 1.1 skyrių.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Todėl nepluoštinė medžiaga, kurią galima ekstrahuoti šviesiuoju petroleteriu ir vandeniu, pašalinama normaliomis sąlygomis išdžiovintą bandinį apdorojant Soksleto aparate šviesiuoju petroleteriu vieną valandą ne mažesniu kaip šešių ciklų per valandą dažniu. Leidžiama šviesiam petroleteriui išgaruoti iš bandinio, kuris po to ekstrahuojamas tiesiogiai jį apdorojant, pirmiausia valandą mirkant bandinį kambario temperatūros vandenyje, o po to mirkant dar vieną valandą $65 (\pm 5) ^\circ\text{C}$ temperatūros vandenyje, kartais tirpalą pamašiant. Tirpalo ir bandinio tūrių santykis turi būti 100:1. Vandens perteklius pašalinamas jį nuspaudžiant, nusiurbiant ar centrifuguojant ir bandiniui leidžiama išdžiūti kambario temperatūroje.

Jei tai elastolefinas arba pluoštų mišiniai, kuriuose yra elastolefino ar kitų pluoštų (vilnos, gyvūnų plaukų, šilko, medvilnės, linų, tikrosios kanapės, džiuoto, abakos, alfos, koiro, spartinos, ramės, sizalio, vario amoniakinio pluošto, modalinio pluošto, baltyminio pluošto, viskozės, akrilinio pluošto, poliamidinio arba nailono pluošto, poliesterio ir elastomultiesterio), pirmiau aprašytą procedūrą reikia truputį pakeisti: šviesius petroleteris pakeičiamas acetonu.

Jeigu nepluoštinių medžiagų nepavyksta pašalinti pirmiau aprašytu šviesiojo petroleterio ir vandens metodu, jos ekstrahuojamos kitu tinkamu, pluošto sudėties iš esmės nekeičiančiu, metodu. Tačiau reikia pastebėti, kad įprastu būdu šviesiuoju petroleteriu ir vandeniu apdorojant kai kuriuos nebalintus natūralius augalinius pluoštus (pvz., džiuotą, koiro pluoštą), visos natūralios nepluoštinės medžiagos nepašalinamos. Vis dėlto papildomas paruošiamasis apdorojimas netaikomas, nebent bandinyje būtų apdailos preparatų, netirpstančių nei šviesiajame petroleteryje, nei vandenyje.

Bandymų protokoluose išsamiai aprašomi taikyti paruošiamojo apdorojimo metodai.

I.7 Bandymų atlikimo tvarka**I.7.1. Bendrieji nurodymai****I.7.1.1. Džiovinimas**

Visos džiovinimo procedūros turi vykti ne trumpiau kaip 4 valandas ir ne ilgiau kaip 16 valandų iki $105 (\pm 3) ^\circ\text{C}$ temperatūros įkaitintoje vėdinamoje krosnelėje sandariai uždarytomis durelėmis. Jei džiovinama trumpiau kaip 14 valandų, tiriamą pluoštą reikia pasverti ir stebėti, kada masė bus pastovi. Laikoma, kad masė tapo pastovi, jei po tolesnio džiovinimo dar 60 minučių ji pakito ne daugiau kaip 0,05 %.

Džiovinimo, aušinimo ir svėrimo metu tigliai ir svėrimo indai, bandiniai ar liekanos neliečiami neapsaugotomis rankomis.

Bandiniai džiovinami svėrimo indelyje, greta padėjus jo kamštį. Po džiovinimo, prieš išimant svėrimo indelį iš krosnelės, šis užkemšamas ir greitai perkeliamas į eksikatorių.

Filtravimo tiglio su jo dangteliu svėrimo indelyje džiovinamas krosnelėje. Po džiovinimo svėrimo indelis užkemšamas ir greitai perkeliamas į eksikatorių.

Jei vietoje filtravimo tiglio naudojamas kitas prietaisas, džiovinama krosnelėje, nes pluoštų sausoji masė turi būti apskaičiuojama be nuostolių.

I.7.1.2. Aušinimas

Aušinama eksikatoriuje, esančiame greta svarstyklių, iki visiško svėrimo indelių atvėsinimo, bet ne trumpiau kaip dvi valandas.

I.7.1.3. Svėrimas

Iš eksikatoriaus išimtas ataušintas svėrimo indelis ne vėliau kaip per dvi minutes pasveriamas 0,0002 g tikslumu.

I.7.2. Procedūra

Iš taškinio bandinio po paruošiamojo apdorojimo paimamas bent 1 g sveriantis elementarusis bandinys. Siūlas ar medžiaga sukarpoma į maždaug 10 mm atraižas, kuo smulkiau. Bandinys (-iai) išdžiovinamas (-i) svėrimo indelyje (-iuose), ataušinamas (-i) eksikatoriuje ir pasveriamas (-i). Po to bandinys (-iai) perkeliamas (-i) į tam tikroje **Sąjungos** metodo pastraipoje aprašytą (-us) stiklinį indą (-us), svėrimo indelis (-iai) tuoj pat dar kartą pasveriamas (-i) ir iš gauto skirtumo apskaičiuojama sauso bandinio (-ių) masė. Tyrimas baigiamas, remiantis taikomam metodui pateiktais nurodymais. Siekiant įsitikinti, ar atliekant tyrimą tikrai buvo pašalinti visi tirpūs pluoštai, mikroskopu iširiama liekana.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

I.8. Rezultatų apskaičiavimas ir išraiška

Kiekvieno komponento masė reiškia procentais bendroje mišinio pluoštų masėje. Rezultatai skaičiuojami gryno sauso bandinio masei, taikant įprastinius sutartinius dydžius bei paruošiamojo apdorojimo ir analizės metu prarastos nepluoštinių medžiagų masės korekcijos koeficientą.

I.8.1. Švarių sausų pluoštų masės dalių procentais apskaičiavimas, neįvertinus masės nuostolių paruošiamojo apdorojimo metu.

I.8.1.1. 1 VARIANTAS

Kai iš vieno bandinio pašalinamas vienas komponentas, iš kito - antras, taikomos šios formulės:

$$P_1 \% = \left[\frac{d_2}{d_1} - d_2 \times \frac{r_1}{m_1} + \frac{r_2}{m_2} \times \left(1 - \frac{d_2}{d_1} \right) \right] \times 100$$

$$P_2 \% = \left[\frac{d_4}{d_3} - d_4 \times \frac{r_2}{m_2} + \frac{r_1}{m_1} \times \left(1 - \frac{d_4}{d_3} \right) \right] \times 100$$

$$P_3 \% = 100 - (P_1 \% + P_2 \%)$$

P_1 % – pirmojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (pirmajame reagentu ištirpintas pirmojo bandinio komponentas);

P_2 % – antrojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (antrajame reagentu ištirpintas antrojo bandinio komponentas);

P_3 % – trečiojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (abiejų bandinių neiştirpintas komponentas);

m_1 – pirmojo sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo;

m_2 – antrojo sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo;

r_1 – sausos liekanos masė po pirmojo komponento pašalinimo iš pirmojo bandinio, veikiant pirmuoju reagentu;

r_2 – sausos liekanos masė po antrojo komponento pašalinimo iš antrojo bandinio, veikiant antruoju reagentu;

d_1 – korekcijos koeficientas, įvertinantis antrojo komponento, neiştirpusio pirmajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant pirmuoju reagentu; ⁽¹⁾

d_2 – korekcijos koeficientas, įvertinantis trečiojo komponento, neiştirpusio pirmajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant pirmuoju reagentu;

⁽¹⁾ d reikšmės nurodytos šio priedo 2 skyriuje, kuriame aprašomi įvairūs dviejų komponentų mišinių analizės metodai

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

d_3 – korekcijos koeficientas, įvertinantis pirmojo komponento, neištirpusio antrajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant antruoju reagentu;

d_4 – korekcijos koeficientas, įvertinantis trečiojo komponento, neištirpusio antrajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant antruoju reagentu.

I.8.1.2. 2 VARIANTAS

Kai iš pirmojo bandinio pašalinamas komponentas (a) kitus du komponentus (b+c) paliekant liekanų pavidalu, o iš antrojo bandinio pašalinami du komponentai (a+b), liekaną sudaro trečiasis elementas (c), taikomos formulės:

$$P_1 \% = 100 - (P_2 \% + P_3 \%)$$

$$P_2 \% = 100 \times \frac{d_1 r_1}{m_1} - \frac{d_1}{d_2} \times P_3 \%$$

$$P_3 \% = \frac{d_4 r_2}{m_2} \times 100$$

P_1 % – pirmojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (pirmajame bandinyje veikiant pirmu reagentu ištirpintas komponentas);

P_2 % – antrojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (tirpus komponentas, tuo pačiu – pirmasis antrojo bandinio komponentas, veikiamas antruoju reagentu);

P_3 % – trečiojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (abiejų bandinių neištirpintas komponentas);

m_1 – pirmojo sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo;

m_2 – antrojo sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo;

r_1 – sausos liekanos masė po pirmojo komponento pašalinimo iš pirmojo bandinio, veikiant pirmuoju reagentu;

r_2 – sausos liekanos masė po pirmojo ir antrojo komponentų pašalinimo iš antrojo bandinio, veikiant antruoju reagentu;

d_1 – korekcijos koeficientas, įvertinantis antrojo komponento, neištirpusio pirmajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant pirmuoju reagentu;

d_2 – korekcijos koeficientas, įvertinantis trečiojo komponento, neištirpusio pirmajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant pirmuoju reagentu;

d_4 – korekcijos koeficientas, įvertinantis trečiojo komponento, neištirpusio antrajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant antruoju reagentu.

I.8.1.3. 3 VARIANTAS

Kai iš vieno bandinio pašalinami du komponentai (a+b), trečiasis (c) sudaro liekaną, o iš kito bandinio pašalinami komponentai (b+c), ir pirmasis komponentas (a) sudaro liekaną, taikomos šios formulės:

$$P_1 \% = \frac{d_3 r_2}{m_2} \times 100$$

$$P_2 \% = 100 - (P_1 \% + P_3 \%)$$

$$P_3 \% = \frac{d_2 r_1}{m_1} \times 100$$

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

P_1 % – pirmojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (komponentas, ištirpintas veikiant reagentu);

P_2 % – antrojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (komponentas, ištirpintas veikiant reagentu);

P_3 % – trečiojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (antrojo bandinio komponentas, ištirpintas veikiant reagentu);

m_1 – pirmojo sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo;

m_2 – antrojo sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo;

r_1 – sausos liekanos masė po pirmojo ir antrojo komponentų pašalinimo iš pirmojo bandinio, veikiant pirmuoju reagentu;

r_2 – sausos liekanos masė po antrojo ir trečiojo komponento pašalinimo iš antrojo bandinio, veikiant antruoju reagentu;

d_2 – korekcijos koeficientas, įvertinantis trečiojo komponento, neištirpusio pirmajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant pirmuoju reagentu;

d_3 – korekcijos koeficientas, įvertinantis pirmojo komponento, neištirpusio antrajame bandinyje, masės sumažėjimą veikiant antruoju reagentu.

I.8.1.4. 4 VARIANTAS

Jei du komponentai paeiliui pašalinami iš to paties bandinio, taikytinos formulės:

$$P_1 \% = 100 - (P_2 \% + P_3 \%)$$

$$P_2 \% = \frac{d_1 r_1}{m} \times 100 - \frac{d_1}{d_2} \times P_3 \%$$

$$P_3 \% = \frac{d_3 r_2}{m} \times 100$$

P_1 % – pirmojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (pirmasis tirpus komponentas);

P_2 % – antrojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (antrasis tirpus komponentas);

P_3 % – trečiojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais (netirpus komponentas);

m – sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo;

r_1 – sausos liekanos masė po pirmojo komponento panaikinimo, veikiant pirmuoju reagentu;

r_2 – sausos liekanos masė po pirmojo ir antrojo komponentų panaikinimo, veikiant pirmuoju ir antruoju reagentu;

d_1 – korekcijos koeficientas, įvertinantis antrojo komponento masės praradimą veikiant pirmuoju reagentu;

d_2 – korekcijos koeficientas, įvertinantis trečiojo komponento masės praradimą veikiant pirmuoju reagentu;

d_3 – korekcijos koeficientas, įvertinantis trečiojo komponento masės praradimą veikiant pirmuoju ir antruoju reagentu;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- 1.8.2. Kiekvieno sudėtinio komponento dalis procentais apskaičiuojama, taikant įprastinius sutartinius dydžius ir, kai tinkama, paruošiamojo apdorojimo metu prarastos masės korekcijos koeficientą pagal formules:

Jeigu:

$$A = 1 + \frac{a_1 + b_1}{100} \quad B = 1 + \frac{a_2 + b_2}{100} \quad C = 1 + \frac{a_3 + b_3}{100}$$

tai:

$$P_1A \% = \frac{P_1A}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

$$P_2A \% = \frac{P_2B}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

$$P_3A \% = \frac{P_3C}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

P_1A % pirmojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais, įskaitant drėgmę ir masės praradimą paruošiamojo apdorojimo metu;

P_2A % - antrojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais, įskaitant drėgmę ir masės praradimą paruošiamojo apdorojimo metu;

P_3A % - trečiojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais, įskaitant drėgmę ir masės praradimą paruošiamojo apdorojimo metu;

P_1 - pirmojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais, gauta pritaikius I.8.1. dalyje nurodytą formulę;

P_2 - antrojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais, gauta pritaikius I.8.1. dalyje nurodytą formulę;

P_3 - trečiojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais, gauta pritaikius I.8.1. dalyje nurodytą formulę;

a_1 - pirmojo komponento sutartinis dydis;

a_2 - antrojo komponento sutartinis dydis;

a_3 - trečiojo komponento sutartinis dydis;

b_1 - pirmojo komponento paruošiamojo apdorojimo metu prarastos masės dalis procentais;

b_2 - antrojo komponento paruošiamojo apdorojimo metu prarastos masės dalis procentais;

b_3 - trečiojo komponento paruošiamojo apdorojimo metu prarastos masės dalis procentais;

Jei prieš pradėdant analizę atliekamas ypatingas paruošiamasis tiriamų produktų apdorojimas, turėtų būti nustatomi dydžiai b_1 , b_2 ir b_3 , jei galima, kiekvienam iš gyno pluošto komponentų atliekant paruošiamąjį apdorojimą. Grynais pluoštais laikomi balinti arba nebalinti tiriamoje medžiagoje esantys pluoštai, kuriuose nėra nepluoštinių medžiagų, išskyrus tas, kurios jų sudėtyje yra natūraliai arba patenka gamybos proceso metu.

Jeigu neįmanoma gauti atskirai grynų pluoštų komponentų, panaudotų medžiagų gamyboje, tai taikomos vidutinės b_1 , b_2 ir b_3 reikšmės, gautos tiriant grynus pluoštus, panašius į tuos, kurie yra tiriamoje medžiagoje.

Jei atliekamas įprastas paruošiamasis apdorojimas, ekstrahuojant šviesiuoju petroleteriu ir vandeniu, į korekcijos koeficientus b_1 , b_2 ir b_3 galima apskritai nekreipti dėmesio, išskyrus nebalintą medvilnę, nebalintus linus ir nebalintą kanapių pluoštą, kai nuostolis dėl paruošiamojo apdorojimo paprastai yra 4 %, ir polipropileno atveju, kai nuostolis yra 1 %.

Į kitokių pluoštų paruošiamojo apdorojimo metu prarastą masę skaičiuojant paprastai neatsižvelgiama.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

I.8.3. Pastaba

Skaičiavimo pavyzdžiai pateikti 3 skyriaus V dalyje.

II. Trijų komponentų pluoštų mišinių kiekybinės analizės metodas, grindžiamas rankiniu atskyrimu

II.1. Taikymo sritis

Šis metodas taikomas visų tipų tekstilės pluoštams, kurie nesudaro glaudaus mišinio ir kuriuos įmanoma atskirti rankiniu būdu.

II.2. Principas

Identifikavus tekstilės medžiagos komponentus, atitinkamu paruošiamuoju apdorojimu iš jo pašalinamos nepluoštinės medžiagos, pluoštai atskiriami rankiniu būdu, išdžiovinami, pasveriami ir nustatomos jų procentinės dalys mišinyje.

II.3. Prietaisai

II.3.1. Svėrimo indeliai ar kiti prietaisai duodantys identiškus rezultatus

II.3.2. Eksikatorius su indikatoriniu silikoniniu geliu.

II.3.3. Vėdinama krosnelė tiriamiems bandiniams džiovinti 105 (\pm 3) °C temperatūroje.

II.3.4. Analizinės svarstyklės, kurių tikslumas 0,0002 g.

II.3.5. Soksleto ekstrahavimo aparatas ar kitas prietaisas, duodantis identiškus rezultatus.

II.3.6. Adata.

II.3.7. Sukromatis ar panašus prietaisas.

II.4. Reagentai

II.4.1. Šviesusis perdistiliuotas petroleteris, kurio virimo temperatūra 40-60 °C.

II.4.2. Distiliuotas ar dejonizuotas vanduo.

II.5. Kondicionavimas ir bandymų klimato sąlygos

Žr. I.4.

II.6. Taškinis bandinys

Žr. I.5.

II.7. Taškinio bandinio paruošiamasis apdorojimas

Žr. I.6.

II.8. Procedūra

II.8.1. Siūlo analizė

Iš taškinio bandinio, kuriam atliktas paruošiamasis apdorojimas, išrenkamas ne mažiau kaip 1 g sveriantis bandinys. Jeigu siūlas labai plonas, analizei gali būti imama ne mažiau kaip 30 metrų siūlo, nepaisant jo masės.

Siūlas sukarpomas į atitinkamo ilgio atkarpas, o skirtingi pluoštai atskiriami adata, ir, jei reikia, sukromačiu. Taip atskirti skirtingi pluoštai sudedami į prieš tai pasvertus svėrimo indelius ir džiovinami 105 (\pm 3) °C temperatūroje iki pastovios masės, kaip nurodyta I.7.1. ir I.7.2.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

II.8.2. Medžiagos analizė

Iš taškinio bandinio, kuriam atliktas paruošiamasis apdorojimas, be audinio kraštų, išsirinkite bandinį, sveriantį ne mažiau kaip 1 g, kruopščiai apkarpytais kraštais, kad nebrizgtų ir nesutaptų su ataudų ar metmenų siūlais, arba trikotažo medžiagų atveju – pagal stulpelius ir eilutes. Atskirti skirtingi pluoštai, sudedami į pasvertus svėrimo indelius ir toliau viskas daroma taip, kaip nurodyta II.8.1.

II.9. Rezultatų apskaičiavimas ir išraiška

Kiekvieno komponento masės dalis bendroje mišinio masėje išreiškiama procentais. Rezultatai apskaičiuojami gryno sauso bandinio masei, taikant a) įprastinius sutartinius dydžius bei b) paruošiamojo apdorojimo metu prarastos masės korekcijos koeficientą.

II.9.1. Gryno sauso pluošto masės dalis procentais apskaičiuojama, neįvertinus masės nuostolių paruošiamojo apdorojimo metu, pagal formules:

$$P_1 \% = \frac{100 m_1}{m_1 + m_2 + m_3} = \frac{100}{1 + \frac{m_2 + m_3}{m_1}}$$

$$P_2 \% = \frac{100 m_2}{m_1 + m_2 + m_3} = \frac{100}{1 + \frac{m_1 + m_3}{m_2}}$$

$$P_3 \% = 100 - (P_1 \% + P_2 \%)$$

P_1 % – pirmojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais;

P_2 % – antrojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais;

P_3 % – trečiojo švaraus sauso komponento masės dalis procentais;

m_1 – pirmojo švaraus sauso komponento masė;

m_2 – antrojo švaraus sauso komponento masė;

m_3 – trečiojo švaraus sauso komponento masė.

II.9.2. Kiekvieno sudėtinio komponento dalis procentais apskaičiuojama, taikant įprastinius sutartinius dydžius ir, kai tinkama, paruošiamojo apdorojimo proceso metu prarastos masės korekcijos koeficientą, pagal formules: žr. I.8.2.

III. Trijų komponentų pluoštų mišinių kiekybinės analizės metodas, grindžiamas rankiniu ir cheminiu atskyrimu

Visais įmanomais atvejais reikėtų taikyti rankinio atskyrimo metodą. Prieš pradėdant bet kokią atskirų komponentų cheminį apdorojimą, būtina atkreipti dėmesį į rankiniu būdu atskirtų komponentų proporcijas.

IV.1. Metodų tikslumas

Kiekvieno dviejų komponentų pluoštų mišinių analizės metodo tikslumas apibūdinamas rezultatų pasikartojimu (žiūrėkite 2 skyrių, kuriame aprašomi tam tikri dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių kiekybinės analizės metodai).

Tai siejasi su patikimumu, t.y. kai eksperimentų, atliktų skirtingose laboratorijose ar skirtingu laiku, tačiau tais pačiais metodais tiriant identiškus homogeninius mišinius, rezultatai artimi.

Pasikartojimas išreiškiamas rezultatų patikimumo ribomis, kai patikimumo lygis yra 95 %.

Tai reiškia, kad tiriant identiškus ir homogeninius mišinius keletą kartų skirtingose laboratorijose tik penkiais atvejais iš šimto gaunami skirtingi rezultatai, kurių skirtumai viršija leistiną ribą.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Siekiant nustatyti trijų komponentų pluoštų mišinių analizės tikslumą įprastiniu būdu, taikomos tos pačios reikšmės, kaip ir dviejų komponentų pluoštų mišinių analizei.

Žinant, kad trijų komponentų pluoštų mišinių kiekybinės cheminės analizės visų keturių variantų sąlyga yra dviejų bandinių tirpinimai (taikant pirmuosius tris variantus, imami du bandiniai, o taikant ketvirtąjį - tik vienas) ir simboliais E_1 bei E_2 pažymėjus dviejų komponentų pluoštų mišinių tyrimo metodų tikslumą, kiekvienos pluošto sudėtinės dalies rezultato tikslumas nurodytas lentelėje:

Pluošto komponentas	Variantai		
	1	2 ir 3	4.
a	E_1	E_1	E_1
b	E_2	E_1+E_2	E_1+E_2
c	E_1+E_2	E_2	E_1+E_2

Jei taikomas ketvirtasis variantas, tikslumo laipsnis gali būti žemesnis, nei skaičiuojant pirmiau nurodytu metodu: pirmasis reagentas gali paveikti komponentų b ir c liekaną, tuo apsunkindamas skaičiavimą.

IV.2. Bandymo protokolas

IV.1. Nurodomas analizės atlikimo variantas (-ai), metodai, reagentai ir korekcijos koeficientai.

IV.2. Išsamiai apibūdinamas specialus paruošiamasis apdorojimas (žr. 1.6)

IV.3. Pateikiami atskiri rezultatai ir jų aritmetinis vidurkis vienos dešimtosios tikslumu.

IV.4. Jei tik įmanoma, naudojant IV.1 dalyje pateiktą lentelę, apskaičiuojamas metodo tikslumas kiekvienam komponentui.

V. Kai kurių trijų komponentų pluoštų mišinių atskirų komponentų masės dalies procentais skaičiavimo, remiantis I.8.1. dalyje aprašytais variantais, pavyzdžiai

Imamas toks pluošto mišinys, kurio kokybinės analizės metu nustatyti tokie žaliavų komponentai: 1. iškaršta vilna; 2. nailonas (poliamidinis pluoštas); 3. nebalinta medvilnė.

1 VARIANTAS

Taikant šį variantą, t.y. imant du skirtingus bandinius, iš pirmo pašalinant komponentą a (a = vilna), iš antro komponentą b (b = poliamidinis pluoštas), gaunami rezultatai apskaičiuojami taip:

1. Pirmojo sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo $m_1 = 1,6000\text{g}$

2. Sausos liekanos masė po apdorojimo šarminiu natrio hipochloritu (poliamidinis pluoštas ir medvilnė) $r_1 = 1,4166\text{ g}$

3. Antrojo sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo $m_2 = 1,8000\text{ g}$

4. Sausos liekanos masė po apdorojimo skruzdžių rūgštimi (vilna ir medvilnė) $r_2 = 0,9000\text{ g}$

Tiriamą mišinį veikiant šarminiu natrio hipochloritu, poliamidinio pluošto masė nesikeičia, o nebalintos medvilnės sumažėja 3 %, todėl $d_1 = 1,0$, o $d_2 = 1,03$.

Veikiant skruzdžių rūgštimi, nepakinta nei vilnos, nei nebalintos medvilnės masė, todėl $d_3 = d_4 = 1,0$.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Jeigu cheminės analizės duomenys ir korekcijos koeficientas įrašomi į I.8.1.1. dalyje pateiktą formulę, gaunamas toks rezultatas:

$$P_1 \% (\text{vilna}) = [1,03/1,0 - 1,03 \times 1,4166/1,6000 + 0,9000/1,8000 \times (1 - 1,03/1,0)] \times 100 = 10,30$$

$$P_2 \% (\text{poliamidinis pluoštas}) = [1,0/1,0 - 1,0 \times 0,9000/1,8000 + 1,4166/1,6000 \times (1 - 1,0/1,0)] \times 100 = 50,00$$

$$P_3 \% (\text{medvilnė}) = 100 - (10,30 + 50,00) = 39,70$$

Įvairių sausų pluoštų dalys procentais mišinyje yra:

vilna	10,30 %
poliamidinis pluoštas	50,00 %
medvilnė	39,70 %

Šios dalys procentais turi būti atitinkamai koreguojamos pagal I.8.2 dalyje pateiktas formules, taikant ir sutartinius dydžius, ir paruošiamojo apdorojimo metu prarastos masės korekcijos koeficientus.

Kaip nurodyta IX priede, sutartiniai dydžiai yra tokie: iškarštai vilnai - 17,0 %, poliamidiniams pluoštams - 6,25 %, medvilnei - 8,5 %; nebalinta medvilnė, taikant paruošiamąjį apdorojimą šviesiuoju petroleteriu ir vandeniu, praranda 4 % masės.

Todėl:

$$P_{1A} \% (\text{vilna}) = 10,30 \times [1 + (17,0 + 0,0)/100] / [10,30 \times (1 + (17,0 + 0,0)/100) + 50,00 \times (1 + (6,25 + 0,0)/100) + 39,70 \times (1 + (8,5 + 4,0)/100)] \times 100 = 10,97$$

$$P_{2A} \% (\text{poliamidinis pluoštas}) = 50,0 \times (1 + (6,25 + 0,0)/100) / 109,8385 \times 100 = 48,37$$

$$P_{3A} \% (\text{medvilnė}) = 100 - (10,97 + 48,37) = 40,66$$

Taigi, siūlo žaliavų komponentai yra tokie:

poliamidinis pluoštas	48,4 %
medvilnė	40,6 %
vilna	11,0 %
	100,0 %

4 VARIANTAS

Imamas toks kokybinės analizės metu nustatytų sudėtinių dalių mišinys: iškaršta vilna, viskozė ir nebalinta medvilnė.

Tarkime, kad taikant 4 variantą, kai iš vieno bandinio paeilui pašalinami du sudėtiniai mišinio komponentai, gauname tokį rezultatą:

1. Sauso bandinio masė po paruošiamojo apdorojimo $m_1 = 1,6000 \text{ g}$

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2. Sausos liekanos po apdorojimo šarminiu natrio hipochloritu (viskozė ir medvilnė) masė

$$r_1 = 1,4166 \text{ g}$$

3. Sausos liekanos masė antrą kartą apdorojus liekaną r_1 cinko chloridu ir (arba) skruzdžių rūgštimi (medvilnė)

$$r_2 = 0,6630 \text{ g}$$

Tiriamą mišinį veikiant šarminiu natrio hipochloritu, viskozės masė nesikeičia, o nebalintos medvilnės sumažėja 3 %, taigi $d_1 = 1,0$, o $d_2 = 1,03$.

Skrudžių rūgšties arba cinko chlorido poveikis 4 % padidina medvilnės masę, tad $d_3 = 1,03 \times 0,96 = 0,9888$, suapvalintas iki 0,99 (d_3 rodikliu laikomas pirmuoju ir antruoju reagentu veikiamo trečiojo komponento prarastos arba padidėjusios masės korekcijos koeficientas).

Jeigu cheminės analizės duomenys ir korekcijos koeficientas įrašomi į I.8.1.1. dalyje pateiktą formulę, gaunamas toks rezultatas:

$$P_2 \% (\text{viskozė}) = 1,0 \times 1,4166 / 1,6000 \times 100 - 1,0 / 1,03 \times 40,98 = 48,75 \%$$

$$P_3 \% (\text{medvilnė}) = 0,99 \times 0,6630 / 1,6000 \times 100 = 41,02 \%$$

$$P_1 \% (\text{vilna}) = 100 - (48,75 + 41,02) = 10,23 \%$$

Kaip jau buvo nurodyta pirmajame variante, šios procentinės dalys turi būti koreguojamos taikant I.8.2 dalyje nurodytas formules.

$$P_{1A} \% (\text{vilna}) = 10,23 \times [1 + (17,0 + 0,0/100)] / [10,23 \times (1 + (17,00 + 0,0)/100) + 48,75 \times (1 + (13 + 0,0/100)) + 41,02 \times (1 + (8,5 + 4,0)/100)] \times 100 = 10,57 \%$$

$$P_{2A} \% (\text{viskozė}) = 48,75 \times [1 + (13 + 0,0) / 100] / 113,2041 \times 100 = 48,65 \%$$

$$P_{3A} \% (\text{medvilnė}) = 100 - (10,57 + 48,65) = 40,78 \%$$

Taigi, mišinio žaliavų komponentai yra tokie:

viskozė	48,6 %
medvilnė	40,8 %
vilna	10,6 %
	100,0 %

VI. Tipinių trijų komponentų mišinių, kuriems gali būti taikomi **Sąjungos** dviejų komponentų mišiniams analizuoti skirti metodai, lentelė (pavyzdys)

Mišinio Nr.	Pluošto komponentas			Variantas	Dviejų komponentų mišiniams taikyto metodo numeris ir reagentas
	1 komponentas	2 komponentas	3 komponentas		
1.	vilna arba plaukai	Viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba tam tikrų tipų modalinis pluoštas	medvilnė	1 ir (arba) 4	2 (šarminis natrio hipochloritas) ir 3 (cinko chloridas ir skruzdžių rūgštis)
2.	vilna arba plaukai	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	1 ir (arba) 4	2 (šarminis natrio hipochloritas) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w)
3.	vilna, plaukai arba šilkas	tam tikri chloringieji pluoštai	viskozė, vario amoniakinis pluoštas, modalinis pluoštas arba medvilnė	1 ir (arba) 4	2 (šarminis natrio hipochloritas) ir 9 (anglies disulfidas ir acetonas (55,5 % ir 44,5 % w/w))
4.	vilna arba plaukai	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	poliesteris, polipropilenas, akrilinis arba stiklo pluoštas	1 ir (arba) 4	2 (šarminis natrio hipochloritas) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w)
5.	vilna, plaukai arba šilkas	tam tikri chloringieji pluoštai	poliesteris, akrilinis, poliamidinis arba stiklo pluoštas	1 ir (arba) 4	2 (šarminis natrio hipochloritas) ir 9 (anglies disulfidas ir acetonas (55,5 % ir 44,5 % w/w))
6.	šilkas	vilna arba plaukai	poliesteris	2	11 (sieros rūgštis, 75 % w/w) ir 2 (šarminis natrio hipochloritas)
7.	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	akrilinis pluoštas	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	1 ir (arba) 4	4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w) ir 8 (dimetilformamidas)
8.	tam tikri chloringieji pluoštai	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	1 ir (arba) 4	8 (dimetilformamidas) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w) arba 9 (anglies disulfidas ir acetonas, 55,5 % ir 44,5 % w/w) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w)
9.	akrilinis pluoštas	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	poliesteris	1 ir (arba) 4	8 (dimetilformamidas) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w)
10.	acetatinis pluoštas	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	viskozė, medvilnė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	4	1 (acetonas) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w)
11.	tam tikri chloringieji pluoštai	akrilinis pluoštas	poliamidinis pluoštas	2 ir (arba) 4	9 (anglies disulfidas ir acetonas, 55,5 % ir 44,5 % w/w) ir 8 (dimetilformamidas)
12.	tam tikri chloringieji pluoštai	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	akrilinis pluoštas	1 ir (arba) 4	9 (anglies disulfidas ir acetonas, 55,5 % ir 44,5 % w/w) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w)
13.	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	viskozė, vario amoniakinis pluoštas, modalinis pluoštas arba medvilnė	poliesteris	4	4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w) ir 7 (sieros rūgštis, 75 % w/w)
14.	acetatinis pluoštas	viskozė, vario amoniakinis pluoštas, modalinis pluoštas arba medvilnė	poliesteris	4	1. (acetonas) ir 7 (sieros rūgštis, 75 % w/w)
15.	akrilinis pluoštas	viskozė, vario amoniakinis pluoštas, modalinis pluoštas arba medvilnė	poliesteris	4	8 (dimetilformamidas) ir 7 (sieros rūgštis, 75 % w/w)
16.	acetatinis pluoštas	vilna, plaukai arba šilkas	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas, modalinis pluoštas, poliamidinis pluoštas, poliesteris, akrilinis pluoštas	4	1 (acetonas) ir 2 (šarminis natrio hipochloritas)
17.	triacetatinis pluoštas	vilna, plaukai arba šilkas	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis, modalinis, poliamidinis pluoštas, poliesteris, akrilinis pluoštas	4	6 (dichlormetanas) ir 2 (šarminis natrio hipochloritas)
18.	akrilinis pluoštas	vilna, plaukai arba šilkas	poliesteris	1 ir (arba) 4	8 (dimetilformamidas) ir 2 (šarminis natrio hipochloritas)

Mišinio Nr.	Pluošto komponentas			Variantas	Dviejų komponentų mišiniams taikyto metodo numeris ir reagentas
	1 komponentas	2 komponentas	3 komponentas		
19.	akrilinis pluoštas	šilkas	vilna arba plaukai	4	8 (dimetilformamidas) ir 11 (sieros rūgštis, 75 % w/w)
20.	akrilinis pluoštas	vilna, plaukai arba šilkas	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	1 ir (arba) 4	8 (dimetilformamidas) ir 2 (šarminis natrio hipochloritas)
21.	vilna, plaukai arba šilkas	medvilnė, viskozė, modalinis pluoštas, vario amoniakinis pluoštas	poliesteris	4	2 (šarminis natrio hipochloritas) ir 7 (sieros rūgštis (75 %))
22.	viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba tam tikrų tipų modalinis pluoštas	medvilnė	poliesteris	2 ir (arba) 4	3 (cinko chloridas ar skruzdžių rūgštis) ir 7 (sieros rūgštis 75 % w/w)
23.	akrilinis pluoštas	viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba tam tikrų tipų modalinis pluoštas	medvilnė	4	8 (dimetilformamidas) ir 3 (cinko chloridas ir skruzdžių rūgštis)
24.	tam tikri chloringieji pluoštai	viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba tam tikrų tipų modalinis pluoštas	medvilnė	1 ir (arba) 4	9 (anglies disulfidas ir acetonas, 55,5 % ir 44,5 % w/w) ir 3 (cinko chloridas ir skruzdžių rūgštis) arba 8 (dimetilformamidas) ir 3 (cinko chloridas ir skruzdžių rūgštis)
25.	acetatinis pluoštas	viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba tam tikrų tipų modalinis pluoštas	medvilnė	4	1 (acetonas) ir 3 (cinko chloridas ir skruzdžių rūgštis)
26.	triacetatinis pluoštas	viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba tam tikrų tipų modalinis pluoštas	medvilnė	4	6 (dichlormetanas) ir 3 (cinko chloridas ir skruzdžių rūgštis)
27.	acetatinis pluoštas	šilkas	vilna arba plaukai	4	1 (acetonas) ir 11 (sieros rūgštis, 75 % w/w)
28.	triacetatinis pluoštas	šilkas	vilna arba plaukai	4	6 (dichlormetanas) ir 11 (sieros rūgštis, 75 % w/w)
29.	acetatinis pluoštas	akrilinis pluoštas	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	4	1 (acetonas) ir 8 (dimetilformamidas)
30.	triacetatinis pluoštas	akrilinis pluoštas	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	4	6 (dichlormetanas) ir 8 (dimetilformamidas)
31.	triacetatinis pluoštas	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	4	6 (dichlormetanas) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w)
32.	triacetatinis pluoštas	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	poliesteris	4	6 (dichlormetanas) ir 7 (sieros rūgštis, 75 % w/w)
33.	acetatinis pluoštas	poliamidinis pluoštas 6 arba 6-6	poliesteris arba akrilinis pluoštas	4	1 (acetonas) ir 4 (skruzdžių rūgštis, 80 % w/w)
34.	acetatinis pluoštas	akrilinis pluoštas	poliesteris	4	1 (acetonas) ir 8 (dimetilformamidas)
35.	tam tikri chloringieji pluoštai	medvilnė, viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba modalinis pluoštas	poliesteris	4	8 (dimetilformamidas) ir 7 (sieros rūgštis, 75 % w/w) arba 9 (anglies disulfidas ir acetonas, 55,5 % ir 44,5 % w/w) ir 7 (sieros rūgštis, 75 % w/w)
36.	medvilnė	poliesteris	elastolefinas	2 ir (arba) 4	7 (sieros rūgštis, 75 % w/w) ir 14 (koncentruota sieros rūgštis)
37.	tam tikri modakriliniai pluoštai	poliesteris	melaminas	2 ir (arba) 4	8 (dimetilformamidas) ir 14 (koncentruota sieros rūgštis)

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

IX PRIEDAS

SUTARTINIAI DYDŽIAI, NAUDOJAMI APSKAIČIUOJANT TEKSTILĖS GAMINIO SUDĖTYJE ESANČIO PLUOŠTO MASE

(17 straipsnio 2 dalis)

Pluošto Nr.	Pluoštas	Dalis procentais
1–2	Vilna ir gyvūnų plaukai:	
	šukuoti pluoštai	18,25
	iškaršti pluoštai	17,00 (1)
3	Gyvūnų plaukai:	
	šukuoti pluoštai	18,25
	iškaršti pluoštai	17,00 (1)
	Ašutai:	
	šukuoti pluoštai	16,00
	iškaršti pluoštai	15,00
4	Šilkas	11,00
5	Medvilnė:	
	normalūs pluoštai	8,50
	merserizuoti pluoštai	10,50
6	Kapokas	10,90
7	Linai	12,00
8	Tikrosios kanapės	12,00
9	Džiutas	17,00
10	Abaka	14,00
11	Alfa	14,00
12	Koiras	13,00
13	Spartina	14,00
14	Ramė (balintas pluoštas)	8,50
15	Sizalis	14,00
16	Sunas	12,00
17	Henekenas	14,00
18	Magėjus	14,00
19	Acetatinis	9,00
20	Alginatas	20,00
21	Vario amoniakinis	13,00
22	Modalinis	13,00
23	Baltyminis	17,00
24	Triacetatinis	7,00
25	Viskozė	13,00

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Pluošto Nr.	Pluoštas	Dalis procentais
26	Akrilinis	2,00
27	Chloringas pluoštas	2,00
28	Fluoringasis pluoštas	0,00
29	Modakrilinis	2,00
30	Poliamidinis arba nailonas:	
	negijinis pluoštas	6,25
	gijos	5,75
31	Aramidinis	8,00
32	Poliimidinis	3,50
33	Lajocelis	13,00
34	Polilaktidas	1,50
35	Poliesteris:	
	negijinis pluoštas	1,50
	gijos	1,50
36	Polietileninis	1,50
37	Polipropileninis	2,00
38	Polikarbamidinis	2,00
39	Poliuretaninis:	
	negijinis pluoštas	3,50
	gijos	3,00
40	Vinilalinis	5,00
41	Trivinilinis	3,00
42	Elastodieninis	1,00
43	Elastanas	1,50
44	Stiklo puoštas:	
	kurio vidutinis diametras didesnis nei 5 µm	2,00
	kurio vidutinis diametras 5 µm arba mažesnis	3,00
45	Metalinis pluoštas	2,00
	Metalizuotas pluoštas	2,00
	Asbestas	2,00
	Popierinis siūlas	13,75
46	Elastomultiesteris	1,50
47	Elastolefinas	1,50
48	Melaminas	7,00

(¹) Taip pat taikomi 17,00 % sutartiniai dydžiai, jei neįmanoma nustatyti, ar tekstilės gaminio sudėtyje yra šukuotos ar iškarštos vilnos ir (arba) gyvūnų plaukų.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

X PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖS

Direktyva 2008/121/EB	Šis reglamentas
1 straipsnio 1 dalis	4 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 2 dalis
2 straipsnio 1 dalies a punktas	3 straipsnio 1 dalies a punktas
2 straipsnio 1 dalies b punkto įžanginė dalis	3 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis
2 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis	3 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis
2 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktis	3 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktis
2 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis	2 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis
2 straipsnio 2 dalies a punktas	2 straipsnio 1 dalies a punktas
2 straipsnio 2 dalies b punktas	2 straipsnio 1 dalies b ir c punktai
2 straipsnio 2 dalies c punktas	2 straipsnio 1 dalies d punktas
3 straipsnis	5 straipsnis
4 straipsnis	7 straipsnis
5 straipsnio 1 dalis	8 straipsnio 1 dalis ir III priedas
5 straipsnio 2 dalis	8 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio 1 dalis	9 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 2 dalis
6 straipsnio 3 dalis	9 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio 4 dalis	9 straipsnio 4 dalis
6 straipsnio 5 dalis	18 straipsnis
7 straipsnis	10 straipsnis
8 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 2 dalis	■
8 straipsnio 3 dalis	13 straipsnio 1 ir 2 dalys
8 straipsnio 4 dalis	13 straipsnio 3 dalis
8 straipsnio 5 dalis	—
9 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 3 dalis	15 straipsnis ir IV priedas
10 straipsnio 1 dalies a punktas	16 straipsnio 2 dalis

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Direktyva 2008/121/EB	Šis reglamentas
10 straipsnio 1 dalies b punktas	16 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 1 dalies c punktas	16 straipsnio 4 dalis
10 straipsnio 2 dalis	16 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
11 straipsnis	12 straipsnio 2 dalies ketvirta pastraipa
12 straipsnis	■ VII priedas
13 straipsnis	17 straipsnio 2 dalis
14 straipsnio 1 dalis	—
14 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 2 dalis
15 ir 16 straipsniai	23 straipsnis ■
17 straipsnis	—
19 ir 20 straipsniai	—
I priedo Nr. 1–47	I priedo Nr. 1–47
II priedo Nr. 1–47	IX priedo Nr. 1–47
III priedas	V priedas
III priedo 36 punktas	3 straipsnio 1 dalies i punktas
IV priedas	VI priedas
<hr/>	
Direktyva 96/73/EB	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	VIII priedo 1 skyriaus I skirsnio 2 dalis
3 straipsnis	17 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
4 straipsnis	17 straipsnio 3 dalis
5 straipsnio 1 dalis	■
5 straipsnio 2 dalis	23 straipsnis
6 straipsnis	■
7 straipsnis	—
8 straipsnis	—
9 straipsnis	—
I priedas	VIII priedo 1 skyriaus I skirsnis
II priedo 1 dalis, įvadas	VIII priedo 1 skyriaus II skirsnis
II priedo 1 dalies I, II ir III skirsniai	VIII priedo 2 skyriaus I, II ir III skirsniai
II priedo 2 dalis	VIII priedo 2 skyriaus IV skirsnis

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

Direktyva 73/44/EEB	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	VIII priedo 1 skyriaus I skirsnis
3 straipsnis	17 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
4 straipsnis	17 straipsnio 3 dalis
5 straipsnis	23 straipsnis ■
6 straipsnis	—
7 straipsnis	—
I priedas	VIII priedo 3 skyriaus įvadas ir I-IV skirsniai
II priedas	VIII priedo 3 skyriaus V skirsnis
III priedas	VIII priedo 3 skyriaus VI skirsnis

Makrofinansinė pagalba Ukrainai ***I

P7_TA(2010)0169

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl makrofinansinės pagalbos teikimo Ukrainai (COM(2009)0580 – C7-0277/2009 – 2009/0162(COD))

(2011/C 161 E/31)

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2009)0580),
- atsižvelgdamas į EB sutarties 308 straipsnį, pagal kurį Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C7-0101/2009),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665) ir jo papildymą (COM(2010)0147),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį ir 212 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 17 d. Tarybos atstovo laišku prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

— atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto nuomonę (A7-0058/2010),

1. priima pirmuoju svarstymu savo poziciją, kuri išdėstyta žemiau;
2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2009)0162

Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. .../2010/ES dėl makrofinansinės pagalbos teikimo Ukrainai

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Sprendimą Nr. 388/2010/ES.)

Specialiosios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams (Reglamento (EB) Nr. 247/2006 pakeitimas) *I**

P7_TA(2010)0170

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 247/2006, nustatantį specialias žemės ūkio priemones atokiausiems Sąjungos regionams (COM(2009)0510 – C7-0255/2009 – 2009/0138(COD))

(2011/C 161 E/32)

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2009)0510),
- atsižvelgdamas į EB sutarties 36 ir 37 straipsnius bei 299 straipsnio 2 dalį, pagal kuriuos Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C7-0255/2009),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį, 42 straipsnį, 43 straipsnio 2 dalį ir 349 straipsnį,

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- atsižvelgdami į 2010 m. kovo 17 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą ir Regioninės plėtros komiteto nuomonę (A7-0054/2010),
1. patvirtina toliau nurodytą poziciją per pirmąjį svarstymą;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2009)0138

Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 247/2006, nustatantis specialias žemės ūkio priemones atokiausiems Sąjungos regionams

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) Nr. 641/2010.)

2011 m. pajamų ir išlaidų sąmata. I skirsnis – Parlamentas

P7_TA(2010)0171

2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Parlamento 2011 finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatos (2010/2005(BUD))

(2011/C 161 E/33)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 314 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽²⁾, ypač į jo 31 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

⁽²⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁽³⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 25 d. rezoliuciją dėl 2011 m. biudžeto sudarymo procedūros gairių: I, II, IV, V, VI, VII, VIII ir IX skirsniai ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į generalinio sekretoriaus Biurui pateiktą pranešimą dėl Europos Parlamento 2011 finansinių metų pirminio sąmatos projekto rengimo,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. balandžio 19 d. Biuro pagal Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 23 straipsnio 6 dalį ir 79 straipsnio 1 dalį parengtą pirminį sąmatos projektą,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pagal Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 79 straipsnio 2 dalį parengtą sąmatos projektą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 79 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A7-0134/2010),
- A. kadangi Parlamentas, norėdamas įgyvendinti Sutartyje jam numatytus uždavinius, siekia visapusiškai panaudoti ir plėtoti savo prerogatyvas ir kadangi dėl šios priežasties reikės stiprinti daugelį prioritetinių sričių ir tuo pačiu metu taikyti griežtą požiūrį į turimų išteklių naudojimą,
- B. kadangi, atsižvelgiant į tai ir susidarius tokiai su 2011 m. 5 išlaidų kategorija (administracinės išlaidos) susijusiai biudžeto padėčiai labiau nei bet kada reikalingas atsargus ir drausmingas požiūris į Parlamento biudžetą tam, kad būtų suderinti politiniai tikslai ir jų finansavimas,
- C. kadangi bandomasis glaudus Biuro ir Biudžeto komiteto bendradarbiavimas pradėtas prieš dvejus metus ir buvo tęsiamas vykdant 2011 m. procedūrą,
- D. kadangi pagal Sutarties nuostatas ir Darbo tvarkos taisykles bus išlaikyta plenarinio posėdžio prerogatyva tvirtinti sąmatą ir galutinį biudžetą,
- E. kadangi 2010 m. kovo 24 d. ir 2010 m. balandžio 13 d. įvyko du Biuro ir Biudžeto komiteto delegacijų rengimosi derinimui susitikimai, kuriuose šios dvi delegacijos aptarė daug svarbių klausimų,

Bendroji programa ir bendras biudžetas

1. pažymi, kad 2011 m. biudžeto lygis, kaip pasiūlė Biuras, sudaro 1 710 547 354 EUR, o tai sudaro 20,32 proc. sumos, numatytos pagal Daugiametės finansinės programos (DFP) 5 išlaidų kategoriją; pažymi, kad siūloma padidinti lėšų 5,8 proc., palyginti su 2010 m. biudžetu, įskaitant Taisomojo biudžeto projektą (TBP) Nr. 1/2010;
2. visapusiškai susipažinęs su būsimais iššūkiais, mano, kad biudžeto augimas ir galutinis lygis turi būti suderintas šioje sąmatoje; nusprendžia, kad šiuo etapu bendras biudžeto lygis yra 1 706 547 354 mln. EUR, o tai yra 5,5 proc. daugiau ir sudaro 20,28 proc. 5 išlaidų kategorijos procentinę dalį; taip pat siekia išsiaiškinti įvairius klausimus ir toliau nagrinėti siūlomas priemones bei prieš 2010 m. rudenį parengiant galutinį biudžetą nustatyti sutaupytas lėšas;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0087.

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

3. primena, kad remiantis pradiniais DFP orientaciniais dydžiais, dėl kurių susiderėta 2006 m. ir kurie galioja nuo 2007 m., jo išlaidos turėtų būti nustatytos taip, kad maždaug atitiktų įprastą 20 proc. ribą atsižvelgiant į kitų institucijų poreikius ir turimą maržą; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų komiteto prašymus dėl 10 mln. EUR vien tik 2010 m.; pakartoja, kad Europos išorės veikslių tarnyba taip pat gali daryti poveikį 5 išlaidų kategorijai; patvirtina savo nuomonę, kad Biuras ir Biudžeto komitetas turi bendradarbiauti ir iš naujo įvertinti šią viršutinę ribą prieš pradėdant tarpinstitucinį dialogą šiuo klausimu; siūlo šiuo tikslu įsteigti darbo grupę, kuri turėtų pradėti savo darbą iki 2010 m. liepos mėn. pabaigos;

4. siekia paaiškinimo dėl laikotarpio vidurio finansinio programavimo 5 išlaidų kategorijai ir dėl numatomų 109 mln. EUR dydžio maržos 2011 m., 102 mln. EUR dydžio maržos 2012 m. ir 157 mln. dydžio maržos 2013 m.; mano, kad būtų naudinga gauti informacijos apie su šeštuoju generalinių sekretorių pranešimu (2009 m. spalio mėn.) susijusias Parlamento darbo hipotezes dėl biudžeto ir etatų, palyginti su dabar turimu pasiūlymu dėl sąmatos; norėtų sužinoti, kokie dideli (galimi) projektai ir darbuotojų skaičiaus pokyčiai jau įtraukti į šį programavimą ateinančiais 2–3 metais; taip pat pabrėžia, kad finansinis programavimas – tai vienintelė neprivaloma nurodomoji planavimo priemonė ir kad biudžeto valdymo institucija priima galutinius sprendimus;

5. nors ir neprieštarauja principui, pagal kurį 1 proc. biudžeto dalis sudaro pagrįstą rezervą nenumatytoms išlaidoms, atsižvelgdamas į labai ribotas galimybes pagal 5 išlaidų kategoriją, pritaria Biuro pasiūlymui šiam rezervui numatyti 14 mln. EUR;

6. supranta, kad dėl Teisingumo Teisme nagrinėjamos bylos dėl atlyginimų bendras poveikis Parlamentui 2011 m., kuris galėtų sudaryti apie 12 mln. EUR, jei Teismas priims sprendimą Komisijos naudai, įtrauktas į pasiūlymą įvairiose biudžeto eilutėse;

7. primena ankstesnius reikalavimus, kad visas pasiūlymas dėl biudžeto būtų pateiktas sąmatos rengimo etapu pavasarį ir vėliau tikisi tik mažų ar techninių pakeitimų rudenį pateikiamame vadinamajame taisomajame rašte;

8. dar kartą pabrėžia glaudžiam Biuro ir Biudžeto komiteto bendradarbiavimui teikiamą svarbą kartu aiškinantis priimtinių sprendimų pasekmes biudžetui; taip pat pabrėžia, kad itin svarbu kiekvienoje sprendimų priėmimo institucijoje naudoti finansines ataskaitas, kuriose nariams būtų aiškiai nurodytos pasekmės biudžetui;

Specialieji klausimai*Klausimai, susiję su Lisabonos sutartimi*

9. džiaugiasi, kad bus finansuojami su šiomis priemonėmis susiję Biuro pasiūlymai, t. y. įrašyti 9,4 mln. EUR specialų 18 narių rezervą, ir tam pritaria;

10. gali pritarti tam, kad Biuras, siekdamas prisidėti prie aukšto lygio teisėkūros tikslo, didžiausią dėmesį skirtų ekspertizės stiprinimui;

11. atsižvelgdamas į tai, pritaria minčiai surasti atitinkamą vidaus ir išorės ekspertizės derinį teminiams skyriams, kurie priklauso nuo informacijos, reikalingos tam tikroms nagrinėjamosioms byloms, tačiau norėtų gauti išsamesnių paaiškinimų dėl to, ar būtų galima lanksčiai panaudoti siūlomą didesnę skaičių darbuotojų ir dėl to, kaip tai padaryti, ir norėtų gauti daugiau informacijos apie buvusius įgyvendinimo lygius bei prašo komitetų tokios ekspertizės;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

12. džiaugiasi dėl to, kad Biuras atsižvelgė į susirūpinimą dėl AD ir AST pareigybių santykio, pagal kurį trimis sumažėja AST etatų, palyginti su pradiniu pasiūlymu; pritaria tam, kad būtų skirti asignavimai 19 AD5 etatų ir 13 AST1 etatų teminiuose skyriuose įsteigti, kaip dabar pasiūlė Biuras;

13. patvirtina, kad reikia sustiprinti išorės tyrimus, ir džiaugiasi tuo, kad Biuras ir Biudžeto komitetas susitarė numatyti papildomą 1,7 mln. EUR sumą;

14. atkreipia dėmesį į pasiūlymą bibliotekos etatų skaičių padidinti 28 etatais, iš kurių 13 būtų skirta narių informavimui (anksčiau darbuotojai, dirbantys pagal sutartį); gali patvirtinti šių 13 etatų finansavimą ir įtraukimą į personalo planą, jei bus užtikrinta, kad šie etatai bus užpildyti organizuojant atvirus konkursus ir kad bus atitinkamai taupomos sutartims skirto finansinio paketo lėšos; mano, kad toliau didinant dabartinių informacijos tarnybų lėšų ir žmogiškųjų išteklių kieki, reikėtų kartu parengti vartotojams patogią sistemą, kuri EP nariams suteiktų galimybę lengvai gauti visą vidinę informaciją; nusprendžia į sąmatą įrašyti asignavimų, skirtų 15 papildomų etatų steigimui finansuoti, tačiau pusę šios sumos įrašo į rezervą tol, kol:

— bus pateiktas tolesnis pagrindimas, kaip šie etatai galėtų būti panaudoti ekspertizės paslaugoms EP nariams gerinti;

— bus pateikta konkreti informacija apie veiksmus, kurių ėmėsi Biuras ir administracija Žinių valdymo sistemai įgyvendinti, taip pat apie numatomą jos įgyvendinimo grafiką ir informacija apie visas dėl racionalaus informacijos išteklių naudojimo sutaupytas lėšas;

15. mano, kad siekiant naudoti narius turėtų būti užtikrintas supažindinimas su šiomis dviem netiesioginę pagalbą teikiančiomis tarnybomis ir jų matomumas, taip pat ir Parlamento interneto puslapiuose;

16. primena savo rezoliuciją dėl gairių, kurioje jau buvo raginama atlikti vertinimą, įskaitant išsamios finansinės ataskaitos, kurioje būtų nurodytos visos išlaidos, kurios atsirastų dėl siūlomo padėjėjų išmokų padidinimo, parengimą; taigi nusprendžia atitinkamus asignavimus įrašyti į rezervą;

Plėtra

17. džiaugiasi nuostatomis dėl Kroatijos įstojimo ir pritaria atitinkamiems asignavimams bei personalo įdarbinimo priemonėms;

Bendras personalo planas

18. pažymi, kad, be prašymų dėl 68 su Lisabonos sutartimi susijusių etatų ir 62 su plėtra susijusių etatų (įskaitant 11 etatų frakcijoms), prašoma 17 etatų siekiant užbaigti vykdant 2010 m. procedūrą patvirtinto trejų metų trukmės Infrastruktūros ir logistikos GD plano antruosius metus ir 30 etatų kitoms sritims, kurioms nepakako etatų net nustačius, kad 2011 m. galima perskirstyti 20 etatų, ir tai sudaro iš viso 180 naujų etatų; prašo išsamesnės informacijos apie etatus, perskirstytus ar perkeltus nuo Parlamento kadencijos pradžios, įskaitant 2010 m. perskirstytų ir perkeltų etatų ir, jei įmanoma, numatomų perskirstyti ir perkelti 2011 m., sąmatą; nusprendžia įrašyti su šių etatų įsteigimu susijusius asignavimus į sąmatą, tačiau sumą, susijusią su 30 etatų „kitose srityse“ įrašo į rezervą iki tol, kol bus atlikta reikalaujama analizė;

19. pažymi, kad šiuo metu į Biuro pasiūlymą taip pat įtraukti 1 AD5 ir 1 AST1 etatas Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių parlamentinei asamblėjai, taip pat 3 AD5 etatai ir 1 AST1 etatas rizikos valdymui, tačiau jau neplanuojama papildomai skirti 3 mln. EUR Naujovių ir technologinės pagalbos (ITEC) GD;

20. taip pat pažymi, kad Biuras įtraukė 56 papildomus frakcijoms skiriamus etatus;

21. pritaria 2011 m. programoms ir etatams, kaip numatyta antriesiems metams Infrastruktūros ir logistikos (INLO) GD trejų metų programoje, dėl kurios susitarta praėjusiais metais;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

22. pageidauja gauti daugiau informacijos apie sutartininkams skiriamus asignavimus ir tikisi, kad jam bus pateikta sutartininkų finansinio paketo grynųjų sąnaudų ir grynųjų santaupų, susijusių su personalo plano padidėjimu dėl to, kad institucijos viduje atliekamos įvairios apsaugos, informacijos ir komunikacijos technologijų bei bibliotekos sričių funkcijos, apžvalga;

Pastatai

23. pabrėžia, kad pagrįsta pastatų politika yra glaudžiai susijusi su 2011 m. procedūra ir su bendru klausimu dėl tvaraus biudžeto;

24. teigiamai vertina tai, kad Biuras savo 2010 m. kovo 24 d. sprendime atsižvelgė į Europos Parlamento raginimą, susijusį su vidutinės trukmės ir ilgalaikio nekilnojamojo turto ir pastatų politika; išreiškia pirminį susirūpinimą dėl galimybės tuo pat metu vykdyti visus esamus ir suplanuotus su pastatais susijusius veiksmus, kurie galėtų prasidėti nuo vidutinio ar ilgalaikio laikotarpio pastatų strategijos; nurodo, kad neaišku tai, kaip gausūs projektai suderinami su DFP, ir prašo pateikti reikalingus paaiškinimus;

25. taigi atkreipia dėmesį į Biuro pasiūlymą panaudoti 85,9 mln. EUR asignuotųjų pajamų (kurios turi būti naudojamos Parlamento pastatų politikos srityje) EP narių biurams Briuselyje; primena, kad dėl visų su pastatais susijusių projektų, kurie gali turėti didelių finansinių padarinių biudžetui, turi būti konsultuojamasi su biudžeto valdymo institucija pagal Finansinio reglamento 179 straipsnio 3 dalį; be to, primena, kad, kalbant apie asignavimų perkėlimą į kitą laikotarpį, pasakytina, kad Finansiniame reglamente numatyta, jog visų pirma turi būti panaudotos į kitą laikotarpį perkeltos asignuotosios pajamos; atsižvelgdamas į tai teigiamai vertina tai, kad Parlamentas dėl Belgijos valstybės išmokėtos 85,9 mln. EUR kompensacijos turi galimybę pagreitinti naujų nekilnojamojo turto projektų vykdymą ir greičiau įgyvendinti dalį vidutinės trukmės laikotarpio nekilnojamojo turto strategijos;

26. negali sutikti, kad šios asignuotosios pajamos būtų skiriamos šiam konkrečiam pastatų projektui;

27. ragina ateityje biudžete numatyti reikalingų lėšų, kurios atitiktų vidutinės trukmės laikotarpio nekilnojamojo turto strategiją; be to, ragina sukurti atskirą biudžeto eilutę, skirtą dideliems nekilnojamojo turto projektams, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos vidutinės trukmės laikotarpio finansų planavimui, susijusiam su pastatų projektais, ir užtikrintas didesnis skaidrumas;

28. pažymi, kad Biuro pasiūlyme tiesioginiam išankstiniam naujojo KAD pastato statybos pradinio etapo finansavimui numatyta skirti 10,2 mln. EUR ir kad ši suma įrašyta į nuomos mokesčiams skirtą biudžeto eilutę; pripažįsta, kad toks savanoriškas išankstinis finansavimas padėtų sumažinti finansavimo sąnaudas, tačiau, atsižvelgdamas į labai įtemptą padėtį 2011 m., nusprendžia šiuo tikslu į sąmatą įrašyti mažesnę 6,2 mln. EUR sumą; nori, atsižvelgdamas į naujausią biudžeto padėtį ir Parlamento pastatų politikos srities pasiekimus, 2010 m. rudenį persvarstyti šią sumą;

Apsauga

29. teikia daug svarbos Biuro numatomai išsamiai apsaugos politikos peržiūrai ir šiuo požiūriu primena, jog svarbu, kad ištekliai būtų naudojami apdairiai ir, ypač, kad būtų rentabili vidaus ir išorės darbuotojų skaičiaus pusiausvyra; prašo Biuro atidžiai išnagrinėti su veikla susijusį ir finansinį naujosios strategijos poveikį, siekiant, kad pasiūlymuose būtų užtikrinama tinkama pusiausvyra sprendžiant saugumo klausimus ir taip pat išlaikant prieinamumą ir atvirumą; pabrėžia, kad Parlamentas turėtų likti kiek įmanoma atviresnė ir prieinama institucija; dėl šios priežasties nori iš administracijos gauti daugiau informacijos, susijusios su vadinamuoju *Wiertz* projektu tam, kad galėtų įvertinti jo poveikį visuomenės galimybei patekti į Parlamento pastatus;

Informacijos ir ryšių technologijų (IRT) strategija

30. pritaria labiau struktūruotam požiūriui į IRT bei tam, kad šioje srityje būtų parengta išsami strategija; taip pat dar kartą išreiškia pritarimą tam, kad institucijos viduje būtų atliekama pakankamai funkcijų siekiant sumažinti priklausomumą nuo išorinių paslaugų teikėjų; vis dėlto primena, kad jau trejus metus iš eilės buvo suteikta naujų etatų; taigi mano, kad reikia išsiaiškinti šį klausimą;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

31. pažymi, kad 5 mln. EUR skiriama EP narių judumui informatikos technologijų požiūriu projektui ir ypač judriojo ryšio sąnaudoms padengti; kadangi tai gana didelė suma, norėtų gauti daugiau informacijos;

Aplinkos klausimai

32. pritaria tam, kad būtų truputį padidintas finansavimas, skiriamas Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) ir CO₂ kiekio mažinimo priemonėms, kurioms skiriamos lėšos išskirstytos visame biudžete, įgyvendinti, ir dar kartą pabrėžia, kad šis klausimas yra labai svarbus;

33. pažymi, kad šiuo požiūriu nuo 2006 m. pakito rezultatų rodikliai, kaip tai nurodyta 2008 m. aplinkos valdymo peržiūroje, be kita ko, 2008 m. 12,9 proc. sumažėjo išmetamo anglies dioksido kiekis, 0,8 proc. sumažėjo suvartojamos elektros energijos kiekis, 7,4 proc. padidėjo šildymui suvartojamų dujų ir naftos kiekis (2007 m. jis buvo sumažėjęs 17,5 proc.), 8,8 proc. padidėjo dėl judumo ir transporto naudojimo išmetamų dujų kiekis, padidėjo perdirbamų atliekų procentinė dalis (2006 m. ji siekė 49,8 proc., o 2008 m. – 55,4 proc.), 18,1 proc. padidėjo suvartojamo vandens kiekis ir 16,9 proc. sumažėjo sunaudojamo popieriaus kiekis;

34. palankiai vertina biudžeto priedą dėl aplinkosaugos vadybos, kuriame pateikiama gera techninė susijusių biudžeto punktų apžvalga; taip pat norėtų, kad šiame priede pateikiamose EMAS metinėse ataskaitose būtų daugiau informacijos apie anglies dioksido, išmetamo į aplinką dėl veiklos Parlamento pastatuose Strasbūre, Briuselyje ir Liuksemburge, ir apie su plenarinėmis sesijomis susijusias keliones ir transportą, kad būtų pateikiami šiuo metu pasiekti Parlamento išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo rezultatai ir pateikiama šių investicijų gero poveikio aplinkai bei per ilgesnį laiką atliktų santaupų pavyzdžiai;

35. pritaria tam, kad toliau būtų taikomos priemonės, kuriomis siekiama dar labiau mažinti Parlamento išmetamo anglies dioksido kiekį. taigi pritaria atliekamiems su energijos taupymu susijusių pastatų politikos aspektų ir būdų, kaip įgyvendinti kelionių metu išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo sistemas, tyrimams; be to, palaiko paskatas naudotis viešuoju transportu, o ne automobiliais, ir pritaria tam, kad Strasbūre būtų galima naudoti daugiau dviračių;

36. pažymi, kad į EP narių kelionių išlaidoms skiriamą biudžeto punktą iš tikrųjų įrašyta didesnė suma, negu į EP narių atlyginimams skiriamą punktą; pabrėžia, kad reikia atsakingai naudoti išmokas, ypač kelionės išmokas, ir pabrėžia, kad nekeičiant galiojančių taisyklių ir kiek įmanoma naudojant kitas transporto priemones, o ne keliaujant lėktuvu verslo klase iš vienos Parlamento darbo vietos į kitą galima sumažinti dėl Parlamento veiklos išmetamą anglies dioksido kiekį ir taip pat sutaupyti lėšų; ragina Biurą laiku prieš Parlamento pirmąjį svarstymą pateikti, kaip sutarta per paskutinį prieš derinimą vykusį susitikimą, tyrimą, kuriame daugiausia dėmesio būtų skiriama naujos sistemos veikimui ir galimiems taupymo sprendimams;

37. primena, kad biudžeto valdymo institucija Europos institucijų biudžetams skyrė pinigų sumas, kad būtų galima finansuoti viešojo transporto subsidijas darbuotojams, ir šios subsidijos turėjo būti aplinkosaugos priemonė, taikoma pagal J. M. Barroso iniciatyvą; prašo informuoti apie Parlamento padėtį;

38. prašo, kad ten, kur galima ir tinkama, prie institucijoje naudojamų finansinių ataskaitų būtų pridėdamos aplinkosaugos ataskaitos;

39. mano, kad reikia geriau pritaikyti viešųjų pirkimų direktyvas siekiant, kad, kai įmanoma ir tinkama, būtų lengviau įtraukti aplinkosaugos ir socialines nuostatas;

Daugiamėčiai projektai ir kiti išlaidų punktai

40. džiaugiasi dėl to, kad sutarta skirti 2,6 mln. EUR daugiau lėšų siekiant finansuoti 110 asmenų, kuriuos per metus leidžiama pasikviesti EP nariams, vietoje dabar leidžiamų 100, lankymąsi Europos Parlamente; mano, kad būtų pravartu turėti šiek tiek laiko tam, kad būtų galima įvertinti naujojo lankytojų centro veiklą prieš svarstant bet kokio tolesnio lėšų didinimo galimybes; tarnybos, atsakingos už lankymosi organizavimą, turėtų taip pat atsižvelgti į tai, kad EP nariai galbūt norės lankytojus skirstyti į įvairaus dydžio grupes metų laikotarpiu;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

41. sutinka biudžetui skirti 3 mln. EUR sumą, susijusią su lankytojų centro atidarymu ir su visų metų veiklos išlaidomis; pabrėžia, kad pirmuosius metus taip pat reikia įvertinti finansiniu aspektu ir atsižvelgiant į šias einamąsias išlaidas;

42. atsižvelgia į Biuro sprendimą mokėti išmokas pareigūnams ir tam skirti 400 000 EUR biudžeto lėšų; vis dėlto pažymi, kad diskusija iš esmės buvo prieštaringa; šiomis aplinkybėmis džiaugiasi dėl to, kad siekiant gauti kompensaciją už papildomas išlaidas, turėtas atliekant savo pareigas, turi būti pateikiami pagrindžiamieji dokumentai;

43. atsižvelgia į Biuro pasiūlymą Europos istorijos namams skirti 2,5 mln. EUR, kurie būtų panaudoti tyrimams, atliekamiems, kai bus gauti architektų konkurso, kuris šiuo metu vertinamas, rezultatai; pakartoja savo praėjusiais metais išsakytą prašymą gauti aiškią visam projektui finansuoti numatytų išlaidų, įskaitant administracines išlaidas, apžvalgą ne vėliau, negu bus pradėta svarstyti pirmąjį 2011 finansinių metų sąmatos projektą; taip pat primena 2009 m. pasirengimo derinimui posėdyje priimtą susitarimą su Biuru; pabrėžia, kad šioje ataskaitoje, kurią Ekspertų komitetas pateikė Europos istorijos namams, išvardyta 11 punktų, susijusių su tolesnėmis išlaidomis šiose srityse: 1) mokslo patarėjai, kurie apima ekspertus ir muziejaus specialistus, 2) įstaigos nepriklausomumas nuo institucijų, 3) daug pasiūlymų, svarbių muziejiniu ir pedagoginiu požiūriais, 4) jaunų mokslininkų susitikimo vieta, 5) nuolatinis vertinimas, 6) laikinos ir keliaujančios parodos, 7) atitinkami renginiai, susiję su Europa, 8) savi leidiniai, 9) daug internete teikiamų pasiūlymų, 10) nuosavos muziejų kolekcijos rengimas, 11) nuolatinis parodų ir muziejaus infrastruktūros gerinimas; taigi pabrėžia, kad reikia skubiai numatyti visas išlaidas, susijusias su šiuo projektu;

Horizontalieji klausimai

44. labai palankiai vertina pasiūlyme dėl biudžeto pateiktą pirminę analizę, kurioje nustatomos pastovios ir kintamosios sąnaudos; pripažįsta, kad esama metodologinių sunkumų, tačiau yra įsitikinęs, kad šios koncepcijos bus toliau nagrinėjamos; taigi primena, kad jis laukia kompetentingų organų atsakymo, kaip nulinės bazės biudžeto koncepcija, pagal kurią taip pat atskiriamos pastovios ir kintamosios išlaidos, gali būti pritaikyta vykdant EP biudžeto sudarymo procedūrą; reikalauja išsamiau išnagrinėti pastovias išlaidas, išskirti nuolatinės pastovias išlaidas, pastovias išlaidas nustatytais laikotarpiais ir sritis, kuriose būtų galima sutaupyti lėšų; reikalauja išsamiau tikrinti kintamąsias išlaidas, aiškiau siejant jas su tikslais, politika ir veiksmis, taip pat nustatyti prioritetus ir juos suskirstyti pagal svarbumą;

45. pabrėžia, kad dabar įvairioms viešųjų pirkimų procedūroms taikomos ribos yra griežtesnės Europos institucijoms, negu tos, kurios nustatytos susijusiose Europos viešųjų pirkimų direktyvose, ir kad dėl šios padėties susidaro papildomų administracinių sąnaudų ir naudojama daugiau žmogiškųjų išteklių, kuriuos būtų galima sutaupyti geriau suderinus ribas;

46. remia darbuotojams ir jų šeimoms skiriamą veiklą, susijusią su socialiniais, kultūriniais ar lingvistiniais aspektais, tačiau nesutinka, kad būtų skiriamos su ja susijusios individualios subsidijos, taigi atitinkamai pakeičia susijusio biudžeto punkto paaiškinimus;

47. tvirtai remia tolesnes pastangas instituciją geriau pritaikyti neįgaliesiems, tiek susijusias su reikalingais infrastruktūros pokyčiais, tiek su darbuotojams taikomomis priemonėmis;

Galutinės nuostatos

48. pabrėžia, kad iki rudenį vyksiančio balsavimo dėl biudžeto projekto reikėtų išsamiau patikrinti pavienius biudžeto punktus, taip pat atlikti įgyvendinimo lygio analizę; tik juos išnagrinėjęs priims galutinius sprendimus dėl biudžeto;

49. patvirtina 2011 finansinių metų sąmatą ir primena, kad Parlamento pozicija dėl Tarybos pakeisto biudžeto projekto bus priimama 2010 m. spalio mėnesį pagal Sutartyje numatytą balsavimo procedūrą;

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

50. pritaria pridėtoms bendroms 2010 m. kovo 25 d. vykusio trišalio dialogo biudžeto klausimais išvadoms;

*

* *

51. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją bei sąmatą Tarybai ir Komisijai.

—

PRIEDAS

BENDROS 2010 M. KOVO 25 D. VYKUSIO TRIŠALIO DIALOGO BIUDŽETO KLAUSIM AIS IŠVADOS**TRIŠALIS DIALOGAS BIUDŽETO KLAUSIM AIS****2010 m. kovo 25 d.***Išvados*

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija atsižvelgė į Teisingumo Teismo sekretoriaus ir Audito Rūmų, Regionų komiteto ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto generalinių sekretorių laiške Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos generaliniams sekretoriams išreikštą susirūpinimą dėl naujosios biudžeto sudarymo procedūros ir ypač dėl Taikinimo komiteto. Jie siūlo, kad šios institucijos būtų paragintos siųsti savo pastabas dėl Tarybos pozicijos ir Europos Parlamento pakeitimų poveikio raštu tiesiogiai Taikinimo komitetui.

—

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

Europos pabėgėlių fondas 2008–2013 m. laikotarpiui (Sprendimo Nr. 573/2007/EB pakeitimas) ***II

P7_TA(2010)0177

2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos pirmuoju svarstymu, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimo Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui įsteigimo nuostatos dėl tam tikrų Bendrijos veiksmų finansavimo nutraukimo ir tokių veiksmų finansavimo ribos pakeitimo (16627/1/2009 – C7-0051/2010 – 2009/0026(COD))

(2011/C 161 E/34)

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos poziciją pirmojo svarstymo metu (16627/1/2009 – C7-0051/2010),
 - atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2009)0067),
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 63 straipsnio pirmos dalies 2 punkto b papunktį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0070/2009),
 - atsižvelgdamas į savo poziciją pirmojo svarstymo metu ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį ir 78 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 72 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto rekomendacijas antrajam svarstymui (A7-0117/2010),
1. pritaria Tarybos pozicijai;
 2. pažymi, kad aktas priimtas remiantis pozicija;
 3. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;
 4. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, įsitikinus, kad buvo tinkamai įvykdytos visos procedūros, ir, susitarus su Tarybos generaliniu sekretoriumi, pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ Priimti tekstai, 2009 5 7, P6_TA(2009)0375.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

Energiją naudojančių gaminių ženklėjimas ir pagrindinė informacija apie gaminių sunaudojamą energiją ir kitus išteklius (nauja redakcija) *II**

P7_TA(2010)0178

2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos pirmojo svarstymo metu, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl su energija susijusių gaminių sunaudojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklėjant gaminių ir apie jį pateikiant standartinę informaciją (nauja redakcija) (05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD))

(2011/C 161 E/35)

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją (05247/1/2010 – C7-0094/2010),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0778),
- atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 95 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0412/2008),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665) ir jo papildymą (COM(2010)0147),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto nuomonę dėl siūlomo teisinio pagrindo,
- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą savo poziciją ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. kovo 24 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
- pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 72 ir 37 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto rekomendacijas antrajam svarstymui (A7-0128/2010),

1. pritaria Tarybos pozicijai;
2. patvirtina bendrą Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimą, pridėtą prie šios rezoliucijos;
3. atkreipia dėmesį į Komisijos pareiškimus, pridėtus prie šios rezoliucijos;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, 2009 m. gegužės 5 d., P6_TA(2009)0345.

⁽²⁾ OL C 228, 2009 9 22, p. 90.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

4. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
5. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku, kaip numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalyje;
6. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą patikrinus, kad tinkamai įvykdytos visos procedūros, ir susitarus su Tarybos generaliniu sekretoriumi pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
7. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

PRIEDAS

Pareiškimai

dėl 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/30/ES dėl su energija susijusių gaminių sunaudojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminių ir apie jį pateikiant standartinę informaciją (nauja redakcija)

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas dėl SESV 290 straipsnio

„Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pareiškia, kad Direktyvos 2010/30/ES nuostatos neturi įtakos būsimai institucijų pozicijai dėl SESV 290 straipsnio ir pavienių teisės aktų, kuriuose įrašytos tokios nuostatos, įgyvendinimo.“

Komisijos pareiškimas dėl kai kurių Direktyvos 2010/30/ES nuostatų**1 straipsnio 2 dalis**

„Nustatydamą 7 konstatuojamojoje dalyje nurodytų su energija susijusių prioritetinių gaminių sąrašą, Komisija reikiamą dėmesį skirs ir su energija susijusiems statybos gaminiams, ypač atsižvelgdama į tai, kiek energijos būtų galima sutaupyti ženklinant kai kuriuos iš šių gaminių, nes pastatuose suvartojama 40 % visos ES suvartojamos energijos.“

10 straipsnis

„Rengdama deleguotus aktus pagal direktyvą 2010/30/ES, Komisija užtikrina, kad būtų išvengta sutampančių teisės aktų ir išlaikyta bendra gaminius reglamentuojančių ES teisės aktų darna.“

10 straipsnio 4 dalies d punktas

Kokia gaminių dalis yra didelė, kad reikėtų persvarstyti ženklavimo klases.

„Komisija mano, kad dviejų aukščiausių energijos vartojimo efektyvumo klasių gaminių dalį galima laikyti didele, kai pagal apskaičiavimą

— A+++ arba A++ klasės modelių skaičius vidaus rinkoje sudaro maždaug trečdalį arba daugiau bendro nagrinėjamų modelių skaičiaus,

— arba A+++ arba A++ klasės gaminių dalis sudaro maždaug trečdalį arba daugiau vidaus rinkoje per metus parduotų gaminių,

— arba yra abu šie požymiai.“

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

Komisijos pareiškimas dėl informacijos vartotojui

„Komisija pritaria, kad būtų naudojamos Sąjungos priemonės, pavyzdžiui, programa „Pažangi energetika Europai“, siekiant prisidėti prie:

- iniciatyvų, kuriomis didinamas galutinių naudotojų informuotumas apie energijos suvartojimo ženklavimo naudą,
- iniciatyvų stebėti rinkos raidą ir technologijų pažangą, kuri lemia energijos vartojimo požiūriu efektyvesnius gaminius, visų pirma nustatyti įvairių gaminių grupių geriausių parametrų modelius ir apie tai informuoti visas suinteresuotąsias šalis, kaip antai vartotojų organizacijas, pramonės ir aplinkosaugos srityse veikiančias NVO, kad ši informacija būtų plačiai paskleista vartotojams.

Remiantis šios stebėsenos rezultatais taip pat būtų galima nuspręsti peržiūrėti ženklavimo ir (arba) ekologinio projektavimo priemones, taikomas pagal direktyvas 2010/30/ES ir 2009/125/EB.“

Komisijos pareiškimas dėl darbo pertraukų

„Europos Komisija atkreipia dėmesį į tai, jog Europos Parlamentas ir Taryba mano, kad pranešant apie deleguotuosius aktus turi būti atsižvelgiama į institucijų darbo pertraukas (žiemos, vasaros ir Europos Parlamento rinkimų), kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų pasinaudoti išimtinėmis teisėmis per atitinkamuose teisės aktuose nustatytą laikotarpį, nebent pagal teisės aktą numatyta neatidėliotina procedūra, todėl Komisija yra pasirengusi imtis atitinkamų veiksmų.“

Taisomasis biudžetas Nr. 1/2010. I skirsnis. Parlamentas

P7_TA(2010)0179

2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl 2010 finansinių metų Europos Sąjungos taisomojo biudžeto Nr. 1/2010 projekto, I skirsnis – Europos Parlamentas (09807/2010 – C7-0125/2010 – 2010/2045(BUD))

(2011/C 161 E/36)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 314 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimą 2007/436/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽³⁾, ypač į I dalyje pateiktą Daugiametę finansinę programą (DFP), pridėtą I priede,

⁽¹⁾ OL L 163, 2007 6 23, p. 17.

⁽²⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁽³⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2010 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą, galutinai patvirtintą 2009 m. gruodžio 17 d. ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. vasario 25 d. Europos Parlamento patvirtintą sąmatos projektą ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Taisomojo biudžeto Nr. 1/2010 projektą, kurį Komisija pateikė 2010 m. kovo 19 d. (COM(2010)0107),
 - atsižvelgdamas į Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 1/2010 projekto, priimto 2010 m. gegužės 18 d. (09807/2010),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 75b ir 75e straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A7-0158/2010),
- A. kadangi vykstant 2010 m. biudžeto procedūrai susitarta, kad visos išlaidos, susijusios su Lisabonos sutartimi, iš dalies keičiančia Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį, prireikus bus vykdomos naudojant esamas biudžeto priemones, pvz., taisant biudžetą po 2010 m. pradinio biudžeto priėmimo,
- B. kadangi buvo pabrėžta, kad tokiu atveju prieš prašant skirti papildomų lėšų reikia kuo geriau visapusiškai iširti esamų išteklių perorganizavimo galimybes,
- C. kadangi buvo itin pabrėžta, kad priimant pradinį jo biudžetą, kurio suma siekė 19,87 proc. pagal DFP 5-ąją išlaidų kategoriją (administraciniai asignavimai) leidžiamų išlaidų, nebuvo atsižvelgta į jokių pataisymus pagal Lisabonos sutartį, ypač teisėkūros srityje,
- D. kadangi taip pat pripažinta, kad dėl to, jog turimos maržos ribotos, siekiant patenkinti papildomus poreikius teks labiau taupyti ir perskirstyti lėšas,
1. teigiamai vertina Komisijos pateiktą Taisomojo biudžeto Nr. 1/2010 projektą, parengtą visapusiškai remiantis 2010 m. vasario 25 d. Parlamento sąmata;
 2. atkreipia dėmesį į 2010 m. gegužės 18 d. Tarybos poziciją, pagal kurią pasiūlymas patvirtintas be pakeitimų visapusiškai atsižvelgiant į neoficialų susitarimą;
 3. pabrėžia, kad plataus masto politinės diskusijos jau vyko ir pateiktų priemonių analizė buvo vykdoma 2010 m. sausio ir vasario mėn. sąmatos rengimo etape;
 4. pritaria Tarybos pozicijai dėl Taisomojo biudžeto Nr. 1/2010 projekto be pakeitimų ir paveda Pirmininkui pranešti, kad Taisomasis biudžetas Nr. 1/2010 galutinai patvirtintas, bei pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 5. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 64, 2010 3 12.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0038.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

Transplantacijai skirtų žmogaus organų kokybės ir saugos standartai *I**

P7_TA(2010)0181

2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl transplantacijai skirtų žmogaus organų kokybės ir saugos standartų nustatymo (COM(2008)0818 – C6-0480/2008 – 2008/0238(COD))

(2011/C 161 E/37)

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0818),
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 152 straipsnio 4 dalį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0480/2008),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Parlamentui ir Tarybai „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį ir 168 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 10 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Teisės reikalų komiteto nuomonę (A7-0106/2010),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą savo poziciją;
 2. patvirtina Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimą ir atkreipia dėmesį į Komisijos pridėtą pareiškimą, kurie bus paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* kartu su galutiniu įstatymo galia turinčiu aktu;
 3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
 4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 306, 2009 12 16, p. 64.

2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis

P7_TC1-COD(2008)0238

Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 19 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/.../ES dėl transplantacijai skirtų žmogaus organų kokybės ir saugos standartų nustatymo

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Direktyvą 2010/53/ES.)

PRIEDAS

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnio

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pareiškia, kad šios direktyvos nuostatos neturi įtakos būsimai institucijų pozicijai dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnio įgyvendinimo ar atskiriems įstatymo galią turintiems aktams, kuriuose yra tokių nuostatų.

Europos Komisijos pareiškimas (dėl skubos procedūros)

Europos Komisija išpareigoja suteikti visą informaciją Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguoto teisės akto priėmimo pagal skubos procedūrą galimybę. Kai Komisijos tarnybos numato, kad galėtų būti priimtas deleguotas teisės aktas pagal skubos procedūrą, jos nedelsdamos neoficialiai išpėja Europos Parlamento ir Tarybos sekretoriatus.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

Bendrijos finansinė pagalba Bulgarijos Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–IV blokų eksploatavimo nutraukimui finansuoti, Kozlodujaus programa *

P7_TA(2010)0188

2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl Bendrijos finansinės pagalbos Bulgarijos Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–IV blokų eksploatavimo nutraukimui finansuoti. „Kozlodujaus programa“ (COM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))

(2011/C 161 E/38)

(Konsultavimasis)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2009)0581),
 - atsižvelgdamas į Akto dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų, 30 straipsnį, susijusį su Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–IV blokais,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Branduolinis saugumas Europos Sąjungoje“ (COM(2002)0605),
 - atsižvelgdamas į Euratomo sutarties 203 straipsnį, pagal kuriuos Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C7–0289/2009),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Biudžeto komiteto bei Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomones (A7–0142/2010),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
 2. mano, kad pasiūlyme dėl teisės akto nurodyto finansinio paketo suma neviršija 2007–2013 m. daugiamečių finansinės programos (DFP) 1a išlaidų subkategorijoje nustatytos viršutinės ribos, bet 1a išlaidų subkategorijoje likusi 2011–2013 m. marža yra itin maža; pabrėžia, kad naujos veiklos finansavimas neturi trukdyti egzistuojančioms programoms ir 1a išlaidų subkategorijoje numatytoms iniciatyvoms;
 3. dar kartą pakartoja, kad atliekant DFP laikotarpio vidurio peržiūrą būtina pateikti ilgametę Kozlodujaus branduolinės elektrinės eksploatavimo nutraukimo strategiją ir kitus politinius prioritetus pagal 1a subkategoriją, kartu pateikiant konkretų pasiūlymą, kurį būtina pritaikyti ir peržiūrėti iki 2010 m. pirmojo semestro, remiantis priemonėmis, turimomis pagal 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾ (2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinis susitarimas), ypač nurodytomis 21–23 susitarimo punktuose;
 4. pažymi, kad Kozlodujaus branduolinės elektrinės eksploatavimo nutraukimo programai skirta metinė suma bus nustatyta vykdant metinę biudžeto sudarymo procedūrą, kaip numatyta 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo 38 punkte;
 5. ragina Komisiją pagal Euratomo sutarties 106a straipsnį ir Sutarties dėl ES veikimo 293 straipsnio 2 dalį atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą;

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

6. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
7. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
8. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 1
Pasiūlymas dėl reglamento
1 konstatuojamoji dalis

(1) Bulgarija **įsipareigojo** atitinkamai iki 2002 m. gruodžio 31 d. ir 2006 m. gruodžio 31 d. uždaryti Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–II ir III–IV blokus ir nutraukti jų eksploatavimą. Europos Sąjunga pareiškė sutinkanti toliau teikti finansinę pagalbą iki 2009 m., t. y. pratęsti pasirengimo narystei pagalbą, numatytą pagal PHARE programą, kad padėtų Bulgarijai nutraukti elektrinės eksploatavimą.

(1) **Per 2005 m. derybas dėl stojimo į ES** Bulgarija **sutiko** atitinkamai iki 2002 m. gruodžio 31 d. ir 2006 m. gruodžio 31 d. uždaryti Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–II ir III–IV blokus ir nutraukti jų eksploatavimą. Europos Sąjunga pareiškė sutinkanti toliau teikti finansinę pagalbą iki 2009 m., t. y. pratęsti pasirengimo narystei pagalbą, numatytą pagal PHARE programą, kad padėtų Bulgarijai nutraukti elektrinės eksploatavimą. **Be to, tuo metu Europos Sąjunga užtikrino, kad finansinė pagalba bus laikoma bendrojo Bendrijos 2007–2013 m. pagalbos persvarstymo dalimi.**

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl reglamento
2 konstatuojamoji dalis

(2) 2005 m. Sutartyje dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo į Europos Sąjungą ir ypač Akto dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų 30 straipsnyje numatyta 210 mln. EUR pagalbos, skiriamos 2007–2009 m., programa, skirta padėti Bulgarijai įvykdyti įsipareigojimą uždaryti Kozlodujaus branduolinės elektrinės III ir IV blokus (toliau – Kozlodujaus programa).

(2) 2005 m. Sutartyje dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo į Europos Sąjungą ir ypač Akto dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų 30 straipsnyje numatyta 210 mln. EUR pagalbos, skiriamos 2007–2009 m., programa, skirta padėti Bulgarijai įvykdyti įsipareigojimą uždaryti Kozlodujaus branduolinės elektrinės III ir IV blokus (toliau – Kozlodujaus programa). **Ta programa apima pagalbą, skirtą atlyginti su Kozlodujaus branduolinės elektrinės uždarymu susijusį pajėgumų praradimą.**

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl reglamento
2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(2a) **Pagal Sąjungos solidarumo principą ir vienodo požiūrio taikymą būtinas nešališkas metodas, taikytinas dabar ir praecityje visoms valstybėms narėms, siekiant gauti paramą branduolinių elektrinių uždarymui, vadovaujantis įsipareigojimais, nurodytais valstybių Stojimo sutartyse arba jų prieduose, uždaryti branduolinių elektrinių blokus.**

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 4**Pasiūlymas dėl reglamento
4 konstatuojamoji dalis**

(4) Sąjunga pripažįsta Bulgarijos pastangas ir svarbią pažangą atliekant pasirengimo elektrinės eksploatavimo nutraukimui darbus naudojant iki 2009 m. skirtas Bendrijos lėšas ir būtinybę teikti papildomą finansinę paramą po 2009 m., kad būtų tęsiami elektrinės išmontavimo darbai.

(4) Sąjunga pripažįsta Bulgarijos pastangas ir svarbią pažangą atliekant pasirengimo elektrinės eksploatavimo nutraukimui darbus naudojant iki 2009 m. skirtas Bendrijos lėšas ir būtinybę teikti papildomą finansinę paramą po 2009 m., kad būtų tęsiami elektrinės išmontavimo darbai, **kaip numatyta 2005 m. Stojimo sutartyje, kartu taikant aukščiausius saugos standartus.**

Pakeitimas 5**Pasiūlymas dėl reglamento
5 konstatuojamoji dalis**

(5) Taip pat svarbu išnaudoti nuosavus Kozlodujaus branduolinės elektrinės išteklius, nes taip galima pasinaudoti reikiama praktine patirtimi ir tuo pat metu sumažinti socialinį ir ekonominį ankstesnio elektrinės uždarymo poveikį paliekant uždarytos branduolinės elektrinės darbuotojus toliau dirbti. Todėl siekiant išlaikyti reikiamo lygio saugos **standartą** svarbu toliau teikti finansinę paramą.

(5) Taip pat svarbu išnaudoti nuosavus Kozlodujaus branduolinės elektrinės išteklius, nes taip galima pasinaudoti reikiama **praktine patirtimi ir įgūdžiais**, juos **pagerinti** i, tuo pat metu sumažinti socialinį ir ekonominį ankstesnio elektrinės uždarymo poveikį paliekant uždarytos branduolinės elektrinės darbuotojus toliau dirbti. Todėl siekiant išlaikyti reikiamo lygio saugos, **sveikatos ir aplinkosaugos** standartus, svarbu toliau teikti finansinę paramą.

Pakeitimas 6**Pasiūlymas dėl reglamento
6 konstatuojamoji dalis**

(6) Sąjunga taip pat pripažįsta **būtinybę** teikti finansinę paramą, kad toliau būtų **įgyvendinamos poveikio energetikos sektoriui mažinimo priemonės, atsižvelgiant į dėl branduolinių blokų uždarymo prarastų pajėgumų mastą ir jo poveikį** energijos tiekimo **saugumui** regione.

(6) Sąjunga taip pat pripažįsta, **kad reikia ir būtina** teikti finansinę paramą, kad toliau būtų **kuriama efektyviai energiją vartojanti ekonomika, kuri teigiamai paveiks** energijos tiekimo **saugumą** regione, **elektros energijos kainas ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų apimtį Bulgarijoje. Kadangi Bulgarijoje turi būti padaryta daugiau pažangos siekiant galutinai pašalinti apšvitintą kurą ir labai radioaktyvias atliekas, ir kadangi galutinis visų radioaktyvių medžiagų, atsiradusių uždariant Kozlodujaus branduolinę elektrinę, pašalinimas yra labai svarbus procesas, kuris turi būti atidžiai suplanuotas, Sąjunga turėtų padėti Bulgarijos vyriausybei nustatant galutinio pašalinimo sprendimus, jei reikia, remiantis Bulgarijos vyriausybės tyrimu dėl visų su eksploatavimo nutraukimu susijusių radioaktyvių medžiagų saugaus galutinio pašalinimo.**

Pakeitimas 7**Pasiūlymas dėl reglamento
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

(6a) **Dėl ankstyvo Kozlodujaus branduolinės elektrinės blokų uždarymo buvo patirtas gamybos pajėgumų nuostolis, kuris sukėlė padidėjusią šiltnamio efektą sukeliančių dujų apimtį: 2011 – 2013 m. laikotarpiui 15 TWh su anglies dioksido ekvivalentu apie 1,2 Gg/GWh ir Bulgarijai sąlygos apie 18 000 Gg arba 18 000 kt anglies dioksido ekvivalento, taigi sukels papildomą anglies dioksido mažinimą.**

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 8**Pasiūlymas dėl reglamento
6 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

(6ba) *Europos Sąjunga pripažįsta, kad reikia mažinti padidėjusios žalos aplinkai ir išmetamųjų teršalų poveikį, susijusį su pakaitiniais vis daugiau naudojamų lignito elektrinių pajėgumais.*

Pakeitimas 9**Pasiūlymas dėl reglamento
6 c konstatuojamoji dalis (nauja)**

(6c) *Siekiant taikyti dėl Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1 ir 4 blokų uždarymo socialiniam ir ekonominiam sektoriui daromo poveikio mažinimo priemones, pavyzdžiui paveiktų darbuotojų persikvalifikavimo programas, skirtas sudaryti jiems galimybę savo įgūdžius panaudoti kituose sektoriuose, pavyzdžiui, mokslinių pramonės tyrimų arba atsinaujinančių energijos išteklių sektoriuose, gali prireikti ES finansinės pagalbos.*

Pakeitimas 10**Pasiūlymas dėl reglamento
7 konstatuojamoji dalis**

(7) *Todėl* reikėtų numatyti iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto skirti 300 mln. EUR Kozlodujaus branduolinės elektrinės eksploatavimo nutraukimui finansuoti 2010–2013 m.

(7) *Pripažįstant, kad veiklos pelno lėšų nepakanka eksploatavimui nutraukti ir radioaktyvioms atliekoms apdoroti, reikėtų numatyti iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto skirti 300 mln. EUR Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–IV blokų eksploatavimo nutraukimui finansuoti 2010–2013 m. Iš šios sumos 180 mln. EUR turėtų būti panaudota sustabdymo programai paremti, o 120 mln. EUR likutis turėtų būti skirtas energijos vartojimo efektyvumo ir tausojoimo priemonėms finansuoti.*

Pakeitimas 11**Pasiūlymas dėl reglamento
7 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

(7a) *Atsižvelgiant į 2009 m. spalio 27 d. Komisijos ex-ante vertinimą⁽¹⁾, 180 mln. EUR suma skiriama šioms projektams paremti: 1) projektams valdyti, inžinerinei ir techninei pagalbai teikti, kad būtų įgyvendinama elektrinės eksploatavimo nutraukimo programa; 2) 715 Kozlodujaus branduolinės elektrinės darbuotojų (eksploatavimo, priežiūros, techninės paramos, projektų vadybos srities), atliekančių I–IV blokų eksploatavimo nutraukimo darbus, algoms mokėti; 3) prisidėti prie nacionalinio radioaktyviųjų atliekų šalinimo įrenginio, būtino elektrinės eksploatavimo nutraukimo programai įgyvendinti, statybos; 4) teritorijos infrastruktūrai ir išmontavus surinktomis atliekoms apdoroti, įskaitant papildomas lėšas projektams, kurių konkursai paskelbti. 4 projekte minėtas teritorijos infrastruktūros pagerinimas gali apimti tik priemones, susijusias su I–IV blokų eksploatavimo nutraukimu. Likusi 120 mln. EUR suma skirta paremti pažangai vykdant tiesioginį galutinį šalinimą ir greičiau užtikrinant laikino saugojimo vadinamuoju sausuoju būdu galimybes, kaip tai būtina prieš vykdant galutinį šalinimą.*

⁽¹⁾ SEC (2009) 1431.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 12**Pasiūlymas dėl reglamento
8 konstatuojamoji dalis**

(8) Iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto eksploataavimo nutraukimui skiriami asignavimai neturėtų sukelti konkurencijos iškraipymų, susijusių su Sąjungos energetikos rinkai energiją tiekiančiomis bendrovėmis. Šie asignavimai taip pat turėtų būti naudojami priemonėms, **kuriomis siekiama kompensuoti prarastus gamybos pajėgumus**, finansuoti pagal acquis.

(8) Iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto eksploataavimo nutraukimui skiriami asignavimai neturėtų sukelti konkurencijos iškraipymų, susijusių su Sąjungos energetikos rinkai energiją tiekiančiomis bendrovėmis. Šie asignavimai taip pat turėtų būti naudojami **energijos vartojimo efektyvumo ir tauso jimo** priemonėms finansuoti pagal acquis **ir bendrosios Europos energijos rinkos veikimo taisyklės**.

Pakeitimas 13**Pasiūlymas dėl reglamento
10 konstatuojamoji dalis**

(10) ERPB užduotys apima viešųjų lėšų, skirtų branduolinių elektrinių eksploataavimo nutraukimo programoms įgyvendinti, valdymą **ir** šių programų finansų valdymo stebėseną, **siekiant** kuo tinkamiau panaudoti viešąsias lėšas. Be to, ERPB atlieka biudžeto vykdymo uždavinius, kuriuos jam paveda Komisija pagal Finansinio reglamento 53d straipsnio reikalavimus.

(10) ERPB užduotys apima viešųjų lėšų, skirtų branduolinių elektrinių **blokų, kuriems buvo taikomi su stojimu į ES susiję uždarymo susitarimai**, eksploataavimo nutraukimo programoms įgyvendinti, valdymą. **ERPB vykdo** šių programų finansų valdymo stebėseną, **siekdamas** kuo tinkamiau panaudoti viešąsias lėšas. Be to, ERPB atlieka biudžeto vykdymo uždavinius, kuriuos jam paveda Komisija pagal Finansinio reglamento 53d straipsnio reikalavimus.

Pakeitimas 14**Pasiūlymas dėl reglamento
11 konstatuojamoji dalis**

(11) Siekiant užtikrinti didžiausią galimą veiksmingumą, Kozlodujaus branduolinės elektrinės eksploataavimas turėtų būti nutrauktas pasinaudojant geriausia turima technine patirtimi ir tinkamai atsižvelgiant į numatytą uždaryti blokų pobūdį bei technines charakteristikas.

(11) Siekiant užtikrinti didžiausią galimą veiksmingumą **ir mažiausias įmanomas pasekmes aplinkai**, Kozlodujaus branduolinės elektrinės **I-IV blokų** eksploataavimas turėtų būti nutrauktas pasinaudojant geriausia turima technine patirtimi ir tinkamai atsižvelgiant į numatytą uždaryti blokų pobūdį bei technines charakteristikas.

Pakeitimas 15**Pasiūlymas dėl reglamento
11 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

(11a) **Siekiant užtikrinti prieigą prie informacijos, visuomenės dalyvavimą ir skaidrumą, būtina imtis visų tinkamų priemonių, kad būtų įgyvendinti įpareigojimai, nustatyti tarptautinėse konvencijose, kuriose jau pateikiami būtini reikalavimai, susiję su nacionaliniu, tarptautiniu arba tarpvalstybiniu lygmenimis, pvz., 1998 m. birželio 25 d. Orhuso konvencijoje dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priiman sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OL L 124, 2005 5 17, p. 1.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento 12 konstatuojamoji dalis

(12) Kozlodujaus branduolinės elektrinės eksploatavimas bus nutrauktas laikantis aplinkos srities teisės aktų, ypač 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo.

(12) Kozlodujaus branduolinės elektrinės **I–IV blokų** eksploatavimas bus nutrauktas **pagal Bulgarijos nacionalinių teisės aktų nuostatas, jos licencijavimo susitarimus ir** laikantis aplinkos srities teisės aktų, ypač 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento 12 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(12a) Kozlodujaus branduolinės elektrinės uždarymo darbai bus vykdomi laikantis pagrindinio darbuotojų ir visuomenės apsaugos nuo pavojingų jonizuojančios radiacijos pasekmių, kaip nustatyta 1996 gegužės 13 d. Tarybos direktyvoje Nr. 96/29/Euratomas, nustatančios pagrindinius darbuotojų ir gyventojų sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės saugos standartus ⁽¹⁾, tikslo, siekiant laikytis aukščiausio lygio darbuotojų ir gyventojų sveikatos apsaugos.

⁽¹⁾ OL L 159, 1996 6 29, p. 1.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento 12 b konstatuojamoji dalis (nauja)

(12b) Skirtų lėšų ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principus galima užtikrinti, vykdant anksčiau finansuotų programų vertinimo ir rezultatyvumo auditus.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento 13 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(13a) 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklių ⁽¹⁾ 53d, 108a ir 165 straipsniai ir 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles ⁽²⁾, 35 ir 43 straipsniai nustato sąlygas, į kurias reikia atsižvelgti pagal bendrą biudžeto įgyvendinimo valdymo metodą.

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 20**Pasiūlymas dėl reglamento
13 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

(13b) *Kozlodujaus atvejis turėtų būti pavyzdžiu, o Komisija turėtų parengti galutinį ir aiškų uždarymo biudžetą, kurį ateityje būtų galima naudoti analizuojant ir prognozuojant branduolinių elektrinių uždarymo sąnaudas.*

Pakeitimas 21**Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnis**

Šiuo reglamentu nustatoma programa, kuria išdėstomos išsamios Bendrijos finansinio įnašo, skirto Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–IV blokų **eksploatavimui nutraukti** ir jų uždarymo pasekmėms Bulgarijoje mažinti, skyrimo taisyklės (toliau – Kozlodujaus programa).

Šiuo reglamentu nustatoma programa, kuria išdėstomos išsamios Bendrijos finansinio įnašo, skirto **tęsti** Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–IV blokų **eksploatavimo nutraukimą** ir jų **ankstyvo** uždarymo pasekmėms, **atsižvelgiant į aplinką, ekonomiką ir tiekimo saugumą regione**, Bulgarijoje mažinti, skyrimo taisyklės (toliau – Kozlodujaus programa).

Pakeitimas 22**Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnis**

Bendrijos įnašas į Kozlodujaus programą skiriamas siekiant teikti finansinę paramą, kad būtų įgyvendinamos priemonės, susijusios su Kozlodujaus branduolinės elektrinės eksploatavimo nutraukimu, taip pat priemonės, skirtos aplinkos apsaugai gerinti laikantis *acquis* ir įprastiniams elektros energijos gamybos pajėgumams, kurie pakeis keturių Kozlodujaus branduolinės elektrinės reaktorių gamybos pajėgumus, modernizuoti, ir kitos priemonės, kurios susijusios su sprendimu galutinai uždaryti **šią elektrinę** bei nutraukti **jos** eksploatavimą ir kurios prisidės prie būtino restruktūrizavimo, aplinkos atkūrimo ir Bulgarijos energijos gamybos, perdavimo ir paskirstymo sektorių modernizavimo, taip pat prie energijos tiekimo saugumo ir energijos vartojimo efektyvumo **didinimo** Bulgarijoje.

Bendrijos įnašas į Kozlodujaus programą skiriamas **pirmiausia** siekiant teikti finansinę paramą, kad būtų įgyvendinamos priemonės, susijusios su Kozlodujaus branduolinės elektrinės **I–IV bloku** eksploatavimo nutraukimu. Taip pat **numatomos** priemonės, skirtos aplinkos apsaugai gerinti laikantis *acquis* ir įprastiniams **sutartiniams** elektros energijos gamybos pajėgumams, kurie pakeis keturių Kozlodujaus branduolinės elektrinės reaktorių gamybos pajėgumus, modernizuoti, ir kitos priemonės, kurios susijusios su sprendimu galutinai uždaryti **šiuos blokus** bei nutraukti **jų** eksploatavimą, ir kurios prisidės prie būtino restruktūrizavimo, aplinkos atkūrimo ir Bulgarijos energijos gamybos, perdavimo ir paskirstymo sektorių modernizavimo **ir stiprinimo**, taip pat prie energijos tiekimo saugumo **didinimo** ir **aukštesnio** energijos vartojimo efektyvumo **ir atsinaujinančios energijos naudojimo lygio** Bulgarijoje, **įskatinant energiją tausojančias priemones ir atsinaujinančius energijos šaltinius. Finansinę paramą taip pat galima teikti siekiant sušvelninti socialinę ir ekonominę paveiktų gyventojų bendruomenių pertvarkymą, pavyzdžiui, naujų tvarių darbo vietų ir pramonės plėtrą.**

Pakeitimas 23**Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 1 dalis**

1. Kozlodujaus programai įgyvendinti 2010 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. nustatoma 300 mln. EUR finansinė orientacinė suma.

1. Kozlodujaus programai įgyvendinti, **kaip nurodyta 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo 38 punkte**, 2010 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. nustatoma 300 mln. EUR finansinė orientacinė suma.

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 24**Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 2 dalis**

2. Metinius asignavimus patvirtina biudžeto valdymo institucija, atsižvelgdama į finansinių perspektyvų ribas.

2. Metinius asignavimus patvirtina biudžeto valdymo institucija, atsižvelgdama į finansinių perspektyvų ribas **ir laikydama si elektrinės eksploataavimo nutraukimo reikalavimų.**

Pakeitimas 25**Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 3 dalis**

3. Kozlodujaus programai įgyvendinti skirtų asignavimų dydis **gali** būti persvarstytas nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., siekiant atsižvelgti į pažangą, padarytą įgyvendinant programą, ir užtikrinti, kad išteklių programavimas ir skyrimas būtų grindžiami faktiniais finansavimo poreikiais ir paramos panaudojimo gebėjimais.

3. Kozlodujaus programai įgyvendinti skirtų asignavimų dydis **persvarstomas kasmet** nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. **ir siekiant atsižvelgti į pažangą, padarytą įgyvendinant programą, ir į ankstyvo Kozlodujaus branduolinės elektrinės I – IV blokų uždarymo ilgalaikį poveikį ir pasekmes aplinkai, ekonomikai ir tiekimo saugumui,** ir užtikrinti, kad išteklių programavimas ir skyrimas būtų grindžiami faktiniais finansavimo poreikiais ir paramos panaudojimo gebėjimais.

Pakeitimas 26**Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 2 dalis**

2. Kozlodujaus programos priemonės priimamos pagal 8 straipsnio 2 dalį.

2. Kozlodujaus programos priemonės priimamos pagal 8 straipsnio 2 dalį. **Priemonės atitinka Europos Sąjungos viešųjų pirkimų taisykles.**

Pakeitimas 27**Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 1 dalis**

1. Komisija, pasitelkdama tiesiogiai savo darbuotojus arba kitą pasirinktą kvalifikuotą išorės įstaigą, gali atlikti paramos panaudojimo auditą. Toks auditas gali būti atliekamas visą Bendrijos ir ERPB susitarimo dėl Bendrijos lėšų skyrimo Tarptautiniam Kozlodujaus branduolinės elektrinės eksploataavimo nutraukimo rėmimo fondui galiojimo laikotarpi ir penkerius metus nuo likučio išmokėjimo dienos. Komisija, remdamasi audito rezultatais, gali nuspręsti išmokėtas lėšas susigrąžinti.

1. Komisija, pasitelkdama tiesiogiai savo darbuotojus arba kitą pasirinktą kvalifikuotą išorės įstaigą, gali atlikti paramos panaudojimo auditą. Toks auditas gali būti atliekamas visą Bendrijos ir ERPB susitarimo dėl Bendrijos lėšų skyrimo Tarptautiniam Kozlodujaus branduolinės elektrinės eksploataavimo nutraukimo rėmimo fondui galiojimo laikotarpi **laikantis Tarptautinės atominės energijos agentūros ir Tarptautinės energetikos agentūros taisyklių** ir penkerius metus nuo likučio išmokėjimo dienos. Komisija, remdamasi audito rezultatais, gali nuspręsti išmokėtas lėšas susigrąžinti. **Tokių auditų ir bet kokių kitų įvertinimų finansavimas nebus įtrauktas eksploataavimo nutraukimo pagalbos biudžetą.**

Pakeitimas 28**Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa**

2. Komisijos darbuotojai ir jos įgalioji išorės įstaigų darbuotojai turi tinkamą prieigos teisę, visų pirma teisę patekti į paramos gavėjo darbo patalpas bei gauti visą informaciją, įskaitant informaciją elektronine forma, kuri reikalinga tokiam auditui atlikti.

2. Komisijos darbuotojai ir jos įgalioji išorės įstaigų darbuotojai turi tinkamą prieigos teisę, visų pirma teisę patekti į paramos gavėjo darbo patalpas bei gauti visą informaciją, įskaitant informaciją elektronine forma, kuri reikalinga tokiam auditui atlikti. **Auditas apima ir etapą, kai teikiami leidimai nutraukti elektrinės eksploataavimą.**

2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 29**Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 2 dalies antra pastraipa**

Audito Rūmai turi tokias pačias teises kaip ir Komisija, visų pirma prieigos teisę.

Audito Rūmai **ir Europos Parlamentas** turi tokias pačias teises kaip ir Komisija, visų pirma prieigos teisę.

Pakeitimas 30**Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnis**

Komisija užtikrina šio reglamento įgyvendinimą ir **reguliariai** teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai. Ji atlieka laikotarpio vidurio **peržiūrą**, kaip numatyta 3 straipsnio 3 dalyje.

Komisija užtikrina šio reglamento įgyvendinimą ir pateikia **metines ataskaitas** Europos Parlamentui ir Tarybai. Ji atlieka laikotarpio vidurio **vertinimą ir ex-post vertinimą**, kaip numatyta 3 straipsnio 3 dalyje **ir juos abu pateikia Europos Parlamentui.**

Siekiant geriau planuoti branduolinių elektrinių uždarymus ateityje, ex-post vertinimas apima visą ir tikslų uždarymo sąnaudų biudžetą. Jame taip pat analizuojamos ekonominės, socialinės ir ekologinės sąnaudos, atkreipiant dėmesį į liekamąją radiaciją ir energijos tiekimo saugumo pasekmes.

Pakeitimas 31**Pasiūlymas dėl reglamento
7 a straipsnis (naujas)****7a straipsnis**

Komisija atlieka atitikties vertinimą tarptautiniu mastu pripažintų standartų atžvilgiu, mažiausiai ERPB apskaitos, audito, vidaus kontrolės ir įsigijimo procedūrų, prieš pasirašant įnašų susitarimus.

2011/C 161 E/16	Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir pagal Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstravimo veiklos programą moksliniams tyrimams ir naujovėms skirtų lėšų sąveikos užtikrinimas 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtų lėšų panaudojimo miestuose, regionuose, valstybėse narėse ir Europos Sąjungoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programą (2009/2243(INI))	104
2011/C 161 E/17	Ilgalaikis viešųjų finansų tvarumas atsižauyant ekonomikai 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo atsižauyant ekonomikai (2010/2038(INI))	112
2011/C 161 E/18	Sanglaudos politikos indėlis siekiant Lisabonos tikslų ir Strategijos „ES 2020“ tikslų 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sanglaudos politikos indėlio siekiant Lisabonos ir 2020 m. ES strategijos tikslų (2009/2235(INI))	120
2011/C 161 E/19	Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos (2009/2215(INI))	126
2011/C 161 E/20	Pietų Kaukazui skirtos ES strategijos būtinybė 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl būtinybės parengti ES Pietų Kaukazo strategiją (2009/2216(INI))	136
2011/C 161 E/21	Religijos laisvė Pakistane 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl religijos laisvės Pakistane	147
2011/C 161 E/22	Padėtis Tailande 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tailando	152
2011/C 161 E/23	Birma 2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Mianmare (Birmoje)	154

III Parengiamieji aktai

Europos Parlamentas

2010 m. gegužės 18 d., antradienis

2011/C 161 E/24	Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimas ***II 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos pirmojo svarstymo metu, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD))	158
2011/C 161 E/25	Pastatų energinis naudingumas (nauja redakcija) ***II 2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos, priimtos pirmuoju svarstymu, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija) (05386/3/2010 – C7-0095/2010 – 2008/0223(COD))	159
	PRIEDAS	160

2011/C 161 E/26	<p>Europos pabėgėlių fondas 2008–2013 m. laikotarpiu (Tarybos sprendimo Nr. 573/2007/EB pakeitimas) ***I</p> <p>2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Sprendimą Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo ir panaikinanti Tarybos sprendimą 2004/904/EB (COM(2009)0456 – C7-0123/2009 – 2009/0127(COD)) 161</p> <p>P7_TC1-COD(2009)0127</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2010 m. gegužės 18 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. .../2010/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo 162</p>
2011/C 161 E/27	<p>Perėjimas iš Šengeno informacinės sistemos (SIS 1+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (Reglamento (EB) Nr. 1104/2008 dalinis pakeitimas) *</p> <p>2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamento (EB) Nr. 1104/2008 dėl perėjimo iš Šengeno informacinės sistemos (SIS 1+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (COM(2009)0508 – C7-0244/2009 – 2009/0136(NLE)) 166</p>
2011/C 161 E/28	<p>Perėjimas iš Šengeno informacinės sistemos (SIS 1+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (Sprendimo 2008/839/TVR dalinis pakeitimas) *</p> <p>2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiantį Sprendimą 2008/839/TVR dėl perėjimo iš Šengeno informacinės sistemos (SIS 1+) į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (COM(2010)0015 – C7-0040/2010 – 2010/0006(NLE)) 172</p>
2011/C 161 E/29	<p>Vienodas požiūris į vyrus ir moteris, kurie savarankiškai verčiasi darbine veikla ***II</p> <p>2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, panaikinantią Direktyvą 86/613/EEB (17279/3/2009 – C7-0075/2010 – 2008/0192(COD)) 177</p> <p>P7_TC2-COD(2008)0192</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 18 d. per antrąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/.../ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB 178</p>
2011/C 161 E/30	<p>Tekstilės pavadinimai ir atitinkamas tekstilės gaminių ženklavimas ***I</p> <p>2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tekstilės pavadinimų ir atitinkamo tekstilės gaminių ženklavimo (COM(2009)0031 – C6-0048/2009 – 2009/0006(COD)) 179</p> <p>P7_TC1-COD(2009)0006</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2010 dėl tekstilės pavadinimų ir atitinkamo tekstilės gaminių ženklavimo, kuriuo panaikinamos Tarybos direktyva 73/44/EEB ir Direktyvos 96/73/EB bei 2008/121/EB 180</p> <p>I PRIEDAS 196</p> <p>II PRIEDAS 199</p> <p>III PRIEDAS 200</p>

IV PRIEDAS	201	
V PRIEDAS	202	
VI PRIEDAS	204	
VII PRIEDAS	205	
VIII PRIEDAS	206	
IX PRIEDAS	252	
X PRIEDAS	254	
2011/C 161 E/31	Makrofinansinė pagalba Ukrainai ***I	
	2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl makrofinansinės pagalbos teikimo Ukrainai (COM(2009)0580 – C7-0277/2009 – 2009/0162(COD))	256
	P7_TC1-COD(2009)0162	
	Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. .../2010/ES dėl makrofinansinės pagalbos teikimo Ukrainai	257
2011/C 161 E/32	Specialiosios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams (Reglamento (EB) Nr. 247/2006 pakeitimas) ***I	
	2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 247/2006, nustatantį specialias žemės ūkio priemones atokiausiems Sąjungos regionams (COM(2009)0510 – C7-0255/2009 – 2009/0138(COD))	257
	P7_TC1-COD(2009)0138	
	Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 18 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 247/2006, nustatantis specialias žemės ūkio priemones atokiausiems Sąjungos regionams	258
2011/C 161 E/33	2011 m. pajamų ir išlaidų sąmata. I skirsnis – Parlamentas	
	2010 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Parlamento 2011 finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatos (2010/2005(BUD))	258
	PRIEDAS	265
	2010 m. gegužės 19 d., trečiadienis	
2011/C 161 E/34	Europos pabėgėlių fondas 2008–2013 m. laikotarpiui (Sprendimo Nr. 573/2007/EB pakeitimas) ***II	
	2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos pirmuoju svarstymu, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimo Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2008–2013 m. laikotarpiui įsteigimo nuostatos dėl tam tikrų Bendrijos veiksmų finansavimo nutraukimo ir tokių veiksmų finansavimo ribos pakeitimo (16627/1/2009 – C7-0051/2010 – 2009/0026(COD))	266

2011/C 161 E/35	<p>Energiją naudojančių gaminių ženklimas ir pagrindinė informacija apie gaminio sunaudojamą energiją ir kitus išteklius (nauja redakcija) ***II</p> <p>2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos pozicijos pirmojo svarstymo metu, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl su energija susijusių gaminių sunaudojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminį ir apie jį pateikiant standartinę informaciją (nauja redakcija) (05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD)) 267</p> <p>PRIEDAS 268</p>
2011/C 161 E/36	<p>Taisomasis biudžetas Nr. 1/2010. I skirsnis. Parlamentas</p> <p>2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl 2010 finansinių metų Europos Sąjungos taisomojo biudžeto Nr. 1/2010 projekto, I skirsnis – Europos Parlamentas (09807/2010 – C7-0125/2010 – 2010/2045(BUD)) 269</p>
2011/C 161 E/37	<p>Transplantacijai skirtų žmogaus organų kokybės ir saugos standartai ***I</p> <p>2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl transplantacijai skirtų žmogaus organų kokybės ir saugos standartų nustatymo (COM(2008)0818 – C6-0480/2008 – 2008/0238(COD)) 271</p> <p>P7_TC1-COD(2008)0238</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2010 m. gegužės 19 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/.../ES dėl transplantacijai skirtų žmogaus organų kokybės ir saugos standartų nustatymo 272</p> <p>PRIEDAS 272</p> <p>2010 m. gegužės 20 d., ketvirtadienis</p>
2011/C 161 E/38	<p>Bendrijos finansinė pagalba Bulgarijos Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–IV blokų eksploatavimo nutraukimui finansuoti, Kozlodujaus programa *</p> <p>2010 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl Bendrijos finansinės pagalbos Bulgarijos Kozlodujaus branduolinės elektrinės I–IV blokų eksploatavimo nutraukimui finansuoti. „Kozlodujaus programa“ (COM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE)) 273</p>

Simbolių paaiškinimai

- * Bendradarbiavimo procedūra
- **I Bendradarbiavimo procedūra: pirmasis svarstymas
- **II Bendradarbiavimo procedūra: antrasis svarstymas
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas
- ***II Bendro sprendimo procedūra: antrasis svarstymas
- ***III Bendro sprendimo procedūra: trečiasis svarstymas

(Procedūra priklauso nuo Komisijos siūlomo teisinio pagrindo)

Politiniai pakeitimai: naujas ar pakeistas tekstas žymimas pusjuodžiu kursyvu, o išbrauktas tekstas nurodomas simboliu █.

Atitinkamų tarnybų techniniai pataisymai ir pritaikymai: naujas arba pakeistas tekstas žymimas kursyvu, o išbrauktas tekstas nurodomas simboliu ||.

2011 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT